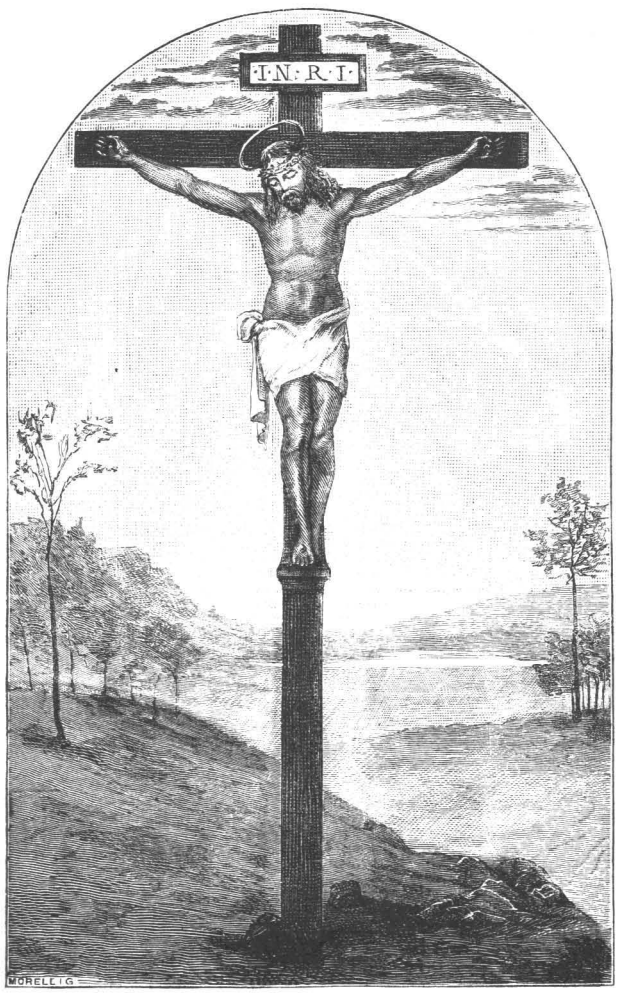

BETELJESEDETT.

KERESZTÉNY

IMÁDSÁGOS KÖNYV,

MELYET IRT

PÁZMÁNY PÉTER

A BOLDOG EMLÉKEZETŰ KARDINÁL ÉS ESZTERGOMI ÉRSEK, MOST PEDIG EZEN HITELES, GONDOSAN ÁTNÉZETT ÉS MEGBŐVITETT TIZENNYOLCZADIK KIADÁSÁBAN ÖTÖDSZÖR KÖZREBOCSÁT

A

SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

BUDAPEST.
AZ ATHENAEUM R. TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.
1892.

ELSŐ RÉSZ.

A Miatyánkról, Üdvözletről, Hiszekegyről, a töredelmesség cselekedetiről és a szent kereszt jeléről.

Mint kell a Miatyánkot értelmesen mondani?

Minthogy magunktól csak azt sem tudjuk, mit kell Istenünktől kérnünk: az Atya Istennek bölcsesége, a mi Megváltónk, és Isten előtt szószólónk, oktatni akarván tudatlanságunkat, ama közönséges mindennapi imádságra tanitá nemcsak nyilván a sokaságot, de titkon tanitványait is. Mert, midőn azon kérték volna Krisztus Urunkat, hogy imádságra tanitaná őket, miképen Keresztelő János isteni könyörgésre tanitotta vala követőit, azt parancsolá Üdvözitőnk, hogy imigyen könyörögjenek: *Mi Atyánk! ki vagy mennyekben* stb. Mely imádságba foglalta rövideden, mit és minémü renddel kelljen Istentől kérnünk; ugy hogy, *a mint szent Ágoston irja*, noha különb szókkal is könyöröghetünk: de annál egyebet nem kérhetünk, mint a mi ebben az imádságban foglaltatik. Annakokáért minden imádságok között első és becsületesb helyet érdemel ez a könyörgés; mivel az imádságnak legfőbb mestere szerzette a *Miatyánkot.* Azért valaki e szerint könyörög, már attól ne féljen, hogy azt feleljék neki, mit a Zebedeus fiainak, hogy nem tudja, mit kérjen.

Ezt a rövid könyörgést pedig, noha mindnyájan tudjuk és mondjuk naponkint, sokan vagy nem értik, vagy meg nem gondolják ennek elrejtett méltóságát, bölcseségét, erejét és mélységes titkait. Annakokáért rövideden megmondom, minémü elmélkedéssel, értelemmel és lelki ájtatossággal kelljen a keresztény embereknek mondani a *Miatyánkot.*

Mi Atyánk.

Én mennyei szerelmes szent Atyám, és teremtő Istenem! mikor a te véghetetlen felségedet és méltóságodat az én elvetett kicsiny állapotommal egybevetem, nem merlek téged Atyámnak nevezni: holott csak arra sem vagyok méltó, hogy szolgáid közé számláltassam. De mivel a te szerelmetes szent Fiad bátoritott engem, hogy te hozzád folyamodjam: és előmbe adta, mint kelljen könyörögnöm sz. Felségednek; nem az én érdememből, hanem csak a te szent Fiadnak kegyességéből merlek téged atyámnak nevezni. Ismerd meg Uram! a te Fiadnak könyörgését: mert ő az, a ki teneked mi bennünk és mi általunk könyörög. Tudom Uram! hogy nem átallod, ha azoktól Atyának nevezteted, kiket a te szerelmes szent Fiad atyjafiainak nevezett. Tudom, hogy inkább kedveled a szeretetnek és kegyességnek nevét, hogysem a félelemre inditó nevezeteket: és ez okon kedvesebben hallod, mikor Atyánknak mondunk, hogysem mikor bosszúálló Istennek nevezünk; mivel azt kivánod, hogy fiui szivvel szeressünk téged, és a szolgákhoz illendő félelmet kirekeszszük lelkünkből.

Csodálatos, Uram! és megfoghatatlan a te bölcseséged és hatalmasságod; de kegyességed és jóvoltod megelőzi több isteni cselekedetidet. Mert, hogy irgalmasságodnak véghetetlen gazdagságát megismertetnéd: nem csak mikor engem semmiből teremtél, atyai bölcs gondviseléseddel fogantatásomnak és születésemnek órájától fogva csodálatosan vezérlettél és tápláltál;

de főképen, mikor malasztoddal meglátogattál és érdemem nélkül kedvedbe fogadtál, ugyanakkor fiaid közé is számláltál.

A mi sok számtalan vétkeink bünnek szolgáivá, sőt a pokolbeli sátánnak fiaivá tettek minket. De te Uram! könyörülvén rajtunk, szent Fiadat adád érettünk, hogy a keresztfának ágyában sok vére hullásával és keserves kinszenvedésivel fiakat szülne neked; és a bünnek fogságától, az ördög hatalmától, a kárhozattól megszabaditván minket, az eleven hitnek általa te fiaid lennénk: a te természet szerint való szent Fiadnak pedig atyjafiai és örökös társai.

Hogy pedig az atyai kegyes névnek emlékezetével szerelmedre és bizodalommal való könyörgésre inditanál, szent Fiadnak lelkében részesitettél minket: mely tégedet mi általunk szüntelen Atyánknak nevez, és oly Atyánknak, kinek szorgalmatos gondviselése és atyai jóvolta annyira felülhaladja a test szerint való atyák gondviselését, hogy ezek te hozzád képest atyai nevet sem érdemelnek. Annakokáért méltó, én Istenem! hogy csak téged egyedül hivjalak Atyámnak. Ábrahám nem ismert engem; Jákob nem tudott engem; nem tudta az én anyám, mint oltottál és formáltál engem az ő méhében, és hogy atyai gondviselésed inkább kinyilatkoznék, ugyan szent kezeidre irtad az én nevemet; hogy könnyebben elfelejtkeznék akármely anya fiáról, hogysem te én rólam elfelejtkeznél, és gondviselő szerelmedet tőlem megvonnád.

Ha azért szent Dávid, mikor királyi méltóságra emelteték, álmélkodván jóvoltodon, imigy szóla: Uram!

ki vagyok én, hogy ennyire felemeltél engem? Micsoda, Uram! az ember, hogy csak meg is emlékezel róla? Mint érdemlette az ember, hogy megismertesd magadat vele és valamire becsüljed őt? Mennyivel inkább igy szólhatok én te neked: Felséges Ur Isten, Uram! ki vagyok én, hogy fiaddá és örökösöddé fogadj engem? Honnan érdemlette a te méltatlan szolgád, hogy enynyire felmagasztaljad őt, minden e világi méltóság és dicsőség felett?

Áldott légy, én mennyei szent Atyám! azért a te véghetetlen jóvoltodért. Kérlek, én Istenem! önts az én lelkembe te hozzád való fiui szeretetet és bizodalmat, hogy minden szükségimben és nyavalyáimban oly bátran várjak te tőled oltalmat és segitséget, mint a fiu édes atyjától. Adj te atyai gondviselésed alatt bátorságos életet. Te oktass, táplálj, vezérelj engemet minden ügyemben; és mikor üdvösségemre szükséges, atyai ostoriddal meg is látogass.

Ne szenvedd, szerelmes Atyám! hogy a tékozló fiunak példája után induljak és atyai gondviselésed alól elkivánkozzam: sőt ha gyarlóságomból tőled elszakadnék is, te irgalmasságnak atyja lévén, mutasd atyai kegyelmességed hozzám, fogadj szárnyad alá: és miképen e világi atyák szorgalmatosak fiaikra való gondviselésökben, ugy te is Uram! vigyázz az én oltalmamra. Mindeneknek felette pedig azt kérem szent Felségedtől, hogy miképen te énvelem az atyai gondviselésnek és szerelemnek minden czikkelyeit beteljesited, én is a te Szentlelked által, mindenekben a fiui engedelmességnek hivatalát betöltsem: és megismervén azt a mél-

tóságot, melyre emelél, miután fiaddá fogadál, soha arra a gyalázatos állapotra ne térjek, melyből szent Fiad által kihozál, midőn az ördög rabságából felszabaditván, fiaddá fogadál, és a világosságnak fiaihoz illendő ajándékiddal felékesitél.

Minthogy pedig nekünk fejenkint közönséges Atyánk vagy, mi pedig mindnyájan atyafiak, és ugyanazon atyai boldogságnak örökösei vagyunk: végy ki szivünkből minden irigységet, bosszuállást és haragtartást. Adj oly atyafiui szeretetet lelkünkbe, hogy senkit meg ne utáljunk: hanem mint atyánkfiait, ugy szeressünk mindeneket; ugy tiszteljük minden felebarátinkat, mint te fiaidat.

És mivelhogy nem akartad, hogy semmit csak egyedül magamnak kérjek: hanem a mint azonegy lélek éltet, mindenekért parancsoltad, hogy ugy könyörögjek, mint magamért: adjad, hogy igaz atyafiui szeretettel azon jókat kivánjam felebarátomnak, melyeket magamnak kivánok.

Ki vagy mennyekben.

Én Istenem! noha jelen vagy mindenütt, és betöltesz mindeneket: te azért azt parancsolád, hogy imádságom kezdetén mennyekben létedről emlékezzem. Ezzel akarván ébreszteni, hogy imádságomnak idején égbe emeljem elmémet, a honnan tetőled segitséget kell várnom. Arra is emlékeztetsz, hogy mennyben vagyon az én örökségem és maradandó hajlékom: itt pedig számkivetésben és zarándokság-

ban vagyok. Azért én uram, és mennyei királyom! ébreszd fel szent malasztoddal lelkemet, hogy az én kincsem és kivánságom mennyben legyen, és az árnyékvilághoz, azaz: számkivetett bujdosásom tömlöczéhez, ne ragaszkodjam, mint a világ fiai.

Oh én szerelmes Atyám! ki az égben lakozol, vigy be engem szent országodba; és mig be nem viszesz, segits szent malasztoddal, hogy az én társalkodásom mennyben legyen és a világnak gyönyörüségeiről elfelejtkezvén, ama drága kövekből épittetett mennyei Jeruzsálembe, szent szined látására ugy kivánkozzam, mint a szomju szarvas az élő kutfőhöz. Mert ugyanis, ha a te számkivetett fiadnak tömlöczét, az oktalan állatok istállóját, ezt a földet, annyi sok szépséggel felékesitetted; ily szép menynyezettel, ugymint fényes csillagokkal tündöklő kerekséggel befedted: mennyivel szebb és gyönyörüségesb az örökkévaló menyegzőre készitett ház, melynek öröme és világossága te magad vagy? Serkenj fel oh én lelkem! serkenj fel; és ha részes akarsz lenni ama boldog örömben, melynek bőséges folyamit csak meg sem gondolhatja az emberi elme: mennyei erkölcsökbe öltözzél; mert semmi undokság és fertelmesség be nem megyen a te Atyádnak országába.

Szenteltessék a te Neved.

Minthogy az atyák becsülete fiaikra is háramlik; és a jámbor fiu nemcsak tiszteli atyját, és örvendezvén dicsőségén, bánkódik gyalázatán: de nagy

kivánsággal szomjuhozza, hogy egyebek is ismerjék, becsüljék és dicsőitsék őt: azért mi is, méltatlan fiaid, elsőbben azon kérjük szent Felségedet, hogy téged minden nemzetségek ismerjenek, dicsérjenek, felmagasztaljanak. És miképen a Szerafim angyalok és a mennyei seregek szüntelen azt kiáltják: Szent, szent, szent a seregek Istene, a ki vagyon, a ki volt, és a ki mindenkoron leszen: mi is azonképen magasztaljuk mindenkor sz. Felségedet; és te sz. Nevednek emlékezetére meghajoljanak minden teremtett állatnak térdei.

Tudom, én Istenem! hogy nem szükölködöl az emberi dicséret nélkül: mert ha mi nem dicsérnénk is téged, de a mennyei seregek fáradhatatlan kiáltással dicsőitik sz. Nevedet; az egek hirdetik hatalmas Felségedet; az égi madarak és folyóvizek, a föld és az ő gyümölcsei nem egyebek, hanem hatalmasságodnak, bölcsességednek, jóvoltodnak, irgalmasságodnak hirdetői. De mivel az embert minden látható teremtett állatok között leginkább felmagasztaltad, és őt mindeneknek urává tetted: méltó, hogy az ember minden felett dicsérje és magasztalja szent Nevedet.

Oh én mennyei szent Atyám! mivel a te Nevednek dicsősége főképen abban áll, hogy mindnyájan higyjék, a mit megjelentettél; reméljék, a mit igértél; engedjenek azoknak, a miket parancsoltál; imádjanak, tiszteljenek, és mindenek felett szeressenek téged: kérlek a te szerelmes sz. Fiadnak vére hullásáért, add az igaz hitnek világosságát minden tévely-

gőknek: hogy minden országok és rendek egy szivvel és egy szájjal, egy értelemmel és akarattal áldjanak, dicsérjenek, felmagasztaljanak téged. Vedd el a hitetlenségnek homályát az emberek szivéről, és gyomláld ki minden botránkozásnak és káromlásnak gyökerét e világból. Adj igaz és tökéletes reménységet, buzgó és állhatatos szeretetet hiveidnek: hogy a te parancsolatidnak ösvényin járjanak; igaz isteni ismeretből származott dicsérettel s hálaadással becsüljék, szenteljék mindnyájan a te Nevedet, s mindenek előtt, mindenek felett, szent Neved dicséretének terjedését, akaratodnak beteljesitését kivánjuk s szomjuhozzuk mindnyájan.

Uram! ne szenvedd, hogy én is azokhoz hasonló legyek, a kiknek gonoszságukért gyaláztatik a te Neved; hanem inkább cselekedd azt irgalmasan velem, hogy életem világoskodjék az emberek előtt, és látván tökéletességemnek tündöklését, dicsérjenek téged. Mert ugyanis, ha mi jó vagyon a te ajándékodból bennem, nem kivánom, hogy ezekért én dicsőittessem; hanem mindenekben csak te dicsértessél és magasztaltassál.

Oltsa el, Uram! bennem a te dicsőségednek kivánsága minden hivságos dicsekedésnek s felfuvalkodott dicsőségnek indulatit: mert tudom, hogy minden dicsőség, mely te kivüled vagyon, és a te tisztességedre nem fordittatik, gyalázat és kisebbség te előtted.

Mivel pedig ugy dicsőittetik a te Neved mi bennünk, ha sz. Fiadnak tanitása szerint rendeljük éle-

tünket: adjad Uram! hogy téged mindenek felett szeressünk; felebarátunknak annyi jót kivánjunk, mint magunknak; gonosz-akaróinknak veszedelmét ne szomjuhozzuk, hanem ellenségünknek is jóval legyünk; és mind ezekben a mi mennyei Atyánkat kövessük, a ki mind jókra, mind gonoszokra egyaránt terjeszti a nap fényességét. Ugyanis nagy kisebbséggel illetnénk tégedet, ha keresztény nevet viselvén, éktelenségben, ragadozásban, bosszuálló viszálkodásban, hamis esküvésben, részegeskedésben és világi gazdagságnak telhetetlenségében foglalnók életünket. Azért ezt az egy dolgot kérem sz. Felségedtől, hogy életemben s halálomban dicsőittessék mindenkor a te sz. Neved. Amen.

Jöjjön te országod.

Mennynek, földnek hatalmas királya! kitől vagyon eredete minden hatalmasságnak, birodalomnak, királyságnak: kinek királyi széke az ég, a föld pedig lábának zsámolya; kinek hatalmassága ellen semmi erő nem állhat: emlékezzél meg a te régi fogadásodról, melylyel prófétád által arra kötötted magadat, hogy örökkévaló országod leszen mi közöttünk, és az ördögnek kegyetlen birtokából kiszabaditván, országodnak békeséges csendességében megnyugodtatsz minket, és mind az egész világot királyi pálczád alá téríted.

Tekintsd meg, kegyelmes Atyánk! mennyi sok nemzetségek vannak, kik a te királyi hatalmad előtt fejet nem hajtottak, hanem inkább az ördögnek sötét

tömlöczében és rabságában hevernek; és a te országodnak boldogságát, és gyönyörüséges szabadságát nem is tudják kivánni: nem értvén, hogy a neked való szolgálat, igaz szabadság és uralkodás.

Lásd meg kegyelmes szemeiddel, mennyin vannak a te országodhoz tartozók közől, az anyaszentegyház tagjai közől, kik noha bélyegedet és birodalmadnak jelét viselik, de mindazáltal pártot ütvén ellened, cselekedetökkel a te országod ellen viaskodnak. Mindnyájan pedig, valakik a rothadandó testet viseljük, sok ellenségink ostromaival háborgattatunk: mert e világ hizelkedik, és csalárd igéretivel el akar szakasztani tőled; testi indulatink szüntelen furdalnak; a kárhozott angyalok, kik mennyországból lehányattanak, uralkodni akarnak rajtunk.

Cselekedjél irgalmasan, Uram! mindnyájunkkal, és jőjjön el mi hozzánk a te országod: hogy csak téged ismerjünk mindnyájan Urunknak és Fejedelmünknek; csak te benned higyünk, neked engedjünk és szolgáljunk. Te légy értelmünknek vezére, kivánságunknak határa, szivünknek örökös királya; ugy, hogy semmi része ne legyen bennünk e világ fejedelmének, a sátánnak. Bizony méltó dolog, Ur Isten! hogy csak te uralkodjál rajtunk, neked engedjünk, és mindenekben szófogadók legyünk: mivelhogy nem csak a teremtésért vagyunk tieid természet szerint, de azért is, hogy drágalátos nagy kincsen, a te tulajdon szent véreden, vettél minket.

Igazgass azért minket mi igaz Királyunk! mindenekben, bátoritsad szivünket szolgálatodra, erősitsed

gyarlóságinkat ellenségiddel való hadakozásra; hogy miképen az állhatatos sz. martirok, a gyenge szép szüzek, a tökéletes sz. konfesszorok, a te országodnak oltalmáért, sem fáradságukat, sem életöket nem kimélették: azonképen mi bennünk ugy tündököljék a te országodnak győzhetetlen hatalmassága, hogy minden ördögi incselkedések, minden testi kivánságok ellen győzedelmet vegyünk; és ne csak a te mennyei dicsőségedben való nyugodalmas uralkodást, de e földön a te királyi zászlód alatt való fáradságos bajvivást is szomjuhozzuk, és te éretted minden nyavalyákban gyönyörködjünk.

Minekutána pedig itt e világon elkezded mi bennünk birodalmadat, és naponkint öregbited bennünk a te országod törvényének engedelmességét: kimulásunk után jöjjön mi reánk, zarándok szolgáidra, a te örökkévaló boldogságodnak országa, melyet hiveidnek készitettél; hogy téged szinről-szinre látván, beteljesedjünk a te házadnak örömével, megelégedjék a mi nyughatatlan kivánságunk te veled, örök életnek folyó kutfeje!

Oh áldott ország! oh mily gyönyörüségesek, Uram! a te hajlékid. Kivánkozik és eped az én szivem azok után; ugy kivánkozik az én Istenem országába, mint szomju szarvas a szép folyó kutfőhöz. Kicsoda szabadit meg engem, boldogtalan embert, e halandó testnek tömlöczéből? Jaj nekem, hogy ennyire nyujtatik az én számkivetésemnek zarándoksága. Kivánok Uram! elválni, és te veled lenni. Jöjj el Uram! és ne késsél immár: jöjjön mi reánk a te országod, a te boldogságod. Amen.

Legyen te akaratod, miképen mennyben, azonképen a földön is.

Noha kivánjuk, Uram! hogy késedelem nélkül a te dicsőséges országodnak nyugodalmában részesüljünk: de tudjuk, hogy ezt csak azoknak igérted, kik mindenekben szent akaratodhoz szabják magukat. Annakokáért alázatosan könyörgünk neked, hogy a te hatalmas malasztoddal, a mi délczeg, és ellened tusakodó akaratunkat lágyitsd meg, és téritsd engedelmességre; hogy miképen a mennyben lakozó szentek csak a te akaratodat nézik, mi is, kiket az ellened pártoskodó angyalok székeibe választottál, csak arra vigyázzunk minden igyekezetünkben, hogy a te akaratodnak beteljesitésében serénykedjünk, melyet parancsolatidban kinyilatkoztattál, és a Szentlélek Istennek belső igazgatásával megjelentettél hiveidnek.

Oh én szerelmes Jézusom! ki azért jöttél e világra, hogy nem a te kivánságidat, hanem az Atyának akaratját cselekednéd: adj erőt szent malasztoddal, hogy minden dolgaimban és igyekezetimben csak a te akaratodnak beteljesitésén szorgalmatoskodjam. Nem akarom, Uram! az én tulajdon akaratomat követni, mert ez igen vak kalauz volna; nem hallgatom a testnek akaratját, mert ez mindenkor tusakodik a lélek ellen; nem követem az ördögnek akaratját, mert ez a gonoszra hanyatlott; nem adok helyt a világ akaratjának, mert ez csak hivsággal teljes; hanem csak azt kivánom, hogy én bennem mindenkor a te akaratod legyen, mely csak egyedül igaz mérő-zsinórja minden jó akaratnak.

És bizonyára, ha a köteles szolgák az ő urok akaratját oly szorgalmatossággal beteljesitik; noha sem oly nagy jutalmat nem várnak, sem oly rettenetes büntetéstől nem félnek, mint mi: vajjon nem méltóbb-e, hogy mindenekben a te szent akaratodhoz szabja magát a te gyarló teremtményed, mely az ő kereszt-ségének idején arra kötelezteteti, hogy ellene mondván ellenségidnek, teljes életében csak neked akarjon szolgálni?

De mivelhogy ezekre elégtelen a mi gyarlóságunk, ha szent malasztoddal nem vastagitasz minket: adj erőt Uram! a te méltatlan fiaidnak, hogy miképen a mennyei szentek mindenekben szent akaratodat követik nagy gyorsasággal, állhatatossággal, szeretettel és kötelességgel; ugy mi is, buzgó szeretettel, késedelem és magunk vonogatása nélkül, a te szent akaratodban megnyugodjunk. És miképen a te szerelmes Fiad mind halálig engedelmes volt, ugy, hogy mikor a halálnak keserves kinjaival tusakodnék is, azt mondaná, hogy nem az ő kivánsága, hanem a te akaratod maradjon helyén: adjad, hogy én is minden ostorid és próbáid között, ugyanezt mondjam, és mindenekben kövessem a te akaratodat, melyért a mi igaz Mesterünk is félre tevé az ő tulajdon kivánságát. Amen.

Mindennapi kenyerünket adjad nekünk ma.

Oh én szerelmes szent Atyám! mivel azt kivánod, hogy e földön mennyei életet viseljünk: és a te akaratod ugy beteljesedjék mi bennünk, mint a meny-

nyei szentekben: vastagitsad az én lelkemet mennyből alászállott kenyérrel, melylyel a csodálatos vacsorában hizlalod és örök életre táplálod a te hiveid lelkét. Táplálja Uram! az én lelkemet a te szent malasztodnak látogatása; mely az én értelmemet igaz isteni ismerettel megvilágitsa, akaratomat buzgó szeretetre inditsa: hogy én is teljes szivből azt mondhassam, hogy az én eledelem az én mennyei Atyám akaratjának beteljesitésében vagyon.

Bocsáss, Uram Isten! igaz tanitókat a te hiveid közé, kik megszegjék az éhen váróknak sz. igéd kenyerét: mert ugyanis, nem csak kenyérrel él az ember, hanem a te sz. igéddel, melynek éhségét nagy ostorul szoktad a háladatlanokra bocsátani. Mivel azért meg nem elégitheti lelkünket az emberi bölcseségnek kevélysége; sőt még a te sz. igéd is izetlennek tetszik sokaknak, a kik inkább akarnak a tékozló fiuval sertések eledelivel töltözni; inkább ohajtják az egyiptombeli hagymákat és keserü gyönyörüségeket, hogysem a te igéd mannáját: annakokáért ugy adjad nekünk ezt a kenyeret, hogy ízét érezzük sz. igédnek.

De mivelhogy a mi gyarló testünk naponkint való táplálást kiván, és tudjuk, hogy haszontalan minden fáradságunk és földdel való bajlódásunk, ha a te áldásod meg nem szaporitja testi eledelünket: te hozzád, mint kegyes Atyánkhoz, folyamodunk, tőled reméljük táplálásunkat. Mert ha e világi embereknek fiai az ő atyjoktól várják eledelöket: menynyivel inkább illik, hogy mi te tőled várjuk táplá-

lásunkat, kiknek a te szent Fiad ugyan megparancsolta, hogy minden szorgalmatoskodásunkat reád vessük; mert ha az égi madarakra, és a földnek virágjára gondod vagyon, meg nem fogyatkozik atyai kegyességed fiaidhoz.

Nem kérünk, Uram! tőled sok eledellel terhelt asztalt, hanem mértékletes táplálást: és a te koldusid lévén, kenyeret kérünk tőled. Ezt is pedig nem akarád, hogy csak magunknak kérjük, hanem közönségesen mindeneknek: hogy beteljesitsük sz. Fiadnak parancsolatját, melyben arra kötelez, hogy ellenségeinkért is imádkozzunk; és hogy ha ellenségemet éhen látnám, ételt adnék neki, mivel Istentől neki is kenyeret kérek.

Hogy pedig benned való bizodalmunk, és hozzád való folhászkodásunk mindennapi legyen, akarád, hogy miképen a zsidóknak csak egy napra való mannát kell vala szedniök, azonképen mi is csak a mai napra való eledelt kérjük tőled: és a felettébb való gondviselésnek nyughatatlanságát megvetvén, atyai gondviselésed alatt csendes lélekkel szolgáljunk neked; és minden nap ugy könyörögjünk, mintha annál több napot nem engedtél volna nekünk szolgálatodra.

Azért, Uram! én is csak te benned vetem minden reménységemet, és azon könyörgök sz. Felségednek, hogy mind testemben, mind lelkemben szüntelen táplálj engemet: mert ha csak egy szempillantásban megvonod tőlem malasztodnak kenyerét, tüstént megakad és elmerül a bünben gyarlóságunk.

És bocsásd meg nekünk a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek.

Tartozom, Uram! neked, mint kegyes Atyámnak fiui szeretettel és engedelmességgel: mint Teremtő Istenemnek félelemmel és becsüléssel. Tartozom sok jótéteményidért hálaadással; ellened való sok büneimért tartozom méltó bünhődéssel. Mert ha szinte valaki oly szentségre jutott is, hogy az Istent Atyjának mondhatja, és ama czégéres vétkektől magát szent malasztoddal megoltalmazza: de nincs olyan élő ember, ki sokszor ne vétkezzék, és minden nap azért ne könyörögheſſen, hogy az ő vétkét megbocsássad.

De mivel magamtól e sok adósságnak semmi részét le nem szállithatom, sőt naponkint számtalan vétkeimmel terhelem lelkemet: ha igazságod szerint cselekszel velem, ha megkivánod rajtam minden adósságimat, el kell veszni az én szegény lelkemnek.

Azért én Istenem! nagy alázatosan irgalmasságodnak széke előtt leborulok, és mivelhogy azt parancsolod, hogy bocsánatot kérjek tőled, mert kész vagy megkegyelmezni bünös fejemnek: könyörgök neked, mosd le az én lelkemnek undokságit; bocsásd meg az én sok számtalan adósságimat: nem az én érdememért, hanem a te sz. Fiadnak drágalátos vére hullásáért.

Igaz igéreted tartja, Uram! hogy, ha megbocsátom az én felebarátomnak kevés adósságát, te is kegyelmesen elengeded minden adósságimat. Azért

ime tiszta szivből elengedem, valamiben megsértett engem felebarátom, vagy szavával, vagy tanácsával és cselekedeteivel: de csak te is bocsásd meg az én sok gonoszságimat. Oh csodálatos cserélés! Én te ellened számtalanszor nagyot vétettem; az én felebarátom ritkán és keveset vétett ellenem, ki csak por és hamu vagyok: mégis bocsánatot igérsz nekem, ha én is megbocsátok az ellenem vétetteknek. Ebben mutatod meg, mely igen kivánod, hogy megbocsássunk egymásnak: mert oly ok alatt igéred bününk bocsánatját, ha mi is megbocsátunk; és mindennapi imádságunkban oly formán parancsolád, hogy mi felebarátunk vétkeinek bocsánatjáról vallást tennénk, hogy ha szivünkből minden haragot ki nem vetünk, magunk ellen mondjunk igaz itéletet. Mert midőn azon könyörgünk, hogy ugy bocsássa meg Isten a mi büneinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek: annyi, mintha azt mondanók, hogy meg ne bocsásson nekünk, ha meg nem bocsátunk felebarátunknak.

Önts azért, én Istenem! igaz atyafiui szeretetet szivembe; hogy miképen a mi Urunk Jézus Krisztus, midőn ártatlan szenvede a keresztfának kinjai között, legelőször is ellenségeinek kére bocsánatot: azonképen én is, minden irigységet és gyülölséget kirekesztvén lelkemből, tégedet mindenek felett, felebarátomat pedig, mint önnön magamat szeressem, és igy minden adósságimnak menedékét nyerjem sz. Felségedtől.

És ne vigy minket kisértetbe.

Mi haszna, Uram! az előbbi büneim bocsánatjának, ha ismét sárba keverődzöm? Látom, és jól ismerem gyarlóságomat. Tudom, hogy mig e világon élek, és e háborus tengeren evezek, veszedelem és reménység között vagyok, bátorságos nem vagyok. Tudom, hogy az ördögnek, a testnek és e világnak sok álnok tőrei között járok; kik engem hol gyönyörüséggel, hol fenyegetéssel, hol háborusággal, hol jó szerencsével, hol dicséretekkel, hol gyalázatokkal, és külső belső háborusággal ingerlenek a bünre. Jut eszembe, hogy Saul királynál jobb férfiu nem is vala az Isten népe között, mikor királylyá választaték: de végre megvetteték. Emlitem a sz. Dávid esetét, böles Salamonnak bálványozásait, az apostolok fejedelmének tagadásait. Tudom, hogy sokan félelemmel, sokan a világnak jó szerencséjével megejtettek. Annakokáért a számtalan veszedelmek között nem vagyok bátorságos; sőt mint a bárány a farkasok között, ugy az én lelkem a sok ellenség között megkörnyékeztetett sok veszedelmektől.

Azért Uram! a te szárnyaid alá folyamodom; oltalmazz engem, én Istenem! minden veszedelmektől: világositsad elmémet, hogy az incselkedő ellenségek csalárdságit megismerjem; bátoritsad szivemet, és rontsd el az én reám törőknek mérges nyilait.

Tudom Istenem! hogy te gonoszra nem kisértesz engem: hanem mikor ellenségemet reám bocsátod, mint sz. Jóbra, akkor próbálsz, és bajvivásom után boldog-

ságnak koronájára akarsz vinni. Azért legyen mindenekben a te akaratod: ámbár próbálj; csak erőm felett ne hagyj kisértetni.

De szabadits a gonosztól.

Ha szent Felségednek ugy kedves, kellemetes, ha az én gyarlóságomnak ismeretére s alázatosságomra ugy szükséges, hogy kisértetben éljek; és az én imádságomat is, mint régen a szent Pálét, abban meg nem hallgatod, hogy elvegyed rólam a kisérteteket: ebben is legyen áldott a te szent akaratod; csak hogy az én lelkemet megőrizzed, mint a szent Jóbét, hogy téged meg ne bántson. Ments meg engem a lelki gonosztól, a büntől, és a bűnnek zsoldjától, a kárhozattól.

E világi gonosz szerencséket is, melyek a bünre vinnének, ugymint: gyalázatot, kárvallást, nyomorúságot és belső gonosz indulatokat távoztasd el tőlünk. Amen.

Mind ezeket, Uram! nagy merészen kérjük szent Felségedtől; mivelhogy nem a mi érdemünkbe való bizakodás, hanem a te jóvoltod és irgalmasságod adja ezt a bátorságot nekünk, és a te sz. Fiad adta ezeket a szókat szájunkba. Azért, én Istenem! ne nézd a mi méltatlanságunkat, hanem tekints a te Krisztusodnak orczájára, a ki minket te hozzád küldött: hogy az ő nevében, és ő általa nagy bizodalommal könyörögnénk szent Felségednek. Amen.

A Miatyánk végén, szent Máténál, némely görög könyvekben találjuk ama rövid, és szép isteni dicséretet: »Mert tied az ország, a hatalom, és a dicsőség«; melyet most is a görögök a *Miatyánk* végén szoktak mondani. Ezt mi nem kárhoztatjuk; noha közönségesen nem mondjuk a *Miatyánk végén.* Mert eleitől fogva egész ezer ötszáz esztendeig, soha csak egy deák Bibliában sem volt ez a dicséret a *Miatyánk* végiben. Ennek felette, noha szent Jeromos deákra fordította a Bibliát, és mind ő, s mind szent Czipriánus, Tertulliánus, szent Agoston, és sz. Ambrus, többekkel egyetemben, megmagyarázzák irásaikban a *Miatyánkot:* de soha erről a dicséretről nem emlékeznek; sőt szent Lukácsnak 11. részében, holott a *Miatyánkot* olvassuk, mind e mai napig, sem deák, sem görög könyvben nem találtatik az a dicséret, még a Luther, Calvinus, Béza és Károlyi fordításában sem. Annakokáért mi szent Lukácsot követjük, mikor ezt elhagyjuk. Végezetre önnön maga a kálvinhitü Béza, magyarázván szent Mátének 6. részét, megvallja, hogy ez az isteni dicséret a *Miatyánk* végén, nem találtatik a deák Bibliában; sőt régi görög Bibliám is vagyon, ugy mond, melyben ezt nem olvasom.

Miképen azért mind mi s mind a görögök, minden zsoltár után el szoktuk mondani ama rövid dicséretet: Dicsőség Atyának, és Fiunak, és Szentlélek Istennek; az *Üdvözlégy Mária* után pedig a görögök emezt szokták mondani: »Mert te szüléd a mi Üdvözitőnket«; mi pedig ama rövid könyörgést mondjuk: »Asszonyunk Szüz Mária, stb.«: azonképen szokták vala a görögök a *Miatyánk* után ezt az isteni dicséretet mondani: Mert tied az ország, stb. És mivel ezt, aranyszáju szent János, Theofiláktus, és egyebek meg szokták vala a község előtt predikációkban magyarázni, mint a *Miatyánknak* egyik részét: azért a sz. Máté evangeliomához hozzá irák némely görög könyvekben a leirók.

A ki azért ezt a *Miatyánkhoz* akarja adni, nem kárhoztatjuk: csak megértse, hogy méltó és bizonyos okai vannak, melyekért az anyaszentegyház nem akarja az ő régi szokását a *Miatyánk* mondásában elváltoztatni, hanem sz. Lukácsot követvén, elhagyja ezt a dicséretet.

A Boldog-Asszony

üdvözletét mint kelljen értelmesen elmondani.

Üdvözlégy Mária.

Üdvözlégy mennyországnak királyné asszonya, Istenünknek választott sz. anyja! Üdvözlégy Mária, azaz: tenger csillaga, bünösöknek oltalmazója, megkeseredetteknek vigasztalója, Atya Istennek jegyese, mennyei királynak sz. anyja! Üdvözlégy Mária! mert te benned kezdeték el a mi üdvösségünk, mikor méhedben fogadád az Üdvözitőt. Te változtatád el az Éva nevét; mert ha ő általa kezdeték veszedelmünk, mikor e világra hozá a bünt és a halált, a kigyónak hatalma alá vetvén az emberi nemzetet: te általad lőn kezdete váltságunknak; büntől, és haláltól való szabadságunknak, midőn méhednek gyümölcsével megrontád a kigyónak fejét. Örvendezz szeplőtelen Szüz Mária! ezen a te üdvözleteden; és könyörgéseddel ébreszd fel az én lelkemet: hogy nagy ájtatossággal mondhassam neked ezt az angyali üdvözletet.

Malaszttal teljes.

Oh áldott Istennek sz. anyja! Egyebek ámbár nevezzenek téged Jessze virágjának, mennyország kapujának, bölcseség hajlékának: de én az angyallal malaszttal teljesnek, Isten hajlékának nevezlek. Üdvözlégy választott edény! mely midőn az isteni gazdag-

ságnak tárházává lettél, minden kincseivel megajándékoztattál. Nincs te benned semmi helye a kigyó fullánkjának, a bün mérgének: mert teljes mind tested, lelked, mind értelmed, akaratod, mind gondolatod s cselekedeted mennyei bölcseséggel, isteni szeretettel és minden szentséggel. Oh irgalmasságnak anyja, és isteni malasztnak tengere! ha a tengerből származnak a folyóvizek, hogy visszafolyhassanak: áradjon ki az én lelkemre is a te könyörgésed által az Isten malasztja; mely az én lelkemnek ürességét betöltvén, azt mivelje, hogy az én cselekedetim teljesek legyenek sz. Fiad előtt.

Ur vagyon te veled.

Noha a te sz. Fiad Emánuel, velünk lakozó Isten: de te veled sokkal különben vagyon, hogysem egyéb emberekkel. Te veled vagyon az Ur; mert természete szerint mindenütt jelen vagyon. Te veled vagyon malasztja által, de sokkal becsületesebben, hogysem a többi szentekkel; mert csak tégedet választott, hogy az Isten anyjának becsületes méltóságára emeltetnél, és méhedben kilencz hónapig lakozván, értelmedet, akaratodat és minden cselekedetidet igazgatná. Oh áldott szép szüz! kérjed a teveled lakozó Urat, hogy az ő szent kegyelme által én velem lakozzék, az én akaratomat oly erős szeretettel birja, hogy soha tőlem el ne távozzék.

Te vagy áldott az asszonyok között.

Méltán neveztetel áldottnak az asszonyok között: mert csak te egyedül menekedtél meg a magtalanságnak átkától, szüzességednek épen megmaradásával; szabados voltál a fájdalommal való szülésnek átkától. És mig a többi asszonyok férfiak birtoka alatt vannak: az Isten Fia tizenkét esztendős korában engedelmesen te tőled hallgatott, és birodalmad alatt volt. Áldott vagy nemes asszonyunk Szüz Mária! mert te általad születék nekünk a mennyei áldásoknak kutfeje, a te méhednek gyümölcse. Szabadits meg engemet, közbenjárásod által, minden átoktól, hogy a te Fiadnak kedvesen szolgálhassak, mindörökön örökké. Amen.

És áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus.

Mivelhogy a te méhednek gyümölcse eleven kutfeje minden áldásnak: az ő kifolyó teljességében részesüljünk te általad, oh boldogságos Szüz! és a régi gyümölcsételből származott nyavalyánkat rontsa el a te méhednek gyümölcse, a mi Urunk Jézus Krisztus. Amen.

Asszonyunk Szüz Mária, Istennek szent anyja! imádkozzál érettünk bünösökért, most, és halálunknak óráján.

Hogy a te Fiadnak érdeme által, mi itt az ő tőle nyert boldogságban részesüljünk; és hogy, miképen te veled, és te benned volt az Ur, mibennünk is lakoz-

zék szentelő malasztjával életünkben; kimulásunk után pedig az örök boldogságban részessé tegyen. Amen.

CREDO,

vagy

Apostoli hitvallás.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében. És a Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, mi Urunkban. Ki fogantaték Szentlélektől, születék Szüz Máriától. Kinzaték Ponczius Pilátus alatt: megfeszitteték, meghala, és eltemetteték. Szálla alá poklokra; harmadnapon halottaiból feltámada. Fölméne mennyekbe; ül a mindenható Atya Istennek jobbja felől. Onnan leszen eljövendő itélni eleveneket és holtakat. Hiszek Szentlélekben: közönséges anyaszentegyházat, szenteknek egyességét, bünöknek bocsánatját, testnek föltámadását és az örök életet. Amen.

A Niceai gyülekezet hitvallása.

(Lásd a II. számu miseimádságokban: Hitvallás: Credo.)

Szent Athanáz hitvallása.

Valaki üdvözülni akar, mindenek előtt szükséges, hogy a közönséges hitet tartsa; melyet ha valaki épen és felbontatlanul nem tart, kétség nélkül örökké elvész.

Ez pedig a közönséges hit, hogy tiszteljünk egy Istent a Szent-Háromságban, és Szent-Háromságot az egyességben.

Sem a személyeket egybe nem elegyitvén, sem a természetet el nem választván.

Mert más az Atyának személye, más a Fiué, más a Szentléleké.

De az Atyának, és Fiunak, és Szentléleknek egy az Istensége, egyenlő dicsősége, egyenlőképen örökké való felsége.

Minémü az Atya, olyan a Fiu, olyan a Szentlélek.

Nem teremtetett az Atya, nem teremtetett a Fiu, nem teremtetett a Szentlélek.

Mérhetetlen az Atya, mérhetetlen a Fiu, mérhetetlen a Szentlélek.

Örökkévaló az Atya, örökkévaló a Fiu, örökkévaló a Szentlélek.

És mindazáltal nem hárman örökkévalók, hanem egy az örökkévaló.

Miképen nem három a nem teremtetett, sem három a mérhetetlen: hanem egy a nem teremtetett és egy a mérhetetlen.

Hasonlóképen mindenható az Atya, mindenható a Fiu, mindenható a Szentlélek.

És mindazáltal nem hárman mindenhatók, hanem egy a mindenható.

Azonképen Isten az Atya, Isten a Fiu, Isten a Szentlélek.

És mindazáltal nem hárman Istenek, hanem egy az Isten.

Azonképen Ur az Atya, Ur a Fiu, Ur a Szentlélek.

És mindazáltal nem hárman Urak; hanem egy az Ur.

Mert miképen a keresztény igazság tőlünk követeli, hogy külön mindenik személyt Istennek és Urnak valljunk, ugy tiltja a katholikus vallás, hogy három istent vagy három urat valljunk.

Az atya senkitől nem alkottatott, sem teremtetett, sem született.

A Fiu csak az Atyától vagyon, nem alkottatott, sem teremtetett, hanem született.

A Szentlélek az Atyától és Fiutól nem alkottatott, sem teremtetett, sem született, hanem származott.

Egy azért az Atya, és nem hárman vannak Atyák; egy a Fiu, nem hárman vannak a Fiuk; egy a Szentlélek, nem hárman vannak a Szentlelkek.

És ebben a Szent-Háromságban semmi nincs elébb vagy utóbb; sem nagyobb, vagy kisebb nincsen: hanem mind a három személy egyenlőképen örökkévaló, és egymáshoz egyaránytu.

Ugy hogy, a mint elébb mondók, mindenekben az egység a háromságban, és a háromság az egységben tisztelendő legyen.

A ki azért üdvözülni akar, ilyen értelemben legyen a Szent-Háromságról.

De szükség az örök üdvösségre, hogy a mi Urunk Jézus Krisztusnak testesülését is tökéletesen higye.

Ez azért az igaz hit, hogy higyük és valljuk, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Istennek Fia, Isten és ember.

Isten, időnek előtte, az Atyának lényegéből született; és ember, az anyának teste-véréből időben született.

Tökéletes Isten, tökéletes ember: okos lélekből és emberi testből állván.

Egyenlő az Atyához istensége szerint, kisebb az Atyánál embersége szerint.

Ki noha Isten és ember, mindazáltal nem kettő, hanem csak egy Krisztus.

Egy pedig nem az istenségnek testté változásával, hanem az emberi természetnek Istenhez való felvételével.

Egy ugyan, nem a természeteknek egybeelegyitése által, hanem a személynek egyessége által.

Mert miképen az okos lélek, és a test egy ember: ugy az Isten és ember egy Krisztus.

Ki üdvösségünkért szenvedett, poklokra szállott, harmad napra halottaiból feltámadott.

Felment mennyekbe; ül a mindenható Atya Istennek jobbja felől: onnan leszen eljövendő itélni eleveneket és holtakat.

Kinek eljövetelére minden embereknek fel kell támadni testökkel együtt, és számot kell adni tulajdon cselekedeteikről.

És a kik jót cselekedtek, örök életre mennek, a kik pedig gonoszt, örök tüzre.

Ez a közönséges hit; melyet valaki hiven és állhatatosan nem hiend, üdvösségre nem juthat.

A trient-vatikáni hitvallás.*

Én N. N. erős hittel hiszem és megvallom összességgel és különösen mind azt, a mi a római anyaszentegyháznak szokott hitvallásában foglaltatik, ugymint: Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden látható és láthatatlan valóknak Alkotójában, és az egy Ur Jézus Krisztusban, az Istennek egyszülött Fiában, ki öröktől fogva az Atyától született, Istentől Isten, világosságtól világosság, igaz Istentől igaz Isten; ki született, nem alkottatott, egy mivoltu az Atyával, ki által lettek mindenek, ki mi érettünk emberekért és a mi üdvösségünkért leszállott mennyekből, és megtestesült a Szentlélek által szüz Máriától, és emberré lett; fel is feszittetett érettünk Pontius Pilátus alatt, kínt szenvedett és eltemettetett; és feltámadt harmad napon az irások szerint, és felment mennyekbe, ül az Atyának jobbján, és ismét eljövend dicsőségben, megitélni az eleveneket és a holtakat, ki országának nem lesz vége. Hiszek az Ur és elevenitő Szentlélekben, ki az Atyával és Fiuval együtt imádtatik és dicsőittetik, ki a próféták által szólott. Hiszek egy szent közönséges és apostoli anyaszentegyházat; vallok egy kereszt-

* *Jegyzet.* Azok ellen, kik Luther idejében a kath. hitet sokféleképen eltorzitva félremagyarázták, a trienti sz. zsinat határozatából készült e hitvallás, mely a kath. hitigazságokat bővebben tartalmazza; az 1875-ben tartott vatikáni zsinat ezt a hitvallást két helyen világosabban kifejtette. Innen a kettős neve. Ünnepélyes hitvallástételkor, pl. mikor protestans ember kath. hitre tér, ezen hitvallást kell használni.

séget a bünöknek bocsánatára; várom a holtaknak feltámadását, és a jövendő örök életet. Amen.

Az apostoli és egyházi hagyományokat, valamint egyéb szokásait és rendeléseit is szintazon anyaszentegyháznak, állhatatosan helybenhagyom és elfogadom. Ugy a szent-irást azon értelemben veszem, melyben vette és veszi az anyaszentegyház; melyhez tartozik, a szent-irásnak igaz értelmét és magyarázatát megitélni. Nem is fogom ezt soha másképen érteni és magyarázni, hanem a szent atyáknak egyező értelme szerint.

Vallom egyszersmind, hogy igazán és tulajdonképen az uj törvénynek a mi Urunk Jézus Krisztustól rendelt hét szentsége vagyon, melyek az emberi nemnek, noha nem valamennyi mindeniknek, az üdvösségre szükségesek, tudnillik: a keresztség, bérmálás, Oltáriszentség, penitenciatartás, utolsó kenet, egyházi rend és házasság, és hogy azok által malaszt adatik, s közölök a keresztséget, bérmálást és egyházi rendet ismételni szentségtörés nélkül nem lehet. Szintugy a közönséges anyaszentegyháznak szokásba vett és helybenhagyott szertartásait a fenemlitett szentségeknek jeles kiszolgáltatásában elfogadom és helybenhagyom.

Tovább egész készséggel elfogadom egyenkint mind azt, a mi az eredeti bünről és a megigazulásról a trienti sz. gyülekezetben meghatároztatott és kivilágositttatott.

Hasonlóképen hiszem és vallom, hogy a sz. misében igaz és tulajdon engesztelő áldozat mutattatik be az Istennek az elevenekért és holtakért; és hogy az

Oltári-szentségben igazán, valóságosan és lényegesen a mi Urunk Jézus Krisztusnak teste és vére, lelkével és Istenségével együtt jelen vagyon; és hogy az egész valósága a kenyérnek testévé s egész valósága a bornak vérévé változik; mely változást a közönséges anyaszentegyház átváltozásnak nevez.

Vallom ezenkivül, hogy csak az egyik szin alatt is az egész Krisztust veszszük magunkhoz, és igaz szentségben részesülünk.

Állhatatosan vitatom, hogy vagyon purgatorium (avagy tisztitó hely), és hogy az ottan letartóztatott lelkek az élő hiveknek szószólásai által segittetnek; szintugy hiszem, hogy a Krisztussal uralkodó szenteket méltó tisztelni és segitségül hivni, kik érettünk imádságokat mutatnak be az Istennek, és hogy az ő tetemeiket tiszteletben tartani illik.

Állhatatosan vallom, hogy Krisztusnak, szüz anyjának Máriának, s egyéb szenteknek képeit szabadon és méltán lehet tartani, s irántok illendő tiszteletet mutatni.

Állitom azt is, hogy Krisztus az anyaszentegyházban hatalmat adott a bucsuadásra, és hogy ezekkel élni a keresztény népnek igen üdvösséges.

A közönséges és apostoli római anyaszentegyházat minden keresztény gyülekezetek anyjának és tanitójának megismerem; a és római pápának, ugymint sz. Péter fő apostol tisztfolytatójának, és Krisztus Jézus helytartójának, igaz engedelmességet esküvéssel igérek.

Azonképen kételkedés nélkül elfogadom és vallom a többit is mind, a miket a szent végzések és az egy-

házi közönséges gyülekezetek, kiváltképen a trienti szentséges gyülekezet és a vatikáni közzsinat hagyott, meghatározott és megfejtett; jelesül a római pápa egyházfőnökségét és tévedéstől mentes tanitótisztjét illetőleg. A mik pedig ezekkel ellenkeznek, nem különben az anyaszentegyháztól rosszalt, megvetett és kárhoztatott akármely eretnekségeket, én is egyiránt rosszalok, megvetek és kárhoztatok.

Ezen igaz, közönséges, és egyedül üdvözitő hitet, melyről most szabad akaratomból vallást teszek, és igazán meggyőződve vagyok, egészen és sértetlenül utolsó lehellésemig, az Isten segitségével megtartani, és állhatatosan vallani el nem mulasztom; és hogy az alattamvalók is, vagy azok, kiknek gondviselése kötelességből hozzám fog tartozni, szintezen hitet megtartsák, tanitsák és hirdessék, a mennyire tőlem függ, egész igyekezettel rajta leszek.

Ezt én N. N. igérem, fogadom, és az Istennek sz. evangeliumára való esküvésemmel erősitem. Az Isten engemet ugy segéljen! Amen.

Elmélkedés.

Mily nagy isteni kegyelem, a római kath. anyaszentegyházban élni és meghalni.

A római közönséges keresztény anyaszentegyháznak *teremtője* maga a mennybéli Atya Isten, ki annak létrehozását öröktől fogva meghatározott legkegyesebb végzése szerint, sz. Fia által végrehajtotta. *Megváltója* a mennyei Atyának egyszülött Fia Jézus Krisztus.

Megszentelője az Atyától a Fiu igérete szerint elküldött Szentlélek.

A boldogságos szüz Mária a mi egyházunknak *királynéja;* a mennyei angyalok *őrseregei,* a dicsőült szentek pedig győzedelmes *tábora.*

A patriárkák benne megannyi *nemzetségi törzsökök,* a próféták történetének *előhirdetői,* az apostolok épületének *alapkövei.* A mártirok hitének *tanubizonyságai,* a hitvallók tudományának *vezércsillagai,* a szüzek az ő *ékszerei.*

Egyházunk látható feje a római pápa, a megyékre feloszlott püspökök pedig azon főpásztorok, kikre a Szentlélek az anyaszentegyház kormányzását bizta; a felszentelt papok a tanitás és a szentségek kiszolgáltatói, a diakonusok és leviták az egyház gondviselői és szolgái. A szerzetes rendek az egyházban segédosztályok, a hivők sokasága pedig a közönséges anyának egy nagy családot képező fiai és leányai.

A katholikus anyaszentegyháznak bölcsője a keresztség, erőssége a bérmálás, mennyei eledele az Oltári-szentség, gyógyszertára a penitenciatartás és utolsó kenet, hatalma az egyházi rend, növényes kertje a házasság.

Ezen egyház hasonlit az erős várhoz, melynek sánczai a tiz-parancsolatok, szeglettornyai saját öt parancsolatja, előfalai az evangeliumi tanácsok.

Egyházunk megkülönböztető jelei: a hitegység, az erkölcsi szentség, a felekezetességet nem ismerő általánosság s az apostoloktól való szakadatlan leszármazás.

Kezeskedik mellette az ó-testamentom, okokat szolgáltat neki az egész szent-irás, megerősiti tanitását az apostoli hagyomány, tekintélye a zsinatokban, egyessége a Rómához való ragaszkodásban, romolhatatlansága csalatkozhatatlanságában van megalapitva.

A lélek, mely egyházunkat cselekvéseiben vezérli, a szelidség; mely tettekre felinditja, az Isten dicsőségének terjesztése; mely győzelemre vezeti, a töredelem és alázatosság.

Az ajtó, melyen ezen egyházba be lehet jutni, az alázatos hit; az ut, melyen itt tökéletesedhetünk, az az örök élet reménysége; s az ipar, mely által itt meggazdagodhatunk, az isteni és felebaráti szeretet.

Kincse ezen egyháznak az isteni malaszt, virágos kertje az ártatlanság, tüköre az igazság, szeme az okosság, karjai a lelki erősség, teste a mértékletesség.

Barátjai a jámborok, ellenei a bünösök, szánakozásának tárgyai a hitben tévelygők, élő bizonyságai e földön a hitetlen zsidók, ostromlói és gyülölői a hitetlenek, imádságainak s fohászainak czélja, hogy ezeket az irgalmas Isten felvilágositsa.

Egyedüli óhajtása, hogy minden ember üdvözüljön, törekedése, hogy hivei a jóban állhatatosan megmaradjanak, rendeltetése, hogy a kereszt gyalázatának szenvedései alatt a hitetlenek és gonoszok társaságától megtisztuljon.

Örök imádásának tárgya a teljes Szent-Háromság, mindennapi áldozatja a világ büneiért feláldozott

Isten báránya, pompája s jelképes tanitása a szertartások.

Szomorusága az elfajult rossz világ cselekedetei, vigasztalódása a bünösök megtérése, anyai bőkezüsége a bünbocsátás és a sz. bucsu.

Vándorlásának helye a föld, osztályrésze a Jézus Krisztus keresztje, végczélja a mennyország.

Az anyaszentegyháznak elválaszthatatlan jegyese maga az Ur Jézus, kinek jelenléte az Oltári-szentségben őt dicsőséggel s vigasztalással árasztja el.

Megkoronáztatásának napja a világ vége leend; addig pedig élő hivei itt küzdésben vannak, a jámbor elhunytak a tisztitó tüzben gyarlóságuknak salakjaitól megtisztulnak; s végre az Ur második eljövetele után győzedelmi ünnepét a mennyországban üli.

Fohász.

Anyaszentegyházunk láthatatlan feje Jézus! tudom, hogy sokan vannak a hivatalosak, de a választottak kevesen: vajjon én bünös létemre, ki téged sokszor megbántottalak, élő tagja vagyok-e a szent és közönséges egyháznak! Vajjon találja-e bennem örömét a jó anya; vagy talán én is gyászolásának és fájdalmának egyik okozója vagyok? Oh sorozz engem választottaid közé! Az anyaszentegyháznak hü és engedelmes gyermeke kivánok lenni; mert csak benne kereshetem üdvösségemet.

Imádság a hit föntartásaért.

Isteni Megváltónk, érettünk emberré lett Ige! Leborulva esdeklünk előtted, hogy az üdvözitő sz. hitet, melyet nekünk kijelentettél s apostolid által a népeknek hirdettél, tartsd fönn e viharos időkben s óvd meg hiveidet, hogy attól akármily viszontagságok között el ne térjenek. Te mondottad, hogy a ki hiszen és megkereszteltetik, üdvözül, a ki pedig nem hiszen, elkárhozik. Ha e szavaidra emlékezünk, kétszeresen fohászkodunk hozzád, mondván: hiszünk Uram! de légy segitségére hitetlenségünknek.

Mennyei Tanitónk! oktatásodból tudjuk, hogy te vagy a szőlőtő s mi annak ágai; kik mint ilyenek, csak ugy vagyunk képesek gyümölcsöt hajtani, ha benned és rajtad megmaradván, tőled elevenittetünk a hitre és jóságos cselekedetekre. Oh tekints le, kérünk, szőlőkertedre, melyet jobbod ültetett e honba s atyai jóságod nyolcz századok alatt szeretettel ápolt; mely annyi nagylelkü tanitók, vértanuk és hitvallók veriték- s vérével öntöztetett, s annyi jámborok és szüzek imádsága s feláldozó munkássága által megtermékenyitve lőn. Ne engedd, kérünk, az igaz hivők közönségét elszakadások által megrongáltatni. Oh ne vedd számba azok hálátlanságát, kik a közönséges keresztény anyaszentegyház boldogitó kebelén fölneveltetve, e közanyánk ellen fordulnak, vagy szózatára nem hallgatnak; hanem forditsd szemeidet azon buzgó lelkekre, kik tiszta kezeiket hozzád fölemelve, szakadatlan könyörgésekkel esedeznek: hogy üdvözitsd

népedet, és áldd meg örökségedet; hogy a vigasztaló Szentlélek ajándékival töltsd be hiveidnek szivét, s az igazság szomjazását gerjeszd föl bennök.

Bár elismerjük, hogy haragodat vétkeinkkel megérdemlettük, ne szállj itéletre velünk Uram! s elvettetésünk iszonyu büntetését forditsd el rólunk. Adj erőt és malasztot gyengeségünknek, hogy a kisértetek idején meg ne tántorittassunk hitünkben. Tekints irgalmas szemmel a nyájra, melyet a keresztfán kiontott sz. véred árán szerzettél.

Akárminemü szenvedéseket készek vagyunk itt elviselni, csak legdrágább kincsünket, az üdvözitő s boldogitó sz. hitet megtarthassuk; mely az élet sötétes utain egyedül képes bennünket bátoritani, vigasztalni s te hozzád kalauzolni: ki az Atya jobbján ülvén, a Szentlélekkel egyetemben élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Imádság az anyaszentegyház egységeért.

Hitünk isteni szerzője s föntartója, megfeszitett Jézus! ki sz. Atyádat kérted, hogy hiveid egyek legyenek, mikép te és az Atya egyek vagytok; tartsd fönn a katholikus egyház egységét, mely a római pápa, püspökök, papok és hivek szoros egybeköttetésével azon szentséges egy testet képezi, melynek láthatatlan feje s fejedelme te magad vagy, látható helyettesed pedig e földön sz. Péter utódja, a római pápa. Te Péterért imádkoztál, hogy soha meg ne fogyatkozzék hitében, őt pedig megintetted, hogy erősitse meg a hitben

apostoltársait; rá biztad nyájad őrizetét, kezébe adtad a mennyország kulcsait, őt rendelted az egyház legelső főpásztorának, az apostolok fejének. Mi is tehát papjaink s püspökeink által, kik vele egységben élnek s neki engedelmeskednek, hozzá csatlakozunk s benne téged mesterünknek s fejedelmünknek vallunk és tisztelünk. E hitegységben tarts meg mindvégiglen; kormányozd Péter hajóját az őt bárhonnan fenyegethető vész közepette s ne engedd, hogy a pokol ereje a kősziklára épitett kath. anyaszentegyházat megrenditthesse: hanem a pásztorok és hivek egységén s állhatatosságán törd meg az ellene szegezett ostromokat. Légy vele a világ végezetéig, bátoritsd, vigasztald hányattatásában, szégyenitsd meg ócsárlóit, téritsd meg elleneit, hogy igy anyaszentegyházunk, mely az igazság oszlopa és erőssége, e gyarló világ változékonyságai között rendületlen állván, áldást és békességet terjesztve, gyarapodjék mindaddig, miglen isteni jövendölésed be fog teljesedni, hogy csak egy akol lesz és egy pásztor. Ur Krisztus! erősitsd hitünket, ki az Atyával és Szentlélekkel élsz és uralkodol s eljövendesz megitélni eleveneket és holtakat. Amen.

Elmélkedés a jó cselekedetek szükségességéről.

Hit nélkül lehetetlen kedvesnek lenni Isten előtt; de ezen, Isten előtt kedves hitnek elevennek és gyümölcsözőnek kell lenni: mert amint sz. Jakab irja, mit használ, ha valaki azt mondja magáról, nekem van hitem; de szükölködik jó cselekedetekben? Az

ördögök is hisznek, rettegnek; de mivel gonoszságot miveltek és mivelnek, kárhozatra vannak elitélve. A kik hisznek ugyan, de lelkök halálos bünnel van terhelve, elhalt tagjai az anyaszentegyháznak; mert a vétek elszakasztotta őket Jézustól, ki az élet forrása, az üdvösség gyökere. Valamint a szölőág nem hajt gyümölcsöt, ha a tőn nem marad: ugy a keresztény egyház tagjai is, ha a vétek által Krisztustól elválnak, jót nem mivelhetnek, az örök boldogság elnyerésére érdemeket nem tehetnek. Azért senki se gondolja, hogy ha pusztán hiszen, de cselekedetei hitével meg nem egyeznek, élő tagja lehet az anyaszentegyháznak. „Az igaz hitből él.“

Fohász.

Könyörülő s irgalmas Isten! elevenitsd meg a lélekben megholtakat a penitenciatartás kegyelmével, s ébreszd fel őket uj életre, hogy vessék le az ó-embert, és öltözzenek az ujba, mikép általad teremtetett vala igazságban és valóságos szentségben. Büneinkért megfeszitett Jézus! Öntsd el szivünkben a te szeretetedet, hogy megvetvén a mulandó világot és minden kivánságait, mindnyájan te hozzád térjenek, ki ut, igazság és élet vagy. Jó Pásztor! ki felkeresed az eltévedt juhot, vezesd vissza a bűnösöket az örök élet legelőjére, a tisztán csergedező forrás üdvözitő vizéhez. Oh az én lelkem is kivánkozik ezen életforráshoz, az erős és élő Istenhez. Mikor jövök el, és mikor jelenek meg az Isten szine előtt!?

XI. Kelemen pápa könyörgése minden jó erkölcsökért.

Hiszek Uram! de higyjek erősebben; reménylek Uram! de reméljek bizalmasabban; szeretek Uram! de szeressek forróban; töredelmet érzek Uram! de legyen mélyebb töredelmem.

Imádlak téged, mint minden dolgok kutfejét; óhajtlak téged, mint végczélomat; dicsérlek téged, mint örök jótevőmet; segitségül hivlak, mint kegyes védelmezőmet.

Bölcseségeddel kormányozz; igazságoddal tartóztass; kegyelmeddel vigasztalj; hatalmaddal oltalmazz.

Neked szentelem gondolataimat, — emelkedjenek te hozzád; szavaimat, — szóljanak te rólad; tetteimet, — legyenek akaratod szerintiek; szenvedéseimet, — hordozzam te érted.

Akarom mind, a mit te akarsz; akarom, mert te akarod; akarom, mint te akarod; akarom, meddig te akarod.

Kérlek, világositsd meg értelmemet; gyulaszd akaratomat; javitsd testemet; szenteld meg lelkemet.

Sirassam meg elkövetett büneimet; fussam a jövő kisérteteket; tegyem le gonosz hajlamaimat; tökéletesitsem jó erkölcseimet.

Add meg nekem oh jó Isten! szeresselek téged! gyülöljem magamat; buzgólkodjam üdvösségre vezetni felebarátomat; vessem meg a világot.

Iparkodjam elüljáróimnak engedelmeskedni: alárendelteimen segiteni; barátimnak jó tanácsot adni; ellenségeimnek megengedni.

Győzzem meg a gyönyörvágyat sanyarusággal, a fösvénységet bőkezüséggel, a haragot szelidséggel, a jóravaló restséget buzgósággal.

Tégy okossá a tanácsban, állhatatossá a veszedelemben, türelmessé a balsorsban, alázatossá a szerencsében.

Tedd Uram! hogy imádságomban figyelmes, evésben mértékletes, kötelességimben szorgalmas, föltéteimben szilárd legyek.

Szorgoskodjam belsőkép ártatlansággal, külsőkép szerénységgel birni, társalgásomban példás, életemben rendes lenni.

Szorgalmasan ügyeljek természetem fékezésére, a malaszt ápolására, a törvény megtartására, az üdvösség elnyerésére.

Tanuljam meg tőled, mily csekély, a mi földi, mily nagy, a mi isteni, mily rövid, a mi ideiglenes, mily tartós, a mi örökkévaló.

Add, hogy a halált megtéréssel megelőzzem, az ítéletet féljem, a poklot elkerüljem, a paradicsomot megnyerjem. Amen.

A töredelmességnek mindennapi gyakorlásáról.

A ki tiszta szivvel Istenhez akar térni, és megismervén az ő teremtő és megváltó Istenéhez kötelességét, a tékozló fiunak példáját követvén, mennyei Atyjának boldogságát kivánja: az jól megértse, hogy az Istennel való megbékélésének biztos ajtaja az igaz hitből származott töredelmes sziv, melyet sz. Dávid kedves áldozatnak nevez.

Ehhez a töredelmességhez két dolog szükséges.

Első: hogy igaz és tökéletes hittel meggondolván, mily kegyes és irgalmas Urunkat bántottuk meg büneinkkel, mily nagy jóktól fosztattunk meg, és mily szörnyü veszedelembe estünk, midőn bününk miatt Isten kedvéből kiestünk, ördög rabságára jutottunk, örök kárhozatot érdemlettünk: tiszta szivből bánjuk, hogy Isten ellen vétettünk. Mert ha szivünk szerint bánkódunk, mikor jó barátunkat, jószágunkat, tisztségünket, életünket elvesztjük: mivel ezeknél mind többet vesztünk, mikor halálos bünbe esünk, méltó, hogy meghaladja a bünért való bánat az egyéb bánatokat.

Második szükséges dolog az, hogy életünk jobbitására tökéletes szándékkal igyekezzünk, és bününk bocsánatját igazán remélvén, Istenünket kérjük, hogy elfelejtkezzék büneinkről; vastagitson mind végig az istenes életben, szent Fiának érdemeiért.

Mily szükséges, hasznos pedig, hogy minden nap, sőt minden órában, de kiváltképen reggel és estve töredelmes bánatot inditsunk büneink fölött, kitetszik a következő okokból.

I. Mert egy szempillantásban sem vagyunk bátorságosak életünkről. Azt is tudjuk, hogy a ki csak egy halálos bünben találtatik is halála óráján, minden okvetetlen elkárhozik: ha igaz töredelmes lélekkel Istenéhez nem tér, és oly szándéka nincsen, hogy mikor annak szabott ideje leszen, meggyónja büneit. Hogy azért a mi lelkünk üdvösségét szerencsére ne bízzuk, nincs semmi szükségesb, mint hogy minden órában a töredelmes léleknek ezt az indulatját magunkban felébreszszük.

II. Mert mikor az ember halálos bünben vagyon, akármint forgolódjék egyéb ájtatos cselekedetekben, de a töredelmesség nélkül ugyan nem jut büneinek bocsánatjára, s életének tökéletes jobbitására. A hol pedig az igaz töredelmes sziv vagyon, ott halálos bün nem lehet. És ha szüntelen ebben a töredelmességnek indulatjában foglalja magát az ember, majd ugyan lehetetlen, hogy életét meg ne jobbitsa.

III. Az isteni félelem kezdete a bölcseségnek. Ez a félelem pedig először is arra indit, hogy megbéküljünk Istennel a gonoszságinkért való töredelmesség által. Azért méltó, hogy első és legnagyobb gondunk ez legyen, hogy büneinket igaz töredelmességgel megszánjuk Istenünk előtt.

IV. Életünk jobbitására, gonosz cselekedetünk és megrögzött szokásaink kigyomlálására, testünknek méltó penitenciatartással való sanyargatására, háboruságoknak békességgel való szenvedésére, az isteni szeretetben és minden tökéletes jóságokban való öregbülésre, s a jóban végig megmaradásra, nincs erősebb, hasznosb, alkalmatosb és szükségesb eszköz, mint a szivnek buzgó és gyakori igaz töredelmes indulatai. És a ki ebben magát nem gyakorolja, noha sok egyéb ájtatos cselekedetekben szorgalmatoskodik, és ugy tetszik, mintha igen elő is ment a tökéletes életnek jó rendiben: de végre szörnyüképen megesik; mint gyakorta szemünkkel jól látjuk. Mely eset főképen abból származik, hogy lassan-lassan az isteni félelemről elfelejtkezvén az ember, nem gyakorlotta a töredelmes léleknek buzgó cselekedetit.

V. Arra int a Szentlélek, hogy a megbocsátott bünökről se legyünk félelem nélkül *(Sir. fia 5,5.)*. És jóllehet a gyónásnak szentsége által megbocsáttatik az embernek büne, ha fogyatkozás nincs a gyónáshoz illendő szükséges dolgokban: történhetik gyakran, és adná Isten, ne történnék, hogy sok fogyatkozások esnek a gyónásban, melyek miatt nincs oly haszna, mint kivántatnék; annakokáért szükséges az igaz szeretetből származott töredelmesség, mely helyére viszi a tudatlanságunkból esett fogyatkozásokat.

Azért egy ilyen vagy ehhez hasonló imádsággal gyakorolhatjuk az igaz szeretetből származott töredelmességet.

IMÁDSÁG.

Én Uram és üdvözitő Jézus Krisztusom, én teremtő és megváltó Istenem! teljes szivből szégyenlem és bánom, hogy a te számlálhatatlan jóvoltodért és irgalmasságodért nem csak méltó hálaadással nem szolgáltam szent Felségednek, de sőt számtalan gonoszságimmal ellened vétkeztem.

Nem vagyok méltó, Uram! hogy fiaid közé számlálj engemet; mert ha minden gyalázatot érdemlene, a

ki urát elárulná, vagy az önnön fiát egy kevés haszonért kegyetlen ellenségének örök rabságra eladná: mit érdemlek én, Uram! a ki tégedet, minden jónak kutfejét, ennyi jótéteményid után elárultalak, és az én tulajdon lelkemet, melyet sz. véreddel megváltottál, ördög rabságra vetettem, a világ gyönyörüségének árnyékáért.

Én szerelmes Megváltóm, és üdvösségemnek reménysége! bánom, hogy téged megbántottalak. De ime szent Felségedhez térek; te előtted eltökélem magamban, hogy a te szent malasztoddal ezután eltávoztatom, valamit te megtiltottál. Nem csak a bünöktől oltalmazom meg magamat, hanem eddig való gonoszságimról igazán meggyónom rendelésed szerint.

Bizván azért a te végtelen irgalmasságodban és atyai jóvoltodban, könyörgök alázatos szivvel neked, hogy a te drágalátos szent véred hullásáért és keserves kinszenvedésidért bocsásd meg büneimet. Adjad szent malasztodat, hogy életemet megjobbitsam, és szerelmedben végig megmaradjak. Miért a te szent neved dicsértessék, most és mindörökké. Amen.

Ehhez hasonló szép imádságot találsz ez után, a gyónáshoz készülő embernek első könyörgésében.

A szent kereszt jeléről.

Három dolgot kell a szent kereszt jeléről megmagyarázni:

I. Mint kelljen ezt magunkra vetnünk s mit jegyezzen.

II. Mikor kezdették a keresztények a kereszt jelével magukat jegyezni.

III. Minemü haszna legyen a szent kereszt jelének.

Először azért, a szent kereszt jelét kétféleképen szoktuk magunkra vetni. Először: Jobb kezünk hüvelykét és mutató ujjunk végét összefogván, homlokunkra, szájunkra, mellünkre vetjük: *Atyának, és Fiunak, és Szentlélek Istennek nevében. Amen.* Másodszor: Mind az öt ujjunkat, vagy csak az első három ujjunkat kinyujtván, elsőben homlokunkat illetjük, azután mellünket, harmadszor bal vállunkat, negyedszer jobb vállunkat, mondván: *Atyának, és Fiunak, és Szentlélek Istennek nevében. Amen.*

Noha a görögök, sőt *a mint Innoczenczius irja*, az ő idejében némelyek a deákok közől is, előbb a jobb vállokra tették kezöket, hogy sem a balra.

Azért vetjük pedig jobb kézzel a keresztet, *úgymond Jusztinus martir*, mert becsületesb a jobb kéz a balnál, és méltó, hogy az isteni szolgálatban azt foglaljuk, a mi jobb és becsületesb bennünk.

Ez a jel pedig, *úgymond sz. Czirillus*, minden lelki javainknak emlékezeteit magában foglalja és a keresztény vallásnak rövid összefoglalása; mert ebben vallást teszünk a Szent-Háromságról, mikor az Atyát, Fiut, Szentlelket emlitjük; mikor pedig azt mondjuk: nevében, és nem: nevökben, jelentjük, hogy egy méltósága, ereje, istensége vagyon e három személynek. Ennek felette a mi Üdvözitőnk keresztjének és kinszenvedésének jelével, vallást teszünk a Krisztus haláláról.

Mikor két ujjunkat összeteszszük és ugy vetjük magunkra a szent keresztet, jelentetik Üdvözitőnknek emberi és isteni természete a monofiziták ellen, kik, *úgymond Niczeforus*, csak egy természetet hittek Krisztusban, és annakokáért csak egy ujjokkal vetnek vala keresztet: mint az örmények is. Mikor három ujjal vetjük a keresztet, jelentjük az egytermészetü Szent-Háromság Istent. Mikor pedig mind az öt ujjunkat kinyujtjuk, Üdvözítőnk öt drágalátos szent sebeiről emlékezünk.

Hogy pedig a három isteni személynek tulajdonságairól is vallást tennénk: homlokunkat illetvén, nevezzük az Atya Istent; azt jelentvén, hogy miképen a mi fejünk feljebb való minden egyéb tag-

nál. és attól származik élet a többi tagokra, ugy az Atya Isten is kezdete mindeneknek. Mellünket illetvén, említjük a Fiu Istent; jelentvén, hogy ő nem csak öröktől fogva született az Atyától, de idő szerint is a Szüz méhében fogantatott emberi természete szerint, és végre a föld gyomrában eltemettetett. Mikor a bal és jobb vállunkat illetvén, a Szentlélek Istent emlitjük, jelentjük, hogy a Szentlélek az Atya és Fiu Istennek közönséges egyenlő természetü szerelme. Avagy jelentjük, hogy mi Üdvözitőnk megtestesülése által a Szentlélek Isten minket, kik bal kéz felől haragnak fiai valánk, jobb kéz felé vitt, Isten országának örökösivé tett.

Azonképen, mikor homlokunkra vetjük a keresztet, az Atyát emlitjük, ki kezdete és kutfeje mindeneknek. Mikor szájunkra vetjük, a Fiut nevezzük, ki az Atyának igéje lévén, az Atyának szájából származott. Mikor mellünkre (holott a szerelemnek hajléka, a szivünk vagyon), a Szentlelket emlitjük: jelentvén, hogy a Szentlélek szerelem. Nem ok nélkül vetjük pedig, *úgymond sz. Ágoston*, a Krisztus jelét homlokunkra, holott a szeméremnek helye vagyon; mert ezzel intetünk, hogy ne szégyeljük a Krisztus gyalázatját. Szájunkat és szivünket is ezen jellel megpecsételjük: hogy se szivünkből, se szájunkból, Isten ellen és felebarátunk ellen semmi se származzék.

Mikor azért, *úgymond aranyszájú sz. János*, a szent kereszt jelét magadra veted, mindjárt eszedbe jusson a keresztre feszitett Krisztus keserves kinja, és szenvedésének oka: ennek emlékezetével magadban a haragnak és egyéb indulatoknak mérgét eloltsad. Mert ugyanis példát adott nekünk Urunk, szenvedésével, hogy kövessük őt.

Másodszor: az apostolok idejétől fogva, mindenkor szokott dolog volt a hivek között, hogy a sz. kereszt jelét magokra vetnék. Mind kimentökben és mind bejövetelökben, *úgymond Tertulliánus*, mikor felöltözünk, mosdunk, gyertyát gyujtunk, asztalhoz ülünk, és minden egyéb cselekedetünkben, a kereszt jegyét homlokunkra vetjük. Ezt a szokást pedig, *úgymond Tertulliánus*, valamint *Bazilius*, az apostolok hagyományából tanulták a hivek.

Konstantinus császárról irja *Euzebius*, hogy azzal mutatja vala keresztény vallását, hogy homlokára gyakran szent keresztet vet

vala: feje felébe keresztet helyheztet vala; zászló helyett is, *úgymond Euzebius*, aranyból és drága kövekből csinált keresztet hordoz vala hadában; vitézek fegyverére kereszteket irata, úgymond *Szozomenus*, Konstantinápolyban pedig három helyen kereszteket emele, melyeknél sok csodák lettek, *úgymond Niczeforus*. A pénzre keresztet verete, *úgymond Szozomenus*.

Azt is megparancsolták a keresztény császárok, hogy senki templomot ne épitene, melybe a püspök keresztet nem helyheztetne *(Jusztin.)*; mit az anyaszentegyház is törvénybe irata. Ennek felette azt is rendelték a keresztény császárok, hogy senki földre, vagy padlóra ne irná a keresztet: mert méltatlan, hogy lábbal tapodnák a mi Üdvözitőnk jelét, melyet a királyok is koronájok ékességére fejükön hordoznak. És ezzel, *úgymond sz. Ágoston*, megmutatja a mi Urunk, mily nagy dicsőséget ad hiveinek a más világon, ki ennyire felmagasztalta az ő gyalázatos kinjának eszközét e világon.

Niczeforus sz. János apostolról írja, hogy mikor az elkészitett koporsóba akarna menni, a szent kereszt jelét magára veté. Sz. Marczialis pedig, ki Urunkat e földön látta, arra inté a hiveket, hogy szüntelen a Krisztus keresztje jelével, mint erős pánczéllal, mellöket erősitsék; sőt, *úgymond sz. Ágoston*, oly szokott dolog vala régenten a szent kereszt jele, hogy sem a keresztség, sem a bérmálás, sem az Ur vacsorája, szent kereszt jele nélkül nem szolgáltathatik vala.

Sz. Jeromos: Minden munkád előtt, úgymond, homlokodra vesd a szent kereszt jelét. És sz. Pauláról kiadott emlékiratában: Midőn leányai elhaláloztak, szájára, mellére keresztet vetve anyai keservét kereszt jelével törekedett enyhiteni. Ismét: Már elnémult, és mi alig birtuk megérteni szavát, bár fülünket szájához tartottuk: mégis szájához emelve ujját a kereszt jelét nyomá ajkaira.

Czirillus: Nemcsak homlokodra vesd, úgymond, a keresztet, mind jártodban, nyugtodban; de a kenyérre is, melyet meg akarsz enni, a borra stb. *Aranyszájú szent János igy ir e dologról:* Nem csak homlokunkra, de ablakunkra és kőfalainkra is ezt a jelt véssük, mely szabadulásunknak és Üdvözitőnk alázatos kegyességének jele. Sőt oly szokott dolog vala a régi kereszténynek között a kereszt jele, hogy szo-

kásból, csak eszökbe sem vevén, minden dolgok között, szüntelen keresztet vetnének magokra; mint ugyanezt *aranyszájú sz. János irja.* És ebből mutatja meg, mily nagy ereje legyen a szokásnak. A régi históriákból tudjuk, hogy a hivek nem szoktak vala semmiféle eledelt megenni, melyre a szent kereszt jelét ne vetnék.

Nem csak a végre szokták pedig ezt a jelt homlokukra vetni a keresztények, hogy vallást tegyenek a Szent-Háromságról, hanem hogy sz. Pál intése szerint mindeneket az Ur nevében cselekedjenek *(Kolossz. 3, 17. Korint. I. 10, 31.).* Mert mikor dologhoz kezdvén, keresztet vetnek magokra, ez annyit teszen, mintha azt mondanák: Uram! minden munkám és gondolatom szent neved dicsőségére igazgattassék. Adjad Szent-Háromság egy Isten, Krisztus keresztje által, hogy minden cselekedetemnek jó vége legyen. És ugyanezen okért szoktak a keresztény városok és faluk határain kereszteket helyheztetni, ugymint Urunk győzelmének jelét; mint régen megjövendölte vala *Izaiás (19, 19.).*

Harmadszor: a sz. kereszt jelének három hasznát találom a régiek irásában.

Első haszna, hogy az ördögöt elkergeti és megijeszti. Ha, *úgymond aranyszájú sz. János*, rettegünk, mikor látjuk a halálra itélt embernek kinja helyét: vajjon mily nagy kint, véljük, hogy szenved az ördög, mikor ezt a fegyvert látja, melylyel halálos sebbel megsebhedett? Ugyanezt irja *Czirillus. Origenes pedig:* Bátran hordozzuk, úgymond, homlokunkon ezt a zászlót, melyet, mikor lát az ördög, megrémül; a mint számtalan példákból megbizonyithatjuk.

Epifánius, régi nagy doktor irja, hogy Konstantinus császár idejében, egy József nevü zsidó vala, kit Epifánius sokszor intett a keresztény hitre, de semmit nem foga rajta. Ez mikor eszébe vette volna, hogy egy fajtalan ifju legénynek minden ördöngös babonaságát egy keresztény asszony csak a kereszt jelével erőtlenné teszi vala: ő is, noha még zsidó vallásban vala, meg akará próbálni, mennyi ereje volna a keresztnek; és titkon egy ördögtől szállott embert bevévén házába, a szent kereszt jelét rá veté a Jézus nevében; és mindjárt nagy busulva kimene az ördög az emberből: mit látván a zsidó, kereszténynyé lőn.

Jeromos irja sz. Hilarionról, hogy a sz. kereszt jelét magára vetvén, az ördögöt gyakran elkergette. Ezt irja Szulpiczius sz. Mártonról. Kassziánus pedig sz. Antalról irja, hogy noha az ördög gyakran igyekeznék neki ártani, de a sz. kereszt jelével mellét és homlokát felfegyverkezteti vala sz. Antal; és igy az ördög semmit sem árthat vala neki. Sz. Gergely irja sz. Benedekről, hogy az ördögöt, ki őt madár képében kisérti vala, kereszt jelével űzé el. Máskor pedig, mikor ugy tetszenék az ő atyjafiainak, mintha a konyha égne, a kereszt jelével szemeiket megjegyezteté, és mindjárt elenyészék az ördögi csalárdság.

Az ördögtől szállott emberből, úgymond *sz. Gergely*, Kasszius püspök a szent kereszt jelével üzé ki az ördögöt.

Második hasznául a sz. kereszt jelének azt olvasom, hogy ez által sok testi betegségek és nyavalyák meggyógyittattak, mérges és fene oktalan állatok vagy megölettek, vagy megszelidültek.

Sz. Ágoston írja, hogy az ő idejében egy főnemes asszonynak emlőjét teljességgel elfogta vala az orbáncz; és mikor semmi orvossággal elejét nem vehetné, éjjel az Isten megjelenté neki, hogy Husvét napján, a mely ujonan keresztelt személyt előtalálna, azzal a kereszt jelét mellére vettetné. Engede az asszony a látásnak, és mihelyt a kereszt jelével megjegyezteté emlőjét, azon órában meggyógyula.

Nisszai sz. Gergely irja, hogy Makrina asszony torkát iszonyu nagy kelevény teljességgel elfogta és noha sok szóval kérnék őt, hogy orvosok gondviselésére bizná magát, de semmiképen nem akará, hogy az ő testét valamely férfiu megilletné; hanem anyját kéré, hogy a kereszt jelét vetné kelevényére: és mihelyt ezt rá veté, legottan meggyógyula.

Theodorus irja, hogy az ő anyja szemét egy istenfélő ember a kereszt jelével meggyógyitá. Fortunatus püspökről irja *sz. Gergely*, hogy egy embernek szeme fényét, a kereszt jelét rá vetvén, megadá. Eugenius püspökről hasonlót ir *Utikai Victor.*

Sz. Szabinusról irja *sz. Gergely*, hogy a mérget megjegyezvén a kereszttel, ártalom nélkül megivá.

Sz. Benedek keresztet vetvén a pohárra, a melyben méreg vala, mindjárt eltört a pohár, úgymond *sz. Gergely.*

Perzsiában, mikor iszonyu mirigy-halál volt, ugymond *Niczeforus*, a kereszténynek tanácsából, kiki mind keresztet ira tintával homlokára és igy szünék meg a döghalál.

Noha azért az uj hitüek, midőn látják, hogy valaki keresztet vet magára, csufságból azt kérdik, mit legyez a kezével? De mi a kereszttel nem legyet, hanem a Belzebubot kergetjük. Mert, miképen Egyiptomban az üldöző angyal nem árta azoknak, kiknek ajtajok meg vala jegyezve a bárány vérével: ugy most is, mikor homlokunkat a kereszttel megjegyezzük, úgymond sz. Ágoston, nem árthat a gonosz nekünk. És miképen Ezekiel prófétánál *(9, 4.)* az Isten népének homlokára egy zsidó betüt irának, mely a régi betü szerint olyan vala, úgymond sz. Jeromos, mint a kereszt; ugy most is valakin ez a Krisztus bélyege (melytől a keresztség és a keresztény neveztetik) nem találtatik, méltatlan viseli a keresztény nevet; mert az igaz kereszténynek nincsen egyéb dicsekedése a keresztnél, melylyel a választottak homloka megjegyeztetik. És miképen ama győzedelmes kardot, melylyel Dávid megölé Góliátot, az Isten templomába helyezték örök emlékezetre: ugy Krisztus fegyverének jelét homlokunkra vetjük mi is, ha élő templomai vagyunk az Istennek.

A szentelt vizről.

Harmadik hasznát a sz. kereszt jelének azt olvasom, hogy ez által szokták vala régen a keresztények megáldani az Istennek teremtményeit, ugymint: a kenyeret, vizet, olajat, barkákat. Bármit szentelünk — úgymond sz. Ágoston — azt Krisztusnak esedezvén, az Ur keresztjének jelével szenteljük.

Ennek az áldásnak pedig mily nagy ereje legyen, sok csudatételekkel megmutatta az Ur Isten.

Theodoretus irja Marczellus apameai püspökről, hogy mikor egy ördög templomát tüzzel meg akarná emésztetni, és semmit

sem fogna rajta a tüz: vizet hozata, ezt a sz. kereszt jelével megáldá, és azt parancsolá, hogy ezzel öntözzék a tüzet. Nem szenvedhette az ördög a szentelt vizet, és mindjárt elfuta; a tüz pedig, mintha olajat öntöttek volna rá, fellobbana a viztől.

Sz. Gergely irja, hogy mihelyt Fortunátus püspöktől szenteltetett vizzel megilletnék egy embernek ketté törött szárát, ottan meggyógyula.

Theodoretus Afrátes remetéről irja, hogy a sáskajáráskor, a hol az ő tőle szentelt vizzel a mezőket öntözik vala, oda egy sáska sem mehet vala. Ugyanezen Theodoretus irja, hogy sz. Maczedonius egy asszonyt, kin farkas-betegség vala, szentelt vizzel meghintvén, meggyógyita. Más asszonynak oda adá inni a szentelt vizet, és mindjárt ezt is meggyógyitá. Ehhez hasonló példát ir Béda, János, yorki püspökről.

Kassziánus irja, hogy egy Ábrahám nevü apátur egy asszonynak oda adá innia a szentelt vizet: és mindjárt bőséges teje lőn, mely azelőtt teljességgel elfogyatkozott vala, és az ő fiát nem táplálhatja vala.

Aranyszáju sz. János (úgymond Metafrásztesz, nov. 12.) Antiokhiában egy Eulália nevü becsületes asszony fiát meggyógyitá a szentelt vizzel, a kire háromszor vetette vala a szent kereszt jelét. Egy főember feleségét, a ki Marczion-féle eretnek vala, a szentelt vizzel meggyógyitá; és ezzel azt nyeré, hogy a tévelygést elhagyván, igaz kereszténynyé lőn az asszony.

Turi sz. Gergely irja Euszikiusról és sz. Monegundiszról, hogy sok betegeket és negyednapi hideglelőket gyógyitottak a szentelt viz italával.

Szimeon Metafrásztesz, sz. Theodorus Arkhimandrita életében irja, hogy ő egy bélpoklost, csak fejére öntvén a szentelt vizet, meggyógyita. Mikor a barmok Anczirában felette döglenének, megöntözé őket szentelt vizzel, és megszünék a dögleletesség. Ugyanezen vizzel vakokat is gyógyita, és a sáskát elüzé arról a földről, melyet ezzel meghinte. Az ördögtől háborgatott házat a szentelt vizzel megtisztitá és megszabaditá.

Mily régi dolog legyen pedig a hivek között a szentelt viz, első Sándor pápa irásaiból is kitetszik, ki Urunk születése után 110-dik esztendőben lőn római püspökké. Szent Kelemen, ki sz. Péter tanitványa volt, nyilván irja, hogy sz. Máté apostol meg szokta vala szentelni a vizet; az imádságot is, melyet a viz szentelésekor mond vala, igénként megirja.

És bizonyára nem látom, miért gyülölik igen a mostani eretnek keresztények a szentelt vizet, melyet ennyi régi fő doktorok nem gyülöltek. Nemde a könyörgés által szenteltetik meg az Istennek minden teremtménye? *(Timót I. 4, 5.)* És az ó-törvényben nem rendelt-e vala Isten szentelt vizet? mely által nemcsak megtisztittatnak vala a zsidók; de csudákat is cselekszik vala Isten, kiváltképen a parázna asszonyokon. *(Móz. IV. 5, 18. és 19, 13. 20.)* Ha az uj törvényben nem volna szabad vizet szentelni, mivelhogy az ó-törvényben ezt mivelték; ugyanezen okból nem leszen szabad sem a bőjt, sem az egyház épitése, sem az isteni dicséretek éneklése, sem a Pünkösdnap ülése stb. Ennekfelette mi az oka, hogy a lutheránusok megáldják az eledelt, melyet megesznek: és nem akarják szenvedni, hogy a pap megáldja a vizet?

Mi azért a szentelt viznek két rendbeli hasznát ismerjük.

Egyik az, hogy ez a viz emlékeztet minket arra a vizre, melyben bününk elmerittetett a keresztség által. És miképen halljuk, hogy a török császárnak, mikor a mecsetbe megyen, egy üveg tiszta vizet visznek előtte, emlékeztetvén ezzel őt a józan életre s a bornak tilalmára: azonképen az anyaszentegyház emlékeztet minket a szentelt vizzel annak a tiszta életnek megőrzésére, melybe öltözünk a keresztség által.

Másik haszna az, hogy miképen Salamon könyörge az Istennek azokért, kik az ujonnan épitett templomban imádkoznának, és ezt a könyörgést Isten meghallgatá *(Kir. III. 9, 3.)*: azonképen az anyaszentegyház könyörög azokért, kik a szentelt vizzel élnek; hogy Isten oltalmazza őket minden testi, lelki veszedelemtől. És azért mondja sz. Tamás, hogy a szentelt viznek nagyobb ereje nincsen, hanem csak annyi, mennyi az anyaszentegyháznak könyör-

gése által adathatik; és ez okon, mikor Sándor pápa azt irja, hogy a szentelt viz megszenteli az embert és megtisztitja: csak oly módon érti, hogy megszenteli, mi módon szoktuk mondani, hogy a hívek könyörgései kihozzák az embert a bünökből; mert az Istentől malasztot nyernek a bünből való kitisztulásra.

Végezetre, az ördög hatalma kirekesztetik az Istennek teremtett állataiból a megszenteléssel; mert noha a többi teremtmények semmit sem vétkeztek, mint az ember, ki tulajdon akaratjával lőn az ördög rabja: de mindazáltal, mikor az embert meggyőzé a sátán, hatalmat vőn az emberek jószágán is, hogy a mi kárunkra és veszedelmünkre térithesse. Azért mondja Urunk, hogy mikor az erős fegyveres valakit meggyőz, az ő jószágát is elfoglalja. Sz. Pál is mondja, hogy szolgálat alá vettetett minden teremtmény, melytől végre megszabadul *(Róm. 8, 20.)*. Ennekokáért, mikor Krisztus hatalmat adott tanitványinak az ördög ereje ellen: megmagyarázván, mi legyen az ő ereje, utána veti, hogy a skorpiókon, kigyókon hatalmok leszen; mert ugyanis teremtmények által szokta a sátán megmutatni erejét: mint mikor az Isten reá ereszté, hogy Jóbot megpróbálná, mindjárt szeleket, mennyköveket támaszta ellene. Azért ezt az ő hatalmát kerekeszti az anyaszentegyháznak könyörgése, mint az előhozott példákból és kiváltképen az Apameai Marczellus és a zsidó József históriájából megtetszik.

És ugyanazon végre szoktuk eledelünket is megáldani; követvén a Krisztus példáját *(Mát. 14, 19. és 26. Márk. 6, 41. Luk. 9. 16. és 24, 30)*. Mert miképen a Krisztus átka veszedelmet hoz vala a megátkozott teremtményekre; mint a fügefa példája tanuságunk: ugy az ő áldása valami jót hoz a megáldott eledelre. És ha szabad mindennapi eledelünket megáldani: miért nem volna szabad egyéb teremtmény megáldása; holott, amint mondám, jó végre áldjuk ezeket?

Maga Luther Márton is, az igazságtól meggyőzetvén, nemcsak arra tanitja a kereszténeket, hogy reggel és estve a szent kereszt jelével, az Atyának, és Fiunak és Szentléleknek nevében megjegyezzék magokat: de másutt *(de Captiv. Babyl. Titul. de Ordine, et de*

Confirmat.) a viznek, barkának, gyertyának szentelését javalja. Az egyházi rendet, úgymond, nem tartom elvetni valónak, miután annyi századon át megőrzött szertartás, minő az egyházi atyák által sok más is be lett hozva, mint az edények, ruhák, viz, só, gyertyák, füvek megáldása.

A kereszténység zsengéjében, hogy a pogány szokásoktól elvonatnának az emberek, ugyan szükségképen kivántatott némely teremtmény szentelése, az előszámlált jó végekre: mint a gyertyaszentelésnek czeremoniájáról másutt megmondom, és a viaszból csinált bárány képe szentelésében megtetszik. Mert a mint Varro irja, a pogányok kiváltképen a gyerekek nyakára, sok egyetmást, czédulákat, babonákat szoktak vala kötni, igézés, bübájosság és egyéb nyavalya ellen; mint ma is sok affélét látunk a lutheránusok gyermekein. Az anyaszentegyház, hogy ezt a gonosz szokást jóra fordítaná, amaz ártatlan bárányt, a Jézus Krisztust adá fiainak, minden babonás orvosság helyett, melyet amaz ó törvénybeli husvéti bárány jelent vala. És hogy ez lenne mindenkor szivökben s elméjökben, emlékezetre fehér viaszból csinált bárány képét adá neki; mely mind a bárányképpel, mind a tiszta viaszszal Urunkat jelenti, és arra int, hogy mi is tiszták, alázatosak, szelidek legyünk, mint a bárány. Hogy pedig ennek nagyobb haszna és becsülete lenne, csak szinte a főpapi fejedelem, a szentséges római pápa, könyörgése által akará, hogy megszenteltetnék az ő fejedelemségének első esztendejében, és azután minden hét esztendőben. Mely szentelésben szép ájtatos isteni imádságokkal könyörög Istennek, hogy minden veszedelemtől és ördögi incselkedéstől oltalmazza azokat, kik ezt viselik. És ennek hasznos voltát sok csodákkal bizonyitja Isten; mint Paulinus, Turi sz. Gergely, és egyéb régi doktorok irásaiból bizonyitja *Feuar és Bonardus.*

MÁSODIK RÉSZ.

Reggeli s estvéli imádságok.

Ágyadból felkelvén, először a szent keresztet, Atyának, és Fiunak, és Szentlélek Istennek nevében vesd homlokodra és melledre. Azután elmondván a Miatyánkot, Üdvözlégy Máriát, Hiszek egy Istent: a következendő imádságokat ájtatos szivvel mondd el; követvén Jeremiásnak imilyen parancsolatját *(Siralm. 2, 9.)*: Kelj föl és kiálts éjjel az őrizet kezdetén; öntsd ki viz gyanánt szivedet az Ur szine előtt. Mivel, a mint Salamon irja *(Bölcs. 16, 28.)*: méltó, hogy a napkeletet megelőzze az isteni dicséret, és a napnak felköltén imádjuk az Istent; mert, ha a földi gyümölcsöknek első zsengéjét magának kivánta régenten az Isten *(Móz. II. 23, 10.)*: illik, hogy mi is a napnak elejét, sőt minden cselekedeteinknek kezdetét Istennek szenteljük, az ő tiszteletén kezdjük, és ő neki ajánljuk. Azért parancsolja sz. Ambrus: szokott imádságaink legyenek, melyekkel könyörögjünk, mikor felkelünk, mikor házunkból kimegyünk, mikor eszünk, mikor iszunk, és mikor estve lenyugszunk. Mely dologról aranyszáju sz. János is ilyen tanuságot ád. »Mikor estve le akarsz nyugodni, akkor csendességben levén, így szólj a te lelkednek: Ihol én lelkem, ez a nap elmult; mi jót vagy gonoszt cselekedtünk ma? És, ha valami jót cselekedtél, adj hálát Istennek; ha vétkeztél, sirassad bünödet, és valóban eltökéljed, hogy megjobbitod életedet. Azután Istennek ajánlván lelkedet, nyugodjál le.«

A szerint, a mint érkezésed van, mondhatsz egyet vagy többet is a következő imádságok közül: *Miatyánk, Üdvözlégy, Hiszekegy* és

az *Ur angyala* nélkül éppen ne maradj a nap reggelén, azután jó fogadást is téve, fogj a munkához. Este pedig adj röviden hálát Istennek, bánd meg a napközben netalán elkövetett büneidet s bizd testedet-lelkedet az őrző angyal kezeire.

Reggeli imádságok.

I. Könyörgés.

Mindenható Atya Ur Isten! hálákat adok neked, hogy a te ábrázatodra és hasonlatosságodra semmiből teremtettél engem.

Megváltó Fiu Isten! hálákat adok neked, hogy a te sz. véred hullásával megváltottál engem.

Megszentelő Szentlélek Isten! hálákat adok neked, hogy az igaz keresztény hitben részessé tettél.

Szentháromság egy Isten! hálákat adok neked minden hozzám való kegyelmességedért.

Dicsérlek, áldalak, felmagasztallak én Uram Istenem! tégedet, hogy hozzám való kegyelmességedből szárnyad alatt atyai oltalmaddal megőriztél engem az éjjeli nyugodalomban.

Legyen hála neked, irgalmasságnak Atyja! hogy testemben, lelkemben megmentettél az ördög hatalmától, az éjjeli rettegéstől, a setétségben járó gonosztól és minden veszedelemtől. Hálákat adok neked, hogy a halálnak árnyékából felserkentvén, időt adál életem jobbitására, büneimből való kitérésre.

Kérlek azért téged, én mennyei szent Atyám! ébreszd fel lelkemet és világositsad fényességeddel;

teremts én bennem oly világosságot, hogy a bünnek és halálnak álmában soha el ne aludjam. Igazgasd minden szómat, szándékomat, cselekedetemet, szent nevednek dicséretére: mert én mind magamat, mind cselekedeteimet szent Felségednek ajánlom és szentelem. Csak te egyedül tudod, én Istenem! ha nem e mai nap-e az én utolsó napom: melyet nem a végre engedtél, hogy játékban és dobzódásban foglaljam magamat; hanem hogy büneimből kitérjek, és te neked hiven szolgáljak. Oh mit nem cselekednének, Uram! a kárhozott lelkek, ha csak egy napot engednél is nekik megtérésökre!

Te azért igazságnak elenyészhetetlen napja, és homály nélkül való világosság! ki megvilágositod az értelmeket, vigasztalod zarándok fiaidat, és minden teremtményedet: vedd el az én szivemnek vakságát és tudatlanságát; s világositsad értelmemet, rontsd el bennem a bünnek setétségét, a tudatlanságnak homályát, hogy érthessem mindenekben akaratodat, ennek eleget tegyek, és a bünnek setétségére, melyből kihozál sz. Fiad által, vissza ne térjek; hanem mint a világosságnak fiaihoz illik, a setétségnek cselekedeteiből kitisztuljak, a bünnek álmából felkeljek, tökéletes életbe öltözzem, és e világon a belső setétséget, a más világon pedig az örökkévaló külső setétséget eltávoztassam. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki az Atyával és Szentlélekkel egyenlő Istenségben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

II. Könyörgés.

Az én lelkem tehozzád fohászkodik, én Istenem! és az én szivem felébredvén, minden erejével téged szomjuhoz, és tehozzád kivánkozik. Szálljon reám a te irgalmasságod, mint a reggeli harmat, mely a földet nedvesiti.

Atya mindenható Isten! ki kezdetben a világosságot teremtéd, világositsad szemeimet, hogy a bünnek setétségébe ne essem. Megváltó Fiu Isten, fényességből származott fényesség, és a setétségben tündöklő világosság! üzd ki belőlem a tudatlanságnak homályát. Szentlélek Isten, fényeskedő és emésztő tüz! gerjeszd fel szivemben a te szerelmednek tüzét; őrizz meg engem, Uram! a te jelenléteddel minden veszedelemtől és hirtelen haláltól; gerjeszd fel bennem a te szerelmedet, hogy a mai napon kedvesen szolgálhassak neked. A mi Urunk Jézus Krisztus által, stb.

III. Könyörgés.

Örök Atya mindenható Isten! a te jóvoltodból e mai napnak kezdetét megadtad érnem: őrizz és segélj engem a te szent malasztoddal, hogy e mai napon semmi bünre és gonoszságra ne térjek; hanem szüntetelen a te akaratodhoz és törvényedhez igazitsam szómat, szándékomat és minden cselekedeteimet.

Igazgasd Uram Isten! vezéreljed és szenteld meg testünket, lelkünket, érzékeinket, szavainkat, gondolatainkat és cselekedeteinket: hogy e mai napon semmi

vétekbe ne essünk; hanem a te igaz akaratodhoz szabjuk beszédünket és cselekedetünket. Irgalmasságnak Atyja, és minden vigasztalásnak Istene! ki engemet a te hasonlatosságodra teremtettél, és drága szent véreddel megváltottál: neked ajánlom és reád bizom testemet, lelkemet, gondolataimat, szómat, cselekedeteimet, minden külső, belső dolgaimat. Oltalmazz meg engem e mai napon minden halálos büntől és botránkozástól. Távoztasd el tőlem az ördögnek incselkedéseit, és minden gonosz-akaróimnak szándékait. Adjad, hogy e mai napot alázatossággal és tiszta élettel, atyafiui szeretettel és csendes lélekkel, isteni félelemmel és jó cselekedettel töltsem, a te nevednek dicséretére s az én lelkemnek üdvösségére.

Uram Jézus Krisztus, Istennek sz. Fia! ki én érettem megfeszittetél: kérlek a te szentséges sebeidért, hogy az én lelkemnek sebeit mosogasd meg, és őrizz meg engem e mai napon és életemnek minden napján, a halálos büntől és ördögi kisértettől, minden kislelküségtől és botránkozástól; ments meg a hirtelen haláltól és az örök kárhozattól. Ki élsz és uralkodol, most és mind örökön örökké. Amen.

IV. Könyörgés.

Uram! te reád néznek az én szemeim, te benned bizom, én Istenem! meg ne szégyenüljek; ne örvendezzenek estemen az én ellenségeim. Mutasd meg Uram! nekem ösvényidet; igazits és tanits igazságodra. Te az elesettek gyámola és felemelő Istene vagy: erősits

azért engem, hogy el ne essem; mert te benned vagyon bizodalmam, te vagy az én örömem és bátorságom.

Körülfogtak engem mindenfelől ellenségeim, megterheltek gonoszságaim: de te, ki közel vagy a hozzád kiáltókhoz, irgalmazz nekem a te nagy irgalmasságod szerint. Tanits, igazits és vezérelj engemet a te akaratodra; mentsd meg az én nyelvemet éktelenségtől, szitoktól, emberszóló rágalmazástól és hazug mondástól. Forditsd el szemeimet, hogy fajtalan tekintetekkel botránkozó hivságot ne lássak. Távoztass el tőlem minden fertelmes gondolatot és botránkozó társaságot; őrizz engem a kevélységtől, fösvénységtől és másén való ragadozástól. A te sz. akaratodnak igaz utjára vigy engem; és adjad, hogy sz. malasztod által, mai napon minden halálos bün nélkül, hiven és igazán szolgáljak sz. Felségednek. Ki a teljes Sz.-Háromságban, az egy Istenségben élsz és uralkodol örökön örökké. Amen.

V. Könyörgés.

Én Istenem! ki a te végtelen bölcseséged szerint, az éjnek és napnak folyását rendelted, hogy a mi gyarló testünk éjjeli álommal megnyugodjék, és erőt vegyen a nappali munkára; hála legyen sz. Felségednek, hogy csendes nyugalmat adtál az éjjel nekem, és megőriztél minden veszedelemtől. Alázatos szivvel kérlek, én Istenem! őrizz meg engem minden büntől, és ellenségeimnek reám törő szándékától. Kezedbe aján-

lom lelkemet és minden utamat: mutasd meg nekem a te ösvényeidet; vezéreljed lépéseimet; öntözd szivemet mennyei harmatoddal, mely eloltja bennem gonosz gondolataimat. A te sz. Fiadnak, a mi Jézus Krisztusunknak érdeme által. Amen.

VI. Könyörgés.

Engedd, én Istenem! hogy valamit te kedvelsz, gerjedezve kivánjam, okosan keressem, igazán megismerjem, tökéletesen beteljesitsem. A te sz. nevednek dicséretére és dicsőségére vezéreljed az én állapotomat; és amit te akarsz, hogy cselekedjem, engedd, hogy azt megismerjem, és ugy beteljesitsem, amint te kivánod, és üdvösséges lelkemnek.

Mutass nekem oly utat, én Istenem!, melyen bátorságosan járjak, mind jó, mind gonosz szerencse között; ugy, hogy jó szerencsémben felne fuvalkodjam, hanem neked hálát adjak; háboruságaimban le ne nyomattassam, hanem csendes lelkiismerettel szenvedjem, amit reám bocsátasz. Semmi egyébben ne örvendezzek, hanem csak azon, ami tehozzád viszen. Semmin ne bánkódjam, hanem csak azon, ami elszakaszt te tőled. Ne igyekezzem azon, hogy te ellened valakinek kedveskedjem. Ne rettegjek senki gyülölségétől, hanem csak a tieidtől; mindeneket szeretetben cselekedjem: és ami a te tiszteletedet nem illeti, ugy tartsam, mintha semmit sem érne.

Adjad Uram! hogy te éretted megutáljam e mulandó világot: te benned pedig, és a te paran-

csolataidban mindenek felett gyönyörködjék lelkem; és tégedet mindenek felett szeressen.

Kedvetlenits meg engem minden vigassághoz, mely nálad nélkül vagyon, hogy te kivüled semmit ne kivánjak. Tedd gyönyörüségessé a te éretted felvett munkáimat, te kivüled pedig semmi nyugalmat ne keressek. Gyakran buzgósággal emeld fel, Ur Isten! szivemet sz. Felségedhez. Adj vizet szemeimnek, hogy sirassam gyakran büneimet. Adj az én életemnek megjobbitására igyekező szándékot. Tégy alázatossá képmutatás nélkül, viggá csélcsapság nélkül. Adjad, hogy rettegjek te előtted kétségbeesés nélkül, reménységem nagy legyen benned vakmerő bizakodás nélkül. Adj tiszta és benned bizó szivet felfuvalkodás nélkül. Adjad, hogy felebarátomat szeressem képmutatás nélkül, megdorgáljam vétkeiért boszuállás nélkül, épitsem őt mind szóban, mind cselekedetben kevélység nélkül. Adjad, hogy engedelmes legyek ellenmondás nélkül, csapásaidat békességgel szenvedjem zugolódás nélkül. Adj, én édes Jézusom! vigyázó szivet, melyet tőled el ne vonjon semmi hivalkodó gondolat; adj állhatatost, melyet el ne nyomjon semmi gonosz indulat; adj győzhetetlent, melyet semmi háboruság ki ne fáraszszon; adj tiszta és igaz szivet, melyet meg ne rutitson semmi gonosz kivánság. Engedj nekem, édes Uram Istenem! oly értelmet, mely téged megismerjen, oly szorgalmatosságot, mely tégedet keressen, oly bölcseséget, mely tégedet megtaláljon, oly életet, mely előtted kedves legyen, oly állhatatosságot, amely téged bátran várjon. Adjad, hogy a penitenczia által részesüljek sz.

malasztodban, és végre boldogságodban. Ki élsz és uralkodol mind örökön örökké. Amen.

Imafohászok a B. Szüzhöz.

Oh Asszonyom, oh Anyám, magamat egészen átadom Neked, hogy Hozzád való ragaszkodásomat tanusitsam. Neked ajándékozom ma szemeimet, füleimet, számat, szivemet, sőt egész valómat. Mivel tehát a Tied vagyok, oh jó Anyám! tarts meg, oltalmazz mint tulajdonodat. Amen.

(100 n. bucsu egyszer naponkint, ki ezt az imát egy Üdvözlettel elmondja, hogy megőrizze a tisztaságot. IX. Pius, 1851. aug. 5.)

Oh Asszonyom, oh Anyám, emlékezzél meg, hogy én a Tied vagyok! Tarts meg és oltalmazz mint tulajdonodat. Amen.

(40 n. bucsut nyer, ki kisértet idején ezt a rövid fohászt mondja. IX. Pius, 1851. aug. 5.)

Imafohászok a Sz. Családhoz.

Jézus, Mária, és sz. József! nektek ajándékozom szivemet és lelkemet!

Jézus, Mária és sz. József! legyetek velem végső harczomban!

Jézus, Mária és sz. József! veletek békében váljék meg lelkem testemtől!

(300 napi bucsu, valahányszor valaki e három fohászt áhitatosan és töredelmesen mondja: 100 n. b., ha egyet mond. VII. Pius, 1807. ápr. 28.)

Könyörgés az őrző-angyal segitségeért.

Kegyelmes Isten! ki a gyarló embert annyira becsüléd, hogy országodnak boldogságos vitézeit, az angyali seregeket oltalmára rendeléd; és nemcsak országoknak és gyülekezeteknek őrző-angyalt adtál, de ennek felette minden embernek tulajdon oltalmára angyalt rendelél; hogy necsak a tanitó lelkipásztorok által vigasztalj és őrizz minket, hanem az angyali seregeknek gondviselésével is megkörnyékezzed hiveidet; őrizzen Uram! oltalmazzon, oktasson és vezéreljen engem az a te hiv szolgád. És, miképen Ábrahámot kihozá sok nyavalyájából, Lótot megszabaditá veszedelmétől, a három ifjat a tüzben megtartá, Judit asszonyt tisztán megőrizé a fajtalan népek között: ugy engem is testi, lelki veszedelemtől oltalmazzon.

Vigye, Uram! Felséged eleibe az én sovány imádságomat; melyet ő általa végy jóillatu áldozatul. Igazgasson, mint Tóbiást, minden dolgaimban; az ellenem feltámadott pokolbeli sárkányt kötözze meg: hogy se testemnek, se lelkemnek ne árthasson. Ur Isten! ki az angyaloknak és embereknek hivatalát csodálatosan rendeléd: engedd kegyelmesen, hogy a te angyalaid, kik előtted mennyekben szüntelen udvarolnak, a mi életünket e földön őrizzék mindenkor. A te sz. Fiad által stb. Amen.

Az őrző-angyalhoz.

Boldogságos sz. angyal! ki Istennek parancsolatából őrzesz engemet, igazgass engem, vezérelj, indits jóra; minden veszedelmet és ördögi incselkedést távoz-

tass el tőlem. Erősitsd gyarlóságomat, oktassad tudatlanságomat, vezéreljed vakságomat; és úgy őrizz, hogy veled egyetemben a mennyei boldogságnak örököse legyek. Amen.

Sz. Ágoston hálaadása az őrző-angyalnak gondviseléseért.

Szerettél engemet, én Istenem! minekelőtte én szeretnélek tégedet. Ennekokáért a te hasonlatosságodra teremtél engem; minden teremtett állataidnak urává tevél engem: mely méltóságban csak addig maradok, mig ismerlek és tisztellek téged, ki te magadért teremtettél engem.

Ennekfelette a te mennyei seregidet követekké tevéd én érettem, és megparancsoltad, hogy minden utaimban őrizzenek engem: hogy meg ne ütközzem.

Ezek, Uram! a te városodnak, az uj Jeruzsálemnek falaira rendelt őrzők, és a te városod körül erős hegyek gyanánt épitett bástyák; kik éjjel-nappal vigyáznak a te nyájad körül: hogy ama régi kigyó, ki mint az oroszlán kerül, keresvén, kit elnyeljen, a mi lelkünket fel ne falja.

Ezek, Uram! ama boldog mennyei városnak, a mi anyánknak polgárai, kiket az üdvösség örököseinek szolgálatára küldöttél: hogy őrizzék őket minden járásukban, bátoritsák, intsék, és a te fiaid könyörgéseit elődbe vigyék.

Ezek szeretnek minket, mint polgártársaikat; tudván, hogy bukott angyaltársaik által üresen hagyott

székeik mi velünk töltetnek be. Annakokáért szorgalmatos és vigyázó gondviseléssel, minden helyen velünk vannak, segitnek szükségünkben, szorgalmatosan közbenjárnak az Isten s az emberek között. A mi óhajtásainkat és fohászkodásainkat elődbe viszik; hogy nekünk tőled kegyelmet nyerjenek, a tőled megnyert, kivánatunk szerint való áldást mireánk alá-hozzák.

Velünk ki- s bemennek, szorgalmatosan vigyáznak reánk, mily tökéletesen, mily tisztán viseljük magunkat az istentelen nép között; mily buzgósággal keressük az Isten országát és az ő igazságát; minemü félelemben és rettegésben szolgálunk neked.

Segélnek munkánkban, őriznek nyugtunkban, bátoritnak viaskodásainkban, megkoronáznak győzedelmünkben, örülnek örömünkben, mikor tebenned örvendezünk, szánakodnak nyavalyáinkon.

Szorgalmatos a reánk való gondviselésök, nagy az ő szeretetök, a te hozzánk való szerelmednek becsületéért. Mert akit te szeretsz, Uram! azt ők is szeretik, a kit te elhagysz, elhagyják ők is, és nem szeretik a gonosztevőket, mivelhogy gyülölöd te a hamisságban levő bünösöket.

Valamikor jót cselekszünk, örülnek az angyalok, szomorkodnak az ördögök. Mikor pedig gonoszt cselekszünk, megvigasztaljuk az ördögöt, megszomoritjuk az angyalokat, kik örülnek a bünösök megtérésén.

Engedd azért, én mennyei sz. Atyám! hogy a te angyalaid mindenkor örüljenek mi rajtunk, és neked hálákat adjanak érettünk, hogy végre mi is velök

együtt egy akolban lehessünk, hol tégedet, az emberek és angyalok teremtőjét, szüntelen dicsérjünk.

Dicsértessél Uram! ki ennyire felmagasztaltál minket. Nekünk adád az ég alatt való teremtett állataidat; de mintha az kevés adomány volna, az égben lakozó angyalokat is szolgálatunkra rendeléd.

Dicsérjenek téged azért a te jóvoltodért a mennyei angyalok, áldjanak és magasztaljanak minden teremtményeid. Micsoda, Uram! az ember, hogy ily igen felmagasztalod őt; és annyira hozzá kötötted a te szivedet, hogy az emberekkel való nyájaskodásban vagyon gyönyörüséged? Nemde rothadt férgecske, por, hamu és hivság az ember? Mégis méltóztatol, Uram! szemedet reá vetned, a te kezed munkájára!

Estvéli hálaadás.

Első.

Mindenható Atya Ur Isten! hálákat adok neked, hogy a te ábrázatodra és hasonlatosságodra semmiből teremtettél engem.

Megváltó Fiu Isten! hálákat adok neked, hogy a te sz. véred hullásával megváltottál engem.

Megszentelő Szentlélek Isten! hálákat adok neked, hogy az igaz keresztény hitben részessé tettél engem.

Sz.-Háromság egy Isten! hálákat adok neked minden hozzám való kegyelmességedért.

Dicsőség neked, én mennyei sz. Atyám! ki engem

szegény, bünnel terhelt fiadat, e mai napon testemben, lelkemben megőriztél, hirtelen haláltól, szörnyü betegségtől, tüztől, ellenségeimtől megmentettél, és noha e mai napon sokan szörnyü és véletlen veszedelmekbe estek, engem minden gonosz szerencséktől kegyelmesen megoltalmaztál érdemem felett.

Lelkemet is a te vigyázó, serkentő, ébresztő és szilárditó malasztoddal megőrizted sok iszonyu vétektől, melyekre az emberi gyarlóság és a te népednek örökös ellensége: a sátán, szüntelen izgatott engem.

De te, Uram! megvilágositottad az én vakságomat, és a te ösvényedre igazgatván, szilárditottad erőtlen voltomat. Mikor eltévelyedtem, visszahoztál, mikor elestem, felemeltél, és mikor megsérültem, gyógyitottál, mikor vétkeztem, megfeddettél engem. Vigasztaltál szomoruságimban, orvosoltál betegségemben, megzabolláztál vakmerőségemben. Megmutattad az ördögnek sok bünre inditó csalárd mesterségét, e világnak álnok hizelkedésit, a mulandó testnek hivságos kivánságait. Gyakran dorgáltad restségemet, bátoritottad félelmes szivemet, lelkem sebeibe hol bort, hol olajat öntöttél; oly gondot viseltél, Uram! a te bünös szolgádra, mintha csak egyedül én reám lett volna gondod.

Mindezekért végtelen hálát adok neked, én Istenem! Mert ha ily vigyázó szemeid lelkemen szüntelen nem lettek volna, senki oly vétekbe nem esett e mai napon, melybe én is hasonlóképen nem estem volna. Im azért, Uram! estvéli áldozat gyanánt, kezemet felemelem hozzád, és hálákat adok neked ezekért a te jótéteményeidért.

Alázatosan kérlek pedig sz. nevedre, hogy e mai vétkeimet bocsásd meg nekem, bünös fiadnak. Mert érzem lelkemnek, sok büneim miatt, nyavalyáját; ismerem és megvallom, Uram! hogy álnok gondolataimmal, dühös haragommal, felfuvalkodott kevélységgel, magam mutogatásával, hiábavaló, sőt rágalmazó és emberszóló beszédemmel és egyéb vétkeimmel, tégedet sokszor haragra inditottalak e mai napon. Az én büneim siralmára és penitenciatartásra adott napon büneimnek számát szaporitottam. Mindezekről alázatos szivvel Felséged előtt vallást teszek és irgalmasságot kérek.

Ur Isten! irgalmazz nekem, szegény bünös szolgádnak. Ne nézd az én gonosz érdememet; hanem jóvoltod szerint őrizz és oltalmazz engem ez éjjel minden lelki setétségtől és testi nyavalyától, hogy a setétségnek fejedelme rajtam győzedelmet ne vegyen. Ha a halál árnyékában járok, sem rettegek, Uram! mert te én velem vagy; a te kezedbe ajánlom, Uram! testemet, lelkemet, minden atyámfiait, jóakaróimat és hozzám tartozókat. Őrizz és oltalmazz minket, Ur Isten! a te szárnyaid alatt. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Második.

Én megváltó Istenem! ki a gyarló testnek munka után való nyugodalmára rendeléd az éjjelt, világositsd meg a te fényességeddel az én bünös lelkemet, és nyugtasd meg te benned. Mert ugyanis, e sok veszedelemre vivő kisértetek között, melyek szüntelen ostrom-

mal fárasztják lelkemet, nincs egyébütt nyugodalmam, hanem csak te benned.

Bánom, én Istenem! hogy e mai napon téged megbántottalak; szégyenlem szined előtt vétkeimet; meg akarom a te szent malasztodnak segitségéből jobbitani életemet.

Őrizz meg azért én igaz pásztorom! engemet; vigyázz fejem felett, és adj a te szárnyad alatt testemnek, lelkemnek bátorságos nyugodalmat. És miképen az Egyiptomból kimenő zsidók között, és az ő ellenségeik között, éjjel egy tüzes oszlop vala, mely a te néped ártalmára nem eresztette a pogány népet: ugy én Istenem! mint egy tüzes kőfal, végy körül engemet, és oltalmazz minden ellenségeimtől nyugtomban. A te sz. Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztus érdeme által. Amen.

Harmadik.

Örök mindenható Ur Isten! te benned bizóknak oltalmazója, és hozzád kiáltóknak vigasztalója; ki az eget és földet semmiből teremtéd, és emberi testbe öltözvén, én érettem keserves kinokat szenvedél: tekints kegyelmes szemeiddel én reám, és légy irgalmas nekem.

Megvallom Uram! előtted, hogy sokképen vétettem ellened e mai napon, és az időt, melyet nekem penitenciatartásra engedtél, gonoszul töltöttem: meg nem gondolván, hogy ez lehetett volna az én utolsó napom; te előtted, ki mindeneket jól látsz, oly félelem és becsület nélkül viseltem magamat, mintha nem láttad volna az én gonoszságimat. Azért megérdemlet-

tem, hogy elsülyedvén a föld alattam, örök kárhozatra vettetném.

De Uram! a te végtelen irgalmasságod könyörült rajtam, és számtalan veszedelmektől megoltalmazott engem: mert mindazokba a veszedelmekbe estem volna én is, melyekbe sok más emberek estek, ha a te atyai gondviselésed nem oltalmazott volna. Ha ez vagy amaz megbénult és nagy betegségbe esett, ha véletlenül tüzben, vagy vizben veszett, ha hirtelen halállal kimult e világból: én is hasonlóképen vesztem volna, ha a te irgalmasságod nem őrzött volna. Ha sok undok vétekbe nem estem, melyekben sokan e mai napon megbotlottak: a te kegyelmességednek tulajdonitom. Te világositottad az én szemeimet, hogy törvényeidnek utját láthassam; te tartottál, hogy el ne essem; te emeltél fel, mikor elestem; te vagdaltad el az ördög kelepczéit: sok veszedelmekre vivő okokat eltávolitván tőlem: mit ha nem miveltél volna, senki e világon olyan bünt nem cselekedett, melyhez hasonlót én is nem cselekedtem volna.

Mindezekért a te sok jótéteményidért végtelen hálát adok neked, és az én sok büneimért bocsánatot kérek sz. Felségedtől. Emlékezzél meg Uram! hogy a keresztfán meghallgattad a latornak késedelmes fohászkodását; és dicsőitsd meg én bennem szent nevedet. Tisztits meg engem minden bünömtől, melyekkel téged megbántottalak. Ne menj, Uram! itéletbe a te szolgáddal; mert ha félreteszed irgalmasságodat, nem igazul senki te előtted. Valamit azért emberi gyarlóságom és gondatlanságom miatt vétkez-

tem, bocsásd meg nekem; és adjad, hogy ezt az éjet a te oltalmad alatt, félelem nélkül, tisztán töltsem, és szolgálatodra megujult erővel vigan felserkenjek. Ki élsz és uralkodol örökön örökké. Amen.

A keresztény embernek magával való számvetése.

Aranyszájú sz. János azt kivánja, hogy mint a jó sáfárok estve felvetik, mit költöttek, hogy uroknak számot adhassanak: ugy mi is estve megrostáljuk magunkat, minden cselekedeteinket megtekintsük, ha ugy nem akarunk járni, mint amely tiszttartó sokat költ, de számot nem tart, hová költi. Ugyanezen dologra inti a hiveket sz. Vazul és a többi régi sz. doktorok. Sőt a pogány bölcsek is, ugymint Pithagoras, Cicero azt tanitják, hogy az okos ember addig le nem fekszik. mig magában meg nem hányja, mint viselte magát azon a napon. Seneca igy ir magáról: »Mikor estve kiviszik a gyertyát, az én feleségem, tudván szokásomat, csendességben vagyon. Én pedig, valamit napestig mondottam, vagy cselekedtem, előszámlálom elmémben; semmit magamtól el nem titkolok; és ahol fogyatkozást látok, megfeddem magamat, mondván: no most megengedem, de azután ez ne legyen. Amazzal vetekedvén, keményebben szólottál: ezután elkerüld a versengő embert. Amazt haragosan dorgáltad: másszor ne miveld stb.«

Azért ezt a számvetést keresztény módra igy kell gyakorlanunk.

Először: rövideden eszünkbe juttassuk, mennyi sok jót vettünk Istenünktől, nemcsak azon a napon, de egyéb időkben is, és mindezekért hálát adjunk neki például ilyen módon:

Uram! hálákat adok a te végtelen irgalmasságodnak, hogy engem semmiből teremtettél, és mind e mai napig megtartottál. Hálákat adok neked, hogy sz. véreddel megváltottál, hogy kereszténynyé, és az

igaz anyaszentegyháznak tagjává tettél. Áldott légy Uram! hogy nemcsak testi táplálást adtál nekem e mai napon, de sok testi és lelki veszedelmektől is megoltalmaztál, és a te malasztoddal serkentgettél szolgálatodra. Tied Uram! és te ajándékod, valami jó én bennem vagyon, és mindezekért téged dicsér az én lelkem minden tehetségével.

Másodszor: kérjük az Istent, hogy világositsa meg értelmünket, és inditsa fel szivünket; hogy megismerjük fogyatkozásainkat, és töredelmességgel megbánjuk. És például ilyen módon könyörögjünk:

Uram! látod az én feledékenységemet; mert könnyen elfelejtkezem büneimről, melyekkel téged megbántalak. Tudod az én vakságomat! mert csak meg sem ismerem gyakran büneimet. Az én szivemnek keménységét ismered; mert nem ugy siratom az én háládatlanságomat, amint kellene. De te én Istenem! orvosold meg az én feledékenységemet sz. malasztoddal, világositsd vakságomat mennyei fényességgel. Gerjeszd fel az én szivemnek restségét a te szerelmednek tüzével: hogy megismervén az én sok büneimet, ugy sirassam, hogy tőled bocsánatot nyerhessek.

Harmadszor: felemelvén szemünket Istenünknek igaz itélőszéke elébe, és meggondolván, hogy ő előtte semmit el nem titkolhatunk, aki még az embernek igaz cselekedetit is megitéli, és gyakran az ő szemei előtt nem kedves, amit az emberek külsőképen jónak itélnek: azért reggeltől fogva estvélig, a mennyire lehet, gondolatainkat, szavainkat, cselekedeteinket megtekintsük, mit mulattunk el, mi végre és minemü indulatokból cselekedtünk mindeneket.

Negyedszer: Ami jót találunk magunkban, azt Istennek tulajdonitsuk, és neki hálákat adjunk. Fogyatkozásainkat pedig és

büneinket igaz szeretetből származott töredelmességgel bánjuk, és eltökéljük, hogy mikor annak ideje leszen, meggyónjuk büneinket.

Ennek a szeretetből származott töredelmességnek pedig annyi haszna vagyon, hogy ha azon éjjel hirtelen meghalnánk (mint sokan meghalnak) gyónás nélkül, el nem kárhozzunk: mert a szeretetből származott töredelmesség által Isten megbocsátja büneinket. Azért például ilyenképen könyöröghetünk Istennek:

Uram! szégyenlem, hogy a te sok számtalan jótéteményidért ily hálátlan voltam, és tégedet ennyi sok büneimmel megbántottalak. Bánom én édes Istenem! hogy ellened vétettem: mert tégedet minden teremtményeknél inkább szeretlek; mindenektől bár inkább megfosztattam volna, hogy sem te ellened vétkeztem. Ne nézd Uram! az én esztelen hálátlanságomat; hanem a te sz. Fiadnak véreért, és a te végtelen irgalmasságodért, légy irgalmas nékem, méltatlan szolgádnak.

Ötödször: tökéletes szándékkal elvégezzük, hogy Istennek segitségével megoltalmazzuk magunkat azoktól a vétkektől, melyekben fogyatkozásunkat ismerjük. És azokat a helyeket, azokat a személyeket és foglalatosságokat elkerüljük, melyek botránkozást szereznek, és meg szoktak ejteni. És mivel a mi szándékunk igen gyarló, ha Isten nem szilárditja, segitséget kérjünk igyekezetünknek beteljesitésére, ilyenformán:

Tudom, én Istenem! hogy az én sok büneim miatt nem érdemlem, hogy meglátogass, és ujabb-ujabb ajándékaiddal szeress. De ne nézd Uram! az én méltatlanságomat; hanem tekints a te sz. Fiadnak keserves kinjára: és adjad sz. malasztodat, mely megszilárditsa az én erőtlenségemet, és beteljesitse velem ezt az én szándékomat; hogy soha többé büneimre ne térjek, hanem

a te rendelésed szerint mindenekről igaz gyónást tevén, bocsánatot nyerjek szent Felségedtől. Amen.

És mivel nem mindnyájan egyenlőképen hajlandók vagyunk minden vétkekre: kiki mind eszébe vegye, minemü bünbe esik gyakrabban, és az ellen jól felfegyverkezzék. Azért nemcsak estve kell elvégeznie magában, hogy eltávoztatja azt a vétket, de reggel is, mikor felkél, eszébe juttassa az estvéli jó szándékot; és azt megujitván, segitséget kérjen Istentől a beteljesitésre. Azonképen cselekedjék délesti és egyéb időkben; mert soha felettébbvaló nem lehet ez a szorgalmatosság, melyet ember lelke üdvösségére térit.

Végül vedd eszedbe, hogy mindennap mintegy 90,000 ember mulik ki e világból, s hogy legtöbben haláluk óráján nagy kisértetbe jőnek. Kérd az Ur Jézust, hogy mindeneknek boldog kimulást adjon. Mondhatod e czélra a következő imádságot:

Imádság a haldoklóért.

Legkegyesebb Jézus, a lelkek kedvelője! kérlek Téged szentséges Szived haláltusájára és szeplőtelen Anyád fájdalmaira, mosd meg véreddel az egész világon ama bünösöket, kik most a halállal tusakodnak és még ma meg fognak halni. Amen.

A halállal tusakodó Szive Jézusnak, légy irgalmas a haldoklóknak! (100 n. bucsu, valahányszor mondod. IX. Pius, 1850. febr. 2.)

Végezetre, magunkra vetvén a sz. kereszt jegyét, Atyá†nak, és Fiu†nak, és Szent†lélek Istennek nevében, igy könyörögjünk:

Uram! kezedbe ajánlom az én lelkemet. Te váltottál meg engem, igazságnak Istene!

Asszonyunk, szép szüz Mária, kegyelemnek és irgalmasságnak anyja! őrizz minket minden ellenségeinktől, most és halálunk óráján.

Látogasd meg, Uram! kérlek, ezt a házat, és az ellenségnek minden csalárdságát távoztasd el tőle. A te sz. angyalaid lakozzanak e házban, kik minket békességben őrizzenek; és a te áldásod legyen mindenkor mi rajtunk.

Mikor pedig ágyadban fekszel, megemlékezzél testednek utolsó ágyáról, a koporsóról: és könnyebben elfojthatod a testi kívánságokat, és az ördögnek incselkedéseit, ha netalán támadnának.

HARMADIK RÉSZ.

Isteni jótéteményért hálaadások.

Az Istennek felségéről.

Oh mily csodálatos Ur Isten! a te fényességed; inkább, hogy sem a napfény, megvakitja gyönge szemeinket, ha a hitnek homályával be nem köttetik.

Te vagy, én Istenem! minden jóknak kutfeje, eleje és vége mindennek, ami vagyon. Te az eget és földet ujjaidon hordozod, a tenger vizeit tenyereddel méred, a föld kerekségét, az egek nagyvoltát araszoddal befogod. Te hozzád képest minden teremtmény csak olyan, mint egy kis porocska.

Te kezedben vannak e világnak határai; te benned és te általad élnek, mozognak és vannak minden állatok: ha csak szemeidet ezektől elforditod is, ottan semmivé lesznek. Megrendül a föld, ha csak megtekinted is; vetettél határt a tengernek; téged dicsérnek az egek és csillagok, melyeket te nevökön hivsz.

Te mindenekben vagy, de be nem rekesztetel, mindenek felett vagy, de fel nem emeltetel; mindenek alatt vagy, de le nem nyomattatol. Te mindeneket

látsz, de láthatatlan vagy; mindeneket hordasz, de meg nem terheltetel; mindeneket eltávoztatsz, de el nem távozol; mindeneket igazgatsz bölcseségeddel, tartasz hatalmaddal, munkálkodol mindenekben fáradság nélkül; keressz minket, ki semmi nélkül nem szükölködöl; megharagszol csendes levén; eltávoztatod e világi dolgokat, de soha tanácsodat el nem távoztatod.

Noha nem szükölködöl, de örülsz a nyereségnek; noha fösvény nem vagy, de hasznot kívánsz; megfizetsz, a kinek tartozol, noha adós nem vagy; elengeded adósságainkat kárvallásod nélkül; mindenütt jelen vagy; noha a hamisak gondolataitól távol vagy; betöltesz mindeneket, fölülhaladsz mindeneket, tartasz mindeneket; jövendők, mulandók előtted jelen vannak.

Te Uram! idő nélkül, örökkévaló vagy; ki nem terjedvén, mindenütt jelen vagy; sehova nem menvén, mindeneken általhatsz. Végtelen vagy hatalmasságodban, megfoghatatlan bölcseségedben, rettenetes itéleteidben, igaz vagy minden beszédeidben, szent vagy minden cselekedeteidben, bővelkedel az irgalmassággal, nagy türhető vagy a bünösökhöz, kegyelmes a hozzád térőkhöz.

Csak te egyedül vagy, aki vagy; és hozzád képest semmi, valami kivüled vagyon; minden ékesség hozzád képest ocsmányság, minden hatalom erőtlenség, minden bölcseség tudatlanság, minden tökéletesség fogyatkozás. Mert te egyedül jó vagy fogyatkozás nélkül, bölcs vagy tudatlanság nélkül, bőkezü vagy személyválogatás nélkül, igaz és bosszuálló vagy haragtartás nélkül.

Bocsásd meg, irgalmasságnak Istene! bocsásd meg az én tudatlan merészségemet, hogy haszontalan szolgád levén, töredelmes sziv nélkül, méltó becsület és félelem nélkül imádom és áldom Felségedet. Rettegnek, Uram! az angyalok te előtted; én pedig gyarló bünös szolgád, mikor téged imádlak, dicsérlek és áldozom sz. Felségednek, miért nem rettegek előtted?

Felgerjedt buzgó indulattal kivánom, én Istenem! hogy féljen és rettegjen az én lelkem tégedet. De sz. malasztod nélkül nincs gyarló lelkemnek tehetsége a jóra; nem szolgálhatunk néked, hanem csak a te ajándékodból. Azért im elődbe vetem, Uram! az én bünös lelkemnek nyavalyáját; a publikánussal szememet előtted fel sem emelem. Kérem sz. nevedet, világositsd meg értelmemet: hogy megismerjen téged; gerjeszd fel szivemet: hogy féljen és tiszteljen tégedet; tisztitsd meg lelkemet: hogy szeressen tégedet. Fel ne inditsd, Uram! a száraz falevél ellen haragodat; a széltől ide s oda hányatott pozdorját ne kergessed, a hamu ellen erődet ne mutassad: hanem irgalmasan szánd meg gyarlóságomat, és engedd, hogy amint hitem által most Felségedet homályban távol látom, ugy halálom után szinről-szinre téged jelen lássalak. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A teremtésért és táplálásért hálaadás.

Minden létezőknek kegyelmes teremtője és böles vezérlője! végtelen hálát adok néked, hogy engemet teremtettél, ki nélkül semmiben sem szükölködtél.

Hálát adok neked, hogy tennen hasonlatosságodra teremtettél engem, lelkemet értelemmel és szabad akarattal felékesitéd, én érettem az eget, földet, ezekben való lényeket teremtéd, engem a földnek, vadaknak és madaraknak urává tettél, és azt akarád, hogy az egek forgásai, a nap, és az égben tündöklő csillagok, a tél és nyár, az éj és nap, a fák, mezők és folyóvizek nekem szolgáljanak; sőt az égben lakozó boldog angyaloknak seregét is szolgálatunkra rendeléd. Mindeneket az ember alá vetél, Uram! hogy az embernek kemény akaratát magadhoz hódoltasd. Mindenek urává tevél minket, hogy mi téged urunknak valljunk és neked szolgáljunk. Mert a látható lényeket a testért, a testet a lélekért, lelkünket pedig csak tennen magadért teremtéd; és ugy rendeléd, hogy lelkünk kivánsága meg ne nyugodjék, valamig tehozzád nem jut. Okossággal felékesitéd lelkünket; hogy méltóságát megismerhesse, s te kivüled senki szolgálatára magát ne adja.

Hálákat adok neked; én Istenem! hogy testemet szép érzékenységgel, ép tagokkal, illendő termettel felékesitéd; hogy tagjaimat oly csodálatosan helyezéd belém, oly alkalmatosan rendeléd minden munkámra, hogy semmi okosság és emberi bölcseség ezt elégségesen nem csodálhatja. Annakokáért annyi ajándékát látom Felségednek én bennem, mennyi érzékenység, mennyi tag, mennyi erecske vagyon testemben.

Hálát adok Felségednek, hogy a teremtés után engem szüntelen tartottál, anyám méhében, mintegy

sötét tömlöczben csodaképen tápláltál, e világra hoztál, éltemben sok veszedelemtől megőriztél, sok betegségtől, csonka-bonkaságtól, béna nyavalyáktól, hirtelen haláltól megmentettél, gonosz emberek, férgek és vadak ártalmát tőlem eltávoztattad. A te irgalmasságodból vagyon, Uram! hogy eddig meg nem emésztettem. Mert ha jóvoltod és atyai oltalmad sok nyavalyától meg nem mentett volna, tudom, hogy én is, szinte mint egyebek naponkint régen elvesztem volna. Azért mennyi szempillantás vagyon az én életem folyásában, annyi jótéteményedért tartozom hálaadással Felségednek. Te, noha mindezekért háládatlan voltam, mindazáltal irgalmasságodat és atyai oltalmadat mutatván, jótéteményeiddel akarád hozzád téríteni bünös lelkemet.

Végtelen hála legyen neked, Uram! a te háládatlan szolgáddal tett irgalmasságaidért. Dicsérjenek és magasztaljanak téged az ég, föld, tenger, a tengerben mozgó, a légben repülő állatok. Dicsérjenek téged a mennyei szentek. Dicsérjen téged, Uram! az én lelkem; és valami én bennem vagyon, magasztalja a te nevedet. Dicsérjen téged az én szivem, és el ne felejtkezzék soha jótéteményeidről.

Mivel pedig ennyi sok jótéteményed bátoritott engem, alázatosan kérlek szent nevedre: bocsásd füleidhez háládatlan szolgád könyörgését. Engedjed, hogy akit e földi lényeknek urává tettél, az csak neked szolgáljon, ki természet szerint való Ura vagy. Adjad, hogy a te ajándékodból vett tagjaim, érzékeim téged meg ne bántsanak. Zabolázd meg

szemeimet, nyelvemet, és minden testi indulataimat. A mi Urunk! Jézus Krisztus halálának drága érdeme által. Amen.

A megváltásért hálaadás.

Nagy méltóságban és becsületes állapotban teremtetted, Uram! az emberi nemzetet! ékes ábrázatodnak pecsétjét reája vetvén, minden teremtett állataidnak szabad urává tevéd, szentséggel és halhatatlansággal felékesitéd. De meg nem ismeré az ember méltóságát: pártot ütvén, ellened támada; és ottan ördögnek rabja, e világnak koldusa, és a maga testének szolgája lőn. Sőt sokkal iszonyubb esettel, hogy sem Nabukodonozor a királyi székből, barmok közé vetteték és oktalan állatokhoz hasonlittaték.

Ez esetben pedig ugy megbénula, s a kigyó fullánkjának mérge által elfekélyesedék, hogy tetőtől fogva talpig semmi épség nem marada benne. Teste feltámada a lélek ellen, meghomályosodék értelme, mint a lágy viasz, oly hajlandó lőn akarata minden gonoszságra. Érzékei ugy maradának, mint egy erős délczeg vad ló zabola nélkül, melyek a nyomorult lelket ide s tova hurczolják. Mindezek felett az árultatásért és pártütésért örökkévaló kárhozatnak szentencziája adaték fejünkre; és a te igaz itéleted szerint örök halálra itélteténk, melyből semminemü teremtett lény ki nem szabadithat vala, sem a mi sarczunkat és adósságunkat le nem róhatja vala.

De te, végtelen irgalmu Atya Isten! megszánád könyörületesen nyavalyánkat; és hogy az áruló szolgát haláltól megmentsed, nem mulandó aranyat és ezüstöt, hanem természet szerint való Fiadat, a veled egy Istenségben uralkodó Fiu Istent, kinra és halálra adád érettünk: hogy az ő drágalátos vérének fürdőjében megmosogasd undok fekélyeinket, tudatlan gyarlóságunknak oktató és gyámolitó eleven példát adj, és a kiket fáradság nélkül teremtettél vala, sok fáradságokkal váltsd ki rabságukból.

Ki adhat azért méltó hálát Felségednek? ki álmélkodhatik eleget végtelen jóvoltodon? Ha hiv szolgáidért, szerelmes barátidért, fogadott fiaidért, ha az angyalokért cselekedted volna ezt: csodálatos és megfoghatatlan szerelmedet mutattad volna. Ha csak emberi testbe öltözvén, minden kinszenvedés nélkül váltottad volna meg az embert: ugy is csodálatos szerelmedet mutattad volna hozzánk.

De hogy jóvoltoddal meggyőzzed szivünk keménységét, nem hiv és igaz szolgádért, hanem hitetlen ellenségedért, nem az angyalokért, hanem a bünös, mulandó testből épült emberért, rabságunknak rongyos ruhájába öltöztetéd szent Fiadat; e világnak tömlöczébe küldéd, hogy meglátogassa, megvigasztalja a kárhozatra itélt foglyokat, és az ellenök iratott szentenciát sz. vérével letörölje; sok fáradsággal, nélkülözéssel, üldözéssel, hirnevének gyalázatos bemocskitásával, végre sz. halálával tegyen eleget vétkeinkért; az égnek ura oly szegénységben éljen, hogy, noha még a rókáknak is vermök vagyon,

de neki annyi helye se legyen, a hová fejét hajthatná.

Micsoda, én Istenem! az ember, hogy ily kegyesen megemlékezél róla? Vajjon mi hasznot várasz Uram! a gonosz szolgáktól, kikért ily drága kincset adál, kiknek szolgálatjok nélkül nem szükölködöl? Oh végtelen irgalmasság! Oh hatalmas szeretet! Oh megfoghatatlan igazság!

Mit vétettél én megváltó Krisztusom! hogy ily iszonyu és kegyetlen kinokat szenvedsz? Én vagyok, Uram! én vagyok a te fájdalmaidnak oka. Én érdemlettem a te halálodnak sanyaruságát. Az én vétkeimnek zsoldja a te kinszenvedésed.

Oh Istennek megfoghatatlan itélete! Oh mely igen felmagasztaltatott, Uram! a te irgalmasságod. A hamis ember vétkezik: és az ártatlan bárány ostoroztatik! Amit a bünös ember érdemlett, az igazságnak és tisztaságnak kutfeje szenvedi! A szolga vétkeért az Ur kinoztatik; az emberi álnokságért Isten veretik! Az én felfuvalkodott kevélységemért aláztatol Uram! te ily igen; az én dobzódásomért és engedetlenségemért emeltetel keresztfára. Én érzettem az almának gyönyörüségét, melyért a te szomjuságod epével oltatik el, és fogad vásik.

Mivel háláljam, Uram! ezeket Felségednek? Oh mely sokképen adós vagyok neked; mivelhogy ily drága kincset adál érettünk! Tartozom Uram! hogy téged féljelek, tiszteljelek és becsüljelek végtelen méltóságodért. E felett, mivel semmiből teremtettél, tied minden erőm, minden értelmem, minden tehet-

ségem; magammal tartozom magamért Felségednek: mit adjak tehát Uram! sz. Fiadért? Kiért ha ezerszer adhatnám is életemet és ennen-magamat, semmi volna. Hálát adok sz. Felségednek teljes szivemből én Istenem! a mi Üdvözitőnknek testesüléséért, sz. születéséért, sanyaruságaiért, kinjaiért, jó példáiért, szent haláláért.

Hála neked Felséges Atya Isten! hála neked megtestesült Fiu Isten! hála neked megszentelő Szentlélek Isten! Áldjanak tégedet Szentháromság egy Isten! minden állatok; dicsérjenek és magasztaljanak téged az ég és föld: mert nem elégséges az én lelkem a hálaadásra.

Kérlek téged én megváltó Istenem! a te régi irgalmasságodért: könyörülj bünös fejemen. Nyisd meg lelki szemeimet: hogy megismerjem a te irgalmas szerelmedet. Rontsd meg az ártatlan bárány vérével az én szivemnek keménységét; oltsd el a te oldalad vizével az én gonosz kivánságaimat; vedd ki belőlem a te tőled megkóstolt epének keserüségével e világi gyönyörüségnek izét: hogy te kivüled semmi vigasságot ne kedveljek, semmi szépséget ne szeressek; hanem drága szent véreden vett lelkemet neked tartsam, ki igaz Ura vagy. Nem magamnak, hanem neked éljek, ki érettem meghalt.

A megszentelésért hálaadás.

Hálát adok neked, én megváltó Istenem! hogy engem, szegény bünös fiadat, setétségből csudálatos világosságodra és ismeretedre hoztál. Hála neked,

hogy nem születtem a vak pogányság között, mely te helyetted vagy fát, vagy követ, vagy egyéb teremtett állatot tisztel; hanem a te néped közt, az anyaszentegyház fiai között; hogy a keresztség által néped közé irattam, az eredendő bünből kitisztittattam: és hogy az özönviz el ne nyeljen, a te bárkádba, az anyaszentegyházba bevettél engem. Nem cselekedtél igy Uram! mindenekkel, és a te irgalmasságodat nem jelentetted mindeneknek.

Nem elég lőn pedig én Istenem! végtelen jóvoltodnak, hogy büneimből egyszer kitisztitál; mert annakutána a keresztségben vett tiszta ruhát megmocskolám, és elszaggatám: számtalan vétekkel, undok rutsággal megbántván tégedet. Álnok kivánságaim, fertelmes életem miatt, ismét ördög rabja levék; mint a tékozló fiu, a keresztségben vett gazdagságot eltékozlám. Testemet, mely a te templomod, bepecsételt házad, megrutitám, gonosz kivánságok, hamis gondolatok bálványaival megrakám. A te törvényedet és akaratodat teljességgel megvetvén, ugy éltem, mintha téged ingyen sem ismertelek volna. Ezeket te látván, irgalmasságnak atyja! noha vétkeimért örök halált érdemlenék, megőriztél: hogy ily gonosz állapotban e világból ki ne muljam; holott ez idő között sokan kevesebb vétkekért pokolra vettetének. Mindezekért Felségednek oly hálát adok, mintha a pokolnak kinjából ujonnan kihoztál volna.

Nemcsak vártál pedig és őriztél engem; de szorgalmatosan és gyakran meglátogattál, atyai intéssel és fenyegetéssel serkentgetted lelkemet: megvilágo-

sitván vak elmémet, jóra megkeményült szivemet lágyitván.

Hányszor volt, én Istenem! hogy büneimnek rutságát, életemnek rövid voltát, a pokolnak nagy kinját, az örök életet, a te jóvoltodat lelkemnek megmutatván, hol fenyegetéssel, hol szép kéréssel hivtál? Mennyiszer ostoroztál és atyai kezeddel látogattál: hogy e világi kivánságoktól elszakaszsz?

De jaj az én bünömben megvakult lelkemnek! Ezeket sokáig fülem mellett bocsátván, az elkezdett gonosz életben hevertem. Végre, Uram! mint a holt Lázárnak kiáltván, hatalmas malasztoddal engem felébresztettél szerelmedre, és a bünnek ismeretére. Megütéd szivemet, mint Mózes régenten a kősziklát vesszőjével; könyhullatásaim között szemeimről a régi hályog leesvén, jóvoltodat megláttam; előbbi életemnek veszedelmes utját reszketve megismerem; mint tékozló fiad, előtted leborulván, irgalmasságot kérek.

Befogadál ismét Uram! a te végtelen jóvoltodból; ujonnan felékesitél, drága malasztodnak fényes ruhájába öltöztetél, az ártatlan báránynak szent testéből nekem nagy lakodalmat szerzél; szent fiad vérében megfürösztéd, megmosád és megtisztitád lelkemet, és drága szép ékszerekkel felékesitvén, jegyeseddé fogadád: atyai oltalmat és örök boldogságot igérvén neki.

Mindezekért, Uram! minémü hálát adjak sz. Felségednek? Ha széles e világ nyelv volna is, ezekért méltó hálákat soha nem adhatna; mert fölülhaladja az emberi értelmet a te irgalmasságod.

Áldjad, én lelkem! az Urat; és minden, ami bennem vagyon, az ő nevét.

Áldjad, én lelkem! az Urat; és el ne feledd semmi adományát!

Mert ő letörlötte (ugy remélem) vétkeimet; meggyógyitotta minden nyavalyámat, örök kárhozattól és haláltól megmentett engemet: miért legyen áldott az Urnak szent neve, most és mind örökké. Amen.

A keresztségben tett fogadás megujitása.

(Ez főképen más szentség fölvételekor is gyakoroltassék.)

Ur Isten! hálát adok neked azon nagy kegyelmedért, melylyel engem a szent keresztségben a szentek közönségébe, mint gyermekedet befogadtál.

Ime megujitom azon igéretet, melyet kereszteltetésemkor kereszt-atyám és kereszt-anyám nevemben tettek; ujra ellene mondok az ördögnek, világnak és testiségnek, és mindenkorra, mint tehozzád, oh mennyei Atyám! hü gyermeked, szent Fiadnak megváltott hive, s a Szentléleknek temploma, feddhetetlen életet fogadok. Add Uram! hogy e szent fogadást mindig emlékezetben tartsam, és hiven teljesitsem.

Minthogy a keresztségben egy szentnek nevét nyertem, kötelességemnek tartom, e védszentemet tisztelni, s a szent életben állapotom szerint követni.

Valamint Jézus, tanitványaira lehelvén, a Szentlelket nekik adta, ugy a keresztelő pap is rám lehel-

vén, jelenté, hogy ugyanazon Szentlélek kegyelmét közli velem; hogy általa uj lelki életre kelve, mindig lélek szerint éljek.

Igérem tehát, miszerint emez éltető mennyei kegyelem vezérletét követve, rajta leszek, hogy a Szentlélek gyümölcsei, vagyis a szent szeretet, lelki öröm, békesség, türelmesség, jószivüség, kegyesség, kiméletesség és szivtisztaság bennem mindinkább fejlődjenek.

Homlokom és szivem a szent kereszttel megjeleltetett: emlékeztetésül, hogy a megfeszitett Jézust szivből és nyiltan megvalljam.

Igérem tehát, miszerint őt az egész világ előtt bátran megvallom, és a keresztviselésben követni akarom.

Meggondolván, hogy a nekem adott szentelt só, a mennyei bölcseség ajándékát jelenti, mely által a lelki romlás ellen biztositttatom, és Jézus tanitását megizlelem: igérem, miszerint a mennyei bölcseség, vagyis az isteni kinyilatkoztatás tanitását szivembe fogadom, és szerinte élve, az erkölcsi romlástól óvakodom.

Midőn a keresztelő pap kezét fejemre tette, azt jelenté, hogy isteni oltalom alá vagyok helyezve: miért is hálát adván, mennyei kegyelem védelmébe ajánlom életemet és halálomat.

A pap Jézus nevében a gonosz lelket kitiltván, jelenté, miszerint ennek hatalma alól Isten fiainak szabadságába vagyok áthelyezve: tarts meg Istenem! e lelki szabadság birtokában, hogy vétkes élet által az ördög rabságába soha vissza ne essem.

Valamint Jézus a siketnémának, ugy a pap is nekem, a hallás és szaglás érzékeit nyállal illetvén, jelenté, hogy füleim Jézus tanitásának megnyiljanak, a jó élet illatozására.

Igérem tehát, hogy a keresztény oktatást örömest meghallgatom, a világ fiainak csábitása elől pedig füleimet elzárom.

Valamint kereszt-atyám és kereszt-anyám én helyettem kijelentették, ugy most magam is nyilvánitom, hogy hiszek te benned Atya, Fiu és Szentlélek Isten; és e hitemet, mint az egy, igaz, közönséges apostoli anyaszentegyháznak rendithetlen tagja, tettleg is bebizonyitandom. Határozottan ellene mondván az ördögnek és minden cselekedeteinek, lemondok a szemek és a testiség kéjvágyairól, s az élet kevélységéről.

Továbbá, valamint hajdan a bajvivók a küzdelem kitartására olajjal megkenettek, ugy én is a keresztség felvételekor szentelt olajjal, a hit bajnokává kenettem föl: igérem tehát, miszerint jó harczot harczolok, az igaz hitet megtartom; hogy a megigazulás koronáját tőled Istenem! jutalmul vehessem.

Végre megkereszteltetésem után a sz. olajjal fölkenettem, a keresztényi méltóság jeléül; és a fehér öltöny átadatott, mint jelképe a megtartandó ártatlanságnak: ugy szintén az égő gyertya, mint jelképe a szeretet cselekedeteivel világitó élő hitnek, és folytonos lelki éberségnek.

Igérem tehát, — erős eltökéléssel igérem, miszerint a keresztény méltóságnak megfelelek, a kereszt-

ségben nyert ártatlanságot föntartom (vagy a szerencsétlenül elvesztettet buzgó penitenciatartás által kipótolom).

Igérem, miszerint az evangélium világosságában járok, és Krisztus intése szerint, jó cselekedeteimmel embertársaimnak világító példát adok: hogy te, oh mennyei szent Atyám! én általam, és mindenek által dicsőittessél, és eképen valahára én is örök dicsőséged boldogságába juthassak; ugyanazon Jézus Krisztus, szent Fiad által, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben, Isten örökkön örökké. Amen.

Szent Ambrus és Ágoston hálaadása.

(Te Deum.)

Téged Isten! dicsérünk, téged Urnak vallunk.

Téged örök Atya Istent, minden földi állat tisztel.

Neked mindnyájan az angyalok, neked az egek és minden hatalmasságok;

Neked a kerubim és szerafim angyalok szüntelen szóval énekelnek:

Szent, szent, szent a seregeknek Ura Istene!

Teljesek az egek és a föld Felségednek dicsőségével.

Téged az apostoloknak dicsőséges karuk,

Téged a prófétáknak dicséretes számuk,

Téged a mártiroknak fényes seregei dicsérnek.

Téged széles e világon vall és dicsér az anyaszentegyház:

Végetlen felségü Atya Istent.

A te tiszteletre méltó, igaz és egyetlen egy Fiadat.

A vigasztaló Szentlélket is.

Te dicsőségnek királya, Krisztus!

Te az Atya Istennek örökké való Fia vagy.

Te a megszabaditásért felvevén az emberi természetet, nem iszonyodtál a szüznek méhétől.

Te meggyőzvén a halál fullánkját, megnyitád hiveidnek a mennyországot.

Te az Istennek jobbján ülsz, Atyádnak dicsőségében.

E világra jövendő birónak hiszünk téged.

Téged azért kérünk, légy segitsége a te szolgáidnak, kiket szent véreddel megváltottál.

Engedd, hogy az örök boldogságban, a te szenteiddel együtt megajándékoztassunk.

Üdvözitsd Uram! a te népedet, és áldd meg a te örökségedet.

Igazgassad őket, és magasztaljad föl őket most és mindörökké.

Minden napon áldunk téged.

És dicsérjük a te nevedet örökké, és mindörökön örökké.

Méltóztassál Uram! e mai napon, minden büntől minket megőrizni.

Könyörülj rajtunk Ur Isten! könyörülj mi rajtunk!

Legyen ugy a te irgalmad mi rajtunk, a mint benned biztunk.

Te benned biztam, Uram! örökké meg nem szégyenülök. Amen.

Könyörögjünk.

Örök mindenható Ur Isten! ki a te szolgáidnak megengedted, hogy az igaz hitnek vallásában az örökkévaló Szentháromságnak dicsőségét megismerjék, és isteni hatalmában egyességét imádják: kérünk téged, hogy ezen hitnek erőssége által minden háboruságtól végig megőriztessünk.

Ur Isten! ki az igazságnak szeretője és megadója vagy, téritsd hozzád a te szolgáid szivét, hogy a te Szentlelkednek felgerjedett lángjával buzgó szivet oltván beléjök, mind hitökben állhatatosak, s mind cselekedetökben tökéletesek legyenek.

Örök mindenható Ur Isten! adjad, hogy a hitben, reménységben és isteni szeretetben öregbedjünk; és hogy méltók lehessünk a te igéreteidnek elvételére, engedd, hogy parancsolataid vigan és örömmel megtartsuk. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki az Atyával és Szentlélek Istennel egyetemben él és uralkodik örökkön örökké. Amen.

NEGYEDIK RÉSZ.

A prédikációhoz és sz. áldozathoz tartozó imádságok. A misének czeremoniáiról és papi öltözetekről.

Mikor ünnepnap templomba megyünk.

Örök mindenható Ur Isten! kinek a mi üdvösségünkre való gondviseléséből ugy tetszett kellemesnek, hogy a templomban, mint tiszteletedre rendelt házban irgalmasságodat bőségesen mutassad azokhoz, kik a hitnek és szeretetnek egyességében, a te tiszteletedre és szolgálatodra egybegyülnek: dicsérlek és imádlak téged én üdvösségemnek Ura! mind itt, mind a te birodalmadnak egyéb helyein. Bemegyek a templomba; félelemmel imádlak téged; szeretem Uram a te házadnak ékességét, és a te dicsőségednek lakóhelyét. Mily gyönyörüségesek Uram! a te sátoraid; elbágyad kivánságában az én lelkem, ugy szomjuhozza tornáczaidat. Mert inkább akarok utolsó lenni az én Istenem házában, mint a bűnösök hajlékaiban lakni.

Azért én Istenem! a te nagy hatalmasságod az én állhatatlan és tétova bujdosó gondolataimat tartóztassa minden világi dolognak hivságától; hogy egyéb gondolatokat kirekesztvén, csak te reád néz-

zen az én lelkem; és itt, a te hiveidnek gyülekezetében igazságban imádjalak téged; és valamit egész hetedszaka a te szolgálatodban elmulattam, azt most helyrehozzam.

Adjad én Istenem! hogy itt a te igédet hasznosan hallgassam, szent testednek, vérednek vérontás nélkül való áldozatját illendő becsülettel láthassam, és az én lelkemet neked eleven templomul szentelhessem, melyben lakozzál mindörökkön örökké. Amen.

Imádságban való ájtatosságért.

Örök mindenható Isten! látod a mi tudatlanságunkat, kik nem tudjuk, mit és mi módon kelljen kérnünk. A mi szivünk tétovázó állhatatlansága is nyilván vagyon előtted. Te azért, Uram! ki mindeneket jobban végezhetsz, hogysem mi tudjuk érteni vagy kérni, öntsd belém a könyörgésnek lelkét, ki a te hiveidben kimondhatatlan fohászkodásokkal szokott könyörögni. Nyisd meg Uram! az én ajkaimat, hogy az én nyelvem dicsérje szent nevedet, és ne csak nyelvemmel, hanem szivemmel is tiszteljem Felségedet. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Imádságunk s egyéb dolgunk kezdetén.

Jöjj el Szentlélek Ur Isten! szálld meg hiveidnek szivét, gerjeszd fel bennünk szerelmednek tüzét, ki minden különböző nyelveken szóló népek sokaságát ez igaz hitnek egyességében összegyüjtéd.

Vigyázz Ur Isten! az én segitségemre.
Siess Uram! az én oltalmamra.

Kérünk téged Ur Isten! hogy ébresztő malasztoddal elkezdvén a jót bennünk, segitő malasztoddal kisérjed cselekedetünket; hogy minden munkánk és imádságunk a te nevedben kezdessék, és te általad vitessék véghez. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

Örök bölcseségnek kutfeje! látod, hogy e világi setétségnek homályában nem tudjuk, mi legyen hasznos nekünk. Azért Uram! adj igaz értelmet lelkembe, hogy megismerjem, mi legyen kedves te előtted; erősitsed malasztoddal az én gyarlóságomát, hogy ami előtted kedvesb, azt se emberi tekintetért, se az ördög, test és világ kisérteteiért el ne mulaszszam. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Prédikáczió előtt.

Én üdvözitő Istenem! ki a földre jövél, és emberi testbe öltözél, hogy engem a te utaidra igazits; tanitád tudatlanságomat, és megjelentéd akaratodat: végtelen hálát adok neked, hogy engem e mai napon házadba behoztál, az evangeliomnak, a váltságunkról való örvendetes izenetnek hallgatására; hogy az által oktass engem, büneim miatt dorgálj, és az én sovány szivem földébe mennyből hozott jó magot hints.

Bizony Uram! ha ezt a jó magot közöttünk nem hagytad volna, olyanok volnánk, mint a Sodoma

és Gomorra városokban lakó istentelen emberek. És mivel az ember nem csak kenyérrel tápláltatik, hanem főképen a te szent igéddel, az egypitombeli éhséghez hasonló lelki inség miatt mind elvesztünk volna: ha te, igaz József, mennyei gabonával naponkint nem táplálnál.

Megvallom, Uram! szent Felséged előtt az én nyavalyámat. Noha sok időtől fogva hallgatom szent intéseidet, mindazáltal mint a fövény a fallhoz nem ragad magától: ugy a te magod szivemben eddig gyökeret nem verhetett. Ama mennyei kenyér elalélt lelkemet meg nem hizlalta; az égből hozott tüz szivem hidegségét, a te sok drága orvosságod lelkem betegségét eddig el nem vehette.

Imhol azért Uram! késedelmes értelmem, jóra megkeményült szivem, és bünnel megterhelt lelkem előtted vagyon; rontsd el Uram! a te igédnek verőjével az én keménységemet; szent igédnek hathatós pallosával öld meg a bünt bennem, és gyógyitsd meg betegségeimet.

Te plántáld szivembe, amit külső füllel hallok a tanitótól. Szüntelen öntözzed mennyei harmattal és az örök életre felnevelő vizzel a belém vetett jó magot. Őrizd a pokolbeli ördög körmétől; gyomláld a tövistől és bojtorjánoktól; hogy üresen hozzám a te szent igédnek magva ne térjen, hanem jó illatu kedves gyümölcsöket teremjen én bennem. Amen.

Más könyörgés.

Örök mindenható Isten! ki nemcsak gyarló testünk táplálására rendeltél testi kenyeret, de lelkünknek lelki eledelt is adtál: kérlek, nyisd meg a mi süket füleinket szent igédnek hasznos hallgatására; mert boldogok, akik ezt hallják és megtartják. Adjad én Istenem! hogy a pusztában való zarándokságomban érezhessem ennek a mennyei mannának édességét, és ezt soha meg ne utáljam. Szomjuhozzam ezt a mennyei harmatot; mint drága kincset elrejtsem szivemben; és amit füllel hallok, lelkemben hiszek, számmal vallok, engedd, hogy azt cselekedetemmel is beteljesitsem. Adjad, hogy a te igéd bőségesen lakozzék mibennünk; mert ebben vagyon a te isteni hatalmasságod a bünösök üdvösségére. Engedd, hogy a lelki tanitást nem ugy, mint emberi szót, hanem mint a te szódat hallgassuk; és ez a mennyei jó mag oly gyökeret verjen bennünk, hogy a sátán hatalma vagy csalárdsága soha ezt ki ne vehesse szivünkből; e világi gyönyörüségnek és gazdagságnak tövise le ne nyomhassa; és nemcsak hallgatói, hanem cselekedői is legyünk a te igédnek. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Hit, remény és szeretet gyakorlása.

Hiszek te benned igaz élő Istenem! ki a jóknak jutalmazója, a gonoszoknak büntetője vagy. Hiszem, hogy egy vagy állományodban, három személyedben.

Atya, Fiu és Szentlélek! Hiszem a lélek halhatatlanságát, melynek váltságaért az Isten Fia emberré lett, kint, halált szenvedett, és az Oltári-szentségben istenségével és emberségével jelen vagyon. Ezenkivül hiszem és vallom mindazokat, amiket Krisztus Urunk tanitott, az apostolok hirdettek, és a római közönséges anyaszentegyház tart és vall. Ezen hitben állhatatosan akarok élni és halni. Mert te Istenem! mindezeket *kijelentetted*, aki végtelen *bölcseség* és csalhatatlan *igazság* vagy.

Reménylek, Uram Istenem! a te végtelen irgalmasságodban, Jézus Krisztus érdemeiben, hogy nekem megbocsátod teljes életemben elkövetett minden büneimet, örök üdvösséget adsz, és annak elnyerésére minden hasznos, szükséges malasztokat: mert te, Istenem! kegyelmesen mindezeket *megigérted*, a ki hű és hatalmas vagy igéreteid beteljesitésében.

Szeretlek téged, Istenem! mindenek fölött, teljes szivemből és lelkemből a te benső valóságos végtelen jóságodért, szépségedért, tökéletességedért, melyért minden szeretetre méltó, nagy jó Isten vagy. Oh bár oly igaz égő szeretettel szerethetnélek, mint szeretnek téged a szent angyalok és dicsőült szentek, kiknek szeretetével egybekapcsolom az én csekély szeretetemet, és neked bemutatom. Szeretem, Istenem! minden felebarátimat is, teéretted: mert parancsolod, hogy szeressem őket; minden testi és lelki jókat a te szeretetedből nekik kivánok. Azért akik ellenem vétettek, azoknak tiszta szivből bocsánatot adok; akik ellen pedig én vétettem, azoktól a te szent fölséged előtt alázatosan bocsánatot kérek.

Mivelhogy igy szeretlek, édes Istenem! ime ezen szeretettől fölgerjesztetvén, tiszta szivből szánom és bánom egész életembeli vétkeimet mind közönségesen, mind nevezet szerint, hogy azokkal téged minden szeretetre méltó Istenemet megbántottalak. Utálom, gyülölöm, átkozom, bár azt tehetném, hogy soha azokat el ne követtem volna! Most azért eltökélt akarattal fölteszem, hogy legkisebb vétekkel sem bántalak meg. Erősits meg, Istenem! sz. malasztoddal ezen indulatomban, föltett jó szándékomban, hogy azokban holtig állhatatosan megmaradhassak. Azonkivül a te akaratodnak gondviselő vezérlésébe ajánlom ma és mindenkor testemet, lelkemet, életemet és mindenemet. Legyen Uram! mindenekben és mindennemü változó ügyeimben, szegénységemben vagy gazdagságomban, gyalázatomban vagy becsületemben, egészségemben vagy betegségemben, kárvallásomban vagy jószerencsémben, és egyéb testi és lelki, boldog vagy boldogtalan állapotomban a te sz. akaratod. De kivált ajánlom halálom óráját, mely ha ma, vagy akármikor megtörténnék, ime e sz. indulatokat most a végre intézem: hogy a végső szentségekben méltóképen részesülhessek, amint részes lenni kivánok; és add Uram! hogy valóban is részes legyek, a halálra vált Jézus Krisztusnak érdemeiért. Amen.

Imádság prédikáczió után.

Uram Jézus Krisztus! hálát adok neked a lelki táplálásért, melylyel lelkemet vigasztalod, hogy értsem

akaratodat és az én kötelességemet. Ugyanis Uram! a te szent igéd hasonló a Jonatástól kóstolt lépesmézhez; mely nemcsak édességgel fölülhalad minden eledelt, de szemeinket is megvilágositja csodálatos erejével.

Mily gyönyörüséges, Uram! az én lelkemnek a te szent igéd. Édesebb minden méznél, drágább minden kincsnél, világosabb a napnál, emésztőbb a tüznél, hathatósabb a kétélü pallosnál.

Hála legyen azért neked, hogy méltóztattál tanitani engem szent igéddel, és az én homokos sovány szivembe jó magvadat bevetéd. Öregbitsed bennem ajándékidat, keritsd és árkold be lelkembe hintett gabonádat. Angyali őrzőket rendelj oltalmára, hogy le ne tapodja, vagy konkolylyal meg ne vesztegesse az ellenség a te tiszta buzádat.

Engedd Uram! hogy a te igéd ne legyen olyan bennem, mint a szép hegedüszó, mely mihelyt megszünik, semmi láttatja sem marad; vagy mint a tükörben tetsző ábrázat, mely csak addig látszik, mig a tükörbe nézünk. Hanem az én szivemben, és a többi hiveid lelkében, minden háboruságok között megmaradjon; és mint jó földben, örök boldogságra való gyümölcsöt teremjen, keresztény csendes szenvedéssel. Amen.

Szent-mise alatti imádságok.

I.

A szent mise előtt.

Oh irgalmasságnak atyja! minden jóknak kifogyhatatlan forrása, mennyi számtalan jótéteményekben részesitesz engem.

Nem lőn elég Uram! Felségednek, hogy a te szent Fiadat a keresztfának oltárán véres áldozattal éretttünk egyszer föláldoztatád, és ez áldozatnak drága kincsével rabságunkból kimentél, ellenünk iratott adós levelünket a keresztfára ragasztván, szent véreddel lemosád: de ennekfelette azt akarád, hogy ez egy elégséges áldozatnak emlékezete szüntelen szemünk előtt forogjon, és a keresztény gyülekezet sz. Fiadnak testét, vérét, vérontás nélkül, bünéiért bemutassa drága ajándék gyanánt. Hogy, mint az égi szivárványt frigyjegyül adád Noénak, ugy a hiveiddel való megbékélés jelét ebben az áldozatban mutassad. Ébredj fel azért én lelkem! mert ezennel csodálatos dolgot látsz; mely által az Isten engeszteltetik, az igazak vigasztalást, a gyarlók erősséget, a vakok lelki világosságot, a megháborodottak csendességet, az elfáradtak nyugodalmat nyernek.

Tisztitsd meg Uram! az én bünös lelkemet, hogy ájtatossággal és tisztelettel részessé lehessek a te Fiad áldozatjának érdemében; hálaadással emlékezzem a keresztfán való kinszenvedéséről; méltán láthassam,

nem a kőtáblákat rejtő frigyszekrényt, melyet midőn méltatlanul néztek, egész nemzetségeket megverél, hanem a te sz. Fiadnak szekrényét, a kenyérnek és bornak szinét, mely alatt bizonynyal hiszem jelenvoltát a mi üdvözitő Krisztusunknak.

Ily nagy jóvoltodnak emlékezetével rontsd meg az én szivemnek keménységét; e csalárd világnak hivságos gondolatait vedd ki elmémből. Adjad, hogy a keresztfán való áldozatnak eleven és igaz emlékezetét méltán lássam az áldozatban, és szinte oly ájtatossággal lehessek jelen halálod emlékezetén, mintha magadat a keresztfán függve szemeimmel néznélek. Amen.

A mise kezdetén.

Én Istenem! ki Mózesnek azt parancsolád, hogy a szent földön levonná lábáról saruját, magad is az apostolok lábait megmosád, hogy utolsó vacsorádon jelen lehetnének. Az ó-törvényben is azt parancsolád, hogy mikor áldozni akartak a hivek, előbb lábaikat megmossák.

Imhol én szegény, bünnel terhelt szolgád, a te házadban az uj testamentomnak vér nélkül való áldozatját tiszta szivből kivánom látni. De mivel látom büneimnek sokaságát, méltatlan voltomért szivem retteg, félek, hogy ugy járok, mint ama menyegzői ruha nélkül megjelent ember a menyegzőben.

Kérlek azért téged én Istenem! vond le lábaimnak és kivánságaimnak megmocskolt öltözeteit; mosd le rutságaimat és ellened való vétkeimet. Irgalmazz

nekem; és adjad, hogy méltán hallgassam szent Fiad halálának emlékezetét, és az ő érdemében részes lehessek. Miképen ama régi szent próféták kivántak téged látni, sok ohajtással kértek, hogy az egek megszakadván, tégedet, mint az égi harmatot Gedeon gyapjába, a Szüz méhébe lebocsátnának: ugy kivánom én is a te jelenlétetedet, üdvözitő Istenem! Szomjuhozza az én szivem az életnek kutfejét, lelkemnek igaz örömét. Tégy részessé azért Uram! engem méltatlan szolgádat a te szent Fiadnak kedves áldozatjában, ugyanazon a te szent Fiad által. Amen.

Az angyali ének, és a könyörgések idején.

Dicsőség Istennek a magasságban; békeség e földön a jóakaratu embereknek!

Oh örvendetes hir, vigasságos ujság az emberi nemzetnek, hogy megbékéltettünk az Ur Krisztus által a mi Istenünkkel! Meggyőzettek minden ellenségeink; elvétetett rólunk Ádám átka, a kárhozatnak ellenünk iratott szentencziája.

Dicsérünk azért téged, Uram! áldunk, dicsőitünk, végtelen hálát adunk, hogy szent Fiad által az örök haragból minket kivettél és kedvedbe fogadtál.

És mivel azt parancsolád, hogy sz. Fiad által bátorsággal könyörögjünk neked: alázatos szivvel kérünk, hogy e világ büneit elvevő báránynak érdemét tekintvén, irgalmazz nekünk. Igaz szeretetre, keresztény szent életre inditsad szivünket, és minden gyülölséget végy ki belőlünk, zabolázd meg nyelvün-

ket, kösd meg testi kivánságainkat. Adjad, hogy békességben, egy szivvel, lélekkel szolgáljunk a te sz. Felségednek. Ugyanazon szerelmes sz. Fiadnak drága érdeme által. Amen.

Az epistola olvasásakor.

Áldott légy Ur Isten! ki az emberekre szorgalmatos gondot viselvén, tudatlanságunkat szent igéddel oktatod mindenkor. Az ó törvényben prófétákat küldél, kik az emberek büneit megfeddék, és az eljövendő Messiást igérvén, reménységre inditák. Minket pedig apostolaid által tanitál; a tökéletes életnek, méltó hálaadásnak módját elénkbe adád; megfeddéd büneiket, gyámolitád reménységgel gyarlóságunkat.

Gerjeszd fel bennünk, Uram! a te igédnek szomjuságát, világositsad sötét szivünk homályát, hogy a te parancsolatodat szüntelen hallhassuk, hallván megérthessük, megértvén beteljesithessük. Szegjed igédnek kenyerét nekünk; és adjad, hogy az által igazán megismerjünk téged, mint megismertettél Emausban tanitványaidtól a kenyérszegésben.

Tudom, hogy méltatlan vagyok, Uram! a mennyei kenyérnek élvezetére, a te titkaid elrejtett kincsének megértésére; de a kölykök is esznek az asztalról hullott morzsalékokból. Nem érdemem szerint, hanem sz. Fiadnak érdemeért táplálj engem sz. igédnek kenyerével, és mennyei harmatoddal oltsd el lelkemnek szomjuságát. Amen.

Az evangeliomkor.

Áldott légy Ur Isten! ki a régieknek próféták által szólál, nekünk pedig sz. Fiad által örvendetes jó hirt izenél az evangeliomban: mely nem egyéb, hanem Istennek ereje az üdvösségre; lelki kenyér, mely szivünket erősiti; kétélü pallos, mely az ördög erejét megrontja; világosság, mely nyomdokunkat igazgatja; égő tüz, mely lelkünkben szerelmedet felgerjeszti; erős pőröly, mely keménységünket megrontja; jó mag, melyet ha köztünk nem hagytál volna, olyanok volnánk, mint Sodoma és Gomorra.

A zsidók Mózest arra kérik vala, hogy Isten ő velök ne szóljon, hanem Mózes által parancsoljon nekik. Távol legyen, Uram! az a szó mi tőlünk; kiknek lelki örömünk csak abban vagyon, hogy tégedet hallhatunk. Sőt Sámuellel arra kérünk, hogy magad szólj nekünk; tanitsad értelmünket igaz hit által, gerjeszszed szivünket szeretetteddel, erősitsed gyarlóságunkat malasztoddal, vigasztald lelki szomoruságainkat örvendetes jó hirrel, lágyitsad kemény nyakunkat törvényed igájának viselésére. Bátoritsad félelmes lelkünket jelenvoltoddal. A te sz. igédnek, az evangeliomnak igaz értelmében és vallásában végig tarts meg minket, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A Niceai szent gyülekezetnek vallását megtalálod a 30. lap.

Az offertoriumkor.

Én üdvözitő Istenem! igaz pap, igaz áldozat, és Melkizedek rendje szerint való papi fejedelem; ki a végvacsorának idején, vevén a kenyeret, szemedet égre emeléd, hálákat adván, és tennen magadat kedves áldozatul érettünk sz. Atyád kezébe ajánlád. Ihol mi is a te rendelésed szerint, egyező akarattal, nem csak földünk gyümölcsének zsengéjét, a kenyért és bort, Felségednek bemutatjuk a tőled szerzett lelki vacsorának szolgálatára; de szivünket, lelkünket, életünket, gondolatunkat, akaratunkat, cselekedetünket, atyánkfiait, barátainkat, jószágunkat és minden ajándékaidat, melyekkel szerettél minket, eleven és kedves áldozatul neked ajánljuk.

Ne nézd, én Istenem! a gyarló ajándékot: hanem szent Fiadnak kedves ajándékát; és miképen a gyümölcscsel együtt a gyümölcsnek héjját és torzsáját, a szép hussal együtt a haszontalan csontot is jó kedvvel szoktuk venni: ugy a te sz. Fiadnak kedves ajándékával, szent halálának végetlen érdemével együtt, ami kedves ajándékunkat is vedd kedvesen. És adj oly malasztot, hogy ezt az ajándékot soha vissza ne vonjuk, semmi bünnel tőled el ne szakadjunk, a te ajándékaiddal szent neved tiszteletére éljünk; tudván, hogy sáfárok és számadó szolgák vagyunk. Amen.

Más szép imádság.

Én üdvözitő Krisztusom! ki a te nagy kegyességedből emberi természetet vevén fel, megtestesülél, és a mi szegénységünknek, nyavalyáinknak, kinszenvedésünknek sanyaruságát annyira megkóstolád, hogy születésedkor jászolba helyheztetél, a kegyetlen üldöző királytól kergettetél, éhségben, szomjuságban, siralomban, fáradságban, virrasztásban, imádságban, zarándokságban, gyalázatban éltél, sok szitkokat, kisebbségeket szenvedél, és végre érettünk jóakaratodból halálra adatál. Nem érdemletted, Uram! te, hogy az Ádám büne miatt minket ért átok te reád nehezedjék; a halálnak kinja, a véteknek zsoldja téged nem illetett. Én valék a bünös; én reám vala mondva a szentenczia; engem kötöttek vala nyakon adósságaimért.

De, oh végtelen irgalmasság! hogy engem megments, adósságaimat magadra vevéd; büneimet válladra rakád; sz. Atyádnak reám lőtt nyilait fölfogád: magadat vetvén paizsul.

Mint hálájam meg ezeket, Uram! neked? Imhol, Uram! mivel az égen és földön drágább kincs nincsen a te szenvedésednél, váltságomnak ezen árát bemutatom; és ennek emlékezetére, rendelésed szerint az anyaszentegyházzal kenyeret és bort viszek elődbe: hogy ezeket érdemed erejével, halálod emlékezetére, testeddé változtasd.

Vedd jó néven, Uram! a te népednek ajándékát, ki, midőn Jeruzsálembe vonultál, jó néven vevéd a lelkesült népnek elődbe vitt ágait. Engedd, hogy

érdemedben részesüljünk, tiszta életednek nyomdokaiból ki ne lépjünk. Olts el minden testi kivánságot bennünk, és végy minket magadnak kedves áldozatul.

Mikor a pap kifordul.

Vegye kedvesen az Ur a te áldozatodat nevének dicséretére, lelkünknek üdvösségére, s az anyaszentegyháznak épülésére. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

„Sanctus"-kor.

Végtelen Isten! kinek jóvoltával teljes a föld és ég, kinek szine előtt állván a mennyei seregek, szüntelen ama hozzád illendő dicséretet éneklik: „Szent, szent, szent a seregek Ura Istene." Imhol én Istenem! én is szegény gyarló zarándok szolgád, a te trónod körül álló angyali seregeket igyekezem követni, s velök egyetemben sz. Felségedet magasztalni; mert méltó vagy, Uram: ki minket teremtél, megváltál, fiaiddá fogadál, boldogságodnak örököseivé tevél, hogy dicsérjünk téged.

De látod, Uram! késedelmes voltát szivemnek, mely büneitől földre nyomatott. Emeld fel azért az én lelkemet, hogy téged kedves dicsérettel magasztaljalak, sz. Fiadnak áldozatát méltó becsülettel tiszteljem, jóvoltodért illendő hálákat adjak, a mennyben lakozó angyalokkal neked kedvesen énekeljek. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Hogy az áldozat gyümölcsös legyen.

Én megváltó Istenem! ki az egész emberi nemért feláldoztattál a keresztfán, és a te véres áldozatodnak emlékezetét utolsó vacsorádban hiveidnek lelki táplálására rendeléd; megparancsolván, hogy ők is azt cselekedjék, amit te cselekedtél. Engedünk, Uram! a te parancsolatodnak, és a fölszentelt egyházi szolga által sz. Fiadnak drága testét, vérét Felséged előtt bemutatjuk: hogy ennek érdemét, nem a mi gonoszságunkat tekintvén, megszabadits minket minden testi, lelki gonosztól.

Kérem azért Felségedet, hogy az áldozat legyen hasznos lelkünk üdvösségére, az anyaszentegyháznak épülésére, a tévelygések kigyomlálására, a megnyomorult betegeknek, raboknak és egyéb szükölködő atyánkfiainak vigasztalására; lelkipásztorainknak és fejedelmeinknek üdvösségére, a bünösöknek megtérésére, és a Krisztusban elnyugodott keresztény atyánkfiainak vigasztalására. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Urfölmutatáskor.

Jusson eszedbe a mi Üdvözítőnknek a keresztfán felemelése; és mintha testi szemeiddel látnád őt a sz. kereszten, imigy könyörögj:

Imádlak tégedet, láthatatlan Istenség!
Kenyér szine alatt elrejtett emberség.
Noha ittlétedet meg nem tapasztalja
Emberi érzékenység.

AZ UTOLSO VACSORA.

Isteni erődet elrejtéd a keresztfán,
Testi gyarlóságnak homályával befogván;
Itt is szent testedet elrejted,
A kenyérnek szine alatt mutatván.

Noha sz. Tamással sebed helyét nem látom,
Uram! igaz hittel jelenlétedet vallom;
Tarts meg e vallásban, és te szent szinedet
Add boldogul meglátnom.

Imádlak téged, Uram Jézus Krisztus! és hálát adok neked, ki a te sz. kereszted által megváltottad e világot, és minket elveszetteket megbékéltetél sz. Atyáddal. A te végtelen irgalmasságodért, engem és az egész anyaszentegyházat, tégy részessé váltságod hasznában, az örök boldogságban.

A kehely felmutatásakor.

Váltságomnak ára, száradt szivem ereje, én bünös lelkemnek megtisztitó fördője, szomju, fáradt lelkem megvigasztalója, üdvösségem záloga! Részegits meg engem, Uram! szent poharaddal. Oltsd el az én szivemnek lángját véreddel. Szent véred pecsétét (miként Egyiptomban) vesd szivem ajtajára.

Felséges Isten! ki a csodálatos szentségben halálodnak emlékezetét hagytad; engedd testednek, vérednek szentséges titkát ugy tisztelnünk, hogy váltságodnak gyümölcsét szüntelen érezzük magunkban.

Uram Jézus Krisztus! ki szent Atyád akaratából a Szentlélek Istennek munkálkodása által, haláloddal e világot uj életre hoztad; szabadits meg min-

ket szent tested és véred által minden bűneinktől és veszedelmektől, és adjad, hogy a te parancsolatidhoz ragaszkodván, soha tetőled el ne szakadjunk.

Urfölmutatás után.

Mennynek, földnek irgalmas Teremtője! mi szegény ügyefogyott bünös emberek, a közönséges anyaszentegyházzal egyetemben, szent Felséged előtt, szent Fiadnak testét, vérét drága áldozatul bemutatjuk, az ő szent halálának emlékezetére a mi számtalan vétkeink sokaságaért, és velünk tett sok jótéteményeidért.

Tekintsd, kegyes Atyám! a te természet szerint való Fiadat, ki mi érettünk nagy kegyesen kint, halált szenvede. Tekintsd, ki szenved, és gondold meg, kiért szenved.

Nemde a ki halált szenved, nem a te Fiad-e, kit bünös szolgák váltságaért adál? Nem ama szelid ártatlan bárány-e, ki neked halálig engedelmes volt! Nem a tőled született és veled egy természetü isteni Fiad-e, a ki szenved; kit a végre öltöztettél emberi testbe, hogy a keresztfának ágyán kinjaival minket neked szülne!

Tekintsd, Uram! kegyes szemeiddel a te irgalmasságodnak megfoghatatlan példáját. Lásd szerelmes Fiadnak felfüggesztett szent testét, vérrel folyó szent kezét; és bocsásd meg irgalmasan az én ragadozó kezeim vétkét.

Lásd mezitelen oldalának kegyetlen fegyverrel

megnyitott rejtekét; és ebből kifolyó szent vérének forrásával tisztitsd meg szivemnek titkos gonoszságait.

Nézzed, mily kegyetlen szegek járták által szent Fiad lábait, melyek soha a gonoszok utján nem jártak; és távoztasd el tőlem a hamisságnak ösvényét. Tekintsd, én Istenem! nem a mi gonoszságainkat és erőtlen gyarlóságunkat, hanem a mi fejünknek, a te szent Fiadnak érdemét.

Nézzed a keresztfának kemény ágyán szent Fiadnak töviskoszoruval koronázott fejét, halálra vált szinét, vérrel folyó oldalát, kiterjesztett kezeit, beesett szép szemeit, elsárgult orczáját, vérben uszó lábait, a szent vérével megfestett keresztfának oltárát.

Imhol, én Istenem! a mi áldozatunk, imhol a mi ajándékunk, melyet elődbe viszünk, melyről az oltári áldozatban parancsolatod szerint emlékezünk. Ennél drágább kincset, kedvesebb ajándékot szent Felségednek nem adhatunk.

Azért Uram! vedd kedves áldozatul a mi szolgálatunkat. Az emberi testben meghalt Istennek iszonyu kinjáért bocsásd meg vétkeinket. A mi Megváltónknak drága érdeméből adj Szentlelket szolgáidnak, hogy neked e világon tökéletesen szolgáljunk, a más világon az örök boldogságban részesek legyünk. Amen.

Mikor a pap mellét veri.

Istennek ártatlan Bárányа! ki világ kezdete előtt érettünk halálra rendeltettél, hogy véreddel megtisztittassunk; és miképen az Egyiptomban lakó zsidók

házát a boszuálló angyal fegyverétől megőrzé a báránynak vére, ugy te is minden haragtól és átoktól minket megments: légy irgalmas, kegyelmes nekünk bünösöknek. Adj csendes békeséget testünkben, lelkünkben: hogy nyugodalmas szivvel, bátorságban szolgálhassunk neked. Rontsd meg, Ur Isten! a keresztény anyaszentegyház ellen feldühödt hitetlenséget és hitben való közömbösséget; tisztitsd meg minden tévelygésektől, eretnekségektől és visszavonásoktól a keresztény országokat; hogy mindnyájan egy szivvel, lélekkel szolgáljunk Felségednek. Ki élsz és uralkodol az Atyával és Szentlélek Istennel egyetemben örökön örökké. Amen.

Mikor a pap az Urat magához veszi.

Én Istenem! nem vagyok méltó, hogy bejöjj az én rut, ocsmány hajlékomba. Azért leborulván, alázatos szivvel kiáltok Felségedhez, a publikánussal mellemet verve kérek kegyelmet bünös fejemnek.

Engedd, én Istenem! hogy a te szent Fiad áldozatjának gyümölcsét érezzem. Az igaz hit és a keresztény szeretet által szent Fiadba olts be engem; hogy én ő benne, és ő én bennem lakozzék. Szilárdits ennek a mennyei kenyérnek erejével; hogy a te törvényednek utján soha el ne fáradjak. Ugyanazon a te szerelmes szent Fiad által, ki teveled és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

Más imádság.

Oh szent és csodálatos lakodalom! melyben Krisztus vétetik, és ugyanazon Krisztus valóságos teste adatik, mely kisdedkorában jászolba helyezteték, ifju korában sok fáradsággal terhelteték, megöleték, végre az Atya Istennek jobbjára helyezteték. Áldott légy mindörökké én édes Üdvözitőm! ki nemcsak a dicsőségnek székében, de az áldozó pap kezében is akarál lenni, hogy az én lelkemnek eledele lennél.

Engedd, Uram! hogy azt az üdvösséget, melyet nekünk haláloddal nyertél, ennek az áldozatnak általa magunkhoz kapcsoljuk. Gyógyitsd meg lelki sebeinket; ne utáld meg irgalmas szamaritánus! háladatlan szolgáidat. A mely szeretet téged e földre hozott, hogy megkeresd az Ádámban elveszett juhokat, azon szerelmedért tisztitsd meg az én bünös lelkemet, szilárditsad gyarlóságomat, töltsd be az élő kenyérrel minden kivánságaimat. Rontsd el bennem a világi kivánságot és felfuvalkodást! plántálj állhatatos hitet, hiv reménységet, buzgó szeretetet belém. Adj alázatos és szelid szivet; zabolázd meg nyelvemet, hogy semmi éktelen és rágalmazó beszédet ne szóljon; kösd meg szemeimet, hogy semmi fajtalanság ne legyen tekintetében. Töltsd be az én lelkemnek éhségét, erősits engem, nevelj a jóban, vigy be az örök boldogságba, ki az Atya és Szentlélek Istennel élsz és uralkodol mind örökön örökké. Amen.

Könyörgés az áldozat után.

Oh áldott Jézus! Atya Istennek igéje, atyai dicsőségnek fényessége, kit az angyalok nagy kivánva néznek, tanits engem akaratodnak beteljesitésére. A te Szentlelkeddel igazgasd járásomat, hogy boldog örömödbe juthassak, melyben örökkévaló nap, és mindenekben egy lélek vagyon; a hol bizonyos és bátorságos örök élet, örökkévaló csendes boldogság, boldog gyönyörüséges vigasság vagyon; a hol te az Atya és Szentlélek Istennel élsz és uralkodol örökön örökké.

Oh áldott Jézus! oh kegyes Jézus! oh édes Jézus, szüz Máriának szent Fia! ki irgalmassággal és kegyelmességgel teljes vagy. Oh én édes Jézusom! a te nagy irgalmasságod szerint irgalmazz nekem. Oh kegyelmes Jézus! kérlek a te drága szent véredért, melyet a bünösökért kiontál, hogy mosd el minden rutságomat; tekints reám méltatlan szolgádra, ki tőled bocsánatot kérvén, szent nevedet kiáltom.

Oh Jézus! mily gyönyörüséges a te neved; mily nagy erősségü a gyarló és félelmes szivnek. Bizonyára Uram! a te neved nekünk erős várunk. Mert micsoda egyéb a Jézus, ha nem Üdvözitő? Azért, oh Jézus! a te szent nevedért, légy nekem Jézusom, és üdvözits engem. El ne hagyd Uram! veszni a te alkotmányodat.

Oh Jézus! az én gonoszságom kárhozatra ne vigyen engem, kit a te mindenható jóvoltod teremte. Oh én édes Jézusom! ismerd meg bennem kezed

munkáját, és rontsd el bennem, a mit látsz, hogy nem a tiéd.

Oh irgalmazz Jézus! irgalmazz nékem, mig helye vagyon az irgalmasságnak; hogy igaz itélő széked előtt el ne kárhozzam. Mi hasznod, Uram! az én kárhozatomban? Mert nem azok áldanak és dicsérnek téged, kik az örök halálra és pokolnak kinjára vettetnek.

Oh én szerelmes Jézusom! Oh Jézus! kivánságomnak czélja, szomju lelkemnek kutfeje; végy be engem a választottak számába. Oh Jézus! benned hivőknek üdvössége és hozzád folyamodóknak vigassága. Oh Jézus! vétkeimnek bocsánatja, Boldog-Asszonyunk szent Fia: öntsd belém a te malasztodat, bölcseségedet, szeretetedet, tiszta életedet, alázatosságodat; hogy téged tökéletesen szeresselek, téged dicsérjelek, neked szolgáljak, csak benned gyönyörködjem mindazokkal egyetemben, kik szent nevedben szüntelen reménykednek. Amen.

A szent misének czeremoniáiról.

Üdvözitőnk véres áldozatjának emlékezetében, a szent misében két rendbeli dolgok foglaltatnak: elsők ennek az áldozatnak természetét és mivoltát illetik; mások csak czeremoniák és szokott rendtartások, melyek közül némelyeket az apostoloktól vettek a hivek, némelyeket azután diszes rendtartásnak okáért szerzettek az anyaszentegyház pásztorai.

A misének mivolta és természete abban áll, hogy a mi Üdvözitőnk parancsolatja szerint azt cselekedje az áldozó pap, a mit a végvacsorán cselekedék Krisztus; azaz: hogy vegye a kenyeret,

megáldja stb. Ugy annyira, hogy ha minden külső czeremoniát hátrahagyna a pap, noha az anyaszentegyház szokása és parancsolatja ellen cselekednék, de azért csak ugy cselekednék, a mint Krisztus cselekedék: helyén maradna a miseáldozat.

Mindazáltal, hogy illő tisztelet nélkül ne járuljon az egyházi ember ily nagy és becsületes áldozathoz, azt rendelte az anyaszentegyház, hogy külső készülettel is hozzá alkalmaztassa a pap ehhez az isteni szolgálathoz magát. És miképen, a ki udvarhoz megyen, fel igyekszik ékesiteni és ruházni magát; ha pedig fejedelemnek asztalához szolgál, megveti asztalát, feltornyozza asztalkeszkenőit, térdhajtásokkal, süvegelésekkel szolgál, noha ezek nélkül az ebéd és vacsora elvégződhetnék: azonképen, hogy a sz. Pál intése szerint *(Kor. I. 14, 40.)*, mindenek tisztességesen és rend szerint legyenek, szükség vala, hogy bizonyos rendek és czeremoniák szabassanak az áldozatban. Igy látjuk, hogy az ágostai vallás és Kálvin követői az ő módjok szerint bizonyos rendet és szertartást szabtak a vacsora szolgálatában. Mi pedig a régi sz. jámboroktól vett czeremoniákat épen megtartjuk.

Sok oka van pedig, miért szokott az anyaszentegyház külső czeremoniákkal élni az isteni szolgálatban.

I. Mert nemcsak imádságával, de külső jelekkel is akarja tisztelni az Istent.

II. Mert a czeremoniák által nyilván és mindenek láttára vallást teszen hitéről, ugymint a keresztvetéssel, proczesszióval stb.

III. Mert a czeremoniákkal tanitja fiait hivatalukra, és illendő magokviselésére; mert mikor térdre esünk, kezeinket egybeteszszük, mellünket verjük, efféle külső jelekkel tanittatunk, hogy imádságunkban alázatosak legyünk, szivünket Istenhez emeljük, töredelmes lélekkel könyörögjünk.

IV. Mert a külső czeremoniák által előnkbe adja a Szentlélek Istennek belső cselekedeteit. Mikor a keresztségben testünk megmosatik, jelentik lelkünknek belső tisztulása: mikor szent olajjal megkenetünk, jeleztetik a Szentlélek ajándékainak belső kenete stb.

V. Nemcsak magunkban figyelmetességet és ájtatosságot inditnak efféle külső czeremoniák, de azokban is, kik ezeket látják.

Végre a közönséges okokon kivül minden czeremoniának tulajdon okai és hasznai is vannak, mint a misében való czeremoniák értelméből kitetszik; mely czeremoniákat az ágostai vallás is helyén hagyja.

Először azért: Noha régen a donatisták rontották az oltárokat, és a mint sz. Ágoston irja, a manikheusok bálványozóknak hivták a hiveket, mivel a mártirok koporsójából oltárokat csináltak: mindazáltal az apostolok idejétől fogva, mindenkor a hivek oltáron szokták az Urvacsoráját kiszolgáltatni: mint nyilván irja sz. Kelemen, ki sz. Péter apostol tanitványa volt. Szent Dénes, ki ugyan bő beszéddel megirja, mint szokták az apostolok idejében szentelni és olajjal kenni az oltárokat.

Eusebius irja, hogy régen sok keresztény egyházban csak egy oltár volt, mely, ugymond, jelenti vala az Üdvözitőt: és ezt fából csinált rostélylyal körülfogták, hogy a község hozzá ne közeledjék. Szent Vazul panaszolkodik Eusztátiusról, hogy az oltárokat elrontván, saját asztalain végezte sz. mise szolgálatot.

Szozomenus irja Zenóról, hogy szép egyházat épite, s a benne levő oltárt mártirok tetemével felékesité. Azt pedig, mint szokatlan dolgot, feljegyzi Szokratesz *(l. 5. c. 21. alias. 25.)*, hogy Antiokhiában az oltár nem napkelet felé volt, hanem napnyugotra.

Szent Ágoston is: Mi, ugymond, templomokat és oltárokat a mártirok emlékezetére nem azért csinálunk, hogy ezeken a mártiroknak, hanem Istennek áldozzunk.

Másodszor: Az oltárt nem csak egyébképen felékesitették a régi keresztények, mint Krisztus vacsorájának asztalát, de égő gyertyákkal is tündököltették: miképen olvassuk, hogy az ó törvényben az Isten házában éjjel nappal lámpa égett. *(Móz. II. 27. Móz. III. 6. 12.)* Ezt jóllehet nem javallotta az eretnek Vigilantius, a mint irva hagyta Jeromos és az újitók is gyalázzák, vakoknak nevezvén minket, mintha nappal sem látnánk gyertyavilág nélkül: de a keresztények között elejétől fogva szokott dolog ez.

Eusebius és Niceforus irják, hogy Jerusálemben, Husvét-estvén nem vala lámpásba való olaj; min mikor a község fohászkodék, Narcissus püspök vizet hozata, s ezt megáldván, olajjá változtatá és a lámpásokba önté. Hasonló csuda történt sz. Gergely idejében, mint maga irja.

Szent Jeromos is igy ir Vigilantius ellen. Az egész napkeleti anyaszentegyházban fényes nappal is gyertyákat gyujtanak, mikor az evangeliomot olvassák. Ezzel örömnek jelét mutatják; holott Urunk is arra int, hogy ágyékunkat felövedzvén, égő lámpás legyen kezünkben, és a külső testi világosságnak jelével ama fényességet jelentsük, melyről szól sz. Dávid: Uram! ugymond, az én lábamnak fényes lámpása a te igéd.

Sz. Jeromos szavából megtanulók, mi végre szoktak a keresztények nappal gyertyát gyujtani az isteni szolgálatban. Mert ezzel inti az anyaszentegyház fiait, hogy belül égő szeretettel, kivül fényes világossággal tündököljenek mind Isten, mind emberek előtt. Mert miképen a mi Istenünk emésztő tüz és világosság, ugy az ő fiainak követni kell az atyai nyomdokokat, és azt gondolni szüntelen, hogy: a ki gonoszt cselekszik, sötétben cselekszik gonoszt, és gyülöli a világosságot; mi pedig világosságnak fiai vagyunk, és tisztességesen kell járnunk, mint nappal szoktak járni az emberek. És miképen a vitézlő ember temetésében, felöltözött lovát előtte viszik: ezzel jelentvén, micsoda állapotban élt, a kit eltemetnek: ugy a keresztény ember teste előtt, mint világosságnak fiai előtt gyertyát viszünk.

Harmadszor; Arany és ezüst szép edényeket csináltatunk az isteni szolgálatra, és ezeket oly becsületben tartjuk, hogy azokat az apostolok rendelése szerint, úgymond, sz. Kelemen, senkinek sem szabad az isteni szolgálaton kivül egyéb szükségére fordítani; sőt a mint Nazianzi sz. Gergely mondja, ezeket illetni sem szabad másnak az egyházi embeberen kivül. És a mint aranyszáju sz. János irja, Juliánus császár atyjafia, a szent edényeket megilletvén, ugy megvereték Istentől, mint a kik az Ur szekrényét mód nélkül nézék, és a férgektől megemésztetek.

Ezen nem csodálkozhatik, a ki meggondolja, mint bünteté Isten Boldizsár királyt, ki az egyházi edényeket asztalának szolgálatjára

fordítá. *(Dán. 5, 1.)* És igen szépen bizonyitja Damascusi sz. János *(Krón. II. 61.)* Oza példájából, hogy az isteni szolgálatra készitett edényeket nem szabad mindenkinek illetni, még kevésbbé külső dolgokra használni, kivéve keresztény rabok váltságára: mint Akáciusról irja Niceforus hogy az egyházi gazdagságot, arany és ezüst edényeket, mind a szegények váltságára költé.

Mily drága kelyhek voltak pedig régen az egyházakban, kitetszik abból, hogy mikor Juliánus a keresztények templomait fosztogatná az ő hadnagya látván a számtalan gazdag edényeket, azt kiáltá: Ime, mily szép edényekben szolgálnak a Mária Fiának! De az Isten mindjárt meg is veré az egyházfosztogató Juliánust undok nyavalyával.

Sz. Ágoston azt irja, hogy Diocletiánus idejében a szentegyházakban sok arany és ezüst kelyhet találtak.

Igen könnyen eszökbe vehetik ezekből nem csak az egyházi emberek, mint kelljen tisztelni az Isten házának ékességét: de a káromló világifiak is, mily méltatlanul szidalmazzák az isteni szolgálatnak gazdagságát.

Negyedszer: Noha nagyobbrészt az egyházi emberek fekete, mintegy gyász-ruhában járnak templomon kivül; mert az ő tisztök nem nevetés és vigasság, hanem bünök siratása: de mikor templomban vannak, drága öltözetet vesznek magokra, áldozathoz készülvén.

Ezeket az öltözeteket oly becsületben tartották a régi jámborok, hogy, a mint irja szent Kelemen, nem volt szabad ezeket egyéb szükségre fordítani, hanem mikor elkoptak, meg kellett égetni; s a mint Justiniánus császár irva hagyta, nem volt szabad még zálogul semi venni, nemhogy megvenni; kivéve ha rabok váltságaért és szegények táplálásaért adták zálogba. Azért mivel Czirillus püspök rabok váltságaért eladta az egyházi öltözeteket, (melyeket a hivek megismertek vala némely asszonyokon,) felette nagy üldözést szenvede ugy, hogy azért őt Akácius, püspökségéből is kiüzeté egy ideig. Jeromos, Beda és több régi doctorok emlékeznek ezen papi öltöző ruhákról.

Sok szép okát adja ezeknek az öltözeteknek Jeromos, imigyen irván: Ezzel jelentjük, ugymond, hogy nem közönséges és rongyos ruhában, hanem tiszta öltözettel és lelkiismerettel kell az Ur szolgá-

latjához járulnunk; mint régen a Mózes törvényében a papok szép öltözetben áldoztak. *(Móz. II, 28, 3. és 31, 10.)*

Mit jelezzen pedig a papi öltözetnek mindenik része, bő beszéddel megirták ezelőtt nyolczszáz esztendővel: Rabanus Amalarius Incze.

A mely öltözettel fejét befödi a pap, az amiktusnak hivatik, és jelzi Üdvözitőnkben az isteni természetnek emberi gyarlósággal való befödözését, és ama födelet, melylyel a zsidók, csufolván Urunkat, szent orczáját befödözék, kérdezvén tőle, ki csapdossa őt?

A fehér ing (deákul *alba)* nemcsak ama fehér ruhát jelenti, melybe öltöztették Urunkat; de azt is, hogy tiszta és fehér öltözetben kell lelkünknek Isten elé, az ő sz. oltárához járulni. Ezt a fehér öltözetet hozzánk övedzzük: melylyel jelentjük nemcsak hogy szorgalmatosan kell őriznünk, és hozzánk foglalnunk az ártatlan és tiszta életet, de azt is, hogy felövedzzük és megszoritsuk ágyékunkat.

Ezután a stólát veszszük nyakunk köré, mely vagy aranyból vagyon szőve: minemü vala, a melyet Konstantinus ada Makárius püspöknek vagy selyemből. Ezzel jelentetik a Krisztus gyönyörüséges igája, melyet nyakunkra vettünk; miképen Üdvözitőnk mi érettünk a törvény igája alá veté magát. Ezt pedig a mellünkön keresztbe kötve hordozzuk. Ezzel int minket az anyaszentegyház, hogy a mi Urunk keresztjének emlékezete mindenkor eszünkben forogjon.

A manipulus (kéztörlő), mely a papnak bal kezén vagyon, arra tanit, hogy kezünk és cselekedetünk kötve legyenek a gonoszra; miképen Üdvözitőnk keze megkötteték érettünk.

Végre a kazula (miseruha) eszünkbe juttatja Üdvözitőnknek bársony ruháját, melybe öltözteték őt, csufolván a zsidók. És ezáltal int az anyaszentegyház, hogy a szeretetnek szép öltözetét reánk vegyük, ha kedvesen akarunk szolgálni Istennek.

Ötödször és utoljára: A pap, mikor misét mond, gyakran térdet hajt, megcsókolja az oltárt és a könyvet, kezeit kiterjeszti stb., mely rendtartások nagy része az apostolok szokásából véteték, mint a sz Péter, sz. Jakab. sz. Márk, sz. Vazul aranyszáju sz. János és Nazianzi sz. Gergely misemondó könyveikből kitetszik melyek nem csak

mi nálunk, de a tőlünk elszakadt görögöknél is elejétől fogva megtartattak és most is tartatnak.

Mi okon cselekszi pedig ezt az egyházi ember, igy magyarázza sz. Ágoston: »Midőn imádkozunk, tagjainkkal azt cselekeszszük, a mi a könyörgőkhöz illik; midőn letérdelünk, karjainkat kiterjesztjük; noha az Isten tudja belső érzelminket, s nem szorult ezen külső jelekre: azért teszszük, hogy ezek által minmagunkat az alázatos és buzgó imádságra felinditsuk. És én, ugymond, át nem látom, hogy tehetnők a test ezen mozgásait a nélkül, hogy lelkünk mozgása ezeket meg ne előzze. És a nélkül, hogy ezeket láthatólag cselekedvén, bennünk a belső áhitat is ne öregbednék.«

II.

A szent mise,

a mint azt a pap mondja.

A pap lemenvén az oltárlépcsőhöz, elkezdi a szent misét, neki a nép nevében az oltárszolga (minister) felel.

Atyának † és Fiúnak † és Szentlélek † Istennek nevében. Amen.

Pap. Bemegyek az Isten oltárához.

Nép neveben a minister. Az istenhez, ki megvidámitja ifjuságomat.

P. Itélj meg engem, Uram! és határozd el ügyemet az istentelen nemzetség ellen, a gonosz és álnok embertől ments meg engem.

M. Mert te vagy az Isten, az én erősségem. Miért vetettél meg engem? és miért járok szomoruan, midőn az ellenség engem sanyargat?

P. Bocsásd ki világosságodat és igazságodat, azok elvezetnek engem, és elvisznek a te szent hegyedre és hajlékidba.

M. És bemegyek az Isten oltárához, az Istenhez, ki megvidámitja ifjuságomat.

P. Hálát adok neked a czittarán oh Isten, én Istenem! Miért vagy szomoru, én lelkem? és miért háborgatsz engem?

M. Bizzál az Istenben, mert még hálát fogok adni neki, ő orczám szabaditója és én Istenem.

P Dicsőség az Atyának és Fiunak és Szentlélek Istennek!

M Miképen kezdetben vala, most és mindenkoron és mindörökön örökké. Amen.

P. Bemegyek az Isten oltárához.

M. Az Istenhez, ki megvidámitja ifjuságomat.

P. Segedelmünk van az Úr nevében.

M. Ki az eget és földet teremtette.

P. Gyónom a mindenható Istennek, a mindenkoron szeplőtelen szüz Máriának, sz. Mihály arkangyalnak, keresztelő szent Jánosnak, sz. Péter és Pál apostoloknak és Isten minden Szenteinek, és nektek atyámfiai! mert fölötte vétkeztem gonosz gondolatommal, szómmal, szándékommal és cselekedetimmel. Én vétkem! én vétkem! én igen nagy vétkem! — Kérem azért a mindenkoron szeplőtelen szüz Máriát, sz. Mihály arkangyalt, keresztelő sz. Jánost, sz. Péter és Pál apostolokat és Istennek minden Szenteit, és titeket atyámfiai! hogy imádjátok a mi Urunkat Istenünket énéretem. Amen.

P. Irgalmazzon neked a mindenható Isten, és megbocsátván büneidet, vezessen az örök életre.

P. Amen.

M. Gyónom a mindenható Istennek stb. *(azon különbséggel, hogy e helyett: és* „nektek atyámfiai!“ *mondatik:* „és neked, lelki atyám!“)

P. Irgalmazzon nektek a mindenható Isten, és megbocsátván büneiteket, vezessen titeket az örök életre.

M. Amen.

P. Vétkeinknek elengedését, feloldozását és bocsánatát adja meg nekünk a mindenható és irgalmas Úr.

M. Amen.

P. Isten! ha te hozzánk fordúlsz, fölélesztesz minket.

M. És a te néped örvendeni fog benned.

P. Mutasd meg, Uram, nekünk irgalmasságodat.

M. És szabaditásodat adjad nekünk.

P. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.

M. És az én kiáltásom jusson elődbe.

P. Az Ur veletek.

M. A te lelkeddel is,

A pap fölmegy az oltárhoz, mondván:

Könyörögjünk. Kérünk téged Uram, vedd el tőlünk gonoszságunkat, hogy a szentek szentébe tiszta szivvel bemenni méltók legyünk. Amen.

Megcsókolja az oltárt, miközben mondja:

Kérünk téged, Uram! ama Szenteknek, kiknek ereklyéi itt vannak, és minden szentek érdemei által, hogy elengedni méltóztassál minden büneimet. Amen.

Szentháromság-vasárnapi mise.

Kezdetre.

Áldott legyen a Szentháromság és osztatlan egység! adjunk hálát neki, mert irgalmasságot cselekedett velünk.

Zsoltár. Uram, mi Urunk! mely csodálatos a te neved az egész földön.

Dicsőség Atyának, és Fiunak stb.

Áldott legyen stb. *(a zsoltárig).*

Kyrie eleison.

P. Uram! irgalmazz nekünk.
M. Uram! irgalmazz nekünk.
P. Uram! irgalmazz nekünk,
M. Krisztus kegyelmezz nekünk.
P. Krisztus kegyelmezz nekünk.
M. Krisztus kegyelmezz nekünk.
P. Uram! irgalmazz nekünk.
M. Uram! irgalmazz nekünk.
P. Uram! irgalmazz nekünk.

Glória.

Dicsőség a magasságban Istennek! és a földön békeség a jóakaratu embereknek! Dicsérünk téged, áldunk téged, imádunk téged, dicsőitünk téged. Hálát adunk neked a te nagy dicsőségedért, Ur Isten!

mennyei király! mindenható Atya Isten! Ur Jézus Krisztus! Egy szülött Fiú! Urunk Istenünk! Isten Báránya! az Atyának fia! ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk; ki elveszed a világ bűneit, fogadd könyörgésünket. Ki az Atyának jobbján ülsz, irgalmazz minekünk. Mert te egyedül szent Ur, egyedül vagy a legfönségesebb Jézus Krisztus! a Szentlélekkel együtt az Atya Isten dicsőségében. Amen.

P. Az Ur veletek.

M. A te lelkeddel is.

Az anyaszentegyház imádsága.

(Collecta.)

Könyörögjünk. Örök mindenható Ur Isten! ki szolgáidnak az igaz hit vallásában az örök Háromság dicsőségét megismerniök és fölség hatalmában az Egységet imádniok adtad: kérünk téged, hogy ugyanazon hit erejével minden rossztól mindenkor oltalmaztassunk. A te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki teveled és a Szentlélekkel egy Istenségben él és uralkodik mindörökön örökké.

M. Amen.

Leczke sz. Pál apostolnak a rómaiakhoz irt leveléből. *(11. rész.)*

Oh Isten bölcseségének és tudományának mélységes gazdagsága! mely megfoghatatlanok az ő ítéletei és megvizsgálhatatlanok az ő utai! Mert ki ismerte át az Ur értelmét? vagy ki volt az ő taná-

csosa? vagy ki adott elsőbb neki, hogy visszaadassék annak? Mert tőle, és őáltala és őbenne van minden. Őneki legyen dicsőség mindörökké. Amen.

M. Hála Istennek.

Leczke után Graduale (Lépcső-ima). Áldott vagy te, ki átlátod a mélységeket és a kerubokon ülsz.

Áldott vagy, Uram, az ég erősségében és dicséretes mindörökké. Alleluja! Alleluja!

Áldott vagy, Uram, Atyáink Istene és dicséretes mindörökké. Alleluja!

A pap az oltár közepén meghajolva könyörög, mondván:

Tisztitsd meg szivemet és ajakimat mindenható Isten! ki Izaiás próféta ajkait égő szénnel megtisztitád: úgy tisztits meg a te kegyes irgalmaddal engemet is, hogy szent evangéliomodat méltán hirdethessem. Az Ur legyen szivemben és ajkamon, hogy evangéliomát méltán és illendően hirdessem. Amen.

Evangeliom.

P. Az Úr veletek.

M. A te lelkeddel is.

P. ✝ A szent evangeliom igéi Máté szerint.

M. Dicsőség neked, Uram!

Az időben mondá Jézus az ő tanitványainak: Minden hatalom nekem adatott mennyben és a földön. Elmenvén tehát, tanitsatok minden nemzeteket, megkeresztelvén őket az Atyának és Fiúnak és

Szentléleknek nevében; tanitván őket megtartani mind, a miket parancsoltam nektek; és ime én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.

M. Dicséret neked Krisztus!

P. Az evangéliomot megcsókolván, mondja: Az evangéliom szavai által töröltessenek el bűneink.

Hitvallás (Credo).

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden látható és láthatatlan dolgoknak Teremtőjében, és az egy Ur Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, ki az Atyától öröktől fogva született, Isten Istentől, világosság világosságtól, igaz Istentől igaz Isten, — ki született és nem alkottatott; ki egy mivoltu az Atyával, ki által mindenek alkottattak; ki érettünk emberekért és a mi üdvösségünkért leszállott mennyekből. *(Itt térdet hajt.)* És megtestesült a Szentlélek által szűz Máriától, és emberré lett: Ponczius Pilátus alatt érettünk keresztre is feszittetett, kinhalált szenvedett és eltemettetett; és harmadnapon feltámadott az irások szerint, és fölment mennyekbe, hol az Atyának jobbján ül: és ismét eljövend dicsőséggel itélni eleveneket és holtakat, kinek országa nem ér véget. Hiszek Szentlélekben Urunk- és éltetőnkben, ki az Atyától és Fiútól származik, s az Atyával és Fiúval együtt imádtatik és dicsőittetik, ki a próféták által szólott. Hiszek egy szent, közönséges és apostoli anyaszentegyházat. Vallok egy keresztsé-

get büneink bocsánatára, s várom a holtak feltámadását és jövendő örök életet. Amen.

Fölajánlás (Offertorium).

P) Az Ur veletek.

M) A te lelkeddel is.

Könyörögjünk. Áldott legyen az Atya Isten és az Isten egyszülött Fia és a Szentlélek, mert irgalmasságot cselekedett velünk.

Fölajánlván az ostyát, mondja:

Fogadd el szent Atya, örök mindenható Isten! e szeplőtlen áldozatot, melyet én méltatlan szolgád fölajánlok neked, élő és igaz Istenemnek, számtalan bűneimért, botlásaimért és fogyatkozásimért, s minden keresztény hivekért is, az élőkért és holtakért, hogy nekem és nekik üdvösségünkre váljék az örök életben. Amen.

Bort töltvén a kehelybe s néhány csepp vizet, mondja:

Isten! ki az emberi lény méltóságát csodálatosan alkottad és még csodálatosabban megujitottad; add, hogy e viz és bor titka által annak isteniségében részesüljünk, ki emberiségünk részesévé lenni méltóztatott, Jézus Krisztus, a te szent Fiad, a mi Urunk, ki teveled és a Szentlélekkel egyetemben és uralkodik mindörökön örökké. Amen.

Fölajánlja a kelyhet

Fölajánljuk neked, Uram! az üdvösség kelyhét, kérvén kegyelmedet, hogy az isteni fölséged szine elé a mi és az egész világ üdvéért kellemes illattal emelkedjék. Amen.

Az alázatosság szellemében és szivünk töredelmében fogadj el minket, Uram! és olyan legyen ma áldozatunk szined előtt, hogy az megnyerje tetszésedet, Urunk Istenünk!

Jőj el megszentelő, mindenható örök Isten! és áldd † meg ez áldozatot, mely a te szent neved dicsőségére készittetett.

Kezeit mosván, mondja a 25. zsoltárt.

Megmosom kezeimet az ártatlanokkal, és körülveszem, Uram! a te oltárodat.

Hogy halljam a dicséret szózatát, és elbeszéljem minden csodádat.

Uram! szeretem a te házad ékességét és a te dicsőséged lakhelyét.

Isten! ne veszitsd el az istentelenekkel az én lelkemet, és a vérszopó férfiakkal életemet.

Kiknek kezeiben gonoszság vagyon, jobbkezök tele ajándékokkal.

Én pedig ártatlanságomban jártam; válts meg engem és irgalmazz nekem.

Az én lábam egyenesen állott; a gyülekezetekben áldalak téged, Uram!

Dicsőség Atyának és Fiúnak stb.

Az oltár közepén meghajolva mondja:

Fogadd el oh Szentháromság! ezen áldozatot, melyet fölajánlunk neked a mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése-, föltámadása- és mennybemenetének emlékezetére, s a boldogságos és mindenkoron szeplőtelen szűz Mária, keresztelő sz. János, sz. Péter és Pál apostolok, ezek és minden szentek tiszteletére: hogy

nekik tiszteletökre, nekünk pedig üdvösségünkre váljék; és ők érettünk esedezni méltóztassanak mennyekben, kikről megemlékezünk a földön. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A néphez fordúl: Orate fratres.

Imádkozzatok, atyámfiai! hogy az én és a ti áldozatotok kedves legyen Istennél, a mindenható Atyánál.

M. Fogadja el az Úr kezeidből ezen áldozatot, az ő nevének dicséretére és dicsőségére, a mi és az egész anyaszentegyház üdvösségére.

Csendes ima (Secreta).

Kérünk téged, Urunk Istenünk! szenteld meg e fölajánlott áldozatot szent neved segélyül hivása által, s tégy minket általa magadnak örök és tökéletes áldozattá. A te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki teveled és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik .... *(Itt a pap fölemeli hangját mondván:)*

P. Mindörökön örökké.

M. Amen.

P. Az Úr veletek.

M. A te lelkeddel is.

P. Föl a szivekkel!

M. Emeljük az Urhoz.

P. Adjunk hálát a mi Urunknak Istenünknek.

M. Méltó és igazságos.

Prefáczió.

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös: hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálát adjunk, szentséges Urunk, mindenható Atya, örök Isten! ki egyszülött Fiaddal és a Szentlélekkel egy Isten és egy Úr vagy; nem ugyan a személy egységére, de az egy állany háromságára nézve. Mert a mit dicsőségedről kijelentésed szerint hiszünk, ugyanazt tartjuk Fiadról, ugyanazt a Szentlélekről, minden elválasztó különböztetés nélkül; hogy az igaz és örök Istenséget vallván, mind a személyekben a sajátság, mind a lényegben az egység, mind a fölségben az egyenlőség imádtassék. Melyet dicsérnek az angyalok és az arkangyalok, a kerubok és szeráfok, kik nem szünnek naponkint egy szóval kiáltani, mondván:

Szent, szent, szent a seregek Ura Istene; Teljes az ég föld a te dicsőségeddel! Hosanna a magasságban! Áldott, ki az Úr nevében jő! Hosanna a magasságban!

Csendes mise (Kánon.*)

Téged azért, legkegyelmesebb Atya! a te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által alázatosan kérünk, és könyörgünk: hogy kegyesen vedd és áldd meg ezen ajándékokat ✝, e szent és tiszta áldozato-

*) Csendes misének mondjuk a sz. mise ezen a »Pater noster«-ig terjedő részét, mert ezt a pap mindig halk — csendes hangon mondja.

kat †, melyeket neked fölajánlunk a te katholika anyaszentegyházadért, méltóztassál azt békeségben föntartani, megőrizni, egyesiteni és kormányozni az egész föld kerekségén: a te szolgáddal N. pápánkkal, N. püspökünkkel, N. apostoli királyunkkal, és a katholika és apostoli hitnek minden igazhitü vallói- és tisztelőivel együtt.

Emlékezés az élőkről.

Emlékezzél meg, Uram! a te szolgáidról és a szolgálóidról *(itt gondolj azon élőkre, kikert a mai szent misében különösen akarsz imádkozni),* és minden jelenvalókról, kiknek hite és ájtatossága tudva van előtted, kikért fölajánljuk, vagy kik neked fölajánlják a dicséret ezen áldozatát önmagokért és minden hozzájok tartozókért, lelkök váltságáért, üdvösségök és boldogságuk reményeért, és kik neked, örök, élő s valóságos Istennek tett fogadásaikat teljesitik.

Egyességben a szentekkel, tisztelettel emlékezünk főleg a dicsőséges és mindenkoron szeplőtelen szüz Máriáról, a mi Urunk és Istenünk, Jézus Krisztus anyjáról, valamint a te boldog apostolaid- és vértanuidról is, Péter és Pálról, András-, Jakab-, János-, Tamás-, Jakab-, Fülöp-, Bertalan-, Máté-, Simon- és Tádéról, Linus-, Kilit-, Kelemen-, Xistus-, Kornél-, Cyprián-, Lőrincz-, Krizogon-, János- és Pálról Kozma- és Demjénről, és minden szenteidről, kiknek érdemeit és esedezéseit tekintve, engedd, hogy pártfogá-

sod segélyével mindenben gyámolittassunk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szolgáidnak tehát, valamint egész népednek ezen áldozatát, kérünk, Uram! fogadd kegyesen, intézd el békében napjainkat, s add, hogy az örök kárhozattól megmentetvén, választottaid seregébe számláltassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Mely áldozatot, oh Isten! méltóztassál mindenben † áldottá, neked † ajánlottá, általad † helybenhagyottá, észszerüvé † és kedvessé † tenni: hogy számunkra a mi Urunk Jézus, a te legkedvesebb Fiad testévé és vérévé váljék.

Kezeibe veszi a kenyeret.

Ki egy nappal szenvedése előtt a kenyeret szent és tiszteltelteljes kezeibe vévén, és szemeit az égre tehozzád, mindenható Atyjához emelvén, és neked hálát adván, azt megáldá †, megtöré és tanitványinak adá, mondván: Vegyétek, és egyetek ebből mindnyájan:

Mert ez az én testem.

Itt a pap az Úr testét fölmutatja, azután a kelyhet kezeibe veszi, mondván:

Hasonlóképen miután vacsorála, vévén a drága kelyhet is az ő szent és tiszteletes kezeibe, s neked ismét hálát adván, azt megáldá † és tanitványinak adá, mondván: Vegyétek, és igyatok abból mindnyájan:

Mert ez az én véremnek kelyhe az uj és örök szövetségben, a hit titka, mely értetek és sokakért kiontatik a bünök bocsánatára.

Ezt valahányszor teszitek, az én emlékezetemre cselekedjétek.

Itt felmutatja a kelyhet.

Urfelmutatás után.

Azért Uram! megemlékezvén mi, a te szolgáid, valamint a te szent néped is, ugyanazon szent Fiadnak, Krisztus Urunknak mind boldogitó kinszenvedéséről, mind halottaiból lett feltámadásáról, ugyszinte dicsőséges mennybe menetéről is, bemutatunk szent Fölségednek a te ajándékidból és adományodból tiszta áldozatot †, szent áldozatot †, szeplőtelen áldozatot †, az örök élet † szent kenyerét és az örök üdvösség † kelyhét.

Melyekre kegyelmes és vidám tekintettel nézni, s azokat kedvesen fogadni méltóztassál, mint kedvesen méltóztattál fogadni a te jámbor szolgád, Ábel ajándékát, és Ábrahám, ősatyánk áldozatát, és melyet neked főpapod, Melkizedek fölajánlott, a szent és szeplőtelen áldozatot.

Alázattal kérünk téged, mindenható Isten! parancsold ezeket szent angyalod kezein magas oltárodra isteni Fölséged színe elé vitetni, hogy mindnyájan, kik ezen oltárról részesülve *(megcsókolja az oltárt)*, a te Fiadnak szentséges testét † és vérét † magunk-

hoz veszszük, minden mennyei áldással ✝ és malasztal elteljünk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Emlékezés a holtakról.

Emlékezzél Uram! N. N. szolgáidról és szolgálóidról is, kik előttünk a hit jelével kimúltak, és a béke álmát aluszszák. *(Itt könyörögj azon megholtakért, kiket különösen akarsz a szent mise által Isten irgalmába ajánlani.)* Nekik Uram! és Krisztusban minden elhunytaknak engedj, kérünk enyhületet, világosságot és nyugodalmat. Amen.

Nekünk is a te bűnös szolgáidnak, kik könyörületed sokaságában reménylünk, méltóztassál némi részt és helyet adni a te szent apostolaidnak s vértanúid, János, István, Mátyás, Barnabás, Ignácz, Sándor, Marczellin, Péter, Felicitas, Perpetua, Ágota, Lucza, Ágnes, Cziczelle, Neszte és minden szenteid társaságában: kik közé minket, nem mint érdemünk jutalmazója, hanem mint bocsánat osztogatója, fogadj be, kérünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ki által, Uram, minden jót teremtesz ✝, megszentelsz ✝, éltetsz ✝, megáldasz ✝, és adsz nekünk. Ő ✝ általa, ő ✝ vele, és ő ✝ benne adatik neked, mindenható Atya ✝ Isten, a Szentlélekkel ✝ egyetemben minden tisztelet és dicsőség.

P. Mindörökön örökké.

M. Amen.

Az Ur imádsága.

P. Könyörögjünk. Üdvös parancsok által intetvén, és isteni tanitás által oktattatván, bátorkodunk mondani:

Mi Atyánk! ki vagy mennyekben stb.

M. De szabadits meg a gonosztól.

P. Amen.

Szabadits meg minket, kérünk, Uram! minden elmult, jelen és jövő rossztól, s a boldogságos, dicső és mindenkoron szűz Máriának, Isten anyjának, Péter, Pál és András apostolidnak és minden szenteknek esedezésére, adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmad segitségével támogattatván, szabadok legyünk mindenkor a bűntől, és mentek minden háborgatástól. Ugyanazon szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki teveled és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik.

P. Mindörökön örökké.

M. Amen.

P. Az Ur békessége † legyen † mindenkor † veletek.

M. A te lelkeddel is.

A pap a szent ostya egy részecskéjét a kehelybe ejti mondván:

Ezen összeelegyitése és megszentelése a mi Urunk Jézus Krisztus testének és vérének, váljék minekünk, kik azt magunkhoz vesszük, örök életre. Amen.

Agnus Dei.

Isten Báránya! ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz minekünk.

Isten Báránya! ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz minekünk.

Isten Báránya! ki elveszed a világ bűneit, adj nekünk békeséget.

Uram Jézus Krisztus! ki apostolidnak mondottad: Békeséget hagyok nektek, az én békeségemet adom nektek, ne tekintsd az én büneimet, hanem anyaszentegyházad hitét, és méltóztassál azt akaratod szerint békeségben és egységben föntartani, ki mint Isten élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen. Uram Jézus Krisztus! élő Istennek Fia! ki az Atya akaratából a Szenlélek együttmunkálásával halálod által a világnak életet adtál; szabadits meg engem e szentséges tested és véred által minden bünömtől és minden rossztól, és add, hogy parancsaidhoz mindenkor híven ragaszkodjam, és tőled elszakadni soha ne engedj. Ki ugyanazon Atyával és Szentlélekkel egy Istenségben élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Uram Jézus Krisztus! a te szent tested vétele, melyben én méltatlan most (ha nem áldozol, mondd lelkiképen) részesülni bátorkodom, ne váljék itéletemre és kárhozatomra; hanem kegyességed szerint legyen az testem és lelkem oltalmára és orvoslására. Ki az Atyával és Szentlélekkel egy Istenségben élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Az Ur testet kezeibe veszi a pap, mondván: Veszem a mennyei kenyeret, és az Ur nevét segitségül hivom.

Mellét vervén, háromszor mondja:

Uram! nem vagyok méltó, hogy bejőj hajlékomba, hanem csak egy szóval mondjad, és meggyógyul az én lelkem.

A mi Urunk Jézus Krisztus szent teste őrizze meg az én lelkemet örök életre. Amen. *(Magához veszi az Ur szent testét.)*

Mit adjak vissza az Urnak mindazokért, miket nekem adott? veszem az üdvösség kelyhét, és az Ur nevét segitségül hivom. Dicsérve hivom segitségül az Urat, és elleneimtől ment leszek.

A mi Urunk Jézus Krisztus szent vére őrizze meg az én lelkemet az örök életre. Amen. *(Magához veszi az Ur szent vérét.)*

Amit szájjal vettünk, Uram! azt tiszta lélekkel fogadjuk, és az ideiglenes adomány váljék örökkévaló gyógyszerünkké.

Tested, Uram! melyet magamhoz vettem, és véred, melyet ittam, legyen örökké bensőmben; és add, hogy a gonoszság szennye többé ne maradjon bennem, kit a tiszta és szent kegyelemszerek megujitottak. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Áldozás után.

Áldjuk az ég Urát és minden élők előtt adjunk hálát neki, mert irgalmasságot cselekedett velünk.

P. Az Ur veletek.

M. A te lelkeddel is.

P. Könyörögjünk. Váljék, Urunk, Istenünk! e szentség vétele s az örök Szentháromság és oszthatlan Egység vallása a mi lelkünk és testünk üdvösségére. A te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki teveled és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik mindörökön örökké.

M. Amen.

P. Az Ur veletek.

M. A te lelkeddel is.

P. Menjetek, vége a misének. (Ite missa est.)

M. Hála Istennek.

P. Nyerje meg tetszésedet, oh Szentháromság! az én szolgálatom teljesitése; és add, hogy ez áldozat, melyet isteni Fölséged szine előtt én méltatlan fölajánlottam, neked kedves legyen, nekem pedig és mindazoknak, kikért azt bemutattam, irgalmad által engesztelést szerezzen. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Végáldáskor.

P. Áldjon meg titeket a mindenható Atya ✝, Fiu ✝ és Szentlélek ✝ Isten.

M. Amen.

Az utolsó evangeliom.

P. Az Ur veletek.

M. A te lelkeddel is.

P. ✝ Szent János evangeliumának kezdete.

M. Dicsőség neked Uram!

P. Kezdetben vala az Ige, és az Ige Istennél vala, és Isten vala az ige. Ez vala kezdetben az Istennél. Mindenek ő általa lettek, és nála nélkül semmi nem lett, ami lett. Őbenne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága és a világosság a sötétségben világoskodék, de a sötétség azt fel nem fogta. Vala egy ember Istentől küldetve, kinek János vala neve. Ez bizonyságul jött, hogy bizonyságot tegyen a világosságról, hogy mindnyájan higyenek ő általa. Nem vala ő a világosság, hanem hogy bizonyságot tegyen a világosságról. Igaz világosság vala ez, mely megvilágosit minden, e világra jövő embert. E világon vala és a világ őáltala lett, és a világ őt meg nem ismeré. Tulajdonába jöve, de övéi be nem fogadák őt. Valamennyien pedig befogadák őt, hatalmat ada nekik, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, kik az ő nevében hisznek, kik nem a vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfiu akaratából, hanem az Istentől születtek. És az Ige testté lőn *(itt térdet kell hajtani)* és miköztünk lakozék. És láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyetlenegy szülöttének dicsőségét, telve malaszttal és igazsággal.

M. Hála Istennek!

A pap fölvevén a kelyhet, bemegy a sekrestyébe, mondván sz. Ambrus és Ágoston hálaénekét (lásd 92. l.) vagy egyéb az egyháztól rendelt hálaimákat.

ÖTÖDIK RÉSZ.

Az olvasóról és a háromszori csenditésről.

Csufolják az ujitók az olvasót, és azt, ki skorpió-tojásnak, ki egyébnek nevezi; sőt némelyek török találmánynak mondják, mert a töröknek olvasója vagyon.

De mi erre azt mondjuk, amit Tertulliánus hasonló dologban: Ha olyat tanitunk, — ugymond, — amit a poéták, vagy egyéb bölcsek hirdettek, ugymint a más világon a gonoszok kinját, a jóknak vigasságát: csufoltok, mintha ezeket tőletek kaptuk volna. Magatok, ti loptátok ezeket mi tőlünk; és mint a majmok követik az emberi cselekedeteket, ugy a hamisság az igazságnak árnyékát keresi. Ha semmiben nem kell hasonlatosságunknak lenni a pogányokkal, alamizsnát se adjunk, templomot se épitsünk, stb.

Aki meggondolja, mi a keresztények olvasója, semmit abban méltán nem kárhoztathat.

Az olvasó vagy rózsafüzér, korona, nem egyéb, mint a szeplőtelen szüz dicsőitésére imádságokból kötött koszoru, melyen a Miatyánk, Üdvözlet és Hiszekegyisten mint megannyi rózsa váltakozik. A Miatyánkot nem mondjuk Boldog-Asszonynak, hanem Istennek; kivánván, hogy miképen az angyalok be szokták Isten előtt mutatni könyörgéseinket, ugy Boldog-Asszony keze által Isten elébe vitessék imádságunk.

Hogy pedig az olvasóban ugyanazon imádságokat gyakran és sokszor mondjuk, nem méltó szidalomra; tudjuk, hogy Krisztus ugyanazon imádságot háromszor mondá a kertben. Dániel mindennap háromszor könyörög vala *(Dániel 6, 10)*. A zsidók nyolczszor

(Nehem, 9, 3.). Az angyalok is szüntelen kiáltják Istennek, hogy szent, szent, szent a seregek Istene. A babiloniai kemenczében az ifjak, sz. Dávid a zsoltárnak 118. részében, számtalanszor ugyanazon imádságot mondják. Urunk is a törvénykivánó özvegy asszony, és a kenyérkérő szomszéd példájával, kik gyakran ugyanazt kérik vala, arra tanit, hogy ugyanazon imádságot gyakran mondjuk. Sőt mikor azt parancsolá, hogy szüntelen imádkozzunk, és előnkbe adván, mit kelljen imádkoznunk, azt mondá, hogy a Miatyánkot mondjuk: kétség nélkül azt parancsolá, hogy gyakran azon imádságot mondjuk.

Igen szépen mondja tehát Lactantius, hogy ha isteni szolgálat, egyszer imádkozni: nincs oka, miért változnék babonává a gyakori könyörgés. Nemde a szolgák, kik gyakrabban forgolódnak urok szolgálatában, nem kedvesebbek-e?

Krisztus nem is tiltá, hogy gyakran ugyanazon imádságot ne mondjuk; hanem csak azt tiltá *(Mát. 6. 7.)*, hogy ugy ne nyujtsuk hosszan imádságunkat, mint a pogányok: kiknek szájok mozog, de szivök távol vagyon; és azt vélik, a mint Kálvin is magyarázza, hogy az Istentől szinte mind az emberektől, szószaporitással nyerhetünk valamit; holott egy ájtatos fohászkodás hasznosb Isten előtt, hogysem a napestig való szájmozgatás belső ájtatosság nélkül: noha mikor a bő imádsággal együtt belső figyelmetességünk is vagyon, hasznosb a bő imádság.

Hogy pedig szám szerint ennyi Miatyánkot és Üdvözlégy Máriát mondunk, és hogy erről a számról nyughatatlan elménk el ne felejtkezzék, golyóbisokon megszámláljuk: abban sincs semmi bübájosság. Mert efféle számot bizonyos okokért szoktak a hivek megtartani; mely által Urunknak csodálatos cselekedetei adatnak előnkbe, mint ezennel megmondom. És elejétől fogva szokott dolog volt a hivek között, hogy bizonyos számu imádságokra köteleznék magokat. Sz. Bertalan apostolról irja Abdiás, hogy mindennap százszor imádkozott. Makáriusról Palládius, hogy mindennap negyven imádságot mondott. Remete sz. Pálról pedig igy ir a *Tripartita: Historia* Sz. Pál, mintegy mindennapi adó gyanánt naponkint háromszáz imádságot mond vala. És, hogy el ne vétse a számot, háromszáz követ válogat vala, és minden imád-

OLVASÓS BOLDOGASSZONY.

ság után egy követ vet vala kebelébe; mikor pedig mind behányta volna a köveket, eszébe veszi vala, hogy kitöltötte számát imádságainak.

Jóllehet pedig az egész olvasó tizenöt Miatyánkot és másfélszáz üdvözletet foglal magában: mindazáltal közönségesen három részre szoktuk osztani, és csak a harmadik részét füzni egy olvasóba, melyben öt Miatyánk és ötven Üdvözlet vagyon.

Ennek a számnak az ájtatos keresztények sok okát adják. De főképen azt, hogy az öt Miatyánk jelzi és eszünkbe juttatja Üdvözitőnknek öt mélységes sz. sebét. A Miatyánk után való tiz Üdvözlet az Istennek tiz parancsolatját. Az Üdvözlet pedig mindenestől ötven, mely bizonyos szám eszünkbe juttatja amaz ó-testamentomi örvendetes ötvenedik jubileumi esztendőt, melyben a földnek minden terhe megszünik vala, és jó reménységre indit, hogy mi is a boldog Szüznek imádsága által, Istennek jóvoltából megmenekedjünk büneinknek sulyos terhétől. Az utolsó három Üdvözlet eszünkbe juttatja ama három kemény vas szeget, mely Urunk kezét és lábát szakgatta a keresztfán, mely keresztet jelzi a korona végére függesztett kereszt.

De ebben a számban nem illik felette mély titkokat vizsgálnunk; mert miképen az olvasó-mondásban ezt a számot választá sz. Domonkos, mikor az újonnan támadt albigensi eretnekek ellen, az eretnekséget rontó B. Szüznek becsületét öregbiteni akará; szinte ugy nagyobb vagy kisebb számot is választhatott volna.

Igy látjuk most is, hogy némely olvasóban nem ötvenhárom Üdvözlet vagyon, hanem hetvenhárom: mert némelyek azt vélvén, hogy szüz Mária 63 esztendeig élt, teljes életének emlékezetére 63 Üdvözletet mondanak, némely olvasóban 70 Üdvözlet vagyon, Boldog-Asszony hét örömének és hét fájdalmának emlékezetére.

Azért nem szükség, hogy az olvasóban való számok jelentését felettébb vizsgáljuk; hanem azt kell eszünkbe vennünk, hogy két jó oka vagyon, melyért a hivek az olvasót kezdék mondani.

Első: Mert Üdvözitőnk számtalanszor int a gyakori könyörgésre; de az emberi gyarlóság és a világi dolgokban elmerült elme nehezen szenvedi, hogy gyakran imádkozzunk. Sőt mikor imádsághoz kezdünk

is, akármely rövid és kicsiny időt felette hosszunak itél; annyira, hogy ha félfertály óráig házában letérdepelvén, imádkozik, ugy tetszik, mintha egész óráig imádkozott volna. Mivel azért a rövid imádság is hosszunak szokott tetszeni: a keresztények, hogy magukat meg ne csalnák, hanem sz. Pál intése szerint, *(Kor. I. 9, 8.)* bővelkedjenek a jócselekedetben, ugyan adó gyanánt kötelezék magukat, hogy bizonyos időkben bizonyos számu imádsággal tisztelik az Istent.

Második: Mert a kik könyvből nem imádkozhatnak, azoknak mintegy imádságos könyvük az olvasó, melyből a mi Üdvözitőnk, és a keresztény tudománynak főczikkei, mint egy irt könyvből, eszökbe jutnak.

Harmadik: Mert a B. Szüz dicsőitésére és pártfogásának kieszközlésére nincsen a sz. olvasónál hathatósabb imádság. Innen van, hogy a szentek és a buzgó keresztények azt annyira kedvelték és kedvelik. V. sz. Pius pápa, borromei sz. Károly, szálezi sz. Ferencz, sz. Alfonz pl. naponkint mondották. Berchmanns sz. János az olvasóval kezén kivánt meghalni. Xaveri sz. Ferencz sok beteget gyógyitott ugy, hogy olvasójával megérinté.

Negyedik: Számos pápa, legujabban XIII. Leó sürgősen hivták föl a hiveket, hogy a világot nyomó mindenféle sok baj eltávolitása végett a sz. olvasóval folyamodjanak a B. Szüzhöz. XIII. Leo e czélból elrendelte, hogy évenkint október havában minden plébániatemplomban, de lehetőleg más templomokban is, akár sz. mise alatt, akár estve a kitett oltáriszentség előtt minden nap a sz. olvasóból legalább öt tizedet és a lóretomi litániát mondjuk, teljes bucsut engedve azoknak, kik ezen ájtatosságban legalább tizszer részt vesznek, a szentségekhez járulnak s a sz. atya szándokára imádkoznak; a mely bucsut azok is nyerhetik, kik nem mehetvén templomba magányosan mondják el az olvasót és a litániát. (»Supremi apostolatus 1883. sept. 1.)

Ötödik: Végre emlitjük, hogy a sz. olvasó által egyébkint is sokféle bucsut lehet nyerni. Igy pl. 100 napi bucsu jár minden Miatyánk és Üdvözlet után annak, ki a sz. olvasót mondva szentelt olvasót használ. Mikor többen együtt mondják, ezt a bucsut akkor is kapják, ha közülök csak egy is mondja szentelt olvasón. (XIII. Bened. 1726, apr.

26.). IX. Pius havonkint nyerhető teljes bucsut engedett azoknak, kik hetenkint háromszor mondanak öt tizedes olvasót, és gyónás, áldozás után a szokott bucsuimákat mondják vagy legalább 5 Miatyánkot, Üdvözletet. (1851. máj. 12.)

Mikor a keresztény ember az olvasót ájtatosan akarja mondani, keresztet vet s mondja a »Hiszek egy Isten«-t, azután a Miatyánkot és három Üdvözletet, »Dicsőség az Atyának« sat. Eddig tart a sz. olvasó bekezdése; következik az öt tized olyformán, hogy egy-egy Miatyánk után mindannyiszor mondunk 10—10 Üdvözletet és a végén »Dicsőség az Atyának« sat.

Hogy pedig a sz. olvasó elmondásakor elménk tétovázva ne csatangoljon, régi szokás szerint az Ur Jézus és a B. Szűz életéből egyes eseményeket (titkokat) szoktunk az egyes tizedeknél elménkben forgatni, s hogy azokról meg ne feledkezzünk, rövid szóba foglalva bele is szőjük az Üdvözletekbe mindenkor a »Jézus« szó után. Mivel pedig a titkok részint olyanok, amelyeknek az Ur Jézus és a B. Szüz örvendettek, részint olyanok, amelyek nekik sok kint, fájdalmat okoztak, végre olyanok, honnan világos előttünk az ő dicsőségök; azért a titkok szerint háromféle olvasót különböztetünk meg, ugymint örvendetes, fájdalmas és dicsőséges olvasót. Mindenki azt választja, a melyik jobban hatja meg a szivét. Jámbor szép szokás, Ádvent 1. vasárnapjától Hamvazó szerdáig mondani az *örvendetest*, Hamvazótól Husvétig a *fájdalmast*, Husvéttól sz. Háromság vasárnapjáig a *dicsőségest*; sz. Háromság vasárnapjától Ádventig pedig hétfőn, csütörtökön az *örvendetest*, kedden, pénteken a *fájdalmast*, szerdán, szombaton és vasárnapon a *dicsőségest*.

Következnek a titkok:

I. Örvendetesek.

(A három első üdvözletre.)

Jézus ki bennünk az igaz hitet öregbitse.
— ki bennünk a reménységet nevelje.
— ki bennünk a tökéletes szeretetet felgerjeszsze.

(A táblákra.)

1. Jézus, kit te, oh szent Szüz! a Szentlélekkel méhedbe fogadtál.
2. — kit te, oh sz. Szüz! Erzsébetet meglátogatván, méhedben hordoztál.
3. — kit, te, oh sz. Szüz! Bethlehemben a világra szültél.
4. — kit te, oh sz. Szüz! a templomban bemutattál.
5. — kit te, oh sz. Szüz! a templomban megtaláltál.

II. Fájdalmasak.

(A három első Üdvözletre.)

1. Jézus, ki értelmünket világositsa meg.
2. — ki akaratunkat tegye tökéletessé.
3. — ki emlékezetünket erősitse.

(A táblákra.)

1. Jézus, ki mi érettünk vérrel veritékezett.
2. — ki mi érettünk megostoroztatott.
3. — ki mi érettünk tövissel megkoronáztatott.
4. — ki mi érettünk a nehéz kereszfát hordozta.
5. — ki mi érettünk keresztre feszittetett.

Dicsőségesek.

(A három első Üdvözletre.)

1. Jézus, ki gondolatainkat igazgassa.
2. — ki szavainkat vezérelje.
3. — ki cselekedeteinket kormányozza.

(A táblákra.)

1. Jézus, ki halottaiból föltámadott.
2. — ki mennyekbe fölment.
3. — ki nekünk a vigasztaló Szentlelket elküldötte.
4. — ki téged, oh sz. Szüz! mennyekbe fölvitt.
5. — ki téged, oh sz. Szüz! mennyekben megkoronázott.

Ha egy hatodik táblát is mondunk, abban ismételve a szent titkokat, minden két Üdvözlettel más-más titkot kapcsolunk össze. Az egészet pedig befejezzük a »Dicsőség az Atyának stb.« után keresztet vetve.

A reggeli, déli s esteli csenditéskor.

Méltó, hogy Üdvözitőnk jótéteiről hálaadással emlékezzünk szüntelen. De mivel a világi foglalatosságok gyakran az embernek gondolatát elragadják, az anyaszentegyház rendeléséből háromszor csenditnek mindennap a keresztény egyházakban a végre, hogy eszünkbe jusson a mi Üdvözitőnk, testesülése, és azért hálákat adjunk Istennek.

Mikor azért a csenditést halljuk, térdre esvén, szombaton este pedig és vasárnapon állva, igy imádkozunk:

Az Ur angyala köszönté a B. Szüz Máriát, és méhében fogada Szentlélektől.

Üdvözlégy Mária stb.

Ime az Ur szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint.

Üdvözlégy Mária stb.

És az ige testté lőn, és mibennünk lakozék.

Üdvözlégy Mária stb.

K. Imádkozzál érettünk, Istennek sz. szülője.

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus igéreteire.

Könyörögjünk.

Kérünk Uram! öntsd lelkünkbe sz. malasztodat, hogy a kik az angyali izenet által a te sz. Fiadnak, Krisztus Jézusnak megtestesülését megismertük, az ő kinszenvedése és keresztje által a föltámadásnak dicsőségére juthassunk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Estve a kis harangot is huzzák, a mivel arra figyelmeztet az anyaszentegyház, hogy a purgatoriumban szenvedő lelkekről is megemlékezzünk; azért estve még hozzá adunk a fönti imákhoz egy Miatyánkot, Üdvözletet és végül e fohászt: *„Az elhunyt hivek lelkei az Isten irgalmasságából nyugodjanak békességben. Amen.“*

Nagyszombat estéjétől fogva Pünkösd után való szombat délig az Ur angyala helyett állva szokás mondani a »Regina coeli«-t, magyarul ekkép:

Mennynek királyné Asszonya!
Örűlj szép Szűz: Alleluja!
Mert kit méhedben hordozni
Méltó voltál: Alleluja!

Amint megmondotta vala,
Föltámadott! Alleluja!
Imádd Istent, hogy lemossa
Bűneinket. Alleluja!

K. Örülj és örvendezz szép szüz Mária! Alleluja!
F. Mert bizonynyal feltámadott az Ur! Alleluja!

Könyörögjünk.

Ur Isten, ki a Te sz. Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak feltámadásával a világot megörvendeztetted: adjad, kérünk Téged, hogy az ő sz. Anyja, Szüz Mária által az örök élet örömébe jussunk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által Amen.

(100. n. bucsu, ha valaki a harangszóra, vagy ha azt nem hallaná, reggel, délben és este ezen imákat ájtatosan mondja; ki a verset és a könyörgést nem tudja, mondhat helyette két Üdvözletet. XIII. Leo. 1884. apr. 3.)

HATODIK RÉSZ.

Lelki javainkért könyörgések.

Az igaz hitért.

Hála legyen neked én mennyei sz. Atyám! hogy ennyi számtalan pogány nemzetek és hittől elszakadott tévelygők közől kiválasztván engem, nem az én érdememért, hanem csak a te jóvoltodért, igaz ismeretedre, régi keresztény vallásra vezéreltél. Mert ugyanis mit használna világra születnem, ha igaz hitnek fényességével nem világositanál engem? mivel a hit nélkül lehetetlen üdvözülnöm.

Oh én lelkemnek világossága, mely az Istennek megfoghatatlan fényességétől származol! Oh megcsalatkozhatatlan igazság, mely Isten ajándékából adatol zarándokságunk vezérlésére! Kövesse, Uram! az én lelkem a te igaz tudományodat e tudatlanságnak sötét völgyében, hogy ez által az örök boldogságnak napjára juthassak.

Áldott légy én Istenem! ki az igaz hit által megmutattad gazdagságodnak elgondolhatatlan kincsét, és Krisztus által minden lelki áldással megáldottál minket. Erősitsed, Uram! végig, a mit elkez-

dettél bennem! oktasd az én tudatlanságomat, világositsad vakságomat, szilárditsad gyarlóságomat, öregbitsed hitemet. Örizd meg igaz vallásodnak drága kincsét én bennem; segéljed gyenge hitemet, hogy igazán és minden kétség kivül higyjem, amit te rólad, a te dicsőségedről, a Sz. Háromság egy Istenről, a te sz. Fiadnak megtestesüléséről, s a hitnek minden ágazatáról előmbe adott az anyaszentegyház; ez ellen semmi okoskodásnak helyt ne adjak, hanem a hitnek engedelmessége alatt fogva tartsam értelmemet és érzékenységeimet.

Hogy pedig hasznos és gyümölcsös legyen bennem ez a te ajándékod, adjad sz. malasztodat, hogy te előtted menyegzőruha nélkül, pusztán ne találtassék az én hitem; hanem szeretet által munkálkodván jóságos cselekedetekkel ékesittessék; és nem csak szóval, de cselekedettel, sőt ha szükség, halálommal is az igaz hitről bátorságos vallást tegyek mindenek előtt; tudván, hogy a ki megtagadja az igazságot emberek előtt, megtagadtatik tőled az itélet napján.

Hiszem és tökéletesen vallom, én Istenem! valamit az anyaszentegyház által, az apostolok helytartói által, előmbe adtál. Ebben a hitben akarok itélőszéked elébe menni. Tarts meg Uram! engem végig az igaz tudományban. A te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A reménységért.

Mennynek és földnek kegyelmes Ura! te benned vagyon reménységem: meg ne szégyenüljek. Te benned bizom; mert a te gondviselésed alá vettettem még anyám méhében. Uram! irgalmas vagy te a benned bizókhoz, és el nem hagyod, a kik te benned vetik reménységöket; erősitsd szivemet az igaz reménységnek horgonyával, hogy e világi háborus szélvészek között mindenkor állhatatosan bizzam benned, és a te sz. igéd vigasztalása minden nyavalyámban biztasson engem.

Te benned biztak a mi atyáink, és megszabaditottad őket minden veszedelemtől; te benned biztak, és meg nem szégyenültek. Jobb te benned bizni, hogysem az emberek fiaiban és a fejedelmekben, kik meg nem szabadithatnak. Átkozott, a ki testben bizik, és emberi erőben veti bizodalmát; ennek reménysége mint a pókháló, könnyen elvesz.

Noha azért, Uram! mikor gyarlóságunkat megtekintjük, méltán rettegünk: de a te végtelen jóvoltod és irgalmasságod, mely fölülhaladja a mi gonoszságainkat, bátorit minket. A mi Urunk Jézus Krisztusnak drága sebei, és sz. vére hullása oka a mi bátorságunknak; ezek a mi kincsünk, reménységünk, bátorságunk és győzhetetlen hajlékunk. Ugyanis miért nem biznám te benned, Uram! ki érettem a keresztfán megfeszittettél? Oh én oltalmam! oh én reménységem! ki a te sz. kezedre irtál engem; hogy ha az anya elfelejtkezik is egyetlenegyéről, te soha el

ne felejtkezzél rólam. Noha azért az én büneim rettegtetnek; de a te bőséges váltságod biztat. Mert te vagy ama végtelen jó, kinek legkedvesebb cselekedete az irgalmasság, és csak azon nem könyörülsz, a ki elvenni nem akarja ajándékaidat. Ha azért engem meg nem utáltál, mikor tőled szántszándékkal elszakadtam, hanem mint eltévelyedett juhot szorgalmatosan kerestél és válladra vettél: most sem utálsz meg, tudom, mikor a te ajándékodból felindittatva alázatosan keresem szent Felségedet. Adj, Uram! állhatatos reménységet nekem, hogy minden nyavalyámban, minden betegségemben benned bizzam, irgalmas Atyámban; szent, Fiad a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A kétségbeesés ellen.

Tudom és megvallom, Uram! hogy számtalanszor megszegtem törvényeidet, sok gonoszságokkal megrutitottam életemet, melyért fél és retteg az én szivem. De te irgalmasságnak Atyja! kinek tulajdona, és minden cselekedeteit fölülhaladja az irgalmasság, ki a bünös embert hozzád fogadod, amely órában megtér, és meg nem emlékezel álnokságairól: fogadd hozzád a te tékozló fiadat. Vétkeztem Atyám! az ég ellen és te ellened. Ha álnokságaimra számot tartasz, meg nem menekedhetem. De Uram! a megszáradt falevél ellen fel ne inditsad haragodat, és a por ellen ne mutasd hatalmadat, hanem irgalmasságodat. Ne nézd az én büneimet; de tekints a keresztfára

emelt Krisztus orczájára, s az ő bőséges váltságára; kinek noha csak egy csepp vére elég volt az egész világ váltságára, mindazáltal hogy az ő bünös fiait bátoritsa, utolsó cseppig kiönté érettünk drágalátos szent vérét.

Nagyobb, Uram! a te kegyelmességed az én gonoszságomnál; hatalmasb az igaz Ábel vérének kiáltása, hogysem az én álnokságaim. Bizzál azért Istenben én lelkem, nézd a te üdvösségednek bőséges kincsét, melyet te éretted az Istennek bemutata Üdvözitőd.

Ha sz. Fiad vállára raktad, én Istenem! az én büneimet, és ő benne megostoroztad minden álnokságunkat, ne büntesd ujonnan az én gonosz életemet; hanem sz. Fiadat nekünk adván, öntsd ki vele egyetemben irgalmasságodat reánk. Sokszor igen megbántottalak téged; de te irgalmasságnak Atyja! nem raktad-e sz. Fiadnak vállára az én terhemet? Nem gyógyitottad-e sz. testének vérrel folyó kékével lelki nyavalyáimat? Annyira kiterjesztéd Uram! jóvoltodat, hogy midőn eleget nem tehetnénk büneinkért, tennen Fiadat adád érettünk: hogy az ő alázatossága megorvosolja kevélységünket, az ő kinja eleget tegyen testi gyönyörüségeinkért, az ő engedelmes szelidsége haragos engedetlenségeinket megtisztitsa. Miért esném tehát kétségbe?

Miért ne biznám az én Megváltómnak végtelen érdemében, s a te nagy szerelmedben? Ha gyilkosaidnak kegyelmet kérél a keresztfán, ha sz. Pétert, ki megtagada téged, ha a keresztfán könyörgő latort

oly könnyen hozzád fogadád: most sem változott meg irgalmasságod; és mivel kegyes igéretekkel hivod magadhoz a bünnel terhelteket, és könnyebbséget igérsz nekik: én is szegény bünös szolgád, hozzád folyamodom reménységemmel, mint erős horgonynyal te hozzád, mint erős kőszálhoz, ragaszkodom. Ha soha ezelőtt meg nem utáltad a benned bizókat, ha soha senki meg nem szégyenült, a ki benned vetette reménységét: ne utáld meg az én szegény fejemet se.

Én Atyám! ki engemet szined látására teremtél, az igaz hit által Krisztusban plántáltál; ne szenvedd, hogy büneim miatt elveszszek, és bennem haszontalan legyen sz. Fiad vére hullása. Bátoritsad az én szivemet, és mondd azt neki: „Én vagyok a te üdvösséged; valaki én bennem bizik, el nem vész.“ A te sz. vérednek drága érdeme, a te üdvösséges Jézus neved és hozzánk való eleven szereteted gerjeszsze fel bennem az igaz reménységet: hogy te benned, ki mind itélő birám, mind kegyes szószólóm és oltalmazóm vagy minden háboruságomban, teljes szivvel állhatatosan bizzam; ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Isteni félelemért.

Igaz és sz. Isten! kérlek téged, öntsd szivembe az igaz bölcseségnek kezdetét, tökéletes életnek fundamentomát, s minden jóságos cselekedetnek erős oltalmát, a te szent félelmedet; hogy megismervén gonoszságaimat és a te csudálatos igaz itéleteidet, rettegjek

minden cselekedeteimben: féljek haragodtól, mint fejem felett való haboktól; tudván, hogy büntetés nélkül nem hagyod a gonoszságot.

Uram Isten! ki előtt a csillagok sem tiszták, és angyalaidban is fogyatkozást találsz; ki nem retteg te előtted, látván a bünösök ellen való kemény ostoraidat, az isteni szolgálatban megrögzötteknek is naponkint való esetöket, e világnak és az ördögnek incselkedéseit, melyekkel az emberi gyarlóságot szüntelen ostromolják?

Végy ki, Uram! az én szivemből minden világi félelmet, hogy ne rettegjek azoktól, kik csak a testnek árthatnak: hanem te előtted rettegjek, a ki testemben, lelkemben megölhetsz. Szeresselek téged, Uram! végtelen jóvoltodért; féljek te tőled felséges méltóságodért, igazságodért, csudálatos itéleteidért, és az én számtalan büneimért, melyekről igaz itélő széked előtt, a mennyei seregek láttára, számot kell adnom. Ha azért az igaz is csak alig üdvözül a te itéletedben: hová legyen a bünös ember?

Legyen az én lelkemnek és érzékenységeimnek erős őrzője a te félelmed, én Istenem! hogy ne csak a bünt, de a bünre vivő társaságot és eszközt is eltávoztassam. Uram! meg ne ostorozz engem haragodban. Ne menj itéletbe szolgáddal! mert senki te előtted, irgalmasságod nélkül, nem igazul, és büneiből ki nem tisztul. Gyógyits meg azért engem, Ur Isten! és meggyógyulok; szabadits meg engem, és megszabadulok. Mert te vagy az én reménységem, ki élsz és uralkodol örökön örökké. Amen.

Szent neved félelmét és szerelmét öntsd szivünkbe Ur Isten! mert soha azokat atyai gondviselésed el nem hagyja, kiket szeretetednek erősségén épitettél. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A szeretetért.

Ur Isten! ki annyira szerettél minket, hogy egyetlenegy Fiadat értünk adnád; az ő nyavalyái, fáradságai, kinszenvedései által minket, háládatlan és pártos szolgáidat megváltottál. Ezért a te végtelen szerelmedért kérlek, gerjeszd fel szivemben ama tüzet, melyet szent Fiad a világra hozott. Ird és oltsd be lelkembe parancsolatodat, melyben azt hagyád, hogy téged mindenek felett, felebarátunkat pedig mint magunkat, és azonegy élő testnek tagjait szeressük, nem csak szóval és nyelvvel, hanem valósággal és cselekedettel.

Adjad, Ur Isten! hogy ne csak jóakaróimat, de te éretted ellenségeimet is szeressem; és a te szent Fiad példáját követvén, imádkozzam tiszta szivvel gonosz-akaróimért. Végy ki, Uram! én belőlem minden gyülölséget, irigységet és felebarátom ellen való nehézséget, hogy a tökéletességnek kötele, az igaz szeretet lakozzék bennem, és miképen te megbocsátod vétkeinket, ugy mi is igazán megbocsássunk ellenünk vétetteknek.

Téged pedig Uram! oly állhatatos és buzgó szivvel szeresselek, hogy sem élet, sem halál, sem szegénység, sem gazdagság, sem öröm, sem háboruság

el ne szakaszszon szerelmedtől. Ki ne szeretne téged Uram! a ki minden szépségnek, vigasságnak, gazdagságnak, gyönyörüségnek kifogyhatatlan kutfeje vagy? Csak kicsiny árnyéka a te szépségednek minden világi szépség; csak asztalodnak apró morzsaléka e világi állatok jóvolta, melyben sok fogyatkozás van, és ki nem elégitheti lelkemet. Azért térülj a te nyugalmadhoz, oh én lelkem! és csak azt szeressed, a ki minden jóval betölt és megelégit, a ki téged öröktől fogva szeretett, és sokkal inkább szeret, hogysem az anya szereti egyetlenegy fiát. Ha még a fene oroszlánok is szeretik a velök jóltevőket, miért nem szereted tehát, oh én háládatlan és kemény szivem! a te Uradat Istenedet; ki téged a földnek, tengernek és minden teremtett állatnak urává tett; ki az ő egyetlenegy Fiának iszonyu kinjával megszabaditott téged; ki önnön magát igérte jutalmául szeretetednek? Szeresselek téged, Uram! ki elébb szerettél engem. Örökkévaló szeretettel szerettél engem, és tennen magadért teremtél engem, mikor elestem volna, felemeltél engem; mikor meghaltam volna, viszont megelevenitél engem, amaz igaz Pelikán madárnak, a mi Urunknak drága vérével. Mindezekért, Uram! tartozom, hogy teljességgel neked adjam szivemet, és nem egyszer, hanem számtalanszor tartozom. Adjad azért, én édes Istenem! hogy az én lelkem gerjedezzen, és megemésztessék szerelmedtől; és igazán azt mondhassam sz. Pállal: „Élek én; de immár nem én, hanem él bennem a Krisztus.“ Uram! mit kivánjak egyebet tőled e föl-

dön, vagy az égben? Elolvad az én szivem és testem, oh én szivemnek Istene! a te szerelmedben. Oltsd el Uram! a te szerelmed tüzével bennem a világi kivánságoknak tüzét. Lágyitsd meg akaratomat a te akaratodra; keményits meg a világi kivánságokra, a mi szerelmes Urunk- és Megváltónkért, ki él és uralkodik mindörökön örökké. Ámen.

Háboruságainknak és nyavalyáinknak csendességgel szenvedéséért.

Ur Isten! ki a gyarlóknak erőssége, az elfáradtaknak és megterheltteknek nyugodalma, a megkeseredetteknek vigassága, az elhagyottaknak őrzője s oltalmazója vagy; te minden vigasztalásnak Istene! látod az én gyarló és gyönge voltomat. Látod, hogy háboruságaimat, melyeket büneimért reám bocsátál, el nem hordozhatom sz. malasztod nélkül. Jól tudod a sárból csinált edénynek gyönge voltát; mint a kis porocska elragadtatik a forgószéltől, ugy az én erőtlenségem meggyőzetik a háboruságoktól, ha te nem segitesz engem.

Azért alázatosan könyörgök sz. Felségednek, adj énnekem oly bátoritó malasztot, hogy a minemü nyavalyával ostorozod engedetlen fiaidat, jó néven és hálaadással vegyem. Teljes hittel, csendes szenvedéssel hordozzam csapásaidat. Az én itéletemet és akaratomat sz. akaratodhoz szabjam mindenekben.

Megvallom, Uram! hogy az én álnokságaimért többet érdemlettem ennél, a mit most szenvedek; és

hálákat adok neked, hogy nem fizetsz érdemem szerint, hanem a büntetésben is megmutatád atyai irgalmasságod; és mint fiadat, kegyesen dorgálsz és ostorozol: hogy a hizelkedő világnak csalárdságaitól el ne ragadtassam. Legyen áldott, Uram! mindenben a te neved, ki megsebesitesz, és ismét megvigasztalsz.

Oh én megváltó Istenem! csendes türésnek igaz mestere! ki a te körülmetélésedtől fogva sz. halálodig számtalan fájdalmat, szidalmat, csufságot, sebhedést, ostorozást szenvedél! adj nekem oly állhatatos szivet, hogy minden kárvallást, gyalázatot és szidalmat csendesen szenvedjek.

Irgalmas, kegyelmes Isten! kinek könyörületessége fölülhalad minden egyéb cselekedetet, adjad, hogy sz. malasztod által amaz istenfélő Jóbnak példáját követvén, minden háboruságunkat csendesen viseljük; mivelhogy ezeket bününk szerint szenvedjük, kik a tőled vett békeséget és jó szerencsét nem a te szolgálatodra, hanem testi gyönyörüségünkre forditottuk.

Uram Jézus Krisztus! ki én érettem a keresztfán megfeszittetél; gyarlóknak gyámola, szomoruknak vigasztalója, elnyomottaknak erőssége, siránkozóknak öröme, elhagyottaknak oltalmazója, epedőknek segitője, minden vigasztalásnak Istene! Gyámolits és bátorits engem, hogy minden ostorodat és atyai látogatásodat békességgel szenvedjem. Nem panaszkodhatom, Uram! ellened ostorozásaidért; mert tudom, hogy ha érdemem szerint büntetnél, sokkal nagyobb csapásokat bocsátanál reám. Hanem csak arra kérem szent nevedet, hogy e mostani háboruságom legyen

lelkem üdvösségére, szent nevednek tisztességére; és ne szenvedd, hogy erőm felett reám tóduljanak e világ habjai.

Látom Uram! hogy a mi gyarlóságunk az e világi sok háboruságot meg nem győzheti: azért adjad nekünk sz. malasztodat, hogy büneinkkel érdemlett ostoraidat békességgel szenvedjük. Irgalmazz Uram! irgalmazz nekünk; és noha szünetlen vétkeink szünetlen csapásokat érdemlenek, mindazáltal adjad, hogy életünk jobbitására, nem örök kárhozatunkra legyen minden háboruságunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Az engedelmességért.

Uram Jézus Krisztus! e világnak ura és királya, kinek szempillantására engedelmesek minden teremtett állatok; kérlek a te igaz engedelmességedért, melylyel sz. Atyád akaratának oly örömmel engedél, hogy ezt ugyan tápláló eledelednek és étkednek nevezéd. Könyörgök teneked ama csodálatos kegyességedért, melylyel nemcsak sz. Anyádnak, de a hamis biráknak és kegyetlen hóhéroknak is engedél; adj oly malasztot nekem, hogy először a te parancsolataidnak és jóra intő Szentlelkednek, azután előttem járóknak a te akaratod szerint, tisztán és igazán engedjek te éretted. Mivel kedvesebb előtted az engedelmesség, hogysem az áldozat.

Adjad én Istenem! hogy miképen a te akaratodnak enged minden állat, ugy az én lelkem is engedjen

teneked; annyival inkább, mennyivel nagyobb kötelességem vagyon nekem, hogy engedjek neked. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Az alázatosságért.

Uram Jézus Krisztus, élő Istennek sz. Fia, igaz Isten, mindeneknek teremtője és táplálója! ki az alázatosságnak példáját akarván hagyni, égből alá szállál; megalázván és megüresitvén magadat, szolgai ábrázatba öltözél, elvetett rongyunkat és nyavalyás állapotunkat magadra vevéd, istállóban születtél, körülmetéltetél, a bünösökkel megkereszteltetél. Tanitványaid lábait megmosád, Barrabás latornál alábbvalónak itéltetél, megpökdöstetél, megostoroztatál; s végre mint gonosztevő, a latrok között, a királyi városban iszonyu gyalázattal megfeszittetél. Kérlek téged Uram! világositsd meg az én lelki szemeimet, hogy megismerjem testemnek undok gyarlóságát, lelkemnek fogyatkozásait, büneim sokaságát, e világi szépségnek, becsületnek, gazdagságnak hiuságát, mely mint az álom és árnyék, mulandó. Adjad, hogy tiszta szivből megalázzam magamat. Mert ugyanis, miben kevélykedhetik a föld és hamu te előtted? Ki nem szégyenli az ő felfuvalkodott dagályát, ha megtekinti a te alázatosságodat, én megváltó Istenem?

Ha valami jó bennem vagyon, te ajándékodból vagyon, és mindenekért csak téged illik becsülni s tisztelni, ki a kevélyeket távol nézed és ellenök állasz,

az alázatosokat pedig megáldod, és a szemétből felemeled. Tudom én Istenem! hogy a ki felfuvalkodik, megaláztatik; mert a kevélység minden veszedelemnek kezdete; s azért könyörgök Felségednek, adj Szentlelket nekem, hogy tiszta szivből megalázzam magamat; örömmel szenvedjem, mikor érdemem szerint gyaláztatom: mert nincs oly kisebbség, melyet büneimmel nem érdemlettem volna. Örizz meg engem minden hiábavaló dicsekedéstől és tisztességkivánástól. Adjad, hogy magamat igazán megismervén, valami jó bennem vagyon, azt csak neked tulajdonitsam, ajándékidban fel ne fuvalkodjam, se magamat ne mutogassam, senkit meg ne itéljek, se meg ne utáljak; hanem a te szent és hatalmas kezed alatt mint a por és hamu, megalázzam magamat mindenekben. Amen.

A lelki szelidségért.

Én üdvözitő és megváltó Krisztusom! minden tökéletes erkölcsnek fényes tüköre; ki mindenkor nagy szelidséget mutattál még ellenségeidhez is, a te áruló tanitványod csókolgatását nem utáltad, ellened felfegyverkezett Malkus fülét meggyógyitád, a zsidók pökdöséseit és csapdosásait csendesen szenvedéd, és végre halálod óráján hóhéraidért imádkozál; és azt parancsolád nekünk, hogy te tőled megtanuljuk, nem az egek alkotását, vagy csodatételeket, hanem a szelidséget. Kérem azért szent Felségedet! adj igaz szelidséget az én szivembe; hogy engedelmes elmével szenvedjek minden háboruságot, jó akaratot mutas-

sak mindenekhez, felebarátaim fogyatkozásait keresztény szeretettel hordozzam. Ne legyen az én szivemben felebarátom ellen való keserüség, nyelvemen haragtartásnak jele, cselekedetemben bosszuállás: hanem e világnak minden háborusága között csendes és békeséges lakása legyen szent Felségednek az én lelkemben, ki élsz és uralkodol, stb. Amen.

A jóban mindvégig megmaradásért.

Mit használnak én Istenem és üdvösségem! a jóságos cselekedetek, a végig való megmaradásnak ajándéka nélkül? Mi haszna a jó, szerencsés hajón-járásnak, ha a révparton elmerül a hajó? Vagy mi haszna a jó szántás-vetésnek és a szép kelésnek, ha aratás idején elvész a gabona? Semminemü tökéletes élet, semmi jóságos erkölcs nem juthat a boldogságnak nyugodalmára, végig való megmaradás nélkül; mert te igaz Isten! mindeneket abban az állapotban itélsz, melyben halála óráján találod, és a mely felé dül a fa, ott marad örökké.

Azért ezt a drága ajándékot, melyet csak te egyedül adhatsz irgalmas Ur Isten! öntsd a te méltatlan szolgád lelkébe: hogy semmi háboruság és kisértet, semmi fáradság és kárvallás, semmi öröm és vigasság, semmi gyönyörüség és szomoruság el ne szakaszszon engem a te szerelmedtől és az istenes élettől, a te szerelmes szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak drága szent vére hullásának érdemeért. Amen.

Ördög ellen való győzedelemért.

Szent és hatalmas Isten! felfegyverkezett a te ellenséged, ama régi kigyó, gyarló szolgád ellen; és mint a sivó oroszlán, kerül, keresvén, kit elnyeljen: számtalan csalárdságaival mesterkedvén, hogy engem tőrbe ejtsen. Mind a gazdagságban, mind a szegénységben, mind a gyönyörüségben, mind a tisztességben, mind a gyalázatban, mind a betegségben, mind az egészségben, minden teremtményben elrejtette horgát és megvetette hálóját, hogy megejtsen engem. Valahová fordulok, körülem forog, mind jártomban és nyugtomban, mind álmomban, mind ébrenlétemben; hol erejével késztet, hol csalárdságaival édesget a gonoszra.

Uram! ki szabadithat meg engem ennyi veszedelemből egyéb náladnál? Ébredj fel Uram! és rontsd meg ellenségeimet. Legyen a te neved erős tornyom, és oltalmazzon a kegyetlen oroszlán erejétől. Te Judának magvából származott oroszlán; adj erőt gyarló szolgádnak, hogy a régi kigyónak csalárdságát ama pusztában felemelt kigyó által meggyőzzem. Nyisd fel szemeimet, hogy megismerjem az ördög csalárdságait. Erősitsed gyarlóságomat, hogy e világ fejedelme ellen, a lelki gonosz ellen felfegyverkezvén igaz hitnek pajzsával, szent igédnek erős pallosával, szent malasztod által győzedelmet vehessek, a mi Urunk Jézus Krisztus érdeméből. Amen.

Testi kisértetek ellen.

Örök Atya, mindenható Isten! te tudod, hogy az én testemben nem lakozik semmi jó; mivel anyámnak méhében bünben fogantattam, gyermekségemtől fogva hajlandó voltam a gonoszra, testem pártot ütött, feltámadván lelkem ellen, és mint belső házi ellenség szüntelen viaskodik ellenem; kevélységre, tobzódásra, bosszuállásra, bujaságra s egyéb éktelen vétkekre izgat engem. De ha te mellettem leszesz Uram! ki árthat nekem? Mindeneket megcselekedhetem az én erősitő Istenemben. Azért, én üdvözitő Istenem! szabadits meg engem a testi kivánságoktól, melyek viaskodnak a lélek ellen; hogy nem a testnek, hanem neked szolgáljak. Adj lelki erősséget gyönge és gyarló szivembe, hogy megostorozzam és szolgálat alá vessem, sőt megfeszitsem az én testemet gonosz indulataival egyetemben; ne szolgáljak a testnek, hanem annak, a ki mi érettünk a keresztfán megfeszitteték. És hogy a rothadandó test, rövid és undok gyönyörüségeivel mind magát, mind lelkemet örök rabságra ne vigye: adjad sz. malasztod által, hogy e földön életében a léleknek szolgáljon; és a te sanyaru keresztedet hordozván, a világon fiaid és hiv szolgáid közé számláltassam, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A tiszta lélekért.

Tudom én Istenem! hogy szüzen és tisztán nem élhet az emberi gyarlóság a te ajándékod nélkül; és

ezért, kegyelmességednek széke előtt leborulván, alázatos lélekkel könyörgök neked: zabolázd meg az én érzékenységemet, tisztitsd meg szivemet minden testi gondolattól, oltalmazd testemet, lelkemet, minden ocsmányságtól és fajtalan gyönyörüségtől. Távoztass el minden veszedelmes tekintetet és beszélgetést; tudván, hogy a csöpü könnyen fellobban a tüz mellett.

De mindenek felett adjad, hogy a te gyönyörüségedet megkóstolván, és vigasztalásodnak örömében elmerülvén, minden testi gyönyörüségről elfelejtkezzék az én lelkem; és megrészegülvén gyönyörüségednek tiszta folyásaival, minden testi ocsmányságot megutáljon.

Oh én lelkemnek jegyese, Jézus Krisztus! ki sz. példáddal megtanitád a tiszta életnek módját, szent igéddel megmutatád ennek jutalmát és drága voltát; a te tisztaságos sz. Anyádnak és a többi szüzeknek könyörgése által: adj Szentlelket, hogy e világon tisztán élvén, a más világon követhesselek téged ama választott tiszta seregeddel, mely mindenkor utánad járván, oly éneket mond, melyet más senki nem mondhat. Amen.

A világ kisértetei ellen.

Uram! széles e világ elmerült a gonoszságban, tele botránkozásokkal, és egyéb nincs benne kevélységnél és a szem kivánságánál: most kiváltképen, e világnak fogyaték-söprején, melyen annyira uralkodik a tobzódás, fajtalanság, hamisság és mindenféle erkölcs-

telenség, hogy a ki ezeket megutálja, esztelennek ittéltetik a világ fiaitól, és látni sem akarja őt a világ. Azért kérem Felségedet, szakaszd el az én szivemet a csalárd, álnok világtól, és kapcsold magadhoz minden kivánságomat; mert hamar elmulik a világ az ő kivánságaival egyetemben, és ki ezzel akar társalkodni, Isten ellensége leszen. Adjad, hogy én a világnak, a világ nekem megfeszittessék; mert nem akarok ezzel semmi frigyet tartani, mely a te szent Fiadat oly igen gyülölte, oly gyalázatos halállal illette; melyből nyilván megismerém a világ vakságát, és hogy mily kevés becsülete van az ő itéletének, mely a te bölcseségedet bolondságnak állitotta.

Engedd azért, kegyelmes Isten! hogy ellene mondván a világi kivánságoknak, józanon, igazán, istenesen éljek. A gonoszok példája, az ő bizonytalan, csalárd, állhatatlan, veszedelmes, rövid ideig való jó szerencséjük meg ne botránkoztasson engem; hanem tiszta szivvel ahhoz ragaszkodjam, a ki azért adá halálra magát, hogy minket e csalárd világtól megszabaditson, a mi Urunk Jézus Krisztushoz; ki az Atyával és Szentlélekkel egyenlő Istenségben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

A hét főbűn legyőzhetéseért.

I. A kevélység ellen.

Uram Jézus Krisztus! alázatosságnak igaz tüköre, ki azt akarád, hogy az alázatosságra tőled vegyünk példát, és a te sok gyalázatos kinodból alázatosságot tanuljon a por és hamu, kinek sem testében, sem lelkében nincs kevélységre való oka. Távoztasd el én tőlem a fölfuvalkodott kevélységet, melyet te gyülölsz. Mindenható és igaz Isten! ki az angyalok kevélységét szörnyűképen megalázád, alázatos szolgáló leányodat pedig anyáddá választád! vedd el az én szivemnek felfuvalkodását; és adjad, hogy semmiben ne dicsekedjem, hanem csak te benned; senkit meg ne utáljak, semmit magamnak ne tulajdonitsak: hanem a mi jó bennem vagyon, megismervén, hogy tetőled, minden jónak végtelen kutfejétől vagyon, ebből nem nekem, hanem a te szent nevednek kivánjak minden dicsőséget; ki az Atya és Szentlélek Istennel élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

II. A fösvénység ellen.

Minden jókat bőségesen megadó Isten! ki a te nevedben való alamizsnálkodást gyakran parancsoltad, nyisd meg az én füleimet parancsolataid értelmére, nem a fösvénységre; és adjad, hogy tőled vett javaimmal jól sáfárkodjam szegényeidnek; vedd ki szivemből e világi gazdagságnak kivánságát, mely gyökere

minden gonoszságnak; adjad, hogy az enyémmel megelégedjem, másét ne kivánjam, ajándékodból vett jószágomat pedig örömest és vigan osztogassam azoknak, kik az örök nyugodalomnak hajlékába befogadjanak engem, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

III. A torkosság ellen.

Uram Jézus Krisztus! ki az emberi testnek kényességét és tobzódását akarván zabolázni életednek példájával, nemcsak negyven egész nap éhezél érettünk, de halálod óráján is szomjuságod oltására eczetet és epét választál; adjad, hogy én is minden tóbzódástól, részegségtől és testemnek kényes táplálásától megoltalmazzam magamat. És a mennyei boldogságnak édességét megkóstolván, ne legyen nagy gondom a férgek eledelének hizlalására; hanem minden erőmmel csak mennyei lakodalmadba kivánkozzam; ki élsz stb. Amen.

IV. A fajtalanság ellen.

Oh tisztaságszerető Isten! ki a fertelmességért vizözönt bocsátál a világra, hogy a fajtalanságnak lángját eloltsad; tekintsd az emberi testnek gyarlóságát, és a gonosz indulatoknak erejét oltsd szent malasztoddal; mert a te ajándékod és segitséged nélkül tisztán nem élhet az emberi erőtlenség. Ne szenvedd én Istenem! hogy az én testemet, a te templomodat, melyet tisztaságos sz. tested és véred

vételével magadnak szenteltél, megfertőztessem; hanem adjad, hogy neked testi, lelki tisztaságban végig szolgáljak, és a házi ellenséget meggyőzvén, e világ gyönyörüségeit megutálván, a te örömedben, mely fölülhalad minden gyönyörüséget, részesülhessek. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

V. Az irigység ellen.

Irgalmas, kegyelmes Isten! ki a te törvényedet a szeretetnek parancsolatjába foglalád, adj igaz keresztény szeretetet szivembe; hogy szent véreddel megváltott atyámfiait szeressem, mint magamat, és azon egy testnek tagjait. Örüljek az ő javokon, mint magamén; bánkódjam nyavalyájokon, mint tulajdon nyomoruságaimon. És csak azt gyülöljem, a ki irigysége által bünbe ejté az emberi nemet. Amen.

VI. A haragtartás ellen.

Kegyes és kegyelmes Megváltóm! ki mint az ártatlan bárány, ugy vitetél a halálra, fel sem nyitván szádat; ki ennyi számtalan kinodért nem fizettél gonoszszal a gonoszért, hanem inkább ellened vétettekért könyörgél szent Atyádnak: oltsd szivünkbe a te csendes, nagy, türő szelidségedet, és zabolázd meg a mi haragos boszuálló kivánságainkat.

Adjad én Istenem! valóban és igazán megismernem, hogy az én büneimért sokkal többet érdemlettem annál, a mit szenvedek felebarátomtól; és a

haragnak dühösségét megfojtván, a rajtam esett boszut jóban győzzem meg; gyülölőimet szeressem; és hálaadással szenvedjem, valamit szent kezed reám bocsát: hogy e világi szenvedés által, a te dicsőségednek örömében részes lehessek; ki az Atya és Szentlélek Istennel egyetemben élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

VII. A jóra való restségnek legyőzéseért.

Uram, Jézus Krisztus! ki én érettem nem szántad semmi munkádat és fáradságodat, én érettem éheztél, szomjuhoztál, teljes éjszakákon imádkoztál; vedd ki szivemből az isteni dolgokra való restséget; adjad, hogy örömmel szolgáljak neked, böjtölésben, vigyázásban, szüntelen imádkozásban. Felebarátomat jóakarattal segitsem szükségében, tápláljam fogyatkozásaiban, vigasztaljam keserüségében, oktassam tudatlanságában; örömest hordozzam az ő terhét, és mindenekben szorgalmatosan munkálkodjam: tudván, nem csak hogy rövid időm vagyon, és azután nem munkálkodhatom, de azt is, hogy dicsőséges gyümölcse vagyon a mi munkánknak. Segits azért én Istenem! és szilárdits engem! ki az Atya és Szentlélek Istennel egyetemben élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Betegségben való könyörgések.

Rövid intés.

Noha az ördög teljes életünkben mint a sivó-rivó oroszlán incselkedik; de főképen halálos betegségünkben, látván, hogy kevés ideje vagyon, mint a csalárd kigyó, életünk sarkát és utolját ostromolja, hogy az örök boldogságra ne jussunk, melyből ő kiesett. Annakokáért méltó, hogy szorgalmatos gondunk az legyen, hogy mind magunk, mind a hozzánk tartozók, ezt az utolsó bajvivást jól vigyük véghez; mivel nincs veszedelmesebb vétek, mintha e dologban vétkezünk, melyben csak egyszer vétkezhetünk; mert ettől függ az örök kárhozat, vagy boldogság. Tartozik azért minden ember, nemcsak hogy teljes életében készüljön erre az órára; de hogy felebarátját is ebben az utólsó harczban segitse, és azon igyekezzék, hogy az Isten ábrázatja, a Krisztus tagja, és sz. vérével megváltott fia, jól vigye véghez életét.

Először azért istentelenül cselekesznek némelyek, kik látván, hogy feleségök, urok, magzatjok vagy a hozzájok tartozók, halálra váltak, mindazáltal elbitetik velök, hogy nincsenek veszedelmes állapotban: melyből következik, hogy a beteg ugyan nem gondolkodik valóban lelkéről, és az igaz penitenciatartásra nem erőlködik. De ezt nem kell az istenfélő embernek cselekedni; hanem jó idején meg kell a betegnek mondani, hogy veszedelmes betegsége vagyon, azért valóban gondolkodjék lelkéről. Ha pedig ugyan halálra válik, egyáltalában meg kell neki mondani, hogy csak Isten lehet orvosa. Azért látván, hogy haszontalan minden emberi orvosság, valóban Istenéhez térjen, sirassa büneit, engesztelje Istenét a gyónás, Ur vacsorája, és ha szükség, az utolsó kenet által. És ha ezt cselekszi, reménysége legyen, hogy ezt a betegséget, melyet büneiért ostorul vetett reá az Isten, elveszi róla; hogy a veszedelmes, gyarló, álnok és állhatatlan világból örök boldogságba viszi. Ne kételkedjék pedig, hanem bizonyosan higyje, hogy ha igazán Istenéhez tér, hozzá fogadja őt; mivel ő érette szent vérét sem szánta.

Azon igyekezzék tehát, hogy teljes életében való restségeit és fogyatkozásait e kevés időben, melyben még sáfárkodhatik, helyre vigye; és valamit most cselekedhetik, szorgalmatosan cselekedje: mert azután ideje nem leszen. Ne halogassa megtérését; mert sokan elkárhoztak, kik hosszu életet reménylvén, penitenczia nélkül multak ki e világból. Azt pedig bizonynyal higyje, hogy soha sem késő Istenhez való térése; mivel fogadása tartja Istennek, hogy valamely órában megtér a bünös ember, hozzá fogadja.

Ennekutána, ha testamentomot kell szereznie, vagy egyéb kötelességeiről, dolgairól, adósságairól rendelkeznie: rövideden elvégezvén dolgát a beteg ember, azután minden világi gondolatokat kirekesztvén szivéből, csak lelkére viseljen gondot. Azért olvassa valaki előtte, és maga a beteg is nyelvével mondja a litániákat, és penitenczíatartó zsoltárokat vagy e könyvnek harmadik és kilenczedik részében foglalt könyörgéseket; vagy az evangeliomból Urunk szent halálának históriáját, vagy egyéb ájtatos és isteni szeretetre inditó dolgot. A jelenvalók is, néha térdre esvén, könyörögjenek érette. Igy kell az istenfélő embernek betegére gondot viselnie; és nem kereszténynyhez illendő, hogy csak jajgasson, kiáltson, siránkozzék a beteg feje felett, és testének mindenben kedvét keresse, lelkére semmi gondot ne viseljen.

Végezetre, mivelhogy a beteg ember lelkében sok lelki betegséget indit a sátán, és igen nehéz, hogy a ki teljes életében gonoszul élt, betegségében hirtelen megtérjen: szükség, hogy a jelenvalók keresztény szeretettel bátoritsák a beteget. És ha látják, hogy felesége, gyermekei fölött sopánkodik, hogy ezeket árvaságban, szegénységben, veszedelmes állapotban hagyja: elébe kell adni, hogy jobb most a maga lelkére gondot viselnie, mivelhogy akármint törje is ezzel magát, csak magának árt, feleségének ezzel semmit nem használ. Bizza Istenre őket, ki kiváltképen az árváknak, özvegyeknek Atyja s gondviselője; és azt bizonynyal higyje, hogy az Istennek nagyobb gondja leszen czekre, kiket szent vérével megváltott, hogysem ő neki. Azért jobb gondot betegségében nem viselhetett maradékaira, mintha az Istennel békélvén és igaz penitencziát tart-

ván, tiszta szivből az ő szent kezeibe ajánlja őket; mivel sz. Dávid mondása: hogy soha nem látta az igaz ember maradékát elhagyatni és koldusságra jutni. Ha pedig egyéb lelki rettegést, kétségbeesést stb. látnánk a betegben, a következendő imádságokkal bátorithatjuk.

Bününk bocsánatáért.

Irgalmasságnak Atyja, s minden vigasztalásnak Istene! ki a tékozló fiunak gonoszságait kegyelmesen megbocsátád és azt parancsolád, hogy a fáradott és megterheltetett bünösök hozzád folyamodjanak: én tékozló és bünnel terhelt szolgád, ki számtalanszor érdemlettem az örök kárhozatot, könyörgök sz. Felségednek a te véghetetlen irgalmasságodért: a mi Urunk Jézus Krisztusnak drágalátos sz. vére hullásáért, bocsásd meg büneimet és büneimmel érdemlett ostoraidat vedd el rólam.

Szerelmes Atyám! ki örökkévaló szeretettel szerettél engem, és meg nem utáltad az én háladatlan undokságomat, légy irgalmas a te álnok szolgádnak.

Uram Jézus Krisztus! ki válladra rakád az én büneimet, és szent véredből üdvösséges fürdőt csinálál bünös lelkemnek, tisztitsd meg lelkemet, melyet szent halálodal megváltál. Ne nézd az én gonoszságaimat, hanem a te végtelen irgalmasságodat. Noha bünös vagyok, Uram! de szolgád, fiad vagyok, te benned bizom, tehozzád kiáltok. Hiszem, hogy te vagy az én megváltóm és üdvözitőm. Hiszem, valamit az anyaszentegyház által előmbe adtál; és ebben a hitben akarok itélőszéked elébe menni. Nem fogadásod tartja-e én Istenem! hogy ha megbocsátunk felebará-

tunknak, te is megbocsátasz nekünk? Imhol azért, tiszta szivből megbocsátok, Uram! te éretted mindenkinek, aki engem megbántott; és kérem szent Felségedet, hogy igaz igéreted szerint bocsásd meg büneimet, és vedd el rólam ostoraidat.

Bánom és szégyenlem, Ur Isten! hogy a te drágalátos sz. Fiad vérével nyert tiszta ruhát, melyben engem felöltöztetél vala a keresztség által, megrutitottam. Azért légy irgalmas, Uram! nekem bünös szolgádnak; és meg ne verj engem gonosz érdemem szerint, ki élsz és uralkodol örökön örökké. Amen.

A halál félelme ellen.

Én Uram és én Istenem! noha a test gyarló és retteg a haláltól, de kész az én lelkem engedni sz. akaratodnak. Tudom, el vagyon rendelve, hogy mindnyájan egyszer meghaljunk, és mint a folyóviz mindnyájan szünetlen a halálnak völgyébe sietünk; sem gazdagság, sem szépség, sem uraság senkit meg nem szabadithat; és ha most elhalasztod is halálomat, nem sok idő mulva eljő az én órám. De oly reménységben vagyok Uram! hogy atyai gondviselésedből, melylyel engem teremtettél, tápláltál, és az igaz hitben megőriztél, ugy rendeled az én életemnek határát, hogy mikor lelkemnek legjobb és üdvösségesebb, akkor veszesz ki e világból.

Azért Uram! szent kezeidbe ajánlom az én életemet és halálomat. Dicsértessék a te neved, mind életemben, mind holtomban. Mert ugyanis nem a halál

a te hiveid kimulása, hanem boldogságnak utja; világi háboruságok után való csendes nyugodalom: azért jobb a te hiveidnek kimulások, hogysem születésök napja. Nem egyéb az ember élete, mint zarándokság és vitézkedés, melyben nincs maradandó helyünk és bátorságos nyugodalmunk! hanem fáradsággal, rettegéssel és számlálhatatlan nyavalyákkal tele életünk, és csak akkor lehet nyugodalmunk, mikor kimulunk e világból. Ez az oka Uram! hogy a te szerelmes szolgáid nagy szomjuséggal várták órájokat, és gyakran panaszkodtak, hogy az ő zarándokságuk meghosszabbittatik, és halál tömlöczében való fogságuk nyujtatik. Mert a ki tökéletesen hiszi igéreteidet, és tehozzád kivánkozik, örömest várja az ő óráját és hozzád menését.

Bátoritsad azért Uram! az én gyöngeségemet, és zabolázd meg szent malasztoddal testi félelmemet, hogy mindenben szent akaratodhoz szabjam magamat; mert ha szinte tusakodnám is elvégezett tanácsoddal, ugy sem élhetnék akaratod ellen. Adjad azért én Istenem! hogy a mit kénytelen és akaratom ellen is el kell szenvednem, azt vigan és jó akarattal szenvedjem. A te szent Fiadnak halála előtt való rettegései bátoritsanak engem, és az örök életnek nyugodalmára vigyenek engem. Amen.

Az örök boldogságnak kivánsága.

Örvendeztem azon, a mit hallottam, hogy az Ur házába megyünk, holott nincs semmi nyavalya, semmi bánat, semmi szomoruság: mert eltörli az Isten könny-

hullatásainkat és elkergeti minden fájdalmunkat. Miképen kivánkozik a szarvas a kutfőhöz, ugy kivánkozik az én lelkem tehozzád Uram; mert tudom, hogy nincs itt maradandó városom. Mily gyönyörüségesek Uram! a te sátoraid; kivánkozik és elbágyad az én lelkem a te hajlékaidban. Ki szabadit meg engem e halálnak tömlöczéből és fogságából? Jaj nekem, mert meghosszabbittatott az én zarándokságom. Kivánom, hogy megoldoztassam és Krisztussal legyek; mert jobb egy nap a te házadban, hogysem ezer esztendő e világban.

Örvendezz oh én lelkem! mert az Ur házába mégy, melyben semmi kisértet, semmi hadakozás, semmi félelem nincsen: hanem csendes és bátorságos öröm; holott nincs semmi irigység, semmi visszavonás, semmi gonosz kivánság. Oh áldott óra, melyben vigan éneklém én is szent Dáviddal, hogy: tüzön és vizen általvittél engem, és nyugodalomra jutottam. Akkor én is örvendetesen mondhatom a szentekkel: Ur Isten! királyokká tettél minket, és uralkodunk örökön örökké; nem ezen a földön, melyen rövid és mulandó minden öröm és birodalom; hanem amaz élők földén, a hol sem tudatlanságnak sötétsége nem leszen, mint az egyptombeli homályban, mert Isten és a bárány igáz világossága annak a városnak; sem nyughatatlan kivánságok nem találtatnak, mert az Ur mindenekben minden, és megrészegit minket házának gyönyörüségével; mely annyira fölülhaladja a mi kivánságunkat, hogy az emberi sziv soha még csak meg sem kóstolhatta azt a boldogságot, melyet Isten készitett hiveinek.

Örülj te is oh én testem! mely a halál által mint jó mag földbe hintetel, hogy kikeletkor sokkal ékesebben kizsendülj; mert most rothadandó vagy, de akkor rothadatlan leszesz; most gyarló s undok vagy, de akkor hatalmas és dicsőséges leszesz; most földi vagy, akkor lelki leszesz: mert a léleknek fényessége, gyorsasága, hathatóssága, és megsérthetlen volta reád is átszármazik.

Kezedbe ajánlom én Istenem! lelkemet; te váltottál meg engem, igazságnak Istene! Tudom, hogy az én Megváltóm él, és az utolsó napon feltámadok, és ismét bőrömbe öltözvén, meglátom az én üdvözitő Istenemet. Ez a reménység elrejtetett az én szivemben, és ezzel megyek az én Uram elejébe.

A betegségnek békeséggel való szenvedéséért.

Én Istenem! e világon ostorozz, e világon látogass csapásaiddal; csak az örökkévaló jóktól meg ne foszsz, és az örök kárhozatra ne vess. Meg szoktad Uram! ostorozni, a kit kedvedbe fogadsz; és a nyavalyának kemenczéjében próbálod a tieidet. Legyek azért én Istenem! azok közől én is, kiket te szeretsz; mivel azok közől vagyok, kiket te ostorozasz.

Te vagy Uram! háboruságainknak vigasztalása, gyarlóságunknak erőssége, azért vagy könnyebbitsed nyavalyáimat, vagy Szentlelked által erősitsed szivemet: hogy békeséggel szenvedjem látogatásaidat. Megvallom én Istenem; hogy büneim szerint nem csak e világi ostoraidat, de az örök kárhozatot is megérdem-

lettem, de ne cselekedjél én velem büneim szerint, hanem a te végtelen irgalmasságod szerint.

Hála neked Uram! hogy az örökkévaló büntetést, melyet érdemlettem, ideig való fájdalmakra változtattad; és mint szerelmes atyám s jó gondviselő orvosom, ostorozasz engem: hogy a bünös testhez és csalárd világhoz ne bizzam; hanem hozzád téritsem minden kivánságomat, ki igaz erőssége és bátoritója vagy betegeidnek. Adjad én Istenem! hogy a te látogatásaidat oly csendesen szenvedjem, mint a te hiv szolgáid: Job, Tobiás, József, Dávid. És az bátoritson engem minden nyavalyáimban, a ki én érettem nagy békeséggel szenvedé a keresztfának iszonyu kinját, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Más könyörgés.

Uram Jézus Krisztus! élő Istennek szent Fia! a te keserves fájdalmaidért, melyek halálod előtt az olajfák hegyén szorongatának, alázatosan kérem sz. Felségedet, hogy az én utolsó órámon, mikor a félelem és rettegés elfogja szivemet, el ne hagyj engem! hanem a te nagy irgalmasságod szerint bátorits és vigasztalj. És miképen téged mennyei angyal által megvigasztala szent Atyád: engemet is vigasztaljon a te angyalod; hogy hatalmat ne vegyen rajtam a sátán, és csalárd kisérteteivel meg ne csaljon. Erősitsed Uram! szent haláloddal az én lelkemet; hogy semmi nyavalya és hosszu betegség meg ne háboritson, és ellened való zugolódásra ne inditson: hanem mindenekben sz. aka-

ratodhoz szabjam magamat; és jó néven vegyem Felségedtől mind az egészséget, mind a betegséget, mind az életet, mind a halált. Adjad, hogy én is a testi gyarlóság ellen tiszta szivből és tökéletes akaratból azt mondhassam, hogy nem az én kivánságom, hanem a te szent akaratod legyen mindenekben, szent neved dicsőségére és lelkem üdvösségére. Amen.

Istenes halálért.

Kegyes és irgalmas Isten! életünknek és halálunknak ura; ki bizonyos határt vetettél az ember életének, és megszámláltad napjait, melyek hamar elmulnak, mint az árnyék vagy vékony füst, és hamar megszárad a mi testünk, mint a leszakasztott virág: a te szerelmes szent Fiadnak keserves haláláért kérlek, adj oly lelki világosságot az én szivembe, hogy megismervén zarándokságomat, szüntelen eszemben forgassam kimulásomnak óráját, neked igazán szolgálván, ugy készüljek halálomhoz, hogy minden órában készen és vigan várjam elválásomat, és e nyavalyás tömlöczből való szabadulásomat. Ne találjon az én órám véletlenül és álmosan, hanem készen és vigyázva.

Tartsd meg én Istenem! szent Fiadnak drágalátos véreért az igaz hitet végig bennem. Erősitsd gyarlóságomat most és minden időben, de kiváltképen halálom óráján, a te törvényednek állhatatos megtartásában, hogy a testi fájdalmak és rettegések, az ördög álnoksága és e világ csalárdsága el ne szakaszszon engem tőled, kétségbeesésre, káromlásra és egyéb gonosz-

ságra ne vigyen. És mikor minden világi segitségtől elhagyatom, mikor erőm elszakadozik, el ne hagyj Uram! engem, hanem őrizz és oltalmazz szárnyad alatt.

Oltalmazz Uram! engem a véletlen és hirtelen haláltól; és a te végtelen irgalmasságodért, melylyel hozzád fogadád a keresztfán megtérő latrot, add, hogy halálom előtt igaz penitenczia által büneimből kitisztuljak, az én Üdvözitőmnek drágalátos szent testében részesüljek, és halálom óráján csendes és békeséges lelkiismerettel, szent kezedbe ajánlván lelkemet, az örök boldogságban részes legyek; ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztusnak szent halála által. Amen.

Halálra itélt embernek könyörgése.

Irgalmas, kegyelmes Isten! ki a te végtelen bölcseségeddel hiveidet csodálatosképen vezérled, legyen áldott a te szent neved mindenekben. Tudom én Istenem! hogy az én undok büneimért megérdemlettem nem csak a testi halált, de az örök kárhozatot is; mert számtalanon kisebb vétkekért mind testökben, mind lelkökben örökre elvesztek. De te, irgalmasságnak Atyja! mind ez óráig vártál engem, és mikor a gonoszságban elmerültem volna, nem szenvedted, hogy ellenségeimtől vagy véletlen nyavalyától hirtelen penitencziatartás nélkül meghaljak, mint sokan egyebek; hanem időt adál büneim megbánására, és azt is megengedted nekem, amit nagy fohászkodva kivánt Dávid próféta: hogy halálom óráját megjelentetted nekem;

hogy a világi gondolatoktól elszakasztván elmémet, az én utolsó bajvivásomhoz készüljek.

Legyen áldott Uram! a te neved, ki az én büneimet e világon akarod ostorozni, hogy az örök kárhozattól megszabadits engem. És mivel ez a te szent akaratod, hálaadással veszem látogatásodat, csakhogy én Uram, és én Istenem! ki a latrok közt nagy gyalázattal és szidalommal megfeszittettél érettem, adjad, hogy csendesen és békeséggel szenvedjem a megérdemlett halált, és elégedjék meg a te méltó haragod ezzel az én kinommal.

Emlékezzél én üdvözitő Istenem! halálod előtt való véres verejtékedről, a gyarló testnek rettegéséről; és bátoritsad az én gyarlóságomat: hogy büneimért, és igazságodnak megelégitéseért örömest szenvedjem ezt a halált, mely igaz életre való utja az én lelkemnek.

Oh mint akarnám én Istenem! hogy ezt a halált ne az én büneimért, hanem az igazságért, a keresztény hitért, a te szent nevedért szenvedjem! De mivel erre méltó nem voltam, és az én büneimmel sokakat, gonosz példa által megbotránkoztattam: engedd, hogy az én halálom által sokan kitisztuljanak vétkeikből. Vedd jó illatu áldozatul Uram! ezt az én szenvedésemet; és miképen a veled megfeszittetett latornak halála óráján megkegyelmezél, légy irgalmas, kegyelmes én nekem is szegény bünös szolgádnak. Amen.

Szent Brigittának igaz penitenciatartásért és boldog kimulásért XV. imádsága.

I.

Oh Jézus Krisztus, szeretőidnek örökkévaló, gyönyörüséges öröme, minden kivánságot és vigasságot felülhaladó vigassága, bünösöknek élete és szeretője! ki valóban bebizonyitád, hogy a te gyönyörüséged az emberekkel való nyájaskodásban vagyon, midőn érettünk emberré levél az időknek utolján: emlékezzél meg kérlek, a te sz. testednek kinjairól, melyeket szenvedtél Istentől elrendelt halálod óráján. Emlékezzél azokról a keserüségekről, melyeket lelkedben éreztél, midőn az utolsó vacsorán, tanitványaid lábait mosogatván, sz. testedet, véredet velök közléd, és őket kegyesen vigasztalván, jövendő kinszenvedéseidről tudósitád. Emlékezzél továbbá azokról a rettegésekről, bánatokról és szorongatásokról, melyeket gyönge tagjaidon a megfeszitésnek kinja előtt szenvedél, midőn a kertben véres verejtéked után, tanitványodtól elárultatál, választott népedtől megfogatál, hamis tanuktól vádoltatál, három hamis birótól itéltetél, az Istentől választatott városban, Husvét napján, életednek virágzó ifjuságában ártatlanul halálra kárhoztatál, tulajdon ruháidtól megfosztatál, idegenek ruházatába öltöztetél, szemed és orczád bekötöztetve, nyakon veretél, arczul csapdostatál, megostoroztatál, tövis koronával megkoronáztatál, a te szent fejed náddal vereték és egyéb számlálhatatlan káromlásokkal illettetél. Ezek-

nek, Uram Istenem! a te feszitésed előtt való kinszenvedéseidnek emlékezeteért kérem sz. Felségedet, adj kimulásom előtt büneimről való igaz töredelmességet, tiszta gyónást, méltó elégtételt és minden büneimnek bocsánatját. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy Mária stb.

II.

Oh Jézus, e világnak teremtője! kit semmi mérték igaz környékkel be nem foglalhat, ki markodban hordozod e földet: emlékezzél meg kérlek, ama keserves fájdalmaidról, melyeket szenvedél, midőn a zsidók szentséges kezeidet meglyuggatván, tompa hegyü szegekkel kereszthez szegezték, nagy erővel kinyujtóztatván, lábaidat is kemény szegekkel szakgatták, és szent testedet is kegyetlenül a keresztfán ugy kiterjeszték, hogy megmerevedvén gyönge tested, minden csontodnak egyberagasztásai és forrasztásai elszakgattatának. Kérem szent Felségedet, ezért a drágalátos keserves kinszenvedésednek emlékezeteért, öntsd szivembe a te félelmedet és szerelmedet. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy Mária stb.

III.

Oh Jézus, mi mennyei orvosunk! emlékezzél meg a sok vereség miatt elszakadott erőtlenségeidről, sebeidnek kék helyeiről és szivednek bánatairól, melyeket a magas keresztfán, felemeltetvén szenvedtél megszakgattatott tagjaidban, melyek közől csak egy sem maradhatott épen; ugy hogy semmi fájda-

lom nem találtatnék hasonló a te fájdalmaidhoz, midőn tetőtől fogva talpig egészség és épség nem volt benned. És mindazonáltal fájdalmaidról elfelejtkezvén, szent atyádnak kegyesen könyörögtél tulajdon ellenségeidért, mondván: Atyám! bocsásd meg nekik; mert nem tudják, mit cselekesznek! Ezért az irgalmasságért és fájdalomért engedd Uram! hogy ezek a te keserves kinszenvedéseidnek emlékezetei legyenek az én büneimnek bocsánatjára. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

IV.

Oh Jézus, angyaloknak igaz szabadsága, gyönyörüségnek paradicsomkertje! emlékezzél meg arról a bánatról, melyet szenvedél, midőn a te ellenségeidtől nem különben, mint a fene oroszlánoktól körülvétetél, nyakonverésekkel, körmölésekkel, rugdosásokkal és egyéb hallatlan kinokkal illettetél. Ezekért Uram! a kinszenvedésekért és egyéb káromló gyalázataidért, melyekkel téged illetének ellenségeid, kérem sz. Felségedet, hogy szabadits meg engem az én láthatatlan ellenségeimtől, és helyeztess szárnyad árnyéka alá, hogy amaz örökkévaló jóknak bővelkedő földére juthassak. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

V.

Oh Jézus, örökkévaló szerelemnek fényes tüköre! emlékezzél meg arról a szomoruságról, melyet szenvedtél, midőn láttad a te tisztaságos Istenséged tükörében, a te kinszenvedésed érdeméért kiválasztottak

üdvösségét, és a pokolra vetendőknek maguk gonoszságából származott örök veszedelmöket. Emlékezzél meg a te végtelen irgalmasságodnak tengeréről, melylyel mi rajtunk kétségbeesetteken és elveszett bünösökön, halálod óráján szived megesett, és melyet a keresztfán függő latorral közlél, mondván: Ma velem leszesz a paradicsomban. Kérem te szent Felségedet, Uram Jézus! ez által a kegyelmességed által, tégy irgalmasságot én velem is halálom óráján. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

VI.

Oh Jézus, szerelmes királyunk, és tökéletes jó barátunk! emlékezzél meg arról a bánatról, melyet szenvedtél, midőn mezitelen nagy kinokban és sanyaruságokban keresztfán függöttél; mikor mindnyájan a te barátid és ismerőseid távol állottak tőled, és egy vigasztalód sem volt az egyetlen-egy szüléden kivül, a kit megepedett keserüségében tanitványodnak ajánlál. Kérlek téged kegyes Jézus! ama fájdalomnak hegyes tőreért, mely akkor sz. szüléd lelkét megszakgatta: hogy én rajtam is essék meg szived minden testi és lelki nyomoruságomban, és adj vigasztalást háboruságaimnak idején, legfőképen pedig halálomnak óráján. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

VII.

Oh Jézus, ájtatosságnak kimerithetetlen kutfeje! ki szivednek mélységéből a keresztfán mondád: Szom-

juhozom, tudniillik a mi üdvösségünket; gyujtsd fel, kérünk, a mi szivünknek kivánságait minden jóságos erkölcsre, és a testi kivánságoknak szomjuságát, e világi gyönyörködésnek lángját hidegitsed és oltsd el bennünk. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

VIII.

Oh Jézus, szivünknek édessége, lelkünknek kimondhatatlan vigassága! az eczetnek és epének keserü voltáért, melyet mi érettünk megkóstoltál, engedd nekünk halálunk óráján sz. testednek, vérednek méltó vételét lelki nyavalyáinknak eltávoztatására és szivünk vigasztalására. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

IX.

Oh Jézus, lelkünknek tökéletes öröme! emlékezzél meg azokról a fájdalmakról és lelki szorongatásokról, melyeket szenvedtél, midőn halálodnak keserüsége, és a zsidóknak ingerlése miatt nagy fenszóval kiáltád, hogy szent Atyádtól elhagyattál, mondván: „Én Istenem! miért hagytál el engem?“ Ezekért a lelki fájdalmaidért, kérem sz. Felségedet, hogy a mi szomoruságainkban és keserüségeinkben el ne hagyj minket, mi Urunk Jézusunk! Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

X.

Oh Jézus, Alfa és Omega, (azaz mindeneknek kezdete és vége), élet, erősség és tökéletesség! emlékezzél

meg, hogy tetőtől fogva talpig magadat kinszenvedéseidnek vizébe bemártottad. A te sebeidnek hosszu és széles voltáért tanits meg engem, sz. parancsolataidnak igaz szeretetből való megtartására, ki a bünnek mélységébe teljességgel bemerültem. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

XI.

Oh Jézus, irgalmasságnak feneketlen tengere! kérem sz. Felségedet drágalátos sz. sebeidnek mélységeért, melyek átalhatották csontjaidnak velejét, testednek és szivednek belső részeivel egyetemben; engemet, ki büneimben elmerültem, tisztits ki minden álnokságomból, és rejts el szent sebeidnek mélységes rejtekében haragod előtt mindaddig, mig el nem mulik büneim ellen felgerjedt haragod. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

XII.

Oh Jézus, igazságnak tüköre, egyességnek jele, szerelemnek kötele! emlékezzél meg a te sebeidnek megszámlálhatatlan sokaságairól, melyek miatt tetőtől fogva talpig nem találtatott épség szüz testedben; mely drágalátos szent vérednek kiomlásával teljességgel be volt boritva. Kegyes Jézus! mit kellett egyebet cselekedned, a mit meg nem cselekedtél volna? Ird be, kérlek kegyes Jézusom! a te szent sebeidet, drágalátos véreddel az én szivembe; hogy azokban olvashassam fájdalmaidat, és hálaadásban végig megmaradjak. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

XIII.

Oh Jézus, erős oroszlán, halhatatlan és győzhetetlen király! emlékezzél meg a te fájdalmadról, melyet szenvedtél, midőn szivednek és testednek ereje teljességgel megfogyatkozék benned, és meghajtván sz. fejedet, nagy fenszóval mondád: hogy immár mindenek beteljesittettek. Ezekért, Uram Jézus! a te fájdalmaidért és szomoruságaidért, légy irgalmas nekem, időmnek utolsó beteljesitésekor, midőn lelkem szorosságban, érzékenységeim háboruságban lesznek. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

XIV.

Oh Jézus Krisztus, felséges Atya Istennek egyetlenegy Fia, és az ő isteni valójának képmása!*) emlékezzél meg ama szorgalmatos könyörgésedről, melylyel sz. Atyádnak ajánlád lelkedet, mondván: „Atyám kezedbe ajánlom lelkemet;“ és tested megszakadván, szived megnyilatkoztatván irgalmasságodnak belső részeit, a mi váltságunkért nagy kinokban meghalál. Ezért a drágalátos kimulásért kérlek téged szenteknek királya! erősits engem az ördögnek, világnak, testnek és vérnek tusakodásai, incselkedései ellen, hogy meghalván a testnek, neked éljek; és kimulásomnak utolsó óráján fogadd magadhoz hozzád menendő zarándok és számkivetett lelkemet. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

*) Héb. 1, 3.

XV.

Oh Jézus, igaz és gyümölcsös szőllőtő! emlékezzél a bőséges, kifolyó mértékkel mért sz. vérednek kiontására; melyet te, mint szőllőből kisajtolt mustot, bőségesen kiontál, midőn a keresztfán csak egyedül te magad a préselő sajtót nyomád, és ama kegyetlen katona dárdájával átütött szent oldaladból mi reánk vért és vizet öntél: ugyannyira, hogy csak egy csepp vér se maradt benned, és végre mint mirhából összekötött kéve magasan felfüggesztettél: holott a te gyönge tested meghervadott, belső tagjaidnak nyers volta megszáradott, csontod veleje a sok fájdalom miatt teljességgel kiaszott vala. Ezért a keserü kinszenvedésedért és drágalátos szent véred kiontásaért légy irgalmas, kegyelmes nekem, édes Jézusom! és fogadd hozzád kimulásom óráján lelkemet. Amen. Miatyánk stb. Üdvözlégy Mária stb.

Ezeknek befejezése.

Oh én édes Uram Jézusom! sebesitsd meg az én szivemet, hogy a penitenciatartásnak és szerelemnek könnyhullatásai legyenek nekem kenyerem éjjel és nappal. Térits engem teljességgel magadhoz: hogy az én szivem mindörökké lakóhelye legyen Felségednek; magamviselete kedves legyen előtted, életemnek vége olyan legyen, hogy ez árnyékvilágból kimulásom után méltónak találtassam, ki Felségedet a többi szentekkel örökön örökké a mennyei boldogságban dicsérhessem, áldhassam, imádhassam. Amen.

Végezetre, öt Miatyánk után mondd a következendő könyörgést.

Oh Uram Jézus Krisztus, élő Istennek szent és egyetlen-egy Fia! azzal a tüzes szerelemnek lángjával, melylyel ennyi fájdalmat és sebet szenvedtél a te gyönge, ártatlan testedben, ereszd szent szined elébe ezeket az én könyörgéseimet, és légy irgalmas én nekem megnyomorodott szolgádnak. Légy mind eleveneknek és holtaknak irgalmas, és adj örök életet nekünk. Amen.

(Lásd alább még: litánia a betegekért.)

A mi Üdvözitőnk keserves kinszenvedésének emléke.

Ur Isten! tekints kegyelmes szemeiddel az én bünös lelkemre, melyért a mi Urunk és Megváltónk, a közbenjáró Jézus Krisztus, nem átala a bünösök kezébe esni, és e keresztnek kinját szenvedni. Őrizz meg minket Ur Isten! örökkévaló békeségben, kiket a te szent kereszted által megváltottál. Imádunk téged és hálákat adunk neked Uram Jézus Krisztus! mert a te szent haláloddal megváltottál minket.

I.

Uram Jézus Krisztus, Atya-Istennek szent Fia, emberi nemnek teremtő és megváltó Istene! végtelen hálákat adunk neked, hogy mi érettünk bünös fiaidért mennyországból földre szállál. Szüznek méhében emberi testbe öltözél, istálóban születtél és mi érettünk

harminczhárom esztendeig sok fáradságot, gyalázatot, üldözést szenvedtél.

Dicsérjen téged én Istenem! minden teremtmény, ki a te pártos szolgáidnak váltságáért, halálodnak előtte nagy szomoruságokat és halálnak félelméből származott vonakodásokat szenvedél, véres verejtékeddel a földet megfestéd, tulajdon tanitványodtól elárultatál, a zsidóktól mint nyilvánvaló gonosztevő megfogatál; Annás házában arczul csapdostatál, Kajfástól megcsufoltatál, hamis tanuktól vádoltatál, és sok pökdösés, gyalázatos szidalmazás után pogányok kezébe adatál; Heródestől bolondnak itéltetél, Pilátustól megostoroztatál, töviskoronával koronáztatál, és sok káromlással megterheltetél.

Áldott légy, én megváltó Istenem! ki én érettem vállaidra vevéd a keresztfának terhét, hogy az én büneimnek elviselhetetlen sulyát levedd nyakamról. A Kálvária hegyén mezitelenre vetkeztetél, hogy az én éktelenségeimet befedezzed. Keresztfához szegeztetél, hogy az én feslett szabadságom megzaboláztassék. Latrok között felemeltetél, hogy engemet a latrok kinjától megszabadits; eczettel és epével szent szájad megkeseritteték, hogy az én torkosságomat megorvosoljad; szent oldalad átvereték, hogy az én szivemnek titkos álnokságai megtisztittassanak.

Üdvözlégy minden kincsnél drágalátosabb sz. Fő! mely én érettem tövissel megkoronáztattál és náddal verettél.

Üdvözlégy én Uramnak tiszteletre méltó sz. Orczája! mely én érettem megpökdöstettél és megcsapdostattál.

Üdvözlégy én kegyes Megváltómnak kegyelmes két Szeme! mely én érettem sok könyhullatásban usztál.

Üdvözlégy szentséges Száj! mely én érettem epével és eczettel megkeseredtél.

Üdvözlégy én Istenemnek szent Füle! mely én érettem sok szidalommal és gyalázatokkal terheltettél.

Üdvözlégy Krisztusnak szent Nyaka és Dereka! mely érettem megnyakaztattál és megostoroztattál.

Üdvözlégy én Uramnak szent Keze, Lába! mely én érettem vas szegekkel meglyukgattattál.

Üdvözlégy Krisztusnak szent Oldala! mely én érettem dárdával megszakgattattál.

Üdvözlégy én Istenemnek szent Térde! mely én érettem az imádságban megkoptál.

Üdvözlégy Krisztusnak egész Teste! mely én érettem megsebesedtél, meghaltál és eltemettettél.

Üdvözlégy drágalátos sz. Vér! mely az én büneim bocsánatáért kiönttettél.

Üdvözlégy Krisztusnak sz. Lelke! mely az Atya-Istennek kezébe ajánltaték.

Ezekért Uram! a te keserves kinaidért, drágalátos szent véred hullásaért kérlek: oldozz fel engem az én sok bünömnek köteleiből, szabadits meg az ördögnek tőreiből, oltalmazz minden testi, lelki veszedelemtől. Minden gondolatomat és igyekezetemet vezéreljed, hogy kedvesek legyenek előtted. Öregbitsed bennem szerelmedet. Adj tökéletes állhatatosságot szolgálatodban; hogy halálom óráján szent kezedbe ajánlván lelkemet, keserves kinszenvedéseidnek érdemeiért az

örök boldogságban részesüljek; ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

II.

Uram Jézus Krisztus! ki véres verejtéked után elárultatál, megfogatál, megpökdöstetél, megcsapdostatál; adjad szent malasztodat nekünk, hogy a te szerelmednek tüze felgerjedjen szivünkben, és a te nevednek dicsőségére minden gyalázatot és árultatást csendesen szenvedjünk, s az örök dicsőségre juthassunk.

Uram Jézus Krisztus! ki a hamis birák előtt sok hamis tanuktól vádoltatál, és arczod befedve csufoltatál, megcsapdostatál a mi kevélységünkért; adjad, hogy szenvedéseidnek emlékezetével mindenkor felfegyverkezve legyünk, és a te hatalmas erőd által minden ellenségeinket meggyőzvén, boldogságodba juthassunk.

Uram Jézus Krisztus, ki Pilátus előtt bársonyba öltöztettél, tövissel koronáztatál, megostoroztatál, halálra itéltetél, szent vállaidon a keresztfának terhét viseléd; adjad, hogy én is te utánad a penitenciának keresztjét hordozzam, és az itélet napján te általad az örök halálnak szentencziáját eltávoztassam.

Uram Jézus Krisztus! ki mi érettünk mezitelen a keresztfára emeltetél, és reménységet adál büneink bocsánatára; irgalmasan hozzád fogadván a veled megfeszittetett latrot: adjad, hogy a te kinszenvedésedet mindenkor szivünkben hordozzuk a bünöknek

nyilai ellen, és szent sebeidnek erejét érezzük lelkünkben mindenkor.

Uram Jézus Krisztus! ki a keresztfán eczettel és epével kináltatál szomjuságodban, nagy kiáltással lelkedet kibocsátád, a pokol tornáczában fogva tartott ó testamentomi szenteknek szabadulásokért poklokra szállál; engedd, hogy halálomnak óráján büneim fogságából megszabaduljak, és minden ellenségemen győzedelmet vevén, örömedbe juthassak.

Uram Jézus Krisztus! kinek sz. oldala kegyetlen dárdával megszakgattaték, és váltságunkra s tisztulásunkra vér és viz folya ki sebeidből; engedd, hogy szivünk keménysége sz. halálodnak emlékezetével megrontassék: hogy a ki véred hullásával megváltattunk, minden büneinkből kitisztuljunk, és téged dicsőségedben láthassunk mennyégben, kinek keserves kinjairól emlékezünk e földön életünkben.

Uram Jézus Krisztus! ki estve a keresztfáról levétetél, és a koporsóban harmadnapig nyugovál; engedd, hogy sz. halálodnak érdeme által minden veszedelemtől és az örök haláltól megszabaduljunk, ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

III.

Kegyes és kegyelmes Megváltóm! ki a te keserves kinaid között a keresztfán hétszer szólál, és azt akarád, hogy utolsó szavaidat mindenkor szemünk előtt tartsuk; kérlek téged, hogy hét mondásaid ereje által bocsásd meg nekem, hogy

valamiben a hét fő bűnnel megbántottam sz. Felségedet.

Adjad én Istenem! hogy miképen te arra kéred sz. Atyádat, hogy megkegyelmezzen hóhéraidnak: én is a te szerelmedért tiszta szivből megbocsássak mindeneknek, kik én ellenem vétkeztek.

És miképen a latornak azt igéred, hogy ma veled leszen a paradicsomban: azonképen vezéreljed olymódon az én életemet, hogy halálom óráján neked is azt mondjam, hogy veled leszek az örök boldogságban.

És a mint szerelmes szülédnek azt mondád: Asszszony! imhol a te fiad: azonképen engemet is sz. Anyádnak ajánlván oltalmazz minden ellenségemtől.

Miképen sok kin-vallatásodnak sanyaruságai között sz. Atyádhoz folyamodál, és azt mondád: „Én Istenem, én Istenem! valljon miért hagytál el engem?“ adjad, hogy én is azonképen minden nyavalyámban csak hozzád folyamodjam, és tőled várjam oltalmamat, mint szerelmes Atyámtól.

Te Uram! én érettem szomjuhozván, azt mondád kin-vallásaid között, hogy szomjuhozol: gerjessze fel én bennem ez a te szomjuságod szerelmedet, hogy mindenkor tégedet, élő viznek forrását, szomjuhozzalak.

És miképen a te Atyád kezébe ajánlád halálod óráján lelkedet: ugy én is utolsó órámban teljes szivvel kezedbe ajánljam lelkemet.

Végzetre, miképen te mindeneket tökéletesen véghez vivén, valamiket sz. Atyád parancsolt, utolsó

szódban is bizonyságot tevél, hogy mindenek beteljesednek: ugy a te sz. nevedért adjad nekem, hogy mindenekben a te akaratod szerint rendeljem életemet, és halálom után a te szenvedéseid jutalmában, az örök boldogságban részes legyek. Amen.

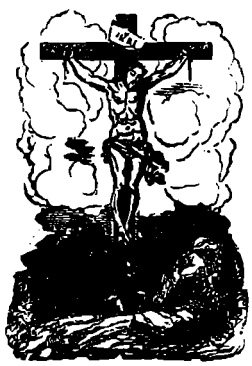

Bucsuimádság a megfeszitett Jézushoz.

Ime jóságos és legédesebb Jézus! szined előtt térdeimre borulok és lelkem legforróbb hevével kérlek és buzgón esedezem hozzád, hogy a hit, remény és szeretet élő indulatait, valamint bűneim fölött való igaz bánatot és a megjavulásra való erős akaratot kegyeskedjél szivembe vésni: midőn lelkem nagy részvétével és fájdalmával magamban öt sebedről elmélkedem és azokat lelkem elé állitom, azt forgatván szemem előtt, a mit már Dávid próféta ajkaidra adott rólad, oh jóságos Jézus: „*Átlyuggatták kezeimet és lábaimat; megszámlálták minden csontomat.*" 21. zsolt. 17, 18.

(A ki ezt az imádságot feszület előtt gyónás és áldozás után ájtatos és töredelmes szivvel mondja, hozzá csatolván még a szo-

kott bucsuimákat is vagy legalább is öt Miatyánkot és Üdvözletet a sz. Atya szándokára, teljes bucsut nyerhet. IX. Pius, 1858. julius 31.)

E helyen megemlitjük azt is, hogy a ki pénteken, mikor három órakor harangoznak, térden állva 5 Miatyánkot, 5 Üdvözletet mond a megfeszitett Jézushoz a békeségért, a téves hit megszüntetéseért, az egyház gyarapitása és a bünösök megtéréseért, 100 n. bucsut nyer. XIV. Bened. 1740. decz. 13. Különben is szokjál hozzá, naponkint is hálát adni Jézusnak azért, hogy érted meghalt. Teheted ezt ezen a módon:

„Imádunk, szentséges Ur Jézus Krisztus, és áldunk Téged! mivel sz. kereszted által megváltottad a világot!“

(100 n. b. naponkint egyszer. XIII. Leo 1882. márcz. 4.)

HETEDIK RÉSZ.

Közönséges jókért könyörgések.

Háborus idők jártak, majd a pogány török, majd a tévelygők dultak hazánkban, mikor Pázmány biboros ezt az imádságos könyvét irta; innen van, hogy annyi imádság van a háboru elháritása s a békességért. Mondhatod ezeket az imákat, mikor eszedbe veszed, mennyi álnok ember tör most az igaz hit és tiszta erkölcs megrontására.

I. Könyörgés.

Örök mindenható Ur Isten, irgalmasságnak Atyja, és szeretetnek Istene! tekints kegyelmes szemeiddel a kereszténységre; vedd el rólunk haragodat és boszszuálló ostoraidat. Szánd meg, Uram! a te kisded nyájadnak romlását; bocsásd füleidhez a megnyomorodottak kiáltását: engeszteljen meg téged a mi Megváltónknak kiontott szent vére.

Megérdemeltük, Uram! mind ezeket a te csapásaidat, mert vétkeztünk ellened; elszakadtunk tőled, igaz életünk forrásától, szabadságunknak és békességünknek oltalmazójától; szent akaratoddal ellenkeztünk; megvetettük parancsolataidat, melyekről azt mondottad vala, hogy megoltalmaznak minket, ha

megtartjuk ezeket, ha pedig megvetjük, fegyver emészt meg minket. De te, kegyelmes Atyánk! emlékezzél meg a te régi jóvoltodról és ezekkel a te ostoraiddal ébreszd fel a te néped lelkét; hogy megismerjük büneinket, és kitérvén gonoszságainkból, alázatos lélekkel, töredelmes szivvel megengeszteljük felgerjedt haragodat.

Könyörülj Uram! a te népeden, melyet drága szent véreddel megváltottál. Vétkeztünk uram! ellened, és érdemünk szerint látogatsz minket. De ime hozzád térünk és alázatosan könyörgünk neked, hogy ne cselekedjél velünk érdemünk szerint; hanem irgalmasságod szerint rontsd meg a reánk törő ellenség gonosz szándékát, melyért szent nevedet dicsérjük örökön örökké. Amen.

II. Könyörgés.

Seregeknek Ura! ki a hadakat vezérled, és a benned bizóknak üldözőit hatalmas kezeddel megrontod: segéljed a te irgalmasságodhoz folyamodó szolgáidat; hogy ellenségeinek dühösségét lenyomván, véghetetlen hálaadással dicsérjük sz. nevedet. Adj békességet, Uram! a mi időnkben; mert nincs egyéb, ki mi érettünk hadakozzék, hanem csak te, mi Urunk és Istenünk.

Ur Isten! kitől származnak a szent kivánságok, jó tanácsok és tökéletes cselekedetek, adj a te szolgáidnak oly békeséget, melyet e világ nem adhat; hogy a mi szivünket parancsolataidba foglalván,

ellenségünk félelmétől megmenekedjünk, és a te szárnyaid árnyéka alatt csendességben éljünk.

Ur Isten! te tudod, hogy mi az emberi gyarlóság miatt ennyi sok veszedelem között bátorságosak nem lehetünk; adj azért nekünk testi és lelki erőt, hogy a mit büneinkért szenvedünk, hatalmas, segitségeddel győzedelmesen viselhessük.

Békességnek és szeretetnek Istene; kinek ismerete igaz élet, és szolgálata igaz uraság: őrizd a te szolgáidat minden háboruságtól, hogy a kik benned bizunk, ellenségek fegyverétől meg ne emésztessünk.

Békességszerető Isten! ki a hadakat elrontod, kitől származik az igaz egyesség és békesség; oltalmazd hiveidet minden ellenség gonosz szándékától, hogy csendes békességben vigan és bátran szolgáljanak a te sz. Felségednek.

Örök mindenható Ur Isten! ki az eget és a földet gondviseléseddel vezérled és igazgatod: hallgasd meg kegyelmesen a te néped könyörgését; és adjad a mi időnkben békességednek csendességét.

Ur Isten! a benned bizóknak erős gyámola: hallgasd meg kegyelmesen könyörgéseinket; és mivel nálad nélkül mindenekre elégtelen az emberi gyarlóság, adj szent malasztot, hogy parancsolataidnak utaiban mind akaratunkkal, mind cselekedetünkkel neked kedveskedjünk; mert semmi háboruság nem árthat nekünk, ha semmi vétek nem uralkodik rajtunk.

Emlékezzél meg Uram! a te sz. Fiadnak testa-

mentomáról, ki születésekor békességet hirdettete angyalai által, és mennybe menetelekor békességet hagya nekünk is örökségül: és őrizz meg minket békességes csendességben.

Örök mindenható Ur Isten! kinek kezében vagyon minden országok birodalma, tekints irgalmas szemeiddel a keresztények segitségére; s a magok erejében dicsekedő hitetleneket és tévelygőket rontsd meg hatalmas kezednek erejével: hogy mind e világ megismerje, hogy te vagy, a ki mi érettünk hadakozol.

Ur Isten! ki a hozzád térőknek fohászkodásait, és a keseredetteknek kivánságait meg nem utálod: hallgasd meg kegyelmesen könyörgésünket, melylyel hozzád kiáltunk inségünkben, és rontsd meg minden testi s lelki ellenségeink incselkedéseit; hogy semmi ellenkezésben meg ne győzessünk, hanem kiszabadulván minden veszedelemből, méltó hálaadással dicsérjük sz. nevedet. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

III. Könyörgés.

Végtelen irgalmasságnak Istene! ki haragodban sem felejtkezel el kegyelmességedről, noha száma nincs sok gonoszságunknak, melyekkel téged haragra inditottunk; mindazáltal a te nagy irgalmasságodért kérünk téged, hogy gonoszságainkat magad ostorozzad atyai kezeddel; és ne adj ellenségeink kezébe: mert jobb nekünk irgalmas kezeidbe akadnunk, hogysem a hitetlenek hatalmába.

Erőtlenek vagyunk, Uram! mert a mi vétkeink elvették szivünket, bátorságunkat és erőnket. Reánk teljesedett a Mózes által irott fenyegetésed; és mivel nem szolgáltunk hiven neked, elfogyatkoztunk, és megkevesedtünk sok ostorozásod között. De irgalmas, kegyelmes Isten! töröld meg egyszer a te véres fegyveredet; tedd be hüvelyébe ellenünk kivont éles tőrödet; elégedjél meg Urunk ennyi inségünkkel. Ne nézd a mi gonoszságainkat; hanem a ki Ábrahámért és Izsákért könyörülél ezer izig háládatlan maradékaikon, könyörülj mi rajtunk is, szerelmes szent Fiadért, kinek mi fiai vagyunk. Tekintsd ama régi szenteket is, kik a mi országunkban neked hiven szolgáltak: szent Mártont, szent Jeromost, sz. István, sz. László királyt, sz. Imre herczeget, sz. Erzsébetet és sz. Margit asszonyt.

Emlékezzél meg Uram: a te régi irgalmasságaidról; és miként Mózes könyörgésére nézvén, megveréd az amalekitákat, Izaiás kérésére száznyolczvanezer embert levágattál angyaloddal, Elizeus kérésére a sziriai hadat megvakitád: ugy minket is, kik haragod ellen alázatos könyörgéssel viaskodunk, ments meg a hitetlen népnek erejétől; és az oktalan felfuvalkodott Goliátot kicsiny seregednek erőtlen voltával rontsd meg: hogy nyilván legyen mindeneknél, hogy nem a mi erőnk, hanem a te hatalmad szabadit meg minket minden gonosztól Amen.

IV. A 178. zsoltárból.

Uram! a te örökségedbe jöttek a pogány népek, megfertőztették templomaidat, városaidból kerteket csináltak, szolgáid testét égi madarak és földi vadak szaggatják, a te városaidban vér foly, és nincs ki eltemesse fiaidat. Gyalázatja vagyunk, Uram! a szomszéd nemzetségeknek, csufjai és játékai vagyunk a körülünk lakó népeknek. Meddig tart, Uram! ellenünk felgerjedett haragodnak tüze?

Öntsd ki, Uram! haragodat azokra, kik téged nem dicsérnek, sőt sz. nevedet káromolják. Meg ne emlékezzél a mi régi vétkeinkről; győzze meg a te irgalmasságod a mi gonoszságunkat, mert teljességgel elnyomorodtunk.

Segélj minket üdvösségünknek Istene! A te nevednek dicsőségeért szabadits meg minket, s irgalmazz nekünk; hogy a te ellenségeid, a pogány nemzetségek, ne csufolhassanak minket, kérdezvén: „Hol vagyon Istenünk?“ A te szolgáidnak vére, mely kiontatott, menjen elődbe; tömlöczben heverő fiaidnak óhajtását halld meg, és fizess meg illő mértékkel ellenségeinknek, a te neved káromlóinak; mert mi a te néped vagyunk Uram! és nyájadnak juhai, kik holtig dicsérünk téged. Ébredj fel Uram! és kergesd el a te ellenségeidet. Mint a viasz elolvad a tüz előtt, ugy olvaszd el a pogányok hatalmasságát.

Én Istenem! te vagy a mi oltalmunk és erősségünk, nyavalyáinknak erőssége. Ennekokáért nem

rettegünk, ha a föld megindul és a hegyek elhanyatlanak. Rontsd el, Uram a mi ellenségeink fegyverét, hogy békességben dicsérjük sz. Felségedet. Amen.

Az ó szövetségbeli hivek könyörgései.

Uram! szinte oly könnyü neked a kevés, erőtlen sereg által megszabaditanod népedet, mint az erős, roppant sereg által. Segélj meg minket Ur Isten! mert te benned és a te sz. nevedben vagyon minden bizalmunk. Te vagy a mi Urunk Istenünk; le ne nyomjon minket az emberi erőnek sokasága. Te vagy a mi atyáinknak Istene, az egeknek és országoknak Ura; te kezedben vagyon minden hatalom és erősség; és nincsen, ki ellened állhasson. Imhol feltátották reánk torkukat a mi ellenségeink; nem ostorozod-e meg őket? Nekünk nincs annyi erőnk, hogy a reánk rohant sokaságnak ellene állhassunk. De mikor nem tudjuk, mit kelljen cselekednünk, csak az vagyon hátra, hogy szemeinket te hozzád forditsuk. *(Krón. II. 20, 6.)*

Te vagy Uram! a mi Atyánk és Megváltónk; fordulj hozzánk Ur Isten! és ne utáld meg a te örökségedet. A te népedet meghódoltatták, templomaidat és városaidas elpusztitották; olyanok lettünk, mintha nem te uralkodnál rajtunk; mint a falevelek, lehullottunk, és a mi gonoszságunk, mint a szélvész, szerte hányt minket. Nincs, ki megengesztelje sz. nevedet, ki felkeljen és megtartóztasson tégedet. Elrejtetted szinedet előlünk, és megrontottál minket

hamisságainkért. De Uram! te vagy a mi Atyánk: mi pedig kezed alkotmányai vagyunk. Elpusztultak Uram! a te szép városaid; szentegyházaid puszta barlangokká változtak: tüztől megemésztettek minden ékességeink. *(Izai. 63. 16. és 64, 8.)*

Seregeknek Ura, Izraelnek Istene! ki kerubimok felett ülsz, csak te vagy egyedül minden országoknak Istene. Fordulj felénk Uram! és hallgass meg minket. Nyisd meg szemeidet, és lássad s halljad ellenségeink káromlásait. Szabadits meg Uram minket az ő kezeikből; hogy e világnak minden országa megismerje, hogy csak te vagy igaz Isten. *(Izai. 37, 16.)*

Igaz vagy Uram! minden cselekedetedben. Mind ezeket méltán és érdemünk szerint küldötted reánk álnokságainkért; mert vétkeztünk ellened, elszakadván tőled, és a te törvényedet megvetvén. Azért mindezeket igaz itéleted szerint bocsátottad reánk, és méltán adtál minket ellenségeink hatalmába. De a te sz. nevedért, ne hagyd mindvégig ezt az igát nyakunkon; ne vond meg tőlünk irgalmasságaidat. Töltsd be fogásaidat. Ime te hozzád térünk teljes szivünkből, és te előtted rettegvén, irgalmasságot kérünk. Ne szégyenits meg minket; hanem cselekedjél velünk a te szentséged és véghetetlen irgalmasságod szerint. Szabadits meg minket, és a te nevedet dicsőitsd meg Uram! hogy megszégyenüljenek, kik a te népednek veszedelmét szomjuhozzák; és megrontván az ő hatalmasságukat, megismerjék, hogy csak te vagy igaz Isten. *(Dániel. 3, 26.)*

Hallgasd meg Uram! a te szolgáid könyörgéseit, és tennen magadért mutasd meg sz. szinedet. Fordulj felénk Uram! és hallgass meg minket. Nyisd fel szemedet, és lásd a mi pusztaságainkat; mert elpusztultak azok a városok, melyekben a te neved tisztelteteti. Uram! nem a mi érdemünkben, hanem a te irgalmasságodban bizunk, és könyörgünk neked. Hallgass meg Uram! irgalmazz Uram! vigyázz reánk Ur Isten! és ne késsél tennen magadért. *(Dániel, 9, 17.)*

Megismertük Uram! a mi gonoszságainkat, és atyáink vétkeit. A te nevedért ne gyalázz meg! hanem emlékezzél velünk vetett frigyedről. Vétkeztünk atyáinkkal egyetemben, hamisan cselekedtünk, gonoszságban heverünk. Te irgalmas Isten! könyörülj rajtunk: vagy ha vétkeinkért akarsz büntetni, a te kezeiddel ostorozz minket, és ne add a te népedet hitetlen kezébe: hogy a hitetlenek között, a te gyalázatodra, azt ne fogják mondani: „Hol vagyon az ő Istenök?“ *(Jerem. 10, 23.)*

Mindenható Isten, istenek Istene! nagy veszedelmünkben és szomoruságunkban te hozzád kiált a mi lelkünk. Hallgass meg Uram! irgalmazz Uram! mert te irgalmas Isten vagy; könyörülj rajtunk, mert te ellened vétkeztünk, ki örökké megmaradsz, mi pedig elveszünk. Uram, mindenható Ur Isten! Izraelnek Istene! hallgasd meg most az Izrael halottainak, és az ő fiaiknak könyörgését, kik ellened vétkeztek, és nem hallgatták az ő Urok Istenök szavát, és azért ragadt mi hozzánk a sok veszedelem. Meg ne

emlékezzél a mi atyáinknak álnokságairól; de most emlékezzél meg a te sz. nevedről: mert te vagy a mi Urunk Istenünk és felmagasztalunk tégedet. Azért add a te félelmedet szivünkbe, hogy segitségül hivjuk a te nevedet, és dicsérjünk téged fogságunkban. *(Baruch, 1, 3.)*

Te mindenható király! kinek hatalmában van minden lény és akaratod ellen nem állhat senki, ha ki akarsz inségünkből menteni. Te teremtetted az eget és földet, ezekben való lényeket, senki nem állhat Felséged ellen. Azért Ábrahámnak Istene; kegyelmezz a te romlott népednek. A mi ellenségeink el akarnak minket veszteni, a te örökségedet ki akarják gyomlálni. Ne utáld meg Uram! a te örökségedet, a melyet megváltottál. Hallgasd meg a mi könyörgésünket és kegyelmezz a te örökös népednek. Forditsd örömre bánatainkat, hogy dicsérhessünk tégedet életünkben. *(Eszter 15, 8.)*

Gyüjtsd ismét földükre az elszállingózott népnek sokaságát; a pogány fogságában heverő rabokat szabaditsd meg rabságukból; rontsd meg az ellenünk feltámadott népek dühösségét: hogy megismerjék minden nemzetségek, hogy te vagy a mi Istenünk. *(Makk. II. 1. 24.)*

Te Ezekiás király idejében, elküldvén szent angyalodat, megrontád a Szennakerib hatalmát. Most is oh egeknek Ura! bocsásd el a te szent angyalodat mi előttünk, és rettentsed meg azokat, kik téged káromlanak, és a te néped ellen viaskodnak. *(Makk. II. 15, 22.)*

Irgalmazz Ur Isten! és kegyelmezz a te népednek. Ne add a te örökségedet gyalázatra, hogy ezen uralkodjék a pogányság. Rémitsd meg a te ellenségeidet, rontsd meg hatalmokat; ismerjék meg, hogy nincs több Isten náladnál *(Joel, 2, 17. Sirák. 36, 2. Siral. 5. 5.)*

Más könyörgés.

Irgalmas, kegyelmes Ur Isten! ki a te végtelen jóvoltodból nem ostorozod bünös fiaidat érdemök szerint, hanem kegyes atyai kezedet büntetésedben is megismerteted: elégedjél meg a te népednek az ideig való számtalan inségével, nyomoruságával és rabságával. Forditsd haragodat a szent nevedet káromló pogányokra, és rontsd meg a te kicsiny sereged erejével dühösségöket.

Emlékezzél meg a te régi irgalmasságodról, és miként Ábrahámot bátoritád, hogy három század magával a négy kevély király seregét megverné; Gedeont is három század magával a Madián ellen győzedelmessé tevéd; a filiszteusokat Jonatás- és az ő inasával megveréd; amaz iszonyu Goliátot is egy fegyvertelen pásztor erejével megöléd: most is azért seregeknek Ura! hallgasd meg könyörgésünket, és a te nevednek dicsőségére rontsd meg ellenségünk hatalmasságát. Még nem rövidült meg Uram! a te hatalmad, sem kegyelmességed meg nem fogyatkozott. Ujitsd meg azért a te régi hatalmad és irgalmasságod jeleit. És miképen amaz istenfélő Theodozius császárnak imádságaért oly szelet támasztál a

te néped ellen viaskodó Eugeniusra, hogy nyilait önnön hadára visszavitte, és kezeikből a paizst kiragadá; azonképen most is ne nézd a mi vétkeinket, hanem alázatos könyörgéseinkért szabaditsd meg hozzád folyamodó bünös fiaidat.

A te szenteidet küldd hadunk oltalmára és vezérlésére. Mint régenten Theodozius erőtlen seregét szent Fülöp és sz. János apostolok által vezérléd és bátoritád: mikor a pogányok ellen tizedik János pápa hada viaskodék, sz. Pétert és sz. Pált oltalmára bocsátád; Rhodus városát is ugyanezek által régenten megőrzéd, és Attilát visszatartád a kereszténységnek iszonyu rablásától; a persiai király erejétől Szergiopolist megőrzéd a te szenteidnek fényes serege által, melyet a pogány nép szemével látván, megrémüle; a te néped szabadulásaért viaskodó Makkabeus segitségére, felfegyverkezett férfiakat bocsátál mennyekből, kik a te népedet megőrzék és ellenségeiket meggyőzék: most is azért Uram! a te angyalaid és szenteid által, rémitsd meg a pogányokat, hogy megszabadulván minden inségünktől, vigan szolgálhassunk neked. A te ellenségeid pedig megismervén hatalmasságodat, te hozzád térjenek. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Utikai Viktor püspök könyörgése.

Istennek szent angyalai! kik mindenkor szorgalmatosak vagytok a reátok bizott szolgálatban: azokért, kik a boldogságnak örökösei, tekintsetek ezekre a tartományokra, melyek régen szentegyházakkal

rakva valának, mint elpusztultak! És noha ezelőtt számtalan egyházi renddel fel valának ékesittetve, de most özvegyen és letapodtatva, gyászban ülnek. Tekintsétek és lássátok meg, hogy a mi Istenünk városa alávaló lett, és megfertőztetett az ő ellenségeitől. Minden ékességétől megfosztották, és megrutitották az Ur templomait a pogány népek, kiknek nem volt szabad csak be is menni ezekbe. Minden utczája sír az Ur városának; mert nincs, a ki ünnepnap beléje menjen! megfosztatott minden ékességétől, gyönyörüségétől. Az ő leányai és ifjai, kik a klastromokban neveltettek vala, rabságba és halálnak fogságába vitettek. Ti azért, kik bátorsággal könyörögtök, mennyei angyalok! jelentsétek Istennek, hogy keserüségben vagyon az ő népe a pogányok között, és nincs ki vigasztalja őt; hanem bánatjában epével és eczettel itatják őt, az ő jegyese kinjainak példájára, ki azért szenvedett, hogy kövessük az ő nyomdokait.

Ti szent patriárkák! kiknek magvából származott a földön viaskodó anyaszentegyház, kérjétek az Istent érette.

Ti szent próféták! segitsétek imádságtokkal a keserüségbe merült gyülekezetet, melyet az ó testamentomban prófétálva hirdettetek.

Ti szent apostolok! legyetek segitségül annak a nyájnak, melyet sok fáradtságtokkal gyüjtöttetek egybe; mikor e világot mint Krisztust hordozó gyors lovasok, bejártátok. De te főképen sz. Péter! miért hallgatsz, és viselsz gondot azokra a juhokra, melyeket az Ur ilyen szorgalmatosan reád biza? Te pogá-

nyok mestere sz. Pál, ki Jeruzsálemtől fogva Spanyolországig hirdetéd az evangeliomot: lásd, mit cselekesznek az eretnekek, és mint nyögnek a te fiaid a fogságban! Mindnyájan Istennek apostolai s egyéb szentei! könyörögjetek érettünk.

Jól értjük méltatlan voltunkat, hogy érettünk könyörögjetek; mert ezek a nyavalyák nem próbául küldettek reánk, mint a szentekre, hanem gonoszságunkért érdemelt büntetésül. Mindazáltal könyörögjetek a ti gonosz fiaitokért is, mivel Krisztus könyörge ellenségeiért. Legyen elég eddig való büntetésünk. Az ostorozó angyalnak mondassék: elég immár, tartóztasd meg kezedet. Ismerjük és tudjuk, hogy bününkkel nyertük ezt a gyalázatot; mert nem engedtünk a mi Istenünk törvényének. De leborulván, könyörgünk, hogy meg ne utáljátok a szegény bünösöket, azért, a ki titeket apostoli méltóságra és az örök boldogságra választott, a mi Urunk Jézus Krisztusért, ki él és uralkodik mindörökön örökké. Amen.

A tévelygések kigyomlálásaért.

I.

Ur Isten! ki az eltévelyedteknek igazságod fényességét meg szoktad jelenteni, hogy te hozzád térjenek: adjad, hogy mindnyájan, akik keresztény nevet viselnek, minden tévelygésnek homályát és a keresztény névvel ellenkező hamisságot megvetvén, a te igazságodhoz ragaszkodjanak. Örök mindenható Isten!

ki senkinek nem akarod veszedelmét, tekints az ördögtől megcsalatott lelkekre, hogy minden eretnekségnek hamisságát elhagyván, a tévelygők szive igazságodnak egyességére térjen. Igaz és szorgalmatos gondviselő pásztorunk! ki az elveszett juhot megkereséd és a füstölgő csepüt nem oltod: tekints kegyelmes szemeiddel az eltévelyedtekre, keresd fel az elveszetteket, gyógyitsd meg a megsebesülteket, nyisd meg a vakok szemeit és a siketek füleit: hogy megértvén veszedelmes állapotjokat, a te igaz ösvényeidre térjenek, és velünk egyetemben egy szivvel lélekkel dicsérjék a te sz. Felségedet. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

II.

Örök mindenható Isten! emlékezzél meg, hogy a pogányok és eretnekek lelke is a te alkotmányod, melyet tennen hasonlatosságodra teremtettél. Ime Uram! ezekkel a te boszuságodra a pokol telik. Emlékezzél meg Uram! hogy ezekért is a te szent Fiad szörnyü halált szenvedett. Ne szenvedd Uram! tovább, hogy a te szent Fiad, és az ő igaz tudománya gyaláztassék a hitetlenektől. Hanem a te anyaszentegyházadnak, és az ő fiainak könyörgését bocsásd elődbe; és a te végtelen irgalmasságod szerint vedd el a hitetlenségnek vakságát a tévelyedtek szivéről. Gyüjtsd egy akolba az elszéledt nyájat; hogy mindnyájan megismerjenek tégedet, és a kit te elküldöttél, a mi Urunk Jézus Krisztust, kinek dicsőség örökké. Amen.

III.

Irgalmas Isten! ki minket azon egy örök életnek reménységére hivtál, hogy mint te egy vagy, és egy a te tőled rendelt keresztség; ugy mindnyájan egy hitben egyenlő értelemmel, egy szivvel szolgáljunk neked; kérem sz. nevedet, adj Szentlelket szivünkbe, hogy mindnyájan egyet értsünk, egyet valljunk, és a te akaratodban való egyességet szorgalmatosan megtartsuk. Mindnyájan azon egy pásztornak gondviselése alatt, egy akolban legyünk, és téged minden visszavonás, gyülölség, egymás rágalmazása nélkül dicsérjünk. Téritsd meg Uram! a te elszéledett juhaidat; vedd el a homályt sziveikről; nyisd meg a siketek füleit; világositsd meg a vakok szemeit, és a te igaz tudományodra tanitsd meg a tévelygőket a te szerelmes szent fiad a mi Urunk Jézus Krisztusnak által. Amen.

IV.

Uram Jézus Krisztus, hiveidnek erős oltalmazója és igazgatója! te hozzád, mint bátorságos oltalmunkhoz folyamodunk! mert a te gyülekezetednek hajóját a felindult tengernek habjai el akarják meriteni. Ébredj fel Uram! és ne forditsd el mind végig szemeidet rólunk; szabadits meg Uram! minket, mert elveszünk a háborus szélvészben, és a pokolnak ereje elhatalmasodik rajtunk, ha te nem segitesz minket.

Meddig tart Uram! ez a botránkozás, és a te haragodnak tüze, mely felette elhatalmasodott, és sok

tartományt megemésztett? Meddig dulja és rutitja Uram! ez a kegyetlen erdei vad a te szőllődet, és tapodja lába alá a te gyülekezetedet! Nagytürelmü Isten! nyujtsd ki a te erős karodat és zabolázd meg ellenségünk hatalmát; mert ime megemésztették Jákobot, és az ő városait elpusztitották, a te házadat megfertőztették, és a te varratlan köntösödet elmetélték, a te jegyesedet, az anyaszentegyházat meggyalázták ellenségeid.

Megérdemlettük Uram! a te ostorodat sok gonoszságunkkal! de ime hozzád térvén, buzgó szivvel kérünk téged: ne nézd a mi gonosz érdemünket, hanem a te jóvoltodat és igéretedet. Engeszteltessél meg Uram! és ne add a te örökségedet idegenek zsákmányára, kik csufolják a te népedet, és örülnek ennek gyalázatán. Meg ne utáld Uram! a te jegyesedet, az anyaszentegyházat; hanem szabaditsd meg minden visszavonó ellenségeinek szidalmától. Épitsd fel ismét Jerusálemnek eldült falait: hogy a te végtelen jóvoltodért méltó hálaadással dicsérhessenek tégedet a te szolgáid mind örökön örökké. Amen.

Az anyaszentegyházért.

Irgalmasságnak atyja! ki a Szentlélek által és szent igéd által kisded nyájadat összegyüjtéd, és széles e világon elterjesztvén, e mai napig annyi tévelygések, üldözések, háboruságok között igazgattad, vezérletted, igaz tanitók által legeltetted és a pokol kapui ellen győzedelmessé tetted; megőrizvén szent

igédnek igaz értelmében, és a tőled rendelt szentségeknek igaz sáfárkodásában, adjad szent nevedért, hogy a te hajódat a felháborodott tengeri habok le ne nyomják és el ne meritsék; hanem amaz igaz fundamentomon, az általad lerakott erős kősziklán, épen maradjon a te épületed. Őrizz meg minket Uram! szárnyaid alatt minden hitujitásnak és tőled rendszerint küldött pásztor nélkül való szállongó gyülekezetnek tévelygésétől; hogy végig tökéletesen megmaradván igazságodban, egy szivvel lélekkel dicsérhessük szent Felségedet. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Lelkipásztorainkért.

Kegyes és kegyelmes Atyánk! ki szent Fiad által azt parancsolád, hogy igaz és hiv munkásokat kérjünk tőled a te aratásodra, kik megszegjék az igaz tudományok kenyerét a tudatlan éhező községnek, legeltessék az anyaszentegyházat, melyet szent Fiad vérével megváltál és e világnak felháborodott tengeréből hálódba hajtsák a választottakat: tekintsd meg Uram! a te meződet; mert megért immár az aratásra a te jó magvad. De nincs, a ki betakarja s megőrizze az ellenségnek konkolyától, az erdei fenevadnak dühösségétől. A kisdedek szájoktátva várják; de nincs, ki megszegje nekik a te igédnek kenyerét, és elpusztult örökséged a tudatlanság miatt.

Sokan vannak, kik tanitó nevet viselnek, de béresek levén, magokat keresik, nem a megfeszült Krisztust! kik gonosz példájokkal, tudatlan restségökkel

botránkozásnak kövei lettek, és mikor ők alusznak, konkolyt hint az ellenség a te vetésedbe. De te, oh mi édes Istenünk és jó pásztorunk! adj nekünk kedved szerint való lelkipásztorokat, kik az uj testamentomnak méltó szolgái, s az isteni titkoknak hiv sáfárai legyenek; kik mint jó vigyázó őrállók, igazán intsék a te népedet, tisztán magyarázzák szent igédet, apostoli szeretettel hordozzák elbágyadt juhaidat, az elesetteket fölemeljék, a megkeseredetteket vigasztalják, vezérei legyenek a vakoknak, nem kénytelenségből, nem ocsmány nyereségért és hasznocskáért, hanem tiszta szivből, bátran tanitsák az igazságot, és ne szenvedjék, hogy minden tudománynak szelétől ide és tova hordoztassanak a hivek.

Ne büntess Uram! minket érdemünk szerint, ne ereszd a te szent igédnek lelki éhségét közünkbe; távoztasd el nyájadtól a juhok gyapjába s a te szent igédnek álorczájába öltözött ragadozó farkasokat, kiket nem te küldöttél, hanem magok futottak örökséged pusztitására. Nem béreseket, hanem igaz lelkipásztorokat adj nekünk, kik jó példáju erkölcsökkel minden tökéletességre igazgassák a juhokat; hogy a pásztorok fejedelmétől meghervadhatatlan koronát nyerhessenek. A mi Urunk Jézus Krisztus által mind örökön örökké. Amen.

Fejedelmekért és tisztviselőkért.

Irgalmas Isten, uraknak Ura, királyok királya! ki a te apostolod által megparancsolád, hogy a feje-

delmekért és tisztviselőkért alázatosan könyörögjünk neked, hogy az ő gondviselésök alatt csendes és békességes állapotban élhessünk. Tekints kegyelmesen a te népedre, s adj oly fejedelmeket, birákat, hadnagyokat nekünk, kik a te tőled vett birodalommal szent neved tisztességére, az anyaszentegyház épületére, az ország javára éljenek, nem az önnönmagok kevélységére vagy fösvénységére.

Tőled vagyon Uram: a hatalom és birodalom, te szolgáid és helytartóid a fejedelmek; kiket a végre rendeltél, hogy az ártatlanokat oltalmazzák, a gonosztevőket büntessék. Nekünk pedig megparancsolád, hogy ha lelkiismeretünket meg nem akarjuk sérteni, ezeknek engedjünk, adónkat megadjuk, tiszteljük őket, és ne szidalmazzuk azokat, kiket tennenmagad, ugy mint helytartó szolgáidat, isteneknek neveztél és az ő szivöket kezeidben hordozván, oda térited, a hova akarod. Adj azért okosságot, értelmet, bölcsességet a te képedre teremtett embereknek, hogy minden igazságban, személyválogatás és ajándékkivánás nélkül, isteni félelemmel parancsoljanak. Ne nézd Uram! a mi álnokságainkat, kik azt érdemlettük, hogy haragodban álnok és képmutató, hamis urat adj nekünk; és rettenetes itéleted szerint, megvonván Szentlelkedet tőle veszedelembe vigy minket; mert a községnek gonoszságaért szoktad te Uram! a fejedelmeket vakságra bocsátani; miképen a zsidók ellen való haragodból felinditád Dávidot, hogy megszámlálja népét, melyért hetvenezer embert megölél.

Ne büntess Ur Isten! minket bününk szerint, és

a mi gonoszságunkért el ne vedd Szentlelkedet fejedelmeinktől és biráinktól; hanem a te végtelen jóvoltod szerint igazgasd őket minden igazságra, és oltalmazd minden veszedelemtől. Legyenek igazságszeretők, igaz törvénytevők, árvák és özvegyek oltalmai, nyomorodtak segitségei, a keresztény anyaszentegyháznak dajkái; kik se ajándékot ne szeressenek, se személyt ne válogassanak, se a magok hasznát ne keressék, hanem a reájok bizott községnek csendes boldogságát szomjuhozzák mindenkor a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Döghalál távoztatásáért.

Irgalmas kegyelmes Isten! vétkeztünk atyáinkkal egyetemben, hamisat cselekedtünk, bünbe merültünk. Mindnyájan elhanyatlottunk és haszontalanokká lettünk. Megérdemlettük azért Uram! haragodat, és ezeket a tüzes, mérges nyilaidat, melyekkel ostorozol minket. De könyörgünk sz. Felségednek a te szerelmes sz. Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ne büntess minket érdemünk szerint, hanem a te végtelen jóvoltod és irgalmasságod szerint légy irgalmas nekünk és vedd el rólunk csapásodat. Mutasd meg nekünk irgalmasságodat, és a hirtelen haláltól szabadits meg minket szent nevedért.

Ha pedig elvégezett akaratod Uram! hogy megbüntess minket, és meglátogassad gonoszságainkat: ebben is legyen szent akaratod; csak adj erőt, hogy ostoraid között kétségbe ne essünk; és az ideigvaló

büntetés szabaditson meg minket az örök kárhozattól; mert azért ostorozol Uram! minket, hogy e világgal együtt el ne veszszünk. Jobb azért én Istenem! tennen kezeddel ostorozz minket, hogy sem ellenségeink által; mert nagy irgalmu Isten vagy te, és haragodban sem felejtkezel el irgalmasságodról. Azért irgalmazz Uram nekünk a te nagy irgalmasságod szerint, szerelmes sz. Fiadnak a mi Urunk Jézus Krisztusnak sz. vére hullásaért. Amen.

A litániákban alkalmatos könyörgések vannak döghalál ellen.

A föld gyümölcseért.

Mennynek és földnek Ura, ki a te végtelen jóvoltodból és atyai gondviselésedből a földet gyümölcsössé tevéd, hogy az embereknek és oktalan állatoknak bőséges táplálást adj: a te jóvoltodért könyörgünk neked, öntsd ki áldásaidat mi reánk és adj testünk táplálására bőséges eledelt. Be ne szegezd vétkeinkért az eget, hanem a te régi irgalmasságodról megemlékezvén, miképen a keresztények kérésére, Antonius pogány császár hadának alkalmatos esőt adál szomjuságában, Illés próféta kérésére megnyitád az egeket: ugy most is alkalmatos esővel öntözzed a földet, illendő szelekkel tisztitsad a levegőt és éltető eget, őrizd minden égi háborutól a te szolgáidnak testi táplálását; hogy mind testi, mind lelki eledelben bővelkedvén, vigan és nagy örömmel szolgálhassunk szent Felségednek, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Esőért.

Ur Isten! kiben élünk, mozgunk és vagyunk, adj alkalmatos esőt minekünk; hogy e mostani szükségünkben sz. Felségedtől megsegittetvén, az örökkévaló jókat tökéletesebben keressük, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Az égi háboruk.

Nagy hatalmu Isten, ki megmutatod hatalmasságodat mind az égen, mind a földön, mikor a felhőkből adott szavaddal a földet megrendited, a hegyek fundamentomát meginditod, mennyköved nyilaival rettented a bünösöket, és a te akaratodnak engedő tüzet, fergeteget, mennykövet a gonoszok ellen bocsátod; könyörgünk sz. Felségednek, oltalmazz minket, a mi hajlékunkat, és hozzánk tartozókat minden veszedelemtől, égi háborutól, tüztől, mennykő-ütéstől és jégesőtől.

Az Atya Isten, ki az ő szerelmes szent Fiát érettünk adta, őrizzen meg minket. A názárethbeli Jézus Krisztus, ki mi érettünk megfeszitteték, tartson meg minket. A Szentlélek Isten, ki minket megszentelt, őrizzen meg minket és hozzánk tartozóinkat minden veszedelemtől. Amen.

A bünösök megtéréseért.

Mindaddig nem tudtuk, Uram! az ember lelkének becsületes méltóságát és drága voltát, mig te, ki

mindeneket nyilván ismersz, magas mennyből alá nem szállál, és véredet nem ontád lelkünkért. De ime Uram! az ördög csalárdsága, és e világ álnoksága sokakat megvakitott, kik saját lelköket, a te halálodnak árát, fáradságaidnak jutalmát meg nem becsülik; hanem a gonoszságnak undokságaiért, e világi szemfényvesztő hivságokért elvesztik lelköket, és ismét az ördög rabságába ejtik.

Uram! nyisd meg ezeknek a vakoknak szemeit szent nevedért, hogy lelkeiket, melyeket te annyira becsülél, megbecsüljék, és szent malasztod által büneiket elhagyván, életöket megjobbitsák. Ne hagyd elveszni én Istenem! ezeket a lelkeket, melyeket ily nagy fáradsággal keresél, ily nagy kinaiddal megváltál: hogy a te ellenséged, a sátán ne dicsekedhessék te ellened. Törd meg Uram! a te szent félelmeddel a bünösök szivét; gerjeszd fel jó kivánságokra akaratjokat, erősitsed lelkökbe öntött szándékjokat: hogy a te végtelen irgalmasságod által, büneiket elhagyván, életöket megjobbitván, hiven szolgáljanak neked, ki élsz és uralkodol mind örökön örökké. Amen.

VIII. Orbán pápa imádsága.

Szemeid elé terjesztjük, Uram! vétkeinket; összehasonlitván velök a csapásokat, melyek amazokért ránk szállottak.

Ha tekintjük a gonoszt, mit cselekedtünk; kevesebb, a mit szenvedünk; több, a mit érdemel-

tünk; sulyosabb, a mit elkövettünk; könnyebb, a mit viselünk.

Érezzük a bünnek büntetését rajtunk; de azért mégis átalkodva vétkezni meg nem szününk.

Gyötrődik a keseredett lélek bennünk; a nyakassággal azonban fel nem hagyunk.

Eltikkad fájdalmában életünk: ennek jobbitásán valósággal még sem iparkodunk.

Ha várakozol, nem jámborodunk; ha boszut állasz, nem tart sokáig jobbulásunk.

Megvalljuk dorgáltatásunkban, a mit helytelenül cselekedtünk; de a látogatás után hamar elfelejtjük, a mit sirattunk.

Ha kinyujtod fenyitésre kezedet, igérjük, hogy a tenni valókat megteszszük; ha felfüggeszted büntető eszközeidet, igéretünket nem teljesitjük.

Ha sujtasz minket, kiáltunk, hogy kegyelmezz nekünk; ha megkegyelmezesz, ujolag mintegy késztetünk téged, hogy sujtogass minket.

Előtted, Uram! bünösöknek valljuk magunkat, és ismerjük, hogy, ha csak kegyelemből nekünk meg nem engedsz, méltán elvesztesz minket.

Add meg tehát, mindenható Atya! érdemünk nélkül, a mit kérünk; miután semmiből alkottad, akik téged kérjenek. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Könyörgés.

Örök, mindenható Isten! szomoruak vigasztalója, bajlódók oltalma, jussanak elődbe mostani szükségünk-

ben hozzád folyamodóknak könyörgései; és, hogy kivánt segedelmedet foganatosan tapasztalhassuk, add hogy a bünöktől lelkeinket mindenkép megtisztogassuk: mert ugy nem fog nekünk ártani semminémü viszontagság, ha semmi gonoszság sem tartózkodik bennünk.

Ur Isten! alázatosan könyörgünk, ne vesd meg inségében hozzád kiáltó népedet: hanem szent nevednek dicsőségeért, nyujts segedelmet a nyomorultaknak.

Kérünk Uram! tekintsd segitőleg mostani szükségünket: és boszuállásodat, melyet érdemlünk, távoztasd el kegyelmesen tőlünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Imádság uj év napján.

Ur Isten, mennyei Atya! ki a könyörületesség atyja, és minden vigasztalás Istene vagy, vedd szivünk mélyéből eredő hálánkat, hogy éltünket kezdete óta oly csudálatosan föntartottad, s egészen ez uj évig, oly számos veszedelmek közt is kegyesen megóvtad. Kérünk téged a te szerelmes Fiad, és az ő drága sz. vére által, melyet ma, körülmetéltetésekor először ontott ki érettünk; bocsásd meg vétkeinket, melyeket a mult évben parancsolatid ellen elkövettünk, s melyek miatt kegyelmedből kiesvén, büntető haragodat megérdemeltük. Ah! őrizz meg minket ez uj esztendőben és mindenkor minden büntől, s minden testi és lelki szerencsétlenségtől. Öregbitsed és erősitsd bennünk a hitet, a reménységet és szeretetet.

Engedd, hogy mától fogva egész életünk végeig, érzelmeink, gondolataink, szavaink és cselekedeteink, melyeket ezennel mindenkorra neked felajánlunk, isteni akaratod szerint intéztessenek, és hogy minden gonoszt diadalmasan legyőzvén, a jót állhatatosan gyakorolhassuk. Adj Uram! békeséget a mi napjainkban; távoztasd el tőlünk a csapásokat. Add a te erősségedet és tanácsodat uralkodó fejedelmünknek; hogy alatta az anyaszentegyház és az ország békéje háboritatlan bátorságban legyen. Add, hogy az igaz hitben állhatatosan megmaradjunk, és abban hallhassunk meg; s majd országodban, melyben egy napig élni többet ér, mint ezer esztendeig e földön, örömdus uj évet ünnepelhessünk, s téged angyalaid és szenteiddel együtt örökké dicsérhessünk, áldhassunk és magasztalhassunk. Amen.

Más imádság uj év napján.

Mindenható Isten! időnek és örökkévalóságnak Ura! a te szent Fiad, Jézus Krisztus nevében lépek át az uj esztendőbe! Legelső gondolatom is hálaadás, szivem mélyéből szakadt hála, hogy ez új évet elérnem engedted s időt adtál isteni jóságod magasztalására, a lefolyt évben elkövetett vétkeim megsiratására, annyi sok mulasztásom helyrehozására.

Szándékom szent, jobbulási feltételem erős, ah de te legjobban tudod, oh Istenem! mily gyarló az ember, mily ingadozó nádszál az ember legerősebb akaratja is: azért, ki nekem ez uj évet megadtad,

add meg hozzá a kegyelmet is, hogy valahára ugy kezdjem el az uj életet, hogy abban mindhalálig megmaradjak. Mit használna különben nekem, bármennyi uj évet élnék is, ha mindenikbe áthurczolom régi rossz szokásaimat és büneimet.

Engedj megujulnom kegyelmed által, Istenem! s hogy ezt tökéletesebben véghez vihessem, megmosom egész valómat a te sz. Fiad drága vérében, ki nekünk a lelki ujulás eszközeit megszerezte; pótolja ki előtted ezen drága vérnek érdeme, mit az emberi gyarlóság meg nem tehet.

Erősits meg a hitben, reményben és szeretetben. Őrizz meg minden veszedelemtől, kárvallástól, inségtől, ha szent akaratod ezt részemre üdvösségesnek látja.

Tartsd meg a hozzám tartozókat, kiket gondjaimra biztál, kikért imádkozni különös kötelességem, tartsd meg életben, egészségben, legfőképen pedig a te kegyelmedben.

Add, hogy ezen uj évi szent föltételeim mindig szemeim előtt forogjanak; add, hogy azokat hiven megtarthassam, s igy ezen uj év teljes megújulásom esztendeje legyen, a te sz. Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus érdeme, a boldogságos szüz Máriának és minden szenteidnek esedezése által. Amen.

Vizkereszt ünnepén.

Uram Istenem! az én lelkem előtt is feltünik a csillag, mely a keleti szent királyokat a kisded Jézushoz vezérelte. Fölöttem is feltámadott a te világos-

ságod és dicsőséged. Fölemelem szemeimet, és látom, mint gyülnek körüskörül hozzája a népek; a te fiaid messzünnen jőnek, és leányaid minden oldalról kelnek. Látom a bővelkedést, a kegyelem árját, mely Jézustól ered, mely Jézushoz vezet. Azért nem kérdezem a képmutató gonosz Heródesektől, a megátalkodott Jeruzsálemtől, a rossz világtól: Hol vagyon, a ki született, a zsidók királya? hanem kétkedés nélkül követem a vezércsillagot, mely anyaszentegyházam egén oly tiszta fénynyel ragyog, s a három szent királylyal elmegyek én is a kisded Jézus jászolához, melyet itt szemlélek ez oltáron; leborulok előtte s ajándékul nyujtom neki a szeretet aranyát, mely szivemnek legdrágább s előtted is legbecsesebb kincse. Felajánlom neki imádságomat, mely mint az áldozat szent tömjénfüstje szálljon szine elé imádására. Bemutatom neki szenvedésem mirrháját, a keserveket, melyeket te rám mérsz, hogy a világ csalfa édességeitől elvonj; a fájdalmakat, melyeket meggondolatlanul magamnak szereztem; a bánatot, melylyel büneimet siratom; s mindazt szent akaratodban teljes megnyugvással mutatom be, könyörögvén anyaszentegyházaddal:

Ur Isten! ki mai napon egyszülött Fiadat csillag vezérlése által a pogányokkal megismertetted: engedd kegyelmesen, hogy akik téged hit által megismertünk, fölséged szemléletére vezéreltessünk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Hálaadás az esztendő végén.

Az esztendő utolsó estéjén.

Ének.

Isten! ki az időnek határát kimérted,
Atyai bölcsességgel sorsunkat intézed:
Elődbe most ez évnek estéjén imádva
Jő néped és egy szivvel s lélekkel kiáltja:
Hála tenéked!

Te nézted mindent látó szemmel lépteinket,
S hatalmas jobbod őrzött a veszélytől minket;
Az élet, az egészség, malasztidnak árja,
Mind a te jóságodnak kegyes adománya.
Hála tenéked!

Ah de mi jóvoltoddal sokszor visszaéltünk,
Elhagyva téged, a bün ösvényére tértünk.
S te minket, oh jó pásztor! az örök életre
Óhajtván visszanyerni, kerestél szeretve:
Hála tenéked!

Hivásodat követvén, jobbulást igérünk:
Hogy az új esztendőben csak tenéked élünk.
Segits meg szándékunkban, hogy azt megtarthassuk,
S ha eljő életesténk, nyugodtan mondhassuk:
Hála tenéked!

A hol prédikáczió tartatik, a 4-ik vers kezdetével a pap fölmegy a szószékre.

Prédikáczió után kitétetvén az Oltári-szentség, a szokott énekek mellett áldás adatik, ezután mondatik a

Litánia Jézus szent nevéről.

(Lásd a litániák közt.)

Könyörgés.

Mennyei szent Atyánk! kinek végtelen kegyességéből az évet eltöltöttük, hálát adunk neked mindazon kegyelemért, melylyel isteni gondviselésed a lefolyt évben elárasztott; egyszersmind irgalmadban bizva, alázatosan kérünk: legyen velünk sz. malasztod jövendőre is, hogy életünk hátralevő idejét a te dicsőségedre, embertársaink javára és lelkünk üdvösségére forditsuk; s igy e rövid élet czélját, a boldog örök életet tőled elnyerhessük. A te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Számvétel.

Mindenek mindenható Teremtője, oh nagy Isten; nehány szempillantás mulva vége lesz ismét egy esztendőnek. Elenyészett ez minden viszontagságával, melyek elviselésére magunkat gyakran elégtelennek gondoltuk; elenyészett minden örömével, melyekben, nem tudjuk, mily állandó boldogságot képzeltünk. Most már kegyes Isten! időnek és örökkévalóságnak Ura! számot adunk neked, mire forditottuk az esztendőt, melynek végét ezer meg ezer embertársunk el nem érte. Rettegünk e számadástól, és belsőkép érezvén, hogy ismételve vétkeztünk, előre bocsánatért esedezünk.

Oh de kevés oly napja volt az esztendőnek, mely majd halálos ágyunkon megnyugtató visszaemlékezést fog bennünk gerjeszthetni! ellenben mily számtalan

nap fog minket vádolni előtted, rettenetes igaz Biró! hogy azokat a világ hiuságaiban töltvén, elvesztettük, és szent parancsaid megszegésével, megbántásodra, lelkünk kárára s felebarátink sérelmére fordittottuk.

Oh nagy Isten! ha elkövetett büneinket és mulasztásainkat összehasonlitod azon kevés jóval, melyet talán csak magunknak hizelegve vittünk végbe: pirulva kell megvallanunk, hogy érdemetlenebbek voltunk ez éven át kezeidből vett ajándékaidra, mint más számtalanok, kiket ez évben a sir elnyelt. És mégis nagyobb volt a te türelmed, mint a mi hálátlanságunk. Élni hagytál, noha meg nem érdemlettük. Kegyelmeidet nyujtottad, ámbár azokkal visszaéltünk. — Irgalmas Ur Isten! mit mondjunk mi, gyümölcstelen fák, kiket kertedben mai napiglan megszenvedtél?! — Elismerjük, hogy azon javak, melyekben ez éven át részesültünk, mind a te ajándékid, s jóvoltodból szállottak ránk. Te, mint legjobb Atya, szüntelen gondunkat viselted; te őrizted életünket, egészségünket, jóllétünket, te adtad mindennapi kenyerünket; te adtál kegyelmet, te világositottad meg elménket, gyulasztottad szivünket, hogy téged megismerjünk, benned higyjünk, benned bizzunk, téged szeressünk. Te adtál kegyelmet, hogy a bünt távoztathassuk, hogy elkövetett büneinkből hozzád visszatérhessünk. Szent Fiad, a mi kegyes közbenjárónk sokszor emelte föl előtted kezeit, hogy vétkeinkért ne büntess; sokszor esdeklett büneink bocsánatjáért az ő szentséges vére; többször nyertük meg fölszentelt szolgád, a lelki atya által büneink bocsánatját,

mivel azt igértük, hogy életünket megjobbitjuk. Elismerjük, Uram! hogy mindazon szerencsétlenség és veszedelem, melyektől megmenekedtünk, a tűz, viz, jég- s egyéb károk a te atyai kegyes gondviselésed által fordittattak el tőlünk.

És mi ennyi jótéteményedet hálátlansággal viszonoztuk; mi, állhatatlan teremtmények, számtalanszor tett fogadásunkról számtalanszor elfeledkeztünk; azok maradtunk, a kik voltunk, vagy épen rosszabbakká lettünk, és csak nagy irgalmasságod őrzött minket, hogy büneinkben el nem vesztünk.

Oh Uram! ne szállj velünk itéletre; mert ha gonoszságainkat tekinted, Uram, Uram! ki állhat meg előtted? Töredelmesen bánkodó szivvel folyamodunk irgalmasságodhoz; töröld el számtalan vétkünket az ártatlan Bárány vérével, mely a kereszt oltárán az egész emberi nemért kiontatott. Ur Isten! könyörülj rajtunk. Ime örömest kivánunk veled megbékülni, készek vagyunk veled uj szövetségre lépni, s az uj évben uj életet élni jámborságban.

De mégis mit adjunk viszont neked, oh nagy Isten! azon különféle jótéteményekért, melyekben a lenyugvó esztendőn át a te kegyelmedből részt vettünk? Oh vajha most, midőn előtted térdelünk, keresztüljárná lelkünket irántunk való isteni szeretetednek egész nagysága, és szivünk örökös háladatossággal telnék meg! De mivel ezen hálaérzést is egyedül atyai kezed adományából várhatjuk: Ime szent oltárodhoz futottunk, hol a te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus jelen van a kenyér szine alatt; hogy

szivünket, lelkünket és mindenünket szent oltárodra tévén, neked, mint jótévő Atyánknak, Urunknak és Istenünknek hálaáldozatul fölajánljuk, leborulva téged imádjunk, dicsérjünk, magasztaljunk, és esdekelve kérjünk: ne vond el tőlünk, méltatlanoktól, oh ne vond el szent kegyelmedet, hanem segits, hogy ha eddig az üdvösség napjait elvesztegettük, legalább végéhez közeledő életünk hátralevő részét üdvösségesen tölthessük el, e szempillanattól fogva neked mindenkor hiven szolgáljunk, s ez élet után hozzád juthassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Ezután mondatik sz. Ambrus és Ágoston hálaéneke.

Téged Isten stb. *lásd a 101. lapon vagy az énekek közt.*

V. Áldjuk az Atyát a Fiuval és Szentlélekkel.

F. Dicsérjük és magasztaljuk mindörökké.

Könyörögjünk.

Ur Isten! kinek irgalmassága megszámlálhatlan és jóságának kincse végtelen: hálákat adunk szent Fölségednek minden ajándékért, kegyességed előtt szüntelen esdekelvén; hogy ki a hozzád folyamodók könyörgését meghallgatod, őket soha el nem hagyván, az örökké tartó jutalmakra elrendeljed. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Befejezésül áldás adatik a szentséggel a szokott énekek mellett. Végre „Oh szép Jézus! ez uj esztendőben stb.“ *kezdetü ének fejezi be a szertartást.*

NYOLCZADIK RÉSZ.

Bizonyos személyekért imádságok.

Szüleinkért.

Mennynek és földnek Ura! ki azt parancsolád, hogy ha e világon korosok akarunk lenni, tiszteljük atyánkat és anyánkat, kiktől életünket vettük: kérlek, oltalmazd meg én szerelmes szülőimet minden testi, lelki nyavalyától. Fogadásod tartja én Istenem! hogy meggyalázod, a ki atyját, anyját nem tiszteli; aki pedig becsüli, meghallgatod minden könyörgését és hosszu életüvé teszed e földön maradékát. Adj nekem azért csendes és szelid természetet, hogy szülőimet és gondviselőimet tiszteljem, engedelmesen szavokat fogadjam, meg ne háboritsam, vénségöket és fogyatkozó erejöket meg ne vessem, mint amaz istentelen Kám; hanem reám való gondviselésökért és fáradságokért holtig ugy szolgáljak nekik, mint uraimnak: tudván, hogy elégségesen meg nem hálálhatom sok fáradságukat és velem való bajlódásukat.

Uram Jézus Krisztus! minden tökéletes erkölcsnek igaz példája és fényes tüköre, ki szent anyád-

nak nagy engedelmességgel szavát fogadtad, és keserves kinodban is gondot viselvén reá, szerelmes tanitványodnak ajánlád őt; mennybe meneteled után pedig a Szentlélek ajándékaival meglátogatád: adjad, hogy én is teljes életemben engedelmesen gondot viseljek szerelmes szülőimre, kérésöket és kivánságukat semmiben meg ne szegjem. Bocsásd meg Uram! eddig való engedetlenségeimet, és háládatlan voltomat; meg ne emlékezzél ifjuságom vakságáról és gonoszságáról. Őrizz engem minden gonosz társaságtól, fajtalanságtól, tobzódástól; és adjad, hogy nemcsak időben, de tudományban, istenes életben, és minden tökéletességben növekedjem, mind Isten előtt, mindaz emberek előtt. Amen.

Jámbor házasok egymásért.

Irgalmas, kegyes Isten! ki a világ kezdetén rendeléd, és emberi testbe öltözvén, jelenléteddel és első csudatételeddel megszenteléd a házasságot, melyet a régi szent pátriárkákban becsültté tettél, hogy ez által a te néped szaporodjék, és a választottak száma beteljesedjék: adjad szent nevedért, hogy ebben az állapotban hiven szolgáljunk neked; ne legyen az ördögnek semmi hatalma rajtunk, mint a Sára férjén, hanem Szentlelked által, és a mennyei angyalok oltalma által ugy igazgass minket, hogy házastársammal egyetemben, csendes és szelid elmével hordozzam a szent házasságnak terhét. Tartsd meg és öregbitsed köztünk a szeretetet; hogy minden vissza-

vonás, gyanu, háborgás és egyenetlenség nélkül éljünk; tisztán és igaz keresztény szeretettel, végig egy szivvel, egyenlő akarattal szolgáljunk neked.

Oltalmazz Uram! minket minden testi, lelki veszedelemtől, és szent neved dicséretére, az anyaszentegyház épülésére adjad, hogy maradékunk is szolgáljon szent Felségednek. Ne nézd Uram! az én büneimet, és szerelmes házastársamnak betegségével vagy halálával ne ostorozz engem; hanem végtelen jóvoltodért tarts meg minket szent nevednek dicséretére. A te szerelmes szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szülők magzatjaikért.

Örök mindenható Ur Isten! ki a gyermekeket nagy szeretettel hozzád hivád, és a kisded csecsemők által akarád, hogy dicséreted beteljesedjék: kérlek téged drágalátos szent véred hullásaért, tartsd meg és áldd meg ezeket a te ajándékidat, melyekkel engem a szent házasság által meglátogattál; és adjad szent nevedért, hogy a te félelmedben, igaz hitben és minden jó erkölcsökben ugy növekedjenek, hogy ezek által dicsértessék a te szent neved, épüljön anyaszentegyházad.

Mivel pedig első atyánk esete után, ifjuságától fogva hajlandó az ember a gonoszra, és a gyermek szivébe ugyan beleoltatott a gonoszra vivő balgatagság: oltalmazd Uram! a te szolgáid maradékát minden gonosz társaságtól, részegségtől, fertelmességtől;

hogy a te szent nevednek félelme végig megőrizze bennök a keresztségben vett ártatlanságnak tiszta ruháját. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki az Atyával és Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

Magtalanok imádsága.

Irgalmasságnak Atyja! ki ostoraid között magtalansággal látogatod bünös szolgáidat, hogy ne legyen ő utánok, a ki nevöket viselvén, örökségökbe szálljon; viszont az igazán hozzád térőknek azt igéréd, hogy magtalanul nem maradnak; megvallom szent Felséged előtt az én álnokságaimat és ellened való sok bünömet, melyekkel azt érdemlettem, hogy magtalan legyek. De te irgalmas Isten! ki a tehozzád kiáltókat nem szoktad érdemök szerint büntetni, sőt ellenségeidet is számtalan javaiddal és áldásaiddal betöltöd: ne nézd az én büneimet, hanem a te szent nevednek dicséretére, az anyaszentegyháznak épülésére, ujitsd meg régi irgalmasságodat, melylyel Sárának holt méhét gyümölcsössé tevéd, és amaz ájtatos Anna és Erzsébet asszonyt késő öregségében magzattal megáldád. Tekints irgalmas szemeiddel reám és vigasztalj meg szent ajándékiddal. Ha meghallgatod Uram! a te szolgád és szolgáló leányod könyörgését, és ha meg nem veted keserüségünket, és kegyelmesen magzattal ajándékozol meg minket: szent nevednek tiszteletére, parancsolataidnak megtartásában nevelem őt ,hogy holtunk után is maradékunk szolgál-

jon teneked. Nincs semmi lehetetlen te előtted Uram! ki a magtalanokat fiakkal, leányokkal szoktad megajándékozni.

Ha pedig ez a te szent akaratod, hogy magtalanul éljünk, ebben is dicsértessék szent neved, és legyen szent akaratod; csakhogy adj Szentlelket, hogy e nagy ostorodat hálaadással és békeséggel viseljük. Talán igy jobb az én lelkem üdvösségére. Mert sokan vannak Uram! kik fiaik szerelmeért elfeledkeznek te rólad és saját lelkökről! magzatjoknak pedig gazdagságot akarván hagyni, sok hamisságot cselekesznek. Sokakat pedig kárhozandó fiaik gonoszsága vagy nyavalyája örök veszedelemre és kárhozatra vetett, kiknek jobb lett volna, ha sohasem születtek volna. Te azért Uram! ki mindeneket bölcsen igazgatsz választottaid javára, légy áldott mindenekben: és azt cselekedjed mindenben, ami lelkem üdvösségére, szent nevednek örök dicséretére alkalmatosb. A te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus szent halálának érdeme által. Amen.

Özvegyek- és árváknak könyörgése.

Árváknak Atyja! és özvegyeknek igaz birája! ki szorgalmatos gondot viselsz a nyomorultakra, és erősen megparancsoltad, hogy senki az árváknak, özvegyeknek ne ártson; mert valaki ezeknek árt, annak feleségét és gyermekeit árvasággal bünteted; sőt egész országokat is el szoktál pusztitani az árvák és özvegyek nyomorgatásaért: dicsértessék a te neved

atyai látogatásodért, melylyel engem árvaságra juttattál; mert noha e világi gyámolomat elvetted, de oltalmad és gondviselésed alá fogadtál engem, és megtanitottál, hogy ne bizzam az emberben, hanem csak te benned, ki örökké élsz és mindenekre gondot viselsz.

Tekints Uram! az én keserüségemre, és megbocsátván minden büneimet, fogadj atyai gondviselésed alá; és miképen gondot viselél a szareptabeli özvegy asszonyra, csudálatosan táplálván őt az iszonyu éhségben; viselj gondot az én megnyomorult állapotomra is. Igazgass és táplálj engem, vigasztalj és erősits engem minden nyavalyáimban.

Adj Uram, Szentlelket; hogy ez árva állapotban tisztán, és isteni ájtatosságban éljek; csak te reád nézzenek az én szemeim, csak te benned nyugodjanak meg összes kivánságaim. Oltalmazz engem a világnak álnokságaitól és pompájától, gonosz emberek nyelvétől és rágalmazó, mérges beszédeitől; hogy a te szárnyad alatt én, gondviselő Istenem! csendes és tökéletes lélekkel szolgálhassak Felségednek, ki élsz és uralkodol stb. Amen.

Nehézkesek könyörgése.

Mennynek és földnek Teremtője! ki az első ember vétkeért, igaz itéleted szerint azt akarád, hogy az asszony fáradsággal hordozza és fájdalommal szülje magzatját: szent és igaz mindenekben a te akaratod, ki az örök kárhozatot, melyet első szüleinkben érdem-

lettünk, ideigvaló kinra és fájdalomra változtattad; haragodban is megemlékezvén irgalmasságodról.

Könyörgök azért Uram! neked a te sz. Fiadért, és a szeplőtelen Szüz Máriának teher nélkül hordozásáért, fájdalom nélkül szüléseért: légy segitségül nekem fájdalmaimban. Bátorits engem Szentlelkeddel, hogy békeséggel szenvedjem a teherhordozásnak és fájdalmas szülésnek betegségét; vigasztalj meg engem a nekem adott gyermeknek ép és egészséges hozásával.

Oltalmazd meg Uram! a te szolgálód magvát minden veszedelemtől, bénaságtól, illetlen és éktelen ábrázattól; hogy a te hasonlatosságodra minden tagjának illendő szereivel jöjjön e világra, szent keresztség által megtisztittassék, néped közé irassék, az anyaszentegyházba vétessék. Őrizz meg Uram! engem, és a bennem való ajándékodat, minden veszedelemtől; mert csak a te kezedbe és oltalmadba bizom magamat. Ki teljes Szentháromságban, az egy Istenségben élsz és uralkodol stb. Amen.

A rabokért.

Mennynek, földnek Ura és Teremtője! nincs, ki ellene állhasson a te akaratodnak, és felbonthassa végzésedet. Kérünk téged, a te végtelen jóvoltodból tekints a te nyomorult szegényeidre, kik tömlöczben hevernek, és a kemény szolgálatban hozzád fohászkodnak, mint régen az egyiptomi rabságban nyomorgó Izrael népe.

Adj Ur Isten! Szentlelked által vigasságot szivökbe, hogy a te nevedért békével szenvedjék a reájok bocsátott csapást, vagy megérdemlett testi büntetést, és végtelen hatalmad s bölcseséged szerint adj módot szabadulásukban. Hallgasd meg Uram! a fogságban szenvedő keresztények fohászkodásait; oldozd meg köteleiket; add meg szabadságukat: hogy vigan dicsérhessék szent nevedet és megismerjék a pogány népek, hogy te vagy egyedül a szabaditó Isten.

Ha pedig ennél is tovább akarja Felséged ostorozni a bünös fiakat, vigasztald nyavalyájokat, könnyebbitsed igájokat, oltalmazd lelköket az ördög rabságától, tartsd meg őket az igaz hitben; hogy se világi nyavalyák és szükségek, se a pogányok csalogatása, se az ördög álnoksága ne árthasson nekik. A te szerelmes szent Fiad által, ki minket az ördög rabságától megszabaditott. Amen.

Betegekért.

Hatalmas Isten, emberi gyarlóságnak erős gyámola és oltalmazója! kinek kezében vannak életünk határai: könyörgünk Felségednek a te beteg szolgáidért. Vigasztald őket, bátoritsad és erősitsed, hogy jó néven vegyék és csendesen szenvedjék látogatásaidat. Gyógyitsd meg őket szent nevedért a reájok bocsátott csapásból; hogy megismervén hozzájok való jóvoltodat, méltó hálát adjanak irgalmasságodért, és atyai ostorozásod által öregbüljenek szerelmedben és félelmedben.

Ha pedig végtelen bölcseséged szerint hasznosabbnak látod az ő mostani kimulásokat, adj Szentlelket nekik, hogy az igaz penitenczia által bünük bocsánatját nyerhessék, és előtted kedves kimulások legyen e világból. Adjad szent malasztodat nekik, hogy megismerjék a testi bajoknak és csapásoknak ostorait atyai kezedből származni; mivel akaratod nélkül csak hajunk szála sem eshetik el; és azért ostorozol minket, hogy büneinkből tehozzád térjünk, ki igaz élet és igaz boldogság vagy. Oh áldott Jézus! ki meggyőzted a halál fullánkját, légy segitséggel beteg szolgáidnak; ki az Atya és Szentlélek Istennel egyetemben élsz és uralkodol stb. Amen.

Több imádság van a betegekért e könyvnek tizedik részében, a betegekért való litániában.

Keseredettekért.

Uram Jézus Krisztus! a te véres verejtékedért, szent halálod óráján való keservedért, kérlek, légy segitsége keseredett és megháborodott szolgáidnak; bátoritsad és vigasztaljad Szentlelked által őket: hogy mindenekben akaratodhoz szabván magokat, békeséggel szenvedjenek minden háboruságot.

Lám te igérted Uram! hogy nem hagyod szolgáidat erejök fölött kisértetni, hanem terhöket megkönnyebbited. És noha elszenveded, hogy az ördög megrostálja szolgáidat, és a háboruság tüzében megpróbálja őket: de mindazáltal megzabolázod, hogy a te buzádat el ne tapodja, és porrá ne tegye; hanem

mint sz. Jóbot, csak megrostálja és épen megtartsa. Adj azért én Istenem! Szentlelket megkeseredett szolgáidnak, töröld el könyhullatásaikat, vigasztald szomoru szivöket; hogy a külső háboruságok és belső keserüségek miatt valami vétekbe ne essenek, hanem jóvoltodból örömre fordulván siralmuk, szent Felségednek végtelen hálaadással szolgáljanak. Ki élsz és uralkodol stb. Amen.

Ellenségeinkért.

Nagytürelmű Jézus Krisztus, élő Istennek egyetlen Fia! ki egyenlőképen mind jóknak, mind gonoszoknak mennyei fényességet és esőt adsz; ki halálod óráján gyilkosaidért ájtatosan könyörgél sz. Atyádnak; nekünk is parancsolád, hogy szeressük ellenségeinket és imádkozzunk rágalmazóinkért, csak te reád hagyván a boszuállást: öregbitsed bennünk a keresztényi szeretetet, a lelki szelidséget és békeséggel való szenvedést; hogy ellenünk vétetteknek tiszta szivből megbocsássunk, és minden háboruságot csendesen, békével szenvedjünk.

Bocsásd meg Uram! az én ellenségeim vétkét, és reám törő gonosz akaratjokat jóval fizesd nekik; adj igaz szeretetet nekik: hogy büneiket megismervén, kitérvén gonoszságukból, tőled kegyelmet nyerjenek. Engemet is szegény bünös szolgádat, őrizz minden testi lelki ellenségem gonosz szándékától; jóra forditván ellenem való törekedésöket, a te szent halálod által. Amen.

Utonjárók könyörgése.

Irgalmas kegyelmes Isten! ki Izrael fiait a tenger közepén száraz lábbal vitted által, és a három szent királyt csillagod által vezérléd: adj nekünk, és a mi utonjáró atyánkfiainak jó szerencsés utat és csendes időt, hogy a te szent angyalod vezérlésével, a hová indultunk, és végre az örök életnek nyugodalmába boldogul juthassunk.

Ur Isten! ki a te szolgádat Ábrahámot a pogányok közől, a kaldeusok földjéből kihozván, minden utjában megőrzéd: kérünk téged, hogy minket is, a te szolgáidat oltalmazz. Légy nekünk készületünkben segitségünk, utunkban vigasztalásunk, melegben árnyékunk, esőben és hidegben hajlékunk, fáradságunkban nyugodalmunk, szerencsétlenségben oltalmunk, gonosz utunkban istápunk, veszedelmünkben gyámolunk: hogy te általad, a hová igyekezünk, békével juthassunk, és ismét egészségben jöhessünk házunkba.

Hallgasd meg Uram! könyörgésünket, és a te szolgáid utját üdvösséges oltalmaddal igazgassad; hogy e világnak és az utonjáróknak számtalan veszedelmei között segitségeddel megőriztessenek. Adjad, kérünk téged mindenható Ur Isten! hogy a te szolgáid az üdvösségnek utján járjanak, és előhirnöködnek szent Jánosnak intéseit követvén, a mi Urunk Jézus Krisztushoz bátorságosan juthassanak.

Uram Jézus Krisztus, az emberi nemzetnek hiv és szorgalmas oltalmazója! kérlek téged érettünk való

sok fáradságodért és zarándokságaidért, bocsásd a magas mennyekből angyalodat, ki őrizzen és oktasson engem minden utamban; miképen megőrzé Ábrahámot, Jákobot, Tóbiást zarándokságukban. És engedd szent halálod által, hogy mindnyájan megismerjük e világon való jövevény voltunkat, és e földhöz ne ragaszkodjunk; hanem tiszta szivvel és lélekkel tehozzád kivánkozzunk, és a megigért boldogságba juthassunk. Ki élsz és uralkodol stb. Amen.

Krisztusban elnyugodott atyánkfiaiért.

Ur Isten! kinek tulajdona az irgalmasság és bocsánat; bizván kegyelmességedben, alázatosan könyörgök a te szolgáidért NN., kik e gyarló testnek tömlöczéből, akaratod szerint kihivattak: bocsásd meg az emberi gyarlóságból esett vétkeikért érdemlett büntetéseiket; hogy minden kintól megszabadulván, a te szenteiddel egyetemben az örök boldogságban dicsérjenek téged.

Neked ajánljuk Uram! a te szolgáid NN., lelkeit; oldozd meg őket minden büntől: hogy testi kimulásuk után neked éljenek és az emberi gyarlóságból történt esetöket töröld le kegyes irgalmasságoddal.

Irgalmas Isten! ki az ember veszedelmén nem örülsz, hanem üdvösségét kivánod; alázatosan könyörgünk neked, hogy atyánkfiait, barátainkat és velünk jóltevőket, kik az igaz vallásban multak ki e világból, oldozd meg minden büneik kötelétől, és a te

szent angyalaid által az örök boldogságnak nyugodalmába vidd őket.

Hiveidnek teremtő, tápláló és megváltó Istene! mi bünös és méltatlan szolgáid alázatosan könyörgünk szent Felségednek elnyugodott szolgáidért és szolgáló leányaidért. Ne büntesd őket érdemök szerint, hanem sz. Fiadnak drágalátos kinjaiért, mentsd meg őket minden kintól és büneikkel érdemlett ostorodtól.

Hallgass Uram! könyörgésünkre, melylyel alázatosan kérjük irgalmasságodat; hogy a te szolgáidnak NN., lelkeit, melyeket a világból kihivtál, a békességnek és örök dicsőségnek fényességébe helyeztessed, és a te szenteidnek társaságába vegyed.

Örök mindenható Ur Isten! ki azt parancsoltad, hogy atyánkat, anyánkat tiszteljük: légy kegyelmes, jóvoltodból az én szüleim lelkeinek, és az ő büneikről elfelejtkezvén, minket velök egyetemben az örök boldogságnak örömében tégy részessé.

Ur Isten! kinek irgalmasságának száma nincsen, vedd kedves áldozatul a mi alázatos könyörgéseinket; és a te szolgáidnak és szolgáló leányaidnak lelkeit, melyekért tartozunk könyörögni, kegyelmesen látogasd meg és szabaditsd meg minden kinoktól.

Irgalmas, kegyelmes Ur Isten, mi kegyes Atyánk! kinek mindenek élnek, és a kinek el nem vesznek a megholt testek, hanem jobb állapotra változnak: kegyességedet alázatosan kérjük, hogy a megholt hiveknek adj csendes és békességes nyugodalmat; őket angyalaid által Ábrahám kebelébe vitessed, és

valamiben ellened vétettek az ördög incselkedéseiből, bocsásd meg nekik. Ne menj Uram! itéletbe gyarló szolgáiddal; hanem szent Fiadnak drágalátos vére hullásáért szabaditsd meg őket a kinoktól, és az örök nyugodalomban tedd részessé őket.

Uram üdvözitő Jézus Krisztus! kérünk téged, fogadd hozzád a te hiveidnek lelkeit, melyekért sz. véredet kiontottad. Emlékezzél meg Uram! hogy gyarló az emberi természet; és olyanok vagyunk, mint a mezei virágok, melyek hamar elhervadnak, és akármely széltől elragadtatnak. Azért, ha a keresztfán meg nem utálád a hozzád folyamodó latrot, hanem a paradicsomnak örömébe vitted magaddal; ne utáld meg hiveidnek hozzád való kiáltását; hanem kegyelmesen oldozd fel a világból kimult szolgáid lelkeit minden bünöknek kötelétől, hogy a föltámadás dicsőségében a választottak között feltámadjanak az örök életre. Amen.

Adj örökkévaló nyugodalmat Uram! nekik, és az elenyészhetetlen világosság fényeskedjék nekik. Amen.

Társulat elhunyt tagjaiért.

Ur Isten! ki a bocsánat osztogatója, s az emberi üdvösség kedvelője vagy; kérjük kegyelmességedet, hogy társulatunk tagjait és jótevőit, kik ez életből átköltöztek, a mindenkoron szeplőtelen Boldogságos szűz Máriának esedezésére, minden szenteiddel egyetemben, az örök boldogság birtokába jutni engedd. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te szent Fiad által. Amen.

KILENCZEDIK RÉSZ.

A gyónáshoz és Ur vacsorájához készitő könyörgések.

A gyónáshoz mint kelljen készülnünk.

Ugyanazon felséges Isten, ki a keresztséget rendelé, hogy az egyházi szolga viz által a Szentlélek Isten hatalmával megmossa lelkünket és az ördög rabjaiból Isten fiaivá szenteljen, azt is rendelé, hogy a keresztség után való vétkeket, az egyházi szolgák, nem a maguk erejéből, hanem a Szentlélek Isten hatalmából megbocsássák. Mert azt mondá, hogy a kiknek megbocsátják vétkeiket, meg lesznek bocsátva; kiknek megtartják, meg lesznek tartva.

Ennekokáért az apostolok idejétől fogva, szokott dolog volt a hivek között, hogy a bünös ember lelki sebeit az egyházi szolga előtt megmutassa és megvallja és azt ne cselekedje, a mit az első ember: ki födözni, menteni akará vétkét; hanem, ha felfuvalkodott szemtelensége Isten akaratát megvetette, alázatosan az egyházi szolga előtt megmutassa fekélyeit, szégyenelje szemtelenségét és a miben Isten ellen gyönyörködött, vétkezvén, azt tiszta szivből gyülölje, megutálja és megvesse nagy töredelmességgel. Mert miképen az ember háromféleképen vétkezik: szándékkal, szóval, cselekedettel; ugy, mikor valóban Istenéhez akar térni, három dolog szükséges: 1. Hogy tiszta szivvel bánja vétkeit, és eltökélje magában, hogy ezután nem akar hasonló gonoszságba esni. 2. Hogy tisztán és igazán megvallja szájával büneit. 3. Hogy cselekedeteivel, a Krisztus Jézus érdeme és malasztja által, eleget tegyen mind embereknek, mind Istennek gonoszságáért, a mint lehet.

Az egyházi szolga pedig nem csak lelke kárhozata alatt kötelezteti arra, hogy amit a gyónásban hall, szinte oly titkon tartsa, mintha a fa előtt tett volna gyónást a bünös ember; és hogyha ezerszer meg kellene is halnia, soha semminemű jelt ne adjon a gyónásban hallott dologról; de ennekfelette iszonyu büntetéseket rendelt az anyaszentegyház azok ellen, kik a gyónásban hallott dolgot kijelentenék.

Annakokáért szükséges, hogy nagy bátorsággal, tisztán és igazán minden lelki sebeinket megmutassuk lelki orvosunknak. Mert a ki szemérmében eltitkol valamely bünt, szinte ugy jár, úgymond Tertullián, mint a kinek szemérmes testén vagyon kelése, és azt az orvosnak nem akarván jelenteni, szemérem miatt meghal. Ne szégyeneljük azért megvallani egy ember előtt, a mit nem szégyeneltünk cselekedni az Isten előtt és az ő angyalai előtt; tudván, hogy ha most penitenczia által le nem töröljük és be nem födözzük vétkeinket, az itélet napján nagyobb szégyenünkre és kárhozatunkra, széles e világ előtt kinyilatkoztattatnak. És sokkal jobb, gyónásra nem menned, hogysem a gyónásban tudva, valamit eltitkolnod. Mert eltitkolván, nemcsak bünöd bocsánatját nem veszed, de egy igen nagy vétekkel megtöbbited büneidet és haszontalanná teszed gyónásodat. Szükség tehát, hogy a gyónó ember tisztán, igazán, a mi lelkiismeretét furdalja, megvallja.

Intés a gyakran gyónásra.

Felette hasznos és méltó, hogy minden keresztény ember gyakran számot adjon sáfárságáról; a gyónás által lerakja terhét és isteni ajándékokkal felékesitse lelkét: mert valamennyiszer meggyónik, mindannyiszor az Istennek ujabbb áldását és malasztját veszi.

És bizonyára, ha mindennap kisöpörtetjük házunkat; ha ruhánkon nem szenvedhetünk egy pihécskét, szemünkben egy porocskát; ha az egészség kedvéért gyakran tisztába öltözünk, annál inkább az Isten templomát, a mi szivünket, méltó gyakran kisöpörnünk, miután az emberi nyughatatlan elme, ennyi különféle gondolatok között, lehetetlen, hogy sok szemetet ne hordjon lelkünkbe.

Ha a beteg örömest előszámlálja betegségeit az orvosnak; ha a terhelt ember örömest leveti hátáról a terhet: sokkal méltóbb, hogy mi is lelki betegségeinket gyakran lelki orvos elébe vigyük, büneink terhét lerakjuk.

Az bizonyos, hogy a ki ritkán gyónik: vagy kevés gondot visel lelkére, és az Isten haragjával keveset gondol; vagy bünei miatt oly vakságra jutott, hogy meg nem ismeri gonoszságát. Mert, mint a ki valami kellemetlen szaghoz szokott, végre ugyan nem érzi azt, és a régi, rut köntösön nem ismerhető meg annyira a folt, mint az új és tiszta ruhán; szinte ugy a bünben elmerült ember nem érzi nyavalyáját, nem látja lelki rutságát; és mikor gyónásra akar menni, ugyan nem talál semmi fogyatkozást életében. Pedig bizony, ha gyakran számot vetne magában, naponkint sok fogyatkozást találna magában, és ezekből kitisztulhatna a gyónás által adatott isteni malasztnak segitségével.

Igen szükséges tehát, hogy mihelyt az ember csak egy halálos bünt érez is lelkében, mindjárt lerakja terhét; mert oly tulajdonsága van a bünnek, hogy ez által az ördög hatalmába esik az ember, és könnyen egy bünből másba esik. Mert, mint a ki a lánczoknak egyik szemét vonzza, a többi utána jő; ugy a vétkek összelánczoltattak, és egyiket könnyen a másik után vonzza a sátán; kiváltképen, miután az első bün megfosztja az embert Istennek malasztjától, mely nélkül erőtlen az emberi gyarlóság. És igy fészket ver az ördög a ritkán gyónók szivében, elveszi az isteni dolgoknak izét, s gyönyörüségét lelkeikből. A ki pedig gyákran gyónik, nincs abban helye a sátánnak: mint pókháló nincs ott, a hol gyakorta tisztitják a házat.

Ennekfelette, valamig ember halálos bünben és az Isten szerelmén kivül vagyon, sem imádságának, sem alamizsnájának nincs az örök boldogságra való érdeme; noha ezekkel világi jókat és penitenciatartásra való malasztot nyerhet Istentől a bünös ember.

Végezetre, a ki sokáig hever a halálos bűnben, végre ugy megkeményedik a gonoszságban, hogy miképen a kapához szokott kezet meg nem töri a kapa nyele, ha napestig munkálkodik is:

szintén ugy ez nem érzi végre lelkiismeretének sebeit, de mikor halála elközelget, akkor veszi eszébe nyavalyáját. Hogy azért mindenkor készen várjad atyámfia! a te órádat, mivelhogy bizonytalan életed, és nem tudod, mikor jő el a te Urad: ne halogasd gyónásodat; hanem mihelyt érzed terhedet, azonnal menj az orvoshoz.

Továbbá, jóllehet az egyszer igazán meggyónt büneinket nem tartozunk soha többször meggyóni, mindazáltal ha az előbbi gyónásban fogyatkozás történt, ugymint: ha sok időtől fogva nem gyóntál, és készületlen, lelkiismereted vizsgálása nélkül mentél a gyónásra; ha töredelmes szived nem volt; ha valamely halálos bünt tudva, szeméremből, vagy egyéb okból eltitkoltál, noha tudtad, hogy halálos bün, a mit eltitkolsz (mert ha nem itélted halálos vétéknek, a mit eltitkoltál, hanem azután vetted az eszedbe, az előbbi gyónásod jó volt, és csak azzal tartozol, hogy az eltitkolt vétekről meggyónjál); ennekfelette, ha eltökélt szándéka nem volt az embernek, hogy a büneit és a bünre vivő okokat eltávoztatja, ugymint a gonosz társaságot stb., ha szántszándékkal és tudva, tudatlan gyóntató atyát keresne, vagy olyat, kinek hatalma nincs a megoldásra, ha valaki, mondom, ezekben a fogyatkozásokban részes volna: tartozik ujonnan az előbbi vétkeiről meggyónni, szinte mintha azelőtt meg sem gyónt volna. Ezenkivül is szokás az istenfélők között, hogy ha az előbbi gyónásukban semmi fogyatkozást nem ismernek is, néha teljes életökről, vagy életöknek nagy részéről közönséges gyónást tegyenek, a végre, hogy ha tudatlanságból valami fogyatkozás történt volna az előbbi gyónásukban, azt helyrehozzák, és megtekintvén teljes életök folyását, nagyobb töredelmességgel bánják bünöket, és hálát adjanak Istennek, hogy őket érdemök szerint nem büntette.

Azt pedig bizonynyal higyje minden ember, hogy a jámbor gyóntató atya, tudván az emberi gyarlóságnak mivoltát, e világ csalárdságát, az ördög erejét, nemcsak nem csodálkozik, és gonosz itéletet nem teszen a meggyónó ember felől, akárminemü iszonyu vétkekről tegyen is gyónást: sőt keresztény szeretettel szánván felebarátjának esetét, dicséri az Istent, ki ily kegyesen hozzá fogadja

a bünösöket, és hálát ad szent Felségednek, hogy őt efféle bünöktől megoltalmazta; kérvén, hogy mind e világot a gonoszságtól megmentse.

Nem köteles pedig egyébre az ember, hanem csak arra, hogy a mindennemü halálos vétkét, (mert a mindennapi aprólék fogyatkozások gyónására nem köteles, jóllehet hasznos ezeket is megvallani,) melyek jó készületei és gondolkodása után eszébe jutnak, előszámlálja, ezeknek számát és sulyos voltát, a mennyire lehet, tisztán és igazán megvallja, ugy hogy a mit bizonynyal tud, azt bizonynyal mondja, a miről kételkedik, arról kétségét megvallja. Más ember vétkét pedig a gyónásban elő ne hozza, hanem csak a magáét. A mely vétkek pedig eszébe nem jutnak, azoknak meggyónásával nem tartozik; mert az Isten senkit lehetetlen dologra nem erőltet: lehetetlen pedig, hogy a kik minden órában sokszor vétkezünk, minden fogyatkozásainkról megemlékezhessünk.

Azért mikor gyónáshoz akarsz készülni, keresztény ember! mindenek előtt megszánván, bánván vétkeidet, mivelhogy ezzel Uradat megbántottad, isteni ajándékoktól lelkedet megfosztottad, és az örök kárhozatot érdemletted; magadban végezd el, hogy Isten segitségével megjobbitod életedet.

Hogy pedig magaddal jó számot vethess: mondd el a következő imádságok közül az egyiket vagy a másikat, vagy ha érkezésed van, többet is; azután vedd elő az Isten és az anyaszentegyház parancsolatait, a hét főbűnt stb., és gondold meg, utolsó gyónásod után minemü vétkekkel bántottad meg Istenedet. Találsz e czélra alább két lelki tükröt; ha régebben gyóntál, vagy ha az emlitett okoknál fogva több gyónást ismételned kell, használd a nagyobbikat; ki gyakrabban gyónik, beérheti a kisebbikkel, mert amugy is könnyen átgondolja a rövidebb időt nem rég végzett gyónása óta.

Gyónás előtti imádságok.

I. Könyörgés.

Oh én teremtő Istenem, erős, igazságos Isten! kinek itéletei rettenetesek az emberek fiain, kinek szemei nyitva vannak, hogy mindeneknek cselekedeteik szerint fizessenek, és az atyák bünét harmad s negyed izig látogassák a fiakon! Oh én igaz itélő birám! kinek itélőszéke elől senki el nem futhat, sem el nem titkolhat előtte valamit, hanem minden cselekedetünk, szándékunk és indulatunk nyilván van előtted; kinek akaratát senki meg nem másithatja, ki elől máshova nincs felebbvitel, ki noha sokáig várod a háládatlanokat, és kegyesen hozzád fogadod a megtérőket, a keménysziv bünösöket szörnyüképen megostorozod!

Oh én irgalmas, szerelmes, imádandó Atyám! kit tartozom teljes szivvel, teljes elmével, teljes lélekkel és minden tehetséggel szeretni, tisztelni és mindenek felett becsülni: imhol én nyomorult, alávaló por és hamu, háládatlan pártos és hamis szolga a te kegyelmes szined előtt, irgalmasságodnak széke előtt leborulván, megvallom, hogy tégedet álnokságaimmal számtalanszor, sokképen, nagyon megbántottalak, bünös fejem ellen haragra inditottalak.

Ismerem és nagy lelki fájdalommal vallom előtted, ki szivemnek és gondolataimnak vizsgálója vagy, hogy gyakran a gyónáshoz méltó készület, töredelmes lélek nélkül, büneimnek igaz bánata nélkül járul-

tam; gyóntató atyámnak oktatásait és dorgálásait nem oly engedelmességgel vettem, a mint kívántatott volna, életemnek jobbitására nem ugy igyekeztem, a mint tartoztam volna.

Ismerem és szomoru szivvel megvallom én Istenem! hogy szent Fiad drágalátos testének vételéhez nem oly tiszta és buzgó szivvel készültem, a mint illett volna; nem oly szeretettel és becsülettel fogadtam ezt a mennyei vendéget, mint az ő méltósága kívánta volna; nem oly hálaadással és szorgalmatossággal oltalmaztam magamat az Ur vacsorájában való részesülés után, mint tartoztam volna.

Ismerem és könyhullatással megvallom sz. Felségednek, hogy az én üdvösségem keresésére rendelt időt sok hivalkodó mulatságban vesztegettem, sok haszontalan beszélgetésre forditottam, sok hizelkedő és felebarátomat gyalázó szóval, sok szitkos és éktelen tréfával vagy ártalmas hazugsággal mulattam.

Megvallom én teremtő Istenem! te előtted azt is, hogy a lelki dolgokra és a te szolgálatodra rest és tunya voltam: nem a te szolgálatodban, hanem e világi dolgokban vetettem szivemnek gyönyörüségét, és sokképen elmulattam a te tiszteletedre és szolgálatodra való alkalmatosságokat.

Ismerem és megvallom sz. Felségednek, hogy az én szivemet sok fertelmes, és ártalmas gondolattól el nem forditottam; az én testemnek gonosz indulatait meg nem zaboláztam, sok tobzódással és egyéb éktelenséggel megfertőztettem; felebarátomat sok kevélységemmel, haragos indulatommal, boszus igyekezetem-

mel, szitkokkal és átkokkal, irigységemmel, és sok gonosz szándékommal megbántottam.

Bánom, és felette igen bánom én édes Istenem! hogy mindezekkel és több számlálhatatlan büneimmel végtelen jóvoltodat megbántottam, melyet hogy mindenek felett tiszteltem, imádtam és szerettem volna, sokképen köteleztettem. Bánom és szánom, hogy a te jelenlétedet és mindeneket átlátó bölcseségedet mindenkor szemem előtt nem tartottam; sőt szent szemeid láttára nem szégyenlettem undok vétkeimmel téged megbántani.

Szégyenlem az én esztelenségemet, hogy jóvoltodat, mely fogyatkozás nélkül minden jót magában foglal, és ez okból méltó, hogy mindenek felett szerettessék, a világi hitvány és hiábavaló jószágocskaért vagy egy rövid gyönyörüségért megvetettem, és inkább akartam te tőled, az igaz életnek kutfejétől elszakadni, hogysem a mulandó világnak ellene mondani.

Bánom és szégyenlem, szerelmes Atyám; hogy a te végtelen szerelmedet, melyért neked szeretettel tartozom, ennyiszer megvetettem, és az én szeretetemet inkább forditottam e világhoz, hogysem te hozzád.

Bánom teljes szivemből, hogy sz. véredet, melyet én érettem ily szörnyü kinokkal ontottál, ennyiszer megtapodtam, és tégedet mindannyiszor megcsufoltalak, megpökdöstelek és elárultalak, valamennyiszer azokat a bünöket megujitottam, melyekért egyszer megfeszittetél.

Átallom sok bünömet, és ugyan iszonyodom az én szörnyü hálátlanságaimtól, mikor meggondolom, hogy te az én lelkemnek tisztulásáért 33 esztendeig sok fáradsággal és sanyarusággal munkálkodtál: én pedig akármely kicsiny dologért, fáradságaid jutalmától megfosztottalak: lelkemet sok bünökkel terhelvén és megfertőztetvén.

Szégyenlem Uram! hogy háládatlan voltam a te végtelen kegyelmességed iránt. Mert te engemet ingyen és érdemem nélkül számtalan testi és lelki javaddal megáldottál; az örök dicsőségnek koronáját nekem igérted; sőt még akkor is, mikor tőled elfordultam és ellened támadtam, oltalmaddal és sok javaddal látogattál. Én pedig szintén akkor is, mikor atyai szerelmed ennyi jóval látogatott, akaratod ellen tusakodtam, neked engedetlen voltam, ajándékaidat tékozlottam, boszuságodra forditottam, sőt mindezekkel ellenségeidnek kedveskedtem.

Oh én átkozott vakságom! oh oktalan állatéhoz hasonló értelmem! Nagy rettegéssel érzem, és nagy bánattal vallom, én édes teremtő, megváltó, gondviselő Istenem; hogy mindezekért örök kárhozatot érdemlettem. En vagyok, Uram! a te pártos és áruló szolgád. Mert minekutána lelkemet királyi méltóságodra felkenéd, és sok külső, belső ajándékodat birtokomba adád, hogy te neked tiszteséggel és szolgálattal adózzam: én téged megvetvén, ellenséged hatalmába ejtém fejemet, és a mely szolgálattal neked tartoztam, azt a sátánnak és e világnak adám.

Én vagyok, Uram! ama háládatlan és tékozló szolga, ki saját kivánságaimnak, nem a te akaratodnak szolgáltam, és mivel ajándékaidat, és reám bizott sok javaidat eltékozlottam, tizezer talentommal tartozom neked! mely adósságot ha ingyen el nem engeded, örökkévaló tömlöczre kell jutni fejemnek. Én vagyok Uram! amaz eltévelyedett bujdosó juhocska; kit ha fel nem keresesz és válladra nem veszesz, halálnak fia leszek. Én vagyok a te szófogadatlan tanitványod, bujdosó és tékozló fiad, sebekkel megrutitott bünös szolgád. Én Uram! lelkemnek gyilkosa vagyok, lopó és szentségtörő vagyok, áruló és pártos szolga vagyok. Mert te az én lelkemet templomoddá szenteléd, és nem tekintvén mezitelen, fertelmes és minden nyavalyákkal teljes voltát, jegyeseddé választád, sz. véredben megmosád, drága ajándékaiddal felékesitéd. Én pedig téged, szép és nemes, gazdag és szerelmes jegyesemet megvetvén, a te szined előtt, sz. szemeid láttára, számtalanszor nagy éktelenül ellenségedhez ragaszkodtam, az ő kivánságának engedtem és a mely ékességeimmel neked kellett volna kedveskednem, azokat mind neki áldoztam, és a te templomodat, melyet tisztességedre szenteltél vala, sokképen megfertőztettem.

Oh átkozott és örök kárhozatra méltó szemtelenség! oh iszonyu és hallhatatlan dőreség! hogy egy utálatos és rövid gyönyörüségért ennyi jótól magamat megfosztottam, ily sok undokságban részesültem.

Bánom és szégyenlem, én Istenem! mindezeket!

és nem azért bánom legfőképen, hogy mindezekért sok kárba és nagy veszedelembe hoztam fejemet, hanem azért, hogy tégedet, Uramat, Istenemet, Teremtőmet és Megváltómat, kit tartoztam szeretni, becsülni és mindenek felett tisztelni, ily éktelen és illetlen gonoszsággal megbántottalak.

De, Uram! mivelhogy te nem akarod a bünösök veszedelmét, hanem inkább hozzád fogadod a megtérőket, noha rettent engem sok gonoszságom, de bátorit és biztat a te kegyelmességed. Azért, Uram! te előtted földre borulván, kérlek a' te kegyelmességedért, jóvoltodért, irgalmasságodért, és mindazokért a fáradságokért és szenvedésekért, melyekkel a fölvett szolgai testben gyötrettél én éretten: olts igaz töredelmes szivet belém; töröld le kegyelmesen az én számlálhatatlan gonoszságaimat.

Imhol, Uram! a te mélységes sebeidbe és drágalátos szent vérednek forrásába vetem minden vétkeimet. A te nagy szerelmednek égő kemenczéjébe, érdemeidnek fogyhatatlan kincsébe, irgalmasságodnak feneketlen tengerébe rejtem az én bünös lelkemet; hogy keserves halálodnak érdeme által a szeplőtelen Szüz Máriának esedezése által, sz. Péternek, sz. Mária Magdolnának, és minden igaz penitenciatartóknak könyörgése által, töröld le számtalan álnokságomat.

Bánom én Istenem! hogy eddig szent Felségedet sokképen megbántottam. De mivel te, nagytürhető Isten levén, csodálatos irgalmasságodból mind ez óráig vártál engem, hogy hozzád térjek, sokképen

hivtál és ébresztettél engem; ime végre felinditottad az én szivemet szerelmedre, és életemnek jobbitására. Imhol azért én is szent szined előtt, e mai órában, ellene mondok mindennemü véteknek; és akaratod ellen való cselekedetnek; és nem az én erőtlen gyarlóságom, hanem a te hatalmasságodban és malasztodban bizván, tökéletes és állhatatos szándékkal elvégezem, hogy inkább e világnak minden javaitól megfosztatom, sőt akárminemü kint és halált szenvedek inkább, hogysem tudva és eltökélett szándékkal te ellened vétsek, tőled, minden jóknak kutfejétől elszakadjak, és te tőled elforditván akaratomat, megbántsalak, és hálátlanságommal s ellened való pártoskodásommal haragodat ellenem ujonnan felgerjeszszem.

Erősitsed meg, Uram! én bennem ezt az akaratot, melyet most felgerjesztettél; hogy halálom órájáig szent akaratod szerint éljek, és te veled azután az örök boldogságban örvendezzek. Amen, Amen. Ugy legyen Ur Isten! ugy legyen.

II. Könyörgés.

Mennynek és földnek Ura! száma nincsen hozzám való jóvoltodnak és irgalmasságodnak. Te teremtettél engem hasonlatosságodra; felékesitettél értelemmel, akarattal, okossággal, érzékenységgel; hogy mindezekkel neked szolgáljak, téged szeresselek, mint Atyámat, s tiszteljelek, mint Uramat minden erőmből. És hogy könnyebben hozzád vonjad az én restsége-

met, boldogságodnak örömét igéréd nekem kicsiny és haszontalan szolgálatomért.

Ennekfelette mikor vétkeim miatt elvesztem volna azt szent Fiadat értem e világra bocsátád: hogy sok fáradsággal, véres verejtékkel, sok gyalázat, ostorozás, káromlás és halál által az elveszett juhot ismét aklodba vigye, halálos sebeivel sebeit meggyógyitsa, rabságban heverő megkötözött szolgáját fogságából kimentse; szent vérében a keresztség által engem megmosogatál, jegyeseddé választál, fiaddá fogadál, templomoddá szentelél, büneimért méltó kárhozatra nem vetél.

De jaj nyavalyás fejemnek! Ennyi jóvoltodról, Uram! elfelejtkezém; téged nagy háládatlanul megvetettelek; inkább akarék a bünnek szolgálni, ördögnek hajléka lenni, hogysem eleven templomod maradni; tőled vett szép ajándékokat a bünnek és testnek szolgálatában eltékozlottam, és ezzel akaratod ellen viaskodtam.

Mikoron pedig az én vétkeimben teljességgel elmerültem volna, mennyiszer hivtál, Uram! engem hozzád, de én füleimet bedugtam; ostoroztál engem, de én nem éreztem; kedvemet kerested szép ajándékaiddal, mikkel én nem gondoltam. Mennyiszer furdaltad lelkiismeretemet? Kegyes intéseket, kemény feddéseket mennyiszer eresztettél szivembe. Hol fenyegetéssel, hol szép szóval hivtál; életemnek rövid voltát, a pokolnak kinját, az örök boldogságot előmbe adtad, és ugyan utánam járván kértél engem, hogy bünömből kitérjek. Sokszor sok jó magot hintettél

szivemnek sovány földébe, oltalmaddal engem beárkoltál, és az ördögtől megőriztél; várván, hogy végre jó gyümölcsöt hozzak, és hozzád térjek. Én pedig mindeddig csak vadszőlőt, konkolyt, bojtorjánt hoztam, lelkemet számtalan bünnel terheltem, Felségedet haragra inditottam.

De imhol, én Uram és én Istenem: a te hatalmas erőd és sok kiáltásod végre engem felébresztett, undok vétkeimet velem megismertetted, bünöm siralmára, életem jobbitására lelkemet felgerjesztetted. Bánom és szégyenlem előtted, én Istenem minden gonoszságomat. Alázatos szivvel fejemet meghajtván, kegyelmet kérek halált érdemlett lelkemnek. Tudom és megvallom, hogy ha érdemem szerint fizetsz nekem, örökké el kell vesznem. Mert ha a mennyei angyalt csak egy szempillantásban, és csak szándékával tett gonoszságáért az égből levetéd, ördöggé változtatád, és örök tüzre itéléd; ha a mi első atyánkat csak egy alma kóstolásáért halálra vetéd minden maradékaival egyetemben, és e világi nyavalyákat, betegségeket, munkákat, csak ez egy vétekért küldéd az egész emberi nemre: mit érdemlek tehát én, ki számtalanszor vétkeztem ellened? Mennyien vannak, Uram! kik örök kárhozatra vettettek, noha annyit nem vétkeztek, mennyit én?

De ne nézd, Uram! az én gonoszságaimat, hanem a te szent Fiadnak drága vére hullását. Az ő oldalából kifolyó veres tengerben, mint régen Fárao királyt, öld meg az én sok bünömet; hogy megszabadulván tőlük, teljes életemben sz. nevedet dicsérjem.

Kérlek téged én Istenem! a te sok irgalmasságodért, és a mi Urunknak sok keserves kinjáért: adj az én lelkembe igaz töredelmességet, hogy sirassam gonoszságaimat, és megjobbitsam életemet. Tekints, Uram! azon kegyelmes szemeiddel én reám, melyekkel sz. Péterre, sz. Pálra, sz. Mátéra, Dávidra és Magdolnára tekintél az ő esetök után. Nyisd meg az én lelki szemeimet, hogy megismerjem kegyelmességedet, utáljam háládatlanságomat, gyülöljem büneimnek sokaságát és undokságát. A te itéletednek félelme, jóvoltodnak szerelme gerjedjen fel szivemben; szégyenüljön meg üdvösséges szeréremmel az én háládatlanságom; rontassék meg szeretetből származott töredelmességgel az én keménységem: hogy méltatlanságomnak ismeretéből származott alázatossággal sz. lábaidhoz borulván, kegyelmet nyerjek tőled; és a te szent malasztoddal ugy megerősödjék az én gyarló szivem, hogy soha többé undok vétkeimre vissza ne térjek, hanem tökéletes szeretettel és tiszta szivvel szolgáljak szent Felségednek, mindörökön örökké. Amen.

III. Könyörgés.

Örök mindenható Ur Isten! ki a bünösök megtérését szomjuhozod, életöket kivánod; sőt hogy megváltsad, és benned való bizodalomra inditsad a sok gonoszsággal megterhelt gyarló embert, szolgai testbe öltözél, és keserves kinaiddal minden bünökért eleget tettél az isteni igazságnak: én szegény

bünös szolgád te hozzád folyamodom, és büneim bocsánatát irgalmasságodtól kérem. Ha meg nem utálád, Uram! a melletted fölfeszitett latrot; ha a feslett asszonynak siralmait, és a kananéabeli asszony kérését meghallgatád; ha a téged megtagadó tanitványnak, ha üldözőidnek és gyilkosaidnak megkegyelmezél: ujitsd meg most is Uram! ezeket a te irgalmasságaidat, és könyörülj rajtam is, bünös szolgádon. A te kezeid alkottanak és teremtettenek, Uram! engem; azok a kezek, melyek én érettem a keresztfához szegeztettek. Meg ne utáld, Uram! méltatlan szolgádat; hanem tekintsd a te szent kezeidnek mély sebeit, melyek által kezeidre irtad az én nevemet, hogy irgalmazz nekem.

Te hozzád kiáltok, Uram! Teremtőm, és Megváltóm. Ujits meg engem, és bocsásd meg az én büneimet. Beteg vagyok, Uram! és azért kiáltok te hozzád, én igaz orvosomhoz. Vak vagyok, és azért fohászkodom te hozzád, igaz világossághoz: eltévelyedtem és azért kereslek téged, én igaz életemet. Könyörülj rajtam, Dávidnak fia! Könyörülj rajtam, irgalmasságnak kutfeje!

Tudom, Uram! hogy méltó nem vagyok irgalmasságodra; mivel téged, életnek tiszta és eleven kutfejét elhagyván, zavaros tócsákat kerestem és e világnak csalárd kivánságaihoz ragaszkodtam, melyek, mint a vékony füstöcske, gyenge pára, hamar elmulnak. Elhagytalak téged, életnek kenyere, s az oktalan állathoz illendő kevertet, e világi gyönyörüségnek moslékait kedveltem. Elszakadtam te tőled, kiben

minden tökéletes és állhatatos jó vagyon, és az árnyékvilágnak mulandó javaihoz ragaszkodtam.

De vajjon kihez folyamodjék sok bünnel megterhelt fejem egyébhez, a te nagy irgalmasságodnál? Imhol az én sok háládatlanságomat és engedetlenségemet, az én sok esztelen kivánságomat és cselekedetemet elődbe hozom, és mindezekért a te keserves szenvedésednek kincsét bemutatom. A te alázatos megtestesülésed és istálóban való sz. születésed, a te keserves körülmetéltetésed és sok böjtölésed, a te fáradságaid és éhezéseid, a te sok üldözésed és lelki szomoruságod, a te véres veritéked és sok ostoroztatásod, a te pökdöstetéseid és csufoltatásaid, a te tövis koronád és keserves megfeszittetésed legyen elégséges áldozat az én sok bünömért. Valami fogyatkozás vagyon én bennem, mindazt beteljesiti a te sok szenvedésednek érdeme; és noha sok és igen sulyos az én gonoszságom, de ha a te irgalmasságod és keserves halálod mellé vetem, igen kevésnek tetszenek.

Bizom azért, én Istenem! jóvoltodban, hogy el nem hagyod veszni hasonlatosságodra teremtett bünös fiadat, sem meg nem utálod az én könyörgéseimet; mivelhogy az én testemet felvetted és atyámfiává lettél. Reménylem, Uram! nagy bizodalommal, hogy nem kárhoztatsz el engem, kit ennyi kincsen, ily sok fáradsággal megváltottál.

Irgalmasságnak Atyja! meg ne emlékezzél az én sok álnokságomról; boszut ne állj az én sok háládatlanságomért; ne haragudjál a megszáradt falevélre:

hanem könyörülj én rajtam, tisztits meg engem, gyógyits és szilárdits engem a te Szentlelkeddel; hogy soha ennekutána el ne szakadjak tőled, hanem teljes életemnek folyását akaratodhoz szabjam, és minden cselekedetemet kedved szerint rendezzem, hogy aztán dicsőségedben veled örökké vigadjak. Amen.

IV. Könyörgés.

Én nyavalyás és boldogtalan bünös ember, kinek gonoszságai felülhaladják a tenger fövényének számát, te hozzád folyamodom, én Istenem! Méltó nem vagyok Uram! hogy az égbe emeljem szemeimet; hogy tőled kegyelmet nyerjek; sőt méltó vagyok, hogy én ellenem minden teremtményeid feltámadjanak, és a te bántalmaidért rajtam boszut álljanak. Mert én megutálván Felségedet, a te ellenségeidnek, a bünnek, ördögnek és világnak szolgáltam.

Tudom, én Istenem! hogy te nem csak vigasztalásnak, de boszuállásnak is Istene vagy; ki az atyák büneit harmad és negyed izig meglátogatod fiaikban. Tudom, hogy az igaz is csak alig szabadul meg itélőszéked előtt; sőt ha irgalmasságodat megvonod, csak egy élő ember sem igazul meg te előtted. Megismertetted azt is velem, én Istenem! mily méltó haragodat érdemlette bünben fogant és bünben nevelkedett szolgád. Vétkeztem, Uram! az ég ellen és te ellened; méltó nem vagyok, hogy a te fiad, sőt hogy a te szolgád legyek: ki a te szolgálatodra engedett időt lelkem kárhozatára és boszuságodra forditottam.

Mentül nagyobb és csodálatosb volt pedig, Uram! a te hozzám való jóvoltod és türelmes kegyességed, ki engemet vártál, és szüntelen hivtál életem jobbitására; annál iszonyubb és veszedelmesebb volt az én háládatlan szivemnek keménysége. Mert tudván akaratodat, és az én kötelességemet, nem csak ki nem tértem gonoszságaimból, sőt elbizakodván, naponkint büneimet szaporitottam.

Megvallom azért Felséged előtt gonoszságaimat. Én vagyok, Uram! ama megszáradott fa, és gyümölcstelen oltovány, ki a te kertedben haszontalan foglaltam helyet, sőt ártalmas gyümölcsöt termettem. Annakokáért megérdemlettem, hogy haragodnak fejszéje kivágjon engem tőből. Én vagyok ama haszontalan szolga, sőt amaz álnok és tékozló szolga, ki tudván Uram akaratát, be nem teljesitettem: és az okból méltó vagyok, hogy kezemet, lábamat megkötöztesd és kárhozatra vess.

De mivel irgalmasságnak Istene vagy te Uram! ki a bünösöknek veszedelmén nem örülsz, hanem a hozzád térőnek örömest megkegyelmezel; kétségbe nem esem. A te szerelmes sz. Fiad igérte, hogy a ki bünnel megterheltetett, ha hozzá folyamodik, minden gonoszságaiból kitisztittatik. Tekintsd, irgalmas Isten a te Krisztusodat, a mi közbenjárónkat; ki miérettünk a keresztfának oltárán magát föláldozá, hogy a kik bününkben, meghaltunk vala, ismét feltámadjunk. Ama drágalátos Báránynak véréért, ki e világ büneit lemosta, vedd el szivemnek keménységét. Lágyitsd meg lelkemet, hogy töredelmes szivvel

szánjam gonoszságaimat. Világositsd a bün miatt megvakult értelmemet, hogy ismerjem büneimet, s ismervén, teljes szivből bánjam és sirassam azokat. Végezetre sebeimet tisztán és épen megmutassam lelki orvosomnak. Mert én ama bélpoklosok közől vagyok, Uram! kiket szent Fiad a papokhoz külde, hogy magukat megmutatván, kitisztuljanak gyógyithatatlan betegségeikből. Gyógyits meg azért, Uram! engem szolgáid által. Teremts tiszta szivet bennem, hogy én is a penitenciának méltó gyümölcsét teremvén, boldogságodban részesüljek. Te vagy, Uram! ama nagy irgalmu Isten, ki a kananéabeli asszonynak alázatos kérését, Mária Magdolnának könyhullatásait, a publikánusnak melle verését, a keresztfán függő lator ohajtását meg nem utálád, a Ninivében lakozók könyörgését is meghallgatád.

Ime Uram! én is büneimet szined elébe hozom, mivel ezeket nem rejtegethetem előtted. Jól tudod, Uram! hogy az én szivemnek minden indulata hajlandó volt gyermekségemtől fogva a gonoszra; én velem is megismertetted álnokságaimat: mert vétkeztem és bünt tettem ellened. Ne menj itéletre szolgáddal én Istenem! mert ha számot tartasz büneinkre, nincs ki, elviselhesse haragodat; hanem tekints Krisztusodnak orczájára: mivel nem a mi érdemeinkből, hanem csak egyedül szent Fiadnak drágalátos vére hullásából várjuk büneink bocsánatját. Irgalmazz nekem, én Üdvözitő Krisztusom! és légy kegyelmes bünös lelkemnek. Mosd meg, oh igaz szamaritánus! az én undok sebeimet, oldalodból

kifolyó kutfőben; szent vérednek drága keneteivel gyógyitsd meg betegségeimet.

Emlékezzél meg, én üdvösségemnek reménysége! hogy az én büneimért szörnyü halált szenvedél. Ne utálj meg Uram! engem; mert a te kezed munkája vagyok. El ne vess engem; mert akár jó, akár gonosz vagyok, mindig a tied vagyok. Ha te elvetsz engem, és előled elkergetsz, hová legyek, és kihez hajtsam fejemet? Fogadj hozzád engem én Istenem! ki teljes szivből hozzád akarok térni; mert ha én undok és fertelmes vagyok, te megtisztithatsz engem; ha vak vagyok, megvilágosithatsz engem; ha beteg vagyok, meggyógyithatsz engem; ha meghaltam, feltámaszthatsz engem. Mert nagyobb a te irgalmasságod az én gonoszságomnál; nagyobb a te jóvoltod az én vétkeimnél. Nem cselekedhettem én annyi gonoszságot, melynél többet le nem moshat a hozzád térőkben szent Fiadnak drágalátos szent vére.

Azért, Uram! noha tékozló fiu voltam eddig, noha sok kincsedet, reám bizott javaidat gonoszul elvesztegettem, világ és ördög rabságába estem: de a te sz. malasztod által megismervén vétkemet, hozzád térek! előtted leborulván, sirva kegyelmet kérek. Noha sokszor megbántottalak téged: de az atyai szivet vétkeimmel tőled el nem vettem. Ne tarts azért számot, Uram! gonoszságaimra, nézz atyai szemmel reám. Adj töredelmes szivet; világositsad meg értelmemet: hogy megismervén büneimet, és Felséged előtt mindenekről igaz vallást tevén, bocsánatot nyerhessek. A mi Urunk Jézus Krisztus érdeme által. Amen.

Az ó-szövetségbeli penitenczia tartók könyörgései.

Örök mindenható Isten, a mi atyáinknak, Ábrahámnak, Izsáknak, Jákobnak és az ő ivadékaiknak Istene! ki az eget és a földet minden ékességével teremtéd: ki parancsolatoddal megkötözted s berekesztetted a tengert, és bepecsételted a te rettenetes és dicséretes neveddel: mindenek félnek és rettegnek a te hatalmas szined előtt, mert elviselhetetlen a te dicsőségednek felsége, és a bünösöket fenyegető haragod. De a mellett mértéktelen és megmondhatatlan, Uram! irgalmasságod is; mert te, felséges Isten! kegyelmes, sokat türő, nagy irgalmu Isten vagy, és szánod az emberek veszedelmét.

Te, Uram! végtelen jóvoltodból irgalmasságot igértél az ellened vétett penitenczia tartóknak, és őket a te irgalmasságod szerint üdvösséges penitencziára vezérled. Holott azért nem rendelted a penitencziát az igazakért, kik ellened nem vétkeztek, hanem én érettem bünös emberért! mert a tenger fövényét meghaladta az én bünöm száma, és méltó nem vagyok az én számtalan álnokságom miatt, hogy az eget nézzem. Annakokáért lenyomattam vétkeim miatt, hogy csak fel sem emelhetem fejemet. Mert téged haragra inditottalak, gonoszt cselekedtem előtted, nem követtem akaratodat, és parancsolataidat meg nem tartottam, hanem vétkeimet igen megsokasitottam.

Ime, azért Uram! az én szivemnek térdét meghajtom előtted; irgalmasságot kérek tőled. Vétkeztem,

Uram! vétkeztem, és az én álnokságaimat megismertem. Azért kérlek téged, bocsásd meg vétkeimet. Uram! bocsásd meg, és az én büneimmel el ne veszits engem haragodban, örök veszedelemre ne vess; ne kárhoztass engem a föld fenekére! Mert te Isten! a penitenciatartók Istene vagy és bennem megmutatod minden jóvoltodat, ha méltatlan szolgádat megtartod kegyelmedből. Ennekokáért én is dicsérlek téged teljes életemben. Mert dicsér tégedet az egeknek minden ereje, és tied a dicsőség mindörökön örökké. *(Krón. II. a végén.)*

Igaz vagy, Uram! igazak a te itéleteid; minden utad irgalmasság, igazság és itélet. Emlékezzél meg Uram! én rólam, és boszut ne állj rajtam büneimért. Meg ne emlékezzél az én gonoszságaimról, sem az én atyám álnokságairól. *(Tób. 3, 2.)*

Ne töltsd ki haragodat rajtunk Ur Isten, és ne emlékezzél vétkeinkről. *(Izai. 64, 9.)*

Gyógyits meg engem, és meggyógyulok; szabadits meg, és megszabadulok; mert te vagy az én reménységem. *(Jerem. 17, 14.)*

Szégyenlem Ur Isten! orczámat hozzád felemelni; mert az én gonoszságaim felette megsokasultak, és az én büneim az eget áthatották. *(Esdr. 9. 6.)*

Kérlek azért téged, nagy és rettenetes Ur Isten! ki a te fogadásodat és frigyedet megtartod szolgáiddal szemben; forditsd el rólam haragodat és hallgasd meg a te szolgád könyörgését. Neked dicsőség Uram! nekem pedig csak arczpirulás. Nem az én igazságom bizodalmából könyörgök te előtted, hanem a te

végtelen irgalmasságodban bizom. Hallgas meg Uram! vigyázz kérésemre; hallgass meg és cselekedjél irgalmasan velem tennenmagadért. Amen. *(Dán. 9, 4.)*

A) Kisebb lelki számvétel.

(„Adjut. n. in. Nom. D."-ból.)

1. Nem vétkeztél-e kevély, ima közben szántszándékkal szórakozó, szemérmetlen, parázna, házasságtörő, irigy, haragtartó, boszuálló, gyanakodó, vakmerően itélő, istenkáromló, hittagadó, vagy a hitben kételkedő, kislelkü, kétségbeeső gondolattal? Nem volt-e szándékod, valakit megcsalni vagy egyébként megkárositani? (Némely gondolati vételnél, pl. nagyobb boszu, vagy kétségbeesés, szemérmetlenség, paráznaság s a többinél szükséges a vétek számát is nyomozni.)

2. Nem vétkeztél-e hiábavaló, dicsekedő, kevély, parázna, (hányszor?), gunyolodó, átkozódó, esküvő, istenkáromló, (hányszor?) rágalmazó, megszóló, gyalázó, hazug, talán esküvel is megerősitett hazug (hányszor?), boszankodásra ingerlő, hizelkedő, csábitó.... szóval? Ezáltal nem okoztál-e valakinek kárt vagy botrányt?

3. Nem voltál-e rest, köteles dolgodban hanyag, s fölületes? Pénzedet, vagyonodat nem tékozoltad-e? Imádkoztál-e reggel, délben, este? Jártál-e ünnep- és vasárnapon prédikáczióra, sz. misére délutáni isteni szolgálatra? Nem tettél-e sz. napon szolgai munkát? nem parancsoltál-e ilyent cselédnek, iparosnak? Megtartottad-e a pénteket, a bőjti napokat? Nem voltál-e durva, fukar a szegény iránt? Nem voltál-e szemérmetlen, parázna önnönmagaddal vagy mással? Nem olvastál-e ilyen könyvet? Nem tartottál, néztél, mutattál-e ilyen képeket? Másnak ily bünre nem adtál-e alkalmat szó- ruházat által, vagy bármi módon? Nem voltál-e mértékletlen ételben, italban, részeg? mást nem vettél-e ilyen bünre? Nem bántottál-e valakit becsületben, egészségében, életében, jószágában? Nem okoztál-e valami módon kárt? Nem ütöttél-e valakit ok nélkül? Nem tartottál-e haragot? Nem voltál-e szófogadatlan, makacs szüleid,

házasfeled, előljáróid irányában? Másokat nem csábitottál- e bünre, hányat, s minő bűnre? Nem voltál-e babonás, hivén kártyavető s jövendő mondónak...? Melyik a te legfőbb hibád? Nem gyóntál-e valaha fölületesen, bánat, fogadás nélkül? (Nagyobb bűnnél a számot is mondd meg, és a fontosabb körülményeket. Egyébiránt felelj őszintén, ha a gyóntató hozzád még kérdést tesz.)

B) Nagyobb lelki számvétel.

Az I. parancsolat ellen.

Én vagyok a te Urad Istened: idegen isteneid ne legyenek én előttem. Faragott képet ne csinálj magadnak, hogy azt imádjad. (Levit. 26. 1.)

Először azt mondd meg gyóntató atyádnak, mennyi ideje, hogy meg nem gyóntál.

Az elmult Husvétra meggyóntál-e, és megáldoztál-e?

Betöltötted-e az előbbi gyónásban adott penitenciát?

Megnyugodott-e lelkiismereted az előbbi gyónáson; avagy furdal, hogy nem épen és igazán gyóntál; vagy hogy nem oly töredelmes szivvel és lelkiismeretednek vizsgálásával járultál a gyónáshoz, a mint kellett volna?

Most jól készültél-e a gyónáshoz?

Adtál méltó hálát Istennek reád való gondviseléséért?

Imádságodban, Isten igéje hallgatásában figyelmesen és ájtatosan viselted-e magadat; vagy elméddel ide s tova vándoroltál?

Tudod-e a keresztény hitnek szükséges ágazatait, a Hiszekegyet, tiz parancsolatot?

Estél-e valamely eretnekségbe: tagadván a római hitnek valamely czikkelyét; és tévelygésedet jelentetted-e valamely külső jellel?

Társalkodtál-e, vagy vetekedtél-e valamely tévelygővel; eszedbe vevén, hogy veszedelmes és botránkoztató az ő társalkodása?

A hit dolgaiban tökéletes és állhatatos voltál-e? vagy eltökélett akarattal kétkedtél-e valamely czikkelyéről az anyaszentegyház vallá-

sának? Szégyenlettél-e vallást tenni hitedről? Vegyes házasságban élvén, követed-e hiven szent hitünk törvényét?

Olvastál-e eretnek és az anyaszentegyháztól megtiltott könyvet? Van-e efféle könyved? Adtál-e másnak ilyen könyveket?

Hallgattál-e eretnek predikációt?

Volt-e Istenben állhatatos reménységed nyavalyáidban? Zugolódtál-e Istened ellen háboruságaidban? Kétséges voltál-e az Istennek atyai gondviselésében, panaszolkodván ő ellene?

Hordoztál-e babonás hitből idegen és szokatlan betükkel irt czédulákat, vagy fegyver ellen való irásokat?

Bübájos babonaság által, czédulák és egyéb efféle betük vagy igék hordozása által magadnak, fiadnak, vagy marhádnak egészségét kerested-e?

Varázsló, álomfejtő vagy kártyavető s egyéb efféle ördögi mesterséget üzővel értekeztél-e titkos dolgokról, elrejtett kincsekről? Tanitottál-e valakit effélékre? Hittél-e álmaidnak? Hittél-e „Hét mennyei zár", „Bold. Szűz álma" s más efféle imákba?

Tettél-e isteni tiszteletet valamely teremtett állatnak? Kisértetted-e Istenedet vakmerőképen, szokatlan és igéretén kivül való dolgokat kérvén ő Felségétől, pl. lélekmegjelenést?

Szoktál-e reggel és estve imádkozni, és kiváltképen háboruságodban és szükségeidben Istenedhez folyamodni?

Ritkán gondolkodtál-e az isteni dolgokról?

Szeretted-e Istent teljes erőddel és tehetségeddel: avagy inkább kész voltál-e Istened ellen véteni, valamely teremtménynek szeretetéért, vagy félelméért?

A II. parancsolat ellen.

Istennek nevét hiában ne vegyed.

Hivtad-e bizonyságul az Istent hamis mondásodra? Szükség nélkül esküdtél-e Istenedre, lelkedre, keresztény hitedre?

Szokássá vetted-e, hogy szóközben akármire megesküszöl; meg sem gondolván, ha igazán esküszöl-e, vagy nem?

Megfeddetted-e a hozzád tartozókat, esküvésöket hallván?

Esküdtél-e Istenre, kételkedvén és meg nem gondolván, ha igaz-e vagy hamis, a mit Istennel bizonyitasz?

Esküdtél-e arra, hogy valami bünt és gonoszt cselekszel, pl. hogy ártatlan felebarátodat megvered?

Voltál-e oka, hogy felebarátod hamisan esküdött, és hogy meg nem tartotta hittel kötött fogadását?

Esküdtél-e arra, hogy valami jót nem cselekszel?

Esküdtél-e, hogy valamit cselekszel, szándékod nem levén, hogy azt beteljesitsed? (Jóllehet, ha arra esküdtél, hogy megbünteted az alattvalódat, és annakutána jobbnak itéléd, hogy megirgalmazz neki: nem maradsz köteles fogadásodra.)

Fogadtál-e valamit Istennek, a mit be nem teljesitettél volna? Halasztottad-e sokáig fogadásod teljesitését?

Egyházat, temetőt, vagy egyházi edényt fertőztettél-e meg bűnös cselekedettel?

Az isteni dolgokat és a szent-irást forditottad-e csufos tréfadolgokra?

Káromlottad-e az Istent és az ő szenteit? Szólottál-e illetlenül és becsületlenül ezekről és a szentségekről?

A III. parancsolat ellen.

Megemlékezzél róla, hogy ünnepeket szentelj.

Ünnepen, mikor alkalmatosságod volt, hallgattál-e misét és prédikácziót? Ezeket egészen és figyelmesen hallgattad-e, vagy elmédbe ide s tova vándoroltál, és csak egy részét hallgattad?

Ha zsolozsmára, vagy egyéb imádságokra köteles voltál, elmondottad-e azt?

Voltál-e oka, hogy feleséged, gyermeked, munkás néped és cseléded ünnepen misét és Isten igéjét nem hallgatott, nem kényszeritvén őket erre?

Ünnepen kiváltképen való ájtatosságra ébresztetted-e magadat?

Magad, vagy alattad valók munkálkodtak-e, szolgáltattál-e törvényt, tobzódtál-e ünnepnapon?

Az Isten házában beszélgettél-e, s egyéb világi dolgot tárgyaltál-e?

A IV. parancsolat ellen.

Atyádat, anyádat tiszteljed, hogy hosszuéletü lehess a földön, melyet a te Urad Istened ád tenéked.

Atyádat, anyádat tisztelted-e, vagy szidtad, átkoztad? Voltál-e engedelmes parancsolatjuknak? Kivántad-e halálukat? Haragudtál-e rájok? Inditottad-e őket boszuságra és szomoruságra?

Szükségökben segitetted-e őket? A mi jószág őket megilleti, megadod-e nekik?

Testamentomukat beteljesitetted-e?

Azonképen az asszony tisztelte-e férjét? Vagy engedetlenségével háboruságra, szitokra inditotta őt? Mód nélkül volt-e kétes (féltékeny) urához?

A férj pedig viselte-e jó gondját házanépének; fiait és a hozzátartozókat isteni szolgálatra és imádságra tanitván és tehetsége szerint igyekezvén, hogy felesége, gyermeke, cseléde Isten szerint éljen, a bünt eltávoztassa, az anyaszentegyház szentségeiben, szabott időkben, részes legyen? Vegyes házasságban élvén nem engedted-e meg, hogy gyermekeid más vallásban nevelkedjenek.

Házad népét és cselédedet betegségében elhagytad-e; nem viselvén gondot mind testére, mind lelkére? (Mert tartozik az ur azzal, hogy ne türje a szolgáknak nyilvánvaló büneit; betegségökben pedig testi orvosságokkal segélje, s reá birja őket, hogy Istennel megbékéljenek.)

Fejedelmednek, uradnak, hiv és engedelmes voltál-e, szódban, gondolatodban, adófizetésedben, igaz szolgálatodban? stb.

Lelkipásztorodnak voltál-e engedelmes?

A dézsmát, vagy más kiszabott tartozást lelkipásztoraidnak igazán megadtad-e?

Náladnál idősbeket megbecsültél-e?

Az V. parancsolat ellen.

Ne ölj.

Szándékoddal, cselekedeteddel, tanácsoddal, parancsolatoddal, dicséreteddel, segitségeddel voltál-e részes más ember halálában, vagy méltatlan verésében? (párbaj).

Kivántál-e gonoszt felebarátodnak? Meddig, és minemü gonoszt kivántál? Kérted-e Istent, hogy valakit megöljön? Tartottál-e haragot valakire, módot keresvén, mint állhassad boszudat? Gyülölted-e felebarátodat?

Van-e valamely gonosz akaród, kit méltó haragra inditottál és meg nem békéltél vele? Ha kit megbántottál, igyekeztél-e engesztelni; bocsánatot kérvén tőle? Megbocsátottál-e felebarátodnak, mikor bocsánatot kért?

Haragodból nem vonakodtál-e mással szóba állani, őt köszönteni stb., kiváltképen sokaknak botránkozásukkal?

Átkoztál, szidtál, és csufoltál-e valakit szemében, vagy háta mögött? Átkoztad-e marhádat, vagy az esőt, szelet? stb.

Részegséggel magad, vagy felebarátod életét röviditetted-e?

Anya levén, hanyagság vagy egyéb okból nem hoztad-e veszedelembe gyermeked életét, épségét?

Kivántad-e magadnak halálát haragból valami szerencsétlenségért, nem mondtad-e: elemésztem magamat? Ördögnek adtál-e valakit szóddal?

Öltél-e valakit lelkében, bünre inditván, vagy gonosz példáddal megbotránkoztatván?

Biró levén, adtál-e szentencziát hamisan valaki fejére félelemből, vagy gyülölségből?

Prokátor levén, ártatlan ellen hamis ügyet vittél-e? Restséged miatt ejtettél-e kárba valakit?

A gonosztevőket, mikor tiszted kivánta, megbüntetted-e törvény szerint? Ajándékért, barátságért a gonosztevőknek latorságukat, kóborlásukat elszenvedted-e?

Voltál-e oka vagy tanácsadója az igazság ellen való hadakozásnak, bajvivásnak, haragtartásnak?

Hizelkedéseddel dicsérted-e felebarátod gonoszságát?

Mikor módod volt a visszavonók békéltetésében, a bünösök feddésében nem mulasztottad-e el a keresztény szeretetnek ezen tisztét?

Segélted-e a nyomorodott szűkölködőket, kiváltképen ha láttad, hogy éhség, vagy hideg miatt veszedelemben vannak? Mert a kit nem táplálál, azt megölted.

Hintettél-e szóddal vagy cselekedeteddel visszavonást az emberek között?

A VI. parancsolat ellen.

Ne paráználkodjál.

Fertelmes gondolatokat, Isten ellen való buja kivánságokat forgattál-e elmédben? Mennyiszer? Ha pedig ezekben magad tetszésével akarat szerint gyönyörködtél, mondd meg, minemü rendbeli személyekkel, és hányszor?

Gonosz tekintetekkel, fajtalan könyvek olvasásával, ocsmány énekkel, képekkel, tánczokkal, álarczozással, öleléssel, csókolódásokkal bántottad-e Istenedet? Ezekkel mást bántottál-e?

Volt-e eltökélett szándékod, felebarátod házastársával való vétkekre? Vagy egyéb személylyel való testi fertelmességre? Menynyiszer?

Kisértettél-e leveleddel, ajándékaiddal, czifra öltözeteddel, beszéddel, valakit gonoszra?

Voltál-e közbenjáró s ingerlő eszköz más ember vétkében?

Vétkeztél-e házas, vagy házasságon kivül való személylyel, vagy tennenmagad megfertőztetésével, vagy egyéb természet ellen való fajtalansággal?

Házastársaddal, természet és törvény szerint, szemérmetesen éltél-e?

Dicsekedtél-e fertelmes életeddel, vagy egyéb vétkeddel?

Eltávoztattad-e a fajtalanságra vivő vétkeket, ugymint: a részegséget, tobzódást, hivalkodást és más nembeli emberekkel való gyakori társalkodást?

Voltál-e idegen az Istentől és az ő parancsolataitól, mivel a testi gyönyörüségeket tiltják és megzabolázzák?

Annyira a testhez és világhoz ragaszkodtál-e, hogy kész voltál ellenni az örök boldogság nélkül, csak mindenkor itt élhettél volna?

(Ha valami iránt kétséged van, szólj róla a gyóntatónak.)

A VII. parancsolat ellen.

Ne orozz.

Elvetted-e, vagy volt-e szándékod, hogy elvegyed a más ember jószágát titkon, vagy erővel; kiváltképen egyházi jószágot tulajdonitottál-e magadnak?

Felebarátodat cserében, vásárlásban, marhád eladásában stb. csaltad-e meg?

Tettél-e kárt magad, vagy alattadvalók tudtával más ember jószágában, szőlőjében, kerti gyümölcsében, mezei vetésében?

Kivántad-e a te felebarátod jószágát ugy, hogy örömest hamisan is tieddé tetted volna, ha lehetett volna? És ha valamit találtál, visszaadtad-e urának?

Van-e más ember jószága kezedben? Mert azt tudnod kell, a mit szent Ágoston ir: hogy a bün meg nem bocsáttatik, valamig a hamisan elvett jószág vissza nem adatik!

Béresed és szolgád fizetését tartottad-e meg, vagy, mikor módod volt a megfizetésben, halasztottad-e adósságod megfizetését?

Tudva, hamisságában oltalmaztál-e valakit tanácsoddal, prókátorságoddal? stb.

Tettél-e hamis törvényt?

Vettél-e ajándékot azoktól, kiknek ügyök előtted forgott?

Adósságaidat megfizetted-e, mikor meg kellett fizetned?

Uzsorát vettél-e pénzedre, gabonádra? stb.

Látván, hogy valaki mást megcsal, tehetséged szerint igyekeztél-e az ártatlannak oltalmazására?

Adtad-e drágábban igaz áránál jószágodat csak azért, hogy várnod kellett az árát?

Rest és hamis szolgálatod miatt tettél-e kárt uradnak, vagy fejedelmednek, vagy egyebeknek, kiknek irányában kötelezve voltál?

Adtál-e el valamely marhát, melynek hibáját tudtad, azt meg nem jelentvén? Éltél-e hamis mértékkel? stb. Rossz és hamis pénzt adtál-e másnak vásárlásodban?

Elegyitetted-e borodat vagy gabonádat, hogy többet nyerhess rajta?

Adtál-e szegénynek Istentől vett javaidból? Erőltetted-e adósaidat, mikor nem volt értékök a fizetésre?

A mit igértél, megadtad-e?

Vettél-e valami egyházi méltóságot, vagy egyéb lelki dolgot, pénzen és adományon?

Voltál-e tékozló; játékban, italban, hivalkodó dolgokban vesztegetvén pénzedet?

A VIII. parancsolat ellen.

Hamis tanubizonyságot ne mondj felebarátod ellen.

Tisztességét, jó hirét, nevét felebarátodnak kisebbitetted-e szóddal vagy cselekedeteddel? Rágalmaztál-e valakit?

Morogtál, zugolódtál-e fejedelmed és a fölötted valók ellen?

Üldözted-e a jóra intőket; gyalázván és szidalmazván életöket lelkipásztoraidnak és az egyházi rendeknek?

Botránkoztattál-e meg valakit?

Kentél-e bünt valakire? Vagy titkos bünét valakinek kihirdetted-e? Felebarátodnak reád bizott titkát kicsacsogtad-e? Levelét felszakasztottad-e?

Tettél-e vakmerő itéletet felebarátodról; gonoszra magyarázván cselekedeteit, és mód nélkül gyanakodván rá?

Megdorgáltad-e, mikor módod volt benne, az emberszólókat, rágalmazókat; vagy inkább ingerletted-e a rágalmazásra?

Hamis tanubizonysággal, megszólással és egyéb, nyelveddel való bünnel, ugymint: hivalkodó, vagy hizelkedő beszéddel bántottad-e Istenedet?

Törvényben esküdtél-e hamisan; vagy titkoltad-e, a mit meg kellett volna mondanod? Mert ha azt cselekedted, nem csak halálos bünbe estél, de ha ebből kára következett valakinek, tartozol azt megtériteni.

Voltál-e oka és tanácsadója a más ember hamis esküvésének?

Hazudtál-e valóban vagy tréfából? És volt-e másnak kárára hazugságod?

Hamis és patvaros perléseddel bolygattál-e valakit?

Prókátor levén, oltalmaztál-e valakit hamis ügyében? Mesterséges kifogásokkal vontattad-e a hamis pert? A szegény és árva ügyét, mivelhogy nem fizethetett, vetetted-e hátra?

A IX. parancsolat ellen.

Felebarátodnak feleségét ne kivánjad.

(Erről a hatodik parancsolatban szólánk.)

A X. parancsolat ellen.

Se házát, se mezejét, se szolgáját, se szolgáló leányát, se ökrét, se szamarát, se egyébnemű jószágát.

Kivántad-e felebarátod jószágát hamisan tieddé tenni, ha módod lett volna benne?

Az anyaszentegyház parancsolatairól.

I. Az anyaszentegyház szokott ünnepeit megüljed.

II. Ünnepnapon becsületesen misét hallgass.

Noha bizony nem csak ünnepnap, de egyéb időben is, valamikor módunk van, méltó, hogy az isteni szolgálaton jelen legyünk; mint sz. Ágoston anyja, ki soha el nem mulasztotta. *(August. 9. Confess. cap. 13.)* Mert ha a pusztában felfüggesztett érczkigyó tekintete, s a szent Péter árnyéka meggyógyitotta az embereket: menynyivel inkább meggyógyitja a szent áldozatban jelenlevő Krisztus

lelkünket, és megzabolázza az ördög erejét? holott még a házat is, melyben szolgáltatott ez az áldozat, megszabaditotta az ördögi háborgatástól. *(August. 22. Civit. cap. 8.)* Nyilván Krisztus Urunk nem csak azért rendelé az ő szent teste s vére áldozatát, hogy ez által halála emlékezetének élő képét adja előnkbe; de azért is, hogy büneinkért, és Istennek naponkint való sok ajándékaiért, büneink elégtételéért legyen mit bemutatnunk ő szent Felségének; és ez által magunhoz kapcsolnunk Üdvözitőnknek érettünk elégtételét; részesülvén az egyházi ember imádságában, ki mindazokért könyörög, kik jelen vannak az isteni szolgálaton.

III. Bizonyos napokon a parancsolt bőjtöket megtartsad és némely eledelektől magadat megtartóztassad.

Bőjti napok a vasárnap kivételével minden nap hamvazó szerdától husvétig; minden szerda és péntek ádventben; minden szerda, péntek és szombat a kántorheteken, valamint a Karácson, Husvét, Pünkösd, sz. Péter és sz. Pál, Nagyasszony és Mindszentek ünnepe előtt való nap. Ezeken az emlitett napokon — ha csak valakit gyarló kor, betegség, nehéz munka s hasonló fontos ok ki nem ment — tiltva vannak a husneműek s megengedtetik egyszeri jóllakáson tul este ugynevezett féljóllakás. (Szokásból némi kis reggeli.) Egyszerüen csak husnemüektől való tartózkodást rendelt az egyház minden péntekre, szombatra és a nagybőjti vasárnapokra. A szombati megtartóztatás alól Ő Szentsége ujabb időben fölmenteni szokott. Különben tartsd magadat ahhoz, amit a plébános évenkint a bőjtről püspöke tudtával kihirdet.

IV. Büneidet minden esztendőben a keresztény anyaszentegyház törvénye szerint való áldozó papnak meggyónjad és legalább husvét táján az Oltári-szentséget magadhoz vegyed.

Bezzeg, ha a régi keresztények isteni szeretete volna bennünk, gyakrabban részesülnénk ebben a drága kincsben. Nyilván, ha valamely gazdag ember megnyitván tárházát, szabadságot adna, hogy valamikor akarunk, részesülnénk az ő jószágában, nem restelkednének az emberek. De midőn ily ritkán járulunk ehhez a mennyei gazdagsághoz, nyilvánvaló jele, hogy meghalt a Krisztus szerelme

bennünk. A ki szeret valakit, gyakran és örömest nyájaskodik azzal; kiváltképen, ha az ő nyájassága oly hasznos, mint Krisztusé, kit valamikor ember méltán magához veszen, soha drága ajándékok nélkül nem veszi.

Azért atyámfia! ha meg nem elégszel, hogy a mulandó test csak egyszer egyék esztendőben, szegény lelked táplálására is legyen gondod. És bizonnyal tudjad, hogy ez a mennyei eledel nem csak táplálása lelkednek, hanem e világ romlottsága ellen is oltalmazó orvossága, és az ellenség között forgó veszedelmes zarándokságodnak oltalmazó utitársa, fekélyednek gyógyitó irja.

V. Tiltott napokon menyegzőt ne tarts.

Ezzel tiltatnak a zajos mulatságok tiltott időben, pl. bőjtben; nem vettél-e részt ilyenekben, vagy másoknak nem adtál-e rá alkalmat?

Továbbá azt is megfontold, ha ama három isteni erény ellen, a hit, reménység, szeretet ellen vétkeztél-e tévelygéseddel, felebarátod gyülölségével, kétségbeeséssel, vakmerő bizakodással, ugymint, ha az Isten irgalmasságából okot vettél a bűnben való hevérésre?

Vétkeztél-e a négy sarkalatos erény ellen, tudniillik: az okosság, igazság, mértékletesség és lelki erősség ellen; kiváltképen ama hét fő bünökbe esvén tudniillik:

A kevélységbe. Szegény felebarátodat megutálván, csufolván. Magadnak nagyot tulajdonitván. Kérkedvén bünöddel, vagy olyakkal, melyeket nem cselekedtél. Érdemed és erőd felett való tisztet és méltóságot kivánván. Jó cselekedeteidből magad dicsőségét keresvén. Magadat dicsérvén, hányván és vètvén. Felebarátodat megutálván és gyalázván. Czifrán öltözvén. Akárkit könnyen megszidván, versengvén, garázdálkodván?

A fösvény zsugoriságba. Hamisan más ember jószágát kivánván és elvévén. A szegényeknek tehetséged szerint nem adván. Világi szorgalmatosságért az isteni szolgálatot és imádságot elmulasztván. Feleségedre, gyermekedre, szolgádra fösvénységedből jól gondot nem viselvén, ruházatjokban, ételökben, italukban. A hetedik parancsolat elleni bünökben voltál-e részes?

A bujaságba; melyről szólánk a VI. parancsolatban.

A torkosságba. Részegséggel, mások lerészegitésével, egészséged ártalmával való tobzódásoddal, jóllakásra való sok költségeddel, mi miatt házad népe fogyatkozásokat érzett, bántottad-e Istenedet?

A haragba; melyről az V. parancsolatban szólánk.

Az irigységbe. Felebarátod gazdagságát, becsületét, előmenetelét, tudományát, szépségét hozzá való gonosz akaratból irigyletted-e? Bántad-e, hogy felebarátod életét megjobbitotta, gyakran járul az Ur vacsorájához, az ő tökéletességeért dicsérik őt az emberek? Örültél-e más kárán, gyalázatán?

A jóra való restségbe. Az isteni szolgálatra, a templomba menetelben, imádság, bőjt s a többiben tunya voltál-e?

Voltál-e részes a kilencz idegen bünben, tudniillik: voltál-e oka a más ember vétkének, parancsolatoddal, tanácsoddal, engedelmeddel, dicséreteddel, gonoszok oltalmazásával, gonoszul keresett jószágban részesülvén, gonosztevőknek ellen nem állván, be nem vádolván, és meg nem dorgálván őket, midőn módod volt benne?

Vétkeztél-e a Szentlélek ellen való hat bünben; tudniillik: Isten irgalmasságában való vakmerő bizakodásban; a gonoszság büntetés nélkül szenvedésének bizodalmában; kétségbeesésben; megismert igazság ellen való törekedésben; atyafiui szeretet ellen való irigységben, a gonosz életben penitenczia nélkül való vakmerő heverésben?

Vétkeztél-e az égbekiáltó bünökben: szántszándékkal való gyilkossággal, természet elleni sodomita bűnnel, árvák, özvegyek, szegények nyomorgatásával, szolgák és munkások bére megtartásával?

Ama hét testi irgalmasságnak cselekedeteit elmulasztottad-e? Éhezőknek enni nem adván, sem inni a szomjuhozóknak? Mezitelent nem ruházván, foglyokat ki nem váltván, betegeket nem látogatván, utonjáróknak szállást nem adván, halottakat el nem temetvén?

A hét lelki irgalmasságnak cselekedeteit gyakorlottad-e: bűnösöket megfeddvén, tudatlanokat tanitván, szükölködőknek jó taná-

csot adván; felebarátaidért Istent imádván, szomoruakat vigasztalván, boszuságot békével szenvedvén, felebarátod vétkét megbocsátván?

És ezenkivül, ha valami furdalja lelkiismeredet, tisztán és igazán meggyónjad.

Öt közönséges orvosság minden rendbeli vétek ellen.

A gyónás a végre rendeltetett, hogy előbbi büneinkből kitisztulván, azután szorgalmasan megőrizzük magunkat minden gonoszságtól. A Szentlélek Istennek malasztjával pedig könnyen eltávoztathatjuk a halálos bünöket, ha ezeket mindenkor eszünkben forgatjuk:

I. Hogy az Isten nem csak jelen van mindenütt, de átlátja az emberek gondolatait és szándékait is. Azért ennyi sok jótéteményeiért tartozunk ő Felségének mindenben kedvét keresni, és méltóságáért őt tisztelni; nem illik, hogy az ő szeme láttára oly dolgot cselekedjünk vagy gondoljunk, melyet egy becsületes ember láttára szégyenelnénk gondolni és cselekedni.

II. Mikor valami gonoszra indit a sátán, emeljük fel lelki szemeinket a megfeszült Krisztusra; gondoljuk meg, mennyit tűrt, szenvedett ő mi érettünk, hogy bününkből kitisztitana, és istenfélelemre tanitana. És ne szenvedjük, hogy az ördög csalárdságából, ennyi fáradságát haszontalanná tegyük magunknak gonoszságunkkal.

III. Gondoljuk meg, mely igen gyűlöli Isten a bűnt; minthogy a mennyei angyalokat csak egy kevély gondolatért ördögökké változtatá. Az első embert maradékaival együtt, csak egy gyümölcs ételért e világi nyomoruságokra veté; és ha az Istennek szent Fia meg nem szabaditott volna, ez egy bünért örökké elvesztünk volna.

IV. Forditsuk végső dolgainkra szemeinket, és soha sem vétkezünk. Meg kell halnunk rövid időn. és bizonytalan órákban el hagynunk e világot és az ő gyönyörüségét. A férgek emésztik meg ezt a testet, melynek most ennyire kedvezünk, és vége lészen minden világi örömnek. Azután számot kell Isten előtt adnunk, nem-

csak az ártalmas cselekedetről, de még a hivalkodó beszédről is. Ezután két ut van: örök boldogság és örök kárhozat. Egy szempillantásig való testi gyönyörüségnek jutalma örök kárhozat; rövid ideig való tűrésed- és istenes életednek nyugodalma örök boldogság. Most azért válasz e kettő között; mert halálod után nem áll akaratodon a választás, hanem mégysz, a hova visznek.

V. Hasznos az is minden vétkek ellen, hogy eltökélt szándékunk legyen a bűnnek eltávoztatására; és kiváltképen a mely vétkekre hajlandók vagyunk, elkerüljük azoknak okait és alkalmatosságait. Mihelyt pedig annak valami szikráját és indulatát érezzük, mindjárt elforditsuk arról gondolatunkat, és egyéb isteni dolgokban foglaljuk magunkat. Végezetre, gyakran könyörögjünk, és az Istentől segitséget kérjünk gyarlóságunk győzedelmére. És a gyónásnak s Ur vacsorájának szentségét gyakoroljuk nagy ájtatossággal.

Végezetre igen hasznos, hogy az ember minden estve, Istennek ajánlván magát, számot vessen magával, és napestig való cselekedeteit megvizsgálván, a minemü fogyatkozásokat lát életében, azokért megdorgálja magát, és eltökélje, hogy isten segítsége vele levén, ezután szorgalmasan eltávoztat minden hasonló fogyatkozást: mire Istentől malasztot kérjen; amint bővebben megmagyarázók e könyvnek második részében.

A gyónáshoz készült ember imádsága.

Adjad én Uram és én Istenem! hogy az én vétkeimnek undokságát megismerjem, igazán megvalljam, és szent Fiad által ezeknek bocsánatát nyerjem. Imhol Uram! alázatosan megmutatom lelki sebeimet. Ne utáld meg, én Istenem! szent haláloddal megváltott szolgádat; hanem adj töredelmes szivet, hogy éjjel és nappal sirassam büneimet.

Bocsásd elődbe az én könyörgésemet, irgalmas Isten! és el ne felejtkezzél régi irgalmasságodról.

Adj az én szivembe mennyei malasztot; mely ugy tanitson engem, hogy gonoszságaimat akaratod szerint megvallhassam; ugy igazgasson, hogy meggyónt vétkeimre vissza ne térjek, hanem a te törvényednek utján járjak, és végre boldogságodban részes legyek. A te szerelmes szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Más imádság.

Uram Jézus Krisztus, az uj törvénynek uj papi fejedelme! ki nem a bakok és tulkok vérével áldozál büneinkért, hanem tennen saját drágalátos véreddel, melyből lelkünknek üdvösséges fürdőt hagyál szentségeidben; hogy ezek által sokkal csudálatosabban, mint ama jeruzsálemi fürdőtóban, minden betegségből lelkünk kitisztittassék; nekem pedig azt parancsolád, hogy ha ki akarok tisztulni büneimből, melyek tetőtől fogva talpig elhatottak engem, a papnak megmutassam magamat: mert, kinek ő megbocsátja büneit, meg lesznek bocsátva; kinek megtartja, meg lesznek tartva.

Meg nem vetem, Uram! ezen parancsolatodat, mint a poklos syriai Námán megveté Elizeus tanácsát; sőt ha büneim tisztulásáért ennél nagyobb dolgot parancsoltál volna is, örömest megcselekedném. De te, én Üdvözitő Krisztusom! ki ezt parancsolád, adj erőt gyarlóságomnak, hogy akaratod szerint igazán megvalljam minden gonoszságomat; semmit szeméremből tudva el ne hagyjak. Adj lelki bánatot

szivembe, könyhullatást szemeimbe, és a te szent halálod által engedd büneimnek bocsánatát, életem jobbitását, és az örök életet. Amen.

* * *

Mikor az egyházi ember elébe mégysz, meggondolván, hogy Isten előtt kell számot adnod, és az ő szent vérében kell mosogattatnod: ugy menj a gyóntató elébe, mintha a Krisztus Jézus keresztéhez mennél, hogy az ő szent oldalából folyó drága veres tengerbe meritsd a pokolbeli Faraónak seregét. Azért alázatos és töredelmes szivvel térdre esvén, és a szent kereszt jelével, Atyá†nak, Fiu†nak és Szent†Lélek Istennek nevében magadat megjegyezvén, a közgyónást mondd el ekképen:

Gyónom a mindenható Istennek, mindenkor szeplőtelen szüz Máriának, szent Mihály arkangyalnak, keresztelő szent Jánosnak, szent Péter és Szent Pál apostolnak, Istennek minden szenteinek: mert felette vétkeztem gonosz gondolatommal, szómmal és cselekedetemmel.

Kezd el aztán büneid előszámlálását.

És először abban vádoljad magadat, ha szükséges, hogy nem oly lelki fájdalommal és bánattal járulsz ehhez a gyónáshoz, mint kivántatnék a szentségnek nagy voltához. És hogy nem oly szorgalmasan vizsgáltad lelkiismeretedet, mint kellett volna. Az előbbi gyónásban adott penitenciát, jó intéseket nem töltötted ugy be, a mint tartoztál. És hogyha valamely fogadásodnak beteljesitésére, vagy más ember jószágának megadására, vagy valamely gonosz társaságnak eltávoztatására kötelezett azelőtt a gyóntató atya, és eleget nem tettél kötelességednek, arról is megvalljad büneidet.

Azután rendszerint, a mennyire emlékezhetel, előszámlálván büneidet, igy fejezd be vallástételedet:

(Melledet verve mondjad:) Teljes szivemből szánom és bánom, hogy ezekkel végtelen jóságu Istenemet

megbántottam, a mennyországot elvesztettem, a poklot megérdemlettem. Fogadom erősen, hogy többet nem vétkezem s a bünre való alkalmatosságot elkerülöm. *(Még hozzá mondhatod:)* Azért kérem az én Istenemet, legyen irgalmas nekem; kérem a mindenkor szeplőtelen szüz Máriát, szent Mihály arkangyalt, keresztelő szent Jánost, szent Péter és szent Pál apostolt, Istennek minden szenteit, hogy imádják Istent érettem. Tégedet is kérlek lelkiatyám! oldozz meg engem büneimtől Istentől adott hatalommal.

Ennekutána reá figyelmezz, mit mond a gyóntató atya. Intéseit és a tőle szabott penitenciát eszedben tartsd, hogy beteljesithessed mentül hamarább.

Gyónás utáni imádságok.

I. Könyörgés.

Örök mindenható irgalmas Isten, mennynek, földnek Ura! ki magasságban lakol, és az alázatosokat kegyelmes tekinteteddel vigasztalod; végtelen hálát adok szent Felségednek, hogy könyörülvén rajtam, alávaló teremtményeden, büneimnek rutságaiból, a kárhozatnak koporsójából, kihoztál engem.

Oh mely nagy irgalmu Isten vagy te Uram, ki ily háladatlan szolgádon könyörültél! Ha érdemem szerint és igazságod szerint fizettél volna nekem, régen pokolban volna lelkem. Mivel hálájam meg Uram! jótéteményedet? Te szakgattad el Uram! az én büneimnek kötelét, és szolgád által, az egyházi

ember által, ismét kegyelmedbe fogadtál engem. Annakokáért méltó, hogy minden erőmmel és tehetségemmel áldjalak és felmagasztaljalak tégedet; mert te nagy irgalmu Isten vagy; és miképen az atya könyörül a fián, ugy könyörültél én rajtam.

Dicsérd az Istent, én lelkem! és valami énbennem vagyon, áldja és magasztalja az ő szent nevét. Dicsérd az Istent, oh én lelkem! és el ne feledkezzél az ő nagy jóvoltáról; mert ő az, a ki megbocsátja minden álnokságodat, és meggyógyitja minden betegségedet. Ő szabaditja meg a veszedelemtől életedet, és megkörnyékez téged nagy kegyelmességével. Ő teljesiti be kivánságaidat, és megujitja, mint a saskeselyünek, ifjuságodat. Dicsérjed őt, mert ő Irgalmas Ur, türelmes és irgalmas Isten: nem mindörökké haragszik, és nem mindvégig fenyeget téged. Nem cselekedett büneink szerint mi velünk, és nem fizet álnokságaink szerint nekünk. Mely távol vagyon a napkelet napnyugattól, oly messze vetette tőlünk büneinket.

De mivelhogy elégtelen vagyok, én Istenem! hogy a te jóvoltodért méltó hálákat adhassak a te szerelmes szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak sok nyomoruságát és fáradságát, véres verejtékét, szörnyü kinait, sok csapdosásait és gyalázatos pökdözéseit viszem te elődbe; és mindezekért kérem szent irgalmasságodat, hogy az én sok bünömet és sokképen megérdemlett ostorozásomat vedd el rólam. És a mi fogyatkozás volt az én gyónásomban és szivemnek töredelmességében, azt a te végtelen jóvoltodból teljesitsd be kegyelmesen.

Teremts Ur Isten! uj és tiszta szivet én bennem, mely állhatatos legyen a jóban, hogy soha tőled el ne szakadjon; félelmes legyen, hogy merészsége által semmi gonoszban meg ne rutittassék; okos és egyszerü legyen, hogy az ördögi csalárdságtól meg ne győzettessék; állhatatos legyen, hogy semmi háboruság miatt te tőled el ne szakasztassék, hanem a te parancsolataidnak utján vigan és örvendezve járjon mindörökön örökké. Amen.

II. Könyörgés.

Oh én mennyei szerelmes szent Atyám! ime én, minden bünös fiad között legnyomorultabb, szent szined előtt leborulván a földre, megvallom az én sok bünömet, melyekkel téged, kegyelmes Istenemet, megbántottalak. Látom Uram! előbbi nagy vakságomat, és iszonyodom számtalan büneimnek emlékezetére; mert a te sok jótéteményedért nem csak illendő hálákat nem adtam neked, sőt minden ajándékoddal csak tégedet boszantottalak.

Mennyiszer zörgettél te Uram! az én szivemben, hogy megnyissam neked? mennyiszer édesgettél sok szép ajándékoddal? mennyiszer izgattál háboruságokkal és sokféle csapásaiddal? Mindazáltal megvetettem akaratodat, nem engedtem intéseidnek, sőt hátat fordítottam neked: te mindazáltal irgalmasan vártál engem.

Megismerem és alázatosan megvallom Uram! hogy engemet méltán pokolra vethettél volna számtalanszor. Megérdemlettem, hogy minden teremtményed

én ellenem fegyverkeztett volna, és ellened való sok háládatlanságomért boszut állottak volna.

Megismerem és nagy lelki fájdalommal megvallom, hogy nem vagyok méltó, hogy a föld hordozzon, és hogy nekem a föld gyümölcsöt teremjen. De te mindazonáltal, én kegyelmes Istenem! jóvoltod szerint nyisd meg nekem, atyai szerelmednek eleven kutját; bocsásd meg nekem, hogy ily későn tértem tehozzád.

Későn és felette későn ismertelek téged, én kegyelmes Istenem! Későn és jaj! igen későn tértem hozzád, életnek kutfeje. Kicsoda adhatná azt nekem, hogy mindjárt, mihelyt emberi észszel éltem, szerettelek volna téged, és soha el nem szakadtam volna te tőled? De jaj! elhagytalak téged, még minekelőtte megismertelek volna; és az életnek kutfeje helyett zavaros tócsákat, az üdvösségnek kenyere helyett sertéseknek való moslékot kerestem, és annakokáért megérdemlettem, hogy irgalmasságodat megvonjad tőlem.

Most pedig megismertetted én velem jóvoltodat; és a te szent Fiad drágalátos vérének érdeme által lemostad az én sok bünömet: miért szent nevednek végtelen hálát adok, és teljes szivemmel, teljes elmémmel, teljes akaratommal kérlek, hogy meg ne emlékezzél az én régi álnokságaimról; hanem mindezeket temesd el az én Megváltómnak mélységes sebeiben, és az ő sz. vére hullásának drága folyamaival mosogasd meg az én gyönge szivemet; hatalmas malasztoddal erősitsed, hogy soha tetőled el ne szakadjon, és a te parancsolataidon kivül ne járjon. Ugyanazon a te szerelmes sz. Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

III. Könyörgés.

Üdvözitő Jézus Krisztusom! én szegény és boldogtalan bünös ember, ki téged ennyi keserves sebekkel megsebesitettelek, és az én büneimmel ujonnan megfeszitettelek: a te végtelen irgalmasságodhoz folyamodom, és szent véred hullásaért, hozzánk való mértéktelen szerelmedért, kérlek téged, hogy az én undok büneimet bocsásd meg nekem.

Tudom Uram! hogy felette sok és sulyos az én bünömnek gonoszsága: de nagyobb a te kegyelmességed; és bizom, hogy el nem veted szined elől, a kit ennyi sok kinoddal megváltottál.

Oh én szerelmes Jézusom! ne forditsd el a te kegyes szemeidet rólam; hanem inkább ama kegyes tekintetedet forditsd reám, melylyel Mária Magdolna, és Szent Péter apostol szivét megtekintvén, keserves könyhullatásra és életöknek állhatatos jobbitására gerjesztéd. Adjad Uram! hogy az én büneimet, melyeket velem megismertettél, teljes életemben sirassam, és soha az én gonoszságaimra, melyekből kegyelmesen kihoztál, vissza ne térjek, hanem inkább töröld el titkos álnokságaimat, és vond hozzád az én teljes akaratomat.

Oh igaz világosság! világositsd meg lelkem homályát. Oh emésztő tüz! emészd meg büneimet, és tisztitsd meg minden gonoszságnak rozsdájától lelkemet. Oh kegyelmes Megváltó! ki fiaidat véreddel éleszted, az én szomju és tőled elszakadt lelkemet tápláljad és szilárditsad szent testeddel. Oh mennyei gyönyö-

rüségnek mélységes tengere! részegits meg engem jóvoltodnak bőséges vizével, hogy e világnak meghaljak, és csak neked éljek. Oh én mennyei királyom, teremtő Istenem, megváltó Uram! kinek a menny és föld enged: adjad, hogy hiv szolgálatodból soha el ne szakadjak, hanem, a miképen neked minden teremtmények szolgálnak, én is, ki sok okból köteles szolgád vagyok, mindenekben engedjek és szolgáljak szent Felségednek.

Tiéd vagyok Uram! mert te teremtettél, és azzal, a miben vagyok, te látogattál, te tartottál meg, és atyai gondviseléseddel megáldottál engem.

Tiéd vagyok Uram! mert az örök rabságból megváltottál, nem aranyon és ezüstön, hanem a te szent véreden, és mindannyiszor ujonnan vettél engem, valahányszor az én büneimből kitisztitottál érdemed által. Azért Uram! ennyi sok czimmel tiéd lévén, hozzád térek; örök és köteles szolgául magamat szent Felségednek ajánlom, hogy ezután csak tiéd legyek, neked éljek, neked szolgáljak, és valamit cselekszem, mindeneket nevednek dicséretére cselekedjem, mindenekben kedves akaratodhoz szabjam magamat, mindenekben dicsérjelek és felmagasztaljalak tégedet; mind jót, mind gonoszat, mind szegénységet, mind gazdagságot, mind egészséget, mind betegséget, mind dicséretet, mind gyalázatot, kedves akaratod szerint jó kedvvel vegyek szent Felségedtől.

Vedd kedves áldozatul én Istenem! alázatos szolgádtól ezt a kicsiny ajándékot, és adjad, hogy soha szándékomat ne másoljam, hanem a te segitségeddel

neked kedvesen szolgáljak. Ki élsz és uralkodol, most és mindörökön örökké. Amen.

IV. Könyörgés.

En teremtő Istenem, én megváltó Uram! kiben csak egyedül vagyon minden reménységem, kitől egyedül várom, valami szükséges lelkem üdvösségére, te vagy Uram! ama kegyes Isten, ki el nem hagyod a benned bizókat; te vagy ama világosságnak atyja, kitől származik minden tökéletes ajándék: te vagy, a ki engem semmiből teremtettél és veszedelemből megváltottál, keresztség által fiaddá fogadtál, és nem tekintvén az én háládatlanságaimat, sokszor a penitenczia által ingyen, és csak jóvoltodból ujonnan magadhoz fogadtál. A te nagy irgalmasságod előzött meg Uram! engem; ingyen, és nem az én érdememért bocsátottad meg büneimet. Te szerettél előbb engem, és magadhoz vontál; mert senki tehozzád nem járulhat, a kit magadhoz nem vonzasz. Azért, valami jó a te szolgádban vagyon, a te ajándékodból és kegyelmességedből vagyon; mert te nálad nélkül nem csak a jóra, de csak a jónak meggondolására sem vagyunk elegendők.

Te hozzád folyamodom azért, én irgalmas Istenem! és mivel az én sok bünöm miatt elveszett lelkemet ujonnan sz. Fiad vérében megtisztitottad a penitenczia által, s az ördög torkából kihozván, ismét kedvedbe fogadtad; a te nagy jóvoltodért könyörgök neked, meg ne emlékezzél büneimről, és bosszut ne állj sok álnokságomért.

Adjad sz. malasztodat, hogy teljes életemben sirathassam büneimet, és soha ennekutána tégedet meg ne bántsalak. Adj erőt Uram! hogy az én testemet és az ő indulatait megzabolázzam; nyelvemet és szivemnek vágyódásait számon hordozzam; értelmemet és gondolataimat csak tehozzád és a te parancsolataidra forditsam: hogy kivül és belül megujulván, uj teremtett állatod és eleven templomod legyek neked, kiben megnyugodjál, és mindörökké felmagasztaltassál.

Sokat kérek tőled én Istenem! noha kevesebbre sem ismerem méltónak magamat; de emlékezzél meg Uram! régi irgalmasságodról, mely a bünösök veszedelmét nem kivánja, hanem életét és üdvösségét. Jusson eszedbe, hogy a te Fiad nem igazakért, hanem bünösökért jött e világra. Tekintsd meg Uram, menynyit fáradott születésétől fogva keserves haláláig a te szent Fiad érettem. Mindezeket viszem elődbe, irgalmas Isten! az én sok büneimért. Ha Dávid minden jót cselekvék Mifibozettel, a Jonatás fiával, atyjának emlékezeteért: cselekedjél te is irgalmasan a te szolgáddal, sz. Fiadra, a mi Atyánkra tekintvén.

Hallgass Uram! az én könyörgéseimre; mert megnyomorult és szegény vagyok én. Szabaditsd meg Uram! a te szolgádat; mert csak benned bizik. Könyörülj rajtam Uram! könyörülj rajtam; mert hozzád kiáltok, és csak tehozzád emelem az én szivemet; mivel kegyes és nagy irgalmu vagy a hozzád kiáltókhoz. Igazgass és vezérelj engem a te utaidon; hogy igazán járjak, és örvendezzen az én szivem a te félelmedben.

V. Könyörgés.

Én üdvözitő Krisztusom! ki a te mennyei szent Atyádtól mind a földön, mind az egeken hatalmat vevén, szolgáidat isteni ajándékok sáfáraivá rendelted, és bününk bocsánatjára való hatalmadban részeltetted; hogy a mi gyarlóságunknak és számtalan álnokságunknak bizonyos orvosságát mindenkor készen találjuk szentegyházadban: hálákat adok Felségednek, hogy megkegyelmeztél büneimnek, meggyógyitottad betegségeimet, megmosogattad rutságaimat. A halál házából, az ördög torkából, a bünnek rabságából kihoztál engemet. Nem az én érdemem szerint fizettél nekem; hanem a te irgalmasságod szerint büneimet megbocsátottad, lelkemnek terhét és a kárhozatnak igáját nyakamról levetetted.

De uram! ennél is jobban mosogass meg engem, tisztits ki minden vétkeimből; ugy hogy büneimnek töredelmes és siralmas emlékezeténél egyéb ne maradjon szivemben.

Én mennyei szent Atyám! noha bünnel terhelt fiad vagyok, és számtalanszor megbántottalak téged: mindazáltal irgalmasságod széke elébe bátorsággal járulok; mert nem magam érdemében bizom, mivel megismertetted velem az én sok álnokságomat, melyeket te előtted el nem rejthetek: hanem bizom abban az ajándékban, melyet büneimnek bőséges elégtételéért Felséged elébe viszek.

Azért a te szent Fiadnak én hozzám való végtelen szerelmét viszem elődbe; ki az isteni méltóságban

levén, emberi gyarlóságba öltözék, és én érettem nem hét esztendeig, mint Jákob Rákhelért, hanem harminczhárom esztendeig éhségben, nyugtalanságban, üldözésben szolgált Felségednek.

Tekintsd Uram! a te fiad fáradságait, ama csodálatos véres verejtékét, sok gyalázatait, szidalmait, arczulcsapdosásait, pökdözéseit, csuf ruhába öltözését, szivének megmondhatatlan fájdalmait, epeségét, végre a keresztfán való szörnyü halálát. Imhol én Istenem! valamit vétkeimmel érdemlettem, a te szent Fiad szenvedi én érettem. Én valék, a ki minden gyalázatot, minden csufolást és szörnyü halált érdemlek vala, de mindezeket az én Megváltóm szenvedé én érettem.

Igéreted tartja, és igazságod kivánja Uram! hogy egy vétket kétszer ne büntess. Ha azért az én büneimet egyszer szent Fiadban megveréd, elégedjél meg ezzel, és bünöm szerint ne ostorozz engem. Eleget tettem szent Fiad által igazságodnak, letörlöttem szent vérével adósságaimat.

Téged pedig, én üdvözitő Krisztusom! alázatos szivvel kérlek, a te nagy irgalmasságod szerint, mutasd meg szent sebeid helyét Atyád előtt. Ne forditsd el irgalmas szemeidet sok vétekkel terhelt szolgádtól; hanem mint szent Péterre tekintvén, siralomra inditád őt, ugy engemet szent szemeid tekintetével indits büneim siralmára. Lám, azt igéréd Uram! hogy mikor e földről felemeltetel, mindeneket hozzád vonzasz: azért vond hozzád az én szivemet. Igaz világosság, világositsad lelkemet; igaz orvos,

gyógyitsd meg sebeimet; elégtelenségemért tégy eleget szent Atyádnak, kiért téged most és örökké felmagasztalhassalak. Amen.

Ha az idő engedi, nagy haszonnal mondhatod a gyónás után a hét bünbánati zsoltárt. Lásd a Tizedik Részt.

Ur vacsorája előtt.

I. Könyörgés.

Uram! ki vagyok én, hogy asztalodhoz üljek, és az ártatlan Báránynak lakodalmában részesüljek! Micsoda Uram! az ember, hogy nem csak megemlékezel róla, de szent Fiadat az ő undok hajlékába beviszed? Hihetséges-e, hogy az egeknek, a földnek ura e kis házba jöjjön, és itt lakozzék, kit az egek és az egeknek egei meg nem foghatnak? Te előtted Uram! az égi csillagok fényességei sem tiszták, a szerafim angyalok szemei sem méltók, hogy téged nézzenek. Az egek fundamentomai csak tekintetedre is megindulva reszketnek; a föld megrendül, és a hegyek füstölögnek.

Tégedet én Üdvözitőm! nem mert vala megilletni amaz anyjának méhében megszentelt keresztelő János; méltatlannak mondván magát, hogy saruidnak kötőszijját megoldja. Az apostolok fejedelme, sz. Péter, és amaz istenfélő király-ember, meggondolván felségedet, méltatlannak itélik vala magukat, hogy belép hajlékukba. Zakkéus pedig boldognak itélé

magát, hogy téged távolról láthata. Én tehát hová megyek, én üdvözitő Istenem! Miképen merjen a te alázatos szolgád hozzád járulni, és testedben részesülni?

Azt kivánád Uram! a te népedtől, mikor a kőtáblára iratott törvényedet kiadád, hogy nagy készülettel mindnyájan harmadnapig, Mózes pedig negyven egész napig várja a te törvényed vételét; és erősen megparancsolád, hogy senki közel se menjen a hegyhez, melyen megjelenél.

A frigyszekrényhez, hogy senki közelebb kétezer ölnél ne menjen, keményen megparancsolád. A vakmerő Ozát szörnyü halállal hirtelen megöléd, mivel a dülő félben való szekrényt kezével megtámasztá. A betszamiták közül ötvenezert megölél csak azért, hogy ezt a szekrényt becsületlenül nézék, és kezökkel illeték. Ha a testednek árnyékát és jelét igy akartad tiszteltetni: minemü becsülettel méltó vennünk a tennen szent testedet? Mily nagy készülettel, mily tiszta lélekkel kell tenmagadhoz járulnunk? Asverus királyhoz minekelőtte bevinnék feleségét, egész esztendeig drága illatu sok szép kenettel és ékességgel, nagy mesterséggel ékesgették. Mennyivel méltóbb én Uram és Istenem! hogy a te szent tested vételére nem esztendeig, hanem teljes életünkben készüljünk?

Azért Uram! nem ok nélkül retteg az én lelkem, mikor méltóságodat meggondolja, és fél, hogy ugy ne járjon, mint a menyegzőben az öltözetlen ember. De sokkal méltóbban retteg, mikor szivemnek sok

álnokságait megtekintem, melyekkel Istenségedet megbántottam; mert én vagyok Uram! a ki sokkal nagyobbra becsülvén a port és hamut, a teremtményeidet, hogysem a te szépségedet és jóvoltodat: megvetettelek téged, hogy gonosz kivánságaimnak szolgáljak. Én vagyok, ki a te nagy szerelmedet és irgalmasságodat nem szerettem, igazságodtól és rettenetes itéletedtől nem féltem, hanem hanyatt-homlok mentem a gonoszságra; ugy hogy az én teljes életem egyéb nem volt, mint a te szent akaratod ellen való tusakodás, kinjaidnak, szent sebeidnek ujitása, és mindannyiszor, valamennyiszer méltatlanul járultam szent testedhez, mint egy Judás megcsókolván, elárultalak téged, és az istentelen vitézekkel egyfelől térdet hajtván, imádtalak, másfelől csufolván, náddal vertem szent fejedet. Mint merjen tehát hozzád járulni, és szent testedben részesülni a te szolgád? Miképen méltóztatol te minden szépségnek és tisztaságnak kutfeje, az én undok hajlékomba jönni?

Mikor szent tested levéteték a keresztfáról, tiszta gyolcsba takarák, és koporsóba helyeztették, melyben senki nem volt azelőtt. Az én lelkemnek pedig nincsen oly része, mely uj volna, és sok bünnel meg nem rakatott volna; szájam olyan, mint a megnyitott koporsó, melyből büneimnek undok szaga származik; akaratom és értelmem sok gonoszságtól megfertőztetett. Azért ismerem és megvallom, én Uram és én Istenem! méltatlanságomat. De másfelől biztat és bátorit a te nagy irgalmasságod és jóvoltod. Mert mentül nagyobb az én méltatlanságom,

annál nagyobb a te kegyességed, ha engem meg nem utálsz.

Uram! nem szokásod neked, hogy kirekeszszed, hanem hogy hozzád hivjad és befogadjad a bünösöket. Te vagy, aki azt mondád: „Jöjjetek hozzám, a kik megterheltettek, és én megkönnyebbitlek titeket.“ Te rólad nyilván hirdetik, hogy a publikánusokat és bünösöket befogadád. Meg nem utálád Magdolnát, ki czégéres bünökben vala; hozzád fogadád az alázatos publikánust; a házasságbontó asszonyt megmentéd; a kananéabeli asszonynak kiáltását és szent Péter sirását füleidhez bocsátád. Tudom Uram! hogy el nem változtattad régi kegyelmes természetedet; azért most is hozzád fogadod bünös fiadat, hogy vele nyájaskodjál és lakozzál: mivel a te gyönyörüséged, az emberek fiaival való nyájasságban áll.

Ha azért Uram! annyira gyönyörködöl efféle vendégekben: ime egy bünös szolgád, alázatos szivvel járul hozzád; ujitsd meg Uram! régi kegyelmességedet, és fogadd hozzád bünös fejemet. Emlékezzél meg Uram! hogy mikor tehozzád járula amaz asszony, kin a vér vala, és megilleté ruhád prémjét, nem csak nem utálád, de dicséréd, biztatád és meggyógyitád őt. — Az evangeliomban olvastam, hogy a betegek hozzád folyamodtanak, és igyekeztek, hogy megillessenek téged; mert hatalmas erő származott belőled, mely mindeneket meggyógyitott. Azért Uram! ne utáld az én nyavalyámat; hanem szent tested vétele által gyógyitsd meg lelkem sebeit, vigasztald keserüségemet, bátoritsad félelmemet, erősitsed gyarlóságo-

mat, világositsad vakságomat, födözd be mezitelenségemet: noha mezitelen vagyok, mint Ádám, de azért el nem futok te előtted, sőt tehozzád futok, a ki befödözheted minden éktelenségemet.

Ha azért az Illés prófétának palástja illetvén a Jordán vizét, megszáraztá; s Elizeus teteme megérintvén a lator gyilkos holt testét, életre hozá, az ő vesszeje pedig a vizbe esett vasat felvoná; ha a Mózes vesszeje a követ vizzé változtatá, a keserü vizet megédesité; ha a frigy szekrénye Obededom házát minden jókkal betölté: mennyivel inkább bizhatom én a te jóvoltodban és hatalmasságodban én Istenem! holott mind a próféták ura vagy te, mind a régi árnyékoknak teste?

Azért Uram! tehozzád járulván, alázatosan könyörgök Felségednek, hogy a te sz. testednek vétele által elevenitsd meg az én holt lelkemet; sok bünnel megterhelt és teljességgel elnyomott értelmemet emeld fel szerelmed tüzével, lágyitsd meg az én szivemnek keménységét.

Ne nézd Uram! az én készületlen voltomat; ne utáld meg az én rut hajlékomat; ne irtózzál halálos sebeimtől. Ime, Uram! irgalmasságodat ismét megmutathatod én bennem; ha akarod, megtisztithatsz engemet, és méltóvá tehetsz, hogy nem csak mint a kölyköcskék asztalod morzsalékaiban, hanem ugyan asztalodnak bőségében részes legyek: mint szent halálodnak érdemeért, kérlek! engedj nekem irgalmasan. Amen.

II. Könyörgés.

(Akvinói szent Tamás imádsága.)

Örök mindenható Ur Isten! ime a te szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak áldott szentségéhez járulok: mint beteg, az orvoshoz; mint tisztátalan, a tisztaság kutfejéhez; mint vak, az örök világossághoz; mint szegény koldus, a mennynek, földnek Urához.

Kérem azért végtelen bőséges irgalmasságodat, hogy az én betegségeimet meggyógyitsad, undokságaimat megmosogassad, vakságomat megvilágositsad, szegénységemet meggazdagitsad, befödözzed mezitelen voltomat; hogy tégedet, angyaloknak kenyerét, királyoknak királyát, uraknak urát, oly becsülettel és alázatossággal, oly töredelmes és ájtatos szivvel, oly hittel és tisztasággal vegyelek, a mint leghasznosb üdvösségemre.

Engedd én Istenem! hogy nem csak testednek és vérednek szentségét vegyem, de szent tested erejének hasznát és gyümölcsét is érezzem. Adjad, hogy szent Fiad testét, melyet a Szüz méhéből vett, ugy fogadjam hozzám, hogy ő vele egyesülvén, tagjai közé számláltassam. Szerelmes Atyám! engedd, hogy a te szerelmes szent Fiadat, kit most zarándokságomban a kenyér szine alatt eltakartan akarok hozzám venni, szinről-szinre láthassam és örökké nézhessem az örök boldogságban; ki te veled él és uralkodik a Szentlélek Istennel egyetemben, most és örökön örökké. Amen.

III. Könyörgés.

Kérlek tégedet, Uram Jézus Krisztus! e világnak Megváltója, a te sz. testednek és vérednek áldozatáért, melyet vigasztalásunkra hiveid gyülekezeteibe rendelél: adj nekem oly tiszta szivet, melylyel méltán járuljak a te asztalodhoz. Te mondottad Uram! hogy aki ezt a lelki kenyeret, a te testedet eszi, te benned lakozik, és te ő benne; és az soha meg nem hal. Azért oh igaz kenyér! gyógyitsd meg az én szivem sebeit; hogy érezze szerelmednek édességét, és te kivüled ne tudjon semmi gyönyörüséget, ne kedveljen semmi szépséget, ne érezzen semmi kivánságot.

Oh tisztaságos szent kenyér! melyben vagyon minden gyönyörüségnek édessége; a te gyönyörüségeddel megelégedjék az én lelkem, te légy zarándokságomnak uti kenyere, mely erőt adjon gyarlóságomnak, hogy az Istennek hegyére felmehessen. Oh szent, eleven, szép, tiszta kenyér! mely az égből szállottál alá, és életet adsz e világnak, jöjj be az én szivembe, tisztits ki minden ocsmányságot lelkemből.

Uram! méltó nem vagyok, hogy az én undok hajlékomba jöjj, és ismét az oktalan állatok istálójába helyeztesséd, mint születésed napján. De mégis bátorsággal járulok szent testedhez, mivel te hivsz engem, méltatlan szolgádat; és ezzel mutatod végtelen irgalmadat, hogy nem csak az igazakat és egészségeseket, de a bünösöket is jóvoltodban részelteted. Áldott, a ki én hozzám jő az Urnak nevében, hogy táplálja a szegényeket, legeltesse juhait, megvigasztalja fogság-

ban heverő rabjait, megvilágositsa azokat, kik a setétben és a halál árnyékában hevernek.

Jöjj be Uram! az én hajlékomba, mint régen a Zakkéus házába; és adj az én szivemnek oly tökéletes jóságot, hogy te kivüled ne keressen világi vigasságot, hanem te veled megelégedjék, most és mindörökké. Amen.

Az oltár előtt való imádság, mikor hozzánk akarjuk az Urat venni.

Én Uram és én Istenem, mennyei kenyér és igaz élet! vétkeztem az ég ellen és te ellened, és nem érdemlettem, hogy részes legyek a te tisztaságos Szentségedben. De te, irgalmas Isten! tégy méltóvá engem szent malasztoddal, hogy bünöm bocsánatára s örök üdvösségemre vegyem a te szent testedet.

Oh én háládatlan és kemény szivem! ébreszd fel restségedet, és gondold meg, hogy ez a test az, melyet Simeon ölébe oly ájtatos szeretettel fogada, hogy ő vele megelégedvén, nem kiváná tovább életét e nyomorult világon. Ez a test az, mely a jászolban feküvék, és a szent királyoktól nagy becsülettel imádtaték. Ez a test az, mely te éretted megfeszitteték; dárdával megszakgattaték, és az ő szent sebeiből kifolyó drága szent vérrel e világ vétke lemosogattaték.

Oh irgalmasságnak feneketlen tengere! vajjon honnan érdemelte a te méltatlan szolgád, hogy te mennynek dicsősége, méltatlan szolgádnak hajlékába jöjj? Oh én pásztorom, én Atyám, én Uram, én Istenem és

minden jóm! ki azzal nem elégedél, hogy engem hasonlatosságodra teremtél, és szent véreddel megváltál, hanem én hozzám akartál jönni, és hajlékomban megnyugodni: kicsoda vagyok én Uram! hogy én hozzám jöjj? Nem vagyok méltó a te nagy irgalmasságodra. De bizom végtelen jóvoltodban; és azért járulok hozzád, irgalmasságnak kutfejéhez, minden nyavalyáknak igaz orvosához, hogy megvilágositsad az én vakságomat, megtisztitsd az én gonoszságaimat.

Miképen kivánkozik a szomju szarvas a folyó kutfőhöz: ugy kivánkozik az én lelkem te hozzád én Istenem! Szomjuhozza az én lelkem az élő kutfejet, az én Istenemet; mikor jösz el Uram! és mikor látogatsz meg engem?

Uram Jézus Krisztus! a te szent tested, melyet én méltatlan szolgád hozzám veszek, ne legyen nekem itéletemre és kárhozatomra; hanem a te kegyességedből őrzője legyen testemnek, lelkemnek, orvossága legyen minden betegségemnek. Ki élsz és uralkodol az Atya és Szentlélek Istennel egyetemben, most és örökön örökké. Amen.

(Mikor a pap a szentséget mutatja, még egyszer bánd meg büneidet és melledet verve mondjad vele háromszor:) Uram! nem vagyok méltó, hogy bejöjj hajlékomba; de mondjad csak szóval és meggyógyul az én lelkem. *(És ezután imigyen könyörögj:)* Kezedbe ajánlom, én megváltó Istenem! az én lelkemet; őrizz engem, én igaz pásztorom! gyógyits meg engem, én igaz orvosom! vezérelj engem, én igaz utam! táplálj engem, én igaz kenyerem! Az Ur Jézusnak szent

teste s vére oltalmazza meg lelkemet az örök életre. Amen.

Ezek után vedd mély alázattal az Ur testét, és egy ideig csak lélekben társalogj vele; imádd őt mint Megváltó-Istenedet simulj hozzá, mint lelked szerető jegyeséhez, adj hálát neki, mint akitől ered minden jó; ajánld neki testedet lelkedet, igérj neki tartós hűséget. Végül mondhatod a következő imádságot:

Az Ur vétele után.

(Sz. Ignácz imádsága.)

Krisztus lelke, szentelj meg engem!
Krisztus teste, szabadits meg engem!
Krisztus vére, enyhits meg engem!
Krisztus oldalából kifolyó viz, tisztits meg engem!
Krisztus szenvedése, erősits meg engem!
Oh jóságos Jézus, hallgass meg engem!
Szent sebeidbe rejts el engem!
Ne hagyj tőled elválni engem!
A gonosz ellenségtől oltalmazz engem!
Halálom óráján hivj magadhoz engem!
Engedj hozzád jutni engem!
S Téged szenteiddel örökké dicsérnem! Amen.

(Hét évi bucsu jár ezen imáért akkor, ha valaki szent áldozás után mondja; máskor 300 nap; ha valaki egy hónapon át minden nap mondja, teljes bucsut nyerhet, ha gyónik, áldozik és templomot látogatva a sz. atya szándokára imádkozik. IX. Pius, 1854. jan. 9.)

I. Könyörgés.

Dicsérd az Urat, oh én lelkem! és minden tagjaim áldjátok az ő nevét. Dicsérd az Urat, oh én lelkem! és el ne felejtkezzél veled tett sok jóvoltá-

ról. Dicsérd az Urat, én lelkem! mert irgalmasan cselekedett te veled.

Dicsérlek téged, és hálákat adok, örök Atya, mindenható Isten! hogy engemet, méltatlan szolgádat, nem az én érdemem szerint, hanem csak a te nagy kegyelmességedből sz. Fiadnak drága szent testével s vérével táplálál; kérlek, én mennyei szent Atyám! hogy a te Fiad szent testének vétele ne legyen nekem itéletemre és kárhozatomra, hanem legyen büneimnek bocsánatára, én hitemnek erős fegyvere, bennem való jó kivánságoknak őrző paizsa, és gonosz kivánságaimnak kigyomlálója; testi-lelki ellenségeim ellen bátorságos oltalmam, gonosz indulataimnak zabolája, lelkem sebeinek gyógyitója, száraz lelkemnek mennyei harmatja, szomju szivemnek élesztő pohara, háborúságaimnak csendesitője, minden nyavalyámnak vigasztalója. Legyen az én gyarlóságomnak gyámola, e világi veszedelmekben elfáradt erőmnek ujitója, a te szent halálodnak szüntelen emlékezete, világból kimulásom óráján erős bátorságom és boldogságba vezérlő kalauzom.

Kérlek, én Istenem! hogy a te szent Fiad teste ugy ujitsa az én szivemnek kivánságait, hogy te kivüled semmi gyönyörüséget ne kivánjon, semmi vigasságot ne keressen, semmi dicsőséget ne gondoljon, semmi kegyetlenségtől ne féljen; és végre bemenjen ama meggondolhatatlan örök lakodalmadba, ki a Fiu és Szentlélek Istennel, a te szenteidnek igaz világossága, teljes elégsége, örökkévaló öröme, tökéletes gyönyörüsége, végtelen boldogsága vagy. Amen.

II. Könyörgés.

Végtelen irgalmasságnak Istene! vajjon mint adhatok méltó hálákat szent Fölségednek, hogy te uraknak Ura, királyoknak Királya, nem utáltad az én undok hajlékomat, és meg nem látogattad (azaz, meg nem büntetted) az én beteg lelkemet? Vajjon minemü szolgálattal és ajándékkal hálálhatja meg ezen bőkezü kegyelmességet a te koldus szolgád?

Nem elégedél meg azzal, Uram! hogy a teremtésben mind e világnak uraivá tevél minket, és e földi állatokat az embernek lába alá vetéd; hanem tennenmagadat nekünk adád születésed által; mi atyánkfia levél: földön való életed által társunk, tanitásoddal mesterünk, szent haláloddal váltságunk levél. A végvacsorában pedig lelki eledelünk és táplálásunk levél, hogy a dicsőségben is te légy jutalmunk; és ezen szent vacsorád által velünk egyesülvén, nem csak jegyeseddé fogadád lelkünket és templomoddá szenteléd testünket, de a sok fáradságod és szenvedésed érdemének kincsét is velünk közléd. Te fáradtál Uram! és én veszem bérét; te költöttél és én szedem nyereségét; téged kötöztek meg, és az én köteleim megoldoztattak; te ittál keserü italt, és az én betegségeim gyógyittatnak meg; te sirtál, és az én lelkem mosogattatik meg; te sebesittettél meg, és én meggyógyultam; mert a te szent testednek s vérednek vétele által te veled egyesülvén, javaidban részesültem.

Oh mennyei eledel! mely által az embernek fiai Istennek fiai lesznek. Oh gyönyörüséges kenyér! mely-

lyel nem testünk, hanem lelkünk táplálkozik, szivünk erősödik, értelmünk világosittatik, akaratunk felgerjed, és minden gonosz indulat megzaboláztatik. Ha a hálaadásnak az ajándékhoz illendőnek kell lennie: nyilván ismerem én Istenem! hogy elégséges nem vagyok nagy ajándékodért való hállaadásra és sok jótéteményedért való dicséretre.

Ha Mózesnek azt parancsolád, hogy arany edénybe tegye a mannát és a frigyszekrényben tartsa az isteni jótétemények örök emlékezetére: mennyivel inkább illenék, hogy az én lelkemnek szekrényében szüntelen hordozzam ezen jóvoltodnak emlékezetét; mert nem mulandó és testi eledelt, hanem a tennen szent Fiad testét adád lelki táplálásunkra.

Midőn a Boldog-Asszony látogatá keresztelő János anyját, elálmélkodván ezen Szüznek alázatosságán, azt kiáltja vala: „Honnan vagyon az én nekem, hogy az én Uramnak Anyja hozzám jöjjön?“ Mit tegyek tehát én alávaló férgecske, és a bünösök között legbünösebb, midőn én hozzám nem az Urnak Anyja, hanem önnön maga az Ur Isten jött? Nem méltó-e, hogy én is hálaadó alázatossággal azt kiáltsam: „Honnan vagyon ez nekem, hogy te én Istenem és én Teremtőm! én hozzám jőjj?“ En hozzám, ki ennyi ideig a sátánnak hajléka voltam, a ki téged ennyiszer megbántottalak, megtapodtalak, megfeszitettelek? A ki neked annyiszor adtam epét innod, mennyiszer vétkeztem; annyiszor tettem be előtted ajtómat, mennyiszer jó intéseidnek helyt nem adtam; annyiszor megtagadtalak, mennyiszer cselekedeteimmel akaratod ellen tusakod-

tam: és mindezekért megérdemlettem, hogy soha vacsorádban részem ne lenne, mivel, mikor engem hivtál, nem akartam elmenni. De te Uram! a ki én érettem istálóban születtél, bünösöktől megfogatál, sőt pokolra is alászállál, csak a te nagy irgalmasságodból, és nem az én érdememből, az én gyarló és rut hajlékomba sem átallál beszállani. Ha szent Dávid azon csudálkozék, hogy Isten megemlékezik az emberekről; ha Salamon elálmélkodék azon, hogy Isten abba a templomba szállott, melyet ő sok esztendeig nagy költséggel épitett vala; ha mind az egész világ csudálkozik azon, hogy az Istennek Fia szeplőtelen Szüznek tisztaságos méhében kilencz hónapig nyugovék: annál inkább csudálkozhatom én azon, hogy nem csak megemlékezél Uram! én rólam, de eledelül adád tennenmagadat; és nem valami sok fáradsággal épitett templomba, és a Szentlélektől beteljesitett Szüzbe, hanem az én undok hajlékomba beszállál.

Oh én életem! oh én irgalmasságom, oh én életem! mindezekért dicsérlek, áldlak, felmagasztallak tégedet. És ha oly hálákat nem adhatok, a minőkkel tartoznám, olyat adok, a minőre érkezik az én gyarlóságom. És teljes szivvel kivánom, hogy velem egyetemben minden teremtmény végtelen hálát adjon szent Fölségednek jótéteményeidért. Es alázatosan kérlek téged, hogy testednek ez a vétele legyen az én büneimnek bocsánata, életemnek jobbitása. Ezen Szentség által öld meg én bennem, valami nem kedves szent szemeid előtt; gerjeszd fel bennem szerelmedet, melyben mindvégig megmaradjak, és soha az én fes-

lett életemnek rutságaira ne térjek. Távol legyenek én tőlem a testi gyönyörüségnek és a világ csalárdságainak undokságai, mivel a ki részesül az angyalok kenyerében, nem méltó, hogy barmok moslékjában zabálódjék.

Nem akará Salamon, hogy az ő felesége, a Fárao király leánya, abban a házban lakjék, melyben azelőtt az Istennek szekrénye nyugodott vala. Ha azért a bölcs király az önnön feleségét, a király leányát sem szenvedé abban a házban, mivelhogy pogány nemből vala: miképen bocsássak tehát én pogányhoz illő gondolatokat és kivánságokat az én házamba, melyben önnön maga az Ur Isten lakozott? Ugyanezen Salamon azt akará, hogy a templomnak tornácza megszenteltessék, mivel ott is áldoztak vala Istennek, és azután ne legyen szabad egyébre forditani az isteni szolgálatnál: mentül inkább illik, hogy az én lelkem teljességgel csak az isteni tiszteletre szenteltessék; mivel a régi áldozatokkal példáztatott Bárány ebben mutattatott be kedves áldozatul az Atya Istennek. Ha bezáraték ama kapu, melyen Ezekhiel látá, hogy átméne az Ur, és ezért nem lőn szabad egyébnek azon ki- és bemenni: mily vakmerőség volna, ha valami ocsmányság jőne ki azon a szájon, melyen az Ur bement az én hajlékomba?

Azért Uram! te légy az én lelkemnek oly megszentelője, hogy soha senkitől meg ne rutittassék; te légy az én értelmemnek és akaratomnak őrzője, hogy idegen kivánságok a te házadba ne szálljanak. Maradj velem Uram! mert elestveledik; a nap majd elenyé-

szik, a sötét éjjel majd reánk száll, a bünnek és inségeknek, kisérteteknek és halálnak éjjele közel vagyon, az ő sötétségökkel befognak minket, és ugyan elnyomnak, ha te igaz világosság! mivelünk nem maradsz. Jaj nekünk, ugymond a próféta, mert elhajlott a nap, és hosszabbak az estvéli árnyékok; megfogyatkozott az igaz isteni ismeret, megöregbedtek a tévelygések, és a hamis vélekedéseknek homályos árnyékai. Azért Uram! maradjon velünk a te világosságod, melyben mindenek olyanoknak látszanak, a minemüek magukban; hogy soha a gonoszt jónak ne itéljük, se a jót gonosz gyanánt ne kárhoztassuk: hanem téged szeressünk, te benned éljünk; bő áldásaiddal megszenteltessünk; minden igyekezetünk te benned erősödjék, minden nyomoruságunk te reád támaszkodjék, és csak te tőled várjon vigasztaló segitséget, és végre te veled az örök boldogságnak örömében beteljesittessék a mi kivánságunk. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

III. Könyörgés.

(A misekönyvből.)

Uram Jézus Krisztus, élő Istennek szent Fia! a ki szent Atyád akaratából halálod által életre hozád e világot; szabadits meg minket a te szent testednek s vérednek csudálatos szentsége által, minden büntől és veszedelemtől. Engedd, hogy mindenkor a te parancsolataidhoz ragaszkodjunk, és ne szenvedd, hogy valaha te tőled elszakadjunk, ki élsz és uralkodol stb. Amen.

Ur Isten! ki nekünk a csudálatos Oltári-szentségben kinszenvedéseidnek emlékezetét hagytad, adjad, hogy a te testednek s vérednek szentséges titkát ugy tiszteljük, hogy megváltásodnak gyümölcsét szüntelen érezzük magunkban.

Uram! ki a téged szeretőknek láthatatlan jókat szerzettél, a te szerelmed lángját öntsed szivünkbe; hogy téged mindenekben és mindenek felett szeretvén, igéreteidben, melyek minden kivánságot felülhaladnak, részesek lehessünk.

Örök mindenható Isten! ki a te szentségeid és parancsolataid által minket hasonlatosságodra megujitasz, tedd állhatatossá ösvényeiden való járásunkat, és a te szerelmednek ajándékát, melyet reménylünk, adjad, hogy sz. malasztod által megnyerhessük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

IV. Könyörgés.

Én üdvözitő Krisztusom! ha szent Péter, a te kedves apostolod, kinek gondviselésére bizád nyájadat, meggondolván végtelen méltóságodat, alázatosan kér vala téged, hogy az ő csolnakából kiszállanál, mert ő bünös ember lévén, nem méltó, hogy vele együtt légy: mit tegyek és mit mondjak én Fölségednek, ki nem egy házban avagy hajóban vagy én velem, hanem a te végtelen jóvoltodból, az én gyarló hajlékombau, és én bennem vagy? Vajjon méltatlan voltomat tekintvén, kényszeritselek-e téged, hogy bünös házamból kimenj? Távoztasd én Istenem! tőlem, hogy téged

kikergesselek, tekintvén méltatlan voltomat; sőt Uram! ama te Emauzba menő tanitványaiddal kényszeritlek téged végtelen jóvoltodra, hogy maradj én velem, mert elközelget az éjjel, és besötétedik; ha te elhagysz engem, sötétségben maradok, és a napfénytől megfosztatom. Megfoglak azért téged én Istenem, és mint régen Jákob, soha addig el nem bocsátlak, valamig engem meg nem áldasz, valamig az én régi nevemet el nem változtatod, az én gonosz szokásaimat el nem rontod, gonoszra gyorsalkodó lábaim erejét meg nem száraztod.

Lám, a te gyönyörüséged Uram! az emberekkel való nyájaskodás; kivánságod az, hogy mindenekkel jót tégy, irgalmazz mindeneknek. Azért, én Istenem! irgalmasságodnak nagy voltát most mutasd meg; az én bünös lelkem erőtlenségét gyógyitsd meg. Imhol kezedbe ajánlom magamat; és miképen te én nekem adtad sz. testedet, én is lelkemet Fölségednek adom.

Azt akarád uram! hogy a te testednek én legyek eleven koporsója. Amaz égből alászállott drága mannának, melyben minden gyönyörüség vagyon, szekrényévé tevél engem. Adj azért nekem erősséget, mint az erős kőszikláből kivágott koporsódnak, hogy semmi háboruság tőled el ne szakaszszon. Adjad a tiszta életnek fejér lepedőjét, melybe szent testedet takarjam. Adj buzgó szeretetet, mint tündöklő arany edényt, melyben a mennyei mannát tisztán tarthassam. Szegezd be szivembe, mint a Mózes szekrényébe, parancsolataid tábláit és a Mózes vesszejét. Töltsd el lelkemet áldásaiddal, mint a te szekrényed által az Obededom házát

minden jóval beteljesitéd; és tégy részessé boldogságodban a más világon. Amen.

V. Könyörgés.

Szabaditsd meg Uram! az én lelkemet a te üdvösséges és gyönyörüséges szerelmed sebeivel. Adj az én szivembe tiszta és felgerjedt apostoli szeretetet! hogy elájuljon és ugyan elolvadjon az én lelkem a te szerelmed és kivánságod miatt; tégedet szomjuhozzon, te hozzád fohászkodjék.

Adjad én Istenem! hogy az én lelkem csak tégedet szomjuhozzon, angyaloknak kenyerét, lelkünknek táplálását, mindennapi természet felett való kenyeret, melyben találtatik minden gyönyörüségnek édessége. Tégedet Uram! kire kivánva néznek az angyalok, éhen kivánjon az én szivem, és a te testednek gyönyörüséges jó izével teljesitsed be az én lelkemnek kivánságait. Téged szomjuhozzalak, életnek kutfeje, bölcseségnek, tudománynak, örökkévaló fényességnek forrása, minden jónak bőven folyó árvize, Isten házának ékessége!

Téged kivánjon az én lelkem, te hozzád óhajtson, téged keressen, megtaláljon, te utánad fusson, és elérjen téged. Te forogj szüntelen az én elmémben és szájamban; csak te egyedül légy az én reményem és minden bátorságom, az én gazdagságom és vigasságom, az én békeségem és táplálásom, az én oltalmam és segitségem, az én bölcseségem és örökségem, az én kincsem és birodalmam; kiben mindvégig áll-

hatatos, erős gyökeret vervén, megmaradjon az én szivem és lelkem. Amen.

VI. Könyörgés.

Örök mindenható Ur Isten! kérlek téged a te végtelen irgalmasságodért, engedd, hogy mindnyájan, kik a keresztény nevet viseljük, Szentségednek (mely egyességnek jele, szeretetnek kötele, békességnek erőssége) igaz ismeretében és tiszteletében egyet értsünk.

Emlékezzél meg Uram! a te végtelen jóvoltodról, ki a mi büneinkért halálra adád tennen magadat, táplálásunkra hagyád szent testedet; adjad, hogy igaz vallásban méltó készülettel vehessük gyakran sz. testedet; melylyel, mint Illés próféta ama kovásztalan kenyérrel, megszilárdulván, utaidon soha el ne fáradjunk. Legyen minekünk oltalmunk a te sz. tested, ellenségünknek pedig romlása. Amen.

A Boldogságos Szüzhöz.

Tekints rám, dicsőséges szüz Mária, mivel én most, bennem levén Jézusod, szemeidnek méltó tárgyává lettem. Mondj jó szót érettem szerelmes Fiadnak, ki engem testének és vérének gyönyörteljes lakomájával fölviditott, és ajánld föl neki a te érdemeidet, hogy pótolják számtalan fogyatkozásomat. Adj hálát neki én helyettem és nyerd meg nekem azt, hogy ne szünjék meg szentségileg jelen lenni bennem a nélkül,

hogy lelkem és testem számára ne hagyná hátra bőséges áldását. Amen.

(Szent áldozás után haszonnal mondhatod az Ur Jézus nevéről vagy az Oltári-szentségről való litániákat s az oda jegyzett imákat. Lásd a Tizedik Részt.)

Az egyházi bucsúról.

Intés.

Oly nagy az Isten kegyességének és irgalmának bősége, hogy azon hivek számára, kik vagy természeti erőtlenségök, vagy rövid életök, vagy akármily egyéb sulyos akadály miatt, büneikért maguk részéről, a mint kellene, eleget nem tehetnek, más segédeszközt is hagyott az anyaszentegyházban, mely által az elégtételnek fogyatkozása valamennyire kipótoltassék. Ilyen segédeszköz pedig a bucsu vagy tulajdonképen és szokott értelemben, ama kegyelem-ajándéka az anyaszentegyháznak, mely szerint az igazán megtérő bünösöknek, a penitenciatartás szentségében adott bünbocsánat után fennmaradó ideiglenes büntetés, melynek egy része vagy maga valóságában, vagy más, hasonértékü jóságos cselekedetek által, illendőképen elvégeztetett, hol egészben, hol részben, a mint teljes, vagy nem teljes bucsú adatik, törvényes hatalommal elengedtetik; ugy hogy ezen elengedés nem csak az anyaszentegyház előtt a földön, hanem mennyben is az Isten előtt áll.

Ezen bucsúadásra való hatalommal az apostolok idejétől fogva, nagy lelki vigasztalására és könnyebbségére a hiveknek, mindenkor, ámbár nem egyforma külső gyakorlás szerint, folyvást élt az anyaszentegyház.

Teljes bucsú elnyerésére, a hivek részéről rendszerint megkivántatik, hogy igaz töredelmességgel végzett gyónás és áldozás által, ne csak a halálos bünöktől, hanem bármely kisebb vétkektől is, megtisztitsák lelkiismeretöket; azután pedig, hogy a gyónásban

feladott, vagy önként felvállalt elégtételen kivül, azon jóságos cselekedeteket is minél pontosabban teljesitsék, melyek a bucsú elnyerésére némi pótlékul rendelvék, s a melyek rendszerint imádságban, böjtölésben és alamizsnálkodásban állanak. Nem teljes bucsút gyónás nélkül is nyerhetni, megkivántatik azonban, hogy a lélek a malaszt állapotában, azaz halálos bün nélkül legyen.

Imádságul szolgálnak a következő

Imádságok teljes bucsú elnyeréséért.

Mennyei Atya, mindenható Isten! ki e földön lévő anyaszentegyházadat a kötésre és feloldozásra, a bünöknek fentartására és megbocsátásra, szent Fiad által, lelki hatalommal felruháztad: tekintsd irgalmasan természeti gyarlóságomat, mely szerint, a mint hajlandó voltam a vétekre, ugy a megtérésre és előtted való igazolásra elégtelennek érzem magamat; és engedd kegyelmesen, hogy miután büneimet töredelmesen meggyónván, a szentségbeli feloldozást megnyertem, azoknak sanyaru maradványait is, azon érdemlett büntetéseket, melyeket vagy ez életben, vagy a jövendőben, isteni igazságod szerint ki kellene még állanom, ugyanazon szeretett Fiadnak végtelen érdemei s dicsőült szenteidnek esedezései által, bucsút nyervén, mindenkép elkerülhessem. Amen.

Ur Isten! ki az angyalok után az emberi nemet dicsőségben való részesülésre teremtetted: ne hagyd el ama szerencsétlen népeket, kik lelki állapotukra nézve mind ekkoráig vastag sötétségben s a halál árnyékában vesztegelnek; hivd őket is, végtelen irgalmasságod szerint az igaz hit világosságára: hogy

megismervén tégedet, egyedül igaz Istent, valamint a te veled és a Szentlélekkel egymivoltu Fiadat, a megváltás végett tőled e világra küldött Ur Jézus Krisztust, illendő tisztelettel neked szolgáljanak, és üdvösséget nyerjenek.

Érintsd meg világitó malasztoddal, oh szeretetnek és igazságnak Istene! ama tévelygő atyánkfiait is, kik jóllehet nevedre kereszteltetvén, helyes hitüeknek vélik magukat; de mivel anyaszentegyházadnak tőled származó tekintélyét méltatlanul megvetik, és szavát fogadni nem akarják, valóságos tagjai közé nem tartoznak. Vezesd őket kegyelmesen a te hű nyájadnak aklába: hogy velünk az egy igaz hitnek, tiszta szeretetnek, és szintazon szentségeknek üdvözitő kötelékei által összekapcsoltatván, mint jámbor és engedelmes fiaid, neked tetszeni, s igért jutalmaidban valaha részesülni méltók legyenek.

Terjeszd ki egyszersmind, tökéletesitsed és dicsőitsed Uram! anyaszentegyházadat, ugymint elejétől fogva birt, s egyetlen egyszülött Fiadnak drága vérével megváltott örökségedet. Különböztesd meg őt, a tőled kinyilatkoztatott hit igazságainak, eredeti teljes mivoltukban és tisztaságukban való állhatatos tanitása, valamint a keresztény szeretetnek, szelidségnek és türelemnek szembetünő bélyege által minden egyéb efféle gyülekezetektől. Szégyenitsd és zabolázd meg vakmerő ellenségeit, és ezeknek gonosz agyarkodása ellen szent alkotmányát állandóképen oltalmazd.

Mivel azon felül, nagy Ur Isten! kezedben vannak a föld királyinak és fejedelminek nem különben,

mint akármely közönséges embereknek szivei, melyeket szabad kényöknek sérelme nélkül ugyan, de mégis szent akaratodnak örök végzése szerint igazgatsz: gerjeszd hathatósan, és tartsd fel bennök a közbékességnek, kölcsönös bizodalomnak és jóban való állhatatos egyetértésnek erkölcsi érzeményét. Világositsd és erősitsd meg őket, hogy alattvalóikat, a te dicsőségedre s lelkeik üdvösségére bölcsen, igazságosan és szerencsésen kormányozhassák. Távoztass el minden fondorkodást, irigységet, visszavonást és egyébnemü veszedelmes csapásokat keresztény országaiktól: hogy kiki az ő földi birtokuk alatt lévő hivek közől, lelki csendességben neked, legfőbb Urunknak s mindenható Istenünknek illendőképen szolgálni, ez élet után pedig jó és hiv szolgáidnak mennyben készitett öröméhez jutni képes legyen. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Imádság a római pápáért.

Örök mindenható Isten! könyörülj legfőbb pásztorunkon N. pápán és vezesd őt kegyelmesen az üdvösség utján, hogy tőled segittetve, csak azt kivánja, mi neked tetszik, és a mit igy akar, azt buzgósággal is teljesitse. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Ugyanez mondandó a megyés püspökért is, ezen változtatással: „Főpásztorunkon, kit N. egyházmegyének kormányára választottál.“

Uralkodó fejedelmünkért.

Mindenható Isten! uraknak Ura, királyok Királya, minden országok oltalmazója és fentartója, add kegyelmesen, hogy uralkodó fejedelmünk N. apostoli királyunk, ki a te kegyelmességedből vette fel az ország kormányát, győző hatalmadat megismerje és tisztelje, s minden keresztény dicső erényekkel ékeskedvén, segedelmed által szintugy erős és hatalmas legyen, valamint a te szent akaratod szerint fejedelemnek rendeltetett. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Békeségért.

Ur Isten! a kitől minden szent kivánság, igaz tanács és jó cselekedet származik, add szolgáidnak azon békeséget, melyet a világ nem adhat; hogy szivünk parancsolataidnak hódoljon, és ellenségünk félelmétől megmenekedvén, oltalmad alatt csendességben éljünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Itt befejezésképen öt „Miatyánk", öt „Üdvözlégy", a „Hiszekegy"-gyel mondatik.

Lelki áldozás.

Minthogy lelkünk tisztátalansága miatt valahányszor a szent mise-áldozaton megjelenünk, Krisztust testiképen magunkhoz nem vehetjük, miként tették az első századokban a szent életü keresztények, kik minden szent mise alatt áldoztak: méltó és szükséges, hogy mi is legalább lelkiképen minden szent mise alatt megáldoz-

zunk. Ezt ajánlja, s erre buzdit minden hiveket s trienti szent gyülekezet. Ezt az ájtatosságot a szent életü emberek nagy lelki épülettel gyakorolták; ez igen hathatós eszköz arra, hogy a valóságos áldozásra lelkünket elkészitsük; hatalmas orvosszer a vétek kisértetei ellen, ut a megszentülésre, az isteni malasztoknak bő forrása. Azért minden szent mise alatt, és valahányszor az oltáriszentség imádás végett kitétetik, igyekezzünk lelkiképen egyesülni Jézussal; ki a kenyér és bor szinébe rejtezett, hogy magát nekünk voltaképen eledelül adhassa. Lelkileg megáldozni bármikor lehet, akkor is, ha netalán nagy hiba nyomja lelkünket. Egyszerü módja ez: Gondold, mintha oda lépnél az oltár zsámolyához s mintha magadhoz venni akarnád az Ur testét. De tudván, hogy ezt tenned most nem lehet vagy nem szabad, mivel talán nagy büneid abban akadályoznak, inditsd lelkedet őszinte bánatra s mondd:

„Nem érdemlem, édes Jézusom, hogy hajlékomba jőjj; de azért légy irgalmas bünös lelkemnek; utálom és gyülölöm büneimet, mert azokkal téged megbántottalak. Jőjj szivembe szent malasztoddal s maradj nálam, mig valósággal nem vehetlek.“

Erre nézve a következő imádságot és fohászokat is lehet használni.

Imádság.

Uram Jézus, én szerelmes Megváltóm! Hiszem erős hittel, hogy az Oltári-szentségben valósággal, istenségeddel és emberiségeddel, jelen vagy. Imádlak tégedet e nagy szentségben, mely a te szenvedésednek és kereszt-halálodnak örök emléke. Hálát adok neked a te végtelen szeretetedért, hogy érettem emberi testben születni, kint, halált szenvedni, s igy engemet feláldozásod által a büntől és örök haláltól megszabaditani méltóztattál.

Érzem és ismerem háládatlan voltomat, ki tégedet, végtelen jóságu, szeretetre legméltóbb üdvözitő Istenemet, sok bünömmel megbántottalak. Nem vagyok méltó, hogy sz. testedet, mely a bünösökért megtöretett, az általad szerzett Oltári-szentségben valóságosan magamhoz vegyem. Szegény bünös létemre porig alázódom vétkeim érzetében, és bünös mellemet verve, hozzád kiáltok, mondván: Uram Istenem! légy irgalmas nekem, bünös embernek; erősitsd hitemet s jóakaratomat, hogy megutálván minden bünt és bünre vivő alkalmatosságot, töredelmes szivvel hozzád térjek, s lankadatlan szeretettel és hüséggel csak tehozzád ragaszkodjam.

Szeretlek téged isteni Megváltóm! lelkem hozzád kivánkozik; tőled reménylem az elengedést és megtisztulást. Ohajtlak Uram! magamhoz venni; noha nem merek szent oltárod zsámolya előtt még most megjelenni. Részesits legalább végtelen érdemü áldozatodnak gyümölcseiben, készitsd el lelkemet megigazitó s tisztitó malasztoddal, hogy mielőbb méltó lehessek szent tested- és vérednek magamhoz való vételére; öregbitsed bennem, a mi jó; vond el szivemet a mulandó dolgok szeretetétől: hogy kivüled mást birni ne kivánjon az én lelkem, hanem megelégedjék veled, ki az örök boldogság forrása vagy.

Engedd Ur Jézus! hogy ezen kivánkozása lelkemnek a te szentséges oltárodhoz, váljék lelki megtisztulásomra, mossa le szivemről a vétek szennyét, s vezérelje lelkemet az örök életre; hogy tégedet az Atyával és a Szentlélekkel szinről-szinre láthassalak mindörökön örökké. Amen.

Fohászok.

Jézus, Istenem és Megváltóm! az Oltári-szentségben végtelen szereteted örök zálogát hagytad nekünk. Jőjj tehát, térj be szivembe; zárj ki abból minden rossz hajlandóságot; legyen tied az a sziv, melyet a keresztségben megtisztitottál, s a hit által magadnak leköteleztél.

Jézus, az emberi nem megszabaditója! foglald el szivemnek minden kivánságát, életemnek minden örömét, akaratomnak minden hajlamát; csak téged akarlak szeretni, csak egyedül tetszésedet megnyerni.

Jézus, áldozat és eledel, lelkem kedves jegyese! mily szeretetre méltók szereteted gyönge érzelmei; mily hatalmasok az én vétkes érzelmeim megszégyenitésére! Te az Atyának örök Igéje, nem elégedtél meg azzal, hogy érettünk emberi testet vettél magadra, hogy szolgai alakban jelentél meg közöttünk; még azzal sem, hogy érettünk szenvedtél és a keresztfán meghaltál; te közöttünk akarsz maradni mindvégig, hogy uri vacsorádban lelkeinket az örök életre táplláljad! Add, hogy szivem ezen szeretetnek csak említésére is egészen tied legyen! Amen.

Imádság.

Oh Jézus élő Istennek szent Fia, mily gyönyörüséges a rólad való emlékezés és szentséges nevednek segitségül hivása! E romlandó testnek terheitől és a földi viszontagságok sulyától könnyebbülve érzem

magamat, ha elmémmel és kivánságommal hozzád fölemelkedem, s végtelen szeretetednek jóvoltáról megemlékezem.

Ha meggondolom az angyalok és dicsőült szentek boldogságát, kik veled az egekben egyesülve vannak, elhalaványul előttem minden földi öröm, és a veszendő kincsnek becse megsemmisül; mert te a jónak kiapadhatatlan forrása vagy; dicsőségednek fényességével betöltöd a téged szeretőket; s ők tégedet birván, elárasztva vannak azon megelégedéssel, mely semmi fogyatkozásnak nincs alávetve; mert annak végtelen tárgya s egyedüli határa csak te magad vagy, ki soha nem változol, s kiben minden tökéletesség, szépség, jóság, kegyesség, igazság, szeretet együtt van: és azért csak benned és te általad lettek örökké boldogok a dicsőült lelkek. Oh! de fölöttébb érzem vétkeim sulyát; s ha meggondolom, hogy hozzád el nem juthatok, ha csak szivem minden mocsoktól és minden vétkes kivánságtól megtisztulva nem lesz, félelem és bánat fogja el lelkemet: mert nem tagadhatom, hogy bünös vagyok, ki jóvoltodat és végtelen szeretetedet számtalanszor megbántottam. Oh! azért Jézusnak szentséges szive, tisztitsd meg az én beszennyezett szivemet a vétek bármily mocskaitól; szenteld meg és egyesitsd szivemnek kivánságit a te szentséges szived égő szerelmével. Engedd kegyes Jézusom! hogy mind életemben, mind halálomkor, megsebesitett szivedbe rejtsem el magamat a kisértetek ellen, melyek szeretetedtől elvonni törekesznek. Ne hagyj elvesznem, kit érdememen kivül hiveid

társaságába felvettél, az igaz hit világosságára vezéreltél és szent kegyelmed bő ajándékival éltetsz. Igazgasd és vezéreld gondolatimat, szavaimat és minden tetteimet a te szent akaratod betöltésére, hogy parancsolatid ösvényén járjak e földön, s holtom után eljuthassak hozzád, kinél bizonyos bátorság van és bátorságos örök idő, csendes boldogság és édességes öröm; hol az Atyával és Szentlélekkel élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

TIZEDIK RESZ.

Az anyaszentegyháznak különféle imádságai.

Sz. Dávid hét penitenciatartó zsoltára.

Meg ne emlékezzél, Uram! vétkeinkről, se a mi atyáink vétkeiről; és bosszut ne állj rajtunk büneinkért.

VI. Zsoltár.

Meg ne feddj engemet, ne büntesd vétkemet
Uram! nagy haragodban;
És meg ne ostorozz, kegyedtől meg ne foszsz
Büntető hatalmadban;
De könyörülj rajtam, mert megnyomorodtam,
Reszketek csontjaimban.

Megrekedett folyta, feldagadott habja
Lelkem csendes vizének;
Meddig hallgatsz Uram! s nem könyörülsz rajtam.
Helyt nem adsz kérésemnek?
Fordulj hozzám immár, mert lelkem téged vár,
Adj erőt betegednek.

Mert a föld gyomrában, a sirnak torkában
Nem emlitnek tégedet.
Nincs ott, a ki vallja, nincs, ki magasztalja,
Dicsérvén szent nevedet.

Teremtményid voltak, világból kimultak,
Érzik itéletedet.

Megszáradott bennem óhajtástól szivem,
Szemeim könyhullástól.
Mert éjenkint ágyam, nyugodalmas házam
Ázik sok siralmimtól.
Tőled elvettettem, s csaknem elnyelettem
Ellenségim torkától.

De már rágalmazók, ártalmas vérszopók!
Fussatok távol tőlem:
Mert a magas mennybe, Isten eleibe
Eljutott bus énekem.
Meghallgatott engem, pirulj ellenségem,
És távozzál előlem.

Dicsőség Atyának, s az ő szent Fiának,
Dicsőség Szentléleknek:
A három személyben és egy természetben
Egy igaz Istenségnek;
Miképen kezdetben, most és jövendőben,
Dicsőség az Istennek.

XXXI. Zsoltár.

Boldogok, a kiknek undok vétkeiknek
Sebét az Ur befödte;
Mint idegen bünnek, tulajdon vétköknek
Büntetését nem vette:
De sőt kegyelméből, büneit lelkéből
Az Isten letörlötte.

Én pedig vétkemet, födözvén sebemet,
Bánatban elszáradtam:

Mert éjjel és nappal, szent kezed ostorral
Sulyos terhet hagy rajtam.
Azért gyötrelmemben, tövis közt ültömben,
Majd csak el nem fonnyadtam.

De tehozzád térek, bocsánatot kérek,
Előtted vallást teszek;
Sebeim rutsága, bünöm undoksága
Vádlója magam leszek.
A te jóvoltodból, tudom, irgalmadból
Bocsánatot hogy veszek.

Mindenki tehozzád, bünből hogy kihoznád
Sirva imádkozhatik.
Még a vizözönnek, felindult tengernek
Habja közt is bizhatik;
Látván sok inségből, ellenség kezéből
Dávid hogy kihozatik.

Oktalan barmokhoz, öszvér- és lovakhoz
Hasonlók ne legyetek:
Mert ha szép intésnek, Isten feddésének
Nem enged keménységtek,
Megfékez ostora, mint lovat zabola;
Bünötökben elvesztek.

Ostori azoknak soha el nem fogynak,
Kik hevernek a bünben;
Kik pedig az Urban biznak, bátorságban
Lesznek teljes éltökben.
Azért örüljetek és dicsekedjetek
Igazak az Istenben.

Dicsőség Atyának stb.

XXXVII. Zsoltár.

Meg ne feddj engemet, ne büntesd vétkemet
Uram! nagy haragodban.
És meg ne verj engem, kér nyomorult ügyem,
Büntető igazodban.
Mert megsebesitnek nyilai mérgednek,
Kezed sulya rajtam van.

Nincs épség testembe', oly nagy rettegésbe
Haragod miatt estem;
Csontjaim velejét, kivonták erejét
Büneim, jól érzettem:
Mert fejemen felül hatott sok vétektől
Nagyon megterheltettem.

Ujra kifakadtak, ismét megujultak
Beforradott sebeim;
Ugyan megrodhadtak, és felfakadoztak
Égető fekélyeim;
Fejemet lesütvén, és mély gyászba ülvén,
Könyben usznak szemeim.

Ágyékom genyetség, testem sok betegség
Kinjaitól elfogyott.
Szivem oroszlánként ordit, és a nagy kint
Viselvén ellankadott.
Szemeid jól látják, szivemet mint rágják,
Ép testem összerogyott.

Meghervadt bus szivem, megváltozott szinem,
Homály fogta szivemet;
Mert mind ellenségim, mind régi barátim
Szidnak, unnak engemet.

Szemben távol állnak, hátam mögött rágnak,
Cselbe ejtik fejemet.

De én néma voltam, füleim bedugtam,
Békeséggel szenvedtem,
Csak te tőled vártam, Uram! benned biztam;
Érted mindent felvettem.
Ne szenvedd, hogy lássák, kik örömmel várják
Vesztemet, mert elestem.

Ostort, pálczát méltán szenved bünös hátán
Gonosz szolgád, megvallom;
Jó tettért haragját rágalmazó szavát
Ellenségeimnek hallom:
De te jóvoltodból, lelkemet sok kíntól,
Mentsd, hogy bünben ne haljon.

Dicsőség Atyának stb.

L. Zsoltár.

Végtelen irgalmu, òh te nagyhatalmu
Isten! légy már kegyelmes.
Öntsd ki mindenestől jóvoltod kebledből;
Mert lám, mily veszedelmes
Bűnöm miatt lelkem; mely titkon rág engem,
Állapotom keserves.

Mosd el rólam immár, mit lelkem alig vár,
Mosd el bünöm rutságát;
Együtt a rut hirrel, mint füstöt a tüzzel,
Törüld el undokságát.
Ismerem vétkemet, bün furja keblemet,
Lelkem mutatván magát.

Csak neked vétkeztem, előtted követtem
Rosszat, oh kegyes Isten!
Kit semmi ravaszság nem csalhat, s álnokság
Rejtve előtted nincsen.
Mert a nagy kék égből, mint királyi székből
Látod, mit mivel minden.

Ha érdemem szerint rám eresztesz nagy kínt:
Veszek, s jaj hova legyek?
Mert teljes éltembe, estem sok vétekbe,
Bizony pokolra megyek.
Sőt még létem előtt lelkem megfertőzött,
Isten! hát mit tegyek!

Még anyám méhébe' estem nagy vétekbe
S érdemlém haragodat.
De te, ki bünt utálsz, igazat megbirálsz,
Mutatád jóvoltodat:
Hogy életre hoztál, azonnal oktattál,
Mint érteném titkodat.

Im én érdemetlen, hozzád, véghetetlen
Isten! azért kiáltok:
Tisztits izsópoddal, irgalmasságoddal;
Mert vajmi nagy kínt vallok:
Hogy undok vétkemből megtisztulván, belől
Szebb legyek, hogy sem vagyok.

Mint hó fehér legyek, és kegyelmet nyerjek;
Töltsd örömmel fülemet.
Vigasztald lelkemet, küldvén örömödet;
Ne szárazd ki velőmet.
Ne nézz rám haraggal, ne terhelj bánattal;
Mosd el inkább vétkemet.

Teremts ismét bennem, teremtő Istenem!
Tiszta szivet kegyesen.
Önts belém uj lelket, a mely csak tégedet
Oh Istenem! szeressen.
Engem bünös szegényt, érdemeim szerint
Haragod el ne vessen.

Ne foszsz meg lelkedtől, sőt üdvösségemről
Mondj örömet már nekem.
Szentelő lelkeddel, hadd épüljön még fel,
Mint azelőtt bus lelkem:
Hogy a tévelyedtek tehozzád térjenek,
Követvén bizvást engem.

A kövér áldozat jó kedvet nem hozhat,
Jól tudom, Uram! neked;
Mert ha az kellene, örömest tisztelne
Bus fejem azzal téged.
Töredelmességgel, buzgó könyörgéssel
Áldozok azért néked.

Ime kioldoztam, s te elődbe hoztam
Elmérgesült sebemet;
Mit csak te gyógyithatsz, életre fordithatsz:
Szánd keserves fejemet.
Büneim kinjával, testem fájdalmával
Ne gyötörd életemet.

Ha előbb nem hagytad, sőt hozzád fogadtad,
Tehát mostan se hagyd el
Jóvoltodból szegényt. Jó szokásod szerint
Sion falát támaszd fel;
Hogy mint áldozatot, adjak ugy hálákat,
Mely neked leginkább kell.

Dicsőség Atyának stb.

CI. Zsoltár.

Uram! halld meg szómat, fogadd panaszomat,
Adj helyt imádságomnak.
Orczád el ne forditsd, haragodat enyhitsd;
Halld meg szavát szolgádnak.
Napjaim elmultak, mint füst elfutottak,
S csontjaim elszáradtak.

Mint lekaszált zöld fű, s bánatba merült szű,
Elhervad fájdalmában.
Testemnek ereje, csontomnak veleje
Elszáradt kiáltásban.
Mint pelikán madár, mely csak vad helyen jár,
Bujdosom a pusztában.

Mint az éj madara, rejtekben lappangva,
Rettegés közt aggódom;
Mert sokan keresnek, fejemre esküsznek:
Ezért kedvetlen voltom.
Izét falatomnak érzem, mint hamunak:
Könynyel elegy italom.

De méltán ostorozsz haragodban; mert rossz
Éltemnel érdemlettem.
Engem felemelél, viszontag levetél:
Mert ellened vétettem.
Mint árnyék elmultam; mint fű elhervadtam,
Buban töltöm életem.

Te! ki örökké élsz, senkitől nem is félsz,
Nézz kegyesen Sionra.
Elromlott kőfalát, rakd meg szép bástyáját;
Téritsd ismét útadra.

Mert most pusztasága, inditja rutsága
Szolgáidat sirásra.

Akkor megrémülnek, tőled félni kezdnek
Uram! minden nemzetek,
Pogányok áldoznak, tisztességet adnak
Sionban Felségednek.
Látván könyörgését, megalázott szivét
Hogy kedveled népednek.

Ezek megiratnak, miért jóvoltodnak
Hiveid hálát ádnak.
Mert meg nem utáltad, de égből megláttad
Siralmát foglyaidnak;
Kik megszabadulván, szent nevedet áldván,
Sok népet hozzád vonznak.

Nagy irgalmu Isten! kinek vége nincsen,
Kitől most büntettetem.
Erőm jobb korában van fogyatkozásban,
Megrövidült életem.
Ha visszaszólitasz, engem ki most tartasz,
Félbeszakad életem.

A földet kezdetbe' teremtéd s a mennybe
Csillagidat felraktad:
Ezek mind elmulnak, az idők nem ártnak
Neked; mert nagy hatalmad.
Szolgáid nem félnek, fiaik is élnek
Bátorságban alattad.

Dicsőség Atyának stb.

CXXIX. Zsoltár.

Sok háborúságban, szivem nagy bánatban,
Elmerül siralmában;
Kiált szent nevedhez; kér, ereszd füledhez
Könyörgését bujában.
Hallgass kérésemre, nyisd füled igémre:
Ne kiáltsak hiában.

Ha gonoszságinkat, sok álnokságinkat
Érdem szerint bünteted:
Nincs oly, ki eltűrje haragodat, s nyerje
Üdvösségét előtted;
De a bűnöst hozzád, hogy könnyebben vonnád,
Biztatja igéreted.

Azért benned biztam; mert te vagy oltalmam
Uram! nagy jóvoltodból.
Én szabadulásom, bőséges váltságom
Te vagy ördög torkából.
Izraelt vétkéből, rut hűtlenségéből
Te mentéd ki fogságból.

Dicsőség Atyának stb.

CXLII.

Hajtsd meg füleidet, kérem Fölségedet;
Halld meg könyörgésemet.
Kemény itéletre, ne vidd nagy veszélyre
Szegény bűnös fejemet.
Mert nincs senki oly szent, kit bűnnel be nem kent
Gyarlóság, s meg nem ejtett.

Látod, ellenségem földre sujtott engem;
Szomjuhozza véremet.

Sötét barlangokba, mint elevent sirba
Szorítottak engemet.
Csak régi jóvoltod, atyáinkhoz irgalmad
Bátoritja szivemet.

Kiterjesztett kezem, elszáradott szivem
Mennyei harmatot kér.
Halld meg kiáltását, oltsd meg szomjuságát,
Mert nincs már testemben vér.
Mintegy száraz kutban, kietlen barlangban,
Irgalmat csak tőled kér.

Uram! irgalmadat, mutasd jóvoltodat
Benned bizó szolgádhoz.
Igazgasd utamat, minden szándékomat
Téritsd akaratodhoz.
Biztass Szentlelkeddel, vezesd kegyelmeddel
Lelkem' igazuláshoz.

Bizom jóvoltodhoz, nyavalyámból kihozsz;
Bűnökből kitisztulok.
Rontsd meg kemény szivét, ellenségim tőrét,
Kik miatt én bút vallok.
Noha bűnös vagyok, csak hozzád fordulok.
Uram neked szolgálok.

Dicsőség Atyának stb.

Meg ne emlékezzél, Uram! vétkeinkről, se a mi atyáink vétkeiről; és bosszut ne állj rajtunk bűneinkért.

Az anyaszentegyház litániáiról.

A *litánia* görög szó. Magyarul: alázatos és szívből való könyörgést jelent. És mivel efféle könyörgések főkép a processzióban szoktak lenni: sz. Gergely *(lib. 11. Regestri cap. 2.)* a processziót is litániának nevezi. Mi közönséges szokásból csak azt a könyörgést szoktuk litániának nevezni, melyben a hívek közösen nagy buzgósággal Istent, és ő utána a szenteket, mint értünk esedező szolgatársakat, segitségül hivják. Ugyanis elejétől fogva szokása volt a hivek gyülekezeteinek, hogy nagy szükségökben közös imádságokat és processziókat rendelnének, melyeket az Isten meg szokott hallgatni. *(Josue. 6, 4. Krón. I. 13, 5. Krón. II. 20, 21. Mát. 21, 3.)*

Theodosius császárról irja Ruffinus *(lib. 2. cap. 33.)*, hogy mikor Eugeniussal meg akara víni, bőjtöléssel, imádsággal készüle a harczhoz. A papokkal sz. helyeket járván, a mártirok koporsója előtt vezeklő ruházatban feküvén, a szentek könyörgése által kér vala Istentől segitséget.

Második Theodosius császár is, mikor iszonyú nagy esők szakadnának, az egyházi emberekkel processzióban litániát mondva, tiszta időt és bőséges gabonát nyere Istentől, ugymond Niceforus *(lib. 14. cap. 3.)*.

Sz. Vazul az ariánusok szentegyházát el akarván foglalni, litániákat énekelvén, a templomhoz méne, és mindjárt csudálatosképen emberi erő nélkül megnyilék az egyház (ugymond *Amphilochius in Vita D. Basilii. Zonaras, tomo 3.)*

Proklus, konstantinápolyi pátriárka, ugyanezen ifjabbik Theodosiussal a litániák által megszabadítá Konstantinápolyt iszonyu haláltól és a földindulástól, ugymond Niceforus *(lib. 14. cap. 46.)*.

Sz. Gergely pápa hasonló döghaláltól litániákkal szabaditá meg Rómát, a mint irja Turonensis *(lib. 10. Histor. initio.)*, Sigonius *(lib. 1. de Regno Italiae)* stb.

És mikor Galliában sok kárt tett volna a földindulás, Mamertus rendelé, hogy Urunk mennybemenetelének ünnepe előtt mindnyájan a hivek processziót járván, litániákat énekelnének.

Angliában (ugymond *Beda lib. 1. Hist. cap. 25.)* sz. Ágoston püspök litániák által rontá el a bálványokat; mert zászló gyanánt elől egy ezüst keresztet és a mi Üdvözitőnk képét vivén, litániákat énekle azoknak üdvösségökért, kikhez megyen vala.

Justiniánus császár pedig törvényt szaba arról, hogy litániákat processziójárással a község püspök nélkül ne szabna; hanem a püspökkel együtt, elől vivén a sz. keresztet, processziót járna és litániákat énekelne (mint megtetszik *Novell. 128. cap. 31. 32.).* Szent Gergely pápa pedig irja *(lib. 11. Epist. 2.),* mint szoktak a régi keresztények processziót járni és litániákat énekelni. Egy seregben, ugymond, a papok, a másikban a férfiszerzetesek, harmadikban az apáczák, negyedikben a házas emberek valának stb.

Evagrius, régi fő tudós ember *(lib. 4. cap. 26.),* azt irja, hogy mikor Kozroes Antiokhiát megvette és elrontotta volna, és Apameához közelgetne: sz. Tamás apameabeli püspök, engesztelni akarván Isten haragját, processziót rendele, és a sz. keresztet előhozván, ezt processzióban szentegyház körül hordozá. Mely kereszt körül, ugymond Evagrius (ki jelen vala), nagy fényességet és tüzet láttunk mind az egész processzió idején; melyen jelenté Isten, hogy megszabaditaná a várost Kozroes hatalmától; mint meg is szabaditá csudálatosan.

Nem csak nyavalyájokban és szükségökben szoktak processziót járni és litániákat énekelni a keresztények, de örömükben is; ugymint mikor valamely szent tetemet bevittek valamely városba; mint olvassuk, hogy Antiokhiába csudálatos szép processzióval vivék a sz. Meletzius tetemeit, sz. Babila mártir csontjait is; melyeket, mivelhogy közel érzi vala az ördög, meg nem felelhete Julián császárnak, valamig az ördög temploma mellől el nem vitetének. *(Sosomenus lib. 3. cap. 10. Socrates lib. 3. 18. Theodoretus lib. 3. cap. 11, alias 9. Hieronymus contra Vigilantium.)*

Bonfiniusban sokszor olvassuk, hogy a mi eleink mind örömükben, mind nyavalyájokban processziót járván hálát adtak Istennek és ő tőle irgalmasságot kértek. Mikor Hunyadi János és László király Zsófiát megvivák Bolgárországban, a törököt megverék, és

győzedelmesen visszajövének Budára, azt irja Bonfinius *(Decad. 3. lib. 6.)*: „Elejökbe mennek vala a papok sz. öltözetben, előre vivén a sz. képeket, Krisztusnak és Magyarország védasszonyának, a boldogságos Szüznek dicséretére énekeket zengvén.“

A litániákról pedig, mint szokott dologról emlékezik Ado *(anno 452, et 396) Turi sz. Gergely (lib. 2. Hist. cap. 34.) Avitus, (Sermone de Rogationibus.) Sidonius (lib. 7. epist. 1. lib. 5. epist. 14.) Vazul (epist. 63.) Aszklepiades, (in 5. Synodo, act. 1.) Baronius, (in Martyrolog. 25. Aprilis.) Bellarminus, (tom. 2. lib. 2. de Missa, cap. 16.) Canisius, (lib. 5. Marial. cap. 30.) Durandi János (lib. 2. de Ritibus cap. 10.)* Aszklepiades azt irja, hogy mikor Konstantinápolyban nagy földindulás volna, és a város népe, noha hideg tél vala, mezőn laknék, sz. Proklus püspöknek megjelenté Isten, hogy a litániákhoz, melyeket mond vala, hozzá irná amaz angyali éneket: Sz. Isten, sz. erős Isten, sz. halhatatlan Isten! Irgalmazz nekünk. Ugyanezt irja azon helyen Quintziánus püspök.

*Nyilvános isteni szolgálatkor, hacsak arra az egyházi főhatóságtól külön engedelem nincsen, csak három litániát szabad mondani: vagy a *Mindenszentekről* szólót, mely a legrégibb, vagy a *Ur Jézus szentséges Nevéről* valót, vagy a loretomit, azaz Boldogasszony litániáját. Imádságos könyvekben sokféle más litánia is szokott lenni; azokat szabad mondani, mikor az ember egymaga imádkozik, vagy akár többen is mondhatják templomban is, de nyilvános és közös isteni szolgálatkor tiltvák. (S. C. Jnd. 23. Apr. 1860.)

I.

Mindenszentek litániája.

Sz. Ágoston könyörgése a litánia előtt.

Szent és szeplőtelen szüz Mária, Istennek sz. Anyja! méltóztassál én érettem könyörögni annak, a kinek templomává választattál. Szent Mihály, sz. Gábriel,

sz. Ráfael, angyalok, arkangyalok, patriarkák, próféták, apostolok, evangelisták, mártirok, konfesszorok, papok, egyháziak, barátok, szüzek és minden szentek karjai arra kényszeritlek titeket, a ki választott titeket, és a kinek szine látásában örvendeztek: könyörögjetek én érettem szegény bünösért, az Istennek.

Uram! a patriarkák imádságai, a próféták érdemei, az apostolok könyörgései, a mártirok erőssége, a vallástevők hite, a szüzek tisztasága, a többi szentek könyörgése által adj töredelmes szivet, üzd ki belőlem a kevélységet.

* * *

Uram irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.
Mennybeli Atya Isten! irgalmazz minekünk.
Megváltó Fiu Isten! irgalmazz minekünk.
Szentlélek Ur Isten! irgalmazz minekünk.
Szentháromság egy Isten! irgalmazz minekünk.
Szentséges Szüz Mária! könyörögj érettünk.
Istennek sz. Anyja! könyörögj érettünk.
Szüzeknek sz. szüze! könyörögj érettünk.
Szent Mihály arkangyal,
Szent Gábriel arkangyal,
Szent Ráfael arkangyal, } Könyörögj érettünk!
Mindnyájan sz. angyalok és arkangyalok, könyörögjetek érettünk!

Mindnyájan a dicsőült szentek lelkei, könyörögjetek érettünk!
Keresztelő sz. János, könyörögj érettünk!
Sz. József, könyörögj érettünk!
Mindnyájan sz. patriarkák és próféták, könyörögjetek érettünk!

Szent Péter apostol,
Szent Pál apostol,
Szent András apostol,
Szent Jakab apostol,
Szent János apostol,
Szent Tamás apostol,
Szent Jakab apostol,
Szent Fülöp Apostol,
Szent Bertalan apostol,
Szent Máté apostol,
Szent Simon apostol,
Szent Tádé apostol,
Szent Mátyás apostol,
Szent Barnabás apostol.
Szent Lukács evangelista,
Szent Márk evangelista,
} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan szent apostolok és evangelisták, könyörögjetek érettünk!
Mindnyájan Krisztusnak sz. tanitványai, könyörögjetek érettünk!
Mindnyájan apró szentek, könyörögjetek érettünk!

Szent István első mártir,
Szent Lőrincz mártir,
Szent Vincze mártir,
} Könyörögj érettünk!

Szent Fábián és Sebestyén mártirok, könyörögjetek érettünk!
Szent János és Pál mártirok, könyörögjetek érettünk!
Szent Kozma és Demjén mártirok, könyörögjetek érettünk!
Szent Gyárfás és Protász mártirok, könyörögjetek érettünk!
Mindnyájan sz. mártirok, könyörögjetek érettünk!

Szent Sylvester pápa,
Szent Gergely pápa,
Szent Ambrus püspök,
Szent Ágoston püspök,
Szent Jeromos konfesszor,
Szent Miklós püspök,
Szent Márton püspök,
Szent István király,
Szüz sz. Imre herczeg,
Szent László király,
} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan sz. püspökök és konfesszorok, könyörögjetek érettünk!
Mindnyájan szent doktorok, könyörögjetek érettünk!

Szent Antal apátur,
Szent Benedek apátur,
Szent Bernárd apátur,
Szent Domonkos,
Szent Ferencz,
} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan szent papok és leviták, könyörögjetek érettünk!
Mindnyájan szent szerzetesek és remeték, könyörögjetek érettünk!

Szent Mária Magdolna,
Szent Ágota,
Szent Lucza,
Szent Ágnes,
Szent Cziczelle,
Szent Katalin,
Szent Neszte,
} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan sz. szüzek és özvegyek, könyörögjetek érettünk!
Istennek minden szentei esedezzetek érettünk!
Isten irgalmazz nekünk. Uram! kegyelmezz nekünk!
Isten irgalmazz nekünk, Uram! hallgass meg minket.

Minden gonosztól,
Minden büntől,
A te haragodtól,
Hirtelen és véletlen haláltól,
Az ördög csalárdságaitól,
Haragtól, gyülölségtől és minden gonosz akarattól,
Fajtalan lélektől,
Mennykőtől és égi háborutól,
A földindulás ostorától,
A döghalál, éhség és háborutól,
Az örökhaláltól,
Megtestesülésed sz. titka által,
A te eljöveteled által,
A te születésed által,
A te keresztséged és sz. böjtölésed által,
A te kereszted és kinszenvedésed által,
A te halálod és temetésed által,
} Ments meg Uram minket!

Szentséges feltámadásod által,
Csodálatos mennybemeneteled által,
A vigasztaló Szentlélek eljövetele által,
Az itélet napján,
Mi bünösök, kérünk téged, hallgass meg minket!

Ments meg Uram minket!

Hogy nekünk irgalmazz,
Hogy bününket megbocsássad,
Hogy minket az igaz penitencziatartásra vezérelj,
Hogy a te anyaszentegyházadat őrizzed és oltalmazzad,
Hogy a római pápát és az egyházi rendeket tökéletes életben megtartsad,
Hogy az anyaszentegyház ellenségeit megalázzad,
Hogy a keresztény királyoknak és fejedelmeknek békességet és egyességet engedj,
Hogy az egész kereszténységet békességben és egyességben tartsad,
Hogy mi magunkat sz. szolgálatodban megerősits és megtarts,
Hogy elménket mennyei kivánságokra felinditsad,
Hogy minden velünk jótevőknek örökkévaló javaidat adjad,
Hogy magunk, felebarátaink, atyánkfiai és a velünk jótevők lelkeit az örök kárhozattól megmentsed,

Kérünk téged hallgass meg minket

Hogy a földnek bő gyümölcsét adjad és megtartsad,
Hogy a megholt hiveknek örök nyugodalmat engedj,
Hogy minket meghallgatni méltóztassál, Isten Fia,
} Kérünk téged, hallgass meg minket!

Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, kegyelmezz minekünk!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, irgalmazz minekünk!
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.
Uram! irgalmazz nekünk!
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.
Miatyánk stb.

LXIX. Zsoltár.

Vigyázz Isten! az én szabaditásomra siess Uram! az én segitségemre!

Szégyenüljenek meg, és rettenjenek meg, a kik az én lelkemet keresik.

Térjenek hátra, és megszégyenüljenek, a kik nekem gonoszt akarnak.

Mindjárt visszatérjenek pironkodván, a kik engem csúfolnak.

Vigadjanak és örvendezzenek te benned mindenek,

valakik téged keresnek! és szüntelen mondják, a kik a te üdvösségedet keresik: felmagasztaltassék az Ur!

Én pedig szükölködő és szegény vagyok; Isten! segélj engem.

Te vagy az én segitségem és szabaditóm; Uram! ne késsél.

Dicsőség Atyának és Fiunak és Szentlélek Istennek.

Miképen vala kezdetben, most és mindenkor, és örökön örökké. Amen.

V. Szabaditsd meg a te szolgáidat.

F. Én Istenem! a benned bizókat.

V. Légy nekünk Uram! erősségnek tornya.

F. Ellenségünk szine előtt.

V. Semmi erőt ne vegyen az ellenség rajtunk.

F. És a hamisságnak fia ne árthasson nekünk.

V. Uram! ne a mi vétkünk szerint cselekedjél velünk.

F. Álnokságunk szerint ne fizess nekünk.

V. Könyörögjünk a római pápáért.

F. Az Ur oltalmazza meg őt, éltesse, boldoggá tegye őt a földön, és ne adja őt ellenségeinek kezébe.

V. Könyörögjünk a velünk jót tettekért.

F. Fizess meg Uram! a te sz. nevedért minden velünk jót tevőknek, örök boldogsággal.

V. Könyörögjünk a megholt hivekért.

F. Örök nyugodalmat adj nekik Uram! és az örök világosság fényeskedjék nekik.

V. Nyugodjanak békeségben.

F. Amen.

V. Könyörögjünk a távollevő atyánkfiaiért.

F. Szabaditsd meg a te szolgáidat: én Istenem! a te benned bizókat.

V. Uram! küldj segitséget nekik a te szent helyedtől.

F. És Sionból oltalmazzad őket.

V. Uram; hallgasd meg könyörgésemet.

F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörögjünk.

Ur Isten! kinek tulajdona mindenkor az irgalmazás és kegyelmezés; fogadd el könyörgéseinket! hogy minket és minden szolgáidat, kiket a bünnek lánczai megkötöztek, a te kegyességednek irgalmassága kegyelmesen megoldozza.

Hallgasd meg, kérünk Uram! a te előtted megalázottak könyörgését, és a vallástevők büneit bocsásd meg; hogy a bünnek bocsánatával egyetemben, kegyelmesen békeséget is engedj nekünk.

Mutasd meg Uram! nekünk irgalmasan a te megmondhatatlan kegyelmességedet, hogy minket mind vétkünkből kitisztits, mind a büntetésektől, melyeket ezekkel érdemlettünk, kiszabadits.

Ur Isten! ki a bünnel megbántódol, a penitencziával megengeszteltetel, halld meg kegyelmesen a te néped könyörgését, és a te haragodnak ostorit, melyeket büneinkkel érdemlettünk, távoztasd el.

Örök mindenható Isten! könyörülj a te szolgádon, a mi N. pápánkon, és igazgasd őt kegyelmességed szerint az örök boldogságnak utjára: hogy a te ajándékodból azt kivánja, a mi kedves előtted, és azt teljes szivvel beteljesitse.

Ur Isten! kitől vannak a szent kivánságok, igaz tanácsok és tökéletes cselekedetek; add a te szolgáidnak azt a békeséget, melyet e világ nem adhat; hogy szivünket parancsolataidban foglaljuk, és ellenségünk félelmétől megmenekedvén, a te oltalmad alatt csendességben éljünk.

Égesd Uram! a Szentlélek tüzével vesénket és szivünket; hogy neked tiszta testtel szolgáljunk, és tiszta szivvel kedveskedjünk.

Minden hiveknek teremtő és megváltó Istene! a te szolgáid és szolgálóid lelkeinek bocsásd meg minden vétköket; hogy a bocsánatot, melyet mindenkor kivántak, ajtatos könyörgés által megnyerjék.

Kérünk téged Ur Isten! hogy cselekedeteinket ébresztő malasztoddal megelőzzed, segítő malasztoddal kisérjed: hogy minden imádságunk és cselekedetünk te tőled kezdessék. és te általad vitessék végbe.

Örök mindenható Isten! ki az eleveneken és holtakon uralkodol, és irgalmazasz mindeneknek, kiket hit és cselekedet által tieidnek ismersz; tégedet alázatosan kérünk, hogy a kikért előtted könyörögni akarunk, kik vagy még e világi testben tartózkodnak, vagy testből kimulván, a más világra jutottak, minden szenteidnek esedezése által, kegyes irgalmasságodból, minden bünöknek bocsánatát nyerjék. A te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki te veled és a Szentlélek Istennel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.

R. És az én kiáltásom jusson elődbe.

V. Hallgasson meg minket a mindenható irgalmas Isten.

F. Ámen.

V. És a hivek lelkei, Isten irgalmasságából békeségben nyugodjanak.

F. Amen.

*Könyörgés minden szükségesért.

Örök mindenható Atya Isten! tekints irgalmas szemeiddel mi reánk, kikért a te egyetlenegy fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus e világra jött, és drágalátos szent vérét a keresztfának oltárán kiontotta. A te nagy irgalmasságodat alázatosan kérjük, hogy büneinkkel érdemlett ostoraidat távoztasd el tőlünk; a jelenvaló és reánk következő veszedelmeket, hadakozásokat, éhséget és döghalált vedd el rólunk.

Világositsad és minden jóban erősitsed az egyházi s világi gondviselőket, hogy a te sz. nevednek tisztességére s lelkünknek üdvösségére istenesen vezéreljenek minket, és az ő vigyázásuk által a közönséges keresztény anyaszentegyház gyarapodjék mindenütt és terjedjen. Gerjeszd föl Uram! bennünk a te szerelmednek tüzét, hogy éhezzük és szomjuhozzuk a te igazságodat; és a világon mint engedelmes fiaid neked szolgáljunk, a más világon dicsőségednek örökségében részesüljünk.

Könyörgünk a te megfoghatlan kegyességedhez, a hittől szakadott és egyéb halálos bünbe esett atyánkfiai üdvösségéért, a megnyomorodott rabokért, bete-

gekért, halálos betegségben vonaglókért, és egyéb keseredettekért, árvákért, özvegyekért, a velünk jóltevőkért és ellenséginkért, a világból kimult hivekért és mindennemü szükségünkért. Segits, őrizz, oltalmazz, és minden jóra igazgass Uram! minket: hogy téged e földön a hitnek egyességében, holtunk után az örök boldogság nyugodalmában örökké dicsérhessünk.

Mind ezeket engedd meg, Atya mindenható Ur Isten! a te szerelmes sz. Fiadnak, a mi megváltó Jézus Krisztusunknak érdemeiért; ki te veled és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

A megdicsőült szentek segítségeért könyörgések.

Örök mindenható Isten! hallgasd meg könyörgésünket, és adjad, hogy a mi Üdvözitőnk sz. Anyjának, az apostolok, mártirok, konfesszorok, szüzek és minden választottak könyörgése, minket szüntelen vigasztaljon; hogy a kikről ünnepelve megemlékezünk, segitségökben is részesüljünk. A te. sz. Fiad, mi Urunk Jézus Krisztus által, ki te veled, és a Szentlélek Istennel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

Kérünk téged Ur Isten! őrizz meg minket minden testi, lelki veszedelemtől; és a boldogságos szeplőtelen szüz Mária, Istennek sz. Anyja, sz. Péter és sz. Pál, és a több szentek könyörgése által adj egészséget és békeséget nekünk: hogy elrontván a tévelygéseket, minden háborusággal egyetemben, a te anyaszentegyházad bátorságos szabadsággal szolgáljon te neked.

Tekintsd meg mindenható Ur Isten! a mi gyarlóságunkat, kik a gonoszság terhétől lenyomattunk; és a te dicsőséges szenteid könyörgése oltalmazzon meg minket.

Ur Isten! ki minket a te szenteid tiszteletével vigasztalsz, engedd kegyelmesen, hogy a kiket segitségül hivunk, azoknak oltalmáról örvendezzünk, és az ő könyörgésök által a te szeretetedben megerősittessünk.

Engedd, kérünk téged mindenható Ur Isten! hogy a te szenteid könyörgése által minden veszedelemtől megszabaduljunk testünkben, és a gonosz kivánságoktól kitisztuljunk lelkünkben.

Kérjük Uram! Felségedet, hogy a te szenteidnek becsületes könyörgése minket megőrizzen, és te elötted kedvesekké tegyen. Engedd kegyesen, hogy a kiknek dicsőségében örvendezünk, érdemökkel segittessünk, példájokkal tanittassunk, és az örök boldogságnak nyugodalmába bevitessünk.

Hallgasd meg Uram! könyörgéseinket, melyeket a te szenteid emlékezetével elődbe viszünk, hogy a kik te előtted kedvesek voltak, azoknak imádságával segittessünk.

Engeszteltessél meg Uram! alázatos könyörgésünkkel, és a te szenteid imádsága által oltalmazz minket minden veszedelemtől.

Engedd, mindenható Ur Isten! hogy a te szenteidnek érettünk való esedezése öregbitse ájtatosságunkat és egészségünket.

Ur Isten! kérünk téged, hallgasd meg könyörgéseinket, melyeket a te szenteid emlékezeteivel bemuta-

tunk, és azoknak, kik neked kedvesen szolgáltak, érdeme által minden büneinkből szabadits meg minket a te sz. Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztusnak érdeme által. Amen.

Az Angyalok segitségeért.

Irgalmas és mindenható Isten! ki minket angyalőrzéssel megerősitél, adjad kegyelmesen, hogy ezeknek őrizete alatt félelem nélkül élvén, minden gonosz gongolatoktól megszabadittassunk lelkünkben, és minden háboruságokból kimenekedjünk testünkben.

Ur Isten! ki az angyalok és emberek tisztét csodálatos renddel igazgatod, engedd irgalmasan, hogy a kik te előtted mennyekben szüntelen szolgálnak, ugyanazok által őriztessék életünk e földön.

A te boldog szent Mihály arkangyalodról örvendetesen emlékezvén, alázatosan kérünk téged Ur Isten! hogy a mit tulajdon érdemünk szerint nem érdemlünk, az ő könyörgése által megnyerhessük.

Örök mindenható Atya Isten! ki a te szent Fiadnak testesülését, Gábriel angyalnak követsége által megjelentéd Boldog-Asszonynak; ugyanezen te angyalod által vigasztalj és bátorits minket életünkben, és halálunk óráján; add, hogy örvendezve hallhassuk, hogy bevitetünk az örök boldogságba.

Ur Isten! ki minden nyavalyákból kimentéd az ifju és vén Tobiást Rafael angyal által; adjad, kérünk téged, hogy azon angyalnak könyörgése által mi is minden testi és lelki veszedelemtől megőriztessünk. A te sz. Fiadnak, a mi Megváltónknak sz. halála által. Amen.

Az apostolok napján.

Áldott légy Uram! minden jóknak fogyhatatlan kutfeje, ki a sz. apostolokat, a te sz. Fiadnak első szülötteit, az evangeliomnak első tanitóit, az anyaszentegyháznak erős oszlopait és fundamentomait minden szenteknél becsületesb hivatalra választád; hogy az ő üdvösséges tanitásuk és csodálatos cselekedeteik által, széles e világnak minden szegleteire kiterjesztenék sz. neved ismeretét. Kérem Felségedet, hogy a kiket az apostolok által az igaz tudománynak győzhetetlen kőszálán épittettél, és az anyaszentegyháznak egy értelmü házába gyüjtöttél, az apostoli tudománynak igazságában végig megmaradjanak, és az ő tökéletes életök nyomdokaiból cselekedetökkel ki ne térjenek. A te sz. Fiadnak, stb. Amen.

Könyörögj érettünk, szent N., Istennek dicsőséges apostola és mártirja, hogy az igaz apostoli tudománytól, idegen és hamis vallások szele által el ne ragadtassunk. Oh Istennek szerelmes szolgája! ki tanitásoddal plántálád, véreddel öntözéd az anyaszentegyházat, ki világ végén itélője leszesz e világnak, légy most és halálom óráján szószólóm az ártatlan Bárány előtt. Amen.

A mártirok napján.

Dicsérlek téged és magasztallak én Istenem! ki a gyarló testben viaskodó szolgáidat ugy megerősitéd, hogy sem a világ hizelkedése, sem kegyetlenek fenyegetése, sem a hóhérok kinzása, sem a fájdalomnak nagy volta, sem egyéb teremtmény el nem szakaszthatta őket szerelmedtől.

Te Uram! ki gyarlóságunknak erőssége vagy, kedves szolgádnak, szent N. mártirnak könyörgése által bátoritsad a mi szivünket, erősitsed gyarlóságunkat; hogy a te szolgálatodért minden háboruságot, minden kint, és ha szükséges, a halált is meggyőzzük; és Üdvözitőnk példáját követvén, a nekünk készittetett poharat bátorságosan várjuk.

Ur Isten; ki a sz. mártirokat kinjokban bátoritottad és állhatatossá tetted, adjad, hogy mi is az ő példájokból megerősödjünk és a te szerelmedért e világnak javait megutáljuk és üldözéseit ne rettegjük. A te szent Fiadnak, a mi Megváltónknak szent halála által. Amen.

Oh áldott szent N. mártir! kinek jó példákkal tündöklő élete kedves és drága volt Isten elött, mivelhogy az erős kősziklán épittetvén, mind halálig győzelmesen vivál az igazságért; és mint a jó arany, a szenvedésnek tüze által megtisztittattál: nyerj a mi gyarlóságunknak oly állhatatosságot Istentől, hogy az igazságért mindeneket csendes türéssel szenvedjünk; a büntől inkább rettegjünk, hogysem a fegyvertől; testünknek semmiben ne kedvezzünk az Isten törvénye ellen; az isteni-szolgálatért senki haragjától és fenyegetésétől ne rettegjünk, hanem az igazságért vérünket is örömest kiontsuk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Konfesszorok napján.

Uram Jézus Krisztus! ki a te szenteidnek dicsősége vagy, hála neked, hogy a te hiveidnek ennyi sz. példát és ennyi égő fáklyát hagyál; hogy a te házadban

lakozók tudják, mint kelljen ösvényeiden igazgatni járásukat, hiv szolgáidnak tanitásaival és életeivel megvilágositttatván. A több választottak között pedig, sz. N-t is nagy szentségre emeléd, hogy jó példájával sokakat te hozzád hivjon. Könyörgök Felségednek, hogy ezen sz. N. imádsága által, adj mind holtig igaz vallást lelkemben; melyet nem csak szájammal, de életemmel is megmutassak a te nevednek dicséretére. A te sz. konfesszoraidnak könyörgése által segits meg minket Ur Isten! hogy a mire elégtelen a mi fogyatkozásunk, azoknak könyörgése által megnyerhessük, kik te neked kedvesen szolgáltak.

Oh mennyországnak fényes csillaga, sz. N.! Szentléleknek eleven temploma, tökéletes életnek fényes tüköre, Isten házának gyümölcsös olajfája, kinek emlékezete áldásban vagyon minálunk; tekints mi reánk e háborus tengeren evezőkre, és könyörgésed által világosits meg minket sz. életeddel, erősits példáddal, vigasztalj Istentől nyert ajándékokkal, és oltalmazz Isten előtt való kedves szószólásoddal; hogy a te életednek folyását követvén, boldogságodban részesülhessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A szüzek napján.

Irgalmas Isten! ki a te hatalmasságodnak egyéb csodálatos cselekedetei között, a gyarlóbb és gyöngébb nőnemben is megmutattad erődet; és nem csak a pogányok fegyvere ellen, gyakran vérök hullása által győzedelmessé tetted őket; de a testnek és világnak hizel-

kedő incselkedései ellen is ugy felfegyverezted, hogy az ő testöknek ép virágát, a szüz tisztaságot, gyönyörüséges illatu áldozat gyanánt, te elődbe vigyék: kérjük sz. Felségedet a szüz sz. N. asszony könyörgése által, oltalmazz meg minket e világi gyönyörüségnek és tisztátalan életnek minden fertelmességétől; hogy megutálván, a mi Felségednek nem kedves, csak a te szent törvényed gyönyörüséges igájának hordozásában örvendezzünk. Ki élsz és uralkodol örökön örökké. Amen.

Te pedig oh tiszta sz. szüz! ki a te testedet élő templomul Istennek szentelted és a testben angyali életet viseltél; a világ gyönyörüségét, szépségét, pompáját, gazdagságát megutálván, Krisztusnak jegyese lettél, magadat és szüzességedet neki szenteléd, az ő eljövetelét égő lámpással vártad, és mint okos szüz, az isteni szeretetnek és irgalmasságnak olajával bővelkedtél: tekints mi reánk a te jegyesednek gyönyörüséges menyegzőjéből, a mennyei boldogságból; és mivelhogy a bárányt követed, valahová megyen, nyerj oly malasztot nekünk tőle, mely minden gonosz kivánságtól, fertelmes indulatoktól, ocsmány beszédektől megoltalmazzon minket, megzabolázza testünket és a lélek birodalma alá vesse; megtisztitsa szivünket, eltávoztasson minden gonoszra vivő okot, és a mi testünk gyarlóságát ugy megerősitse, hogy minden testi fertelmességet meggyőzhessünk. A mi urunk Jézus Krisztus által Amen.

Litánia Jézus nevéről.*)

Szent Bernát szava Jézus nevéről:

Nagy orvosságod vagyon, oh én lelkem! a Jézus nevében elrejtve, mely minden lelki betegségtől megoltalmaz. Azért mindenkor kebeledben, kezedben, szivedben legyen ez a név.

Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.
Jézus! hallgass minket.
Jézus! hallgass meg minket.
Mennybeli Atya Isten! irgalmazz minekünk.
Megváltó Fiu Isten! irgalmazz minekünk.
Szentlélek Ur Isten! irgalmazz minekünk.
Szent Háromság egy Isten! irgalmazz minekünk.

Jézus! az élő Istennek Fia,
az Atya Istennek tündöklete,
az örök világosság fénye,
a dicsőség királya,
az igazság napja,
szüz Máriának fia,
Legkedvesebb Jézus,
Csodálandó Jézus,
Jézus, erős Isten,
Jézus, az örökkévalóság atyja,
Jézus, az örök tanács angyala,

Irgalmazz minekünk!

*) *Jegyzet:* Helybenhagyva a sz. szertartások bizottsága által 1862. augusztus 12. 300 sz. bucsu naponkint egyszer. XIII. Leo 1886. január 16.

Leghatalmasabb Jézus,
Legtürelmesebb Jézus,
Legengedelmesebb Jézus,
Szelid és alázatos szivü Jézus,

Jézus!
- a szüzesség kedvelője,
- a mi kedvelőnk,
- a békesség Istene,
- az élet szerzője,
- az erények példánya,
- lelkünk buzgó védje,
- a mi Istenünk,
- a mi menedékünk,
- a szegények atyja,
- a hivek kincse,
- jó pásztor,
- igaz világosság,
- örök bölcseség,
- véghetetlen jóság,
- a mi utmutatónk és életünk,
- angyalok öröme,
- patriárkák királya,
- próféták sugalmazója,
- apostolok bölcsesége,
- evangelisták tanitója,
- mártirok erőssége,
- hitvallók világossága,
- szüzeknek tisztasága,
- minden szenteknek koronája,

Irgalmazz minekünk!

Isten! irgalmazz nekünk. Uram! kegyelmezz nekünk.
Isten! irgalmazz nekünk. Uram! hallgass meg minket.

Minden gonosztól, ments meg minket Jézus!
Minden büntől,
A te haragodtól,
Az ördögnek incselkedéseitől,
A fajtalanság szellemétől,
Az örök haláltól,
Szent sugallásaid megvetésétől,
Megtestesülésed sz. titka által,
Születésed által,
Szent gyermekséged által,
Legszentebb életed által,
Fáradozásaid által,
Halálgyötrelmed és kinszenvedésed által,
Kereszted és elhagyatottságod által,
Bágyadtságaid által,
Halálod és eltemettetésed által,
Feltámadásod által,
Mennybemeneteled által,
Örömeid által,
Dicsőséged által,
Ments meg minket Jézus!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, kegyelmezz nekünk Jézus!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, hallgass meg minket Jézus!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, irgalmazz minekünk Jézus!
Jézus! hallgass minket.
Jézus! hallgass meg minket.
Uram! irgalmazz nekünk.

Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.
Miatyánk stb.

Könyörögjünk.

Uram Jézus Krisztus! te mondottad: „kérjetek és megadatik nektek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyittatik nektek;“ gyulaszd föl, kérünk, isteni szereteted tüzét mi bennünk, hogy Téged teljes szivből szóval és tettel szeressünk és a Te dicsőitésedben soha meg ne szünjünk.

Add, Uram, hogy a Te sz. nevedet mindenkor egyaránt féljük és szeressük; mert ápoló gondviselésedet soha sem vonod meg azoktól, kiket szeretetedben megerősitettél. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Egyéb könyörgések.

V. Dicsérd az Urat én lelkem.
F. És minden tagjaim áldjátok az ő sz. nevét.
V. Legyen áldott az Urnak neve.
F. Most és mindörökké.
V. A mi segitségünk legyen az Ur nevében.
F. Ki a mennyet és földet teremtette.
V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.
F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörögjünk.

Örök mindenható Ur Isten! vezéreljed a mi igyekezetünket kedved és jó akaratod szerint, hogy a te

szerelmes sz. Fiad neve által méltók lehessünk szolgálatodra, és jó cselekedetekkel való bővelkedésre.

Hatalmasságnak és minden jónak Istene! kinek hatalmában vagyon minden jó, oltsd be szivünkbe a te sz. nevednek szerelmét, és öregbitsd bennünk a te szolgálatodat, hogy a mi jó bennünk vagyon, te általad gyarapodjék, és az ájtatosságnak gyakorlásával őriztessék.

A te anyaszentegyházadat Uram! szünetlen tisztogassa és gyámolitsa a te irgalmasságod, és mivel nálad nélkül állhatatosan meg nem maradhat, atyai gondviseléseddel szüntelen igazgattassék.

Ur Isten! ki a te sz. Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak dicsőséges sz. nevét hiveid szivében ily szerelmessé és gyönyörüségessé, a gonosz lelkeknek pedig ily iszonyuvá és rettenetessé tetted: engedd kegyelmesen, hogy valakik ezt a Jézus nevét ájtatosan tisztelik e földön, vigasztalásaidnak édességét megkóstolván életökben, kimulásuk után végtelen boldogságnak vigasságára jussanak, ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztusnak érdemeért, ki az Atyával és Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.

F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

V. Áldjuk mindnyájan az Urat.

F. Hálát adjunk ő sz. Felségének.

V. És a hivek lelkei, Isten irgalmasságából békességben nyugodjanak.

F. Amen.

Sz. Bernárd könyörgése.

Oh áldott Jézus! oh kegyes Jézus! oh gyönyörüséges Jézus! oh Jézus, Boldogasszonynak sz. Fia! ki teljes vagy irgalmassággal és kegyességgel! oh én édes Jézusom! a te nagy irgalmasságod szerint irgalmazz nekem.

Oh kegyelmes Jézus! kérlek téged ama drága sz. véredért, melyet a bünösökért kiontál; mosd el minden büneimet, légy irgalmas nekem szegény méltatlan bünösnek, ki a te sz. nevedet segitségül hivom.

Oh Jézus! gyönyörüséges név, oh Jézus! erősitő név. Ugyanis, micsoda a Jézus, ha nem üdvözitő? Azért Jézus! a te sz. nevedért légy nekem Jézusom, és üdvözits engem; ne szenvedd, hogy elkárhozzam, kit semmiből teremtél.

Oh Jézus! el ne veszitsen engem az én gonoszságom, kit a te mindenható jóvoltod teremtett. Oh édes Jézus! ismerd meg bennem, a mi tied, és töröld el az idegen ábrázatot belőlem.

Oh kegyelmes Jézus, könyörülj rajtam, mig az irgalmasságnak helye vagyon, és el ne kárhoztass engem az itéletnek idején. Mi haszon, Uram! az én életemben, ha az örök kárhozatra vettetem? Nem a holtak dicsérnek téged, sem azok, kik pokolra vettettek.

Oh szerelmes Jézus! Oh én kivánságom, Jézus! oh szelid Jézus! oh Jézus, Jézus, Jézus! engedd, hogy én a te választottaid közé számláltassam.

Oh Jézus! te benned hivőknek üdvössége; oh Jézus! hozzád folyamodóknak vigasztalása; oh Jézus!

minden büneinknek bocsánatja; oh Jézus! szüz Máriának sz. Fia, öntsd belém a te malasztodat, bölcseségedet, szeretetedet, tisztaságodat, alázatosságodat: hogy téged tökéletesen szeresselek, téged dicsérjelek, te benned örvendezzek, neked szolgáljak, te benned dicsekedjem, és velem egyetemben azok is, kik ezt a te nevedet, Jézust, segitségül hivják. Amen.

Litánia az Oltári-szentségről.

(Magányos használatra.)

Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.

Mennybéli Atya Isten!
Megváltó Fiu Isten!
Szentlélek Ur Isten!
Szentháromság egy Isten!
Eleven kenyér! ki égből leszállottál,
Elrejtett Isten és üdvözitő!
Választottak gabonája,
Szüzeket nevelő bor,
Kövér kenyér, királyok gyönyörüsége,
Szüntelen áldozat,
Tiszta áldozat,
Makula nélkül való bárány,

} Irgalmazz minekünk!

Tisztaságos asztal,
Angyalok eledele,
Elrejtett manna,
Isteni csudáknak emlékezete,
Természet felett való kenyér,
Testté lett Ige,
Velünk lakozó sz. ostya,
Áldásnak pohara,
Hitünk titka,
Felséges tisztelendő szentség,
Szentséges áldozat,
Elevenek és holtak békéltetője,
Büntől oltalmazó mennyei orvosság,
Minden csodáknak csodája,
Az Ur halálának szentséges emlékezete,
Minden bőséget meghaladó ajándék,
Isteni szeretetnek kiváltképen való emlékezete,
Isteni ajándékoknak bősége,
Szent és felséges titok,
Halhatatlanságnak orvossága,
Éltető rettenetes szentség,
Az igének mindenható erejével testté vált kenyér,
Vér nélkül való áldozat,
Étel és vendég,
Gyönyörüséges lakodalom, melyben angyalok szolgálnak,
Kegyességnek szentsége,

Irgalmazz minekünk!

Szeretetnek kötele,
Bemutatott ajándék és bemutató,
Tulajdon kutfeje minden lelki édességnek,
Ájtatos lelkeknek táplálása,
Az Urban haldoklóknak uti eledele,
Jövendő dicsőségünknek záloga,
Irgalmazz minekünk!

Isten! irgalmazz nekünk. Uram! kegyelmezz nekünk.

Isten! irgalmazz nekünk. Uram! hallgass meg minket.

Szent tested s vérednek méltatlan vételétől,
Testi kivánságoktól,
Szem kivánságától,
Életnek kevélységétől,
Minden bünre vivő októl,
Azért a kivánságért, melylyel kivántad a Husvétot tanitványaiddal enni,
Nagy áldozatodért, melylyel tanitványaid lábait megmostad,
Buzgó szeretetedért, melylyel ezt a szentséget rendelted,
Drága szent véredért, melyet az oltáron hagytál,
Ennek a te sz. testednek öt sebéért, melyeket érettünk fölvettél,
Ments meg Uram minket!

Mi bünösök! kérünk téged, hallgass meg minket!

Hogy eme csodálatos szentség iránt való hitet, tiszteletet és ájtatosságot bennünk megtartsad és öregbitsed,
Hogy büneinknek igaz gyónása által minket az Oltári-szentségnek gyakori vételére vezérelj,
Hogy minket a tévelygéstől, hitetlenségtől és szivnek vakságától megoltalmazz,
Hogy ennek a dicsőséges szentségnek drága mennyei gyümölcsében részeltess,
Hogy halálunk óráján ezzel a mennyei uti eledellel minket bátorits és szilárdits,
Istennek Fia,
} Kérünk téged, hallgass meg minket!

Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, kegyelmezz nekünk!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, irgalmazz minekünk!
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.
Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.
Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.
F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörgés.

Ur Isten! ki nekünk a csodálatos szentségben, kinszenvedésednek emlékezetét hagytad; adjad, hogy a te testednek s vérednek szentséges titkát ugy tiszteljük, hogy megváltásodnak gyümölcsét szüntelen érezzük magunkban. Ki élsz és uralkodol az Atyával és Szentlélekkel mind örökön örökké.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.
F. És az én kiáltásom jusson elődbe.
V. Áldjuk mindnyájan az Urat.
F. Hálát adjunk ő sz. Felségének.
V. És a hivek lelkei Isten irgalmasságából békeségben nyugodjanak.
F. Amen.

Az áldott Jézushoz imádság.

Krisztusnak lelke! szentelj meg engem; s. a. t.
(lásd: 333. l.)

*Az Oltári-szentség látogatása.

Intés.

Az Ur szava: »Gyönyörüségem az emberek fiaival lennem.« A háladatosság részünkről megkivánja, hogy nekünk is legyen gyönyörüségünk az Urral lennünk. Alkalom erre van, mert ime az Ur Jézus az Oltári-szentségben jelen van éjjel-nappal. Azért látogass el, néha-néha legalább, a templomba, vagy ha az zárva volna, otthon fordulj feléje, s üdvözöld őt mint Uradat, Megváltódat, utiköltségedet és egykor itélő birádat. Ez fölötte üdvös gyakorlat. Mondhatsz ilyenkor sz. olvasót azzal a gondolattal, hogy ugyanaz a Jézus lakik

az oltáron, kit a B. Szüz méhébe fogant, . . . Bethlehemben szült, . . . ki érettünk vérrel veritékezett . . ., ki halottaiból föltámadt sat. Gondolhatod, kivált ha kereszt alatt nyögsz, ugyanaz a Jézus van itt, ki meggyógyitá a betegeket, föltámasztá a halottakat, ki mondá: »Jöjetek hozzám mind, kik szenvedtek és terhelve vagytok; s én megenyhitlek benneteket.« — E czélra szolgálhatnak különböző imádságok, a litánia Jézus sz. Nevéről, szentséges szivéről, az Oltáriszentségről való énekek; bőjti időbe a litánia Krisztus kinszenvedéséről; továbbá az imádságok a lelki áldozás alkalmával és i. t. — IX. Pius pápa 300. napi bucsut engedett annak, ki az Oltáriszentséget meglátogatva tiszteletére 5 *„Miaty.“* 5 *„Üdvözl.“* és 5 *„Dicsőség“-et* mond hozzá csatolván *1 „Miaty.“*, *1 „Üdvözl.“* és *1 „Dicsőség.“* a békeségért, az egyház fölmagasztalásáért s. i. t. 1876. szept. 15.

*Könyörgés az Oltári-szentség előtt.

Tekints felénk, Urunk, szentséges Atyánk! szentélyedről és fönséges égi lakhelyedről és nézd ezen szentséges áldozatot, melyet a mi főpapunk, sz. Fiad, az Ur Jézus, testvéreinek büneiért fölajánl Néked, és engesztelődjél meg bűneink sokasága fölött. Ime Jézus testvérünk vérének szava kiált hozzád a keresztfáról. Hallgass rá, békülj meg érte, Urunk, vedd figyelembe és ne késsél Önmagadért, én Istenem, mivel a Te neved segitségül hivatott ezen város és a Te néped érdekében és cselekedjél velünk irgalmasságod szerint. Amen.

V. Hogy ezen várost megótalmazni, békességben megtartani, megőrizni, boldogitani és megáldani méltóztassál.

F. Kérünk Téged, hallgass meg minket.

(100 n. b. egyszer napjában. IX. Pius, 1877. febr. 4.)

*Imafohász.

Örök mennyei Atyám! fölajánlom Neked Jézus Krisztus drágalátos vérét elégtételül büneimért és az anyaszentegyház ügyeiért.

(100 n. b. valahányszor. VII. Pius, 1817. szept. 22.)

*Engesztelő imádság az Oltári-szentségben levő megsértett Jézushoz.

Te Krisztus vagy, az élő Isten fia.
Máté 16, 16.

Szent fájdalommal borulok le előtted oh kegyelmes Jézusom! s szivem sürü keserüségével siratom azon méltatlanságokat, melyek ellened elkövettetnek. Oh Jézusom! valamint egykor a zsidó nép gonoszsága fölött kesergő szivvel siránkoztál, most e drágalátos szentségben még több okod van éjjel-nappal siránkozni azon bünök fölött, melyeket ellened nem a pogány zsidók, hanem a sz. véreden megváltott keresztények elkövetnek. Szünj! oh szünj meg, édes Jézusom! szomorkodni és siránkozni az ellened való vétségek miatt; im kegyes és szerelmes megváltó Jézusom, én magamra vállalok minden ellened elkövetett megbántást, s ezeket kész vagyok most, sőt halálos órámig éjjel-nappal keserves szivvel megsiratni s bánatos könnyhullatásimat szent szivednek engesztelésére felajánlani!

Oh kegyes Jézus! ki foghatja meg végtelen szeretetedet, melylyel irántunk, háladatlan hiveid iránt, viseltetel? Nem elégedtél meg érettünk: elhagyni

mennyei sz. atyádat, s legutolsó koldus-gyermek módjára szalmán, istálóban, oktalan állatok között születni; nem elégedtél meg érettünk 33 esztendeig, mint szegény napszámos, izzadozni s fáradozni; éhezni és szomjuhozni; virrasztani és inségeskedni; becstelenítéseket, gyaláztatásokat, megszégyenitéseket, csapásokat, sebeket és keserves halált szenvedni; hanem, hogy még világosabban kimutathasd, miszerint szeretsz, kimondhatatlan égő szeretetettel szeretsz minket, hiveidet: saját imádandó sz. testedet és véredet is e földön hagytad világ végeig az Oltári-szentségben: csakhogy szüntelen közöttünk lehess! csakhogy bennünket gyarló hiveidet annál hamarább megvigasztalhass és segithess az élet keserüségeiben és veszélyes kisértéseiben, s csakhogy annál szorosabban egyesülhess szent áldozás által hiveid lelkeivel.

Oh Jézusom! mit gondoltál: midőn annyi szenvedések és keserves halál után sem akartad a háladatlan embereket elhagyni? mit gondoltál: midőn annyi méltatlanság és becstelenités után is e világon, az Oltári-szentségben akartál maradni? Oh mindentudó Jézusom! nem láttad-e előre: mennyi megcsufolásoknak és becstelenitéseknek leszesz kitéve az Oltári-szentségben? nem láttad-e előre azon égbekiáltó káromlásokat, melyekkel e drágalátos szentségben fogsz a rossz keresztények által illettetni? nem láttad-e előre azon irtóztató szentségtöréseket, melyeket ellened elkövetni fognak azok, kik elhallgatva valamely sulyos bünt, vagy kik elegendő bánat és erős fogadás nélkül mernek a sz. áldozáshoz menni,

s undoritó bünös lelkükbe szeplőtelen szentséges testedet bevenni? Oh Jézusom! mily irtóztató kin lehet neked, ily lélekbe menni! Kegyes Jézusom! nem láttad-e előre azon szivborzasztó istentelenséget, melylyel az eretnekek imádandó sz. testedet földre fogják dobni s lábaikkal tapodni? Nem láttad-e előre, hogy saját igaz hiveid, itt, a templomban, a te isteni szemeid előtt, feslett gondolatokat s rut testi kivánságokat fognak szivük- és elméjükben forgatni? Oh igen, kegyes Jézusom! Te jól tudtad és láttad! mily megbántásoknak és becstelenitéseknek leszesz kitéve, ha e földön maradsz az Oltári-szentségben! Te tudtad, hogy sokan előtted, a te tisztaságos és szentségtől tündöklő szemeid előtt, oly undok, oly kevély, oly haragtartó, oly szennyes és tisztátalan lélekkel fognak megjelenni, hogy készebb volnál inkább sirni fájdalmadban, mint ezeket szemeid előtt látni! Te tudtad, Jézusom hogy sokan majd előtted kemény térdekkel fognak állani, mintha Te, oh Jézusom! ki az angyalok öröme s a szentek királya vagy, nem volnál érdemes és méltó, hogy térdre boruljon előtted a bünös ember, kiért sz. véredet oly bőven s oly szivesen ontottad. Tudtad Jézusom, hogy majd sokan a templomban Tégedet, ki a sziveken és veséken keresztül látsz, pajkos, hivságos tekintgetés, kiváncsi nézegetés, botránkoztató csevegés és csábitó pompás ruházat által fognak keseriteni és becsteleniteni! s mégis itt akartál, közöttünk, az Oltári-szentségben maradni készebb vagy, oh szerelmes Jézusom! inkább mindent eltürni, csakhogy közöttünk, megváltott hiveid

között, maradhass. Oh Jézusom! ki foghatja meg ezen irántunki határtalan szerelmedet? ki foghatja meg a te türelmedet, melylyel az Oltári-szentségben, az ellened tett megbántásokat elviseled. Nemde, Jézusom! Te mindenható Isten vagy, s egyetlen szavadra, ha akarnád, szörnyet halnának mind, egy pillanatban, kik ellened mernek véteni? Nemde, Jézusom! Te vagy azon fölséges Isten! azon imádandó Isten! azon rettenetes Isten: ki a tengereknek és viharoknak parancsoltál, ki holtakat támasztottál, s kinek egyetlen szavára majd ég és föld porrá fog egykor hamvadni? nemde, Te vagy azon végtelen hatalmu Isten! ki előtt a mennynek fejedelmei dicsőség-koronájukat leveszik, s borzadás közt leborulva, szent! szent! szent! éneket zengedeznek. Nemde, Te vagy azon mindenható Isten, kinek egy szavára egykoron a sirok megnyilandanak, s az elporhadt tetemek egy intésedre megelevenednek? nemde, Te vagy azon igazságos Isten, kinek itélő széke elé fognak egykoron minden égi s földi teremtmények állani, s Tőled örökkévaló sorsukat hallani? Nemde, Te vagy azon legfőbb Ur és Isten, kinek kezében van az élet és halál, egészség és betegség, áldás és átok, irgalom és bosszuállás, üdvösség és kárhozat? Oh imádandó, oh szentséges Jézusom! mily megfoghatatlan a te türelmed, hogy ily hatalmas levén, s megbántóidat és ellenségeidet még sem bünteted ellened való vétségeikért. Oh kegyes, oh határtalan irgalmu, oh véghetetlen türelmü Jézus! Te nem büntetsz, véghetetlen szereteted tartóztat, határtalan jóságod akadályoz-

tat, Inkább szomorkodol keserüségedben, inkább siránkozol bánatodban, de büntetni a szeretet e nagy szentségében nem akarsz! Szent és irgalmas szived e szentségben csak szeretni és áldani tud! Oh Jézusom határtalan szeretete! oh szörnyü háladatlanság és szivtelenség, ily kegyelmes, ily türelmes Jézust nem szeretni, sőt őtet szomoritani, keseriteni és megbántani!

Oh Jézusom! szivemnek és lelkemnek Jézusa vagyis Üdvözitője! kivánnám oly epesztő keserüséggel megbánni az ellened való vétségeket, a milyennel Te bántad és sirattad Olajfák hegyén a mi büneinket. Oh bár tudnám, mily módon engesztelhetem meg megsértett sz. szivedet? Kész volnék a martyrok minden gyötrelmeit, a remeték minden sanyaruságait, a sz. szüzek minden testkinzásait magamra vállalni, s Neked, megsértett és becstelenitett Jézusomnak, engesztelésül felajánlani. De Te ezt nem kivánod! Te kegyes Jézus, kész vagy ezer megbántódnak megbocsátani: egy igazán jámbor lélek, forró esedezésére; ime tehát: ég és föld előtt szivem minden erejéből esedezem: Jézus! Dávidnak fia! könyörülj rajtunk. Jézus! Istennek fia! bocsáss meg nekünk, kik ellened, e legméltóságosabb oltári szentség ellen, oly sokszor s oly sulyosan vétettünk! ég és föld előtt lelkem minden erejéből kiáltom: áldás! dicséret! imádás! hálaadás! tisztelet és szeretet legyen a legméltóságosabb oltári szentségben jelen levő véghetlen szerelmü Jézusnak. Oh Jézusom! szeretlek Téged! szivem és lelkem minden erejével; kivánnálak ugy szeretni, mint szeretnek az e szentség körül levő láthatatlan

mennyei angyalok! mint szeretett sz. Pál és János apostol! mint szeretett az égő szivü sz. Terézia, Nerii sz. Fülöp és szerafikus sz. Ferencz! Szeretlek Jézusom! véghetetlen kegyelmes áldott Jézusom! lelkem minden kitelhető erejével. Oh bár gyuladna meg szivem; bár lankadnék el, bár ájulnék el, bár irántadi szeretetből e helyen, kegyes szined előtt, meg tudnék halni, mint a szeretet martyrja! bár halálommal jóvá tehetném az ellened való megbántásokat és becstelenitéseket! Szeretlek azokért is, kik bármikép megbántottak! S mivel magam is megkeseritettelek — hidegszivüségem, templombani könnyelmü magamviselete, s nem elég buzgó áldozásaim által: töredelmesen bánom és siratom e vétkeimet most és éltem minden napjaiban! az lesz egyedüli keserüségem ezentúl: hogy Téged meg tudtalak szomoritani! s töredelmes szivem sz. fájdalmával annál forróbban, lángolóbban foglak ezentúl szeretni, áldott Jézusom! Amen.

Dicsértessél Jézusom, e legméltóságosabb Oltáriszentségben, most és mindörökkön örökké. Amen.

---

*Litánia Jézus szent szivéről.

(Magánhasználatra.)

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus hallgass minket!
Krisztus hallgass meg minket!

Mennybeli Atya Isten,
Megváltó Fiu Isten,
Szentlélek Ur Isten,
Szentháromság egy Isten,
Jézusnak, az örök Atya Fiának Szive,
Jézusnak, a szeplőtelen Szüz Fiának Szive,
Jézus Szive, istenség temploma,
Jézus Szive, melyben Isten bölcsességének és tudományának minden kincsei találtatnak,
Jézus Szive, melyben a mennyei Atyának örök kedve telik,
Jézus Szive, isteni kegyelmek kincse,
Jézus Szive, mennyei javak kimerithetlen forrása,
Jézus Szive, isteni szeretetnek lángtengere,
Jézus Szive, mely Istennel való kiengesztelésünket eszközölte,
Jézus szeretettől lángoló Szive,
Jézus állhatatosan és örökké szerető Szive,
Jézus jótevő Szive,
Jézus irgalomteljes Szive,
Jézus szelid Szive,
Jézus alázatos Szive,
Jézus türelmes Szive,

Irgalmazz nekünk!

Jézus megsebzett Szive,
Jézus megszomoritott és aggasztott Szive,
Jézus büneinkkel terhelt Szive,
Jézus Szive, eledelünk s mindennapi áldozatunk,
Jézus Szive, angyalok öröme,
Jézus Szive, jámborok nyughelye,
Jézus Szive, tiszta lelkek édessége,
Jézus Szive, bünösök menedéke,
Jézus Szive, emberek reménye,
Jézus Szive, betegek üditése,
Jézus Szive, haldoklók vigasza,
Jézus Szive, választottak boldogsága } Irgalmazz nekünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ büneit, kegyelmezz nekünk oh Jézus
Isten báránya, ki elveszed a világ büneit, hallgass meg minket oh Jézus
Isten báránya, ki elveszed a világ büneit, irgalmazz nekünk oh Jézus
Krisztus, hallgass minket
Krisztus hallgass meg minket
Uram, irgalmazz nekünk
Krisztus, kegyelmezz nekünk
Uram, irgalmazz nekünk
Miatyánk, — Üdvözlégy Mária.

Könyörgés.

Mindenható Isten Minthogy szerelmes Fiadnak szentséges Szivében leljük minden javunkat és irán-

tunk való szeretetének legkitünőbb jótéteit ugyanabban tiszteljük, kérünk, add nekünk a kegyelmet, hogy ezen jótéteknek ne csak örvendjünk, hanem azokat hiven üdvünkre is felhasználjuk, ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus, a Te Fiad által. Amen.

*Engesztelő ima Jézus szent szivéhez.

Jézusnak isteni Szive! ime előtted térdeinkre borulunk és felajánljuk neked Mária szeplőtelen Szivének az ég minden Angyalai- és Szenteinek és az egész anyaszentegyháznak imádását, dicséretét és dicsőitését és kivánjuk látni, hogy az egész örökkévalóságon át minden teremtmény igy imádjon, dicsérjen és dicsőitsen Téged. Hasonlóképen hálákat adunk neked a természet, kegyelem és dicsőség minden jótéteményeiért, melyek belőled, mint minden jónak kimerithetlen forrásából szünet nélkül áradoznak. Egyesülve minden Téged szerető teremtménynyel, megkérlelünk Téged mindazon hitetlenség és hálátlanság, mindazon hidegség és közönyösség, mindazon tiszteletlenség és bántalmak miatt, melyekkel az emberek Téged, főleg a legméltóságosabb Oltári-szentségben illetnek. Fogadd ezért kegyelmesen hitünket, bizalmunkat, szeretetünket és hallgasd meg irgalmasan kéréseinket:

V. Jézusnak Isteni Szive! könyörülj anyaszentegyházadon, minden egyházi és világi elüljárókon és minden hiveiden.

F. Kérünk Téged, hallgass meg minket!

V. Jézusnak isteni Szive könyörülj minden tagjain e társulatnak, mely a Te tiszteletedre van szentelve.

F. Kérünk Téged, hallgass meg minket.

V. Jézusnak isteni Szive! ajánljuk neked különös szükségeinket.

F. Kérünk Téged, hallgass meg minket!

V. Jézusnak isteni Szive! könyörülj a tisztitó tüzben szenvedő keresztény hiveken, főleg azokon, kik életökben e társulathoz tartoztak.

F. Kérünk Téged, hallgass meg minket!

Könyörgés.

Jézusnak Isteni Szive! Te magadat mennyei Atyádnak a kereszten minden ember üdveért föláldoztad és ezen áldozatodat oltárainkon számtalanszor megujítod; engedd, hogy e végtelen szeretetáldozat mindenkinek javára szolgáljon.

Tartsd meg, oltalmazd és kormányozd szent Egyházadat és annak fejét, a római Pápát. Egyesítsd a római Pápával a püspököket, a püspökökkel a papokat, a papokkal a hiveket, hogy mindnyájan egy lelki épületet képezzünk, mely az apostolok alapzatán, Péteren, mint kőszálon, Krisztus Jézuson, mint szegletkövön emelkedik fel. Minden tévtanitást, szakadást, botrányt, üldözést és közönyösséget távolits el szent Egyházadtól.

Oltalmazd az uralkodókat, a felsőbbségeket és elüljárókat, hogy alattvalóikat a Te bölcsességed és erőd által béke- és egyességben, igazság- és szeretetben, valódi jámborsággal, valamint ideiglenes jólétre, úgy az örök üdvösségre vezéreljék.

Add a szülőknek malasztodat, hogy gyermekeiket dicsőségedre és saját üdvösségökre neveljék, hogy ártatlanság- és erényben Isten fiaivá és a mennyország örökösivé képezzék.

Önts a gyermekekbe engedelmességet, tiszteletet és hálás szeretetet szülöik iránt, hogy isteni és atyai áldásod bőségesen áraszsza el őket. Adj a szolgálatban levőknek hűséget és lelkiismeretességet kötelmük teljesitésében, türelmet és alázatosságot, tiszta életet és a Szentlélek örömét.

Őrizd az ártatlanokat, erősitsd a bünbánókat, téritsd meg a bünösöket, alázd meg és aklodba vezesd vissza országod elleneit; terjeszd mindinkább isteni nevednek dicsőségét, hogy minden ember az igazság ismeretére jusson és üdvözüljön.

Végre engedd, hogy minden ember neked legyen ajánlva; könyörülj a megholt hiveken is, különösen szüleink-, rokonink-, barátink-, jótevőinken és azokon, kikről különösen senki sem emlékezik és engedd, hogy velök együtt örök látásodra és üdvösségre jussunk. Aki élsz és uralkodol mint Isten az Atyával és Szentlélekkel egyetemben mindörökön örökké. Amen.

*Bucsuimák Jézus sz. szivéhez.

„Jézus szentséges Szive irgalmazz nekünk!“
(100 napi bucsu.)

„Dicséret, imádás, szeretet és hála nyujtassék be a kenyér szine alatt rejtett Jézus Szivének minden oltárszekrényben a földön a világ végeig.“ Amen.
(100 napi bucsu egyszer napjában. — IX. Pius 1869. febr. 29.)

JÉZUS LEGSZENTEBB SZIVE.

*Imádság az Ur Jézus szivéhez a hazáért.

Szerettessék mindenütt Jézus szentséges Szive!
(100 n. b. IX. Pius 1860. szept. 23.)

Jézus legszentebb Szive, könyörülj szegény hazánkon! árasszd áldásod bőségét a mi anyánkra, a kath. egyházra, szentséges atyánk, a római pápára, a püspökökre, a fölszentelt papokra és apostoli királyunkra! Erősitsd meg az igazakat, téritsd meg a bünösöket, világositsd föl a hitetleneket, áldd meg rokonainkat és barátainkat, szabaditsd meg a tisztitó tüzből a szenvedő lelkeket, terjeszd ki szeretetednek édes uralmát hazánkra! Amen.

Szelid és alázatos szivü Jézus, alakitsd szivemet a Te szived szerint.
(300 n. b. IX. 1868. jan. 25.)

Máriának édes szive, légy menedékem!
(300 n. b. IX. Pius, 1852. szept. 30.)

Sz. József, az isteni Sziv barátja, könyörögj érettünk!
(100 n. b. napjában egyszer. IX. Pius 1847, jun. 3.)

Boldog-Asszonyról litánia.

Sz. Bernárd szava a B. Szüzről.

„Minden veszedelemben, minden nyavalyádban, minden kétségedben Máriát gondoljad, Máriát hivjad segitségül; el ne távozzék szájadtól, el ne távozzék szivedtől. És hogy könyörgésében részes lehess, életét kövessed magad viselésében.“
(Serm. 32. s. missus.)

„Oh áldott szüz Mária! te általad jussunk sz. Fiadhoz! kegyelemnek megnyerője, életnek szülője, üdvösségnek angyala! Te általad fogadjon be minket, a ki te általad adatott minekünk; mentse meg ő előtte vétkeink fogyatkozásait tiszta életed, és felfuvalkodott hivságainkat alázatosságod. A te bőséges szereteted fedezze be büneink sokaságát!

(Serm. 2. de Adv.)

Lóretomi litánia.*)

Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.
Mennybéli Atya Isten! irgalmazz minekünk.
Megváltó Fiu Isten! irgalmazz minekünk.
Szentlélek Ur Isten! irgalmazz minekünk.
Szentháromság egy Isten! irgalmazz minekünk.

Szentséges szüz Mária,
Istennek szent Anyja,
Szüzeknek szent Szüze,
Krisztusnak szent Anyja,
Legtisztább Anya,
Szeplőtelen szüz Anya,
Sértetlen Anya,
Fertőzetlen Anya,

} Könyörögj érettünk!

*) *Jegyzet.* 300 n. b., valahányszor valaki e litániát töredelmes és áhitatos lélekkel mondja. VII. Pius. 1817. szept. 30.

Szerelmes szent Anya,
Csodálatos Anya,
Teremtőnek Anyja,
Megváltónak Anyja,
Legbölcsebb Szüz,
Tisztelendő Szüz,
Dicsérendő Szüz,
Nagy hatalmas Szüz,
Nagykegyességü Szüz,
Hűséges Szüz,
Igazságnak tüköre,
Bölcseségnek széke,
Örömünknek oka,
Lelki edény,
Tiszteletes edény,
Ajtatosságnak jeles edénye,
Titkos értelmü rózsa,
Dávidnak tornya,
Elefántcsont torony,
Aranyból épült ház,
Szövetség szekrénye,
Mennyország ajtaja,
Hajnali csillag,
Betegek gyógyitója,
Bünösök menedéke,
Szomoruak vigasztalója,
Keresztények segitsége,
Angyalok királynéja,
Patriárkák királynéja,
Próféták királynéja,

Könyörögj érettünk!

Apostolok királynéja,
Vértanuk királynéja,
Hitvallók királynéja,
Szüzek királynéja,
Minden szentek királynéja,
Eredendő bűn nélkül fogantatott királyné,
A szentséges olvasó királynéja,
Magyarország védőasszonya,
} Könyörögj érettünk!

Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, kegyelmezz minekünk!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, irgalmazz minekünk!
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.
Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.

Miatyánk — Üdvözlégy.

Oltalmad alá futunk, Istennek sz. Anyja; meg ne vesd könyörgéseinket szorultságainkban, hanem minden veszedelemtől ments meg minket mindenkor dicsőséges és áldott Szüz. Mi asszonyunk, közbenjárónk és szószólónk: engeszteld meg nekünk Fiadat; ajánlj minket Fiadnak; mutass be minket Fiadnak.

V. Imádkozzál érettünk, Istennek sz. szülője!

F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus igéreteire.

Könyörögjünk.

Kérünk Uram! öntsd lelkünkbe sz. malasztodat, hogy akik angyali üzenet által sz. Fiadnak, Krisztusnak, megtestesülését megismertük: annak kinszenvedése és keresztje által a föltámadásnak dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

V. Imádkozzál érettünk, boldogságos sz. József!

F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus igéreteire.

Könyörögjünk.

Kérünk Uram, hogy szentséges anyád jegyesének érdemei által megsegittessünk, hogy a mit a mi tehetségünk meg nem nyerhet, az nekünk az ő esedezésére megadassék. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Boldog-Asszony antifónái.

Alma Redemptoris.

Adventtől fogva Gyertyaszentelő Boldog-Asszony napjáig.

1 Megváltónk szentséges Anyja,
Egeknek megnyilt kapuja;
Tengeren járók csillaga,
Légy elestek gyámolója.

2 Mennyből szállott követségben,
Csuda lett a természetben:
Mert fiat vettél méhedbe,
A kit szültél szüzességben.

3 A szülés előtt szüz voltál,
Azután is szüz maradtál;
Büneinkért meg ne utálj,
Könyörülj rajtunk, mellénk állj.

R. Az Ur angyala köszönté Máriát.
F. És méhében fogada Szentlélektől.

Könyörögjünk.

Kérünk Uram; öntsd lelkünkbe szent malasztodat sat. (mint fönn).

Karácson első vecsernyéjétől ezen könyörgés helyett mondatik a következő:

V. Szülés után sértetlen szüz maradtál;
F. Istenszülő esedezzél érettünk.

Könyörögjünk.

Ur Isten! ki Máriának gyümölcsös szüzessége által örök boldogságnak jutalmát adtad az emberi nemzetnek; kérünk, hogy érezzük annak érettünk való esedezését, ki által üdvösségünk megadóját vettük, a mi Urunk Jézus Krisztust, ki te veled él és uralkodik mindörökön örökké. Amen.

Ave Regina Coelorum.

Gyertyaszentelő Boldog-Asszony napjától Husvétig.

Mennyországnak királynéja,
Angyaloknak sz. asszonya,
Áldott gyökér, szüz Mária!
Üdvözlégy Krisztus sz. Anyja.

Te általad e világra,
Uj világosság virrada;
Örülj dicsőség virága,
Kinél szebb nem jött világra.

Áldott légy drágalátos szüz,
Isten veled, szép virág, szüz;
Mennyben sz. Fiad mellett ülsz,
Tudjuk, rajtunk is könyörülsz.

V. Tégy méltóvá engem szent Szüz! arra, hogy dicsérjelek.

F. Adj erőt ellenségeid ellen.

Könyörögjünk.

Adj irgalmas Isten! gyarlóságunknak oltalmat, hogy a kik az Isten Anyjának emlékezetét megüljük, az ő könyörgésének segitségével vétkeinkből felkeljünk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Regina Coeli.

Husvéttól sz. Háromságvasárnapig.

Mennynek királyné asszonya!
Örülj szép Szüz: Alleluja!
Mert, kit méhedben hordozni
Méltó voltál: Alleluja!

A mint megmondotta vala,
Feltámadott: Alleluja!
Imádj Istent, hogy lemossa
Büneinket: Alleluja!

V. Örülj és örvendezz szüz Mária! Alleluja!
F. Mert bizonynyal feltámadott az Ur. Alleluja!

Könyörögjünk.

Ur Isten! ki a te sz. Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak feltámadásával, a világot megörvendeztetted; adjad, kérünk téged, hogy az ő sz. Anyja, Szüz Mária által az örök élet örömébe jussunk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Salve Regina.

Pünkösdtől fogva Adventig.

Mennyországnak királynéja,
Irgalmasságnak sz. Anyja,
Élet, édesség, reménység,
Üdvözlégy szép szüz Mária!

Évának árva fiai,
Számkivetett maradéki,
Siralminak örökösi,
Sok nyavalyáknak hajléki.

E siralomnak völgyében,
Kik nyavalygunk nagy inségben,
Hozzád óhajtunk mennyekben,
Hol vagy örök dicsőségben.

Azért szószólónk szemedet,
Forditsd hozzánk kegyelmedet,
És a te bünös népedet,
Oltalmazzad hiveidet.

Oh édes Szüz! irgalmadat,
Mutasd meg kegyes voltodat;
Holtunk után sz. Fiadat,
Mutasd meg boldogságodat.

V. Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!
F. Hogy méltók legyünk a Krisztus igéretére.

Könyörögjünk.

Örök mindenható Ur Isten! ki a dicsőséges szüz Máriának testét és lelkét, hogy a te sz. Fiadnak méltó hajléka lehessen, a Szentlélek munkálódása által elkészitetted, adjad, hogy a kik az ő emlékezetében örvendünk, az ő kegyes közbenjárása által a fenyegető roszaktól és az örök haláltól megmentessünk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Egyéb könyörgések a B. Szüz Máriához.

V. Tégy méltóvá engem, sz. Szüz arra, hogy dicsérjelek.
F. Adj erőt ellenségeid ellen.
V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.
F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörögjünk.

Ur Isten kérünk téged, adj erőt és oltalmat a mi gyarlóságunknak, hogy a kik sz. Fiad anyjának emlékezetét tiszteljük, az ő könyörgésének segitsége által vétkeinkből fölébredjünk.

Ur Isten! ki a Boldog-Asszony gyümölcsös szüzessége által az örök boldogságnak jutalmát adtad az embernek; adjad kérünk, hogy érezzük annak érettünk való esedezését, ki által üdvösségünk megadóját vettük, a mi Urunk Jézus Krisztust.

Adj, irgalmas Isten! gyarlóságunknak oltalmat, hogy a kik az Isten Anyjának emlékezetét tiszteljük, az ő könyörgésének segitségével vétkeinkből felkeljünk.

Örök mindenható Ur Isten, ki a dicsőséges szüz Máriának testét és lelkét Szentlélek által felékesitéd, hogy a te sz. Fiadnak méltó hajléka és lakóhelye lenne; engedd, hogy a kinek, mint Atyának emlékezetében örvendezünk, kegyes könyörgése által a fenyegető roszaktól és az örök haláltól megőriztessünk.

Uram! kérünk téged, bocsásd meg a te szolgáid büneit, hogy a kik magunk tehetségével neked nem kedveskedhetünk, a te sz. Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak sz. Anyja imádsága által üdvözüljünk.

Ur Isten! ki a boldog szüz Máriának méhéből akarád, hogy az angyali köszöntés által emberi testbe öltöznék a te Igéd; engedd a te alázatos szolgáidnak, hogy annak könyörgése segitségünk legyen te előtted, a kit bizonyosan hiszünk Isten Anyjának lenni. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

V. Áldjuk mindnyájan az Urat.

F. Hálát adjunk ő sz. Felségének.

V. És a hivek lelkei Isten irgalmasságából békességben nyugodjanak.

F. Amen.

Mária! kegyelemnek anyja, irgalmasságnak szülője, oltalmazz meg minket ellenségeinktől, és halálunk óráján fogadj hozzád minket. Amen.

Hathatós könyörgések a B. Szüzhöz.

Istennek boldog anyja, Mária; mindenkoron szüz, az Ur Isten temploma, a Szentléleknek fölkent hajléka, egyedül kiváltképen te tetszettél a mi Urunk Jézus Krisztusnak. Könyörögj a népért, imádkozzál az egyházi rendért, esedezzél az ájtatos nőnemért; érezzék mindannyian a te oltalmadat, valahányan te rólad megemlékeznek.

(Sz. Ágoston serm. 18. de 55.)

V. Szabaditsd meg a te szolgáidat.

F. És Istenem! a benned bizókat.

V. Emlékezzél meg gyülekezetedről.

F. Melyet kezdettől fogva birtál.

V. Legyen békesség a te erőd által.

F. És bővelkedés a te városaidban.

V. Uram el ne forditsd tőlünk a te orczádat.

F. És el ne fordulj haragodban szolgáidtól.

V. Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja!

F. Hogy méltók legyünk a Krisztus igéretére.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörögjünk.

Engedd Ur Isten! nekünk szolgáidnak, hogy lelki és testi egészséggel vigadhassunk; és a dicsőséges szüz Máriának esedezése által e mostani szomoruságból kimenekedvén, örök vigassággal örvendezhessünk.

Őrizd Ur Isten! a Boldogságos szüz Máriának esedezése által a te népedet minden szerencsétlenségtől; és teljes szivből te előtted leborultakon könyörülvén, az ő ellenségeinek incselkedéseitől oltalmazd meg.

Örök mindenható Isten! ki csak te magad cselekszel nagy és csudálatos dolgokat, öntsd ki a te szolgáidra, s a reájok bizott népekre és gyülekezetre a te üdvösséges kegyelmednek lelkét; és hogy Felségednek igazságban kedveskedhessenek, szüntelen öntözd őket áldásaid harmatával.

Ur Isten! bőségnek megadója és szeretője, önts a te szolgáidba akaratod szerint való egyességet és minden háboru kisértetektől szabadits meg minket.

A te kegyességedért Uram! oldozd meg vétkeink kötelét; és a te sz. Anyádnak s minden szenteknek esedezésekért, minket te szolgáidat, jótevőinket, városunkat és lakóhelyünket minden szentségben őrizd meg; minden vér szerint való atyánkfiait, barátainkat tisztitsd meg minden gonoszságtól, ékesitsed jóságos cselekedetekkel; engedj békességet és egyességet nekünk, látható és láthatatlan ellenségeinket távoztasd el, oltsd el bennünk a testi kivánságokat, engedj

egészséges időjárást és bő termést, barátainknak és ellenségeinknek adj igaz szeretetet; és hazánkat összes népével egyetemben minden döghaláltól és ellenség dühösségétől őrizd meg; holtaknak és eleveneknek adj örök nyugodalmat; a római pápát, püspököket, fejedelmeket és minden keresztény rendeket, minden szerencsétlenségtől őrizzed, és a te áldásod legyen rajtunk mind végig. A mi Urunk Jézus Krisztusnak szent halálaért.

Ur Isten! ki megvilágositasz minden világra jövő embert, világositsd meg kérünk, szivünket jóvoltodnak fényességével; hogy Felségednek kedvesen szolgáljunk, és te hozzád örökké való szeretettel ragaszkodjunk.

Uram! ki mindeneket azoknak javokra forditasz, kik téged szeretnek, gerjeszd fel szivünkben szerelmednek olthatatlan tüzét; hogy a te belső serkentgetésed által kezdett jó igyekezetek semmi kisértések miatt meg ne változzanak.

Ur Isten! ki a te szerelmednek ajándékait Szentlélek malasztja által hiveid szivébe öntötted, adj a te szolgáidnak és szolgálóidnak, kikért Felségednek könyörgünk, lelki és testi egészséget; hogy téged teljes szivből szeressenek és a mi neked kedves, tökéletes szeretettel beteljesitsék. A te szerelmes szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

V. Áldjuk mindnyájan az Urat.

F. Hálát adjunk ő sz. Felségének.

V. Es a hivek lelkei, Isten irgalmasságából békességben nyugodjanak.
F. Amen.

Ave Maris Stella.

Tengernek fényes csillaga,
Üdvözlégy Krisztus sz. anyja,
Szüzeknek szép szüz virága,
Mennyeknek boldog kapuja.

Ki mennyből küldött követtől,
Üdvözlettél Gábrieltől,
Oltalmazz ellenségeinktől,
Évától vett bünterhektől.

Bününknek oldd meg kötelit,
Vakoknak nyisd meg szemeit,
Vedd el nyavalyánk terheit,
Nyerjed Istennek javait.

Mutasd anyánknak magadat,
Engeszteljed sz. Fiadat,
Hallja meg imádságodat,
Ki értünk méhedbe szállott.

Szelid szüzek választottja,
Kiben bünnek nincsen foltja,
Nyerd büneink bocsánatát,
Őrizd szivünk tisztaságát.

Nyerj nekünk tiszta életet,
Mennyekbe bátran menetet,
Hogy Jézusnak lássuk szinét,
Kóstolhassuk nagy örömét.

Hálát adjunk az Istennek,
Atya, Fiu, Szentléleknek,
Egyenlő három személynek,
Egy-lényegü Istenségnek. Amen.

*Memorare, azaz Emlékezzél.

Emlékezzél, oh legkegyesebb szüz Mária, hogy még soha sem lehetett hallani, hogy valaki elhagyatott volna, ki oltalmad alá menekült, segitségedet kérte, közbenjárásodért folyamodott. Én hasonló bizalomtól lelkesülve te hozzád menekszem, szüzeknek szüze, Anya, tehozzád jövök, mint sohajtozó bünös előtted állok; oh Anyja az (isteni) Igének, ne vesd meg az én igéimet, hanem hallgasd kegyesen és hallgass meg. Amen.

(300 n. b. mindannyiszor. IX. Pius, 1846. decz. 11.)

*A boldogságos Szüz Mária szeplőtelen fogantatásáról kisebb zsolosma.

A hajnali órára.

Szeplőtelen fogantatásod, tisztaságos Szüzanya! az egész világnak áldás és öröm szerzője vala.

V. Isten! adj nyelvemre áldást. Oh Szüz! nyisd meg ajkamat.

F. Hogy méltán dicsérjem büntől ment fogantatásodat.

Dicsőség az Atyának, és Fiunak és Szentlélek Istennek. Miképen kezdetben vala, most és mindörökön örökké. Amen.

Ének.*)

Üdvözlégy dicső Királyné!
Kit nekünk Isten adott.
Szüzek szüze! benned látjuk
A szép hajnalcsillagot.

Üdvözlégy teljes malaszttal,
Áldott mindenek felett.
Jőj sietve a segélylyel,
Melyért a világ eped.

Az Atyánál már öröktől
Fogva elvégezteték,
Hogy Fiának légy szülője,
Az Igének anyja légy.

Azon Igének, ki által
Ég és föld teremtetett,
S ki megőrzött már az első
Vétektől is tégedet.

Antifona. Kiválasztotta őt Isten, mindenek előtt választotta s hajlékában adott neki lakhelyet.

V. Imádkozzál érettünk makula nélkül fogantatott Királyné.

F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus igéretire.

Könyörögjünk.

Oh szeplőtelen Szüzanya! mennyország Királynéja, a mi Urunk Jézus Krisztus Anyja, ki senkit el nem hagysz, senkit meg nem vetsz; tekints ránk

*) Dallama: „Máriának tisztelői stb.“ Lásd Tárkányi „Egyházi Énektára“ 172. énekét 182-ik lapon.

kegyességed szemeivel, s nyerd meg a te szent Fiadtól minden bününk bocsánatát; hogy mi, kik most szeplőtelen fogantatásodat ájtatos szivvel ünnepeljük, az örök boldogság koronáját elnyerhessük az által, kit te mint szüz szültél e világra a te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki az Atyával és Szentlélekkel egy istenségben él és uralkodik mindörökön örökké. Amen.

V. Mondjunk áldást az Úrnak.

F. Hála legyen az Istennek.

V. A megholt hivek lelkei Isten irgalmasságából békeségben nyugodjanak.

F. Amen.

Dicséretre.

Szeplőtelen fogantatásod stb. *L. 402. lapon.*

Ének.

Isten után téged illet
Oh Szűz! a főtisztelet,
Mert ő téged fölmagasztalt
Angyalok s szentek felett.

Zengjen hát harsány örömmel
A dicsérő hódolat,
Melylyel mostan ünnepeljük
Szent fogantatásodat.

Tiszta lélekkel dicsérjük
A szeplőtelen Szüzanyát,
Tiszteljük szent érzelemmel
A Szentlélek templomát.

Szép nap ez, dicső örömnap.
Isten adta ezt nekünk:
Harsogjon föl hát az égig
Szent s magasztos énekünk.

Antifona. Megszentelé hajlékát a Fölséges; Isten annak közepette van, s nem fog ingadozni; megsegiti őt Isten korán reggel.

V. Imádkozzál érettünk stb. *L. 403. lapon.*

Könyörögjünk. Oh szeplőtelen stb.

Az első órára.

Szeplőtelen fogantatásod stb. *L. 403. lapon.*

Ének.

Bölcseség királyi széke,
Istennek szentelt lakás,
Hét kegyoszlopon nyugodva. —
Üdv neked és háladás.

Hozzád nem közelge a bűn,
Hogy méltó hajléka légy
Annak, a ki irgalomból
Váltságunkra küldeték.

Mária! élőknek anyja,
És szenteknek ajtaja,
Angyalok fölött királyné,
Jákob uj szép csillaga.

Mint a tábor harczi rendben,
Szép vagy és rettenetes.
Szentegyházunk oltalmára
Oh Anyánk! siess, siess.

Antifona. Kicsoda ez, ki előjő, mint a felkelő hajnal, szép, mint a hold, választott, mint a nap, rettenetes, mint a táborok elrendelt serege?

V. Imádkozzál érettünk stb. *L. 403. lapon.*

Könyörögjünk. Oh szeplőtelen stb.

A harmadik órára.

Szeplőtlen fogantatásod stb. *L. 402. lapon.*

Ének.

Frigy szekrénye, Salamonnak
Trónja, áldunk tégedet.
Szép szivárvány, Mózes bokra,
Csodáljuk szépségedet.

Csak Istennek nyilt szent ajtó,
Áron bimbós vesszeje,
Sámson édes tiszta méze,
Lankadóknak ereje.

Az áldás helyét jelelve,
Gedeon szép gyapja vagy;
Hogyha ránk tör a kisértet,
Győzedelmes Szüz! ne hagyj.

Te, ki ment levél a büntől,
Melylyel Éva vétkezett,
Minekünk, kik bünbe estünk,
Megtérésre nyujts kezet.

Antifona. A napba helyezte sátorát, és ő mint a menyegzős házából kijövő vőlegény.

V. Imádkozzál érettünk stb. *L. 403. lapon.*

Könyörögjünk. Oh szeplőtelen stb.

A hatodik órára.

Szeplőtelen fogantatásod stb. *L. 402. lapon.*

Ének.

Tisztaság legszebb edénye,
Szentháromság temploma,
Angyalok nagy vigassága,
Üdvözlégy oh Szűzanya!

Bánkodók vigasztalása,
Legszebb kert és szűz virág,
Türelem szép pálmaága,
Milyet nem nyujt a világ.

Áldott föld vagy, melyben semmi
Bűn növénye nem tenyész,
Isten háza, diszes ajtó
Vagy te, mely keletre néz.

Ezen jött be e világra
A király, ki tégedet
Anyjának mondott, s megőrzé
Épen szüzességedet.

Antifona. Az ő alapjai a szent hegyeken vannak; szereti az Úr Sion kapuit Jákob minden hajléka fölött.

V. Imádkozzál érettünk stb. *L. 403. lapon.*

Könyörögjünk. Oh szeplőtelen stb.

A kilenczedik órára.

Szeplőtelen fogantatásod stb. *L. 402. lapon.*

Ének.

Oltalomvár, Dávid ékes
Tornya, áldunk tégedet,
Tiszta lelked szent erénye
Győzhetetlen fegyvered.

Hasztalan tört, hasztalan dult
A rossz lélek ellened;
Ősatyánkat tőrbe ejté.
De nem árthatott neked.

Hős Judit valál, ki egykor
Megmentette nemzetét.
Mint Megváltónk szüz Anyjához
Bizva sohajtunk feléd.

Oh erős Szüz! szent Fiadtól
Nyert erőd- s hatalmadat
Forditsd hiveid javára,
Kik várják oltalmadat.

Antifona. Te vagy Jerüzsálem dicsősége, te Izrael vigassága, te népünk tisztessége.

V. Irgalmazz minekünk stb. *L. 403. lapon.*

Könyörögjünk. Oh szeplőtelen stb.

Vecsernyére.

Szeplőtlen fogantatásod stb. *L. 402. lapon.*

Ének.

Üdvre intő uj napóra,
A kinek fényt Ő adott,
Ki mint hajnalból belőled
Uj napunkul támadott.

Rád árasztott legdicsőbb fényt
Az isteni szeretet,
Már az első bűnhomálytól
Megőrize tégedet.

A nap lőn királyi széked;
És a szép hold zsámolyod,
Jobbodban a tiszta szentség
Liliomát hordozod.

Te egyetlen liliom vagy,
Kit a bün tövisei
Még fogantatásodban sem
Birhattak megsérteni.

Antifona. Mondá az Úr a kigyónak: Ellenkezést vetek közötted és az asszony között, a te magzatod és az ő magzata között; és ő megrontja fejedet.

V. Imádkozzál érettünk stb. *L. 403. lapon.*

Könyörögjünk, Oh szeplőtelen stb.

Befejezésre.

Szeplőtlen fogantatásod stb. *L. 402. lapon.*

Ének.

Légy üdvöz dicső királyné!
Kérjük kegyességedet,
Mely szebbé tesz és dicsőbbé
Csillagkoronád felett.

Oh, vezérfény, szende csillag,
Éltünk zajgó tengerén,
Hév óhajtással feléd esd
Sziveinkben a remény.

Oh segíts meg elkerülnünk
A sok bünveszélyeket,
Miknek árja e világon
Végromlással fenyeget.

Légy oltalmunk, légy vezérünk,
Irgalmas szivü anya!
És segits eljutni hozzád,
Oh mennyország ajtaja!

Antifona. Én vagyok a szép szeretet anyja, és a félelemé, és az ismereté, és a szent reménységé; énbennem van az életnek és erőnek minden reménysége.

V. Imádkozzál érettünk stb. *L. 403. lapon.*

Könyörögjünk. Oh szeplőtelen stb.

Fölajánlás.

Szent fogantatásod által
Kérve kérünk tégedet.
Oh vedd kedvesen, dicső Szüz!
Tőlünk a dicséretet.

Tartsd meg tisztaságban, őrizd
Sziveink érzéseit,
És vezéreld szent Fiadhoz
Éltünk minden lépteit.

Bátorits a küzdelemben,
Bánatunkban el ne hagyj,
Ki a szomoru sziveknek
Hű vigasztalója vagy.

Oltalmad főkép a végső
Nagy harczon legyen velünk.
Isten engedjen veled majd
Vég nélkül örvendenünk. Amen.

Oh makula nélkül fogantatott szüz Mária! könyörögj érettünk, kik oltalmad alá sietünk. (100 n. b. XIII. Leo. 1884. márcz. 15.)

A te szent szüzességed és szeplőtelen fogantatásod által tisztitsd meg a mi szivünket, testünket és lelkünket. Amen.

---

*LITÁNIA.

Szűz Mária szeplőtelen fogantatásáról.

(Magán használatra.)

Uram irgalmazz nekünk.
Krisztus kegyelmezz nekünk.
Krisztus hallgass minket.
Krisztus hallgass meg minket.
Mennybeli Atya Isten! irgalmazz minekünk.
Megváltó Fiu Isten! irgalmazz minekünk.
Szentlélek Ur Isten! irgalmazz minekünk.
Szentháromság egy Isten! irgalmazz minekünk.
Bűn nélkül fogantatott szentséges szűz Mária. Könyörögj érettünk.
Szeplőtelen és legszentebb Szűz minden szüzek fölött. Könyörögj érettünk.
Az örök Atya szeplőtelen leánya. Könyör.
Az Isten Fiának szeplőtelen anyja. Könyör.
A szentlélek Isten szeplőtelen jegyese. Könyörögj érettünk.

Szeplőtelen Szűz, a Szentháromság kedves válas Könyörögj érettünk.
Szeplőtelen Szűz, az isteni bölcseség királyi Könyörögj érettünk.
Szeplőtelen Szűz, ki Dávid király véréből szár Könyörögj érettünk.
Szeplőtelen Szűz, ki a pokolbeli kigyó fejét rontottad. Könyörögj érettünk.

Szeplőtelen Szűz
- ki Isten ereje által az eredendő bünt meggyőzted.
- az igazság napjának hajnala.
- élő szekrény, melyben a Megváltó drágalátos teste nyugodott.
- élet ösvénye, mely Jézushoz vezet.
- ég és föld királynéja.
- kegyelem eszközlője.
- a mennyei Jeruzsálem ajtaja.
- a tisztaságos sz. József jegyese.
- ragyogó csillag, mely a világot megörvendezteti.
- a vitézkedő anyaszentegyház győzhetlen erőssége.
- az eredendő bün tövise nélkül kinyilt szép rózsa.
- Isten kertének legszebb lilioma.
- hitünk gyámola,
- isteni szeretet áradozó patakja.
- tökéletes engedelmesség példája.
- tisztaság csodateljes temploma.
- reményünk horgonya.

Szeplőtlen Szűz | angyalok fényessége. | pátriárkák koronája. | próféták dicsősége. | apostolok királynéja. | vértanuk erőssége. | hitvallók állhatatossága. | szüzek tisztasága. | benned bizók öröme. | betegek gyógyulása. | árvák és özvegyek vigasztalása. | bünösök szószólója. | tévely-tanitók félelme. | az anyaszentegyház hiv oltalma. | haldoklók vigasztalása. | Könyörögj értettünk.

Isten Bárányа! ki elveszed a világ bűneit.
Kegyelmezz minekünk.
Isten bárányа! ki elveszed a világ bűneit.
Hallgass meg minket.
Isten bárányа! ki elveszed a világ bűneit.
Irgalmazz minekünk.
Krisztus hallgass minket.
Krisztus hallgass meg minket.
Uram irgalmazz nekünk.
Krisztus kegyelmezz nekünk.
Uram irgalmazz nekünk.
Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörögjünk.

Úr Isten! ki a boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatása által szent Fiadnak méltó lakhelyet készitettél:

kérünk téged, hogy a ki ugyanazon szent Fiad előrelátott halálánál fogva őt minden büntől megőrzötted, az ő esedezése által minket is tisztán engedj eljutni tehozzád. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

*Hétfájdalmu szüz Mária ünnepén.

Szeptember 3-ik vasárnapján.

Kihez hasonlitsalak, vagy kivel tegyelek egyenlővé téged? Jeruzsálem legszebb leánya, fájdalmas szűz Mária! mint vigasztaljalak téged? Sion legdicsőbb szüze! mert mint a tenger, nagy a te gyötrelmed.

V. Imádkozzál érettünk, oh fájdalmas Szűzanya.

F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus igéretére.

Könyörögjünk.

Esedezzék érettünk, kérünk, téged Uram Jézus Krisztus! most és halálunk óráján a te kegyességednél szent Anyád, a boldogságos szűz Mária; kinek szentséges lelkét kinszenvedésed óráján a fájdalom hegyes tőre általjárta. Teáltalad, Jézus Krisztus, világ Megváltója, ki az Atyával és Szentlélekkel élsz és uralkodol, most és mindörökön örökké. Amen.

Úr Isten! kinek szenvedésekor Simeon jövendölése szerint, a dicsőséges Szűzanyának, Máriának szentséges lelkét a fájdalom tőre átjárta; engedd kegyelmesen, hogy, kik az ő fájdalmát tisztelettel ünnepeljük, a te kínszenvedésed boldogitó gyümölcseiben részesüljünk. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

*A hét táblás fájdalmas olvasó.

Keresztvetés után mondatik: Miatyánk stb. *azután hét Üdvözlégy stb. a* „Jézus“ *neve után mind a hét táblán más-más titokkal, mely titkok következők:*

Az 1-ső táblán: Kinek bemutatásakor Simeon megjövendölte, hogy tőr fogja átjárni lelkedet.

A 2-ik táblán: Kivel Egyiptomba futottál.

A 3-ikon: Kit három nap bánkódva kerestél.

A 4-iken: Kit a nagy kereszttel megterhelve, a Kalvária hegyére menni láttál.

Az 5-diken: Kit a keresztfára felfeszittetni láttál.

A 6-dikon: Kinek holt szent teste öledbe helyeztetett.

A 7-diken: Kit sírboltba tétetni láttál.

Minden tábla külön, valamint az egész olvasó ezzel fejeztetik be: Dicsőség Atyának † és Fiunak † és Szentlélek † Istennek! miképen kezdetben vala, most, mindenkoron és mindörökön örökké. Amen.

A hét tábla után a Szűzanya fájdalmas könyhullatásának tiszteletére mondatik három Üdvözlégy stb. a „Jézus“ *nevénél ezen titokkal:*

Kit sok könyhullatással sirattál.

Végre a Hiszek egy stb., *függelékül egy* Miatyánk *és* Üdvözlégy *a megholt hivek lelkeiért.*

(200 napi bucsu minden Miaty. és Üdv. után, ha valaki ezt az olvasót pénteken, v. a nagybőjt bármely napján vagy a 7 fájd. B. Asszony ünnepén és nyolczadán mondja. — 100 n. b. bármikor máskor. XIII. Leo. 1886. máj. 15. — Kell azonban e czélra szentelt olvasót használni. Megszentelik a szerviták v. az általuk fölhatalmazott pap.)

Ima

a boldogságos Szűz Máriához,

Magyarország védőasszonyához.

Emlékezzél meg, Istennek dicsőséges anyja, magyarok Nagyasszonya, szentséges szüz Mária! emlékezzél

meg örökségedről, melyet hű szolgád, első királyunk s apostolunk, sz. István neked fölajánlott, s végrendeletében neked hagyott. Tekints kegyes arczczal országodra, s dicső érdemeid által légy közbenjáró és szószóló szent Fiadnál Krisztus Jézusnál. Hozzád kiáltottak atyáink, s minden inségökből kiszabadultak, mert folyvást vigyáztak szemeid örökségedre, oh mindörökké áldott Asszonyunk! Ezt mi bizonyosnak tartván, gyakran folyamodtunk hozzád, s már tapasztalásunk után mondhatjuk el, hogy éretted áldott meg minket az Úr. Ilyetén reménytől buzdíttatva s bizodalom által lelkesitve, oltalmad alá futunk mi, — a te néped, örökséged s nyájad, — kik gyermekeidnek neveztetünk, s különös pártfogásodért Máriaországnak hivatunk. Azért fölemeljük hozzád szivünket kezeinkkel együtt, s alázatosan kitárjuk szined előtt könyörgésünket.

Oltalmazd és védjed hatalmas pártfogásod által minden lelki és testi gonosz ellen hazánkat, hogy az Isten dicséretére s néped vigasztalására virágzó legyen. Nyerj esedezésed által az anyaszentegyháznak s a katholikus hitnek nálunk s mindenütt a földön fölmagasztaltatást; főpapjaink- és lelkipásztorainknak s az egész papságnak isteni segitséget; nekünk tanulékony, engedelmes és a hit cselekedeteivel s gyümölcseivel bővelkedő szivet, nehogy Fiad akármikor is méltán haragudjék ránk, s országát elvigye tőlünk. Éleszd fel bennünk atyáink szivét, s vezéreld a hitetleneket az igazak okosságára, hogy egy szájjal, egy szivvel, ugyanegy hittel szolgáljunk Fiadnak, a mi Urunknak, és

tiszteljünk s valljunk téged Asszonyunknak s pártfogónknak, miként tiszteltek atyáink.

Könyörgünk, Asszonyunk, apostoli királyunkért, hogy hosszu életet, csendes országot, biztos házat, erős hadsereget, hű tanácsadókat, jó népet, a világ békességét s mindazt nyerd meg neki, amit ő mint ember és mint király kiván, hogy népét szentségben és igazságban sokáig szerencsésen kormányozhassa, azután pedig az örök élet koronáját elnyerhesse.

Könyörgünk, Asszonyunk, országunk törvényhozóiért s tisztikaráért, hogy a Szentlélek ajándokai által fölvilágosítva megismerjék az igazságot, megbüntessék a gonoszt, s megvédjék az igazat; hogy a közjó előmozditására őszintén törekedvén, az árváknak, özvegyeknek, ártatlanoknak igaz lelkiismerettel szolgáltassák ki az igazságot.

Könyörgünk, Asszonyunk, egész népünkért, hogy fordítsd hozzánk anyai irgalmasságodat, s örökséged polgárait, kiket védelmed alá vettél, megőrizzed minden büntől, kegyességed által kormányozzad, s Isten szeretetében s félelmében megtartsad. Nyerj esedezésed által a szüzeknek tisztaságot, a házas-feleknek jámborságot, a bünbánóknak bocsánatot, az igazaknak állhatatosságot, az özvegyeknek s árváknak gyámolitást, a szegényeknek pártfogást, az utazóknak megérkezést, a szomoruaknak vigasztalást, a megholt hiveknek örök nyugodalmat.

Ne vesd meg esdeklő fiaidat, s a büneik bocsánatjáért könyörgőket régi irgalmasságod karjával fogadd el;

mert noha mi elhagytuk a fiui kegyeletet, te nem szüntél meg anyánk lenni.

Légy szószóló mellettünk Fiadnál, hogy akaratja szerint intézzük életünket, s téged Nagyasszonyunknak és védőnknek valljunk s tiszteljünk életünknek minden napjaiban.

Végre hű szolgád szent István királyunknak az ő halálos ágyán mondott szavaival fejezzük be ezen könyörgést: „Mennyországnak királynéja, a világ jeles megjavitója, a te pártfogásodba ajánlom az anyaszentegyházat a püspökökkel s papsággal; a te könyörgésedre bizom az országot annak nagyjaival s népével; s utóljára elbucsuzván, kezeidbe ajánlom lelkemet.“

Kelj föl tehát, Anyánk! te uralkodjál fölöttünk, és Fiad Jézus Krisztus, a mi Üdvözitőnk. Fogadd el könyörgésünket, melyet szined elé terjesztettünk, hogy közbenjárásod által segitve, a jelen élet után az örökkévaló boldogságba juthassunk. Ti is hazánknak védszentei: Sz. Béla püspök és vértanu, Sz. István király, Sz. László király, Sz. Imre herczeg, Sz. Erzsébet asszony, Sz. Margit szüz, Isten minden megdicsőült szenteivel együtt esedezzetek érettünk a mi Urunk Jézus Krisztusnál. Amen.

---

*A Szent-István-Társulat imádságai a boldogságos Szűzhöz, mint a társulat Védőszentjéhez, Nagy-Boldog-Asszony napján, vagy Mária más ünnepein.

I.

Emlékezzél, oh legkegyesebb szűz Anya Mária! hogy soha sem lehetett hallani, hogy valaki tőled gyá-

moltalanul magára hagyatott volna, ki a te oltalmadat kérte, s pártfogásért hozzád folyamodott. Ezen erős bizodalommal folyamodik hozzád jámbor társulatunk, mely védelmed alá helyezte magát, s annak jótéteményeit már eddig is hálásan érezte. Oh! kérünk, fogadd azt anyai jóvoltodba, s kérj a te isteni magzatodtól áldást munkásságára. Ajánljuk anyai szereteted gondosságába ezen társulat jótevőit, előljáróit, minden tagjait és ügyeit. Éreztesd mindnyájunkkal közbenjárásod jótéteményeit, kik magasztaljuk áldott nevedet, és sz. Fiad üdvözitő nevében jó könyvek terjesztése végett egyesültünk.

II.

Oh Istennek szentséges szülője! ki e mulandó világból az égbe felvitettél, s ott minden kegyelmekkel az angyalok és szentek fölött megdicsőittettél: tekints le irgalmasan hozzád fohászkodó gyermekeidre: gyámolitsd könyörgéseddel a téged tisztelők jó igyekezetét: hogy a sz. Fiad vérével alapitott ker. katholika anyaszentegyház boldogitó szellemének terjesztésére egyesitett munkásságunk óhajtott sikernek örvendhessen. Nyerj nekünk sz. Fiadtól előmenetelt a hit, reménység és szeretet fő erényeiben, s állhatatos megmaradást a jóban; hogy csüggedetlen buzgósággal teljesitsük azt, mit Istennek megelőző kegyelmével magunkra vállaltunk. Fordulj hozzánk anyai jóvoltoddal, s jöjj segitségére a gyengéknek; nyujts világosságot a kételkedőknek, bátoritsd a csüggedezőket, az önzés megvesztegető szellemétől óvd meg egyesületünket, s erősits mindnyájunkat a világ megromlott szellemével való

nehéz küzdelmünkben. A te szószólásod által támogatott iparkodásunk eredményeiben dicsőitessék Jézusnak, a te isteni szülöttednek szentséges neve, ki téged minden teremtmények fölött felmagasztalt. Amen.

III.

Magyarország védője, Nagy- és Boldog-Asszony! oltalmad alatt állanak a haza, és annak minden népei. Emlékezzél, kérünk a sz. István és sz. László dicsőült királyainknak az igaz keresztény hit, és azzal együtt a te tiszteleted terjesztésében szerzett érdemeire, s elhunyt őseink buzgóságára; tekintsd köztünk is a kisdedek ártatlanságát, a szűzek tisztaságát, az istenfélő jámborok erkölcseit, a szenvedők keserveit, a haldoklók reményét. Kérünk azért, terjeszd ki most is anyai pártfogásodat ezen országra, s a benne lakó népekre. Szeplőtelen szűz Anya, minden tévelyek megrontója! védelmezd a ker. közönséges anyaszentegyházat, annak látható fejével, a római pápával együtt. Kegyeidbe ajánljuk a püspököket, papokat, és az őrizetökre bizott keresztény nyájat. Támogasd szószólásod hatalmával uralkodó fejedelmünket, a királyi trónt, és annak mindenrendü alattvalóit. Országlása alatt békeségben teljenek el napjaink; hogy sz. Fiad parancsolatainak szivből hódolván, s az ellenség félelmétől megmenekedvén, pártfogásod alatt Istennek és felebarátunknak háborittatlanul szolgálhassunk. Amen.

*Rövid imádság ugyanazon czélra.

Oltalmad alá folyamodunk Istennek sz. Anyja! könyörgésünket meg ne vesd szükségünk idején; hanem

szabadits meg minket minden veszedelemtől, mindenkor dicsőséges és áldott Szűz! Mi asszonyunk, közbenjárónk és szószólónk! engeszteld meg nekünk Fiadat, ajánl minket Fiadnak, mutass be minket Fiadnak.

V. imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja!

R. Hogy méltók lehessünk a Krisztus igéretére.

Könyörögjünk.

Engedd, kérünk mindenható Úr Isten! a te szolgáidnak, kik a szentséges szűz Mária nevében és pártfogásában örvendenek, hogy az ő kegyes közbenjárása által minden gonosztól megszabaduljanak a földön, és az örökkévaló örömökre eljuthassanak az egekben. A te sz. Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki te veled és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen.

V. Imádkozzunk jótevőinkért.

F. Add meg Uram! a te sz. nevedért, minden jótevőinknek az örök boldogság jutalmát.

V. Imádkozzunk távollevő feleinkért.

F. Szabaditsd meg Uram! a te szolgáidat, a kik benned biznak.

V. Uram! küldj nekik segitséget a te szent helyedből.

F. És Sionból oltalmazd őket.

V. Imádkozzunk a társulat megholt tagjaiért.

F. Adj Uram! örök nyugodalmat nekik, és az elenyészhetetlen világosság fényeskedjék nekik.

V. Nyugodjanak békeségben.

F. Amen.

Könyörögjünk.

Úr Isten! bocsánat adója, s az emberek üdvösségének kedvelője, kérjük kegyelmességedet, hogy gyülekezetünk tagjait, segitőit és jótevőit, kik a mulandó világból már kiköltöztek, a boldogságos szűz Mária, és minden szentek esedezésére, az örökkétartó boldogság egyesületébe eljutni engedjed. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

V. Hallgasson meg minket a mindeható és irgalmas Isten. Amen.

F. És minden hivek lelkei Isten irgalmasságából békeségben nyugodjanak. Amen.

Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

*A Lurdi Boldogasszony.

Francziaország szélén, közel a spanyol határhoz, fekszik Lurd nevü város; e város mellett van egy régi kőszikla barlang, e barlangban 1858-ik évben Bernadett nevü 14 éves leánykának 18-szor megjelent a bold. Szüz Mária, égi fénynyel környezve, hófehér öltönyben, kék övvel, jobb karján arany zsinórra fűzött hófehér olvasóval, lábainál rózsákkal. A megjelenési hely közelében forrás támadt. Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a megjelenés, Bernadett háromszori kérdésére, hogy ki legyen ő, mennyei dicsőségtől tündöklő arczczal ezt mondá: Én vagyok a szeplőtelen fogantatás! Megszámlálhatlan csodák hirdetik a megjelenés igaz voltát s azóta érsekek, püspökök, mágnások, főtisztek, tudósok s ezernyi ezer minden rendü és rangu hivek zarándokolnak Lurdba a szent barlanghoz s csodaerejü forrásához.

De nemcsak Lurdban, hanem a hol a lurdi Szepl. Szüz szobra felállittatik s ahol a forrásviz nagy bizalommal használtatik, rendkivüli imameghallgatások és gyógyulások történnek.

Litánia

A szeplőtelenül fogantatott Lurdi Boldogasszony tiszteletére.

(Magánhasználatra.)

Uram, irgalmazz nekünk!
Jézus Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk.
Jézus Krisztus, hallgass minket.
Jézus Krisztus, hallgass meg minket.
Mennybeli Atya Isten, irgalmazz nekünk.
Megváltó Fiu Isten, irgalmazz nekünk.
Szentlélek Ur Isten, irgalmazz nekünk.
Szentháromság egy Isten, irgalmazz nekünk.

Lurdi Boldogasszony.

- Az anyai szeretetnek példányképe,
- Fájdalmas anya,
- Szegény elhagyatott anya.
- Szent anya, ki nehéz utakon téli időben hordoztad méhednek áldott gyümölcsét,
- Ki szent Fiadnak, Istennek születése helyéül nem találtál mást, mint vadon barlangot, bölcsőül pedig jászolt,
- Ki hirdetted: „Én vagyok a szeplőtelen Fogantatás,“

Könyörögj érettünk!

Lurdi Boldogasszony,

Ki egy szegény alázatos leánynak megjelentél, hogy minket alázatosságra taníts,
Ki fehér öltönyt viseltél, hogy bennünket a tisztaságra emlékeztess,
Ki égszinü övet hordoztál, hogy nekünk a mennyországot jelezzed,
Ki rózsákon jártál, hogy bennünket a mennyországért elviselendő szenvedésekre emlékeztess,
Ki a szent olvasót hordoztad, hogy bennünket ennek imádkozására buzdits,
Ki kezeidet imára — szemeidet az Égre emelted, hogy bennünket penitenciára serkents,
Te, a remény csillaga,
Ki meg fogod menteni Rómát, szent Atyánkat a Pápát,
Ki megfogod menteni édes hazánkat,
Ki közbenjárónk lész Isten legszentebb szivénél,
Ki megerősited a lelkiatyákat,
Ki meggyógyitod a betegeket,
Te a betegek üdve,
Bünösök menedéke,
Szomoruak vigasztalója,

Könyörögj érettünk!

Oh lurdi Boldogasszony, ki szeplőtelenül fogantattál, — könyörögj érettünk, kik hozzád folyamodunk!

Isten báránya, ki elveszed a világ büneit,
Kegyelmezz minekünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ büneit,
Hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed a világ büneit,
Irgalmazz minekünk!
Jézus Krisztus, hallgass minket.
Jézus Krisztus, hallgass meg minket.
V. Imádkozzál érettünk lurdi Boldogasszony, Istennek sz. Anyja,
R. Hogy méltók lehessünk Jézus Krisztus igéreteire.

Imádság.

Lurdi Boldogasszony, Te ki csodákban oly gazdag vagy, oltalmazzad hatalmas kezeddel szent Atyánkat a Pápát és a szent István királytól neked örökségül felajánlott Magyarországot; eszközöld ki, hogy szálljon le ránk a hitnek, reménynek és szeretetnek lelke. Mi hisszük a te megjelenésed igaz voltát s határtalan hatalmadat, mellyel sz. Fiad felruházott és azért fohászkodunk hozzád: mentsd meg, oh mentsd meg szegény édes magyar hazánkat!

A lurdi „Emlékezzél meg“.

Emlékezzél meg oh szeplőtelen szent Szüz, ki az elhagyatott lurdi barlangban leirhatlan fénytől környezve, hófehér öltönyben megjelentél; emlékezzél meg határtalan hatalmadról, melyet sz. Fiadtól nyertél

Oh lurdi Boldogasszony, ki az esedezésedre történt csodákban oly gazdag vagy, érdemeid iránti teljes bizalommal kérjük pártfogásodat. Oltalmazd győzelmes kezeiddel a szent Atyát, ki elismerte megjelenéseid igaz

voltát, oltalmazd a sokat zaklatott Magyarországot, mely őseitől öröklött gyermeki bizodalommal siet nagyhatalmu és irgalmu anyai pártfogásodhoz. Te feltárhatod a szeretet és irgalom kincseit, s azokkal gazdagithatsz bennünket. Kérelmeink nem fognak meghiusulni, mert te Anyánk vagy. Oh Szeplőtelen szent Szüz, lurdi Boldogasszony, fogadd kegyesen könyörgéseinket, és hallgasd meg azokat. Amen.

Szeplőtelenül fogantatott szentséges szüz Mária, lurdi Boldogasszony, könyörögj érettünk, kik hozzád folyamodunk!

Boldog-Asszony hét ünnepére való imádság.

Boldog-Asszony szeplőtelen fogantatásakor. Dec. 8.

Ur Isten, a ki a B. Szüz szeplőtelen fogantatása által a te fiadnak méltó hajlékot készitettél, könyörgünk, hogy a ki ugyazon a te fiadnak előre látott halálának érdemeiért őt minden szeplőtől megőrizted, az ő közbenjárására minket is tehozzád tisztán eljutnunk engedj. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Gyertyaszentelő Boldog-Asszony napján. Február 2.

Ur Isten! ki a szeplőtelen szüz Mária méhében angyali izenet által, a te igédet emberi testbe öltöztetéd, engedd alázatos szolgáidnak, hogy a kik Boldog-asszonyt igazán Isten Anyjának valljuk, közbenjáró könyörgése által te előtted segittessünk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Sarlós-, vagy Kisasszony napján. Jul. 2. Sept. 8.

Uram! kérünk téged, adjad a te szolgáidnak mennyei malasztod ajándékait; hogy a kiknek a Boldog-Asszony szülése üdvöségök kezdete lőn, az ő látogatása (vagy születése) ünnepe a békeségnek öregbülését adja. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Boldog-Asszony mennybevitele és Havi-Boldog-Asszony napján. Aug. 15. es Aug. 5.

Bocsásd meg Uram! kérünk, bünös szolgáid vétkét, hogy a kik neked magunk cselekedeteinkből nem kedveskedhetünk, a te Fiad, a mi Urunk szent Anyjának könyörgése által üdvözüljünk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Boldog-Asszony templomba vitele napján. Novemb. 21.

Ur Isten! ki a szeplőtelen szüz Máriát, a Szentlélek lakóhelyét, e mai napon a templomban akarád bemutatni: adjad, kérünk, hogy az ő könyörgése által a te örök dicsőségednek templomában bemutattassunk; a te szerelmes sz. Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

*Sz. József tiszteletéről.

Sz. József, az Ur Jézus nevelő atyja, a B. Szűznek tisztaságos jegyese, a kath. anyaszentegyház védőszentje. Ez okból a jámbor hivek nagy bizodalommal szoktak hozzá könyörögni mindenféle ügyeikben: méltán hiszik, hogy az Ur Jézus, ki e földön sz. Józsefnek engedelmes vala, a mennyekben mitsem fog tőle megtagadni. Némelyek a márczius havát éppen ugy szokták sz. József tiszteletére megszentelni, mint mások azt teszik a május havával a B. Szűz tiszteletére.

*Sz. Józsefnél könyörögjünk pártfogást.

(7 évi bucsu, valahányszor. VII. Piüs, 1804. szept. 6.)

Ki földön járva égben vágyik élni
S bevégezvén a földi vándorlást
Az égben óhajt örök hont cserélni:
Szent Józsefnél kérjen pártfogást.

A legszebb Szűznek tiszta szűz jegyesét
Fiának Isten gyámul nézte ki,
S mert igaz volt és hűn viselte tisztjét,
Mit ő kér, meg nem vetheti
Ki földön járva sat.

Hideg barlangban hő szivvel imádta.
Bujdosva is őrzé a kisdedet,
S féltő szerelme rávivé nyomára,
Egyszer hogy mégis elveszett.
Ki földön járva sat.

Táplálja dolgos két kezével azt, ki
Szavával tart föl száz világokat,
S ki száz világnak tudott törvényt szabni,
Mint gyermek neki szót fogad.
Ki földön járva sat.

Midőn a végső küzdelemre készül,
Mellette állnak Jézus, Mária;
S kit fölnevelt és védett bajtól, vésztől
Eget nyit neki szent Fia.
Ki földön járva sat.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek!
Ki földön járva sat.

Antifona: Ime a hű és okos szolga, kit az Ur az ő háznépe fölé rendelt.

V. Imádkozzál érettünk boldogságos sz. József!

F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus igéreteire.

Könyörögjünk:

Ur Isten, ki csodálatos gondviselésed által sz. Józsefet szentséges szüz Anyád jegyesévé rendelni méltóztattál: engedd kegyesen, hogy kit e földön mint védszentünket tisztelünk, ugyanazt a mennyekben mint közbenjárónkat birni méltók lehessünk; ki élsz és uralkodol mindörökön örökké! Amen.

*Imádság sz. Józsefhez a tisztaság erényeért.

Szüzeknek oltalmazója és atyja, sz. József! kinek hüséges gondviselésére maga az ártatlanság, az Ur Jézus, és a szüzeknek szent szüze, Mária bizattak: Jézus és Máriára, ezen két előtted legkedvesebb zálogra, kérve kérlek, eszközöld ki számomra azt a kegyelmet, miszerint általad minden tisztátlanságtól megoltalmazva szeplőtelen lélekkel, tiszta sziv és fertőzetlen testtel szent szüzességben állandóan szolgáljak Jézus és Máriának. Amen.

(100 n. b. IX. Pius, 1877. febr. 4.)

*Emlékezzél sz. József.

Emlékezzél, te a Bold. Szüz Mária legtisztább jegyese, én legszeretetreméltóbb pártfogóm, sz. József, hogy még sohasem lehetett hallani, hogy valaki vigasztalatlanul magára hagyatott volna, ki oltalmadat kérte

vagy pártfogásodért folyamodott. Én is tehát bizalommal jövök hozzád, hogy magamat neked bemutassam s teljes alázattal magamat neked ajánljam. Ne vesd meg könyörgéseimet, te az én Megváltómnak nevelőatyja, hanem vedd kegyesen figyelembe és halgasd meg azokat. Amen.

(300 n. bucsu. egyszer napjában, mely a megholtakra is alkalmazható. IX. Pius. 1863. jun. 26.)

*Imafohász.

Örök mennyei Atyánk! Jézus Krisztusnak drágalátos szent vérét, kinszenvedését és halálát, a bold. szűz Máriának és sz. Józsefnek fájdalmait fölajánljuk büneinkért, a tisztitó helyen levő lelkek vigasztalására, az anyaszentegyház javára és a szegény bünösök megtéréseért. Amen.

(100 n. bucsu, napjában egyszer. IX. Pius. 1860. ápr. 30.)

*Imádság

Szent Józsefhez.

Szent buzgalommal járulok hozzád oh dicsőséges Pátriárka! a megváltó Jézus nevelőatyja! a szeplőtelen Istenszülő szűz Mária tisztaságos jegyese! a katholika anyaszentegyház nagyhatalmu Védszentje, szent József! oh emeld fel áldott kezeidet Jézus Mária mennyei trónusa előtt, hogy szószólásod által meghallgatást nyerjen ezen könyörgésem.

a) *Testi és lelki tisztaságért.*

Először is kérlek azon sértetlen tisztaságodra, mely által méltónak találtattál Jézus, Mária gondviselőjévé

választatni, nyerj nekem is kegyelmet: a testi és lelki tisztaság erényének sértetlen megőrzésére; ezen angyali erény elleni külső és benső kisértések legyőzésére; a szűz tisztaságot veszélyeztető alkalmak gondos elkerülésére; a tiszta szemérmes gondolatok és érzelmek ápolására; hogy igy atyai oltalmad alatt hiven megőrizvén a testi és lelki szűztisztaságot, méltó lehessek Jézus, Mária szeretetére ez életben, s a tiszta életüeknek készitett mennyei hervadhatlan koronára az égben!

b) *A szentséges római pápáért.*

Oh dicsőséges sz. József! kérlek azon atyai gondoskodásodra, melylyel a kisded Jézust az üldöző Heródes agyarkodásától megmentetted; vedd mennyei oltalmadba Jézus Krisztus helytartóját, a szentséges római Pápát, kit a hitetlenek és elfajult keresztények, mint ugyanannyi Heródesek, már annyi éven át majd halálig üldöznek és szorongatnak; nyerj neki vigasztalást a tengernyi keseritések, s erőt az irgalmatlan üldözések között; nyerj neki bátorságot az ellenállásra s kitartást az ostromlott sz. hit védelmére; nyerj neki kegyelmet a Jézus drága vérén szerzett katholika anyaszentegyház üdvös kormányzására; eszközöld ki nagyhatalmu szószólásoddal, hogy az ő hibázhatlan tanitását minden népek és nemzetek készséges szivvel elfogadják: oh nyerd meg, hogy Jézus üldözött hitének és anyaszentegyházának diadalát mielőbb háladatos örvendezéssel élvezhesse!

c) *Bajokban való kitartásért.*

Atyám! dicsőséges sz. József! Te ámbár szentséges élettel tündöklöttél; ámbár Istentől oly magas méltó-

ságra magasztaltattál; ámbár folyton Jézus, Mária társaságában éltél, mégis egész éltedet folytonos aggság és viszontagság, — folytonos fáradozás és szükölködés környezé; de Te mindezeket Isten akaratján való csendes megnyugvással viselted; oh nyerj nekem szegény bünösnek kegyelmet, hogy az Istentől reám bocsátott kereszteket és e földi élet egyéb keserüségeit, mint elkövetett számtalan büneimért való üdvös látogatásokat zugolódás nélkül, töredelmes bünbánó lélekkel viselhessem; hogy igy büneimért némileg eleget tevén a megbántott isteni fölségnek e világon, nyugodtabban mehessek egykor számadásra Isten itélőszéke elé!

e) *Boldog kimulásért.*

Hála, tisztelet, imádás legyen örökké Istennek azon drága kegyelemért, melyben részesültél oh sz. József, midőn Jézus Mária környezetében oly boldogul, az igazak szent halálával multál ki e világból: oh Atyám! oh haldoklók nagyhatalmu Védszentje, sz. József! én szegény bünös rettegek a halál órájától; rettegtet kiskoromtól fogva elkövetett számtalan bünöm; rettegtet a reám váró engesztelhetlen itélet; rettegtet a bünösökre váró szörnyü sententia; oh kérlek Jézus, Mária iránti határtalan szeretetedre, ne hagyj el engem az utolsó borzasztó pillanatban! nyerj kegyelmet, hogy a végső szentségekben méltókép részesülhessek! kérlek légy mellettem Jézussal, Máriával halálos órámban; széleszd el a sátán ostromló kisértéseit; nyerj lankadozó lelkemnek hitet, reményt, szeretet s bánatot; nyerj kegyelmet, hogy betegségemnek és haldoklásomnak minden gyötrel-

meit összekapcsolhassam a haldokló Jézus gyötrelmeivel; oh nyerd meg, hogy nyelvem utolsó mozdulata s szivem utolsó dobbanása Jézus Mária József segitségül hivása legyen. Amen.

*Imádság

a keresztény családok számára, melylyel magukat a sz. család oltalmába ajánlják.

Oh Jézus, szeretetre méltó Megváltónk, ki az égből alászállva a világot tanitásoddal és példáddal megvilágositád, és ki földi életednek legnagyobb részét, Máriának és Józsefnek alárendelve az egyszerü názáreti házban töltötted s ez által megszentelted ama családot, melynek az összes keresztény családoknak példaképül kelle szolgálnia, fogadd kegyesen oltalmadba a mi családunkat, mely magát ezennel teljesen neked ajánlja. Védelmezd, őrizd azt és erősitsd abban a te sz. félelmedet a keresztény szeretet békéjével és egyetértésével együtt, hogy mindinkább hasonló legyen a te családodnak isteni példájához s annak minden egyes tagja a te örök boldogságodnak részesévé legyen.

Oh Mária, Jézus Krisztus anyja és a mi anyánk! a te jóságoddal és kegyességeddel eszközöld ki, hogy ezen felajánlásunkat Jézus kegyesen fogadja s jótéteményeit és áldásait ránk áraszsza.

Oh sz. József, Jézus és Mária őrizője, minden lelki és testi szükségeinkben légy könyörgéseiddel segitségünkre, hogy veled és a boldogságos szűz Máriával, isteni Megváltónknak, Jézus Krisztusnak, örök dicséretet és hálát zenghessünk.

Napi imádság

a sz. család képe előtt.

Oh szeretetre méltó Jézus, a ki kimondhatatlan erényeid és házi életed példái által azon családot, melyet magadnak választál, e földön megszentelted, tekints kegyesen családunkra, mely lábaidhoz borulva jóvoltodért esedezik. Emlékezzél meg róla, hogy ez a család a Tied, minthogy az magát kiváló tisztelettel Neked szentelte és ajánlotta. Védelmezd azt kegyesen, mentsd ki a veszedelmekből, segitsd szükségében és adj neki erőt sz. családodnak állhatatos követésére, hogy e mulandó életben a Te szolgálatodhoz és szeretetedhez hiven ragaszkodva, végre neked örök dicsőséget mondhasson az égben.

Oh Mária, édes anyánk, a te oltalmadért esdünk, azon bizalomtól áthatva, hogy isteni egyszülötted könyörgésedet meghallgatja.

Oh sz. József, dicsőséges pátriárka, hatalmas pártfogásoddal te is légy segitségünkre és kérelmeinket Mária közbenjárása által mutasd be Jézus Krisztusnak.

(300 napi bucsut nyerhetnek naponkint mindazok, a kik ezen a sz. szertartások gyülekezete által kiadott ima szerint magukat a sz. család oltalmába ajánlják.

(XIII. LEO PÁPA.)

Jézus, Mária, József, világositsatok föl, segitsetek, üdvözitsetek bennünket. Amen.

(Napjában egyszer 200 napi bucsu.)

(XIII. LEO PÁPA.)

Litánia a betegekért és keseredettekért.

Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! Kegyelmezz nekünk.
Uram! Irgalmazz nekünk.
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg miket.
Mennybéli Atya Isten! irgallmazz minekünk.
Megváltó Fiu Isten! irgalmazz minekünk.
Szentlélek Ur Isten! irgalmazz minekünk.
Szentháromság egy Isten, irgalmazz minekünk.
Ur Isten, ki a töredelmes szivüeket meggyógyitod, légy irgalmas nekünk!

Ur Isten! { Ki megsebesitesz és ismét meggyógyitasz, / Ki holt számba juttatsz és ismét megelevenitesz, / Ki betegségekben könyörgőket meggyógyitasz, / Ki benned reménylőket megvigasztalsz, / Ki ártalmas fekélyből Jóbot meggyógyitád, / Ki betegségében Hozzád kiáltó Ezekiást meggyógyitád, / Ki Sárától az ördögöt elüzéd, / Ki Máriát, Mózes nénjét, a pusztában poklosságból kitisztitád, / Ki a tüzes kigyó mérgétől népedet megszabaditád, / Ki Tóbiást vakságából kigyógyitád, } Légy irgalmas nekünk!

Ur Isten!

Ki Jeroboámnak megszáradott kezeit meggyógyitád,
Ki Illés könyörgéseért az özvegy halott fiát feltámasztád,
Ki a kananeabeli asszonyt leányaért meghallgatád,
Ki a sz. Péter napát hidegleléstől megszabaditád,
Ki a megzsugorodott asszonyt lábára állitád,
Ki a királyi embernek haldokló fiát hidegleléstől megmentéd,
Ki a százados szolgáját sz. szavaddal meggyógyitád,
Ki a vizi kórságokat és poklosokat megtisztitád,
Ki a megszállottakat gonosz lélektől megszabaditád,
Ki ruhád illetése által a vérkórságot elűzéd,
Ki süketeknek hallást adtál,
Ki a sántákat lábokra állitád,
Ki a némák száját megnyitád,
Ki a vakokat megvilágositád,
Ki minden erőtlen betegeket illetéseddel megerősitél,
Ki a terhelteket és munkálkodókat megkönnyebbitéd,
Ki minden nyavalyáinkat magadra vetted,

Ur Isten! | Ki az özvegy asszony fiát feltámasztád, | Légy irgalmas nekünk!
Ki a zsinagóga fejedelme leányát halottaiból felköltéd,
Ki a negyed nap holt Lázárt életre hozád,
Ki a betegeket meglátogatád, és látogatójoknak örök jutalmat igértél,
Ki a sz. Péter árnyéka által sok betegeket gyógyitál,
Ki Elizeus holt teteme által halottat támasztál,
Mi segitőnk és őrzőnk,
Mi oltalmunk és megszabaditónk,
Mi erősségünk és bátorságunk,
Mi Megváltónk és Üdvözitőnk,

Isten irgalmazz nekünk! Uram kegyelmezz nekünk!
Isten irgalmazz nekünk! Uram hallgass meg minket.
Isten irgalmazz nekünk! Ments meg Uram minket.

Minden gonosztól, | Ments meg Uram minket!
Minden büntől,
Minden betegségtől és erőtlenségtől,
Minden kétségbeeséstől és lelki háborutól,
Az ördögnek incselkedésétől,
A halálra vivő veszedelmektől,
Az örök kárhozattól,
A hirtelen és véletlen haláltól,
A te kisértetésednek sz. érdemeért,
A te könyhullatásaid és nyavalyáid érdemeért,
A te munkáid és fáradságaid érdemeért,

A te szomoruságaid és lelki fájdalmaid érdemeért,
A te félelmed és bánkódásaid érdemeért,
A te éhséged és szomjuságod érdemeért,
A te vonakodásod és véres veritéked érdemeért,
A te szentséges sebeid érdemeért,
A te drágalátos véred érdemeért,
A te kereszted és kinszenvedésed érdemeért,
A te halálod és eltemettetésed érdemeért,
A te dicsőséges feltámadásod érdemeért,
A te csudálatos mennybemeneteled érdemeért,
Az itélet napján,
} Ments meg Uram minket!

Mi bünösök, kérünk téged, hallgas meg minket,

Hogy nekünk kegyelmezz,
Hogy büneinket megbocsássad,
Hogy az igaz penitenciatartásra időt engedj,
Hogy igaz töredelmes szivet és büneinkért való könyhullatást adj minekünk.
Hogy meglátogass és megvigasztalj minket,
Hogy lelki, testi jó egészséget adj minekünk,
Hogy bününket és büneinkért érdemlett kinainkat megbocsásd minekünk.
} Kérünk téged, hallgass meg minket!

Hogy minden nyavalyánkban csendes szenvedésre való erőt adj minekünk,
Hogy halálunk óráján minden ördögi csalárdságtól megoltalmazz minket,
Hogy félelmedben és szerelmedben végig megtarts minket,
Hogy holtunk után örök boldogságba vigy minket,
Hogy minket meghallgass,
} Kérünk téged, hallgass meg minket!

Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, kegyelmezz minekünk!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed e világ büneit, irgalmazz minekünk!
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.
Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Uram! irgalmazz nekünk.

Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.

V. Szabaditsd meg a te szolgáidat.
F. Én Istenem! a benned bizókat.
V. Uram! forditsd reánk szemeidet.
F. És könyörülj szolgáidon,
V. Légy nekünk Uram! erősségnek tornya.
F. Ellenségünk szine előtt.
V. Semmi erőt ne vegyen az ellenség rajtunk.
F. És a hamisságnak fia ne árthasson nekünk.
V. Légy segitségünk Ur Isten! és ne hagyj el minket.

F. És meg ne utálj minket kegyelmes Istenünk!

V. Segélj minket üdvösségnek Istene!

F. És a te neved dicsőségeért szabadits meg minket.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.

F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörögjünk.

Ur Isten! emberi gyarlóságunknak nagy segitsége, mutasd meg a te segitségednek erejét beteg szolgáidon; hogy irgalmasságodnak hatalmával megsegittetvén, a te sz. gyülekezetedben, az anyaszentegyházban, egészségesen szolgáljanak neked.

Ur Isten! ki a te egyetlen-egy Fiadnak béketürő szenvedésével a régi ellenségnek kevélységét megrontád, kérjük sz. Felségedet: engedd nekünk, hogy az érettünk felvett szenvedéseit méltán megemlékezvén, és példáját követvén, minden nyavalyánkat csendes és béketüréssel szenvedjük.

Ur Isten! az emberi nemnek kegyelmes teremtője és irgalmas megujitója, ki az ördög irigysége által a boldogságtól kirekesztett embert, egy Fiadnak drágalátos vérével megváltottad: vidámits meg minket, te szolgáidat, szent malasztod erejével; nyujtsd ki kegyelmes kezeidet és vigasztald meg a te betegeidet, lelki és testi örömmel; űzd el tőlük az ellenséget, és a békeségnek angyala által gyógyitsd meg őket.

Örök mindenható Ur Isten! irgalmasságodat alázatosan kérjük, hogy nekünk nyavalyáinkban békeséges szenvedést és hálaadással való türést engedj.

Úr Isten! kinek akaratától függ életünk folyása és határa, hallgasd meg a hozzád kiáltóknak alázatos könyörgését, hogy minden háboruságból és nyavalyákból kimenekedvén, örökkévaló hálaadással dicsérjék sz. Felségedet.

Örök mindenható Úr Isten! hiveidnek örök boldogsága, hallgasd meg a te beteg szolgáidért való könyörgésünket; kikért irgalmasságodnak segitségét kérjük, hogy betegségökből kigyógyulván, méltó hálát adjanak sz. Felségednek az anyaszentegyházban.

Úr Isten! ki az emberi nemet csudálatosan teremtéd, és csudálatosabban megváltád! engedd, hogy a bünre vivő gyönyörüségek ellen szent malasztoddal és értelmünk okosságával tusakodjunk, és szent Felségednek tökéletes szivvel szolgáljunk.

A te néped könyörgését, Uram! hallgasd meg kegyelmesen! hogy a kik büneinkért méltán ostoroztatunk, a sz. neved dicsőségeért kegyelmesen megszabadittassunk.

A te szolgáidat Uram! szüntelen őrizzed kegyelmes kezeiddel, hogy minden nyavalyájokból te általad megszabadittassanak, és minden jó cselekedeteikben sz. nevednek dicsőségét keressék.

Úr Isten! ki a bünösöknek nem kivánod halálát, hanem megtérését, tekintsd kegyelmesen az emberi gyarlóságot, és a mi igyekezetünket sz. malasztoddal erősitsed: hogy a te nagy irgalmasságodért bününk bocsánatát, és végre a te hivségedben végig maradandóknak igért jutalmat, az örök boldogságot vehessük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.

F. És az én kiáltásom jusson elődbe.

V. Hallgasson meg minket a mindenható irgalmas Isten.

F. Amen.

V. És a hivek lelkei, Isten irgalmasságából békességben nyugodjanak.

F. Amen.

Hit, remény és szeretet

gyakorlásának bővebb formája, mely Pázmány Péter Imádságos Könyvének 11-dik kiadásában megvan, de a második hiteles kiadásban nem találtatik.

Hit.

A hit nélkül pedig lehetetlen kedvesnek lenni az Istennél. (Héber 6.)

Oh én Istenem! valóságodban, ismeretedben és szólásodban legfölebb való igazság. Hiszem, hogy te egy vagy állatodban, három személyedben: Atya, Fiu és Szentlélek. Hiszem, hogy te vagy minden látható és láthatatlan valóknak teremtője és megtartója. Hiszem, hogy te vagy legfőbb igazgatója az egész világnak. Hiszem a te véghetetlen bölcseségedet, ugy hogy semmi sincsen, a mit ne tudnál. Mindenhatóságodat, ugy hogy mindenek neked lehetségesek. Jóvoltodat, ugy hogy minden jók tőled származnak. Irgalmasságodat, ugy hogy a penitenciatartó bünösnek megengedsz. Igazságodat, hogy a megrögzött bünösöket elkárhoztatod. Igazmondóságodat, hogy senkit meg nem csalsz, sőt meg se csalhatsz, önmagad se csaladkozhatol. Hiszem, hogy alkotója, kútfeje és eredete vagy minden jóknak;

hogy minden jó cselekedeteknek, gondolatoknak és szóknak megjutalmazója, és minden gonoszságnak megbüntetője vagy. Hiszem, hogy Jézus Krisztus igaz Isten és ember, Megváltónk és megigazitónk, az örökkévaló Atya Isten előtt közbenjárónk, a megholtaknak és eleveneknek birája. Hiszem, hogy Krisztus Urunk igazán és valóságosan jelen van az Oltári-szentségben, melyet üdvösségünkre szerzett. Hiszem, tartom és vallom azt a hitet, melyet tanitott a Krisztus, melyet prédikáltak az apostolok, melyet a római anyaszentegyház tanit és vall! és e hitnek minden ágazatait kész vagyok véremmel megpecsételni, és halálommal megerősiteni. Hiszem én Istenem! hogy te vagy az én legfölebb való Uram, első eredetem és utolsó végem; te vagy a természetnek, malasztnak és dicsőségnek alkotója, és a te segitséged által ebben a hitben kivánom életemet, és reménylem halálomat. És minden ez ellen való tévelygéseknek ellent mondok; és te neked alázatosan hálákat adok, hogy annyi ezernyi ezer sötétségben tévelygő pogányok, eretnekek s hittől szakadtak között, én a te nagy irgalmasságodból az igaz hit által megvilágosittatván, ezeket a titkos dolgokat hiszem, Te, oh irgalmasságnak kútfeje! ezt a hitnek világosságát én bennem gyarapitsad; másokban, kik téged nem ismernek, gerjeszd fel. És engedd, hogy ebben, az igazság ösvényin mindnyájan egy szivvel lélekkel a boldog örökkévalóságra menjünk. És mindezeket hiszem, mert ezeket te, ki irgalmasság vagy, nekem a te jegyesed és az én anyám által, az anyaszentegyház által megjelentetted és elémbe adtad, hogy higyem.

Megalázza te előtted elmém magát, és a mit felőled meg nem foghatok, te általad elhiszem; a mit meg nem érthetek, alázatosan ahhoz ragaszkodom; és erősen tartom mindazokat, melyeket megjelentettél, melyeket megigértél: csak egyedül azon oknál fogva, mivel igazmondó vagy, mert hiv, mert mindenható vagy, és többet megtehetsz, hogysem az én elmém, vagy akármely más teremtett elme is megfoghat, és mivel oly nagy tökéletességü vagy, hogy semmi teremtett elme meg ne foghasson.

Reménység.

A reménységnek Istene pedig töltsön be titeket minden örömmel és békeséggel a hitben, hogy bővelkedjetek a reménységben és a Szentlélek erejében. (Róm. 15.)

Mindenható irgalmas Isten! kinek tulajdona a könyörületesség és megbocsátás, a te nagy jóvoltodból és kegyelmességedtől, az Úr Jézus Krisztusnak, az én Megváltómnak vére és érdeme által, minden büneimnek bocsánatát reménylem, melyekkel tégedet, minden jómat rútul megbántottalak.

Te benned helyheztetem reménységemet, oh én örökkéváló boldogságom! ki czélja vagy minden kívánságaimnak, és minden emberi elmének teljes elégsége. Erősen reménylem, hogy a te atyai kegyességedtől megnyerem mindazokat, melyek az én üdvösségemnek elnyerésére szükségesek: a bőséges malasztot, és az örökkévaló dicsőséget. És kérlek, hogy ez az én reménységem el ne hagyjon éltemben, meg ne szégyenitsen halálom óráján.

Oh hiv Úr Isten! a te tőled adatott reménységemet benned helyheztetem. Te nekem, ha büneimből kitérek,

bocsánatot, ha könyörgök, kegyelmet, ha állhatatosan megmaradok, dicsőséget, a kétséges dolgokban tanácsot, az ellenkezőkben vigasztalást, a veszedelmekben segitséget igértél. Ime egész reménységgel ragaszkodom a te igéreteidhez, és bizonyos vagyok benne, hogy ha reménységem ma meg nem szünik, a te igéreteidben meg nem csalatkozom.

És ha szintén büneimnek sokasága a tenger fövényét felülhaladná is, mégis azoknak tetőled megnyerendő bocsánata felől kétségbe nem esem. Mivelhogy nagyobb a te irgalmasságod, hogysem az én nyomoruságom. Többet engedhetsz te meg, hogysem én vétkeztem. Nagyobbak a Krisztus érdemei, hogysem az én vétkeim; és noha nagyok és számosak az én büneim, de mindezeknél nagyobb a te irgalmasságod. Igazságtevő vagy ugyan, de irgalmasságaid minden cselekedeteid felett vannak. Isten vagy, kinek könyörülni és megengedni tulajdona. Oh Jézus én reménységem! oly nagy a te jóvoltod, hogy bár szintén legrosszabb legyek is, mégis abban remélhessek. Oly nagy a te kegyességed, hogy legháládatlanabb lévén is, ahhoz folyamodhassam. Oly nagy a te irgalmasságod, hogy mennél ügyefogyottabb vagyok, annál nagyobb reménységem, légyen benned. Azért, noha én bünös vagyok, te az én kezesem vagy. Háladatlan vagyok én; a te kegyességed minden háládatlanságimat felülhaladja. Méltatlan vagyok én; a te nagy méltóságod minden méltatlanságomat felülmulja. Nyomorult vagyok én; nagyobb a te irgalmasságod. Semmi érdemim nincsenek, a tieid pedig véghetetlenek. Uram, én

Istenem! te benned bizom, és örökké meg nem szégyenülök.

Szeretet.

Szeressed a te uradat Istenedet, teljes szivedből és teljes lelkedből, és minden erődből, és minden elmédből: és felebarátodat mint tennen magadat. Ezt cselekedjed és élsz. (Luk. 10.)

Szeretlek tégedet, oh megmérhetetlen jóság! és mindeneket, valamik veled, és teéretted szeretetre méltók, teljes szivemből szeretek. És kivánom, hogy ettől a szeretettől éledjen életem, s ezzel végződjék.

En szerelmes Istenem: minden erőmből, és teljes lelkemből mindenek felett szeretlek tégedet, a te végnélkülen jóvoltodért. Ha lehető dolog volna, azzal a szeretettel kivánnálak téged szeretni melylyel szeretnek minden szenteid és angyalaid.

Mindenek felett való szeretetre méltó Istenem! szeretlek tégedet. Mert Isten vagy, kinek természete jóság, kinek akaratja szeretet, kinek képe szépség, kinek hatalma mindenhatóság, kinek élete boldogság, kinek helye megmérhetetlenség, kinek ideje örökkévalóság. Oh Örök Atya Isten! az által a nagy szeretet által, kérlek tégedet, melylyel öröktől fogva mindörökké szereted a te Fiadat és a Szentlélek Istent, és melylyel a Fiu és a Szentlélek szeret téged. Oh örökkévaló Fiu! az által a szeretet által kérlek tégedet, melylyel öröktől fogva, s örökké szereted az Atyát és a Szentlelket; és az Atyától és a Szentlélektől szerettetel. Oh örökkévaló Szentlélek! ki az Atyának és Fiunak egymáshoz való szeretete vagy, ki mind

a kettőtől származol; az által a szeretet által kérlek tégedet, melylyel szereted az Atyát, és az ő sz. Fiát; és szerettetel az Atyától és az ő sz. Fiától. Az által, a mi vagy, három isteni személy, és egy Isten! kérlek tégedet: adjad, hogy téged mindenek felett szeresselek; felebarátomat mint magamat szeressem, sőt ellenségeimhez is szeretettel viseltessem. Adjad Uram! hogy valamit gondolok, cselekszem, szólok és szenvedek, azt mind a te szeretetedből cselekedjem, gondoljam, szóljam, szenvedjem.

Irtsd ki belőlem minden magam tulságos szeretetét, minden testi szeretetet, minden világi szeretetet, minden bizonyos személyhez való vétkes szeretetet, minden teremtményhez mód nélkül vonzó szeretetet. Adjad nekem a mennyei dolgok szeretetét, és minden földi dolgok megutálását. Adjad Uram! nekem a te irántad való legnagyobb szeretetet, az én Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak mindenek felett való szeretetét; mely az ő keserves kinjain szánakodjék, az Oltári-szentséghez kapcsolódjék és az ő sz. Anyját tiszta szivből kedvelje.

Későn szerettelek tégedet, oh kezdet és végzet! későn szerettelek tégedet; de mégis jobb csak későn is, hogysem sohasem szeretni tégedet. És vajha mindenkor szerettelek volna tégedet! Jaj annak az időnek, melyben nem szerettelek tégedet. Mondám, most kezdem. És ez időtől fogva szeretlek tégedet, és mindörökké szeretni kívánlak, és reménylek tégedet! És ha talán a más világon büneimért nem volnék méltó szeretni tégedet, mégis e világon akarnálak szeretni, és szeretlek. És vajha mindnyájan szeretnének tégedet!

Adjad Uram! nekem szeretetedet, és elég gazdag leszek. Oh én Istenem! szeretlek tégedet, nem csak azért, hogy a téged szeretőket az örökké való boldogsággal megjutalmazod, és a téged nem szeretőket örökké való büntetéssel megbünteted: hanem ezek felett, mivel hogy te előbb szerettél engemet, és mivel méltó vagy szeretetre.

Mindenek felett való szeretetre méltó Úr Isten! szeretlek tégedet, csak te magadért. És a te szeretetedért, melylyel szerettél engemet, és melylyel szeretted magadat, arra kérlek, hogy valamiket hozzám való szeretetből teremtettél, legyenek az én hozzád való szeretetemnek segedelmei, valamiket (oh édes Jézusom!) az én érettem felvett testben cselekedtél vagy szenvedtél, legyenek az én szereteteimnek eledele; és adjad, hogy tégedet mindenek felett szeresselek: egy szóval, hogy ebben a szeretetben éljek, ebben haljak meg.

Oh én igaz Birám! én nyomorult bünös ember, a te méltóságod és jóságod előtt leborulván, töredelmes és alázatos szivvel megvallom, hogy én te ellened vétettem; és ez én vétkeimnek bocsánatját alázatosan kérem. Bánom, hogy tégedet, ki mindenek felett való jó vagy, megbántottalak. Bánom minden vétkeimet, és egész életemben való tunyaságimat; bánom pedig, nem csak azért, hogy azok által örökké való, vagy ideig tartó büntetést, vagy ennek gyarapodását érdemlettem: és nem csak azért, hogy azok által az örökké való dicsőségre, és ennek, vagy a te malasztodnak gyarapodására méltatlanná tettem maga-

mat, hanem azért, hogy tégedet, ki mindenek felett való jó vagy, megbántottalak.

Bánom minden vétkeimet, melyeket ellened, vagy magam ellen, vagy felebarátom ellen cselekedtem, melyekbe gondolatimmal, szólásimmal és cselekedetimmel estem, melyeket vagy gonoszságomból, vagy gyarlóságomból elkövettem, melyekkel vagy gonoszt cselekedvén, vagy a jót elmulasztván, megbántottalak. Bánom az én vétkeimet, és mások vétkeit is, főképen a melyeknek én valamiképen oka voltam. És azt is bánom, hogy nem inkább bánom. És azért ezt az én csekély bánatomat sz. Felségednek bemutatom, mindazokkal a töredelmes bánatokkal, melyekkel mindnyájan az igaz penitenciatartó bünösök vétköket siratták. Ezt az én büneim megutálását is bemutatom mind azokkal az utálásokkal egyetemben, melyekkel mindnyájan sz. angyalid és a boldog lelkek utáltak, és utálnak minden bünt; és utoljára azzal az utálattal egyetemben, melylyel te mindenek felett való Úr Isten! utálsz minden bünt, mint a mely egyedül rossz.

Oh én Istenem! vajha soha tégedet meg ne bántottalak volna. Azért a te segitségeddel erősen felteszem magamban, hogy soha a te isteni jóvoltodat meg ne bántsam. És készebb vagyok ezerszer meghalni, hogysem tégedet csak legkisebb vétekkel is megbántsalak. Oh vajha minden lélekzetim, az én töredelmes és bánkodó szivemnek fohászkodási legyenek! Oh vétkeknek igaz megbüntetője! itt égess, itt vágj, csak hogy örökké el ne vess. Amen.

Felebarátunkhoz való szeretet.

Szeretem, én Istenem! te éretted felebarátomat, és a te parancsolatid szerint szeretni akarom, mint önnön magamat. Örvendezek, Uram! mindeneknek te tőled adatott áldásin, és azokért a te sz. Fiad nevében neked hálákat adok. Szánakodom minden ügyefogyottaknak, árváknak, özvegyeknek, betegségben, rabságban, számkivetésben lévőknek, éhezőknek, szomjuhozóknak, meziteleneknek, ruhátlanoknak, és minden szükölködőknek nyavalyáin, és azokban őket tehetségem szerint segiteni igyekezem. Szüléimhez tisztelettel, királyomhoz hivséggel, elüljáróimhoz engedelmességgel, az egyházi rendekhez becsülettel akarok lenni. Senkit se cselekedetemmel, se szómmal, se balitéletemmel megbántani nem akarok. Senkinek sem jószágában, sem testében, sem hirében s nevében kárt tenni nem kivánok. És mások által ejtett kárát is, a mint rajtam áll, akarom eltávoztatni. És, ha miben valakitől megbántattam testemben, jószágomban, vagy hiremben s nevemben, azon boszut állani nem kivánok; hanem teljes szivemből neki megengedek, és az én tehetségem szerint neki jó szókat adni, vele társalkodni, és ő vele jót tenni akarok. Valamint hogy te is én velem, ki szám nélkül tégedet megbántottalak, ugy cselekszel; és kérlek is, hogy igy cselekedjél. Melyek ellen mivel kevélységre, fösvénységre, irigységre, bujaságra, haragra, és más gonoszságokra hajlandó természeti indulatim visznek, hogy te, én teremtő Istenem! a te Szentlelked vezérlése által a jóban

megerősits, a te — hozzánk való szeretetéből érettünk emberré lett, számtalan fáradságokat, sok kinokat és keserves halált szenvedett — szent Fiad nevében kérlek. Amen.

Magunkhoz való szeretet.

Oh én lelkem! mily későn kezdlek tégedet becsülni, és érdemed szerint szeretni. Te az élő Isten képére teremtettél, a Jézus Krisztusnak sz. vérével és halálával megváltattál, a Szentlélek Isten ajándékival felékesitettél; az Atya Istennek örökösévé, és az ő sz. Fiának örökös társává tétetél, midőn a sz. keresztség által az ő anyaszentegyházába beléptél. Te éretted teremtettek az Istentől mindenek e földön, hogy ezek által a te utolsó véged elnyerésére segittessél; neked készittetett a mennyei örökkévaló kimondhatatlan boldogság. Mégis én tégedet, rothadandó testem gonosz indulatinak és kivánságinak az Isten törvénye ellen eleget akarván tenni, ezen méltóságodtól megfosztottalak, és ocsmány büneimmel mindenekből ocsmányabbá és utálatosabbá, és a gonosz ördögnek rabjává tettelek. Bánom én lelkem! hogy ily kegyetlenül bántam veled, és ily semminek tartottalak téged. Azért most kezdlek becsülni, és ez órától fogva ugy akarlak szeretni, hogy a minden jók kutfejével, az Úr Istennel összekapcsolni, és az ő kedvében megtartani igyekezlek. Összerontassék, vagdaltassék, minden nyavalyák alá vettessék, és minden kinokkal körülvétessék inkább testem, hogysem az ő Istene törvénye ellen, indulatinak és kivánságinak betöltéséért rosszra birjon. Jobb énnekem

Üdvözitőm tanitása szerint, hogy testi szemem kiapadjon, fülem megsüketüljön, nyelvem megnémuljon, lábam elvágattassék: hogysem lelkemet megbotránkoztatván, az Úr Isten törvényének megszegésére vigye. Mit használ énnekem, hogy ha az egész világot birnám, minden gyönyörüségekben elmerülnék, minden testi kivánságimat betölteném is, hogy ha lelkemet elveszteném? Tudom, hogy minden, a mi testemet Isten ellen gyönyörködteti, szempillantásig tartó, és örökkévaló kinokra vet; tudom, hogy a szempillantásig való szorongatások örökkévaló dicsőségre visznek. Azért szeretlek tégedet én lelkem! és te éretted zabolán tartani, és szolgálat alá vetni akarom testi indulatimat: Isten ő sz. Felségének, és az ő anyaszentegyházának törvénye megtartására kész vagyok. És kérem az én Istenemet, itt égesse, vagdalja testemet; csak hogy lelkemet holtom után, és feltámadásom után testemet is, az örökkévaló dicsőségben részesitse, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

---

*A sz. kereszt utja.

Intés.

Emlékezzünk a mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedéséről és haláláról, s kövessük sz. Pál apostolnak ezen intését; »Az Úr halálát hirdessétek.« Nem tehetünk hasznosabb és üdvösebb utazást a sz. kereszt utjánál, melylyel elhidegült szivünk felindittatik Istennek forró szeretetére, vétkeink megutálására s a megbocsátásnak reménységével betelik. A sz. kereszt utjának buzgó gyakorlói még rendkivüli kegyelmekben is részesülnek azon bucsuk elnyerése által,

melyeket a római szentséges pápák ezen ajtatosság mellé kötöttek. És pedig ugyanazokat a bucsukat lehet nyerni, melyeket azok nyernek, kik magában Jeruzsálemben járják az Úr Jézusnak valóságos stációit. (XIII. Bened. 1726. »Inter plurima«.)

Azonban a bucsuk elnyerésére szükséges: 1. Mind a 14 stációt egyenkint meg kell látogatni, azaz sorra járni. Ha sokan együtt mondják, ezt legalább az előimádkozó teszi, a többi pedig minden stáczió felé fordul, fölállva, letérdepelve. 2. Nem szabad az ájtatosságot félbeszakítani. 3. Elmélkedni kell az Úr Jézus kinszenvedéséről; lehet arra gondolni, amit az egyes stációk jeleznek; bizonyos ima nincs parancsolva. Ha többen járják a stációkat, közösen szoktak imádkozni. Gyónás sincs e czélra külön rendelve; de ha valaki tudja, hogy bünben van, ébresszen tökéletes bánatot. — E bucsukat a megholt hiveknek is lehet ajándékozni. — Ha van a templomban vagy a határon keresztút, nem csak nagybőjtben, hanem bármikor is pl. vasárnap délután látogasd meg. A világ kisértetei s unatkozásai között Krisztus szenvedésének és halálának emlékezete megvigasztalja és megerősiti szivünket; elhalt kedves szülődet vagy másokat megvigasztalhatsz a nyert bucsuk által. Krisztus szenvedésén magad is tanulsz szenvedni, s ez rád fér, mert: »nincs más ut az életre. s az igaz benső békeségre, hanem csak a sz. kereszt utja.« (Kempis Tamás, Krisztus követeléséről. II-dik könyv, 2-ik fejezet.) Ha ráérsz, vagy ha többen együtt akarják a stációkat járni, lehet használni e következő szép imádságokat.

---

*Szent keresztúti ájtatosság.

Fölajánlás.

Örök Isten! én Atyám és egyetlen egy reménységem! Ime, én a te mérhetlen felséged előtt töredelmes szivvel bánkódva leborulok, hogy téged valaha megbántottalak és előtted gonoszt cselekedtem. Meg-

ismerem; oh én Istenem! hogy az ég alatt legnagyobb bünös vagyok és tetőtől talpig nincs bennem épség. Azért a te tisztaságos szemeid előtt bánatos szivvel megvallom és kinyilatkoztatom minden gonoszságomat. Tekints kérlek, oh én Istenem! az én szivemnek töredelmes fájdalmára. De hogy téged ujra meg ne bántson büneim iszonyusága: forditsd el orczádat büneimről és töröld el minden hamisságomat.

Tudom, szerelmes Uram! hogy igen gonoszul és többnyire a te bántásodra intéztem szavaimat, szándékimat és cselekedetimet; de most hova fussak, ha csak nem tehozzád, én Istenem! Emlékezzél meg, Uram! hogy Atya vagy és pedig szerető Atya, és mint Atya, vedd kedvedbe a tékozló fiut, a ki hozzád térvén, bocsánatot kér sok büneiről. Oh meddig élek, én Istenem! tőled elfordulva? Mikor szűnik meg valaha már az én szivemnek megátalkodott keménysége? Ah már most jelen lenni érzem az időt, melyben véget vetvén bűneimnek, életemet megjobbitsam: midőn az ártatlan Jézust érettem szenvedni és vérbe uszni látom, elkeseredik bennem a sziv, és ezen értem kiontott drága vérnek megfizetésére a könyhullatások patakit óhajtom, melyekkel eddigi vakságomat megsirassam. Vedd, Uram! szivemnek ezen erősen eltökélett szándékát, melylyel kész vagyok inkább ezerszer meghalni, hogysem téged ezután megbántani; és a te áldásodat kérvén, felajánlom neked ez utat ama fájdalmas utnak tiszteletére, melyet a te szerelmes Fiad Pilátus házától a Kalvária hegyére utólszor végezett. A szentséges pápáktól a keresztúti ájtatosságért engedett

bucsukat pedig (a mint neked tetszik) forditom a purgatoriumbeli lelkekre. Akarok egyszersmind a végre és azon szándék szerint imádkozni, melyre nézve a bucsunak ily nagy kincse engedtetett, alázatosan kérvén téged: tedd hasznossá nekem ez útnak gyakorlását, ez életben a te irgalmasságodnak, a másikban pedig az örök dicsőségnek elnyerésére. Amen.

Ének.

Jézus szenvedéséről, bűnösök, emlékezzünk.
Fájdalmas szent anyjával halálán keseregjünk,
Szánakozva és zokogva, fohászkodva
Szent kereszt-útra menjünk.

Vagy e helyett:

Álla a keserves Anya stb. l. az énekek közt.

1. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus és áldunk téged.
F. Mert a te sz. kereszted által megáldottad a világot.

Ezen első stáczió jelenti Pilátus házát, hol a mi Üdvözitőnk, minekutána kegyetlenül megostoroztatott, tövissel koronáztatott, csúfsággal illettetett, végre Pilátustól a gyalázatos kereszthalálra kárhoztattatott.

Gondold meg itt szánakodó szivvel, ájtatos lélek! Üdvözitődnek azon nagy alázatosságát és béketürését, melylyel vette a hamis birónak ezen törvénytelen itéletét minden mentegetés nélkül, kész lévén ily gyalázatos és keserves halált szenvedni, hogy te az örök életre juthass! egyszersmind végezd el magadban, hogy te is ezután az embereknek rólad tett balvéleményeit, hamis itéleteit őérette viszontag békével elszenveded.

Könyörgés.

Uram! Jézus Krisztus! ki irántam való szeretetből tömlöczöt, fogságot, töviskoronát s ostorozást, mint egy bünös szenvedni és hamis itélet alá vettetni méltóztattál: alázatosan kérlek téged, töröld el az örök halálnak itéletét, melyet sok büneim érdemlettek és tégy méltóvá engem, hogy halálom óráján tőled, kegyes itélő birámtól e vigasztaló itéletet halljam: Jőj el, Atyámnak áldotta! Ámen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk. Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Halálra itéltetik értünk az élet Ura,
Hogy tenger-büneinkért ne essünk kárhozatra,
Isten Fia ennyi kínra, keresztfára
Adja magát halálra.

2. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus! és áldunk téged.

F. Mert a te sz. kereszted által megváltottad a világot.

Ezen második stáczió jelenti ama helyet, hol a kegyetlen hóhérok kivetkőztetvén Üdvözitőnket a vörös bársony csúfruhából, és maga ruhájába öltöztetvén, a keresztet vállaira tették.

Gondold meg itt, ájtatos lélek! a sebekkel rakott, fájdalmakkal terhelt szelid Jézus mily nagy örömmel veszi vállára ezen nehéz terhet, halálának eszközét, a keresztet; nem vonakodik attól, hanem meghajtja neki sebes vállát. Szánakodjál a te Jézusodon és pirulj el, hogy a penitenciának és világi nyomoruságoknak könnyü keresztjét, mely neked nem halálnak, hanem örök életnek eszköze, nem akarod hordozni; tégy fogadást jobbulásodról.

Könyörgés.

Oh egek fölséges Királya! ki a te hitetlen ellenségeid akaratjára hagytad magadat, és én érettem a kereszt sulyos terhét örömest fölvetted sebes válladra; adj malasztot nekem, melylyel akaratomat egészen a te akaratodhoz szabjam, és a rövid életnek kereszteit békével hordozzam. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Sebesített vállain nehéz keresztet viszen,
Csakhogy bűn terhétől bennünket megmenthessen.
Oh enyhitsük, könnyebbitsük, ne terheljük
Bűnnel Jézus keresztjét.

3. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus. stb. F. Mert a te sz. stb.

Ezen harmadik stáczió jelenti, miképen az áldott Jézus az ő szüntelen folyó vérének fogyatkozása miatt erejében ellankadván, a kereszt terhe alatt először esett arczul a földre.

Gondold meg itt ajtatos lélek! az ő béketűrését, midőn annyi sok ütések, rugdalások után is hallgat a te Urad és Istened: nem siránkozik, nem panaszkodik, sőt csak egy ellenkező szót sem szól az őt szidalmazó és rángató hóhéroknak. Midőn ellenben a te nyavalyáidban egészen türhetetlen vagy, panaszra, átkokra, káromlásokra fakadsz; tanulj türni a Krisztustól.

Könyörgés.

Oh én szerelmes üdvözitőm! ki a nehéz kereszt terhe alatt elfáradván, földre esni kényszerültél; alázá-

tosan kérem a te isteni kegyelmességedet, adj malasztot nekem, hogy büneimnek sulyos voltát igazán megismerjem. Cselekedd, oh Jézusom! hogy a te példádra akármely nyomoruságnak keresztét örömest viseljem. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

A nagy kinzások miatt elfogy minden ereje.
S a nehéz kereszt alatt arczczal földre esett le.
Jaj! nem szánják, sőt kaczagják és rángatják.
Ezt bűneink okozták.

4. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen negyedik stáczió jelenti nekünk, hogy édes Üdvözitőnk ezen halálra vivő fájdalmas utjában az ő keseredett szent Anyját elétalálta.

Gondold meg itt, ajtatos lélek! micsoda szivvel s mely nagy fájdalommal nézett a keseredett szűzanya az ő szenvedő Fiára, látván őt egészen vérben úszni, és a kereszt terhe alatt hurczoltatni. Azután fontold meg azon szerető szókat, melyeket ezen két keseredett lélek, Jézus és Mária egymással szólottak; és pirulj el, hogy eddig sem Jézus szenvedése, sem Mária keserüsége nem inditotta szánakozásra kemény szivedet.

Könyörgés.

Engedd nekem, kegyelmes Uram! bárcsak legkisebb részecskéjét azon fájdalomnak, melyet akkor érzett a te keseredett anyád: hogy méltán megsirassam mind a te fájdalmaidat, mind az ő keserüségét. Cselekedd, oh szerelmes Jézusom! hogy az én lelkem

halálom óráján téged kegyes orczával maga elé jőni lásson.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Jézus gyötrelme nagyobb, midőn szent anyját látja.
S a Szűz anyai szivét hegyes tőr általjárja.
Hogy szent Fiát, az ártatlan szelid Bárányt
Halálra igy hurczolják.

5. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen ötödik stáczió jelenti, hogy minekutána szerelmes Üdvözitőnk annyira megfogyatkozott erejében, hogy már nem viheté a keresztet, cirenei Simont hajtották segitségére a zsidók, nem ugyan szánakodásból, hanem dühösségből, tudniillik, hogy a Kalvária hegyére vihessék Krisztust és ott megfeszithessék.

Gondold meg itt, ajtatos lélek! mely nagy keserüségére volt Jézusnak egyfelől az ő halálát szomjuhozó zsidók kegyetlensége, másfelől cirenei Simonnak ellenállása a kereszthordozásban, és azon Simonnak ismerjed magadat, ki a rádbocsátott keresztet nem készakaratból, hanem csak kénytelenségből hordozod, és Jézust nem akarod fölsegiteni. Azért utáld meg keménységedet.

Könyörgés.

Oh szerelmes Jézusom! ki hozzám való nagy szeretetből a kereszt sulyos terhét a Kalvária hegyének utján hordozni, és én tőlem cirenei Simon személyében felsegittetni akartál: alázatosan kérlek, hogy mivel eddig semmi segitséget nem adtam neked, méltóztassál keresztedet rám tenni és fájdalmaidban engem részesiteni. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.
Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Látván a gonosz zsidók, hogy Jézus elfáradna,
S a keresztviselésre már ereje nem volna:
Simont kérik, kényszeritik, fenyegetik,
Hogy keresztjét hordozná.

6. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen hatodik stáczió jelenti azon helyet, hol ajtatos Veronika asszony eléje ment a keresztet vivő Krisztusnak, és látván sok csapásoktól megkékült s vérbe borult szent orczáját, szánakodásból kezkenőt nyujtott neki, melylyel megtörölvén magát Jézus, az ő sebbel rakott orczájának képét hagyta rajta.

Gondold meg itt, ajtatos lélek! egyfelől ezen asszonynak gyöngéd ajtatosságát, másfelől a te kőszikla-keménységedet, ki nem hogy szánakodnál Jézusodon, hanem naponkint bemocskolod szent orczáját bűneiddel. Pirulj el, és mondj ellene istentelenségednek.

Könyörgés.

Oh lelkemnek szerelmes jegyese! ki buzgó szeretetednek jelét szentséges ábrázatodnak képében méltóztattad nekem hagyni: alázatosan kérlek téged, nyomd azt ujonnan az én szivembe, és engedd, hogy e földön semmit tekivüled ne kivánjak. Amen.

Miatyánk stb. Üdvözlégy stb.
Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Veronika kezkenőt nyujtott Megváltójának,
Melyen ő nyomát hagyá vérző szent orczájának.
Jézus engedd, hogy képedet a szeretet
Lefesse sziveinkbe.

7. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen hetedik stáczió jelenti ama jeruzsálemi kaput, melyhez jutván édes Üdvözitőnk, erőtlensége miatt másodszor esett arczczal a földre, honnét ujolag fölveretett, szidalmaztatott.

Gondold meg itt, ajtatos lélek, hogy Istened és Üdvözitőd a fájdalmak nagy volta miatt arczczal esvén a köves földre, nem hogy mindjárt fölsegíttetett volna, hanem inkább rugdaltatott, taszigáltatott és csufsággal illettetvén, a goromba néptől kinevettetett; de tudd meg, hogy a te fenhéjázó kevélységed volt ezen szörnyű esésnek oka: azért alázd meg magadat, s vágyódásaidat, gondolataidat zabolázd meg.

Könyörgés.

Oh szerelmes Üdvözitőm! ki isteni Fölségednek oly nagy megaláztatásával nyilván vitettél halálos büntetésre, és kinzott testednek erőtlensége miatt másodszor is földre estél: alázatosan kérlek, világositsd meg elmémet, hogy igazán megalázván magamat, téged ezen esésedben, melyet az én üdvösségemért akartál szenvedni, fölsegithesselek. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Másodszor földre esik arczczal a szelid Bárány.
Oly nehéz volt a kereszt, bűneink terhe, vállán;
Ő elesett, csak hogy minket fölemeljen
Vétkeink örvényéből!

8. Stáczio.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen nyolczadik stáczió jelenti azon helyet, hol Üdvözitőnknek eléje mentek az ajtatos asszonyok, és őt ily kegyetlenül hurczoltatni látván, keservesen sírtak, kiket ellenben ő nagy szeretettel vigasztalt vala.

Gondold meg itt, ajtatos lélek! a te Jézusod szeretetét, ki noha a szörnyű kínok és fájdalmak miatt holtelevenné vált, mindazáltal mintegy elfelejtkezvén maga keserűségeiről, a siránkozó asszonyokat vigasztalta, midőn te csak egy könycseppet sem öntesz, nem szánakodol az érted szenvedő Krisztuson. Vess véget hálátlanságodnak, és tanulj rajta szánakodni.

Könyörgés.

Mely nagyon elfoglalta szivedet irántam való szerelmed, oh megsanyargatott Jézusom! midőn a te kinaidban magadról elfelejtkezvén, engem vigasztalsz; a miért is én elpirulván hálátlanságomon és csodálván kegyességedet, kérlek téged, hogy ki az ajtatos asszonyok könyhullatásait tekintetbe vetted, az én könyhullatásimat is tekinteni méltóztassál, és leginkább azon vigasztalást, hogy halálom óráján téged bátorságosan láthassalak, engedjed. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Jeruzsálem leányit vérbeborult szemekkel
Látván, hogy rajta sirnak, megintő ez igékkel:
Ne sirjatok, hogy igy láttok; magatokon
S fiaitokon sirjatok.

9. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen kilenczedik stáczió jelenti a Kalváriahegy tövét, hol Krisztus egészen ellankadván erejében, harmadszor esett a földre, s uj sebeket és fájdalmakat nyert az előbbiek megujulásával. A hol

gondold meg ismét ajtatos lélek! a sok boszuságot, gyalázatot, rugdalásokat és veréseket, melyekkel a hóhérok Krisztust fölkelésre kényszeritették, hogy elevenen

vihessék a hegyre és megfeszithessék. Kik közől nem utolsó voltál te, ki öt gonoszságaiddal sokszor megfeszited. Azért utáld meg kegyetlenségedet.

Könyörgés.

Oh kegyes Jézusom! ki hogy az én büneimért eleget tégy, azon köves uton annyi kinokat szenvedtél: engedd kérlek, hogy a te fájdalmas esésid legyenek nekem erős ösztöneim, melyekkel a jó erkölcsök s a mennyei paradicsom utjára serkentessem. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Harmadszor földre esik az életnek gyámola,
A ki vétket vétekre halmoz, az ennek oka.
Oh ne ujitsd, ne szaporitsd, ne sulyositsd
Bűnnel Jézus kinait.

10. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen tizedik stáczió jelenti, hogy minekutána Üdvözitőnk a Kalvária hegyére jutott, a dühös hóhéroktól ujonnan megfosztatott ruhájától.

Gondold meg, ajtatos lélek! nem csak azon fájdalmakat, melyeket Jézus szenvedett, midőn az ő vérrel folyó testéhez ragadott ruháját erőszakosan lehuzták és sebeit megujitották, — hanem azon nagy szégyent is, midőn a tisztaságos Jézus annyi nép előtt mezitelen látta magát, és vigasztalás helyett epével és mirrhával kevert borral kináltatott. Azért szánakodjál keserüségén, és siránkozzál.

Könyörgés.

Uram Jézus Krisztus! ki hogy az én lelkem mezitelenségét befödjed, ruhádtól megfosztatni, és az egész

népnek mezitelen mutattatni kész voltál: ezen keserves kinaidért, alázatosan kérlek, oh Jézusom! foszsz meg engem minden világi kivánságtól, és tedd keserűvé nekem az ő gyönyörüségeit, hogy igy a te kinszenvedésed keserüségét kóstolhassam. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Sebeihez ragadott ruháit lerángatják,
A szolgák dühösséggel kinaid megújitják;
Szent testéből, sebeiből, minden felől
Üdvösségünk árja foly.

11. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen tizenegyedik stáczió jelenti azt a helyet, hol a mi Üdvözitőnk már megmezitelenittetvén, a keresztre vonatott, s ahhoz szent anyja láttára vas-szegekkel szegeztetett.

Gondold meg itt, ajtatos lélek! a te Jézusodnak szörnyü fájdalmát, melyet szenvedett, midőn az ő gyenge kezeit és lábait a tompa vas-szegekkel átliggatták: egyszersmind fontold meg a fájdalmas szüzanyának azon keserüségét, melytől elborittatott, midőn ezen iszonyu kegyetlenséget szemlélte. Azért fogj valahára te testednek megfeszitéséhez a vétkekkel és kivánságokkal együtt

Könyörgés.

Oh kegyes Jézusom! ki hozzám való nagy szeretetetből a keresztre feszittetni, és ahhoz vas-szegekkel szegeztetni akartál: kérlek téged, hogy malasztoddal kezeimet és lábaimat megfeszitsem, s azokat többé tiltott dolgokra ki ne nyujtsam, és igy teveled meg-

feszittetvén a földön, a te dicsőségedben részesülhessek mennyben. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

A Kalvária hegyén kereszthez szegeztetik,
S iszonyú kinzások közt teste kiterjesztetik;
Ájul szive, szédül feje, és mindene
Gyötrelemmel van tele.

12. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen tizenkettedik stáczió jelenti ama helyet, melyen a kereszt a megfeszitett Krisztussal két lator között fölemeltetett és a földben megerősittetett.

Gondold meg itt, ajtatos lélek! Krisztusnak nagy orczapirúlását, midőn az egész nép láttára mezitelen szemlélte magát két lator között; és azon iszonyú fájdalmat, melyet érzett, midőn átliggatott kezeinél és lábainál fogva, három óráig függött a kereszten. Fontold meg végre, mely nagy szeretetet mutatott halálra válván, mindenekhez: ellenségeiért könyörgött, a megtért latornak paradicsomot igért, szent Anyját Jánosra bizta, lelkünk szomjuságát jelentette, végre lehajtván fejét, irántad való szeretetből kiadta lelkét.

Azért, ha még valami érzékenység van benned, indulj szánakozásra.

Könyörgés.

Megismerem, oh Jézusom! hogy az én bűneim voltak azon zsarnokok, kik oly kegyetlenül bántak veled, azon hóhérok, kik életedtől megfosztottak; azért teljes szivemből utálom azokat és erősen fogadom, hogy soha többé el nem követem. Segélj meg, én kegyes Jézusom! és érettem kiontott vérednek ereje által kérlek, ne hagyd elveszni lelkemet, hanem add,

hogy ama vigasztaló szókat érdemeljem halálom óráján tőled hallani: Ma velem leszesz a paradicsomban. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Függ már Jézus bűnünkért kereszten megfeszítve,
Ölelésünkre mégis keze ki van terjesztve;
Szive eped, lélekzetet alig vehet,
Végre meghal érettünk.

13. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen tizenharmadik stáczió jelenti ama helyet, hol Krisztus teste, arimatei József és Nikodémus által a keresztről levétetvén, szent anyja ölébe tétetett, és a zsidók szokása szerint fehér gyolcsba takartatott.

Gondold meg itt, keresztény lélek! egyfelől azon tanitványok szives ajtatosságát, másfelől az ő Fia holttestét ölébe vevő fájdalmas anyának keserűségét; és te is Máriának sirását, Magdolna zokogását, János fohászkodását és a tanitványok szeretetét igyekezzél követni.

Könyörgés.

Imádlak téged, oh én szerelmes Jézusom! ki most szűzanyád ölében halva fekszel, és kérlek téged azon nagy szeretetre, melylyel szerettél minket, engedd nekem, hogy midőn téged az Oltári-szentségben magamhoz veszlek, szivem szivébe zárhassalak, és mint üdvösségemnek zálogát birhassalak. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Fájdalmak tengerébe Mária szive merül,
Midőn halva szent Fiát levették a keresztről,
Atölelte, sírt felette, hogy keserve
Minket megtérítene.

14. Stáczió.

V. Imádunk téged Krisztus stb. F. Mert a te stb.

Ezen tizennegyedik és utolsó stáczió jelenti a mi Urunk Jézus Krisztus temető-helyét. A hol

gondold meg, keresztény lélek! mely nagy ajtatossággal temettetett el Krisztus áldott teste; minő sirást tettek fölötte nem csak az ajtatos asszonyok, hanem barátai is, és kiváltképen az ő szent anyja, kinek fájdalma fölötte nagy volt, midőn már egészen megfosztva látta magát szerelmes Fiának jelenlététől; minő fohászkodásokra fakadott, elmenvén a sirtól, hol letéve volt az ő lelkének nemes záloga. Azért te szégyenülj meg, hogy ezen fájdalmas útban elegendőképen nem szánakodtál te érted szenvedett és meghalt Krisztusodon.

Könyörgés.

Oh kegyes Uram Jézus! ki ezen fájdalmas utat egyedül a te jóságodból és hozzám való szeretetből akartad elvégezni, imádom érettem meghalt és eltemetett szentséges testedet, és alázatosan kérlek, engedd nekem szent véredért, melyet érettem ontottál, és kinaidért, melyeket szenvedtél, hogy ezután kinszenvedésedről mindenkor megemlékezzem, és halálom óráján a te szent véred bő gyümölcseiben részesülhessek. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.

Könyörülj rajtunk, Uram! könyörülj rajtunk.

Ének.

Nagy kínok hegyes tőre sérti Mária lelkét,
Midőn a koporsóba teszik szent Fia testét,
Ott van kincse, egyetlene eltemetve
A mi üdvösségünkre.

Befejező imádság.

Kegyelmes Jézusom! alázatos szivvel hálákat adok neked irgalmasságodért, melyet énvelem ezen keresztuton közleni méltóztattál. Ime, én ujonnan fölajánlom neked ezen csekély ajtatosságomat, keserves kinszenvedésednek és halálodnak tiszteletére, számtalan bűneimnek és azokból rám következő büntetéseknek bocsánatára, a purgatoriumbeli lelkek vigasztalására segitségképen, leginkább, a kiért vagy a kikért ezen búcsúkat nyerni szándékoztam. Végre alázatosan kérlek, oh szerelmes Jézusom! ne engedd a te szentséges vérednek és halálodnak drága árát bennem haszontalanná lenni, és az én bünös lelkemet, melyet oly drága áron megváltottál, elveszni. Amen.

Ének.

Értünk szenvedő Jézus! öntsd belénk malasztodat,
Mutasd be szent Atyádnak keserves halálodat,
Hogy sebeid, vércseppeid s gyötrelmeid
Által üdvözülhessünk.

Ha a sz. keresztúti ajtatosság templomban tartatik, a nagy oltárhoz jutván a pap, kiteszi az Oltáriszentséget, s az előtt leborulva mondja:

Áldott legyen a Krisztus Jézusnak drágalátos szent teste és vére az Oltáriszentségben.

Ezután mondatik öt **Mi Atyánk, Üdvözlet** *és* **Dicsőség,** *Krisztus Urunk öt mély sebeinek tiszteletére, a 6-ik pedig a búcsút engedő római pápának szándékára, vagy az élő pápának szerencsés kormányzásáért. Befejezésül:*

V. Égi kenyeret adtál nekik.
F. Az angyalok kenyerét ette az ember.

Könyörögjünk.

Ur Isten! ki nekünk a csodálatos Oltáriszentségben kínszenvedésed emlékezetét hagytad, adjad kérünk a te szent tested és véred szentséges titkát ugy tisztelnünk, hogy megváltásodnak gyümölcsét szüntelen érezzük. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Áldott legyen a Krisztus Jézusnak drágalátos szent teste és vére az Oltáriszentségben.

*Litánia Krisztus kinszenvedéséről.

(Magánhasználatra.)

Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Krisztus hallgass minket.
Krisztus hallgass meg minket.

Mennybeli Atya Isten!
Megváltó Fiú Isten!
Szentlélek Ur Isten!
Szentháromság egy Isten!
Jézus! ki érettünk harmincz ezüst pénzen eladattál.
Jézus, ki érettünk vérrel veritékeztél.
Jézus, ki Júdás csókjele által megfogattál.

} Irgalmazz minekünk!

Jézus, ki mint gonosztevő megkötöztettél.
Jézus, ki Annás főpap előtt arczul verettél.
Jézus, ki Pétertől háromszor megtagadtattál.
Jézus, ki Pilátus előtt hamisan vádoltattál.
Jézus, ki fehér ruhában Heródestől megcsúfoltattál.
Jézus, ki érettünk megostoroztattál.
Jézus, ki érettünk Barabásnál alább becsültettél.
Jézus, ki a zsidóktól keresztre kérettél.
Jézus, ki a kereszthalálra itéltettél.
Jézus, ki érettünk a kereszt vitelével terheltettél.
Jézus, ki érettünk a keresztfához szegeztettél.
Jézus, ki érettünk a latrok között megfeszítettél.
Jézus, ki a gonosz latortól káromoltattál.
Jézus, ki érettünk eczettel és epével itattattál,
Jézus, ki érettünk a keresztfán nagy kinokban meghaltál.
Jézus, ki érettünk lándzsával átverettél.

Irgalmazz minekünk!

Isten! irgalmazz nekünk.
Jézus! kegyelmezz nekünk.
Isten irgalmazz nekünk.
Jézus! hallgass meg minket.

Minden gonosztól.
Minden bűntől.
Döghaláltól, éhségtől és hadaktól.
A te keserves kínszenvedésed és halálod által.
A te hét szavad által, melyeket a keresztfán mondottál.
A te vérrel csepegő öt szent sebed által.
A te szűz szent anyád fájdalmai által.

Ments meg minket Jézus!

Mi bűnösök.
Hogy a te szenvedésednek és halálodnak emlékezetét a mi sziveinkben megtartani méltóztassál.
Hogy minket és minden keresztény hiveket a te kegyelmedben megtartani méltóztassál.
Hogy nekünk igaz bűnbánatot és üdvösséges kimulást engedni méltóztassál.
Hogy minden megholt hivek lelkeinek örök nyugodalmat adni méltóztassál.

Kérünk Jézus, hallgass meg minket!

Isten Báránya! ki elveszed a világ bűneit.
Jézus! kegyelmezz minekünk.
Isten Báránya! ki elveszed a világ bűneit.
Jézus! hallgass meg minket.
Isten Báránya! ki elveszed a világ bűneit.
Jézus! Irgalmazz minekünk.
Krisztus, hallgas minket.
Krisztus hallgass meg minket.
Uram irgalmazz nekünk.

Krisztus kegyelmezz nekünk.
Uram irgalmazz nekünk.
Mi Atyánk stb. Üdvözlégy stb.
V. Imádunk téged Krisztus és áldunk téged.
F. Mert a te szent kereszted által megváltottad a világot.

Könyörögjünk.

Örök mindenható Isten! engedd az Úr kínszenvedésének szentséges titkait úgy tisztelnünk, hogy bűnbocsánatot nyerni méltók legyünk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Krisztus drága véréről.

Könyörögjünk.

Örök mindenható Úr Isten! ki egyszülött Fiadat rendelvén világ Megváltójának, az ő drága vérével akartál megengesztelni; adjad kegyelmesen, üdvösségünk drága árát ünnepélyesen úgy tisztelnünk: hogy erejével az élet minden balesetei ellen megoltalmaztassunk e földön, s annak örök gyümölcseit élvezhessük az egekben. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Krisztus szent haláláról.

Könyörögjünk.

Tekints, Uram! kérünk, a te népedre, melyért szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus nem kételkedett

az üldözők kezeibe adatni, s a kereszt kinos halálát szenvedni. Ki teveled és a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik mindörökön örökké. Amen.

A szent-irásból vett intések.

Az egyházi pásztorokhoz.

Vigyázzatok magatokra, és az egész nyájra, melyben a Szentlélek titeket vigyázó püspökökké tett, az Isten anyaszentegyházának igazgatására, melyet tulajdon vérével keresett. *(Apost. csel. 20, 28.)*

Legeltessétek az Istennek nyáját, mely ti köztetek vagyon; gondjokat viselvén, nem kénytelenségből, hanem jókedvből, Isten szerint; nem az ocsmány nyereségért, hanem jó akaratból; és nem ugy, mintha uralkodnátok az Úr örökségén: hanem példái legyetek szivből a nyájnak. És mikor a pásztorok fejedelme megjelenik, a hervadhatatlan dicsőségnek koronáját veszitek; ne ti magatokat, hanem a juhokat legeltessétek. *(Pét. 5, 2. Tim. I. 3, 2. és 4, 16. Tim. II. 3—15. és 4. Tit. 1, 7. Ezek. 34, 8.)*

A keresztény hivekhez.

Engedelmeskedjetek előljáróitoknak, és hódoljatok nekik; mert ők őrködnek, mint a kik számot adnak a lelkeitekért. Az Úr ugy rendelte azoknak, kik az evangéliomot hirdetik, hogy az evangéliom után éljenek. Részesitse pedig az, ki oktatást nyer, tanitóját minden jóban. *(Zsid 13, 17. Kor. I. 9, 14. Gal. 6, 6.)*

A fejedelmekhez és urakhoz.

Hallgassátok királyok! és megértsétek! tanuljatok világ határainak birái. Hajtsátok ide füleiteket, kik a sokaság fölött uralkodtok és kedveteket találjátok a nemzetek seregeiben. Az Úrtól adatott nektek hatalom, ki számon kéri tetteiteket és megvizsgálja gondolataitokat. Mert ha az ő országának szolgái levén, nem igazán itéltetek és meg nem őriztétek az igazságnak törvényét, sem az Isten akarata szerint nem jártatok, rettenetesen és hamar fog nektek megjelenni; mert igen kemény itéletök leszen azoknak, a kik elüljárók. A csekélynek irgalom adatik; a hatalmasok pedig hatalmasan fognak szenvedni kinokat. Mert az Isten senki személyét sem válogatja, meg sem ijed senki nagyvoltától. Mert a kicsinyt és nagyot ő teremtette, és egyenlőképen gondja vagyon neki mindenekre, az erősebbekre pedig erősebb büntetés vár. *(Bölcs. 6, 3.)*

A birákhoz és hivatalnokokhoz.

Meglássátok, mit cselekesztek; mert nem embernek itéletét gyakoroljátok, hanem az Úrét. És a mit csak itélendetek, reátok háramlik. Az Úr félelme legyen veletek, és mindent szorgalommal cselekedjetek; mert a mi Urunk Istenünknél nincs hamisság, sem személyválogatás, sem ajándékkivánás. *(Krón. II. 19, 6.)*

Az alattvalókhoz.

Minden lélek engedelmeskedjék a felsőbb hatalmasságoknak: mert nincs hatalmasság, hanem csak

Istentől. A melyek pedig vannak, az Istentől rendeltettek. A ki tehát ellene áll a hatalmasságnak, Isten rendelésének áll ellene. Az ellenszegülők pedig kárhozatot szereznek maguknak; mert a fejedelmek nincsenek félelmére a jót cselekedőnek, hanem a gonosznak. Akarsz-e tehát nem félni a hatalmasságtól? Jót cselekedjél, és dicséreted leszen attól. Ha gonoszt cselekszel, félj; mert nem ok nélkül viseli a kardot: mert Isten szolgája, boszuálló a gonosztevőn.

Annakokáért szükség, hogy engedelmeskedjetek, nem csak a büntetés miatt, hanem a lelkiismeret miatt is; mert adót is azért adtok, mivel ők Istennek szolgái. Mindeneknek megadjátok tehát, a mivel tartoztok; a kinek adóval, adót; a kinek vámmal, vámot; a kinek félelemmel, félelmet; a kinek tisztelettel, tiszteletet. Imádkozzatok a királyokért és fejedelmekért, hogy nyugodalmas és csendes állapotban, minden ájtatosságban és tisztaságban éljünk. *(Róm. 13, 1—8. Pét. I. 2, 13. Tit. 3, 1. Mát. 22, 21. Timót. I. 2, 2.)*

A házas férfiakhoz.

Férfiak! szeressétek feleségteket, mint Krisztus is szerette az anyaszentegyházat, és önnönmagát adta érette. Ugy kell a férfiaknak is szeretniök feleségöket, mint önnön testöket. A ki feleségét szereti, önnönmagát szereti; mert soha senki a maga testét nem gyülöli, hanem táplálja és ápolja azt, mint Krisztus is az anyaszentegyházat. *(Efez. 5, 25. v. ö. Kor. I. 11, 3.)*

Férfiak, szeressétek feleségteket és ne legyetek

hozzájok keserüek. Férfiak! okosság szerint lakjatok feleségtekkel, mint asszonyi gyarlóbb nemet megbecsülvén. *(Kolossz. 3, 19. Pét. 1. 3, 7.)*

A házas asszonyokhoz.

Az asszonyok férjöknek engedelmeskedjenek, kiknek ne a külső hajdiszben, vagy aranyviseletben, vagy öltözékben legyen ékességök; hanem az elrejtett belső ember, a csendes és szerény léleknek romlatlansága az, mi igen becses az Isten szine előtt.

Az asszonyok férjöknek engedelmeskedjenek, mint uroknak; mert a férfiu feje az asszonynak, mint Krisztus az anyaszentegyháznak. *(Pét. 1. 3, 1. stb. Kolossz. 3, 18. Efez. 5, 22. Kor. I. 14. 3.)*

A szülőkhöz.

Atyák! Ne ingereljétek boszuságra fiaitokat, hogy el ne csüggedjenek.

Neveljétek fiaitokat az Úr tanitásában és fenyitékében. *(Kolossz. 3, 21. Efez. 6, 4.)*

A gyermekekhez.

Gyermekek! engedelmeskedjetek szülőiteknek az Úrban; mert ez kötelesség. Tiszteljed atyádat és anyádat: (ez az első igérettel tett parancsolat) hogy hosszuéletü légy e földön. *(Efez. 6, 1—3.)*

Az urakhoz.

Urak! a mi igazságos és illendő, adjátok meg a szolgáknak, tudván, hogy nektek is vagyon uratok a mennyben. *(Kolossz. 4. 1. Efez. 6, 9.)*

A szolgákhoz.

Szolgák! engedelmeskedjetek testi uraitoknak félelemmel és rettegéssel; szivetek egyenességében, mint Krisztusnak. Ne szemre szolgálván, mint embereknek kedveskedők; hanem mint Krisztus szolgái, szivből cselekedvén az Isten akaratát, jó akarattal szolgálván, mint az Úrnak, és nem mint embereknek.

Szolgák! mindenben engedelmeskedjetek uraitoknak! kedvöket keresvén. Ellenök ne zugolódjatok; meg ne csaljátok: hanem mindenben mutassátok hivségteket. *(Efez. 6, 5. Kolossz. 3, 22. Pét. I. 2, 18. Tit. 2, 9.)*

A szüzekhez.

Az idő rövid. Következik tehát, hogy a kiknek feleségök vagyon, ugy legyenek, mintha nem volna; és a kik sirnak, ugy, mintha nem sirnának; a kik örülnek, mintha nem örülnének; és kik vesznek, mintha semmit nem birnának; a kik e világgal élnek, mintha nem élnének, mert elmulik e világ alakja. Akarnám pedig, hogy szorgos gond nélkül lennétek.

A ki feleség nélkül van, azokról szorgoskodik, melyek az Úréi, mint tessék Istennek. A férjtelen asszony és a szűz azokról gondoskodik, melyek az Úréi, hogy szent legyen testében s lelkében. *(Kor. I. 7, 29. stb.)*

Az özvegyhez.

A ki pedig igazán özvegy, bizzék Istenben; szüntelen éjjel-nappal imádkozzék. Mert a mely özvegy kéjelgésben él, az már élve meghalt. *(Tim. I. 5, 5.)*

A vitézlő rendhez.

Senkit se bántsatok, se ne erőszakoskodjatok és elégedjetek meg zsoldotokkal. *(Luk. 3, 14.)*

A gazdagokhoz.

A kik gazdagok akarnak lenni, kisértetbe esnek, és az ördög tőrébe és sok haszontalan és ártalmas kivánságokba, melyek az embert a halálos veszedelembe meritik. Mert minden gonoszságnak gyökere a pénzvágy; mely után járván némelyek, eltévelyedtek a hittől és sok fájdalomba bonyolódtak.

A gazdagoknak parancsold meg, hogy fennhéjázók ne legyenek, és reményöket ne vessék a bizonytalan gazdagságban, hanem az élő Istenben, (ki nekünk mindent bőven ád táplálásunkra). Jót cselekedjenek; gazdagok legyenek a jóságos cselekedetekben; szivesen adakozók; gyüjtsenek maguknak kincset jövendőre jó alapul: hogy elnyerjék az igazi életet. *(Timót. 6, 9, 17. Jakab. 1, 10.)*

A szegényekhez.

Nagy nyeremény az ájtatosság megelégedéssel. Semmit e világra nem hoztunk, kétség nélkül el sem vihetünk semmit. Eledelünk lévén tehát és ruházatunk azokkal elégedjünk meg. *(Timóth. I. 6, 6—8.)*

Fösvénységtől ment legyen viseletetek, megelégedvén azzal, mitek vagyon. Mert az Úr mondotta: Nem hagylak el téged. Ugy hogy bizvást mondhassuk: Az

Úr az én segitőm; nem félek, bár mit tegyen nekem az ember. *(Héb. 13, 5—6.)*

Ne félj fiam! Noha szegény életet élünk, de sok javunk lesz, ha az Istent féljük és eltávozunk minden bűntől és jót cselekszünk. *(Tób. 4, 23.)*

* * *

Tehát a szólás végét halljuk mindnyájan egyetemben: az Istent féljed, és tartsad meg az ő parancsolatait; mert ez az egész ember, és mind az, mi történik, akár jó legyen, akár gonosz — eléhozza az Isten ítéletre. *(Pred. 12, 13—14.)*

Vége a Pázmány Péter Imádságos Könyvének.

*

TIZENEGYEDIK RÉSZ.

Egyházi énekek.

Prédikáczió előtt.

1. Jőj el Szentlélek Úr Isten! — tekints reánk kegyelmesen — isteni segitségeddel, — végtelen kegyelmeddel — ereszd hét ajándékodat, — add te szent malasztodat.

2. Jőj el Szentlélek Úr Isten! — mi vigasztalónk mindenben: — a lelki tanitó nyelvét — igazgasd, gyulaszd fel szivét; — hogy te szent akaratodat — hirdethesse jóvoltodat.

Jőj el Szentlélek Úr Isten! — mennyei fényességedben — részesitsed hiveidet, — kik itt dicsérnek tégedet; — hogy igy a bűnnek rútságát — lássák annak gonoszságát.

Prédikáczió után.

1. Hallottuk Isten! — a te szent igédet, — szivünkbe vettük — kegyes intésedet. — Azt fogjuk követni — soha meg nem vetni, — csak te szent malasztodat — adjad bő áldásodat.

2. Tarts meg, Úr Isten! — az egy igaz hitben; — tarts meg örökké — te szent kegyelmedben; — szent igéd értelme — bűn ellen védelme — legyen mi lelkeinknek, — kérünk erre segits meg.

Miseénekek.

I.

A mise kezdetére.

Im arczunkra borulunk, előtted Istenség! — és énekszóval áldunk, hallgass meg, oh Felség! — Törvény szerint áldozunk, nyujts hát segedelmet, — hogy ezen buzgóságunk nyerhessen kegyelmet.

E siralom völgyéből bucsuzni akarván — Jézus, szeretetéből a végső vacsorán — töré a kenyért, áldván, a borral kiosztá, — mi is ezt tegyük, mondván, s emlékezzünk reá.

Az angyali énekek.

Téged, mennybeli atya! illet a dicsőség; — fiad áldozatja: imádás, szivesség. — Engedd háborúsággal ne nyomorgattassunk — hogy neked bátorsággal s vigan szolgálhassunk.

Az evangéliomra.

A evangéliom áll isten igéjéből, — ez azon fenékkőszál, melyen hitünk épül; — maga oktatott erre,

ki nem csalhat minket, — nyissuk föl értésére tehát sziveinket.

Hiszekegyre.

Mi hiszünk az Atyában, ki mély végzéséből — mindent világ jártában teremtett semmiből. — Fia istenségével hozzánk bocsáttatott, — Szentlélek erejével szűztől fogantatott.

Felajánlás.

Vedd uram! kegyelmedbe, a mit fölszentelünk, — ámbátor most elődbe kenyeret s bort teszünk; — mely változik Krisztusnak testévé s vérévé, — mind élők, mind holtaknak lelki reményévé.

Neked akaratunkat áldozzuk, s szivünket, — neked gondolatunkat, oh segits bennünket: — hogy parancsolatidat hiven megtarthassuk, — s bűn által malasztidat el ne távoztassuk.

Sanctusra.

Szavunkat és szivünket az égre emeljük, — Szabaoth Istenünket szentnek énekeljük. — Uram! méltóságoddal tele van a föld és ég, — térjen meg malasztoddal a vak hitetlenség.

2.

A mise kezdetére.

Jertek keresztény lelkek! az Istent dicsérni, — szent misehallgatással Urunkat tisztelni. — Mutassunk áldozatot, mely Istent illeti, — s mely együtt szentség leszen, szentirás jelenti. — Uram! irgalmazz.

Az angyali énekre.

Dicsőség az Istennek a magas mennyekben, — és szent békeség legyen földön emberekben. — Neked Atya Úr Isten! szivből hálát adunk, — te nagy dicsőségedért magasztalunk, áldunk. — Uram! irgalmazz.

Az evangéliomra,

Az Isten szájából jő az evangéliom, — mindenben, a mit hiszünk, ez a fundamentom. — Az Isten maga tanit minket minden jóra; — boldog a ki figyelmez az ő szavaira. — Uram! irgalmazz.

Hiszekegyre.

Mi azt hiszszük és valljuk, hogy egy Isten vagyon — a kit három személyben minden lélek áldjon. — Az Atyát a Fiúval és a Szentlélekkel — dicsérjük s magasztaljuk szivvel és nyelvünkkel. — Uram! irgalmazz.

Felajánlásra.

Mindenható Úr Isten! im ez áldozatunk — a melyet szolgád által neked bemutatunk. — Most ugyan kenyeret s e kevés bort adjuk, — de mely Krisztus testévé s vérévé lesz, tudjuk. — Uram! irgalmazz.

Sanctusra.

Mondd: Szent, szent, szent vagy Uram! Szabaoth Istene; — kinek mennyben és földön dicsértessék

neve; — mert őhozzá hasonlót sehol nem találhatsz, — sőt emberi elméddel olyat sem gondolhatsz. — Uram! irgalmazz.

3.

1. Bemegyek szent templomodba, Uram, szent oltárodhoz, — az arany oszlopok között királyi trónusodhoz. — Szined előtt leborulok, szegény bünös elájulok, — égő füstnek illatával, Uram, neked udvarlok.

2. Salamon király templomot épitett Fölségednek, — melyben lakóhelye vagyon békeség szekrényének; — bekerité kárpitokkal, megaranyozott lánczokkal, — kerubimok ékesiték kiterjesztett szárnyakkal.

3. Hát én szegény, földnek férge, mit épitsek nevedre? — lakóhelyet hol szerezzek isteni Fölségednek? — a ki por és hamu vagyok, érdemetlen bűnös vagyok; — hogy a lábam földet nyomja, méltó arra sem vagyok.

4. Hogyha tetszik áldozatom, lelkemet fölajánlom, — örökös udvarlásodra szivemet leláncolom; — szenteld ékes templomodnak, a te Szentlelked házának, — rendeljed szolgálatára királyi udvarodnak.

5. Hogy szivem inkább gerjedjen isteni szerelmedre, — piros vérednek harmatját öntözgessed szivemre; — adjad, hogy érdemes legyen, soha többé ne vétkezzem, — választottak seregébe általad rendeltessem.

4.

A mise kezdetére.

Áldozattal járul hozzád, oh nagy Isten! hiv néped, — hogy végetlen jóságodért hálát adjon tenéked. —

Te gyermeki sziveknek áldozatját nem veted meg; — szálljon arra országodból isteni szent tetszésed.

Az angyali énekre.

Dicsőség legyen egekben a fölséges Istennek! — Békeség legyen a jámbor szándéku embereknek. — Add, hogy mindig élő hittel, hiv reménynyel, szeretettel — mondjunk méltó dicséretet, oh Atyánk! szent nevednek.

Evangéliomra vagy Hiszekegyre.

Jézus! te hoztad az égből az üdvösség igéit, — a te drága ajándékod ez egy üdvözitő hit. — Ez éleszsze sziveinket, ez vezesse tetteinket. — Uram! Uram! kihez menjünk? ha malasztod nem segit.

Fölajánlásra.

Az oltáron megujul most a kereszt áldozatja, — mint azt vérrel büneinkért Megváltónk bemutatta. — Ámbár itt nincsen vérontás, de megvan az istenáldás, — bőven árad ránk a váltság vérének szent harmatja.

A kenyér s boráldozattal felajánljuk szivünket, — szándékunkat, tetteinket és egész életünket. — Áldd meg, a mit fölszentelnek hiv szolgáid szent nevednek. — Oh irgalmasságnak Atyja! hallgasd meg kérésünket.

Sanctusra.

Az angyalok seregével zengjük: Szent az Úr Isten! — A tiszta sziv örömével mondjuk: Szent az

Úr Isten! — Zengje velünk az ég és föld, melyet dicsősége betölt: — Szent az Isten! szent az Isten! örökké szent az Isten!

Az oltári szentségről.

Első áldáskor.

Áldunk téged, oh angyali kenyér! — váltságunkért adatott drága bér! — Szent vagy, szent vagy, szent vagy — te mindennél szentebb vagy.

Itt áldás adatik.

Légy áldott e szentségben, — elrejtve kenyér színében.

Szent vagy, szent vagy stb. végig.

Második áldáskor.

Kérünk téged, irgalmas nagy Isten! — szükségünkben hallgass meg kegyesen. — Szent vagy stb. mint az első áldáskor.

1.

1. Szent vagy Uram! szent vagy, — szentek fölött szent vagy! — Jézus kenyér- s bor-szinben — az Oltáriszentségben.

2. Térdet s fejet hajtok — neked áldást mondok, — mert hiszem, hogy valóban — vagy e szakramentomban.

3. Tebenned reménylek, — szivemből szeretlek! — készebb vagyok meghalni, — mint ellened véteni.

4. Méltatlan szivembe — szállj be én lelkembe; — holtig szolgálatodra — kötelezem magamat.

5. Ur Jézus! el ne hagyj, — mert üdvözitőm vagy; — benned bizom örökké — s mindörökön örökké.

2.

1. Ez nagy szentség valóban, — ezt imádjuk legjobban, — melyet Jézus nekünk hagyott — testamentomban.

2. Együtt van itt test és vér, — mely minden kincscsel fölér; — ha elhagyjuk vétkeinket, — minden jót igér.

3. Háborutól oltalmazz, — hiveidnek irgalmazz, — a döghalált és éhséget — tőlünk távoztasd.

4. Állj mellettünk, nagy Isten! — rejtett e kenyérszinben. — Légy irgalmas, kérünk hallgass — minden szükségben.

5. Tebenned van reményünk, — életünk s egészségünk; — egyedül csak téged kérünk, — légy segitségünk.

5. Add, hogy készen lehessünk, — boldog halált érhessünk, — s e világból ha kimulunk, — veled lehessünk.

3.

1. Imádlak, nagy Istenség! — test s vér, titkos mély szentség, leborulva; — itt van Isten s emberség — végtelen nagy Felség föláldozva.

2. Üdvözlégy, örök manna! — ennél többet ki adna? nincs mód benne; — ez csak az égi Jóság, — a teljes Szentháromság nagy kegyelme.

3. Im szent testével táplál, — ne ártson örök halál, mily kegyesség! — szent vérével harmatoz, — ugy szelidit magához ez Istenség.

4. Oh honnan érdemlettem, — hogy erre méltó lettem? bünös lélek! — a ki annyit vétettem — keresztre feszitettem, s mégis élek.

5. Soha többé nem vétek, — Jézusom! már megtérek, légy kegyelmes; — ne tekintsd gonoszságát, — vétkeim undokságát, oh meg ne vess!

6. Élni s halni akarok, — végig veled maradok, oh Jézusom! — verem bünös mellemet, — szánom s bánom vétkemet, én Krisztusom!

7. Jőj hozzám élő kenyér! — oh ártatlan drága vér! szánd lelkemet; — bár én méltó nem vagyok — de kegyességid nagyok; vedd szivemet.

4.

1. Imádlak tégedet, láthatatlan Istenség! — kenyér szine alatt elrejtezett emberség! — noha itt létedet nem tapasztalhatja — emberi érzékenység.

2. Isteni erődet elrejtéd a keresztfán, — testi gyarlóságnak homályával befogván; — itt is szent testedet elrejted, kenyérnek — szine alatt mutatván.

3. Noha szent Tamással sebed helyét nem látom, — Uram! igaz hittel jelenlétedet vallom; — tarts meg ezen hitben, és te szent szinedet — add boldogul meglátnom.

4. Váltságomnak ára! lankadt szivem ereje, — én bünös lelkemnek megtisztitó fürdeje, — keserves napjaim megvigasztalója, — üdvösségem záloga.

5. Miként Egyiptomban hiveidnek házait — bárány-nak vérével jegyeztetted ajtait: — ugy lelkem hajlékát te szent kegyelmeddel — pecsételd be véreddel.

6. Oltsd el poharaddal gonosz lángját szivemnek, — éleszd üdvösséges szomjuságát lelkemnek; — add, oh Jézus! hogy itt szivemből áldjalak, — s mennyben egykor lássalak.

5.

1. Imádunk szent Ostya! drágalátos manna, — seregeknek Ura; királyoknak Királya! — Üdvözlégy angyali kenyér, váltságunkért adatott bér, — drága szent test és vér!

2. Áldd meg országunkat, mi magyar hazánkat, — vezéreljed jóra a mi királyunkat; — ments meg minket ellenségtől, döghaláltól és éhségtől, — Krisztus teste s vére!

3. Izrael fiait, ki megoltalmaztad, — ellenségnek földén mannával tápláltad: — táplálj minket szent testeddel, drágalátos szent véreddel, — isteni erőddel.

4. Halálunk óráján, add, hogy téged méltán, — hittel, reménységgel s buzgó szeretettel — vehessünk itt ez életben, holtunk után az egekben — dicsérjünk szüntelen.

5. Jőjetek, angyalok, mennyei szent karok — örömmel áldjátok. Szent, szent! kiáltsátok. — Üdvözlégy Oltáriszentség! kenyérszinben egy Istenség! — mennyei nagy Fölség!

6.

1. Most lett a kenyér Krisztus testévé, — most vált a szinbor Jézus vérévé; — test már a kenyér

a bor igaz vér; — ezt hiszem, bátor elmémbe nem fér.

2. Itt az istenség az emberséggel — im megegyezett nagy szövetséggel. — Ebben reménylek, valamig élek; — ebben erősits, Jézusom kérlek.

3. Itt azon test és vér felmutattatott, — mely a keresztfán értünk ontatott. — Oh nagy szeretet! érted mennyit tett; — valld meg hát, bünös, mért nem szereted?

4. Ezt a számtalan vétkek okozták, — s szeretetemet tőled elvonták; — de már szivemből, igaz lelkemből — bánom azokat teljes erőmből.

5. Szeretlek immár, édes Jézusom! — értem megfeszült drága Jézusom! — Nyujtsd kegyelmedet, segedelmet, — hogy méltán áldjam szent fölségedet.

6. Jézusom! kérlek, segits meg arra — midőn eljutok végső órámra: — hogy szent testedben, drága véredben — részes lehessek végszükségemben.

7.

1. Oh, ki ez oltáron kenyér szine alatt — s a tiszta ostyának fehérsége alatt, — fölséges Úr Isten! el vagy rejtezkedve — csodálatosképen.

2. Testi szemeimmel nem láthatlak, — de mindazonáltal igazán imádlak; — téged Teremtőmnek, Istenemnek vallak, — és Uramnak mondlak.

3. Ez áldott testedért, melyet itt imádunk, — ez áldott véredért, melynek térdet hajtunk, — kérlek én Istenem! kegyelmezz lelkemnek, — bocsásd meg bűnömet.

4. Drága sebeidbe rejtem sok vétkemet, — szent véred harmatja mossa meg lelkemet; — hogy szent szined előtt tisztán megjelenjek, — s igy kegyelmet nyerjek.

5. Bűnös Magdolnával lábadhoz borulok; — emlékezz meg rólam! latorral kiáltok: — könyörülj énrajtam! Dáviddal igy sirok, — kegyelmes Istenem!

5. Oh angyali étel! tápláljad lelkemet, — oh mennyei ital! vigasztald szivemet; s legfőkép ha majdan közelget halálom, — légy vigasztalásom.

8.

1. Üdvözlégy édes Jézusunk! erős hittel, kit itt vallunk, — e szentségben mi imádunk, — s igaz Istenünknek tartunk.

2. Üdvözlégy Krisztus szent vére! — bűneink eltörlő bére, — kit a szeretet vitt erre, — hogy lennél üdvösségünkre.

3. Te vagy világ Megváltója, — mindnyájunk szabaditója, — éhes lelkünk táplálója — bús szivünk vidámitója.

4. Utolsó vacsorát evén, — tanitványid veled lévén, — kenyeret testeddé tévén — velünk maradsz, ezt szerezvén.

5. Elménk ezen csodálkozik, — értelmünk is álmélkodik, — hogy tested itt elrejtetik, — kenyér szinében vétetik.

6. De magad rendelted, tudjuk, — azt pedig igaznak tartjuk; — azért kétség nélkül valljuk, — ámbár szemünkkel nem látjuk.

7. Most tehát, kik jelen vagyunk, — szined előtt leborulunk, — fenszóval hozzád kiáltunk, — kérvén, könyörülj mirajtunk.

8. Segits minden szükségünkben, — védelmezz veszedelmünkben, — vezérelj minden ügyünkben.

9. Döghalál minket ne érjen, — éhség hazánkba ne lépjen, — vérontásnak vége légyen, — ellenségünk megbékéljen.

10. Földeinkre adj bőséget, — szőlőnkre termékenységet; — adj ezekhez egészséget, — hogy áldhasson érte néped.

11. Azért hozzád folyamodunk, — tiszta szivből fohászkodunk; — áldj meg minket, oh Jézusunk! — kit e szentségben imádunk.

9.

1. Üdvözlégy Krisztusnak drága szent teste! — áldott légy Jézusnak piros szent vére. — Oh mely áldott vagy Oltáriszentség! angyali drága vendégség.

2. Üdvözlégy, nagy Szentség, élet adója — mi bűnös lelkünknek megorvoslója. — Oh mely áldott vagy stb.

3. Üdvözlégy nagy Szentség, Istennek Fia! — a szűz Máriának ékes virága. — Oh mely áldott stb.

4. Üdvözlégy nagy Szentség, lelkünk vendége, — mennyei karoknak gyönyörűsége. — Oh mely áldott stb.

5. Üdvözlégy nagy Szentség, igaz Istenség, — kenyérs borszin alatt rejtett emberség. — Oh mely áldott stb.

6. Üdvözlégy nagy Szentség, isteni Bárány! — kinek megváltatott világ az árán. — Oh mely áldott stb.

7. Üdvözlégy nagy Szentség, mennyei kenyér, — világ életéért kiontatott vér. — Oh mely áldott stb.

8. Üdvözlégy nagy Szentség, élet kútfője, — megtért bűnösöknek tiszta fürdője. — Oh mely áldott stb.

9. Üdvözlégy nagy Szentség, hivek mannája, — a lankadó lelkek éltető fája. — Oh mely áldott stb.

10. Üdvözlégy nagy Szentség, csodák csodája, — égi malasztoknak örök tárháza. — Oh mely áldott stb.

11. Dicséret, dicsőség Jézus testének, — örök hálaadás drága vérének. — Oh mely áldott stb.

10.

1. Üdvözlégy Oltáriszentség! — csodálatos szent Istenség! — téged szivemből imádlak, — királyi székedben áldlak. — Üdvözlégy szent Szakramentom! — százezerszer, meg ezerszer, én Jézusom!

2. Ha minden szentek szivével — s az angyaloknak nyelvével — tégedet köszönthetnélek — ugy méltán dicsérhetnélek. — Üdvözlégy szent Szakramentom stb.

3. Öntsd szivembe szerelmedet, egyedül te birj engemet; — nagy Szentség! siess hozzám már, — mert szivem csak tégedet vár. — Üdvözlégy, szent Szakramentom stb.

4. Ellankadok szerelmedtől, — elolvadok szent tüzedtől; — szivem hadd lakjék szivedben, hadd égjen el szerelmedben. — Üdvözlégy szent Szakramentom stb.

5. Életünknek végóráján, — hogy ne kisértsen a sátán, — te légy én erős gyámolom — mert

kivüled nincs oltalom. — Üdvözlégy szent Szakramentom stb.

II.

1. Zálogát adtad oh Jézus! örök szeretetednek, — rendelvén e nagy Szentséget, és adván hiveidnek, — Hogy veled egyesülhessünk, s téged viszont szeressünk. — Áldás, dicséret, imádás legyen ezért nevednek.

2. Irgalmasságod nem nézte a mi gyarlóságunkat, — és ellened elkövetett nagy hálátlanságunkat. — Te megmenteni akartál, s ezért értünk meghaltál, — eltörölvén a keresztfán régi adósságunkat.

3. Ekkép tieiddé tettél, kegyes Jézus! bennünket; add, hogy tőled semmi többé el ne vonja lelkünket. — Védjen e szentség oltalma, s kövessünk élve-halva. — Uram Jézus! áldd meg, kérünk, e szent föltételünket.

Adventi énekek.

1.

Miseének.

Hajnali mise kezdetére.

Harmatozzatok, égi magasok! — Téged vár epedve az emberek lelke; — jőj el, édes Üdvözitőnk!

Mert az emberek ott tévelygenek, — hol te égi fényed által nem vezérled — őket, édes Üdvözitőnk!

Vasárnapi mise kezdetére.

Hozzád emelem szómat Istenem! — Tégedet vár lelkem, hogy oltalmat nyerjen. — Jőj el, édes Üdvözitőnk!

Mutasd meg magad a te utadat. — Irgalmad bősége vigyen üdvösségre. — Jőj el, édes Üdvözitőnk!

Angyali énekre.

Áldás, dicséret és hála néked, mert igaz világunk s legfőbb boldogságunk — te vagy, édes Üdvözitőnk!

Az evangéliomra.

A prófétáknak lelkei láttak — szent jelenésekben, s téged békeségben — vártak, édes Üdvözitőnk!

Te ember lettél, s uj tant hirdettél; — a jövendölések beteljesedének — rólad, édes Üdvözitőnk.

Hiszekegyre.

Hiszünk tebenned, égi szent követ! — Ut, igazság, élet vagy, és áldva néped — Istennek vall, Üdvözitőnk!

Fölajánlásra.

Im az áldozat, mit most bemutat — szolgád Fölségednek, jőj el, és szenteld meg, — oh imádott Üdvözitőnk!

Nyujtsd malasztodat, hogy ez áldozat — bánatot gerjeszszen bűnös sziveinkben, — oh segits meg Üdvözitőnk!

Nélküled nekünk nincsen érdemünk; — jőj, készitsd el magad, s áldd meg hajlékodat — lelkeinkben, Üdvözitőnk!

Mert csak igy lehet szent jöveteled! — lelkünk üdvössége; jőj hát sziveinkbe, — oh kegyelmes Üdvözitőnk!

Sanctusra.

Szent az egy Isten, három személyben. — Az Atya Istennel és a Szentlélekkel — szent vagy, édes Üdvözitőnk!

Úrfölmutatás után.

Test lőn a kenyér, a bor drága vér; itt ember és Isten van e nagy Szentségben, — te vagy édes Üdvözitőnk!

Áldozásra.

Váltságunk ára, Isten Báránya! — Szent elérkezésed adjon békeséget — sziveinkbe, Üdvözitőnk!

Add kegyelmedet, hogy a test felett — győzedelmet nyerjünk, s legyen tiszta lelkünk — várva téged, Üdvözitőnk!

Légy tehát kegyes, jőj Uram siess; — az epedő szivek, csak tőled remélnek — vigasztalást, Üdvözitőnk!

Az utolsó áldásra.

Áldd meg népedet s eljöveteled — a végső nagy napon örök éltet adjon — hiveidnek. Üdvözitőnk!

2.

Ave Maria! gratia plena.

1. „Üdvözlégy szent Szűz! teljes malaszttal!“ — Igy köszönté angyal a szép szűz Máriát, — Krisztusnak választott anyját.

2. És mondá tovább: „Úr vagyon veled, — ime fogansz fiat, a kin fogsz örülni, — menny és föld álmélkodni“.

3. „Oh angyal, ugymond, miként lehet ez? — mert szűz leány vagyok, férjet nem ismerek — bizonyságim ebben egek“.

4. „A Szentléleknek rád száll ereje; mert miként a harmat reggel száll a földre, ugy lesz az ő születése“.

5. Angyal szavának hivén a szent Szűz, — magát megalázza, szolgálónak vallja: — „Legyen ugy, mint szavad mondja.“

6. Szüzek virága, szép szűz Mária! örülj és örvendezz, mert nagy anyaságra — választattál méltóságra.

7. Engeszteld értünk könyörgéseddel — a te szent Fiadat, hogy testesülése — legyen lelkünk üdvössége.

3.

1. Oh fényességes szép hajnal! — kit igy köszöntött az angyal: — Üdvözlégy teljes malaszttal.

2. Dicsőséges szűz Mária! — Atya Istennek leánya! és Szentléleknek mátkája.

3. Tehozzád küldetett mennyből — Gábriel angyal követül — Istennek rendeléséből.

4. Hogy Fiat fogansz méhedben, — Isten-embert egy személyben, — és megmaradsz szűzességben.

5. Fiad az ég dicsősége, a bűnösök reménysége, — s a megtérők üdvössége.

6. Oh dicsőséges Szűzanya! kérünk nagy méltóságodra, — végy minket pártfogásodba.

7. Dicsőség Szentháromságnak, — dicséret szűz Máriának, — Üdvözitőnk szent anyjának.

JÉZUS SZÜLETÉSE.

Karácsoni énekek.

1.

Miseének.

A mise kezdetére.

Krisztus Jézus született . . . örvendezzünk, — neki örömeneket zengedezzünk. — Dávidnak véréből, tiszta szűz méhéből — született Krisztus nekünk.

A szűzesség lilioma kivirágzott — s megtermé a mennyei szép virágot; — a kegyes Jézuska minekünk meghozta — születvén, a váltságot.

Az angyali énekre.

Dicsőség legyen égben az Istennek! — békeség földön a jó embernek. — Zengjük angyalokkal, a hiv pásztorokkal: — Dicsőség az Istennek!

Evangéliomra.

Örök bölcseség széke lett a jászol, — melyből Isten irgalma mihozzánk szól; — a mennyei kisded üdvösséget hirdet — Istennek irgalmából.

Hiszekegyre.

Hiszszük, hogy Betlehemnek jászolában — az ut, élet és örök igazság van. — Az irgalmas Isten rejlik a kisdedben; — ezt valljuk igazságban.

Felajánlásra.

Imádással járulunk az oltárhoz, mint a kegyes Jézuska jászolához; — a hiv pásztorokkal égő buzgalommal — hű néped adományt hoz.

A kenyér- s boráldozat az ajándék, — s a jó Istent szerető tiszta szándék. — Nyerjen az kegyelmet, oh kis Jézus engedd, — hogy örök jónkra váljék.

Sanctusra.

Zengje velünk ég és föld: Szent az Isten! — Zengje tiszta örömmel: Szent Isten! — Zengjünk Jézuskánknak, kit ég és föld imádnak: — Szent, szent, szent az Úr Isten!

2.

1. Szűz Mária e világra nekünk szent Fiát hozá; — a jászolban fekszik, ki mennyet s földet alkotá. — Mely végtelen kegyelem tőled, oh Istenem! — hogy igy szeretted az embereket.

2. Az angyalok Jézus születésén áldva zengenek, — a pásztorok a mennyei fényre hozzá sietnek; — örömre ébredének minden teremtmények, — őtet imádják és magasztalják.

3. Azért mi is, halandó emberek, őtet dicsérjük, — dicsőséges születése napját vigan szenteljük; — az Atya Úr Istennek, nekünk kegyelmesnek — hálákat adjunk, szivből vigadjunk.

4. A ki hozzánk irgalmasságából szent Fiát küldé, — hogy a bűnbe esett embereket üdvözitené. — Megjelent a Megváltó világszabaditó, — kegyes királyunk édes Jézusunk.

5. Oh te kegyes asszonyunk, Mária, Istennek anyja! — e világnak te vagy Fiad által oltalmazója. — Ne felejtkezz el rólunk, oh édes gyámolunk! — te légy oltalmunk, erős pajzsunk.

Uj esztendőre.

1. Oh szép Jézus! ez uj esztendőben légy hiveidben; — oh Mária! esedezz érettünk, édes reményünk! — hogy ez uj esztendőben minden ügyeinkben — lehessünk Jézus drága kedvében.

2. Oh szép Jézus! drága szent nevedért kelj föl népedért; oh Mária; Jézus erejével tégy jót népeddel; — hogy ez uj esztendőben minden ügyeinkben — lehessünk Jézus drága kedvében.

3. Oh szép Jézus! tartsd meg hiveidet, mint tieidet; — oh Mária! Jézusnak szent anyja! országunk tornya! — Adjad, kérünk, hogy ebben az uj esztendőben — lehessünk épek testben, lélekben.

Vizkeresztre.

1. Az isteni gyermeket, ki ma kijelentetett — a három bölcsek előtt, dicsérjük és áldjuk őt. — Szép jel és szép csillag, szép napunk támadt, szép napunk támadt.

2. A zsidók őt üldözék, a bölcsek őt megtisztelék — arany-, tömjén-, mirhával, s a sziv imádásával. — Szép jel és szép csillag stb.

3. Szent hitünknek csillaga, nekünk szinte jelt ada, — hogy megjelent Királyunk, a kit epedve vártunk. — Szép jel és szép csillag stb.

4. Hit, remény és szeretet, mely tőle nyer életet, — im a hármas áldozat, mit szivünk imádva ad. — Szép jel és szép csillag stb.

5. Oh Isten-ember s Király! néped im előtted áll, — kérvén szent malasztodat, hogy áldja jóvoltodat. — Szép jel és szép csillag stb.

Jézus szent nevéről.

1. Jézus! a reád emlékezés, legédesebb örvendezés; — de birni téged, meghalad minden gyönyört az ég alatt.

2. Jézus! neved kedves nekünk, bájlóbb zengést nem éldelünk; nincs szivviditó annyira, mint Jézus, Isten egy fia.

3. Jézus kegyes mindenható! feléd eseng a bánkodó, — benned nyilik remény neki, hogy lelke üdvét nyerheti.

4. Jézus! szivünknek édene, elménk örök fénytengere, — melyből az élet áradoz, s erőt vesz, a ki lankadoz.

5. Ki téged izlel, éhezik; ki véred iszsza, szomjazik: — nem tudhat ő kivánni mást, csak benned érez ujulást.

6. Ha te mibennünk lakozol, lelkünk homálya szétoszol; — a földi jó csak semmiség annak, kiben szerelmed ég.

7. Nyelv arra szókat nem vehet, irásba tenni nem lehet; — Jézus szerelme mint gyulaszt, csak tiszta szivek érzik azt.

8. Bárhol legyek, hő kebelem Jézust óhajtat én velem; — nyugtát csak abban lelheti, ha Jézusát ölelheti.

9. Oh mily gyakorta forgatom elmémben őt mindennapon. — Jőjj el s vigasztalj engemet, hozzád csatolva lelkemet.

10. Mily éltető kivánatok, lélekhevitő lángzatok; — mily szent, s dicső egy érzelem: szeretni téged, Istenem!

11. Te bámulandó nagy király! ki a halállal megvivál: — hogy a bünösök életét, örök veszélytől mentenéd.

12. Oh Jézusunk! maradj velünk; mert nélküled nincs életünk. — Magas kegyelmed fényivel, bününk homályit üzzed el.

13. Oh Jézus! én szerelmesem, szerelmedet hagyd érzenem; — add, hogy kit e kenyér-alak, rejt most, egekben lássalak.

14. Szűz méh virága, Jézusunk! Lelkek szerelme, orvosunk; áldott legyen dicső neved, a melyre ég, föld hajt fejet.

Jézus szeretetéről.

1. Édes Jézus! én szerelmem! — Oh mely igen szeretlek. — Te vagy kincsem és mindenem, — Jézus! szivembe rejtlek. — Jőjj el, jőjj el, siess már — Jézus! téged szivem vár.

2. Édes Jézus! mivel téged — minden fölött szeretlek; — minden kincset és örömet — érted, Jézus megvetek. Jőjj el, jőjj el stb.

3. Buzgó szivvel kérlek téged, — oh Jézus, örök Felség! szeretettel s kegyelemmel — teljes igaz Istenség. — Jőjj el, jőjj el stb.

4. Minden jókat én elhagyok, — veled megyek kinokra; — nagy kinokban, fájdalmakban — veled megyek halálra. — Jőjj el, jőjj el stb.

5. Semmi inség és erősség — szerelmed nem fogyasztja; — sőt nagyobb tűz tehozzád fűz, — és szivemet gyulasztja. — Jőjj el, jőjj el stb.

6. A hol leszek, Jézus, téged — óhajtlak és kiáltlak; — boldog leszek, ha megtartlak. — Jőjj el, jőjj el stb.

7. Benned bizom, fohászkodom, — benned bizót szeressed; — Jézus! ne hagyj, velem maradj, — mennyben is éljek veled. — Jöjj el, jöjj el stb.

Óhajtás Jézushoz.

1. Hol vagy én szerelmes Jézus Krisztusom! — hol feltaláljalak, kegyes Megváltóm! — Adj világosságot, mert fényes vagy, — nálad nélkül szivem igen bágyadt.

2. Téged az én lelkem kiván keresni, — mert tenálad nélkül el kell kárhozni; — szerelmes Krisztusom! fordulj hozzám, vigasztald szivemet, tekints reám.

3. Mig fel nem találllak, keresni foglak, — mind éjjel, mind nappal sirván kiáltlak; — jelenj meg Krisztusom, szomorúnak, — és adj vigasztalást te szolgádnak.

4. Ha föl nem találllak, kegyes Krisztusom! elkárhozik lelkem, bizonnyal tudom; — oh siess hát hozzám, ne távozzál — szerelmes Krisztusom! jőjj, vigasztalj.

5. Veled az én lelkem kiván lakozni, — kivüled nem óhajt senkit szeretni; nálad nélkül éltem keserüség, veled halálom is gyönyörüség.

6. Valahová fordulsz, hiven követlek, — téged, Megváltómat szivből szeretlek; — adjad, Jézus, lelkem téged áldjon — holtom után mennyben vigadozzon.

Könyörgés Jézushoz.

1. Uram Jézus! légy velünk, mi egyetlen örömünk! nálad nélkül keserűség — itt a földön életünk. — Oh egyetlen örömünk! Uram Jézus! légy velünk.

2. Uram Jézus! tégedet — vár szivünk, s érted eped, — mert kivüled nem találhat — sehol biztos nyughelyet. — Boldog mással nem lehet, — Uram Jézus! csak veled.

3. Uram Jézus! kérve kér — a sziv, mely benned remél; — add meg neki a nyugalmat, mely minden kincscsel felér. — A sziv, mely benned remél, Uram Jézus, kérve kér.

4. Uram Jézus! adj erőt, — vigasztald a szenvedőt, — nyerjen a bűnbánó lélek — kegyelmet szined előtt. — Segitsd fel a küszködőt, — Uram Jézus! adj erőt.

5. Uram! Jézus! el ne hagyj, — ki lelkünknek üdve vagy, — főkép a végső nagy harczon — mindvégig velünk maradj. — Te, ki lelkünk üdve vagy, Uram Jézus! el ne hagyj.

Isteni szeretetről.

1. Oh édes Istenem, — én minden reményem! — csak te vagy egyedül — életem s mindenem. — Istenem! szeretlek — tőled el sem megyek, — valahova fordulsz — utánad sietek.

2. Oh édes Istenem! csak téged szeretlek, — kivüled mást soha — nem is kedvelhetek. — Istenem! szeretlek stb.

3. Kisértsen test, világ ezer mesterséggel, — égesse szivemet — csábitás tüzével. — Istenem! szeretlek stb.

4. A pokolnak kinja — nem rettent engemet: súlyos örök díja — nem sérti lelkemet. — Istenem szeretlek stb.

5. Ha elkárhoztatsz is, — én mégis szeretlek; — ha szinedtől elvetsz, — akkor is kedvellek. — Istenem! szeretlek stb.

6. Ámbár sok irigyek — reám támadjanak: — és éles nyelvekkel — ellenem álljanak. — Istenem! szeretlek stb.

7. Látogass bár engem — sok nyomorúsággal; — legyen rakva testem — sok sanyarusággal. — Istenem! szeretlek stb.

8. Azért is áldással, — Uram, magas mennyben, dicsértessél tőlünk, — mindörökké. Amen. Istenem! szeretlek stb.

Nagybőjti énekek.

1.

Miseének.

A mise kezdetére.

Buzgó szívvel ünnepeljük Krisztus szenvedéseit, — miket értünk a keresztnek szent oltárán végbevitt. — Oh Megváltónk nagy kegyelme! mely ránk bűnös emberekre — szent vérével áradott.

Az angyali énekre.

Oh nagy Isten! az ég és föld fölmagasztal tégedet: s minden a mi él azokban, áldja nagy fölségedet; — de váltságunk keresztfája legfényesebb bizonysága — irgalmas Fölségednek.

Az evangéliomra.

A szent evangéliomból tudjuk a törvényeket, — miket Jézus a világnak élő szóval hirdetett, — élő szóval és példával, szent vérével s halálával a keresztfán hirdetett.

Hiszekegyre.

Oh irgalmas Üdvözitőnk! hiszszük tanitásodat, — melynek megtartása nekünk örök boldogságot ad; — hiszszük, mert a szent keresztfa s drága véred bizonyitja, — hogy Isten s igazság vagy.

Felajánlásra.

Megujitjuk az oltáron most a szent áldozatot, — melyet Jézus a keresztfán Atyjának bemutatott; —

hogy vérének szent harmatja lelkeinknek visszaadja — az elvesztett kegyelmet.

Üdvözitőnk szenvedése fájdalminknak enyhe lett, — s keserves halála által nyert ő nekünk életet. — Oh Jézus! te vagy reményünk, vigasztalónk s üdvösségünk, — te vagy édes mindenünk.

Sanctusra.

Zengje szivünk, zengje nyelvünk: Szent vagy édes Jézusunk! mert te lettél a keresztfán a mi lelki orvosunk. — Adj kegyelmet, hogy megtérjünk, kik szent véred által élünk — testben lelki életet.

Urfelmutatás után.

Oh kegyelem nagy csodája! oh isteni szeretet! — a kenyér test, a bor vér lőn, Krisztus teste s vére lett; — az élőknek táplálása, holtaknak feltámadása, — és mennybeli jutalma.

Áldozásra.

Krisztus Jézus szenvedése, a piros vér s mély sebek — a hiveknek testi s lelki békeséget nyertenek; — add meg azt ártatlan Bárány! ki váltságunk keresztfáján — értünk áldozat lettél.

Általad a kinok utja üdvösség ösvénye lett — fájdalmid megédesitik a gyötrelmes életet. — Add Uram! hogy a keresztet, mit irgalmad ránk eresztett, — érted kedvesen vegyük.

Az utolsó áldásra.

Édes Jézus! szenvedésed áldásit add meg nekünk, — és leginkább életünknek végóráján légy velünk. — Szent kereszted győzedelme nyisson utat az egekbe — megtörő hiveidnek.

2.

1. Keresztények! sirjatok — mélyen szomorkodjatok; — keseregjen minden sziv, a ki Jézusához hiv.

2. Nincsen abban irgalom, — hozzád buzgó fájdalom, — a ki téged meg nem szán — oh Jézus! a keresztfán.

3. Szent testednek sebeit, — vérrel folyó kékjeit, — a ki látja és nem sir, — élő hittel az nem bir.

4. A kősziklák repednek — nap és hold sötétednek, — minden állat megindul, — csak a bünös nem búsul.

5. Szállj szivedbe, sirasd meg — vétkeidet, s fontold meg, — hogy az Isten Fia volt — a ki érted igy megholt.

6. Jézus! ne nézd vétkemet, — hanem a szeretetet, — hogy szenvedtél érettem, ki ellened vétettem.

7. Ne engedd, hogy káromra — örök kárhozatomra — legyen kinszenvedésed — értem ontott szent véred.

8. Véghetetlen érdemed — erősitse hitemet, — hogy remélvén kegyelmet, nyerjek örök életet.

3.

1. Ah félek, rettegek, Jézusom! mit tegyek? — midőn a fán függni, s érettem meghalni látlak tégedet; — lel-

kemben bűnömért, tusakodom, vétettem ellened, nem tagadom! — de midőn igy függve látlak kifeszitve és vérbe keverve már — szégyenlem és bánom vétkem immár.

2. Mert elárultalak, zsidóknak adtalak, — annyit rosszalkodván, annyiszor kivánván sok tilalmast. — Mezitelenséggel ruháztalak, eczettel, epével itattalak; — feszitsd meg! mondottam, hogy bűnre indultam, s nagy képmutató valék; — ellened vétettem, jóságos ég!

3. Tövises koronád bűnöm volt csúf ruhád, — bűnnel ostoroztam, kötöztem, kinoztam tagjaidat! — Barabbásnál alább becsültelek, hivságokon kapván, üldöztelek, keresztre vittelek, ott általvertelek, én feszitettelek fel! — de mint Dismás latrot, ne felejts el.

4. Kiontott vérednek, öt mély sebeidnek — nem egyéb az oka, hanem bűnöm soka, tapasztalom. — Nem vétek ezután, megmutatom életemet jobbra változtatom, — orczámat áztatom, vétkemet jajgatom, s holtomig siratom meg, — Istenem, mindenem! oh hallgass meg.

4.

1. Szerettél engemet, szeretlek tégedet, — én Jézusom! — te megváltál, értem haltál — kinokat szenvedtél, keresztfán függöttél, — én Jézusom.

2. Ha pokol nem volna s mennyország elmulna, — én Jézusom! szeretnélek, kedvelnélek, — mert te csak egyedül jó vagy mindenestül, — én Jézusom.

3. Oh mely igen bánom, és szivemből szánom, — én Jézusom! — hogy teneked, te ellened, — oly sokszor vétettem, gonoszt cselekedtem, — én Jézusom.

4. Ah kérlek engedj meg, vétkeim bocsásd meg, — én Jézusom! Eltökéltem és fölteszem, — hogy, soha nem vétek, téged meg nem sértlek, — én Jézusom!

5. Tarts meg kegyelmedben, az egy igaz hitben — én Jézusom! — reménységben, szeretetben erősits engemet, oltalmazd lelkemet, — én Jézusom!

6. Adj csendes kimulást, lelki boldogulást, — én Jézusom! — angyalokkal, szent karokkal — legyen vig lakáson, örök nyugvásom, — én Jézusom!

5.

1. A keresztfához megyek, mert máshol nem lelhetek nyugodalmat lelkemnek, — S ott talállak, oh Szűzanya! fájdalom közt bágyadozva. — Tőr veré át lelkedet.

2. Mely gyötrelem volt neked, isteni szülöttedet — látni szegény jászolban. — S midőn annyi ellenségek romlására esküvének — tőr veré át lelkedet.

3. De midőn ezek felett láttad, mennyit szenvedett, — szenvedett az ártatlan. — Láttad őt a Kalvárián két lator közt a keresztfán! — Kinodat ki mérje meg!

4. A nap elsötétedett, ennyi kínt nem nézhetett, — s borzadván rengett a föld. — Sirt, kesergett, gyászolt minden az egész nagy természetben; — de gyötrelmed nagyobb volt.

5. S ezt oh fájdalmas Anya! mind értem tűrted vala, — értem háladatlanért! — ki Fiadat megvetettem és keresztre feszitettem. — Oh én kárhozat fia!

6. Most a lelkiismeret életemnek átka lett, — Istenem! hova legyek? — Nincs lelkemnek csendes-

sége, rettent a bűn szörnyüsége; — jaj, kétségbe kell esnem.

7. Ah de fülembe hata szent Fiad e szózata: — „Im anyád, oh tanitvány!“ — Én is tanitványa voltam, mig a bűnre nem hajoltam; — ő engem is rád bizott.

8. Ne nézd meg bűnös létemet, hanem a szeretetet, — mely értem a fán vérzett. — Fájdalmaid, oh Szűzanya inditsanak bűnbánatra, — hogy kegyelmet nyerhessek.

6.

1. Könnyek árja hull szememből, ha arról elmélkedem, — mily szörnyü nagy volt a bánat s iszonyú a gyötrelem, — mely mint hét tőr jára által, Szűzanyám! szent sziveden.

2. Az első tőrt, az első kint, oh Szűz! akkor érezéd, — mikor az ősz Simeontól a jövendölést vevéd: — hogy minő sors fogja érni szived drága gyermekét.

3. Második tőr, második kin, ama futásod vala, — hogy Fiaddal Egyiptomba siettél, oh Szűzanya — megmentvén őt a boszutól, mit Heródes forrala.

4. A harmadik tőr, harmadik kin akkor érte szivedet, — mikor tőled a templomban elmaradt szent gyermeked, — mig tanitók közt leléd fel, kiért szived rettegett.

5. Negyedik tőrt, negyedik kint szivednek az okozott, — midőn Jézus a kereszttel halálra hurczoltatott, — s igy kesergő Szűzanyjával a Fiu találkozott.

6. Ötödik tőr, ötödik kin szent szivednek az vala, — midőn értünk a keresztfán szenvedett és meghala az ártatlan Bárány, Jézus, hogy mi éljünk általa.

7. Hatodik tőrt, hatodik kint szived akkor érezett — midőn Jézus a keresztről meghalva levétetett! — s büneinknek drága ára szűz öledbe tétetett.

8. Hetedik tőr, hetedik kin akkor sebzé szivedet, — mikor ő, ki annyit fáradt, s mind halálig szenvedett, — mint váltságunk áldozatja, Jézus eltemettetett.

9. Fájdalomnak, gyötrelemnek anyja, oh Szűz Mária! — sziveinket járja által fájdalmaid szent nyila; — akkor égi üdv s öröm lesz szenvedéseink dija.

Husvéti énekek.

1.

Feltámadt Krisztus e napon!
Alleluja! Hála legyen az Istennek!
Hogy az ember vigadozzon,
Alleluja! Hála legyen az Istennek!
Szörnyü halált kinszenvedett,
Váltván bűnös embereket.
Szent asszonyok koporsóhoz
Visznek kenetet Krisztushoz.
Fényes angyalt ők látának,
Vig örömet is hallának,
Félemlett asszonyemberek!
Galileába menjetek;
Tanitványoknak hirdetve:
Urunk, hogy él dicsőségben.
Megjelenék szent anyjának

Alleluja! Hála legyen az Istennek!

És kesergő Magdolnának;
Tovább megjelent Péternek
S több apostol hiveinek. —
E husvéti víg örömben
Dicsérjük Istent lelkünkben.
Dicsőség Szentháromságnak.
Adjunk hálát mi Urunknak.

Alleluja! Hála legyen az Istennek!

2.

Miseének.

A mise kezdetére.

Alleluja! Alleluja! Megváltónk feltámadott — Lelkünk régi ellensége általa megrontatott. — Ujra él a váltság fáján értünk megölt szelid Bárány. — Alleluja! Alleluja! Megváltónk feltámadott.

Az angyali énekre.

Alleluja! Alleluja! Dicsőség az Istennek! — ki mint ember feltámadván, üdve lett az embernek. — Oh dicsőség szent királya! lelkünk téged áld imádva. — Alleluja! Alleluja! Dicsőség az Istennek!

Evangéliomra.

Alleluja! Alleluja! Jézus hí üdvösségre; — egyenes ut és hű vezér égből hozott igéje. — Az ő szent feltámadása — ennek erős bizonysága. — Alleluja! Alleluja! Jézus hí üdvösségre.

Hiszekegyre.

»Dicsértessél oh Mária stb.« szerint.

Megváltónk feltámadása lett szivünk vigasztalása — és hitünknek alapja, ő az igazság napja. — Adj kegyelmet ránk az égből, ments meg a kételkedéstől; - igazság, igazság, igazság vagy, oh Isten! — tarts meg az igaz hitben.

Fölajánlásra.

1. Krisztus Jézus feltámadott: szenteljük vigan e napot. — Alleluja! Hála legyen az Istennek!

2. Az oltár szent áldozatja — legyen szivünk hódolatja. Alleluja! stb.

3. Te szerzéd azt szelid Bárány! — váltságunknak keresztfáján. — Alleluja! stb.

4. Legyen kedves áldozatunk: — s ez lesz érte főjutalmunk. Alleluja! stb.

5. Nagy irgalmad bő malasztja — szálljon e szent áldozatra. — Alleluja! stb.

6. Engedd, legyen az javunkra — lelki feltámadásunkra. - Alleluja! stb.

---

3. Más.

Alleluja! Alleluja! Istennek örök hála! — Áldozatát megujitja itt az Isten Báránya. — O emlékül magát hagyta nekünk üdvös áldozatra. — Alleluja! Alleluja! Istennek örök hála.

Sanctusra.

Alleluja! Alleluja! Szent vagy fölséges Isten! Minden lélek magasztaljon téged a földön, égben. — Oh bár angyaltisztasággal mondanók s hév buzgósággal: — Alleluja! Szent vagy fölséges Isten.

Urfelmutatás után.

»Mennynek királyné asszonya stb.« szerint.

Vétkeinknek drága ára, üdvözlégy Isten Báránya! legyen velünk békeséged, ekkor méltán zengi néped: — Alleluja! Alleluja! — Szent királyunk! itt imádunk, légy irgalmas.

Szállj be lelkünk hajlékába, mert az legfőbb boldogsága, — ha testedben részesülhet és teveled egyesülhet. — Alleluja! Alleluja! Maradj nálunk, szent királyunk! mindörökké.

Az utolsó áldásra.

Áldj meg, és ha majd kimulunk — add, hogy mint te feltámadjunk, — és zenghessük angyaliddal szent nevednek: Alleluja!

Áldozó csütörtökre.

1. A Krisztus égbe fölméne, — a mennyei dicsőségbe, — láttokra apostoloknak — kiknek angyalok szólottak.

2. Férfiak! mit csudálkoztok, — s égbe nézvén álmélkodtok? — ez amint mostan fölméne, — ugy jő majd el itéletre.

3. Fogva vivé a fogságot, — adván nekik boldogságot; — minekünk is utat szerze, — testben menvén fel egekbe.

4. Már az Urban örvendjetek, ti galileabeliek! — Ezen mi is örvendezzünk, — és Istennek énekeljünk.

5. Dicsőség legyen Atyának, — az ő égbe ment Fiának, — s vigasztaló Szentléleknek, — Háromságban egy Istennek.

Pünkösti énekek.

1.

1. Jöjj el, Szentlélek Isten! — ereszd reánk teljesen — mennyből fényességedet.

2. Jöjj el árvák gyámola! — jöjj el szivünk orvosa! oszd ki égi kincseidet.

3. Oh kegyes vigasztalónk! — testi lelki táplálónk! — érezzük bőségedet.

4. Fáradságban nyugalmunk — hévben hűvös árnyékunk, — sirásunkban örömünk.

5. Oh dicső nap! hiveid szive — minden részeit — világositsd, légy velünk.

6. Nincsen Istenen kivül — semmi jó ember körül, — mert vétkezve vétkezünk.

7. Bűnünk szennyét tisztogasd, — szárazságunk áztogasd, — gyógyitsd a sebhedteket.

8. Hajtsd meg keménységünket — hevitsd hidegségünket, téritsd a tévedteket.

9. Engedd hiv szolgáidnak, — kik csak téged óhajtnak, — hétszeres kegyelmedet.

10. Add jótétünk érdemeit, — boldogitsd éltünk végét, — add az örök életet.

Némelykor minden vershez mondatik:

Jöjj el, jöjj el. — Jöjj el, jöjj el. — Jöjj el Szentlélek Isten!

2.

Miseének.

A mise kezdetére.

Nagy az ur Isten, nagy az ő jósága: — mert ma Szentlelke hiveire szálla. — Zengjen hát minden lélek a malaszt kútfejének; — im egybegyülve itten áldunk, Szentlélek Isten,

Az angyali énekre.

Keresztség által a te szent kegyelmed — az üdvözitő társaságba felvett. Oh ezért hála néked, dicsőség és dicséret! — Szentegyházad keblében tarts meg Szentlélek Isten!

Evangéliomra.

A csalhatatlan Istennek igéje — szent sugallásod égi eredménye. — Nyugodjunk meg szavában, mint örök igazságban; — a tévedések ellen óvj meg Szentlélek Isten!

Hiszekegyre.

Az üdvözitő hitnek szent világa — magas kegyelmed legfőbb adománya. — Adj erőt, és hitünkért áldozunk

életet s vért; — malasztod lelkesitsen minket Szentlélek Isten!

Fölajánlásra.

Megszenteléd ma, kik a szent keresztnek — Megváltónk által követői lettek. — Im a mit felajánlunk, ő legyen adományunk — a bor s kenyér szinében, neked Szentlélek Isten!

Feláldozzuk még egész életünket, — hogy minden ügyben vezérelj bennünket. — Ha velünk van kegyelmed, szivünk ugy nem retteghet. — Minden szükségeinkben segits, Szentlélek Isten!

Sanctusra.

Zengjen szavunkban, zengjen sziveinkben: Szent, örökké szent, szent a nagy Ur Isten! a világ alkotója, az ember Megváltója, — imádva zengje minden: Szent a Szentlélek Isten!

Szentháromság vasárnapjára.

1. Szentháromságnak az én életemet — felajánlottam testemet s lelkemet. — Őt fogom dicsérni és dicsőiteni: — Áldással Szentháromság! örökké egy valóság!

2. Dicsőség legyen az Atyának, — a nagy mindenség hatalmas Urának. — Mind földön, mind mennyben, őt imádja minden. — Áldassál stb.

3. Áldás, dicséret a Fiu Istennek; — ki váltsága lőn a bűnös embernek. — Kiáltsuk hálával s igaz bűnbánással: — Áldassál stb.

4. Most magasztaljuk s áldjuk a Szentlelket, — kérvén, hogy öntsön szivünkbe kegyelmet. — S ezen igaz hitben maradjunk végiglen. — Áldassál stb.

Hit, remény és szeretet.

1. *Uram hiszlek és reménylek, tiszta szivből szeretlek.* — Vallom magam kereszténynek, hitelt adok én mindennek, — a mit Krisztus hitén vallnak, mert mind az Istentől vannak. — *Ezen hitben, reménységben, szeretetben erősits.*

2. *Uram! hiszlek stb.* — Te vagy az a nagy igazság, kit meg nem csal a hamisság; — Te sem csalsz meg hamissággal; azért hiszünk bátorsággal. — *Ezen hitben stb.*

3. *Uram! hiszlek stb.* — Hiszem, hogy csak egy Isten van, ámbár három személye van, — ki a jókat jutalmazza, gonoszokat ostorozza. — *Ezen hitben stb.*

4. *Uram! hiszlek stb.* — Hiszem Krisztust, Isten Fiát, e világnak Megváltóját, — ki a mennyből alászálla s embertestet vett magára. — *Ezen hitben stb.*

5. *Uram! hiszlek stb.* — Hiszem, vallom a Szentlelket, vigasztaló Istenünket, ki szivünket megszenteli s örök életre neveli. — *Ezen hitben stb.*

6. *Uram! hiszlek stb.* — Vagyon, Uram, reménységem, hogy elnyerem üdvösségem: — mert bünömet megbocsátod, ha megtérésemet látod. — *Ezen hitben stb.*

7. *Uram! hiszlek stb.* — Bizom én nagy hatalmadban, csalhatatlan jóvoltodban; — mert mit igérsz, megtarthatod, sőt valóban meg is tartod. — *Ezen hitben stb.*

8. *Uram! hiszlek stb.* — Szeretlek nagy jóságodért, véghetetlen szép voltodért; mást kivüled nem óhajtok, sem nagyobbnak nem állitok. — *Ezen hitben stb.*

9. *Uram! hiszlek stb.* — Minden felett, oh Istenem! szeretlek, te vagy mindenem. — Nem kell, hogy másnak megtessem, csak kedvedet megnyerhessem. — *Ezen hitben stb.*

10. *Uram! hiszlek stb.* — Engedd, hogy végső órámban, legyenek e szavak számban, — legyenek vésve szivembe, kisérjenek fel egekbe. *Uram! hiszlek és reménylek, tiszta szivből szeretlek.*

Urnapra.

Lauda Sion.

1. Dicsérd Sion! Megváltódat, — vezéredet, pásztorodat — vig szivvel és énekkel.

2. Dicsérd minden érzéseddel, — mert bármi nagy dicsérettel szived őt nem éri fel.

3. Mit énekünk áldva hirdet, — a kenyér, mely él és éltet, nyujtatik ma itt nekünk.

4. Mit hogy hajdan asztalánál — Jézus a végvacsoránál — nyujta nem kételkedünk.

5. Legyen zengő, legyen édes, — legyen tiszta és fenséges — lelkünk jelen öröme.

6. Az oltári nagy Szentségnek, — e nagy Szentség szerzésének — van ma fényes ünnepe.

7. Az ó husvét megszünt ebben, — az uj király uj törvényben — köt vélünk itt uj frigyet.

8. A jelképek valósultak, — a régiek felujultak, — napfény jött az éj helyett.

9. Mint a végső vacsoránál — tőn Jézus, szent parancsánál — fogva, mi is ugy teszünk.

10. A hatalmat nagy kegyétől — nyerve lelkeinknek étkül kenyeret s bort szentelünk.

11. Fő igazság ez hitünkben, hogy kenyér s bor egyetemben — testté s vérré változik.

12. Valljuk mi ezt élő hittel, — bárha elménk érzékinkkel — rajta elcsodálkozik.

13. Bár Urunknak teste s vére — más alakra, más izére, — lényegre egy mindenik.

14. Különböző alakokban, csak jelekben s nem dolgokban — ő egyenlőn rejtezik.

15. A kenyér és bor szinében, — bármely kicsiny részecskében — oszthatatlan ott lakik.

16. Vegye egy vagy több ezernyi, egyaránt fel fogja lelni, — mire lelke szomjazik.

17. Veszi őt a jó s a vétkes, — de gyümölcse ah mi kétes! — örök üdv vagy kárhozat.

18. A gonosznak leszen átka — és a jónak boldogsága — az egyenlő áldozat.

Jézus sz. szivéhez.

I.

1. Add nekem Jézus szivedet. Akarlak szeretni. Mert az én szivem kedvedet Nem képes keresni; Ha

csak veled nem egyesül, És szivedben nem részesül: Egyetlen kedvesem, Légy Jézus! jegyesem.

2. Érettem a Szüz méhében, Te testbe öltöztél; A kenyér, és bor szinében, Eledelem lettél; Hogy te veled egyesüljek, És csak téged szeresselek: Egyetlen kedvesem Jézus! én jegyesem.

3. Mily csudálatos egyesség Van itt e szentségben! Az Istenség és emberség, Mint egy élő testben! A mit látsz, az nem csupa jel; Hanem angyali eledel: A lelkeknek bére, Jézus teste s vére.

4. Szerelmes édes Jézusom! Oltáriszentségben Jelenlétedet itt vallom, Kenyér- és borszinben. Noha nem látlak, de áldlak, És a hit által imádlak: Oh lelkemnek bére, Jézus teste s vére!

5. Oh kegyelemnek tengere! Érted eped szivem. Oh angyaloknak kenyere! Téged óhajt lelkem. Oh tápláld éhes lelkemet, És enyhitsd szomju szivemet: Lelkeinknek bére, Jézus teste s vére!

6. Mennyből kilobbant égi tüz, Gyulaszd szeretetem. Tőlem minden vétket elüzz; Ne rutitsa lelkem! Szivem szivednek ajánlom; Üdvömet benned találom: Csak te légy mindenem, Jézus, én kedvesem!

Jézus szent szivéhez.

II.

1. Mély imádással köszöntlek, oh Jézus szent szive! — bánkodó bűnösöknek egyetlen reménye, — Áldj meg, őrizz, adj kegyelmet oh Jézus szent szive! — Vigyen hozzád minden lelket váltságod szent vére.

2. Hétszeres áldással árad malasztod forrása, — melyből anyaszentegyházad hiveid ellássa. — Áldj meg, őrizz stb.

3. Szivednek vérző nyilása szeretet kútfeje, — szenvedők vigasztalása, lankadók ereje. — Áldj meg, őrizz stb.

4. Ott az árvák segitsége, özvegyek oltalma, — elhagyottak menedéke, s hiv küzdők jutalma. — Áldj meg, őrizz stb.

5. Oh szelid alázatos sziv! melynek szent példája — minket oly szeretettel hiv az üdvnek utjára. — Áldj meg, őrizz stb.

6. Birj tehát minket egészen, és te légy mindenünk, — búban, örömben, veszélyben, csak hozzád sietünk. — Áldj meg, őrizz stb.

7. Te, ki meghaltál érettünk, mint ártatlan Bárány, — adj égi koronát nyernünk halálunk óráján. — Áldj meg, őrizz stb.

Énekek a bold. szűz Máriához.

1.

Miseenek.

A mise kezdetére.

Áldozzunk hiv keresztények! a kegyelem kútfejének, — hogy megadta Istenünk szűz Máriát minekünk.

Ő, a szüzesség virága, bűn nélkül jött e világra. — Üdvözlégy szűz Mária! tisztaság lilioma.

Szentlélek által tebenned vett az örök Ige testet. — Oh áldott szűz Mária! Istenségnek temploma.

Az angyali énekre.

Máriáé volt a gyermek, a kinél az égi lelkek — áldva igy énekeltek: Dicsőség az Istennek!

Jászolánál ott könyörge mély imádással szülője. — Dicséret Máriának, Megváltónk szűz Anyjának!

Evangéliomra.

A szent evangéliomban örök élet s igazság van; — élve s halva hirdette ezt a Szűz szent gyermeke.

Hogyha Jézust elvesztettük, mint a szent Szűz, úgy keressük! — és követvén Máriát, feltaláljuk szent Fiát.

Hiszekegyre.

Higyünk, — az alázatos hit nyitja meg az ég ajtóit, — ez által lett Mária az Istennek szent anyja.

Felajánlásra.

Szűzanyánk! ez áldozatunk, mit Istennek bemutatunk, — neved tiszteletére, szent Fiad szerzeménye.

Ah de bűneink Fiadnak szent szinétől visszatartnak: — Te mutasd be jó Anyánk! a mit itt feláldozánk.

Testi, lelki jólétünket, melylyel ő áld meg bennünket, — áldozd fel, oh Mária, boldogságos Szűzanya!

S a mivel irgalma büntet, testi lelki szükségünket, — kérünk fájdalmaidra, oh mutasd be, Mária!

Sanctusra.

Zengje ég, föld s benne minden: Szent, örökké szent az Isten! — mint a Szűz énekelte, mondjuk: Szent az Ur neve.

2.

Boldogasszony szeplőtelen fogantatásáról.

1. Üdvözlégy Mária, Isten szülője! — kiben nem volt soha bűnnek szeplője, — öröktől fogva választattál, — vétektől oltalmaztattál.

2. Oh Szűz! te rontád meg a kigyó fejét — megaláztad lelkünk régi ellenét; — neked nem ártott a bünnek mérge — s a gonosznak irigysége.

3. Ádám ősatyánkban mi mind vétettünk, — a tőle eredett bűnben születtünk; de te, oh Szent Szűz, kivétel valál, — mert bűn nélkül fogantatál.

4. Isten minden fölött nagy ékességet árasztott — lelkedre, megáldva téged, — Mária! teljes vagy malasztokkal, — fénylesz égi áldásokkal.

5. Az Isten Báránya téged anyjának — választa s elvevé bűnét világnak; — méltó volt, hogy e Bárány szüléje, — a bűnt soha ne ismérje.

6. Szűz anyaságodat a szent próféták — sokak örömére régen megirták; — ők bezárt kúthoz hasonlitották, — s körülvett kertnek mondották.

7. Oh szeplőtelen Szüz! könyörögj értünk, — kik bűnben születtünk, hogy ahhoz térjünk, — a ki bűn nélkül való példának — adott téged a világnak.

3.

Mária neve ünnepén.

1. Mária drága neve, lelkem édes öröme, Mária! ha megzendül fülemben, vidámság kel szivemben, Mária! A buzgó sziv, mely hozzád hiv, — téged kiván dicsérni, szereteteddel égni, Mária!

2. Buzgósággal vigadván, lelkem téged óhajtván, Mária! — gerjed tiszteletedre, Fiad szeretetére Mária! — Mert kegyelmet nem kereshet, — s nem találhat, csak annál, kinek te anyja valál, Mária!

3. Téged az Isten kedvelt, Fia anyjának rendelt, Mária! — Téged illet dicséret, angyalok, szentek felett, Mária! — Oh kegyes Szűz! mindent előzz, a mi minket rútithat s Istentől eltaszithat, Mária!

4. Tisztaság szűz virága! sziveink vidámsága, Mária! — elesteknek gyámola, bűnösöknek oltalma, Mária! — Oh Mária! Jézus Anyja! — esedezzél érettünk, légy mindenkor mellettünk, Mária!

4.

A bold. Szűz sz. olvasójáról.

1. Az Úr Jézus szent nevében, — élő hitben és reményben, — hozzád fohászkodik néped, oh Mária! — s tetőled vár segitséget, Krisztus anyja!

2. Midőn Jézus életéről, — kinjáról s dicsőségéről — buzgó szivvel elmélkedünk, oh Mária! rólad mindig emlékezünk, Krisztus Anyja!

3. Öröm Anyja! te fogadtad — őt szűz méhedbe, s hordoztad, — te szülted őt, s a templomban felajánlád, — s keresvén őt az ünnepen, ott találád.

4. Oh fájdalom Anyja! néked, — mely kin volt Fiadat nézned: — midőn őt megostorozva s koronázva — szidalmak közt felszegezték keresztfára.

5. Dicsőségnek anyjává tett — föltámadva Jézus téged, — midőn felment, elküldötte a Szentlelket, — s hogy megkoronázzon téged, mennybe felvett.

6. Öröm, kín s dicsőség Anyja! — kérd Fiadat, hogy malasztja — legyen velünk s tartson meg az igaz hitben, — örömben ugy, mint bánatban s dicsőségben.

5.

1. Asszonyunk, szűz Anyánk! üdvözlünk tégedet; — kérünk, oh meg ne vesd pártfogolt népedet.

2. Te, kiben tiszteli honunk védasszonyát, — őrizd meg s gyámolitsd a jó magyar hazát.

3. Kinek István király fejdelmi ékeit, — s ezekkel átadá egyszersmind népeit.

4. Hazánk Nagyasszonya! kérünk oh el ne hagyj; — bú- és örömnapon hü népeddel maradj.

5. Annyi csapás után ezer vészek között, — melyekkel szép hazánk halálra küzködött. . . .

6. Te voltál és te vagy legerősb védfalunk! — légy a jövőben is jó reménycsillagunk.

7. És mig e nemzet él, hálásan emleget, — s szivéből tisztelend, áldva szent nevedet.

8. Téged köszönt, ha a forró nap délen áll, — téged, ha fölkel és ha nyugovóra száll.

6.

1. Boldogasszony Anyánk! régi nagy pátrónánk! — nagy inségben lévén, igy szólit meg hazánk: — Magyarországról, romlott hazánkról ne felejtkezzél el szegény magyarokról.

2. Oh Atya Istennek kedves szép leánya — Krisztus Jézus anyja! Szentlélek mátkája! — Magyarországról stb.

3. Nyisd meg az egeket sok kiáltásunkra, — anyai palástod forditsd oltalmunkra. — Magyarországról stb.

4. Kegyes szemeiddel tekintsd meg népedet — segéljed áldásra magyar nemzetedet. — Magyarországról stb.

5. Sirnak és zokognak árváknak szivei — hazánk pusztulásán özvegyek lelkei. — Magyarországról stb.

6. Vedd el országunkról ezt a sok inséget, — mikben torkig úszunk, oh nyerj békességet. — Magyarországról stb.

7. Irtsd ki, édes Anyánk, az eretnekséget, — magyar nemzetedből a hitetlenséget. — Magyarországról stb.

8. Hogy mint Isten anyját régen tiszteltenek, — úgy minden magyarok most is dicsérjenek. — Magyarországról stb.

9. Tudod, hogy szent István örökségben hagyott, — szent László király is minket reád bizott. — Magyarországról stb.

10. Fiad ellen sokat, megvalljuk, vétettünk; — de csak imádj értünk, s hozzája megtérünk. — Magyarországról stb.

11. Jézus, Fiad előtt könyörögj érettünk, — mert ha nem cselekszed, egy lábig elveszünk. — Magyarországról stb.

12. Dicséret, dicsőség legyen az Atyának, — a te szent Fiadnak s Szentlélek mátkádnak. — Magyarországról stb.

7.

1. Egek ékessége, földnek dicsősége, magyarok asszonya s királynéja! — hozzád buzgó szivvel s köteles hűséggel járulunk, szentséges szűz Mária! — mint pátronánkhoz édes anyánkhoz — teljes reménységgel folyamodunk, s minden szükségünkben fohászkodunk.

2. Tekints kegyes szivvel és irgalmas szemmel a mi szent eleink kérelmére; — jőj örökségednek, rettegő népednek jőj, kérünk oh anyánk! védelmére. — Mig bennünk egy ér mozdul, vagy csepp vér, — téged hiven fogunk mi tisztelni, kegyes jóvoltodat emlegetni.

3. Mert belénk ontatott, szivünkbe oltatott eleink vérével szereteted, — azért fenn is marad, soha ki nem szakad igaz magyar szivből tiszteleted. — Ettől, oh szent Szűz! lángolván mint tűz, téged minden névvel kész tisztelni, s vérével hűségét pecsételni.

8.

1. Máriát dicsérni, hivek jöjjetek, — mert ő fogja kérni Fiát értetek. — Üdvözlégy Mária! mondja minden hiv. — Áldott légy Mária! nyelv mondja és szív.

2. Ha értünk Mária Fiát követi — kérését szent Fia meg nem vetheti. — Üdvözlégy Mária stb.

3. Istentől csudával neki adatott, — hogy anyaságával szűz maradhatott. — Üdvözlégy Mária stb.

4. Fogantatásában ő vétkes nem volt, sem élte folytában, sem midőn megholt. Üdvözlégy Mária stb.

5. Mint arany a tűztől felolvasztatik, — kemény sziv e szűztől meglágyittatik. — Üdvözlégy Mária stb.

6. Oh Szűz! életfája a jámboroknak, — és főpátronája hív magyaroknak. — Üdvözlégy Mária stb.

7. Te vagy segitsége minden hiveknek, — és nagy reménysége a bűnösöknek. — Üdvözlégy Mária stb.

8. Te vagy én oltalmam kisértetekben, — erős bizodalmam veszedelmekben. — Üdvözlégy Mária stb.

9. Azért is szivemben mostan vigadok, — és hozzád hivségben holtig maradok. — Üdvözlégy Mária stb.

10. Utolsó órámban segélj engemet, — az örök hazába segitsd lelkemet. — Üdvözlégy Mária stb.

9.

1. Mondj naponkint és óránkint lelkem, dicséreteket, — Máriának, szűz anyának szentelj vig ünnepeket; — tisztelettel s szeretettel szólj az Isten anyjáról.

2. Őt dicsérjed, őt tiszteljed hogy Fiánál segitsen, — kérd oltalmát, — nehogy a bűn rajtad erőt vehessen. — Mert Mária nekünk égi szent ajándékot hozott, — e királyné szűz méhében irgalom fogantatott.

3. Éva vétke tiltott étke bezárá az egeket, — s bűne által gyötrelembe ejte minden népeket. — De a

hiv s alázatos szűz, oly kegyelmet nyert vala, — hogy a megtérőknek ismét megnyilt az ég ajtaja.

4. Tiszta szűzek szűz virága! magas a te érdemed, — téged választott az Isten minden asszonyok felett. — Üdvözlégy oh Isten anyja! Szentléleknek temploma! — légy megtérésünknek utján gyarlóságunk gyámola.

5. Pártfogásod gyámolitsa kétkedő sziveinket, — és leginkább a végórán légy velünk, segits minket: — hogy Fiadnak malasztjával szent példádat követve, — oda jussunk, a hol te vagy az angyalok öröme.

10.

1. Oltalmad alá sietnek, Mária hiveid, — a benned bizó sziveknek vedd be kéréseit. Segits, őrizz, oh ne hagyj el irgalmasság Anyja! — Fiad, Jézus szent nevéért, légy néped oltalma.

2. Téged, kit az Isten Fia anyjának választott, — téged kérünk, nyerj őtőle nekünk szent malasztot. — Segits, őrizz stb.

3. Nevelje bennünk szent példád az egy igaz hitet — melyet Fiad élve s halva üdvünkre hirdetett. — Segits, őrizz stb.

4. Legyen szent hitünk gyümölcse szeretet és remény, — mely minden vészben föntartson az élet tengerén. — Segits, őrizz stb.

5. Ragyogj, oh hajnali csillag! előttünk szüntelen; — élethajónkon a zászló a szent kereszt legyen. — Segits, őrizz stb.

6. Minden testi s lelki kártól mentsen meg kérelmed, — és minden viszontagságban nyerj nekünk kegyelmet. — Segits, őrizz stb.

7. Vigasztald a szenvedőket, az árvát, özvegyet; — érezze minden sebhedt sziv anyai kegyedet. — Segits, őrizz stb.

8. S ki most átnyujtod Fiadnak szivünk kéréseit; — általad jussanak egykor őhozzá hiveid. — Segits, őrizz stb.

II.

Tengernek csillaga, Istennek szent Anyja, — mennyország ajtaja! Üdvözlégy Mária! — Kérünk hallgass meg bennünket, szent Fiadnál védd ügyünket, szűz Anyánk Mária!

2. Az angyal tőn neked égi üdvözletet. — Enyhitsd a keservet, melyet Éva szerzett. — Kérünk, hallgass meg stb.

3. A bűn igájából, gyászos homályából — mentsen ki kérelmed, nyerj nekünk kegyelmet. — Kérünk, hallgass meg stb.

4. Szent Szűz! légy jó anyánk, s ő kegyes lesz hozzánk, — ki érettünk leve szűz méhed gyermeke. — Kérünk, hallgass meg stb.

5. Szűzeknek öröme, szelidség tüköre! — szűz és szelid legyen bennünk az érzelem. — Kérünk hallgass meg stb.

6. Add, hogy tiszták legyünk, készits utat nekünk, — hogy Jézust láthassuk s örömmel áldhassuk. — Kérünk, hallgass meg stb.

7. Dicsőség Atyának és örök Fiának — Szentlélekkel együtt a Szentháromságnak. — Kérünk, hallgass meg stb.

12.

A fájdalmas Boldogasszony

Keserve.

1. Álla a keserves Anya, — keresztfánál siránkozva, — midőn függne szent Fia.

2. Kit lelkének bánatában — és siralmas fájdalmában — hegyes tőr általjárja.

3. Oh mely nagy volt rettegése, — aggodalma, s epedése, — mely gyötrelmet szenvede.

4. Sirt és szive vérzett, látván, — hogy nagy kínban a keresztfán — függ isteni gyermeke.

5. Ki az, a ki meg nem indul, — Krisztus anyján, s könye nem hull, — látván őt keseregni.

6. Ki az, a kit bú ne érne, — egy anyát, ha igy szemlélne — magzatával vérzeni.

7. Nemzetének bűne végett — látta magát a szentséget — ostorral mint szaggaták.

8. Fiát látta elhagyatva, — s midőn már lelkét kiadta, — hogy oldalát megnyiták.

9. Szeretetnek szent forrása! — oh Szűz! lelked bánkodása — add, lelkemé is legyen.

10. Add, hogy szivem érte égjen, — s szent Fiadnak gyötrelmében — lelkem mindig részt vegyen.

11. Szűzanyám! kérlek esengve, — hathatósan vésd szivembe — szent Fiadnak sebeit.

12. Közöld velem sebesitett — s az érettem megfeszitett — Jézusnak gyötrelmeit.

13. Add, hogy veled együtt sirjak — s töredelmes szivvel birjak, — mig elérem végemet.

14. A keresztnél veled álljak, — siralmidtól el ne váljak, — s ebben leljem kedvemet.

15. Szűzességnek szép virága! — tanits engem veled drága — szent Fiadon könyezni.

16. Oh tanits meg sok kinjáról — és halálos fájdalmáról — gyakran megemlékezni.

17. Hogy sebében részesüljek — szerelmétől felhevüljek — e mulandó életen.

18. És ezektől gerjedezve — legyek, oh Szűz! védelmezve — tőled az itéleten.

19. Oh szenvedő Jézus! engedd — szűz anyád oltalma mellett — életemet tölteni.

20. S midőn a test sirba mégyen, — engedj veled majd az égben — vég nélkül örvendeni. Amen.

(100 n. bucsu, IX. Pius 1876. jun. 18.)

Boldogságos sz. Józsefről.

1. Nagy szt. József, Dávid sarja,
A szent Szűznek támasza!
Mintha volnál Krisztus atyja,
Ugy szólított Mária.
Tégedet a szent családnak
Isten adott gyámolul,
Minket is végy pártfogásba
Gyöngeségünk rád szorul.

2. Mikor láttad, hogy méhébe
Fogant tiszta szűz arád:
Mert a titkot nem ismerted,
Gyötrö kétség szálla rád.
Ámde lelked' felderité
Az angyalnak egy szava.
Légy erőm te, hogyha lelkem
Kétségek közt ingana.

3. A parancsra szűz arádat
Bethlehembe elviszed,
S im' a rongyos istállóban
A Megváltó született.
Kit szegényes szalmaágyán
Őrzött, védett hő imád,
Most az égben énérettem
Kérd arádnak szent fiát.

4. Int az angyal, hogy Heródes
Üldözi a kisdedet,
S nyomban Őt és édes anyját
Egyptomba vezeted.
Bánatos volt és keserves
Számüzöttnek életed:
Oh segits, ha bánatimban
Vigaszt nálad keresek.

5. Uj intésre Egyptomból
Hazafelé utra kelsz:
A virágos Názarethben
Édes, biztos otthont lelsz.
Hol erény virága diszlik,
Jézus lakni ott szeret,
Boldog József, hogy virágos
Légyen, óvd meg szivemet.

6. Elvesztetted a kis Jézust:
Mekkora volt bánatod!
De hogy ismét megtaláltad,
Még nagyobb volt vigaszod.
Segits engem, az Ur Jézust
Hogy soha se veszszem el:
Tiszta erkölcs, tiszta lelkem
Tartsa Őt hozzám közel.

7. Jézus, Mária szent körében.
Folytak élted napjai;
Karjaik közt szüntek is meg
Szived dobbanásai.
Ur Jézussal s Máriával
Állj hozzám mint pártfogó,
Mikor éltem végső napján
Elhiv az örök Biró.

8. Boldog József, Isten őre!
Im hozzád imádkozom;
Add meg azt, mit hő fohászszal
Tőled kért a bizalom.
Lelkem tul a más világon
Hadd lakozzék teveled,
Élve a menny örömében
Édes örök életet.
Amen.

Szent Péter és Pál ünnepén.

1. Szent Péter és Pál nevének mondjunk áldást keresztények! — Téged áldunk, oh nagy Isten! apostolid értelmében.

2. Ők az első hitbajnokok — s legfényesebb csillagzatok; — hitök erős oszlopára — épült Jézus szentegyháza.

3. Az üdvösség szent forrását — Jézus égi tanitását — ők hirdették a világnak — s érette vért is ontának.

4. A hatalom szent kulcsait, — melyekkel az ég ajtait — felnyithassák lelkeinknek, — Megváltónktól ők nyerték meg.

5. És öröklő igéretet — a Megváltó nekiek tett, — hogy anyaszentegyházával — lesz ő a Szentlélek által.

6. Oh légy velünk s adj kegyelmet, — követnünk a szent életet, — mely által az apostolok nagy érdeme mennyben ragyog.

7. Jézus! szentegyházunk feje — tekints örök érdemedre, hogy szenteid könyörgése lelkünket hozzád segitse.

8. Dicsőség legyen Atyának, — az ő egyszülött Fiának, — s vigasztaló Szentléleknek — Háromságban egy Istennek.

Sz. István királyról.

1. Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga! ki voltál valaha országunk istápja!

2. Hol vagy, István király! téged magyar kiván, — gyászos öltezetben, teelőtted sirván.

3. Rólad emlékezvén, csordulnak könnyei, — búval harmatoznak szomoru szemei.

4. Lankadnak szüntelen vitézlő karjai, — nem szünnek iszonyú sirástól szemei.

5. Virágos kert vala hires Pannonia, — mely kertet öntözte hiven Szűz Mária.

6. Katholika hitnek bő volt szép virága. — Behomályosodott örvendetes napja.

7. Előtted könyörgünk bús magyar fiaid, — hozzád fohászkodunk árva maradékid.

8. Tekints, István király! szomorú hazádra, — forditsd szemeidet régi országodra.

9. Reménységünk vagyon benned s Máriában — mint magyar hazánknak hiv királynéjában.

10. Még éltedben minket ennek ajánlottál, — és szent koronával együtt feláldoztál.

Sz. László királyról.

1. Zengd, magyar nemzetünk, szent László szentségét, — kiben áldja lelkünk Isten ő felségét. — Áldjuk e nagy királyt, ki bár tőlünk elvált: — de az égből néz reánk, ha hozzá kiált hazánk.

2. Fejedelemsége csupa irgalmasság, — minden vitézsége keresztény jámborság. — Igy ellen fortélyát s szélyelhányt aranyát, — szemét égre forditva, kövekké változtatta.

3. A szirt forrásokat önt ki italára, — erdő szarvasokat küld népe számára: — nem hagyja el az ég, mert élő reménység — volt szent László szivében, s mint benne, ugy népében.

4. Ilyen szent életét szent halál követte, — s midőn testét népe Várad felé vitte: — alvók oldalától szekere magától — elsietett előre a rendelt temetőre.

5. Dicső fejedelmünk! ki oly nagy csudákkal — ragyogsz, add, hogy szivünk égjen oly szikrákkal, — melyek gerjeszszenek, s hozzád emeljenek — menynyei koronára, az örök boldogságra.

6. Add, Nagyasszonyunkat, Máriát szeressük, — s ebben, szent királyunk, példádat kövessük. — Ha te s e Nagyanyánk gondjában lesz hazánk, — ki boldogabb nálunknál, ki lehet országunknál?

Szent Imre herczegről.

1. Tündöklő csillaga magyar nemzetnek! ártatlan virága tiszta életnek! — Szentül neveltettél, nekünk példa lettél, szűz szent Imre! az ártatlanságnak, magyar ifjuságnak — te vagy szószólója s pártfogója.

2. Szent imádságodban meghallgattattál, fohászkodásodban vigasztaltattál! — mennyből intve lettél s oly tanácsot vettél, szűz szent Imre! — hogy ha szűzességben élsz lelki épségben: — ugy tetszel Istennek s mindeneknek.

3. Meg is őriztettél ép tisztaságban, — mint angyal fénylettél ártatlanságban; — lelki szépséged nagy, Istennél kedves vagy, szűz szent Imre! a Bárányt kiséred, Ur Jézust dicséred — mennyben uj énekkel a szűzekkel.

4. Nyerjen az Istentől buzgó kérésed tiszta szándékunkhoz hű segitséget — nyerjen tisztaságod kegyes pártfogásod, szűz szent Imre! — hogy kik most dicsérünk, mind Istennek éljünk, — s mennyben őt láthassuk és áldhassuk.

A pápáért.

1. Hol szent Péter sirba téve, és Rómának dobog szive, — ezrek ajkán ezer nyelven hő ima zeng édesdeden: Tartsd meg Isten! szent Atyánkat, Krisztusnak helytartóját.

2. Aranyfedél, márványfalak s a Vatikán viszhangzanak, — s a hét halom tág körében megharsanva körülröppen: — Tartsd meg Isten! stb.

3. Uj erőre kap e szózat, bejárva a szent sirokat; — zúgva vonul hegyen, sikon, áttör zajló hullámokon: — Tartsd meg Isten! stb.

4. A forró dél, rideg éjszak, ez imában egyesül csak; — s kivált honunk édes nyelvén, zeng igazán, zeng őszintén: — Tartsd meg Isten! stb.

5. Mint villanynyal egy percz alatt messze szárnyal a gondolat: szintugy röpül ajkról-ajkra, várak-, puszták- és falvakra: — Tartsd meg Isten! stb.

6. Eljut szentek fénykörébe, s leszáll ismét sziveinkbe, — mint a fölszállt páranedvek, szomjas földre visszaesnek. — Tartsd meg Isten! stb.

Az uralkodó fejedelemért.

Ez nagy szentség valóban stb.

1. Tartsd meg Isten! a királyt; néped hozzád igy kiált; — távoztass el tőle minden testi, lelki kárt.

2. Áraszd rá kegyelmedet, — hogy te szent törvényedet — teljesitve, kormányozza e hiv nemzetet.

3. Bölcseséggel áldd meg őt, — hogy járjon szined előtt, — s igaz ügye védelmére adj mindig erőt.

4. Karját s kardját szenteld meg, — hogy rábizott népednek — megszerezze szent áldását békeségednek.

5. Az igazság s szeretet — lengjen kormánya felett, — hogy igy méltán képviselje szent Fölségedet.

6. Minden rosszat, de kivált — távoztasd a pártviszályt. — Isten! tartsd meg az országot, tartsd meg a királyt.

A főpásztor elfogadására.

1. Isten hozta hiv nyájához a főpásztort és atyát, — kinek lelkünk kormányzását az Ur Jézus adta át, — hogy általa szent kegyelme árasztassék a hivekre, — ugy a mint ő egyházában mindörökre rendelte.

2. Jézus! te vagy szegletkő, mely fölött az oszlopok — apostoli egyházadban a fölszentelt főpapok. — Adj erőt főpásztorunknak, hogy a viszontagságoknak — minden harczát megállhassa, javára egyházunknak.

3. Apostolid tőled nyerték szent hatalmok kulcsait, — hogy megnyissák hiveidnek az üdv kutforrásait. — Add, hogy méltán részt vehessen lelkünk azon kegyelemben, — melyet most ránk főpásztorunk áraszt a szentségekben.

4. Égből hozott tanitásod őrzését apostolid — vették által szent kezedből, hogy maradjon ép a hit. — Add, hogy azon szent igéket, miket lelki atyánk

hirdet, — ugy vegyük, mint Istentől jött csalhatatlan beszédet.

5. Jézus! ki legfőbb pásztora vagy örök egyházadnak, — áraszd reánk hiveidre bőségét irgalmadnak: — hogy atyánkkal, ki nevedben jött most hozzánk, majd egekben — áldjuk egykor szent nevedet égi dicsőségedben.

Bűnbánati ének.

1. Könyörülj Istenem! én bünös lelkemen, — szánakodjál immár szomoru szivemen, — haragodnak mennykövét, éles, hegyes tőrét — vedd vissza vétkeim büntető eszközét.

2. Továbbá mosogasd büntől én szivemet, — kegyes kézzel gyógyitsd sebektől lelkemet; — bűneimet megvallom, nyilván tapasztalom, mik miatt nem lehet semmi vigasságom.

3. Vétkeim lelkemet, mint a kigyók marják — szüntelen szellemet ássák és furdalják. — Hova fussak szinedtől, fegyveres kezedtől? — utánam fegyverid futnak s hegyes tőrid.

4. Egyedül csak neked, Istenem vétettem, — te szent szined előtt gonoszt cselekedtem. — Oh kegyelmes Ur Isten! mi hasznod estemen? — irgalmazz, könyörülj én bűnös lelkemen.

5. Ha érdemem szerint akarsz sanyargatni, — számtalan bűnömnek jutalmát megadni: — el kell veszni fejemnek, kárhozni lelkemnek, — mert több sokasága fövénynél bűnömnek.

6. Még anyám méhében a halál tőrébe — estem és vettettem ördög tömlöczébe. — Oh kemény nyomoruság! pokolbeli rabság! — mint fojt, mint szorongat ördögi csalárdság.

7. Tisztogasd lelkemet, Uram izsópoddal, mosogasd szivemet irgalmasságoddal. — Forditsd reám szemedet, mutasd kegyelmedet, — nyujtsd hozzám kezedet, szent segedelmedet.

8. El ne vess engemet isteni szinedtől; — meg ne foszsz, könyörgök, a te Szentlelkedtől. — Tiszta uj szivet bennem teremts én Istenem! — Tovább fenn ne tartsad haragod ellenem.

9. Szabadits ki immár a halál torkából, — ments ki bűneimnek kemény rabságából; — hogy csak neked élhessek, hozzád siethessek, — téged magasztalván, benned örvendhessek.

Inséges időkben.

»Lelkünk üdvössége stb.« szerint.

1. Hatalmas Ur Isten! tekintsd az inséget, — melytől, irgalmadat kérve sir fel néped. — Vedd el rólunk haragodat, szüntesd meg a csapásokat, — add ránk áldásodat.

2. Ne nézd a hálátlan emberek sok vétkét, — hanem irgalmadnak véghetetlenségét. — Vedd el rólunk stb.

Esőért.

3. Adj alkalmas esőt száraz földeinkre, — kegyelmed harmatját add kősziveinkre. — Vedd el rólunk stb.

Tiszta időért.

3. Szüntesd meg a vizek kártevő nagy árját, — s a tiszta időnek add meg vidámságát. — Vedd el rólunk stb.

Éhség drágaság idején.

3. Ki minden állatot ellátsz eledellel, — az éhség, drágaság nagy inségét vedd el. — Vedd el rólunk stb.

Marhavész idején.

3. Mit jóságod nekünk segitségül adott, — ne hagyd elhullni az oktalan állatot. — Vedd el rólunk stb.

Háboru idején.

3. Hazánktól forditsd el a háboru átkát, — add meg a békeség állandó áldását. — Vedd el rólunk stb.

Mirigyes betegség ellen.

3. Távoztasd tőlünk el a járványt, mirigyet, — és adj mindnyájunknak erőt s egészséget. — Vedd el rólunk stb.

A hirtelen halál meg ne lepjen minket, — időt megtérésre adjon kegyességed. Vedd el rólunk stb.

* * *

4. Kezedben van sorsunk, életünk s mindenünk, — azért bizalommal csak hozzád sietünk. — Vedd el rólunk stb.

5. Te sujtogatsz minket, de gyógyulást is adsz — s a benned bizóktól soha el nem maradsz. — Vedd el rólunk stb.

6. Azért jövünk hozzád, mint legjobb atyánkhoz, — tudván, hogy bizalmunk ránk mindig áldást hoz. — Vedd el rólunk stb.

7. Csapásaidban is látjuk jóságodat, — megtérésre hivó atyai jobbodat. — Vedd el rólunk stb.

8. Erős szándékunk van szeretni tégedet, — s szeretvén kerülni fogjuk a vétkeket. — Vedd el rólunk stb.

9. Oh könyörülj tehát jelen inségünkön, — hogy vig szivvel áldjunk most és mindörökön. Vedd el rólunk stb.

Halotti énekek.

1.

Miseének.

A mise kezdetére.

Áldozatot hoz neked a testvéri szeretet, — oh Isten, hogy irgalommal nézd a megholt hiveket. — Elküldvén angyalodat, szüntesd meg nagy kinjokat.

Evangéliomra.

Oh Jézus! ki könnyeket hullattál Lázár felett, — kit föltámasztott a sirból isteni szereteted; — szánd meg, kikért tégedet most kérünk, a lelkeket.

Felajánlásra.

A szentséges áldozat, mit most szolgád bemutat, — engesztelje meg, Oh Isten! örök igazságodat. — Add, hogy üdvöt nyerjenek, kik benned reménylenek.

A gyarlóság nem tehet irgalmadra érdemet! — vedd hát Krisztus áldozatját, Uram! érdemünk helyett. — Oh könyörülj Istenem! a szenvedő lelkeken.

Sanctusra.

Szent vagy, édes Istenünk! engedd buzgón zengenünk, — egyesüljön az ég és föld hálájával énekünk. — Zengjék: Szent vagy Istenünk! az elhunytak is velünk.

Ur felmutatás után.

Oh égből szállott kenyér! oh ártatlan drága vér! — Isten irgalmának titka, melyet elménk föl nem ér. — Szenvedők enyhülete s elhunyt hivek élete.

Áldozásra.

Oh dicső békekirály! ki halállal megvivál, — epedve állunk irgalmad bőséges forrásinál, — mik sebedből omlanak, hogy enyhülést adjanak.

Tekintsd szenvedésedet és a megholt hiveket — mentsd ki a tisztitó helyről, nyisd meg nekik az eget. — Szent szinedtől el ne vesd, kikért szivünk kérve esd.

Az utolsó evangéliomra.

Oh isteni irgalom! légy váltság, légy nyugalom — a még szenvedő lelkeknek, s légy mennyei juta-

lom, — hogy lássák szent szinedet, s áldják istenségedet.

2.

Dies irae.

1. Napja Isten haragjának — végét veti a világnak, — ez szavok a profétáknak.

2. A sziv tele rettegéssel — lesz a biró jövetével, — hol kezdődik a számvétel.

3. A trombitaszó egyszerre — lehat minden sirfenékre, — s kit-kit hí itélőszékre.

4. Bámul természet és halál, hogy a földpor emberré vál, — és a Biró elébe áll.

5. Az irott könyv megnyittatik, — melyben minden foglaltatik, — valami megbiráltatik.

6. Ha a biró ül ragyogva, — semmi sem marad titkolva, — minden meg leszen boszulva.

7. Akkor, szegény én mit tegyek? — oltalmamra kiket vegyek? hol a szentek is remegnek.

8. Ég, föld hatalmas Fölsége! — világ ingyen üdvössége, — üdvözits, malaszt mélysége.

3.

1. Hozzád sir föl esdeklésünk, — élők s holtak Istene! — tőled kér világosságot, — oh örök fény tengere!

2. Tőled kér vigasztaló fényt, — mely a kutfőhöz vezet, — mely tehozzád elvezesse a megtisztult lelkeket.

3. Mossa őket hófehérré — a megváltó vérpatak, — melynek árja üdvözitve — a keresztfáról fakad.

4. Irgalmat kiált a szent vér, — mely miértünk ontatott; — add, hogy azt megnyerje minden — nevedben elhunyt halott.

5. Kiknek földi küzdelemhez, oh Atyánk! erőt adál, — adj irgalmat s győzedelmet — hol többé nincsen halál.

6. Kiket jóságod teremtett, — s megváltott, szereteted, — nagy irgalmad üdvözitse — a kimult hiv lelkeket.

A temetőből visszainduláskor.

ÉNEK.

1. Élőknek s holtaknak Ura! kegyes Atyánk!
A megholt hivekért kérünk, figyelj reánk.
Adj nekik irgalmat s örök nyugodalmat.
Kinjaikat enyhitse Krisztus kinszenvedése.

2. Örök boldogságra te alkottad őket:
Ne hagyd elkárhozni a benned hivőket.
Adj nekik irgalmat s örök nyugodalmat.
Kinjaikat enyhitse Krisztus kinszenvedése.

3. Őket is megváltá a kereszt oltárán,
Vérével szent Fiad az ártatlan Bárány.
Adj nekik stb.

4. Kegyelmét rájok is ontá a Szentlélek,
S igy szentegyházadnak tagjai levének.
Adj nekik stb.

5. Oh ne nézd, jó Atyánk! éltök gyarlóságát,
S előttök ne zárd el mennyeknek országát.
Adj nekik stb.

6. Kegyelmet az ember csak nevedben bizva
Vár tőled, ki előtt a napfény sem tiszta.
Adj nekik stb.

7. Szent neved nekünk is egyetlen reményünk:
A megholt hivekért szent nevedben kérünk.
Adj nekik stb.

8. Kérünk hatalmadra, melylyel teremtettél,
S nekünk lelket adván, képmásoddá tettél.
Adj nekik stb.

9. Irgalmadra kérünk, melylyel megbocsátád
Első szülőinknek háladatlanságát.
Adj nekik stb.

10. S azon jóságodért, melynek nincs határa,
Hogy fiadat küldéd világ váltságára.
Adj nekik stb.

11. Kérünk szent Fiadnak megtestesültére,
Sok fáradságára és szenvedésére.
Adj nekik stb.

12. Halálára kérünk, mely által megtöré
A poklot s a halál fullánkját elvevé,
Adj nekik stb.

13. Kérünk arra, midőn lelke alászállott,
A megholt atyákhoz vivén a váltságot.
Adj nekik stb,

14. Kérünk dicsőséges feltámadására,
Feltámadásunknak biztos zálogára.
Adj nekik stb.

15. Szent Fiadra kérünk, ki ül jobbod felett,
S nálad élők s holtak közbenjárója lett,
Adj nekik stb.

16. Kérünk az itélet rettentő napjára,
Mikor Fiad eljő, mint világ Birája.
Adj nekik stb.

17. Kemény itéletre, Uram, ne szállj velek,
Irgalmadban biznak, hogy üdvözüljenek.
Adj nekik stb.

18. Tekints szent Fiadnak örök érdemére,
S az ő szűz anyjának esedezésére.
Adj nekik stb.

19. Tekintsd könyörgését a boldog szenteknek,
Kik nagy irgalmadból veled örvendeznek.
Adj nekik stb,

Koporsóval tartott rekviem végén.

Non intres in judicium.

Ne szállj Uram! itéletre szolgáiddal; mert egy ember sem igazul meg előtted, ha csak te nem adsz neki teljes bűnbocsánatot. Kérünk azért, ne terhelje őket a te birói itéleted, kiket a keresztény hivek könyörgése ajánl neked, hanem malasztod segitségével legyenek méltók kikerülni a bosszuállás itéletét, kik,

midőn éltek, a Szentháromság jelével voltak fölékesitve. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Libera.

1. Ments meg engem, Uram! az örök haláltól,
Ama rettenetes napon minden bajtól;
Midőn az ég és föld meg fognak indulni,
S eljösz a világot lángokban itélni.

2. Reszket minden tagom, borzadok és félek,
Földi pályát végzett szegény bűnös lélek;
Félek a naptól, mely vizsgálni fog s dúlni,
Midőn az ég és föld meg fognak indulni.

3. Haragnak napja az, inség s veszély napja,
Nagy nap, mely a bünöst gyötrelemnek adja.
Midőn te, ki mindig éltél és fogsz élni,
Eljösz a világot lángokban itélni.

4. Oh adj Uram! örök nyugodalmat nekik,
S örök világosság fényeskedjék nekik,
Hogy trónusod körül udvarolhassanak,
S téged boldogitót örökké áldjanak.

Ments meg engem, Uram! stb az 1-ső vers végig.

V. Uram! irgalmazz nekünk.

F. Krisztus! kegyelmezz nekünk. Uram irgalmazz nekünk. Mi Atyánk stb.

V. A pokol kapujától.

F. Szabaditsd meg az ő lelköket.

V. Nyugodjanak békeségben.

F. Amen.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésünket.
F. És a mi kiáltásunk jusson elődbe.

Könyörögjünk.

Minden hiveknek teremtő és megváltó Istene! a te szolgáid és szolgálóid lelkeinek bocsásd meg minden vétkeiket, hogy a mely engedelmet mindenkor óhajtának, azt ájtatos könyörgések által megnyerhessék. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

V. Adj Uram! örökkévaló nyugalmat nekik.
F. És az elenyészhetetlen világosság fényeskedjék nekik.
V. Nyugodjanak békességben.
F. Amen.
V. A kimult hivek lelkei Isten irgalmasságából békeségben nyugodjanak.
F. Amen.

Sz. olvasó a halottakért.

Kezdődik a „Hiszek egy Isten"-nel; továbbá minden apróbb olvasó-szemre az „Üdvözlégy Mária" helyett ez mondatik:

Adj Uram! örök nyugodalmat a megholt hiveknek.
És az elenyészhetetlen világosság fényeskedjék nekik.

A nagyobb olvasó-szemekre pedig a „Mi Atyánk!" helyett a fönnebbi könyörgés:

Minden hiveknek Teremtő és Megváltó Istene! stb.

A tisztitó helyen levő lelkek érdekében.

Ha valaki meghal, testét eltemetjük, lelke pedig vagy a mennybe, vagy a pokolba vagy a tisztitóhelyre megy. A mely lélek a mennyekben van, nem szorul segitségre; a mely a pokolban van azon nem lehet segiteni; azt a lelket pedig, aki a tisztitó helyen van, segithetjük jó cselekedetek által, főleg a sz. misének érte való felajánlása által. Miután pedig különös isteni kijelentés nélkül tudni nem lehet, elhalt fölnőtt embernek a lelke hová ment, ne szünjünk, érte, főleg elhunyt szüleink, jótevőink, rokonaink és azok lelkeiért jót tenni, kikről külön senki meg nem emlékezik. A mely lelket igy megvigasztalnak, az nem lesz háladatlan, ha kiszabadulva Isten szine látásához eljut. Szép szokás, el-ellátogatni a temetőbe és a sirok fölött imádkozni. Még szebb, naponkint is sz. misét hallgatni e czélra (t. i. ha ezt valaki teheti.) Gondold meg, te is talán nem sokára meghalsz; fölötted is mond itéletet az az örök Biró: gondoskodjál tehát ideje korán lelkedről, jól cselekedvén tehetséged szerint.

Tartalomjegyzék.

ELSŐ RÉSZ.

	Lap
Mint kelljen a Miatyánkot értelmesen mondani	3
Miatyánk	4
Üdvözlégy Mária	23
Hiszek egy Istenben	26
A Niceabeli gyülekezet hitvallása	26
Szent Athanáz hitvallása	26
A trient-vatikáni hitvallás	30
Elmélkedés. Mily nagy isteni kegyelem, a róm. kath. anyaszentegyházban élni és meghalni	33
Fohász	36
Imádság a hit föntartásáért	37
Imádság az anyaszentegyház egységeért	38
Elmélkedés a jó cselekedetek szükségességéről	39
Fohász	40
XI. Kelemen pápa könyörgése minden jó erkölcsökért	41
A töredelmességnek mindennapi gyakorlásáról	42
Imádság	44
A sz. kereszt jeléről	45
A szentelt vizről	51

MÁSODIK RÉSZ.

Reggeli s estvéli könyörgések.

Reggeli imádságok	57
Imafohászok a B. Szüzhöz	64
Imafohászok a sz. családhoz	64

Lap

Könyörgés az őrző-angyal segitségeért 65
Az őrző-angyalhoz 65
Szent Ágoston hálaadása az őrző-angyalnak gondviseléseért 66
Estvéli hálaadás 68
A keresztény embernek magával való számvetése . . 73
Imádság a haldoklókért 76

HARMADIK RÉSZ.

Isteni jótéteményért hálaadások.

Az Istennek felségéről 78
A teremtésért és táplálásért hálaadás 80
A megváltásért hálaadás 83
A megszentelésért hálaadás 86
A keresztségben tett fogadás megujitása 89
Sz. Ambrus és Ágoston hálaadása 92

NEGYEDIK RÉSZ.

A prédikáczióhoz és sz. áldozathoz tartozó imádságok. A misének czeremóniáiról, és papi öltözetekről.

Mikor ünnepnap templomba megyünk 95
Imádságban való ajtatosságért 96
Imádságunk, s egyéb dolgunk kezdetén 96
Prédikáczió előtt 97
Prédikáczió után: Hit, remény és szeretet gyakorlása 99
Imádság prédikáczió után 101
A sz. mise előtt 103
A mise kezdetén 104
Az angyali ének és a többi könyörgések idején . . . 105
Az epistola olvasásakor 106
Az evangeliomkor 107
Az offertoriomkor 108
Mikor a pap kifordul 110
»Sanctus-«kor 110
Hogy az áldozat gyümölcsös legyen 111
Urfölmutatáskor 111

Lap

A kehely felmutatásakor 113
Urfölmutatás után 114
Mikor a pap mellét veri 115
Mikor a pap az Urat magához veszi. . . 116
Könyörgés az áldozat után 118
A sz. misének czeremoniáiról 119
A sz. mise, mint azt a pap mondja 125

ÖTÖDIK RÉSZ.

Az olvasóról és háromszori csenditésről 145
A reggeli, déli s estvéli csenditéskor. 152

HATODIK RÉSZ.

Lelki javainkért könyörgések.

Az igaz hitért. 155
A reménységért 157
A kétségbeesés ellen 158
Isteni félelemért 160
A szeretetért 162
Háboruságainknak és nyavalyáinknak csendességgel szenvedéseért 164
Az engedelmességért 166
Az alázatosságért 167
A lelki szelidségről 168
A jóban mindvégig megmaradásért 169
Ördög ellen való győzedelemért 170
Testi kisértetek ellen 171
A tiszta lélekért 171
A világ kisértetei ellen 172
A hét főbűn legyőzhetéseért 174
A kevélység ellen 174
A fösvénység ellen 174
A torkosság ellen 175
A fajtalanság ellen 175
Az irigység ellen. 176
A haragtartas ellen 176
A jóra való restségnek legyőzéseért 177
Betegségben való könyörgések. Rövid intés . . . 178

Lap

Bününk bocsánatáért 180
A halál félelme ellen 181
Az örök boldogságnak kivánsága 182
A betegségnek békeséggel való szenvedéseért 184
Istenes halálért 186
Halálra itélt embernek könyörgése 187
Sz. Brigittának igaz penitenczia-tartásért és boldog kimulásért, XV. ajtatos imádságai 189
Ezeknek befejezése 196
Könyörgés 197
Krisztus kinszenvedésének emlékezetéről imádságok . . . 197
Bucsuimádság a megfeszitett Jézushoz 203

HETEDIK RÉSZ.
Közönséges jókért könyörgések.

Mikor hadakkal ostoroztatunk, könyörgések 205
Az ó-szövetségbeli hivek könyörgései 211
Más könyörgés 215
Utikai Viktor könyörgése 216
A tévelygések kigyomlálásáért könyörgések 218
Az anyaszentegyházért 221
Lelki-pásztorainkért 222
Fejedelmekért és tisztviselőkért 223
Döghalál távoztatásért 225
A föld gyümölcseért 226
Esőért 227
Az égi háboruk ellen 227
A bünösök megtéréseért 227
VIII. Orbán pápa imádsága 228
Imádság Uj év napján 230
Más imádság uj év napján 231
Viszkereszt ünnepén 232
Hálaadás az esztendő végén: Ének, Litánia, Számvétel . 234

NYOLCZADIK RÉSZ.
Bizonyos személyekért imádságok.

Szüleinkért 239
Jámbor házasok egymásért 240

Lap

Szülék magzatjaikért 241
Magtalanok imádsága 242
Özvegyek- és árváknak könyörgése . 243
Nehézkesek könyörgése 244
A rabokért 245
Betegekért 246
Keseredettekért 247
Ellenségeinkért 248
Utonjárók könyörgése 249
Krisztusban elnyugodott atyánkfiaiért 250
Társulat elhunyt tagjaiért 252

KILENCZEDIK RÉSZ.

A gyónáshoz és Ur vacsorájához készitő könyörgések.

Intés. A gyónáshoz mint kelljen készülnünk 253
Intés a gyakran gyónásra 254
Imádság, mikor gyónáshoz készülünk, könyörgések . . . 258
Az ó-szövetségbeli penitenciatartók könyörgései 274
A) Kisebb lelki számvétel 276
B) Nagyobb lelki számvétel 277
Öt közönséges orvosság minden rendbeli vétkek ellen . . 289
A gyónáshoz készült ember imádságai 290
Gyónás utáni imádságok 293
Ur vacsorája előtt való imádságok 303
Az oltár előtt való imádság, mikor hozzánk akarjuk az Urat venni 310
Az Ur vétele utáni imádságok 312
A B. Szűzhöz 322
Az egyházi bucsuról. Intés 323
Imádságok teljes bucsu elnyeréseért 324
Lelki áldozás 327
Imádság 328
Fohászok 330
Imádság 330

TIZEDIK RÉSZ.

Az anyaszentegyháznak különféle imádságai.

Sz. Dávid hét penitenczia-tartó zsoltárai 333
Az anyaszentegyház litániáiról 344

Lap

Mindenszentek litániája 346
Könyörgés minden szükségesért. 356
A megdicsőült szentek segitségeért könyörgések . 357
Az angyalok segitségeért 359
Az apostolok napján 360
A mártirok napján 360
Konfesszorok napján. 361
A szűzek napján 362
Litánia Jézus nevéről 364
Egyéb könyörgések 367
Szent Bernárd könyörgése 369
Litánia az Oltári-szentségről 370
Az áldott Jézushoz imádság. 374
Az Oltári-szentség látogatása. Intés 374
Könyörgés az Oltári-szentség előtt 375
Imafohász 376
Engesztelő imádság az Oltári-szentségben levő megsértett Jézushoz 376
Litánia Jézus sz. szivéről 381
Engesztelő ima Jézus sz. Szivéhez. 384
Bucsuimák Jézus sz. Szivéhez 386
Imádság az Ur Jézus sz. Szivéhez a hazáért 388
Boldog-Asszonyról litánia 388
Boldog-Asszony antifónái 392
Alma Redemptoris, (Megváltónk szentséges anyja.) . . . 392
Ave Regina, (Mennyországnak Királynéja.) 393
Regina coeli, (Mennyek Királyné Asszonya) 394
Salve Regina (Menyországnak királynéja) 395
Egyéb könyörgések a B. Szűz Máriához 396
Hathatós könyörgések a B. Szűz Máriához 398
Ave Maris stela, (Tengernek fényes csillaga) 401
Memorare, az az Emlékezzél 402
A B. Szűz Mária szeplőtelen fogantatásáról kisebb zsolozsma 402
Litánia Szűz Mária szeplőtelen fogantatásáról 411
Hétfájdalmu sz. Mária ünnepén. 414
A hét táblás fájdalmas olvasó 415
Ima a B. Szűz Máriához, Magyarország Védőasszonyához . 415
A Sz. István-társulat imádságai a B. Szűzhöz, mint a társulat Védőszentjéhez 418

Lap

Rövid imádság ugyanazon czélra 420
A lurdi Boldogasszony 422
Litánia a szeplőtelenül fogantatott lurdi B. asszony tiszteletére 423
A lurdi »Emlékezzél« 425
Boldogasszony hét ünnepére való imádság 426
Sz. József tiszteletéről 427
Sz. Józsefnél kérjünk pártfogást 428
Imádság sz. Józsefhez a tisztaság erényeért 429
Emlékezzél sz. József 429
Imafohász 430
Imádság sz. Józsefhez 430
Imádság keresztény családok számára 433
Imádság a sz. család képe előtt 434
Litánia a betegekért és keseredettekért 435
Hit, remény és szeretet bővebb formája 442
A szent keresztnek utja. Intés 452
Sz. keresztuti ájtatosság 453
Litánia Krisztus kinszenvedéséről 469
Sz. Irás intései 473
Az egyházi pásztorokhoz 473
A keresztény hivekhez 473
A fejedelmekhez és urakhoz 474
A birákhoz és hivatalnokokhoz 474
Az alattvalókhoz 474
A házas férfiakhoz 475
A házas asszonyokhoz 476
A szülékhez. A fiakhoz. Az urakhoz 476
A szolgákhoz. A szüzekhez 477
Az özvegyekhez. A vitézlő rendhez. A gazdagokhoz . . . 477
A szegényekhez 479

TIZENEGYEDIK RÉSZ.

Egyházi énekek.

Predikáczió előtt 480
Prédikáczió után 480
Miseénekek: 481
1. Im' arczunkra borulunk 481

Lap

2. Jertek, keresztény lelkek 482
3. Bemegyek sz. templomodba 484
4. Áldozattal járul hozzád 484
Az Oltári-szentségről: 486
Áldáskor 486
1. Szent vagy Uram! 486
2. Ez nagy szentség valóban 487
3. Imádlak nagy Istenség 487
4. Imádlak tégedet 488
5. Imádunk sz. Ostya 489
6. Most lett a kenyér 489
7. Oh ki ez oltáron 490
8. Üdvözlégy édes Jézusunk 491
9. Üdvözlégy Krisztusnak drága sz. teste . 492
10. Üdvözlégy Oltári-szentség 493
11. Zálogát adtad 494
Adventi énekek: 494
1. Miseének 494
2. Ave Mária! gratia plena 496
3. Oh fényes szép hajnal 497
Karácsoni énekek: 499
1. Miseének 499
2. Szűz Mária e világra sz. fiát hozá . . . 500
Ujesztendőre 501
Vizkeresztre 501
Jézus sz. nevéről 502
Jézus szeretetéről 503
Ohajtás Jézushoz 504
Könyörgés Jézushoz 505
Isteni szeretetről 506
Nagybőjti énekek: 507
1. Miseének 507
2. Keresztények sirjatok 509
3. Ah félek, rettegek 509
4. Szerettél engemet 510
5. A keresztfához megyek 511
6. Könnyek árja hull szememből 512
Husvéti énekek: 513
1. Föltámadt Krisztus e napon 513

Lap

2. Miseének: Alleluja 514
3. Más 515
Áldozó csütörtökre 516
Pünkösdi énekek: 517
1. Jőj el, Szentlélek Isten 517
2. Miseének 518
Szentháromság vasárnapjára 519
Hit, remény és szeret 520
Urnapra 521
Jézus sz. szivéhez: 522
1. Add nekem Jézus szivedet 522
2. Mély imádással köszöntlek 523
Énekek a Bold. Sz. Máriához: 524
1. Miseének 524
2. Boldogasszony szeplőtelen fogantatásáról 526
3. Mária neveünnepén 527
4. A Bold. Szűz sz. olvasójáról 527
5. Asszonyunk Szűz Anyánk 528
6. Boldogasszony Anyánk 529
7. Egek ékessége 530
8. Máriát dicsérni. 530
9. Mondj naponkint 531
10. Oltalmad alá 532
11. Tengernek csillaga 533
12. Álla a keserves Anya 534
Boldogságos sz. Józsefről 535
Sz. Péter és Pál ünnepén 537
Sz. István királyról 538
Sz. László királyról 539
Sz. Imre herczegről 540
A pápáért 541
Az uralkodó fejedelemért 541
A főpásztor elfogadására 542
Bünbánati ének 543
Inséges időkben 543
Halotti énekek: 546
1. Miseének 546
2. Dies irae 548
3. Hozzád sir föl esdeklésünk 548

Lap

A temetőből visszainduláskor 543
Koporsóval tartott rekviem végén: 551
1. Non intres in judicium 551
2. Libera 552
Sz. olvasó a halottakért 553
A tisztitó helyen levő lelkek érdekében 554